DİJİTAL KÜTÜPHANE KANALI

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

https://rantey.org

Yedek ve Duyuru Kanallarımız
Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

• Telegram: https://t.me/birkitapbir

• WhatsApp Kanalımız : https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4IvMoc0Y

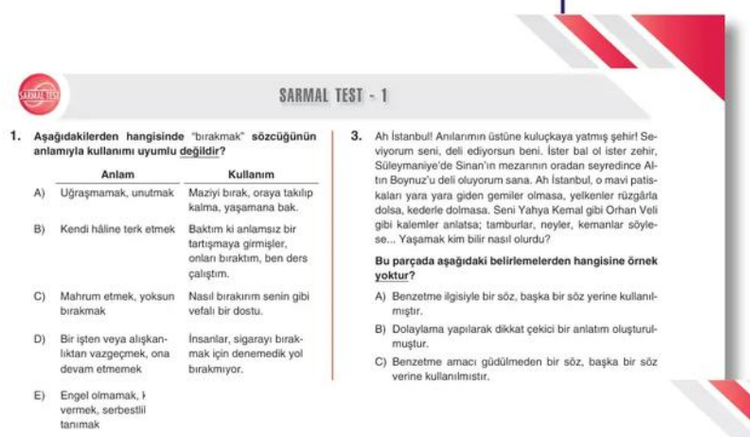
@tgdenemeleri

Bilgi Sarmal

SARMAL TESTLER

**Öğrenmeyi Pekiştiren, Unutmayı Engelleyen,
Tekrarla Öğrenmeyi Sağlayan Testler**

AKILLI KÂĞITLAR
VİDEO ÇÖZÜMLER
TAM HÜCRELEME

SARMAL TEST - 1

1. Aşağıdakilerden hangisinde "bırakmak" sözcüğünün anlamıyla kullanımı uyumlu değildir?

	Anlam	Kullanım
A)	Uğraşmamak, unutmak	Maziyi bırak, oraya takılıp kalma, yaşamana bak.
B)	Kendi hâline terk etmek	Baktım ki anlamsız bir tartışmaya girmişler, onları bıraktım, ben ders çalıştım.
C)	Mahrum etmek, yoksun bırakmak	Nasıl bırakırım senin gibi vefalı bir dostu.
D)	Bir işten veya alışkanlıktan vazgeçmek, ona devam etmemek	İnsanlar, sigarayı bırakmak için denemedik yol bırakmıyor.
E)	Engel olmamak, k vermek, serbestli tanımak	

3. Ah İstanbul! Anılarımın üstüne kuluçkaya yatmış şehir! Seviyorum seni, deli ediyorsun beni. İster bal ol ister zehir, Süleymaniye'de Sinan'ın mezarının oradan seyredince Altın Boynuz'u deli oluyorum sana. Ah İstanbul, o mavi patiskaları yara yara giden gemiler olmasa, yelkenler rüzgârla dolsa, kederle dolmasa. Seni Yahya Kemal gibi Orhan Veli gibi kalemler anlatsa; tamburlar, neyler, kemanlar söylese... Yaşamak kim bilir nasıl olurdu?

Bu parçada aşağıdaki belirlemelerden hangisine örnek yoktur?

A) Benzetme ilgisiyle bir söz, başka bir söz yerine kullanılmıştır.
B) Dolaylama yapılarak dikkat çekici bir anlatım oluşturulmuştur.
C) Benzetme amacı güdülmeden bir söz, başka bir söz verine kullanılmıştır.

SİMÜLASYON TESTLERİ

**Sınavda Çıkması Muhtemel Kurgulu Yeni Nesil
Sorulardan Oluşan Testler**

Anlam Bilgisi / Yeni Nesil Yorumlar / SİMÜLASYON - 2

2. • **dönmek:** Kendi ek
• **almak:** Mesafe kat
• **ince:** İyiden iyiye, e

Aşağıdaki cümlelerin sözcükleri belirtilen kullanılmıştır?

A) Dünyanın kendi et oluşturulan formülle etrafındaki yolu 24 dilimi oluşmuştur.
B) Yaz tatili dönüşü m mizlik malzemelerir başladım fakat tatili rimi yapmama enge
C) Arkadaşlarım arası günü haber almam rına giderek sinirde hesabını sormak ist
D) Son zamanlarda h bama dönmeye ba ki ince çizgileri gös yaşlanmaya başlad
E) Hafta sonu kampta yol kenarındaki küç dan bir iki yudum a gözlerimi dikerek çe

1. **Aşağıdaki parçalardan hangisi** "Düşünce yetkinleştiğinde yakınma son bulur." **düşüncesine açıklık getirmektedir?**

A) Asla bir şikâyetçi, bir karamsar olma. Çünkü kötü dediğin şey, senin şikâyetin arttıkça büyür. Bir bakıma süreklilik kazanmış bir memnuniyetsizlik, kötülüğü besleyen bir annedir.
B) Aklı besleyen, düşünceyi geliştiren bilginin ne olduğunu keşfetmişseniz onu benliğinize katmak için ne kadar yorulursanız yorulun asla pes etmezsiniz. O yorgunluk, vicdan huzurunun da kaynağıdır.
C) Bir yerde sızlanıp duran, serzenişte bulunan biri mi var? İşte o yerden bulaşıcı bir hastalıktan kaçar gibi kaç. Çünkü olgun meyve; daldan düşmekten, kabuğunun çatlamasından şikâyet etmez. Olgun kafa da olgun meyve gibidir.
D) Bir zihnin olgunlaşma mesine bağlıdır. Acı inceliğe sahip olması hoşgörü, naiflik gibi va Bunların olmadığı insa
E) Yeni yolların dikenli, cesaret etmedikçe yer insanın düşünsel özg bir somutlama unsuru fikirlerin ezberine ve ko de özgün fikirler bulam

2. Türk dili ve edebiyatı öğretmeni proje ödevi konusu olarak öğrencisinden bir şiir antolojisi oluşturmasını istemiştir. Bu şiir antolojisini oluştururken izleyeceği yöntemi öğrencisine sorunca öğrencisi şunları söylemiştir:

"Antolojiye şairlerin doğum tarihini esas alan bir yöntem tercih eder ve girişte genel değerlendirme yapan kapsamlı bir metin yazarım ayrıca her şairle ilgili biyografik ve eleştirel bilgileri, seçilen şiirlerden önce veririm."

Öğrenciye verilen tavsiye: "----"

Türk dili ve edebiyatı öğretmeninin tavsiyesinden sonra öğrenci cümlelerini şu şekilde değiştirir:

"Antolojiyi belli dönemleri ve bu dönemler içindeki eğilimleri temel alarak hazırlama yolunu tutar, daha önemlisi de her bölümün başına bu dönemselleştirmeyi gerekçelendirecek

ÖSYM TİPİ SORULAR

**ÖSYM'nin Diline, Tarzına Öğrenciyi Aşina Kılan
Soruların Oluşturduğu Testler**

ÖSYM tipi

Bu bölümdeki sorular sınavlarda çıkan sorular paralelinde hazırlanmıştır.

CÜMLE YORUMU - 1

1. (I) Sera etkisi, Dünya'nın daha da ısınmasıyla okyanusların buharlaşmasını ve atmosferdeki su buharının artışını ifade ediyor. (II) İsviçreli ve Fransalı uzmanların yaptıkları simülasyonlar, kontrolsüz sera etkisinin Dünya'yı Venüs'e çevireceğini kanıtladı. (III) Bu cehennem tablosunun da birkaç yüzyıl içinde olabileceğini öngörüyorlar. (IV) Komşu gezegenimiz Venüs, ortalama 465 derecelik yüzey sıcaklığıyla bulutları ve kurşunu bile eritebiliyor. (V) Uzmanlara göre Dünya ısınıyor, okyanuslar buharlaşıyor; su buharında zaten doğal bir sera gazı olduğu için Güneş kaynaklı radyasyonun küçük bir artışı, Dünya sıcaklığının birkaç 10 derece artmasına ve Dünya'nın Venüs gibi yaşanmaz hâle gelmesine yol açıyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söyleneme

A) I. cümlede bir kavramı getirilmiştir.
B) II. cümlede sera etkisini sel bir saptamaya değin
C) III. cümlede sera etkis ilgili farklı görüşler bulur
D) IV. cümlede Venüs'ün s yer verilmiştir.
E) V. cümlede bir varsayım ya çıkacak sonuca değ

3. (I) Sorusuz, sorgusuz yaşamaya alışmış olan kişiden gerçek bir sanatçı çıkmaz. (II) Gerçek sanatçı, olaylara ve durumlara eleştirel yaklaşmayı yaşamının bir parçası yapar. (III) Herkesin gördüğü şeylerin kimsenin görmediği yönlerini görür bir sanatçı. (IV) Herkesin kullandığı sözcüklerle kimsenin kurmadığı cümleler kurabilir. (V) Sanatta varılan hiçbir noktayı varabileceği son nokta olarak görmeyen bir açgözlüdür gerçek sanatçı.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangileri anlamca birbirine en yakındır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve V E) IV ve V

KONU TESTLERİ

**Konuyu Öğreten, Kavratan Sorulardan Oluşan
Testler**

Test 1

SÖZCÜK DÜZEYİNDE ANLAM
• Anlam Dereceleri • Sözcükler Arası Anlam İlişkisi

1. • **kalem:** Yazar.
• **işlemek:** Düşüncelerini herhangi birine etki yaparak benimsetmek.
• **yazı:** Herhangi bir konuda yazılmış bilim, düşünce ve sanat ürünü.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "kalem, işlemek, yazı" sözcükleri belirtilen anlamlarını karşılayacak şekilde kullanılmıştır?

A) Eline kalemi aldığında bir nakkaşın nakışlarını işlerken duyduğu heyecana benzer bir hisle yazılarını yazıyor, gönül dünyasına kapı aralıyordu.
B) Kalemdeki herkesin işlemeyen bu düzenden şikâyetçi olduğunu o da biliyor ancak gelen yazılardaki emirlere uymaktan başka çarelerinin olmadığını düşünüyordu.
C) Yazın dünyasında adından yeni yeni söz ettirmeye başlayan bu acemi sanatçının kaleminden çıkan yazılar, şaşılacak şekilde insanın ruhuna işliyordu.
D) İlk günden itibaren heyecan dolu yazılarıyla Millî Mücadele ruhunu canlı tutmaya çalışan usta kalem, millî bilinci gençlere işlemeyi kendine vazife edinmişti.
E) Derin bir of çekip "Hangi kalem yazmış benim yazımı?" diyerek içleniyor, yüreğine kadar işlemiş hüzünleri ve hatıralarıyla baş başa yalnızlığını yaşıyordu.

3.

Dünya serbest dalış rekortmeni millî sporcumuz Şahika Ercümen, Cumhuriyet'in 100. yaşına ithafen Hatay-Yayladağı Karamağara Koyu'nda gerçekleştirdiği denemede paletsiz değişken ağırlık ---- 105 metre olan dünya rekorunu 106 metreye yükselterek ----.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) kaldırdığı için - egale etti
B) bağlayarak - yineledi
C) kategorisinde - kırdı
D) kullanma yöntemiyle - tanındı
E) mekanizması sayesinde - güçlendirdi

2. Usta yönetmen, döneminin akımlarına (yönelişlerine) itibar etmemiş (değer vermemiş) daha derin, kalıcı bir sanat estetiği arayışı içerisinde olmuştur. Bu tutumu kaçınılmaz olarak (ister istemez) onu düşünce ve sanat alanında yalnızlığa sürüklemiş (yakınlaştırmış) ve bundan dolayı da uzun süre sanat çevrelerince görmezden gelinmiştir (yok sayılmıştır).

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı parantez ( ) içinde verilen açıklamayla uyuşmamaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Bir yazı okudum geçenlerde. Beni çok sıktı. Yazarın kendine ait bir çizgisi yoktu. Oradan buradan etkilenmiş; esintiye göre yelken açmıştı.

Bu cümlede numaralanmış sözcüklerden hangileri gerçek anlamının dışında kullanılmamıştır?

A) I ve IV B) II ve III C) III ve IV
D) III ve V E) IV ve V

Bilgi Sarmal

1 ÖĞRETMEN ÜYELİĞİ SEÇİMİ İLE SİSTEME ÜYELİK FORMUNU DOLDURUNUZ.

2 SİSTEME GİRİŞ YAPARAK DİJİTAL İÇERİKLERİNİZİ İSTEDİĞİNİZ YERE İNDİREBİLİRSİNİZ.

3 İNTERNETE BAĞLI OLSUN VEYA OLMASIN DİLEDİĞİNİZ PLATFORMLARDA İÇERİKLERİMİZİ KULLANABİLİRSİNİZ.

4 İSTEDİĞİNİZ SORULARLA KENDİ TESTİNİZİ OLUŞTURABİLİRSİNİZ.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

Bilgi Sarmal

TYT TÜRKÇE SORU BANKASI

YAZARLAR

Serbay YİĞİT

Mehmet DURMAZ

Mennan KIZILTUNÇ

Arda SİNDEL

BİLGİ SARMAL

Yayın Koordinatörü — Serbay YİĞİT

Yayın Editörleri — Özlem ŞİMŞEK ESER - Hilal AKDOĞAN

Dizgi/Grafik — Bilgi Sarmal Dizgi / Grafik

Copyright ©

ISBN = 978-625-8070-98-9

Bu kitabın her hakkı yayınevine aittir.

Hangi amaçla olursa olsun, bu kitabın tamamının ya da bir kısmının, kitabı yayınlayan yayınevinin önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayınlanması ve depolanması yasaktır.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

SUNU

Sevgili Öğrenciler ve Değerli Öğretmen Arkadaşlar,

Bir yayın yazmaya başlamadan önce yazacağımız yayının faydalı, ihtiyaca yönelik ve farklı olmasını arzu ederiz. Hatta bu farklılığın da iyi anlaşılmasını isteriz. Ancak iyi bir okuyucu kesiminin, dikkatli öğretmen ve öğrenci kitlesinin iyiyi ve güzeli beğeneceğini gözden kaçırırız.

Nitelikli ürünlerin, özgün, emek verilmiş, kopya olmayan soruların sınava hazırlananlar tarafından ilgi göreceğinden hiç şüphemiz yok!

*Biz bu kitabımızda soruları klasik soru bankalarından farklı olarak **sarmal sistemle** hazırladık. Soruları hazırlarken;*

- *Gezi yazısı, sanat ve edebiyat içerikli yazı, anı, deneme, makale, hikâye, roman türlerinin en seçkinlerinden, okuyucuyu sıkmayan ve ÖSYM sorularına en yakın metinlerden oluşan anlam sorularına yer verdik.*
- *Gerek anlam gerek dil bilgisi sorularında belki de daha önce duymadığınız biçimde alt başlıklara inerek hücrelemeye çaba gösterdik.*
- *Konu testlerinin sonunda daha önceki konuları da kapsayan - piyasada genellikle tarama diye anılıyor – sarmal testler koyarak önceki konuları da tekrara yarayan testler hazırladık.*
- *Konu testlerinin sonuna ÖSYM'nin diline ve tarzına aşina kılan **ÖSYM Tipi** özgün sorulardan oluşan "ÖSYM Tipi" testler getirdik.*
- *Konuların sınavlarda çıkma oranına göre yeterli sorular hazırladık.*
- *Son yıllardaki sınav sorularının tarzına göre dil bilgisi konularına yeni bir bakış açısı kazandırdığımız "**Eğilim Kontrol Test**"lerini ve bütün dil bilgisi kazanımlarını hatırlatıp tekrar ettiren "**Kazanım Kontrol Testleri**"ni hazırladık.*
- *Sınavda çıkması muhtemel, "Kurgulu Yeni Nesil" sorulardan oluşan "**SİMÜLASYON**" testlerini Yeni Nesil Yorumlar adıyla kitabımızın sonuna ekledik.*

Kitabımıza desteklerini hiç esirgemeyen Bilgi Sarmal Yayın editörleri Özlem ŞİMŞEK ESER ve Hilal AKDOĞAN'a değerli görüşlerini bizimle her zaman paylaşan alanımızın üstatları İlyas ÖRSKAYA, Lokman KARATAŞ, Nilgün SÖNMEZER, Harun KARATAŞ ve Sibel ERÇETİN'e teşekkürlerimizi sunuyoruz.

İstikbale giden yolda bizimle güçlü bir adım atmanızı diliyoruz. Bir adım fazla atmanızı sağlayabilirsek mutlu oluruz.

Başarı dileklerimizle!

Serbay YİĞİT - Mehmet DURMAZ - Mennan KIZILTUNÇ - Arda SİNDEL

bilgisarmaltde@gmail.com

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

Bilgi Sarmal

içindekiler

1. BÖLÜM

SÖZCÜK DÜZEYİNDE ANLAM

Test 1 Anlam Dereceleri, Sözcükler Arası Anlam İlişkisi 9
Test 2 Anlam Dereceleri, Sözcükler Arası Anlam İlişkisi 12
Test 3 Anlam Olayları, Anlam İlişkileri 14
Test 4 Anlam Olayları, Kalıplaşmamış Söz Öbekleri 17
Test 5 İkilemeler, Kalıplaşmış Söz Öbekleri, Deyimler, Atasözleri 20
Test 6 İkilemeler, Kalıplaşmış Söz Öbekleri, Deyimler, Atasözleri 23
Test 7 Sözcük Anlamı Tarama Testi (Yeni Nesil Anlam Soruları) 26
Test 8 Sözcük Anlamı Tarama Testi (Yeni Nesil Anlam Soruları) 29
Sarmal Test - 1 31
Sarmal Test - 2 34

2. BÖLÜM

CÜMLE DÜZEYİNDE ANLAM

Test 1 Cümle Tamamlama ve Cümle Oluşturma 39
Test 2 Anlamdaş Cümleler, Çelişen Cümleler, Cümle Tamamlama, Cümle Birleştirme 41
Test 3 Eş ve Yakın Anlamlı Cümleler, Cümle Yorumu, Bakış Açısı 44
Test 4 Cümlede Kesin Yargı, Yargı Birleştirme, Numaralandırılmış Cümleler İlişkisi 47
Test 5 Cümlede Kesin Yargı, Yargı Birleştirme, Numaralandırılmış Cümleler İlişkisi 50
Test 6 Yargılar Arası İlişkiler ve Kavramlar 53
Test 7 Yargılar Arası İlişkiler ve Kavramlar 56
ÖSYM TİPİ Cümle Yorumu – 1 59
ÖSYM TİPİ Cümle Yorumu – 2 62
Sarmal Test - 3 65
Sarmal Test - 4 70

3. BÖLÜM

ANLATIM BİÇİMLERİ- DÜŞÜNCEYİ GELİŞTİRME YOLLARI

Test 1 Betimleme, Öyküleme, Açıklama, Tartışma 77
Test 2 Betimleme, Öyküleme, Açıklama, Tartışma 80
Test 3 Kanıtlayıcı, Gelecekten Söz Eden Anlatım, Kahraman Anlatıcı, Somutlaştırma 83
Test 4 Fantastik Anlatım, Öznel Anlatım, Emredici Anlatım, Söyleşmeci Anlatım 86
Test 5 Özgünlük, Özlülük, Yalınlık, Duruluk, Akıcılık, Anlatımın Özellikleri 89
Test 6 İroni, Lirizm, Didaktizm, İmgelilik, Sayıp Dökme, Coşku ve Heyecan, Yineleme 92

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

4. BÖLÜM
PARAGRAF DÜZEYİNDE ANLAM

Test 1 Paragrafın Yapısı (Giriş, Gelişme, Sonuç Cümleleri, Paragraf Tamamlama) 97
Test 2 Paragrafın Yapısı (Giriş, Gelişme, Sonuç Cümleleri, Paragraf Tamamlama) 100
Test 3 Paragrafın Yapısı (Paragraf Bölme, Paragrafın Akışı) 103
Test 4 Paragrafın Yapısı (Paragraf Bölme, Paragrafın Akışı) 106
Test 5 Paragrafın Yapısı (Düşüncenin Akışını Düzeltme, Paragrafı Bölme) 109
Test 6 Paragrafın Yapısı (Paragrafı Bölme, Paragrafın Akışı) 112
Test 7 Paragrafa Cümle Ekleme (Numaralanmış Yer, Numaralanmış Cümle) 115
Test 8 Paragrafa Cümle Ekleme (Numaralanmış Yer, Numaralanmış Cümle) 118
Test 9 Paragrafta Konu ve Ana Düşünce (Vurgulanan Düşünce, Asıl Düşünce, Paragrafı Anlama, Paragraf Çözümleme) 121
Test 10 Paragrafta Konu ve Ana Düşünce (Vurgulanan Düşünce, Asıl Düşünce, Paragrafı Anlama, Paragrafı Çözümleme) 124
Test 11 Paragrafta Konu ve Ana Düşünce (Vurgulanan Düşünce, Asıl Düşünce, Paragrafı Anlamı, Paragrafı Çözümleme) 127
Test 12 Paragrafta Konu ve Ana Düşünce (Asıl Anlatılan, Başlık, Kapsamlı Yargı) 130
Test 13 Paragrafta Yardımcı Düşünceler (Değinilmeyen Yargı, Çıkarılamayacak Yargı) 133
Test 14 Paragrafta Yardımcı Düşünceler (Paragrafın Ayrıntılarını Görme) 136
Test 15 Paragrafta Yardımcı Düşünceler (Değinilen Özellikler, Aynı Doğrultuda Olmayan Yargılar) 139
Test 16 Paragrafta Yardımcı Düşünceler (Varılamaz, Çıkarılamaz, Değinilmemiştir, Söylenemez) 142
Test 17 Kişi Özellikleri 145
Test 18 Paragrafın Hangi Soruya Karşılık Olduğu / Röportaj Metinleri / Manşetli Metinler 148
ÖSYM TİPİ Paragraf Karma – 1 151
ÖSYM TİPİ Paragraf Karma – 2 157
Sarmal Test - 5 163
Sarmal Test - 6 169

5. BÖLÜM
SES - YAZIM - NOKTALAMA

Test 1 Ses Bilgisi 175
Test 2 Ses Bilgisi 177
Test 3 Yazım Kuralları 179
Test 4 Yazım Kuralları 182
Test 5 Yazım Kuralları 184
Test 6 Yazım Kuralları 187
Test 7 Noktalama İşaretleri 190
Test 8 Noktalama İşaretleri 192
Sarmal Test - 7 194
Sarmal Test - 8 198

6. BÖLÜM
SÖZCÜKTE YAPI (BİÇİM BİLGİSİ)

Test 1 Sözcükte Yapı (Kök, İsim Kökü, Fiil Kökü, Kökteş Kök, Sesteş Kök) 205
Test 2 Sözcükte Yapı (Çekim Eki, Yapım Eki) 207
Test 3 Sözcükte Yapı (Eklerin İşlevleri – Eklerin Anlamları, Basit-Türemiş Sözcük) 209
Test 4 Sözcükte Yapı (Sözcüklerin Türetilişi, Yapım Eklerinin İşlevleri) 211
Test 5 Sözcükte Yapı (Karma) Birleşik Eylem, Birleşik İsim, Basit Sözcük, Türemiş Sözcük 213
Test 6 Sözcükte Yapı (Karma), Basit, Türemiş, Birleşik Yapılı Sözcükler 215

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

7. BÖLÜM
SÖZCÜK TÜRLERİ

Test 1 Adlar (İsimler) 219
Test 2 Adlar (İsimler) 221
Test 3 Sıfatlar (Ön Adlar) 223
Test 4 Sıfatlar (Ön Adlar) 225
Test 5 Tamlamalar (Ad Tamlaması, Sıfat Tamlaması) 227
Test 6 Tamlamalar (Ad Tamlaması, Sıfat Tamlaması) 229
Test 7 Zamirler (Adıllar) 231
Test 8 Zamirler (Adıllar) 233
Test 9 Zarflar (Belirteçler) 235
Test 10 Zarflar (Belirteçler) 237
Test 11 Edat (İlgeç) - Bağlaç - Ünlem 239
Test 12 Edat (İlgeç) - Bağlaç - Ünlem 241
Test 13 Eylemler (Çekimli Eylem, Basit Çekim, Birleşik Çekim ve Kipler, Fiilin Yapısı) 243
Test 14 Eylemler (Kipler, Kip Kayması, Basit ve Birleşik Çekim, Fiilin Yapısı) 245
Test 15 Eylemler (Eylemin Yapısı, Haber ve Dilek Kipleri, Fiilin Yapısı) 247
Test 16 Eylemsiler (İsim-Fiil, Sıfat-Fiil, Zarf-Fiil, Çekimli Fiil, Fiilin Yapısı) 249
Test 17 Eylemsiler (İsim-Fiil, Sıfat-Fiil, Zarf-Fiil, Çekimli Fiil, Fiilin Yapısı) 251
Test 18 Eylemde Çatı (Etken, Edilgen, Dönüşlü, İşteş, Geçişli, Geçişsiz, Ettirgen, Oldurgan) 254
Test 19 Eylemde Çatı (Nesne-Yüklem İlişkisi, Özne-Yüklem İlişkisi) 256
Test 20 Ek Fiil (İsim Cümlesinde Ek Fiil, Birleşik Çekimde Ek Fiil) 258
Test 21 Ek Fiil (İsim Cümlesinde Ek Fiil, Birleşik Çekimde Ek Fiil) 260
ÖSYM Tipi (Sözcük Türleri Karma – 1) 262
ÖSYM Tipi (Sözcük Türleri Karma – 2) 264
ÖSYM Tipi (Sözcük Türleri Karma – 3) 266
Sarmal Test - 9 268

8. BÖLÜM
CÜMLENİN ÖGELERİ - CÜMLE TÜRLERİ

Test 1 Cümlenin Ögeleri (Temel ve Yardımcı Ögeler, Vurgu, Öge Ayırma) 273
Test 2 Cümlenin Ögeleri (Temel ve Yardımcı Ögeler, Vurgu, Öge Ayırma) 275
Test 3 Cümlenin Ögeleri (Temel ve Yardımcı Ögeler, Vurgu, Öge Ayırma) 277
Test 4 Cümlenin Ögeleri (Temel ve Yardımcı Ögeler, Vurgu, Öge Ayırma) 279
Test 5 Cümle Türleri (Yapısına, Anlamına, Öge Dizimine, Yüklemine Göre) 281
Test 6 Cümle Türleri (Basit Cümle, Birleşik Cümle, Sıralı Cümle, Bağlı Cümle) 283
Test 7 Cümle Türleri (İsim Cümlesi, Fiil Cümlesi, Bağımlı ve Bağımsız Sıralı Cümle) 285
ÖSYM Tipi - Eğilim Kontrol Testi 287
ÖSYM Tipi - Kazanım Kontrol Testi 292

9. BÖLÜM
ANLATIM BOZUKLUKLARI

Test 1 Anlatım Bozuklukları (Bağlaşıklık - Dil Bilgisine Dayalı) 298
Test 2 Anlatım Bozuklukları (Bağdaşıklık - Anlama Dayalı) 300
Test 3 Anlatım Bozuklukları (Karma) 302
Test 4 Anlatım Bozuklukları (Karma) 304
Simülasyon Testleri - 1 306
Simülasyon Testleri - 2 309
Simülasyon Testleri - 3 313
Simülasyon Testleri - 4 316
Simülasyon Testleri - 5 319
Simülasyon Testleri - 6 323
Simülasyon Testleri - 7 327
Simülasyon Testleri - 8 330
Cevap Anahtarı 332

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

1. BÖLÜM

SÖZCÜK DÜZEYİNDE ANLAM

NELER ÖĞRENECEĞİZ?

- SÖZCÜĞÜN ANLAMI
- SÖZCÜKLERDE ANLAM OLAYLARI
- SÖZCÜKLER ARASI ANLAM İLİŞKİLERİ
- SÖZ ÖBEĞİ KAVRAMI
- KALIPLAŞMIŞ SÖZ ÖBEKLERİ
- KALIPLAŞMAMIŞ SÖZ ÖBEKLERİ

BU KONUNUN ÖSYM SINAVINDAKİ YERİ

✔ ÖSYM sınavlarında sözcüğün anlamıyla ilgili hemen her yıl soru çıkmaktadır. Sözcüğün gerçek anlamı, mecaz anlamı ve sözcüklerin değişen anlamları ile sözcüklerde anlam olaylarının iyi öğrenilmesi hâlinde bu konuyla ilgili sorular kolayca çözülebilir.

✔ ÖSYM sınavlarında söz öbekleriyle ilgili olarak her yıl birkaç soru yöneltilmektedir. Bu soruları iyi cevaplandırabilmek için söz dağarcığını zenginleştirmek, okuma kültürünü geliştirmek gerekir.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

Sevgili koltuk, değerli sehpa
Saygılar sunuyorum sizlere
İtalyansınız galiba
Pek güzelsiniz, pek uyumlu
Nice yaşamalar ertelenmiş uğrunuza
Olsun oh ne âlâ
Değmiş ayol şu konfora
Çok şıksınız, çok cici
Size lâyık insan dünyada yok gibi
Uzaydan insan mı ithal etsek ki

Sevgili ayakkabı, değerli pantolon
Pek muhterem gömlek
Size yakışmamış içinizdeki
O muhteşem duruşunuzu bozmuş gereksiz biri
Çok rüküşsünüz yani
Aman Tanrı'm kol düğmeleri
Işıl ışıl, şıkır şıkır
Bari siz kaplayın bütün görüş alanını
Görünmesin içinizdeki zombi
Hatta hiç olmasın içinizdeki

Sevgili telefon, değerli tablet
Merhabalar efendim
Çok muhtacız size
Bi'gün hep beraber gelin bize
Bi'şeyler tüketelim birlikte
İlkel babalardan, çağ dışı annelerden
O moruklardan, o mağara adamlarından sıkıldık valla
Of şu zaman da geçmek bilmiyor y
Oynayalım biraz daha

Sevgili maskeler, değerli örtüler, pek muhterem perdeler
Ve bütün makyajlık malzemeler
Canlarım benim, ne de şekersiniz
Yerim sizi
Saklayın bizi
Sizsiz ben kendime gelemiyorum
Ben kimim onu da bilemiyorum
Kendimle baş başa kalamıyorum
Verin benim markalı yüzümü
Bugün bi'şeye benzetin beni
Boyayın beni, cilalayın beni
Köpürtün beni, göstereyim benliğimi
Yoksa canım sıkılıyo,
Öfkelerim patlıyo, depresyona giriyom
Neyse şimdilik adiyos..

Alo Can!.. Açsana Can!.. Öf Can!..
Alo kendimle mi görüşüyorum.

KONFORMİZM KARALAMASI

Ait olanların sahip olanları yönettiği bir çağda konformizm karalaması

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

Test 1

SÖZCÜK DÜZEYİNDE ANLAM

• Anlam Dereceleri • Sözcükler Arası Anlam İlişkisi

1.
- **kalem:** Yazar.
- **işlemek:** Düşüncelerini herhangi birine etki yaparak benimsetmek.
- **yazı:** Herhangi bir konuda yazılmış bilim, düşünce ve sanat ürünü.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "kalem, işlemek, yazı" sözcükleri belirtilen anlamlarını karşılayacak şekilde kullanılmıştır?

A) Eline kalemi aldığında bir nakkaşın nakışlarını işlerken duyduğu heyecana benzer bir hisle yazılarını yazıyor, gönül dünyasına kapı aralıyordu.

B) Kalemdeki herkesin işlemeyen bu düzenden şikâyetçi olduğunu o da biliyor ancak gelen yazılardaki emirlere uymaktan başka çarelerinin olmadığını düşünüyordu.

C) Yazın dünyasında adından yeni yeni söz ettirmeye başlayan bu acemi sanatçının kaleminden çıkan yazılar, şaşılacak şekilde insanın ruhuna işliyordu.

D) İlk günden itibaren heyecan dolu yazılarıyla Millî Mücadele ruhunu canlı tutmaya çalışan usta kalem, millî bilinci gençlere işlemeyi kendine vazife edinmişti.

E) Derin bir of çekip "Hangi kalem yazmış benim yazımı?" diyerek içleniyor, yüreğine kadar işlemiş hüzünleri ve hatıralarıyla baş başa yalnızlığını yaşıyordu.

2. Usta yönetmen, döneminin akımlarına (I) (yönelişlerine) itibar etmemiş (II) (değer vermemiş) daha derin, kalıcı bir sanat estetiği arayışı içerisinde olmuştur. Bu tutumu kaçınılmaz olarak (III) (ister istemez) onu düşünce ve sanat alanında yalnızlığa sürüklemiş (IV) (yakınlaştırmış) ve bundan dolayı da uzun süre sanat çevrelerince görmezden gelinmiştir (V) (yok sayılmıştır).

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı parantez ( ) içinde verilen açıklamayla uyuşmamaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3.

Dünya serbest dalış rekortmeni millî sporcumuz Şahika Ercümen, Cumhuriyet'in 100. yaşına ithafen Hatay-Yayladağı Karamağara Koyu'nda gerçekleştirdiği denemede paletsiz değişken ağırlık ---- 105 metre olan dünya rekorunu 106 metreye yükselterek ----.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) kaldırdığı için - egale etti

B) bağlayarak - yineledi

C) kategorisinde - kırdı

D) kullanma yöntemiyle - tanındı

E) mekanizması sayesinde - güçlendirdi

4. Bir yazı okudum (I) geçenlerde. Beni çok sıktı (II). Yazarın kendine ait bir çizgisi (III) yoktu. Oradan buradan etkilenmiş (IV); esintiye (V) göre yelken açmıştı.

Bu cümlede numaralanmış sözcüklerden hangileri gerçek anlamının dışında kullanılmamıştır?

A) I ve IV B) II ve III C) III ve IV D) III ve V E) IV ve V

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde** "ateş" **sözcüğü temel (başat) anlamıyla kullanılmıştır?**

A) Sınıra yakın uçan bir uçaktan ateş açılmış.

B) Çocuğun hastalandığı belliydi çünkü ateşi yüksekti.

C) Şenlik alanında büyük bir ateş yakılmış ve türküler söylenmişti.

D) İçimdeki başarı ateşini hiçbir şey söndürmez.

E) Kalbime ilk ateşin düştüğü gündü seni gördüğüm gün.

6. "Irmak, Kuş Cenneti'nin olduğu yerde iki kola ayrılıyordu." cümlesinde "kol" kelimesi, yakıştırmaca bir yan anlam kazanmıştır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yakıştırmaca yan anlam örneği <u>yoktur</u>?

A) Koltukların yüzünü değiştirince koltuklar yepyeni oldu.

B) Kelebek Mağarası'nın ağzı, çok genişti.

C) Güçlü toplumların bireyleri bir tarağın dişleri gibidir.

D) Karşımızdaki sırtın arkasında çok güzel bir köy vardı.

E) Sizi kırdığım için kendimi asla affedemiyorum.

7. **Aşağıdakilerden hangisinde** "yemek" **sözcüğü, akla gelen ilk anlamıyla (temel anlam) kullanılmıştır?**

A) Sivrisinekler, vücudumun her yanını yemişti.

B) Soğanı ekmeğe katık edip yemek, sonra da şükretmek, işte sana mutluluk.

C) Koca bir ömrü yemişsin bir imkânsız sevda uğruna.

D) Başkasının hakkını yemek, elbette karın da ağrıtır baş da.

E) Kurtlar, koca ağacı yemiş, devirmiş.

8. "Bilmek" **sözcüğü, aşağıdakilerin hangisinde** "sezmek, hissetmek" **anlamında kullanılmıştır?**

A) Bilmem bu gönülle ben nasıl yaşayacağım
O, daha genç yaşında benimse geçti çağım

B) Gözlerinin kamaşan yanıyla bakıyordun
Bildim, o an bildim, sen anlıyorsun beni

C) Yârdan ayrı kalmayı da biliriz
Yâr için ölmeyi de biliriz

D) Benim bildiğim memleket böyle değildi
Dünyaya değer dediğim dünyalığa eğildi

E) Aşan bilir karlı dağın ardını
Bilen bilir ayrılığın derdini

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde** "nokta" **sözcüğünün kullanımıyla ayraç içindeki belirleme uyumlu <u>değildir</u>?**

A) Bu kitaba bazı noktalarda güvenmedim. (soyut anlam)

B) Yüzümdeki siyah noktaları cildiye uzmanına gösterdim. (somut anlam)

C) Bu tartışmayı çok uzatmayın buna bir nokta koyun. (dolaylama)

D) Cümle değeri taşıyan sözlerin sonuna nokta konur. (terim anlam)

E) Her konuda anlaştık sadece bir iki noktada pürüz kaldı. (mecaz anlam)

10. Hafızam zayıfladı
Işıtmıyor anıların ışığı
Rüzgârın fısıltısı geliyor kulağıma
Gittikçe artıyor hüzünlerin kırışığı

Yukarıdaki dizelerde aşağıdakilerin hangisi <u>yoktur</u>?

A) Gerçek anlamlı sözcük

B) Yansımadan doğmuş sözcük

C) Soyut anlamlı sözcüğün somutlaştırılması

D) Terim anlamlı sözcük

E) Somut anlamlı sözcüğün soyutlaştırılması

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

11. Onun eski sözcüklerle de yeni sözcüklerle de arası çok iyiydi. Hangisi uygun düşerse onu kullanırdı. Bazen sorun, bazen ---- derdi. Bazen imkân, bazen ----; bazen fedakârlık, bazen ----; bazen ihtimal, bazen ---- derdi.

Bu parçada boş bırakılan yere getirilebilecek sözcükler, aşağıdakilerden hangisinde sırasıyla verilmiştir?

A) mesele, olanak, özveri, olasılık
B) zorluk, güç, özveri, varsayım
C) mesele, olasılık, ödün, varsayım
D) müşkül, olasılık, özveri, olanak
E) merak, olanak, empati, olasılık

12. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zıt anlamlı sözcüklere yer verilmemiştir?**

A) Ayrılığın rıhtımından kalkar kavuşmanın gemisi.
B) Bırak şu düşmanlığı, aç kapını dostluğa.
C) Bir sanatçının acemilik dönemindeki eserleri, ustalığı için merdiven basamaklarıdır.
D) Sen bilmezken bildireni, seni sevgiyle dolduranı unutma.
E) Küçük sıkıntıların büyük sorunlara dönüşmemesi için günübirlik unutma terapileri yapmalıyız.

DİKKAT

- ✔ *Hem isim hem fiil kökü olarak kullanılabilen, isimken de fiilken de aynı anlamı veren sözcükler kökteş yani eş köklü sözcüklerdir: güreş, barış, yarış, göç, damla, kuru, güven, boya, sıva, ekşi, toz...*
- ✔ *Hiçbir anlam ilgisi taşımayan aynı yazımdaki iki farklı sözcüğe sesteş, eş sesli denir: gül, kız, yüz, yaz, dal, ocak, kaz, kır...*
- ✔ *Sesteş sözcüklerden biri isim soylu iken biri fiil ise farklı türde sesteşlik ilişkisi vardır: yaz (mevsim), yaz – (eylem); boz (renk), boz – (eylem); kar (yağış türü), kar – (eylem).*
- ✔ *Sesteş sözcüklerin her ikisi de aynı türde olabilir yani sesteş sözcükler arasında türdeşlik bulunabilir: el (organ – isim), el (yabancı – isim); çay (içecek – isim), çay (akarsu – isim)*

ESKİ BİR TAPINAK YAZITI

"Gürültü patırtının ortasında sükûnetle dolaş; sessizliğin içinde huzur bulunduğunu unutma. Başka türlü davranmak açıkça gerekmedikçe herkesle dost olmaya çalış. Sana bir kötülük yapıldığında verebileceğin en iyi karşılık unutmak olsun. Bağışla ve unut. Ama kimseye teslim olma. İçten ol; telaşsız, kısa ve açık seçik konuş. Başkalarına da kulak ver. Aptal ve cahil oldukları zaman bile dinle onları çünkü dünyada herkesin bir öyküsü vardır.

Yalnız planlarının değil, başarılarının da tadını çıkarmaya çalış. İşinle ne kadar küçük olursa olsun ilgilen; hayattaki dayanağın odur. Seveceğin bir iş seçersen yaşamında bir an bile çalışmış ve yorulmuş olmazsın. İşini öyle seveceksin ki, başarıların bedenini ve yüreğini güçlendirirken verdiklerinle de yepyeni hayaller başlatmış olacaksın.

Olduğun gibi görün ve göründüğün gibi ol. Sevmediğin zaman sever gibi yapma. Çevrene önerilerde bulun ama hükmetme. İnsanları yargılarsan onları sevmeye zamanın kalmaz. Ve unutma ki, insanlığın yüzyıllardır öğrendikleri, sonsuz uzunlukta bir kumsaldaki tek bir kum taneciğinden daha fazla değildir.

Aşka burun kıvırma sakın; o çöl ortasında yemyeşil bir bahçedir. O bahçeye layık bir bahçıvan olmak için her bitkinin sürekli bakıma ihtiyacı olduğunu unutma.

Kaybetmeyi ahlaksız bir kazanca tercih et. İlkinin acısı bir an, ötekinin vicdan azabı bir ömür boyu sürer. Bazı idealler o kadar değerlidir ki, o yolda mağlup olman bile zafer sayılır. Bu dünyada bırakacağın en büyük miras dürüstlüktür.

Yılların geçmesine öfkelenme; gençliğe yakışan şeyleri gülümseyerek teslim et geçmişe. Yapamayacağın şeylerin yapabileceklerini engellemesine izin verme.

Rüzgârın yönünü değiştiremediğin zaman, yelkenlerini rüzgâra göre ayarla. Çünkü dünya, karşılaştığın fırtınalarla değil, gemiyi limana getirip getirmediğinle ilgilenir. Ara sıra isyana yönelecek olsan da hatırla ki, evreni yargılamak imkânsızdır. Onun için kavgalarını sürdürürken bile kendi kendinle barış içinde ol.

Hatırlar mısın doğduğun zamanları? Sen ağlarken herkes sevinçle gülüşüyordu. Öyle bir ömür geçir ki, herkes ağlasın öldüğünde, sen mutlulukla gülümse. Sabırlı, sevecen, erdemli ol. Önünde sonunda bütün servetin sensin. Görmeye çalış ki, bütün pisliğine ve kalleşliğine rağmen dünya yine de insanoğlunun biricik güzel mekânıdır."

(Xsentus İÖ 9. yy.)

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

1. • **mevsim:** Herhangi bir ekimin yapıldığı veya bir ürünün yetiştiği dönem.

• **gitmek:** Bir yere doğru yönelmek.

• **çıkarmak:** Sağlamak, elde etmek.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "mevsim, gitmek, çıkarmak" **sözcükleri belirtilen anlamlarını karşılayacak şekilde kullanılmıştır?**

A) Gençlik mevsimi insanı hayat sahnesine çıkarırken insana gideceği yollar hakkında da işaretler sunar.

B) Hayatın ne olduğunu çıkarmaya başladığımız yaşlılık mevsiminde elden giden yılların türlü türlü hâllerini de bir bir hatırlarız.

C) Bursa'ya bir şeftali mevsiminde gittiğinizde orada ekmeğini taştan çıkaranları çalışırken görürsünüz.

D) Dünyanın neresine gidersek gidelim mevsimlerin büyük bir hızla değiştiğini fark ediyoruz ama buna yönelik dersler çıkarmak konusunda yeterli değiliz.

E) Çalışmaya gittiğimiz Adana'da pamuk mevsimi daha başlamamışken evden getirdiklerimizi çıkarıp bir güzel piknik yaptık.

2. **Aşağıdakilerden hangisinde altı çizili olarak verilen sözcüğün aynı türde sesteşi vardır?**

A) İki göz evde, sekiz kişi yaşayıp gidiyorlardı.

B) Her kış, yaz mevsimini özlüyorum.

C) Elinde pazar torbası, geçip gitti komşumuz.

D) Yıllarım yollarda geçti, yol, hep yol.

E) Bağrımı açıp rüzgârlara uçurtma uçurdum.

3. Anlam genişlemesi yoluyla somut anlamlı bir sözcük soyut anlamda kullanılabilir. Örneğin "kafa" sözcüğü, insanın bir organı olup somut anlamdadır. "Eğer kafana yatmayan durumlar varsa bunları bilmek isterim." cümlesinde "kafa" sözcüğü "akıl, mantık" anlamına gelerek soyutlaşmıştır.

Bu açıklamaya uygun bir kullanım, aşağıdakilerden hangisinde vardır?

A) Gariplerin, yoksulların sesini duymayan insanları sevmem.

B) Sözün değerini bilmiyoruz artık; romana, hikâyeye, şiire ilgi kalmadı.

C) Yıldan yıla güzel bir şehre dönüşüyor ilimiz.

D) Çocuklara yetenekli olduğu meslekleri tavsiye etmeliyiz.

E) Dizginlenmemiş at gibi özgürce yazıyordu.

4. **Aşağıdakilerden hangisinde ayraç içindeki kavramın örneğine yer verilmemiştir?**

A) Göç vakti gelen kuşlar yuvayı unutur. (kökteşlik)

B) Bir gülün gölgesidir serinleten sevdamızı. (sesteşlik)

C) Bir beyitten şiirin tamamında kullanılan ölçüyü bulabiliriz. (terim)

D) Kuşların dallarda ötüştüğü demlerde bir yolculuğa çıkmıştık. (yansıma)

E) Mesajı önemseyen yazarların iletiyi gölgeleyen söz sanatlarından kaçınması gerekir. (eş anlamlılık)

5. Soyut anlamlı bir sözcük, bir parçası olduğu somut varlığın yerine kullanılarak somut bir anlam kazanabilir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili söz bu açıklamaya uygun bir örnek değildir?

A) İlçemizin yetiştirdiği önemli değerlerden biriyle ibret verici bir mülakat yaptık.

B) Bir ince zekâyla tanışırsan ona okuduğu kitapları sor.

C) Bir gün önce trafik cezasını ödedim, indirimden yararlandım.

D) Bir güzele vurgunum diye vururlar bana.

E) Damarı tuttu yine kimseyi dinlemiyor.

6. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinde altı çizili sözler, anlamca birbirine en yakındır?**

A) Onun şaşkınlığı, bana korku veriyor, onu uyarmalıyım.

B) Toplantıda önemli konulara değindik, bazı mevzularda ilginç fikirler ortaya atıldı.

C) Her zaman bana destek oluyor, sorunlarımı çözmek için çaba sarf ediyor.

D) Onun ilginç bir konuşma tarzı var, çok özgün bir fikir yapısına sahiptir o.

E) Bir sanatın ustası niceliği ihmal etmez, niteliğe azami derecede önem verir.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

7. I. Gerçek sevgi varsa yürekte kavuşmayla ayrılık bir imiş.
II. Bana bir kerecik söylesen yeter, ben anlarım seni.
III. Bugün bir yerlerde buluşup analım eski dostları.
IV. Telli kavak, evin gelinlik kızıyla bir yaştaydı.
V. Bu zor görevi bir sen yerine getirebilirsin.
VI. O ışıklı günler bir gelse, yüzler bir gülse.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerde "bir" **sözcüğü, kaç farklı anlamda kullanılmıştır?**

A) 2 B) 3 C) 4 D) 5 E) 6

8. **Aşağıdakilerden hangisinde** "olmak" **sözcüğünün anlamıyla kullanımı birbirine uygun değildir?**

	Anlam		Kullanım
A)	Yerinde, uygun, yakışır olmak	–	Olmuyor seni düşünmemek Tanrı'm Ummamak senden medet
B)	Olgunlaşmak, yetişkin, ergin olmak	–	Demek ki olmamışız hâlâ Zamanın çekici dövüyor demirimizi
C)	Hazırlamak, hazır hâle gelmek	–	Bulutlar dağılsın, bahar olsun artık Duyulsun bir engin seher musikisi
D)	Elde etmek, sahip olmak, edinmek	–	Dünyada olmalı dikili ağacımız Yoktan gelip yoka doğru gideriz
E)	Geçmek, tamamlanmak	–	Yârim senden ayrılalı Hayli zaman oldu gel, gel.

9. Biraz terle
Derin düşün, derin yaşa
Portakal çiçeğini seversen
Direnirsin hüzünlere
Nar çiçeklerinin ışıltısına güven

Bu dizelerdeki altı çizili sözcüklerle aşağıdaki belirlemelerden hangisi arasında ilişki kurulamaz?

A) Kökteş sözcük
B) Mecaz anlamlı soyutlaşmış sözcük
C) Gerçek anlamlı soyut sözcük
D) Hem gerçek hem mecaz anlam taşıyan sözcük
E) Aynı türde sesteşi olan sözcük

10. **Aşağıdakilerin hangisinde** "davranmak" **sözcüğü** "Düşmanın karınca bile olsa ona tedbirli davran." **cümlesindeki anlamıyla kullanılmıştır?**

A) Buranın insanları ufacık bir tartışmada silaha davranırlardı.
B) Konuklar gitmeye davrandıkça ev sahibi bir şeyler ikram ediyordu.
C) Sen mert ol, mertçe davran; herkes kendine yakışanı yapar.
D) "Davran be kardeşim, taş mı kesildin!" diye çıkıştı.
E) Kapana düştün artık, davranma boşuna.

11. Her konuda ayrıntılı biçimde açıklamalar yaptı.

Altı çizili sözcüğün cümleye kattığı anlamın karşıtı bir anlam içeren söz, aşağıdakilerin hangisinde vardır?

A) Onun bu kadar yöntemsiz çalışacağını düşünemedik.
B) Her türlü detaya yer veren bir edebiyat kitabı hazırlayalım.
C) Çok teferruatlı bir çalışma yapmışsınız.
D) Kadın hakları hakkında kabataslak bir şeyler anlattı.
E) Etraflıca düşündükten sonra karar verdi.

12. Yaşadıkları dönemin panoramasını önemli kişilerden dinlemek veya okumak bir başka zevk verir insana. Kendisiyle söyleşi yapılan kişiler; devirlerinin değişik olaylarını, problemlerini, kişilerini aynı zamanda kendi yaptıklarını, başka yerlerde bulamayacağımız açık sözlerle dillendirirler.

Bu parçada altı çizili sözü anlamca karşılayabilecek bir kullanım aşağıdakilerin hangisinde vardır?

A) Kültür ve sanat yaşamımızın iyi anlaşılabilmesi için ona dair konuşanlar, nesnelliği asla elden bırakmamalı.
B) Bir dönemin havasını solumaya çalışanlar için anıların ve mülakatların özel yeri vardır.
C) Sosyal, siyasal ve kültürel anlayışların genel bir görünümünü ortaya koyan köşe yazıları okumak, çok önemli bir kültürel faaliyettir.
D) Şairler ve romancılarla yapılmış söyleşileri okudukça günümüz yazınının köklerini keşfettiğimi, dallarını ve meyvelerini başka gözle incelediğimi fark ettim.
E) Geçmişin kuşlarının uçtuğu vadileri, içtiği suları, konduğu dalları tanımak adına çok büyük çabalar harcanması gerektiğini düşünüyorum.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

1. I. Unutamam içime işleyen ılık sesini
Dünyaya değişmem senin tek nefesini

II. Köpük köpük, dalga dalga büyüdü
Saçları ağardı suyun, yaşlandı deniz

III. Yörükler mesken tutunca Bakır Dağ'ını
Her çadır, koyu bir sohbete başlar

IV. Efeler diyarı yürek kesilmiş
Toptan tüfekten korkar mı bacım

Yukarıdaki ikili dizelerle ilgili yapılan değerlendirmelerden hangisi yanlıştır?

A) I. örnekte "ılık" sözcüğü duyu aktarımı yoluyla mecaz anlam kazanmıştır.
B) II. örnekte doğadan insana aktarma yoluyla mecaz anlam oluşturulmuştur.
C) III. örnekte ad aktarması örneği vardır.
D) IV. örnekte dolaylama yapılmıştır.
E) IV. örnekte somut anlamlı bir sözcük, soyut anlam kazanmıştır.

2. Bir sözcüğün ilgili ve bağlantılı olduğu bir başka sözcüğün yerine benzetme amacı güdülmeksizin kullanılmasına ad aktarması denir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu açıklamaya örnek bir kullanım yoktur?

A) Bizim memleket, türküyle ağlar en çok.
B) Telefonunuzu herkese verirseniz, sizi sürekli rahatsız ederler.
C) Bugün biraz Oğuz Atay okudum, allak bullak oldum.
D) Kadın sporcularımız, filede başarılı sonuçlar almaya devam ediyor.
E) Yazarlar, kişilikleriyle değil yazdıkları eserlerle yargılanmalı.

3. I. Duygularım şimdi yorgun kanatlı
Bir martıdır Boğaz'ın sularında

II. Al yeşil giyinmiş nar ağaçları
Bir selam çakıyor bahçıvanına

III. Camı aç ki dolsun iğde kokusu
Karışsın nefesine bahar buğusu

IV. Elemlerim şıpır şıpır damlıyor
Ak kâğıtlar ıslanıyor yazarken

V. Bulandı gökyüzü kükredi bulut
Toprağın kokusu sardı her yanı

Numaralanmış olarak verilen ikili dizelerdeki anlam olaylarının açıklamasıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi doğru değildir?

A) V. de doğadaki bir varlığın özelliği, doğadaki başka bir varlığa aktarılmıştır.
B) IV. de insana ilişkin bir nitelik, doğaya aktarılmıştır.
C) III. de benzetme amacı güdülmeksizin bir sözcük, başka bir sözcüğün yerine kullanılmıştır.
D) II. de insanın niteliği insan dışı varlığa aktarılarak kişileştirme yapılmıştır.
E) I. de soyut bir kavram somut bir kavrama benzetilmiştir.

4. "Bu sahil kasabası beni tanımıyordu, tanımak da istemiyordu." **cümlesinde altı çizili sözdeki anlam olayı aşağıdakilerin hangisinde yoktur?**

A) Frene basacakken gaza basınca duvara toslamış.
B) Daha otuzundaydı ama ellisinde gösteriyordu.
C) Sıcak içeceklerin plastikte içilmesi, sağlığa zararlıdır.
D) Çanakkale, bir tarihin yön değiştirmesi demektir.
E) Bazıları, sağlıklı düşünmenin sağlıklı bir yaşamın temeli olduğunu bilmez.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

5. Sözcükler, herkesin malıdır; cümle ise ancak yazarının malıdır. Elbette bu temel ilkeye uygun hareket etmeli bir sanatçı. Yani herkese ait olan malzemeyle yalnızca kendine ait olan bir yapı kurmalıdır. Bu da bir edebiyat adamının öncelikle bir üslup adamı olmasını zorunlu kılar.

Bu parçada aşağıdaki sözcüklerden hangisinin anlamdaşı yoktur?

A) Biçem B) Yazın C) Özgün
D) Galiba E) Mecbur

6. I. Tam kapının ağzında karşı karşıya geldik.
II. Onun Adana ağzıyla konuşmasını kimse garipsemiyordu.
III. Artık ağzı bozuk insanlarla arkadaş olmayasın.
IV. Bütün ağızlarda bizim çocuğun çalışkanlığı vardı.

Numaralanmış bu cümlelerde "ağız" **sözcüğünün kullanımıyla aşağıdaki kavramlardan hangisine örnek verilmemiştir?**

A) Dolaylama
B) Terim anlam
C) Yakıştırmaca yan anlam
D) Deyimsel mecaz anlam
E) Ad aktarması

7. "Bizim file bekçisi her takımın kalesini koruyabilir." cümlesindeki altı çizili sözde, anlam olayı olarak bir dolaylama vardır.

Aşağıdakilerden hangisinde benzer anlam olayı yoktur?

A) Galatasaray'ın sembol ismi Taçsız Kral, büyük bir saygıyla anıldı.
B) Bu yıl Sarı Kanaryalar, şampiyonluk ipini göğüsleyecekler.
C) Arkadaşlarla uzun süre sessiz sinema oynayarak vakit geçirdik.
D) Kanal sayısı arttıkça sihirli kutunun başında geçirilen zaman da arttı.
E) Babam, bana hem Bozkırın Tezenesi'ni hem de Minik Serçe'yi sevdirdi.

8. Söylenmesi; kaba, çirkin yahut korku ve üzüntü verici sözleri örterek söylemeye eskiler edeb-i kelam derlerdi. Günümüzde buna güzel adlandırma demekteyiz.

Aşağıdakilerden hangisinde böyle bir anlam olayına başvurulmamıştır?

A) Orman kibarının en sevdiği yiyecek, bal ile armuttur.
B) Kâzım Bey, dünyaya gözlerini yumalı bir yıldan fazla oluyor.
C) Sandalla biraz açıldık ve peş peşe derya kuzuları yakaladık.
D) İlk eşi ince hastalıktan rahmetli olunca üç yıl bekâr kaldı.
E) Üç harfliler ile haber mi alıyorsun ki ne yapıyorsak hepsini biliyorsun?

9. I. Rüzgâr soğuk esiyordu, hepimiz üşüyorduk.
II. Duvarlarda, sıcak renklerin hakim olduğu tablolar asılıydı.
III. Bana çok sert bir tokat attı.
IV. Gözü yaşlı kardelenler, hâlâ bekliyor baharı.
V. Yüzünde sıcak bir gülümseme vardı, yumuşak bir sesle bize, hoş geldiniz, dedi.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangilerinde duyu aktarımı yoluyla söze mecaz anlam kazandırılmıştır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) II ve V E) IV ve V

10. Dünya ölümlü dünya. Giden gidiyor yaşamanın (I) türküsü (II) bir yerde bitiyor. Ölümün kanatlarının (III) soğuk gölgesi (IV) düşüyor üstüne her yaşayanın. (V)

Bu parçada altı çizili olarak verilen sözcüklerden hangileri mecaz anlamlı değildir?

A) I ve IV B) II ve V C) III ve IV
D) IV ve V E) III ve V

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

11. Yavaşça süzüldü içeri. Kısa bir koridoru geçip balkona ulaştı. Bir masaya oturdu. Biraz Sait Faik okudu. Yan masa, sürekli gülüşüyordu. Şiirli ve duygulu bir hikâye yarım kaldı. Öykünün serimi de düğümü de bitmişti oysa.

Bu parçadaki sözlerle ilgili yapılan değerlendirmelerden hangisi yanlıştır?

A) "Kısa" sözcüğü nicel anlamlıdır.

B) "Şiirli ve duygulu" sözcükleri nitel anlamlıdır.

C) "Sait Faik" ve "yan masa" sözleri mecazımürsel örneğidir.

D) "Süzüldü" sözcüğü, gerçek anlamdadır.

E) Terim anlamlı sözcük yer almıştır.

12. (I) Mart ayıyla birlikte ilkbahara adım atıyoruz. (II) Sıcak bahar ayları kapımızı çalarken doğa, uykusundan uyanıyor; ağaçlar, çiçek açıyor. (III) Baharın, yüzünü göstermeye başlamasıyla birlikte yazlık bölgelere taşınmalar hızlanırken kış ayları boyunca atıl ve bakımsız kalan bahçeler de sıcak havalara hazırlanıyor. (IV) Bahçe mobilyasından havuza, ağaçlardan saksılara kadar birçok alanda bahçe hazırlığı yapmak mümkün. (V) Bahçe, balkon, teraslarda bahara hazırlık için yapraklar temizlenirken topraklar havalandırılıyor; gübreleme, budama, mevsimlik bitkilerin dikimi ve tohumların ekilmesi gibi işlemler yapılıyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümlede mecaz anlamlı bir deyim kullanılmıştır.

B) II. cümlede sanatlı söyleyişten yararlanılmıştır.

C) III. cümlede kişileştirme yoluyla sözcüğe günlük konuşma dilinin dışında bir anlam yüklenmiştir.

D) IV. cümle kendinden önceki cümlenin gerekçesi durumundadır.

E) V. cümlede sıralanan bazı eylemler aynı amaca bağlanmıştır.

✓ ŞİMDİDEN ÖĞREN

✔ *Bir sözcüğün olumsuzu onun karşıtı yani zıt anlamlısı değildir. Örneğin: "Ölmek" sözcüğün karşıt anlamlısı, "ölmemek" değil, "doğmak" ya da "yaşamak"tır.*

✔ *Bir varlığın sadece nasıl olduğunu bildirip sayılamayan, ölçülemeyen, tartılamayan ve miktar belirtmeyen sözler nitel anlamlıdır: güzel kız, kızıl saç, iyi adam, yorgun baba...*

✔ *Terazi, metre, termometre gibi ölçü – tartı aletleriyle ölçülebilen özellikler ile miktar ve sayı bildiren sözler nicel anlamlıdır: çok kitap, iki öğrenci, uzun yol, yüksek dağ.*

MUTLULUĞUN GİZİ

Bir tüccar, "Mutluluğun Gizi"ni öğrenmesi için oğlunu insanların en bilgesinin yanına yollamış.

Delikanlı, bir çölde kırk gün yürüdükten sonra, sonunda bir tepenin üzerinde bulunan güzel bir şatoya varmış. Söz konusu bilge burada yaşıyormuş. Bir ermişle karşılaşmayı bekleyen bizim kahraman, girdiği salonda hummalı bir manzarayla karşılaşmış:

Tüccarlar girip çıkıyor, insanlar bir köşede sohbet ediyor, bir orkestra tatlı ezgiler çalıyormuş; dünyanın dört bir yanından gelmiş lezzetli yiyeceklerle dolu bir masa da varmış. Bilge sırayla bu insanlarla konuşuyormuş ve bizim delikanlı, kendi sırasının gelmesi için iki saat beklemek zorunda kalmış.

Delikanlının ziyaret nedenini açıklamasını dikkatle dinlemiş bilge, ama "Mutluluğun Gizi"ni açıklayacak zamanı olmadığını söylemiş ona. Gidip sarayda dolaşmasını, kendisini iki saat sonra görmeye gelmesini salık vermiş. "Ama sizden bir ricada bulunacağım." diye eklemiş bilge. Delikanlının eline bir kaşık verip sonra bu kaşığa iki damla sıvı yağ koymuş.

— Sarayı dolaşırken bu kaşığı elinizde tutacak ve yağı dökmeyeceksiniz.

Delikanlı sarayın merdivenlerini inip çıkmaya başlamış, gözünü kaşıktan ayırmıyormuş. İki saat sonra bilgenin huzuruna çıkmış.

— Güzel, demiş bilge, peki yemek salonumdaki Acem halılarını gördünüz mü? Bahçıvanbaşı'nın oluşturmak için on yıl çalıştığı bahçeyi gördünüz mü? Kütüphanemdeki güzel parşömenleri fark ettiniz mi?

Utanan delikanlı, hiçbir şey göremediğini itiraf etmek zorunda kalmış. Çünkü bilgenin kendisine verdiği iki damla yağı dökmemeye çabalamış, başka bir şeye dikkat edememiş.

— Öyleyse git, evrenimin harikalarını tanı." demiş ona bilge."Oturduğu evi tanımadan bir insana güvenemezsin.

İçi rahatlayan delikanlı, kaşığı alıp sarayı gezmeye çıkmış. Bu kez, duvarlara asılmış, tavanları süsleyen sanat yapıtlarına dikkat ediyormuş. Bahçeleri, çevredeki dağları, çiçeklerin güzelliğini, bulundukları yerlere yakışan sanat yapıtlarının zarafetini görmüş. Bilgenin yanına dönünce gördüklerini bütün ayrıntılarıyla anlatmış.

— Peki, sana emanet ettiğim iki damla yağ nerede? diye sormuş bilge.

Kaşığa bakan delikanlı, iki damla yağın dökülmüş olduğunu görmüş. "Peki" demiş bunun üzerine bilgeler bilgesi...

— Sana verebileceğim tek bir öğüt var:

"Mutluluğun Gizi", dünyanın bütün harikalarını görmektir ama kaşıktaki iki damla yağı unutmadan...

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

Test 4

SÖZCÜK DÜZEYİNDE ANLAM

• Anlam Olayları • Kalıplaşmamış Söz Öbekleri

1. **Aşağıdaki ikili dizelerden hangisinde altı çizili olarak verilen sözcükler, sesteşlik ilişkisine sahiptir?**

A) Kara kış kar topluyor dağlarda
Bahtı kara yolcuların yüzü sonbahar

B) Nice dik yokuşta sınandı bu diz
Eğilmedik dik yaşadık bu yerde

C) Bahar gelir kuru dallar yeşerir
Kurur güzel ırmak olmasa bulut

D) Bana yan dediler, yandım hep yandım
Her yan yangın yeri şimdi gözümde

E) Dost uzakta, elemliyim, gözüm kör
Yaralarım göz göz oldu, özüm kor

2. I. Onun çok ağır bir sorumluluğu var. (Nicel anlamlı sözcük, soyut ve nitel anlam kazanmıştır.)

II. Sessizlik, dertlerimin üstüne kuluçkaya yatıyor. (Soyut sözcük, somutlaştırılarak verilmiştir.)

III. İskele hareketliydi, herkes vapurlara koşuyordu. (Ad aktarması yapılmıştır.)

IV. Kurban olam, beşikte yatan kuzuya. (Benzetme amacı güdülmeden bir söz, başka söz yerine kullanılmıştır.)

V. Öğretmen olan kişinin omzunda çok ağır bir yük vardır. (Somut anlamlı sözcük, soyut anlam kazanmıştır.)

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde verilen cümleyle ilgili ayraç içindeki açıklama yanlıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Sevgilim sen olmasan duyamam
Kadife bir ses
Sevmediğimi dinlemem ki

Bu dizelerdeki altı çizili bölümde yapılan anlam olayının benzeri aşağıdakilerin hangisinde vardır?

A) Bir hıçkırık tuttu, güzel gözlü papatyayı.

B) Yumuşacık yataklar ki çivi gibi batıyor.

C) Çok renkli bir sesle, her gün başka seslendin bana.

D) Küskünlüğü huy edinmiş, bir tembel rüzgârsın sen.

E) Rahmet yağar, yer ıslanır, seslenirim sana yâr.

4. I. Çukurova'da bir zamanlar beyaz altın çiftçilerin vazgeçilmeziydi.

II. Kasaptan bir kilo dana, bir kilo da kuzu al.

III. Yalnızlığın dal uçlarından devşirdim ben bu şiiri.

IV. Çözüm yolunu bilmiyorsan bu problemi çözemezsin.

V. Susuz kalan bir Osmanlı çeşmesi acı acı bakıyordu ve ağlayamıyordu.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangisindeki anlam olayı yanlış değerlendirilmiştir?

A) I. de güzel adlandırma yapılmıştır.

B) II. de benzetme amacı güdülmeden bir söz, başka bir sözün yerini tutmuştur.

C) III. de soyut sözcük, somutlaştırılarak kullanılmıştır.

D) IV. de somut sözcük, soyut bir anlam kazanmıştır.

E) V. de insan dışı varlığa, insan özelliği verilmiştir.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

5. **Aşağıdakilerden hangisinde söze mecaz anlam kazandırma yöntemi diğerlerinden farklıdır?**

A) Ah gülüm gülüm, kırıldı kolum!
B) Piknikte hep ben yakardım mangalı.
C) Hayvanseverler, deri giymemeye özen gösterir.
D) Bayram sabahlarında bir telaş başlardı evimizde.
E) Arabalıya binip İstanbul'dan Bursa'ya gittik.

6. **Aşağıdakilerden hangisinde söze mecaz anlam kazandırılırken benzetme ilgisinden <u>yararlanılmamıştır</u>?**

A) Bir sanatçı, sanatçılığını asla harcamamalı.
B) Sanatçının estetiği ideolojiyle gölgelemesi yanlıştır.
C) Sözlerindeki kıvılcımlar, dinleyeni ısıtıyordu.
D) Ağaçların neşesi kaçtı, kuşlar acı acı öterken.
E) Kaç bardak içtiğimi bilmiyorum ama kocaman demliği bitirmiştik.

7. (I) Sinan, tekrara asla düşmeden kubbe mimarisinde hep ileri adım atmıştır. (II) Sinan da Bizans mimarisinden etkilenmiş ama onu taklit etmemiş. (III) Gördükleri karşısında ezilmemiş, kendi Osmanlı üslubunu geliştirebilmiş. (IV) Sinan'ın kubbeleri tamamen "Ben Sinan'ım." diye bağırır. (V) Bu kadar zengin cami mimarisi birikimimizin olmasında Sinan'ın gururla ayakta duran kubbelerinin çok katkısı var.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisinde mecazlı bir söyleyiş <u>yoktur</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Benzerlik ilişkisinden yararlanılarak oluşturulan aktarmalara deyim aktarması denir. Bu yolla oluşturulan aktarmalar aynı zamanda eğretileme (istiare) sanatının da kaynağıdır.

Aşağıdakilerden hangisinde sözü edilen anlam olayına örnek <u>gösterilemez</u>?

A) Deniz yırtılır kimi zaman,
Bilmezsiniz kim diker, ben dikerim.
B) Gönlümün göğündeki gürültüler,
Korkutuyor beni neden?
C) Akşamüstü suyun sarardı benzi,
Ufkun kızıl saçları tarumar oldu.
D) Yumuşak bir fısıltıya döndü nağmeler
Bir sükûtun nabzını şimdi kim tutar?
E) Neden sonra sarsıldı altımda demir yaylar,
Gözlerimin önünden geçti kervansaraylar.

9. Somut anlamlı bir sözcük, anlam genişlemesi yoluyla soyutlaştırılabilir.

Aşağıdakilerden hangisinde böyle bir anlam olayı <u>gerçekleşmemiştir</u>?

A) Bu sözlerinizle dostlarınızı kırıyorsunuz.
B) Kafamda bir şimşek çaktı; nedenleri, nasılları çözdüm?
C) Ölüm iniyordu gökyüzünden cephelere, tabyalara.
D) Artık hiçbir karanlık bölgesi kalmadı beynimin.
E) Onun fikirlerinin verdiği güçle nice tezleri çürüttük.

10. **Aşağıdakilerin hangisinde dolaylamadan yararlanılmıştır?**

A) Bir zamanlar, Adana, pamuk ağalarıyla doluydu.
B) Kıbrıs konusu, yine Ankara'yı meşgul ediyor.
C) Kara kıtanın kara bahtlı insanları, açlık ve yoksullukla kavruluyor.
D) Marmara'da her yelken uçar gibi neşeli...
E) *Orhun Anıtları*'na, Bilge Kağan, bengü taş demiştir.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

11. Sanatçıyım diyen kişi, yeni yollara sapmaktan, sözcüklere yeni anlamlar yüklemekten korkmaz. Çünkü bilir ki neyi söylediğinden çok nasıl söylediğidir onu sanatçı yapan. Nasıl söylediğini yani biçemini belirleyen ise sözcükleri kendine özgü bir bağlam içinde kullanmasıdır. İşte ben, bu kişilere dilini bulmuş sanatçı diyorum.

Aşağıdaki ikili dizelerin hangisinde "dilini bulmuş sanatçı"**ların özelliğine rastlanmaz?**

A) Tohumların filizlenme vaktidir artık
Yeterince çürüdü zaman

B) Boy boy şiir verdi
Dilin tarlasına yürüdü su

C) Duvarlarını aşamadım gözlerinin
O bahçede sen uyu, tatlı düşlerle

D) Ben seni kendimden fazla sevdim
İnan bana, inan bana sevdiğim

E) Yüreğim aşkın denizinde bir balık
Misinası kesti kara saçlarının

12. Yansıma sözcüklerde ses ile anlam birbirine eşittir yani sözcüğün sesinden başka bir anlamı yahut imgesi yoktur. Zihinde bir varlığı canlandırmaz. Ama yansıma sözcüğün mecaz anlam kazanması durumunda bu ses-anlam ilişkisi ortadan kalkar.

Aşağıdakilerden hangisinde kullanılan yansıma sözcük, buna örnektir?

A) Gençler, düğünde şıkır şıkır oynuyordu.
B) Şiddetli sarsıntıyla camlar çatladı.
C) Bütün isteklerimiz, gürültüye gitti.
D) Olgunlaşan kayısılar, patır patır dökülüyordu.
E) Birden şakır şakır yağmaya başladı yağmur.

✓ DİKKAT

✔ *Benzetme ilgisiyle insandan doğaya, doğadan insana, doğadan doğaya ve duyudan duyuya aktarma yapılarak oluşturulan mecazların genel adı "deyim aktarması"dır; bunlar, istiarelerin de kaynağıdır.*

- *Güneş gülümsüyor, yıldızlar göz kırpıyordu.*
- *Bu sözlerin, bana batıyor.*
- *Tatlı sözlerini özledim.*

✔ *Benzetme ilgisinin dışında bir ilgiyle (parça – bütün, dış – iç, yer – insan vb.) bir sözün kendisiyle ilgili başka sözün yerine kullanılmasına ad aktarması denir; bunlar, mecazımürsel sanatının kaynağıdır; buna düz değişmece de denmektedir.*

- *İki tabak yedim.*
- *Arabalıya geç kaldık.*
- *Raketlerimiz, turnuvaya veda etti.*
- *Ankara, birlik ve dirlik mesajı verdi.*
- *Gemi, Samsun'da demirledi.*
- *Sabaha kadar rahmet yağdı.*
- *Ölüm indirmede gökler, ölü püskürmede yer.*

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

1. **Aşağıdaki atasözlerinden hangisinde ikilemeye yer verilmiştir?**

A) Adam adamdan korkmaz utanır.
B) El el ile, değirmen yel ile.
C) Acı acıya, su sancıya…
D) Dağ dağa kavuşmaz; insan, insana kavuşur.
E) Ödünç, güle güle gelir; ağlaya ağlaya gider.

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ikilemenin kuruluşu diğerlerinden farklıdır?**

A) Öğretmenler, yalan yanlış bilgilere değer veremezler.
B) Ya şu işi doğru dürüst yapın ya da bırakın.
C) Onun niyetini er geç ortaya koyacağını düşünüyorum.
D) Etraftan çalı çırpı toplayıp mangalı tutuşturdum.
E) İnsanlar, mal mülk edinmek için bazen kendilerini unutuyorlar.

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ikileme farklı tür ve görevdedir?**

A) Öyle deli deli esme başım dönüyor.
B) İnsan, kendi yolunda ağır ağır yol alıyor.
C) Canımı her şeye sıka sıka yorduğum kalbimden özür diliyorum.
D) Bana güllü dallı, renkli bir sayfa ayırmıştı.
E) Dışarıda soğuk var diye sıkı sıkı giyindi.

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde** "birinin davranışınının nedenini merak eden" **bir insanın kullandığı bir deyime yer verilmiştir?**

A) Bunca sıkıntıyı yaşatan biriyle arkadaşlığı sürdürmekten zorun ne ki beni kırıyorsun?
B) Adım adım yer edeyim, gör sana neler edeyim diyen bu insana karşı dikkatli olmalısın.
C) Damdan düşer gibi sorduğu sorularla herkesi şaşırtmıştı.
D) Babam, kafası kızınca ne yapacağı belli olmayan biriydi.
E) Olur şey değil ama bir hatadır yapmış işte.

5. **Aşağıdakilerin hangisinde deyimlerle ilgili verilen bilgide ya da örnekte bir yanlışlık yapılmıştır?**

A) Deyimler, hem gerçek hem mecaz anlam içerebilir: Nihayet kollarını sıvadı ve çalışmaya başladı.
B) Tümüyle mecaz anlam taşıyabilir: Zaten çok üzüntülüydüm, annemin sözleri de bunun üzerine tüy dikti.
C) Sözcüklerin gerçek anlamını koruyarak kalıplaşması da mümkündür: Çoğu gitti azı kaldı, biraz daha gayret edelim de şu işi bitirelim.
D) Deyimler, toplumun genelinin doğru saydığı yargılar, kurallar ve prensipler ortaya koyar: Delik kapta su durmaz.
E) Bazen deyimler devrik bir cümleden oluşur: Ayıkla pirincin taşını.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

6. Atasözleri, genel geçer bir kuralı ortaya koyar yahut bir öğüt içerir. Bunu yaparken ait olduğu toplumun örfünü, inançlarını, geleneklerini de içerir. Bu özellikleriyle karşımıza çıkan atasözleri hep iyiye, güzele, doğruya yöneltir ve kötü mesajlar içermez. Ancak atasözlerinin arasına karışmış söylenceler bu kurala aykırıdır ve kötü mesajlar içerir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki sözlerden hangisi söylence niteliğindedir?

A) Herkesin kazanı, kapalı kaynar.
B) Merhametten maraz doğar.
C) El ile gelen, düğün bayram.
D) Yalnız taş, duvar olmaz.
E) Düğünsüz ev olur, ölümsüz ev olmaz.

7. Şu modernizmin gürültüleri, bastırıyor özgün sesleri. Bozuyorlar kendine has şarkıları ve susturuyorlar içtenliğin sesini. Her geçen gün şiirlerimin penceresi nostaljiye daha da fazla açılıyor. Bu, benim duruluğa duyduğum bir hasrettir. Yaralanmamış mavi kuşların ötüşüne koşmaktır biraz da.

Bu parçadaki altı çizili söz öbeğinin parçaya kattığı anlam, aşağıdakilerden hangisinde vardır?

A) Şiirlerimde yepyeni imgeler arayanlar, asla hayal kırıklığı yaşamayacak.
B) Şiirlerimde geçmişe özlem teması işlemeyi her geçen gün artırıyorum.
C) Şiirlerimde biçim ve içerik bakımından başlangıçtaki çizgimi geliştirerek devam ettiriyorum.
D) Şiirlerimde çağımın akımlarından ve anlayışlarından faydalanmakla birlikte bağımsızlığımı koruyorum.
E) Şiirlerimde geleceğin güzel günlerine dair duyduğum umudun izlerini bulacaksınız.

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim, anlamına uygun kullanılmamıştır?**

A) Emlak alım satımının benim işim olmadığını anladım ama paçayı kaptırdık bir kere.
B) Hiç kimsenin tehdidine aldırmadan yoluna devam ediyor kimseye papuç bırakmıyordu.
C) Onun bir an önce çalışmaya başlamasını istemişler ve pabucunu eline vermişlerdi.
D) Nakliyecilik işinde çok pabuç eskittik, otuz yılımız bu işte geçti.
E) Yeni arabayı herkes beğendi, eski arabanın pabucu dama atıldı.

9. **Aşağıdaki atasözlerinden hangisinde mecaz anlam söz konusu değildir?**

A) Eceli gelen köpek, çobanın ekmeğini yer.
B) Ağaç ile kabuğu arasına parmak sokulmaz.
C) Rüzgârın önüne düşmeyen kişi yorulur.
D) Dikensiz gül olmaz.
E) Aza kanaat etmeyen, çoğu bulamaz.

10. Bizim halkımız, alçak gönüllü olmayan okuryazar tayfasına yüreğinde yer açmaz, onun bilgiye saygısı vardır ama insana saygı, bam telidir adeta. Onun için kasıntılı aydınlar, bütün suyunu toprağa sızdıran pınar gibidir. En gerekli, en kutsal, en değerli bilgiyi de sunsa ona karşı kurumuş bir beton gibi duracaktır.

Bu parçada altı çizili olarak verilen sözlerin anlamları arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Sevgi beslemek
B) Hassasiyet göstermek
C) Bilgisini karşılıksız sunmak
D) Bilgisiyle büyüklük taslamak
E) Sunulan bilgiye karşı algılarını kapatmak

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

11. Yurt dışında oldukça iyi geliri olan bir iş bulmuştu ama çocuklarının eğitiminin sekteye uğraması korkusuyla büyük bir kararsızlık yaşıyordu.

Bu parçadaki altı çizili sözün cümleye kattığı anlam, aşağıdakilerin hangisinde vardır?

A) Çok işi vardı, daima meşgul bir insandı, sorumluluklarını yerine getirirken zorlanıyordu.

B) Yapılan yardımlar, bir ara durdu; bunun üzerine çok zorda kaldı.

C) Yabancı bir dil öğrenmek, onu çok zorluyordu; çektiği hasret ise dayanılır gibi değildi.

D) Yaklaşık on yıldır burada çalışıyorum, başka bir yere gitmek istemiyorum.

E) Sonuca ulaştırmayan bir çalışma dahi çalışmayı öğrenmek açısından yararlıdır.

12. Gerçek bir yazarın görevi gününü anlamak ve anlatmaktan ibaret değildir. Salt güncel ile yetinmek yerine biraz da geçmişin tozlarını silkelemeli bir yazar. Hatta iyi bir yazar geçmişle bugünün el sıkıştığı metinlere imza atmalıdır.

Bu parçadaki altı çizili sözün anlamını içeren söz, aşağıdakilerden hangisinde kullanılmıştır?

A) Bir toplumun gelenekleriyle çağdaş değerlerini uzlaştıran yazarlar, çok önemli bir görev yerine getirmektedir.

B) Geçmişin değerleriyle günümüzün değerleri çatışıyorsa elbette günümüzün değerleri tercih edilmeli.

C) Tarihsel birikimin sunduğu malzeme, bir sanatçının beslendiği ana kaynaktır; ondan ne kadar uzağa düşerse sanatı o kadar değersizleşir.

D) Sosyal sorunların anlatımını sanatının merkezine koyan sanatçının iyi bir gözlemci olma zorunluluğu vardır.

E) Yalnızca yerel değerlerin ve ulusal kültürün beslediği bir sanat eserinin evrensel yankılar uyandırması zordur.

EĞER

Eğer, bütün etrafındakiler panik içine düştüğü
ve bunun sebebini senden bildikleri zaman
sen başını dik tutabilir ve sağduyunu kaybetmezsen

Eğer sana kimse güvenmezken sen kendine güvenir
ve onların güvenmemesini de haklı görebilirsen

Eğer beklemesini bilir ve beklemekten de yorulmazsan
veya hakkında yalan söylenir de sen yalanla iş görmezsen
ya da senden nefret edilir de kendini nefrete kaptırmazsan
bütün bunlarla beraber ne çok iyi ne de çok akıllı görünmezsen

Eğer hayal edebilir de hayallerine esir olmazsan
Eğer düşünebilip de düşüncelerini amaç edinebilirsen
Eğer zafer ve yenilgi ile karşılaşır
ve bu iki hokkabaza aynı şekilde davranabilirsen

Eğer ağzından çıkan bir gerçeğin bazı alçaklar tarafından
ahmaklara tuzak kurmak için eğilip bükülmesine katlanabilirsen
ya da ömrünü verdiğin şeylerin bir gün başına yıkıldığını görür
ve eğilip yıpranmış aletlerle onları yeniden yapabilirsen

Eğer bütün kazancını bir yığın yapabilir
ve yazı-tura oyununda hepsini tehlikeye atabilirsen
ve kaybedip yeniden başlayabilir
ve kaybın hakkında bir kerecik olsun bir şey söylemezsen

Eğer kalp, sinir ve kasların eskidikten çok sonra bile
işine yaramaya zorlayabilirsen
ve kendinde 'dayan' diyen bir iradeden
başka bir güç kalmadığı zaman dayanabilirsen

Eğer kalabalıklarla konuşup onurunu koruyabilirsen
ya da krallarla gezip karakterini kaybetmezsen
Eğer ne düşmanların ne de sevgili dostların seni incitmezse
Eğer aşırıya kaçmadan tüm insanları sevebilirsen

Eğer bir daha dönmeyecek olan dakikayı
altmış saniyede koşarak doldurabilirsen
Yeryüzü ve üstündekiler senindir
Ve dahası

Sen bir adam olursun oğlum..

Rudyard KIPLING

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

Test 6

SÖZCÜK DÜZEYİNDE ANLAM

• İkilemeler • Kalıplaşmış Söz Öbekleri • Deyimler • Atasözleri

1. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kullanılan deyim cümleye diğerlerinden farklı bir anlam katmıştır?**

A) Deneme sınavında yüksek puan alınca içi içine sığmaz olmuştu.

B) Sınavda derece yapınca etrafına çalım satmaya başladı.

C) Çevresindekilere afi kesiyordu, bu tavrı ise onu itici yapıyordu.

D) Ona buna hava atıyordu ama işten anlamadığı da belli oluyordu.

E) Herkese tepeden bakan bu insan, caka satmaktan hiç vazgeçmiyordu.

2. Bazı romancılar, doğru anlaşılmadıklarını düşünüp okuyucuya sitem ederler. Oysa anlamayan, okur değildir; anlatamayan romancıdır suçu olan. Dile hâkim olmadan roman yazmaya cüret etmeye biz bir şey demeyeceğiz de kendisi, itibarı artacakmış gibi doldurma tasvirleri yapacak ve bunlar, romanda iğreti kiremitler gibi duracak, buna herkesin de göz yummasını bekleyecek, olmaz öyle şey?

Bu parçadaki altı çizili sözlerin içerdiği anlamlardan biri, aşağıdakilerden hangisi olamaz?

A) Dostça yakınmak, gönül koymak, kırılmak

B) Cesaret etmek, düşünmeksizin atılmak

C) Saygınlığı yükselmek, prestij kazanmak

D) Görmezden gelmek, ciddiye almamak

E) Bulunduğu yerle bütünleşmemek, sırıtmak, aykırı, uyumsuz olmak

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim, açıklamasıyla birlikte verilmiştir?**

A) Ona dişe dokunur bir rakip bulunamayınca onun şampiyonluğuna garanti gözüyle bakıldı.

B) Bize kimse sonuçsuz uğraştığımızı söyleyemez; biz, hiçbir zaman havanda su dövmeyiz.

C) Bütün dostlar, çorbada bizim de tuzumuz olsun deyince hiç zorlanmadan bu zor işi bitirdik.

D) Bizim yüreğimizi yakan birçok trajedinin kaynağı olan olaylara bazıları hiç aldırış etmiyor.

E) Ders çalışmaya karşı ayak sürüyen ve çalışmayı sürekli erteleyen öğrencilerin çoğu, bilgisayarla oynamaya can atıyor.

4. Şairin on tane şiir kitabını kılı kırk yararak okudum sonra bir de düzyazılarını topladığı kitabını okudum ve gördüm ki aynı imgeleri temcit pilavı gibi ısıtıp ısıtıp okura sunuyor.

Bu parçadaki altı çizili sözün anlamını içeren bir söz, aşağıdakilerden hangisinde yer almamıştır?

A) Birtakım mantık hataları olsa da genelde tutarlı bir savunma hazırlamış.

B) Onun basmakalıp benzetmelerini sanatının en büyük yükü olarak görüyorum.

C) Babalarımızın o beylik nasihatlarını andıran bir havada yazılmış bu denemeler.

D) Simetrik dizelerle şiire görsellik kazandırma yöntemi artık klişeleşti.

E) Büyük sanatçı nitelemesiyle anılan bir kişi için bu durum sürekli yinelenen bir şekle bürünüveriyor nedense.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

5. I. El ile gelen, düğün bayram.
II. Kaynayan kazan, kapak tutmaz.
III. Çatal kazık, yere batmaz.
IV. Durgun suyun altı derin olur.
V. İğneyle kuyu kazılmaz.

Aşağıdakilerin hangisinde numaralanmış atasözlerinden herhangi birinin anlamına yer verilmemiştir?

A) Yetersiz araçla, kıt olanaklarla zor bir işi başaramazsın bunu göz ardı etme.
B) Görünüşte çok yumuşak huylu olduğuna bakıp aldanma; o, çok tehlikeli ve öfkeli biridir.
C) Varlıklı bir kimseyi, kendine ölçü alma; o, işini her zaman yürütür, en zor işleri bile kolayca hâlleder.
D) Bir toplumdaki huzursuzluğu, baskıyla ve şiddetle yok edemezsin; daha farklı yöntemler kullanmalısın.
E) Bu acı olay, yalnızca benim başıma gelmedi; herkes bu acıya maruz kaldı, bu yüzden acılarım biraz olsun hafifledi.

6. **Aşağıdakilerden hangisinde ikilemelerle ilgili yapılan açıklamayla örnek cümle birbirine uymamaktadır?**

A) Tek başlarına kullanılamayan sözcüklerle kurulabilir: Düşe kalka bugünlere geldik.
B) Cümleye abartma anlamı katabilir: Misafirler için kazan kazan yemekler yaptırdık.
C) Zıt anlamlı sözcüklerle kurulup sıfat görevi üstlenebilir: İrili ufaklı ağaçların kapladığı bir dağın resmini yapıyordu.
D) Cümleye aşamalılık anlamı katabilir: Hastamızın durumu günden güne düzeliyor.
E) İsim tamlamasında tamlayan göreviyle kullanılabilir: Mal mülk hırsına kapılıp eş dost hatırını gözetmez olmuştu.

7. Yahya Kemal Doğu'yu ve Batı'yı kuşatan kültürüyle Türk şiirini yörüngesine oturtmuş ve divan şiiriyle çağdaş Batı şiirini sentezlemiş bir şairdir.

Bu parçada geçen "Türk şiirini yörüngesine oturtmak" **sözünün anlamı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Türk şiirinin izlemesi gereken yolu belirlemek
B) Türk şiirini zirveye çıkarmak, çığır açmak
C) Türk şiirine ulusal bir karakter kazandırmak
D) Türk şiirine evrensel bir karakter kazandırmak
E) Türk şiirine özgün imgeler eklemek

8. Sanatla insanın göbeği beraber kesilmiştir. Sanatın olmadığı bir insanlık dönemi yoktur. En ilkel dönemlerinde bile insan, mağaralara resimler çizmiştir. Aslında insanı hayvandan ayıran temel faaliyetlerden biri de sanattır. Hayvanı yalnızca yararlı olan ilgilendirir. Oysa sanatın çıkış noktası yarar değildir. Sanat, bir arayıştır; görüntülerin gölgede kalan yanlarını gün ışığına çıkarır. Hatta sanatçı onları bulmakla yetinmez duygu, hayal ve düşünce teknesinde yoğurup ondan bir yaşam ekmeği pişirir. İşte bu, sanatçının kurmaca dünyasında yeniden yarattığı apayrı bir dünyadır.

Aşağıdaki cümlelerden hangisinde bu parçadaki altı çizili sözlerden herhangi birinin anlamına yer verilmemiştir?

A) Şiirle musiki öteden beri ayrılmaz ikili olarak karşımıza çıkar.
B) Okumak, şairlerin olmazsa olmaz etkinliklerden biridir.
C) Sanata verdiğiniz değer, ne kadar uygar olduğunuzun göstergesidir.
D) Romancı, her gün görülen şeylerin farkına varılmayan yanlarını ortaya çıkarır.
E) Gerçeklere kafayla, yürekle ve tasarıyla yepyeni biçimler verilmeden sanatçı olunamaz.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

9. I. Artık bu sonuç alınamayan tartışmadan vazgeçin.
II. Beni kırdığını biliyorsun bu yüzden bu iltifatlarla üzüntümü hafifletmeye çalışıyorsun.
III. Nihayet gerçeğin farklı olduğunu anladı da tavırlarını değiştirdi.
IV. Küçük bir başarı yakalayınca aşırı biçimde seviniyordu.

Numaralanmış bu cümlelerde aşağıdaki deyimlerden hangisinin anlamına yer verilmemiştir?

A) Gönül almak
B) Havanda su dövmek
C) Ayakları suya ermek
D) Etekleri zil çalmak
E) El etek öpmek

10. Sanatıyla konuşan ve sanatıyla konuşulan insanlara bakınız. Dünyalık peşinde değildir hiçbiri, zaten öyle olsaydı gerçek bir sanatçı olamazdı. Bir lokma bir hırka yaşayıp giden bu insanlar, "Neyin peşindeysen osun ve onun kadar değerlisin." diyenlerin doğruluğunu kanıtlar. Yaşarken ölenlere inat, öldükten sonra da yaşarlar.

Yukarıdaki parçada altı çizili söz öbeği, sanatçıların hangi yönünü vurgulamak için kullanılmıştır?

A) Kanaatkârlık
B) Yoksulluk
C) Açgözlülük
D) Düş gücü
E) Karamsarlık

11. Aşağıdakilerden hangisinde birinci cümledeki yargıyı somutlaştıran bir deyim ikinci cümlede yer almamıştır?

A) Tehlikeli bir durumla karşılaşacağı korkusuyla çok büyük sıkıntı ve telaş içindeydi.
Kaza haberini aldı alalı yüreğinin yağı eriyordu.
B) Sınavı iyi geçmeyince içine sıkıntı ve karamsarlık duygusu çöreklenmişti.
Çok üzüntülüydü yüreği kararmıştı.
C) Onunla güzel günler geçirdik, birlikte hayatın tadını çıkardık.
Biraz da olsa yüreğim serinledi, azıcık ferahladım.
D) Söz dinlemeyen bir insana ne diye ısrarla yol gösteriyorsun.
Yeter artık onun için yüreğini tüketme.
E) Uğruna sıkıntı çektik ama sonuç da güzel oldu.
Amacıma ulaştım, artık yüreğim yağ bağladı.

12. Ölümsüz şiirlere imza atan Türk dilinin kendisinden hoşnut olduğu şairimiz Cahit Sıtkı Tarancı'nın en çok bilinen, ezberlenen, ışığıyla gözleri cezbeden diğer birçok güzel şiirini görmek isteyen gözlere perde çeken, şiir gecelerinde hep okuması istenen şiiri Otuz Beş Yaş'tır. Bu şiir, otuz beş mısradır ve gerçekten de her mısrası, ölümün elinden kurtarılmış bir yıl gibi kıymetlidir.

Bu parçadaki altı çizili söz öbeklerinin anlamı hangisinde verilmiştir?

A) Dili iyi bilen – Çok beğeni toplayan
B) Dili iyi kullanan – Diğer şiirlere ilgiyi engelleyen
C) Dile değer veren – Biçimi önemseyen
D) Dille oynamayı seven – Okuyucuyu aşırı etkileyen
E) Dilin kurallarını uygulayan – Şiirin ne olduğunu gösteren

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

Bu bölümdeki sorular ÖSYM sınavlarında çıkan yeni nesil sorular doğrultusunda hazırlanmıştır.

SÖZCÜK ANLAMI TARAMA TESTİ
Yeni Nesil Anlam Soruları

Test 7

1. "Gerçek bir bilim insanının tüm özelliklerini bünyesinde ---- Cevdet Kudret iyi bir edebiyat tarihçisi ve eleştirmendir. Yazdığı eserler bunun en güçlü ----."

Bu cümlede boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) içeren – kanıtıdır
B) toplayan – yönüdür
C) barındıran – göstergesidir
D) biriktiren – örneğidir
E) özümseyen – simgesidir

2. "Son yirmi beş yılda şiirimizden genişlemesine bir kesit ---- Oktay Rıfat'ın keskin, oynak ve tutarlı şiir beğenisi hep ya dorukta ya da doruğa ---- bir yerlerde kalıyor."

Bu cümlede boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) incelendiğinde – yaklaşmak üzere
B) araştırıldığına – uzak
C) alındığında – yakın
D) sunulduğunda – benzeyen
E) ortaya konduğunda – zorlayan

3.
- **görmek:** Anlamak, kavramak, sezmek.
- **küçük:** Önemsiz, değersiz.
- **ince:** Enikonu, ayrıntılı, iyiden iyiye.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "görmek, küçük, ince" sözcükleri belirtilen anlamlarını karşılayacak şekilde kullanılmıştır?

A) Küçük yaştan itibaren ağır işler görmek zorunda kalan, ince duygulu ve vicdanlı bir insandı.
B) Gördüğüm kadarıyla ince insanlar, her şeyi hassas düşünüp en küçük ayrıntılara bile dikkat ediyorlar.
C) Böylesine ince hesaplar yapabilen, küçük bir hataya bile tahammül edemeyen bir kişinin şirketin muhasebesine bakmaya en uygun eleman olduğunu gördüm.
D) Çok küçük bir sorunda bile pes ettiğini gördüğüm için Ayşe'nin ince nakış ve hakkaklıkta başarılı olamayacağını düşündüm.
E) İnce bir temizlik yaptıktan sonra küçük oğlumun odasındaki duvarlarda gördüğüm formüllerle dolu kâğıtlara dokunamamış olmanın hüznü içimi kemirmeye başlamıştı.

4.
- **çekilmek:** Yok olmak.
- **iz:** Bir olay, bir durum veya yaşayıştan geride kalan belirti, eser.
- **karanlık:** Gereğince anlaşılıp bilinemeyen, ne olacağı, sonu belli olmayan durum.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "çekilmek, iz, karanlık" sözcükleri belirtilen anlamlarını karşılayacak şekilde kullanılmıştır?

A) Dalganın getirdiği suların çekilmesiyle kumların üzerindeki izler de karanlıkla birlikte yok olmaya başlamıştı.
B) Bilim insanları, uzayda izini sürdükleri kuyruklu yıldızın karanlık noktalarını açığa çıkarmak için yaptıkları çalışmalardan çekilme kararı aldılar.
C) Cahit Sıtkı, ölüm temasını işleyen önemli yazarlardan biri olarak edebiyat dünyasına büyük bir iz bırakmış ve bu karanlık dünyadan çekilip gitmiştir.
D) İmparatorluklar, tarih sahnesinden çekilmesine rağmen hâlâ onların izleri duruyor ancak okurlar için bu konu karanlıklar içerisinde.
E) Karanlık bir akşamda işlenen cinayetin izlerini aramaya başlayan polisler, soğuk havanın da etkisiyle işlerinin çekilmez olduğunu söylüyorlardı.

5. Ziya Osman 30'lu, 40'lı yıllarda en güzel şiirlerini yazarken memlekette kültür - sanat âlemi doruklara (I) (zirvelere) çıkmıştı. Bilhassa Hasan Âli Yücel'in Milli Eğitim Bakanlığı yaptığı yıllarda saman alevi gibi parlayıp sönen (II) (birden ortaya çıkıp kısa sürede yatışan) "Türk Rönesansı" içinde nedense (III) (belirsiz bir sebep yüzünden) Ziya Osman Saba'nın adı pek geçmez. En güzel şiirlerini bu yıllarda yazdığı hâlde görmezden gelinmesi (IV) (anlaşılıp yorumlanmaması) acaba geçici bir körlükten miydi yoksa kasıtlı (V) (bilinçli) olarak mı ihmal edilmişti?

Bu parçada numaralanmış sözlerin hangisi ayraç içinde verilen açıklamayla anlamca uyuşmamaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

6. Öğrencileri ve yakınları bilir, Talât Sait Halman'la yapılan sohbetlerin yankısı (I) (etkisi) ömre yayılır. 5 Aralık günü öğle saatlerinde, eve biraz yorgun dönmüşken Talât Hoca'nın Amerika'daki yaşama dair pratik (II) (kullanışlı) bir öğüdü çınlamıştı yine kulağımda. İrili ufaklı cümleleri aklıma sık sık düşerdi (III) (gelirdi). Talât Halman'ı dinlerken bazen kulak ardı ettiğiniz (IV) (dikkate almadığınız) bir öğüdün bir gün karşınıza bir gerçeklik olarak çıktığını görür, şaşırırdınız. Talât Halman'ın bilgeliği ve şaşırtıcı (V) (heyecan verici) sezgi gücünü birebir yaşamıştır onu tanıyan pek çok kişi.

Bu parçada numaralanmış sözlerin hangisi ayraç içinde verilen açıklamayla anlamca uyuşmamaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Galeano pek çok kaynaktan beslendi (I) (yararlanmak) en fazla da kendi coğrafyasından. Saygıda kusur etmediği (II) (hoş karşılamadığı) iki isim Juan Carlos Onetti ve Juan Rulfo'ydu. Onlar, Galeano'nun yazarlığının kilometre taşıydı (III) (belirleyici niteliğiydi). Onetti ve Rulfo'ya borçlu olduğunu söyleyen Galeano'ya, John Berger'ın "dünyanın vicdanı" demesi kuşkusuz (IV) (elbette) büyük bir incelikti (V) (nezaketti). Galeano, bunu kendisine hatırlatanlara her seferinde, "Berger nezaketi nedeniyle böyle bir şey söylemiş." diyecekti.

Bu parçada numaralanmış sözlerin hangisi ayraç içinde verilen açıklamayla anlamca uyuşmamaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Bol okuyan, bol düşünen, araştıran, yaşadıklarını (I) (deneyimlerini) hep tartan, süzen bir bahçeci var karşımızda. Tohum yetiştirmeye gösterdiği özen (II) (itina), sulama konusunda daima (III) (sürekli olarak) tasarrufa yönelerek geçirdiği değişim, etkileyici. Bitki türleri toplamaya ve öğrenmeye merakı (IV) (ilgisi) âdeta (V) (büyük olasılıkla) bulaşıcı. Ama en çok dili kullanışı ve hayata bakışı etkiliyor insanı.

Bu parçada numaralanmış sözlerin hangisi ayraç içinde verilen açıklamayla anlamca uyuşmamaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Romanlarına ve öykülerine fikirlerini serpen (I) (yaşamını yansıtan) yazarlara genellikle eleştirmenlerce ya da bu konuda kalem oynatabildiğini (II) (yazı yazdığını) iddia edenlerce hor bakılır (III) (değersiz sayılır) ya da bu yargıyı biraz daha hafifletirsek dudak bükülür (IV) (küçümsenir) ama yine de bu çokbilmişlerce (V) (her şeye aklı erenlerce) hem kabul görmüş hem de bu tarzda yazılmış çok iyi romanlar sıralayabilirim.

Bu parçada numaralanmış sözlerin hangisi ayraç içinde verilen açıklamayla anlamca uyuşmamaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

10. Necip Fazıl bir düşünürdü. Önemli bir piyes yazarıydı. Polemikçi yanı, tartışmacı kalemi ve cesaretiyle ünlüydü. Nice tabu hâline gelmiş konuya el atmıştı.

Bu cümlede altı çizili sözcüğün anlamını içeren bir sözcük aşağıdakilerden hangisinde yoktur?

A) Bilimsel yaklaşımda tartışılmayacak bir konu söz konusu değildir.

B) Baskıcı dönemlerde sanat sembolik anlatımlara yönelir ve diyeceğini bir şekilde der.

C) Klasisizm akımı, sanatçıyı elit kesimin yaşamına hapsetmiş ve eleştirilemez kurallar ortaya koymuştur.

D) Efsaneler, öyle olduğu kabul edilen sugötürmez halk inanışlarıdır.

E) Sanat adamı için değiştirilemeyecek, dokunulmazlığı olan herhangi bir sanatsal yöntem yoktur.

11. Bir edebiyat düşüncesinin anlamından uzak duran yazarları bir süre sonra merak etmiyorum. Herkesle aynı biçimde (I) (tarzda) yazmak, popülerleştikçe (II) (herkesçe tanındıkça) yenilik arayışlarıyla ilişkiyi kesmek, kimselerin ilgilenmediğiyle ilgilenmemek, uzmanlaşmanın değerini (III) (kıymetini) tanımamak, bulunduğu yerden hoşnut (IV) (memnun) olmak... bunlar edebiyatın dışındaki sıradan (V) (nesnel) hayatın değerlerine sıkışıp kalmanın yol açtığı arızalar ve bütünü de edebiyatın dışında aslında.

Bu parçada numaralanmış sözlerin hangisi ayraç içinde verilen açıklamayla anlamca uyuşmamaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

12. Bu çalışmada, 1950-1970 yılları arasındaki edebiyat ve sanat dergilerinde çıkmış (I) (yayımlanmış) şiir hakkındaki yazıların bibliyografyasını (II) (kaynakçasını) oluşturmak ve bu yazılardan hareketle (III) (yola çıkarak) dönemin şiir tartışmalarını, başat içerikleri (IV) (öne çıkan konuları) ve dönemin şiir ortamını değerlendirmek (V) (karşılaştırmak) amaçlanmıştır. Çalışmanın girişinde 1970'e dek Türkiye'deki edebiyat dergilerinin genel bir değerlendirmesi yapılmıştır.

Bu parçada numaralanmış sözlerin hangisi ayraç içinde verilen açıklamayla anlamca uyuşmamaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

13. "II. Yeni, 1954'ten sonra filizlenmeye başlayan bir şiir hareketidir."

Bu cümledeki altı çizili sözcüğün cümleye kattığı anlam aşağıdakilerden hangisinde yoktur?

A) Realist akımın uç verdiği dönemde yazı hayatına başlamıştı.

B) Garip akımının ilk adımlarını attığı günlerdi.

C) Fecriati dağılmadan millî edebiyat anlayışı belirmeye başlamıştı.

D) O tarihlerde Tanzimat edebiyatı çekirdeğini yarmaya çalışıyordu.

E) Batılılaşma gittikçe büyüyen su halkaları gibiydi.

14. Oktay Rıfat'ın şiirlerinde uyum, hangi dönemde olursa olsun, önde gelen değerdir.

Bu cümledeki altı çizili sözcüğün cümleye kattığı anlam aşağıdakilerden hangisinde yoktur?

A) Gerçekten de sonsuz bir sessizlik, bir ahenk, bir şiir sarmıştı ortalığı.

B) Tireli ressamın renk ve çizgilerin harmonisini birleştirdiği sergisi beğeni topladı.

C) Misyonumuza entegre olan, toplumsal yaşama katkı sağlayan kültürel proje ve etkinliklere destek vermekteyiz.

D) Orta hâlli ailelerin kurduğu bu düzende herkesin bacası tüten, kapısı çalınan bir evi var.

E) İki şirket arasında birçok konuda yazılı olmayan bir mutabakat var sanki.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

Test 8

SÖZCÜK ANLAMI TARAMA TESTİ
Yeni Nesil Anlam Soruları

Bu bölümdeki sorular ÖSYM sınavlarında çıkan yeni nesil sorular doğrultusunda hazırlanmıştır.

1. Üstünde durmak gerekirse dinamik, değişik ses grafiklerini içeren, çok sesliliği oluşturmuş bir şiirdir onunkiler.

Bu cümledeki altı çizili sözcüğün cümleye kattığı anlam aşağıdakilerden hangisinde yoktur?

A) Neden olmasın, çok istekli bir çocuk üstelik genç ve hareketli.
B) Yeni ufuklar arıyor, insanlarla daha geniş, canlı ilişkiler kurmak istiyordum.
C) Sakin, dürüst, kıyafeti ve tavırları ile kendini belli eden bir adamdır.
D) Umut, can suyu gibidir; insanı devingen ve güçlü tutar.
E) Ben olsam oyun için daha etkin birini seçerdim ama düşüncene saygı gösteriyorum.

2. Cevdet Kudret çok titiz bir eleştirmendir. Yaptığı eleştiri, inceleme, araştırma çalışmalarında bunu görmek mümkündür.

Bu cümledeki altı çizili sözcüğün cümleye kattığı anlam aşağıdakilerden hangisinde yoktur?

A) O kadar da ince elenip sık dokunacak bir iş değil, kaygılanma.
B) Yazmadan önce konuyu en ince ayrıntısına kadar araştıran biriydi.
C) Bir malı almadan önce kılı kırk yararcasına evirir çevirir, incelerdi.
D) Onunla çalışırken bütün huysuzluklarını çekmek zorunda kalırsınız.
E) Çalışmalarını romanlar üzerinde yoğunlaştırmış, güç beğenen bir araştırmacıydı.

3. Orta yaşı aşmış bir şairin bir başka şairi taklit etmesi aklın alacağı bir durum değildir.

Bu cümlede altı çizili olarak verilen sözün cümleye kattığı anlam aşağıdakilerden hangisinde yoktur?

A) Genç sanatçı, usta sanatçının yaptıklarını kendisine model alarak sanatını geliştirir.
B) İnsanın öykünme yoluyla öğrendiği şeyleri kendine mal edebilmesi yetenek ister.
C) Bazı sanatçıların yaptıklarının benzerini yapan kişiler, bazen o sanatçıdan çok ilgi görür.
D) Yazarların üretimleri özgün olmalı, bunun için de sanatçı doğa ile barışık olmalıdır.
E) Başkasının yaptığının tıpkısını yapmak ile ondan beslenmek farklıdır.

4. Yaratıcılığına uyan kişiliğindeki kendi kendini yenileme, çok yönlü bir ozan olma eğilimleriyle bağdaşan, kıvrak ve ne yaptığını bilen yönleri ortaya çıkıyor.

Bu cümledeki altı çizili sözcüğün cümleye kattığı anlam aşağıdakilerden hangisinde yoktur?

A) Pek uysal, tatlı, neşeli karakterine rağmen dostum kavgacıdır.
B) Yıldız'ın iyi bir eğitimi, kendine güvenen, kuvvetli bir şahsiyeti var.
C) Onun yazınsal üslubu ve görüşleriyle ilgili ancak birkaç cümle söyleyebilirim.
D) Bilmem buna aceleci, sorgulayıcı, titiz mizacım müsaade edecek mi?
E) Bazı özellikler onun doğasından geliyor, onları değiştirmek çok zor.

5. 2015 Nobel Edebiyat Ödülü sahibi Svetlana Aleksiyeviç, *İkinci El Zamanlar* adlı muhteşem eserinde Sovyetler Dönemi'nin sonuna ve komünizm hikâyesine odaklanır. Aleksiyeviç, bu kitabında komünizm tarihini ve yakın dönem Rusya'sının sorunlarını, sancılarını, gittikçe çatallaşan ve çoğullaşan seslerini enine boyuna anlatır. Sayısız insan yaşamının çoğul sancılarının izinden gider: İnanç, inançsızlık, savaş, ölüm, ahlak, toplama kampları...

Aşağıdaki deyimlerden hangisi bu parçada altı çizili olarak verilen sözün yerine getirilirse anlamda bir değişme olmaz?

A) masaya yatırmak
B) dem vurmak
C) kuş bakışı incelemek
D) üstünden geçmek
E) göz gezdirmek

6. Deyim oluşturmak için pek çok kelimemiz elverişlidir. Bunlardan biri de "iç" sözcüğüdür. Bu sözcüğün geçtiği deyimleri günlük hayatta sıkça kullanırız. Mesela sitem ve kızgınlığı açıkça söyleyip rahatlamak anlamında içini boşaltmak (I) deyimini kullanırız. Birine bir derdini, sıkıntısını anlatıp ferahlamak anlamında içini dökmek, (II) bir şeye çok sevinip memnun olmak ve rahata ermek anlamında içi yağ bağlamak (III) telaş ve kaygı içinde bulunup çok üzülmek anlamında içinin yağı erimek (IV) deyimlerini kullanırken çok büyük sevinç ve coşku duymayı ise içi içini yemek (V) deyimiyle anlatırız.

Yukarıdaki parçada altı çizili olarak verilen deyimlerden hangisinin anlamı yanlış açıklanmıştır?

A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

7. Orhan Kemal'in en iyi romanı ---- *Bereketli Topraklar Üzerinde* eleştirmenler tarafından ---- övülmüştür.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) görülen - gerçekten
B) söylenen - biraz
C) sayılan - haklı olarak
D) bilinen - hiç düşünmeden
E) sanılan - hak etmediği hâlde

8. Yahya Kemal, öğrencisi Nazım'ın şiire büyük bir ---- olduğunu görerek onu bu konuda cesaretlendirir hatta yazdığı bir şiiri düzelterek ---- bile sağlar.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) isteğinin - okunmasını
B) duygusunun - gönderilmesini
C) yeteneğinin - yayımlanmasını
D) çabasının - basılmasını
E) kaygısının - kitaplaşmasını

9. • **çağırmak:** Herhangi birinin bir yere gelmesini istemek, davet etmek.

• **sağlam:** Zarar görmemiş, bozulmamış.

• **bulmak:** Arayarak veya aramadan bir şeyle, bir kimse ile karşılaşmak.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "çağırmak, sağlam, bulmak" **sözcükleri belirtilen anlamlarını karşılayacak şekilde kullanılmıştır?**

A) Bu projeleri akıllıca bulduğunu, öğrencilerin arkasında sağlam duracağını söyleyerek öğrencileri yapılacak etkinliğe çağırdı.
B) Hangi evden çağırdılarsa gittim, dama çıktım, akan delik kiremidi buldum, yerine sağlam kiremit koydum.
C) Bu köydeki bünyesi sağlam son kişiyi bulmaya çalışırken köyün girişindeki kadın, bizi çay içmeye çağırdı.
D) Hayata karşı sağlam durmak, hayatın bizi çağırmasına kayıtsız kalmamak ile hayatın sırrını bulmaya yaklaşabiliriz.
E) Sağlam adımlarla ilerlememiz gerektiğini söyleyen muhtar, bir şey bulmuş gibi yere eğilirken herkesi yanına çağırdı.

10. Ülkü Tamer, edebiyatımızdaki pek çok mahcup (I) (utangaç) delikanlıdan farklı olarak Antep'ten çıkıp İstanbul'un kalburüstü (II) (önde gelen) ailelerinin çocuklarını okuttukları Robert Koleje devam etmesini sağlayacak bir aileye sahipti. Sevilen, kollanan (III) (takip edilen) bir çocukluk geçirmiş, müreffeh bir hayat yaşamış olduğu şehrini hiç ardında bırakmamıştı. Belki bu yüzden hep biraz çocuk kaldı. İçine doğduğu geleneksel kültür, kurduğu ve kuramadığı ilişkilerde belirleyici (IV) (etkili) oldu. Rüyasının (V) (hayallerinin) gerçeğe döndüğünü gördü İkinci Yeni'nin bir üyesi olarak.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı parantez ( ) içinde verilen açıklamasıyla uyuşmamaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Medeniyet oluşturmanın erken evrelerinde (I) (ilk aşamalarında) insanın anlamlandırmaya çalıştığı doğanın gizemini, sıklıkla ağaçlarda aradığı ve de bulduğu görülür. İnsanlar ağaçlara saygı göstermiş, onlara tapınmış ve adaklar adamışlardır. En üstteki dalları gökteki cennete, en altta bulunan kökleriyse toprağın derinliklerine ulaşan ağaçların, insanlara hayatın sırrını (II) (yaşamın anlamını) ihsan eden bir ilahi eksen (III) (tanrısal bir bakış) oluşturduğu düşünülmüş; bu bakımdan yeri ve göğü birbirine bağlayan ağaç sembolizmi (IV) (simgesi) çok erken tarihlerden başlayarak farklı toplulukların efsanelerinde (V) (masallarında) kendine yer bulmuştur.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı parantez ( ) içinde verilen açıklamayla uyuşmamaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

12. "Bunu böylece, belki de bir telakkiye göre küstahça yazmamı açık sözlülüğüme bağışlayın." **cümlesinde altı çizili sözcüğün cümleye kattığı anlam aşağıdakilerden hangisinde yoktur?**

A) Fikir adamları, insanların dünyaya bakış tarzlarını değiştirmek suretiyle cemiyete tesir ederler.
B) Doğrusu Hugo'yu artık uzun uzun okuyamıyoruz; onun şiiri, şiir anlayışı bizden çok uzaklaştı.
C) O zamanki görüşe göre asitli içecekler sporcuların uzak durması gereken yasakların başında gelirdi.
D) Ömrünün son yıllarında yaşadığı sıkıntılara rağmen duruşu hiç değişmemişti.
E) MÖ VI ve V. yüzyılları kapsayan bu süreçte sanat algısı da mitolojik-poetik nitelik taşır.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

1. **Aşağıdakilerden hangisinde** "bırakmak" **sözcüğünün anlamıyla kullanımı uyumlu değildir?**

	Anlam	Kullanım
A)	Uğraşmamak, unutmak	Maziyi bırak, oraya takılıp kalma, yaşamana bak.
B)	Kendi hâline terk etmek	Baktım ki anlamsız bir tartışmaya girmişler, onları bıraktım, ben ders çalıştım.
C)	Mahrum etmek, yoksun bırakmak	Nasıl bırakırım senin gibi vefalı bir dostu.
D)	Bir işten veya alışkanlıktan vazgeçmek, ona devam etmemek	İnsanlar, sigarayı bırakmak için denemedik yol bırakmıyor.
E)	Engel olmamak, koyvermek, serbestlik tanımak	Biraz bırak da arkadaşlarıyla futbol oynasın, gezip tozsun.

2.
- **dönmek:** Kendi ekseni üzerinde hareket etmek.
- **almak:** Mesafe katetmek.
- **ince:** İyiden iyiye, enikonu, ayrıntılı.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "dönmek, almak, ince" **sözcükleri belirtilen anlamlarını karşılayacak şekilde kullanılmıştır?**

A) Dünyanın kendi etrafındaki dönüşü, ince çalışmalarla oluşturulan formüllerle ortaya konmuş ve onun kendi etrafındaki yolu 24 saatte almasıyla bir günlük zaman dilimi oluşmuştur.

B) Yaz tatili dönüşü markete uğrayıp, gördüğüm bütün temizlik malzemelerini alıp evin içinde ince bir temizliğe başladım fakat tatilin üzerimde bıraktığı yorgunluk işlerimi yapmama engel oldu.

C) Arkadaşlarım arasında bilgim dışında bir şeyler döndüğünü haber almam beni çok rahatsız ettiği için yanlarına giderek sinirden titreyen ince sesimle olan bitenin hesabını sormak istedim.

D) Son zamanlarda hem fiziksel hem de huy olarak babama dönmeye başladığımı dile getirenlere yüzümdeki ince çizgileri göstererek huyunu aldığım babam gibi yaşlanmaya başladığımı söyledim.

E) Hafta sonu kamptan dönerken her zaman olduğu gibi yol kenarındaki küçük çay ocağına uğrayıp demli çaydan bir iki yudum aldım ve ufukta beliren ince çizgiye gözlerimi dikerek çayımı yudumlamaya devam ettim.

3. Ah İstanbul! Anılarımın üstüne kuluçkaya yatmış şehir! Seviyorum seni, deli ediyorsun beni. İster bal ol ister zehir, Süleymaniye'de Sinan'ın mezarının oradan seyredince Altın Boynuz'u deli oluyorum sana. Ah İstanbul, o mavi patiskaları yara yara giden gemiler olmasa, yelkenler rüzgârla dolsa, kederle dolmasa. Seni Yahya Kemal gibi Orhan Veli gibi kalemler anlatsa; tamburlar, neyler, kemanlar söylese... Yaşamak kim bilir nasıl olurdu?

Bu parçada aşağıdaki belirlemelerden hangisine örnek yoktur?

A) Benzetme ilgisiyle bir söz, başka bir söz yerine kullanılmıştır.

B) Dolaylama yapılarak dikkat çekici bir anlatım oluşturulmuştur.

C) Benzetme amacı güdülmeden bir söz, başka bir söz yerine kullanılmıştır.

D) Terim anlamlı sözcüklerle anlatıma ciddi, bilimsel bir hava katılmıştır.

E) Söz ve ses yinelemelerine yer verilmiştir.

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözün anlamı parantez içinde yanlış verilmiştir?**

A) Oktay Rifat, *Perçemli Sokak* şiiriyle II. Yeni şiirlerine adamakıllı yaklaşmıştır. (enikonu, iyiden iyiye)

B) Onun şiirleri, basit durumlar için basit dille yazılmış, imgesiz şiirler değil bilakis imgeli ve bol çağrışımlı şiirlerdir. (tam tersine, aksine)

C) *Yaşayıp Ölmek* ile *Aşk* ve *Avarelik Üstüne Şiirler* adlı şiir kitaplarının, şairi anlamada esaslı bir yeri vardır. (önemli, kayda değer)

D) Cemal Süreya'nın *Üvercinka* şiiri sözcük deformasyonu açısından yaptığı çıkışla çığır açıcılıkta sugötürmez bir öneme sahiptir. (tartışmasız, farklı yorumlara kapalı)

E) Sanatı salt biçim ve biçem işi olarak görüyorsanız suya sabuna dokunmayan söz oyunlarından ibaret şeyler yazarsınız. (ısrarla, katiyetle)

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

5. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinde** "kanat" **sözcüğünün kullanımına ilişkin belirleme yanlış yapılmıştır?**

A) Uçağın kanadındaki arıza giderilemedi. (Yakıştırmaca anlam)

B) Sonbaharla birlikte kuşlar göçmeye başladı artık gökyüzünü kanatlar kaplayacak. (Ad aktarması)

C) Sol kanatta oynayan oyuncumuzun sakatlığı bizi düşündürüyor. (Terim anlam)

D) Kuşların kanadına düşen çiy tanesinden farkı yoktur gözyaşlarımın. (Temel anlam)

E) Amansız hastalığını duyan annesiyle babasının kolu kanadı kırılmıştı. (Dolaylama)

6. Yazın dünyasında tarihî romana her yazar, başka türlü bakar. Çünkü tarihsel gerçekler, mazinin tozlu örtüsünün altında gizem dolu bir ışıltı olarak durur. Dolayısıyla her sanatçının farkına vardığı gerçek, gerçeğin yalnızca bir yönüdür. Sanatçının da perspektifini bu belirler.

Bu parçada aşağıdaki sözcüklerden hangisinin anlamdaşı kullanılmamıştır?

A) İmge B) Edebiyat C) Sır D) Bakış açısı E) Ayrım

7. Şiirin ne olduğu üzerine çok düşündüm. Ama ne olduğundan çok ne olmadığı konusunda tespitlerde bulundum. Bütün tespitlerimi eğer kafamı toplayabilirsem (odaklanabilirsem) poetik bir yazıya dönüştüreceğim. Yapamasam da ne gam (üzülmem) bir şair olarak şiir üzerine kafa patlatmak (derinlemesine düşünmek) ve meşru bir söyleyişe (etkili bir üslup kullanmak) ulaşmak için paçaları sıvamış olmak (bir işe başlamak) bana elbette mutluluk verir.

Bu parçada ayraç içinde anlamı yanlış verilen söz aşağıdakilerden hangisidir?

A) kafayı toplamak B) ne gam

C) kafa patlatmak D) meşru bir söyleyiş

E) paçayı sıvamak

8. Aslında çok yetenekli bir insandır ---- o işi mutlaka başarıyla sonuçlandırır.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdaki deyimlerden hangisi getirilirse sözü edilen kişinin kararlı olduğu anlamı vurgulanmış olur?

A) on parmağında on marifet vardır

B) işi sürüncemede bırakmaz

C) elinden gelirse

D) iki ayağını bir pabuca sokmaz

E) aklına da koymuş

9. "Bu ev artık sıva istiyor; sen, bu evi kısa zamanda sıva." cümlesindeki sıva sözcüklerinin anlamı aynı köke bağlıdır. Ama birincisi isim, ikincisi fiil görevindedir.

Aşağıdaki cümlelerden hangisinde yinelenen sözcük, bu ilişkiyi örneklendirir?

A) Biraz dalmışım, dallar, gözüme batıyordu.

B) Sana, güvenim kalmadı; hâlâ bana güven, diyorsun.

C) Yağmur iyi yağdı, zeytin de yağ da bol olacak.

D) Sırtım çok ağrıdı, dağın sırtına kadar şu çantayı taşıyabilir misin?

E) Kırlarda dolaşıp sohbet ediyorduk, bir sözü beni kırdı.

10. Ona karşı öfke patlaması yaşamak üzereydim.
I

Canımı çok yakmıştı, karanlık sözler söylüyordu
II III

sürekli. Ne demek istediğini anlayamıyor, asıl
IV

niyetini kestiremiyordum.
V

Bu parçadaki altı çizili sözlerden hangisinde mecazlı bir söyleyiş yoktur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

11. Semt pazarına gitmiştim. Aman Allah'ım bir şenlik, bir cümbüş deme gitsin! Bir dil şöleni vardı ortalıkta. Satıcılar, aktarma üstüne aktarma, mecaz üstüne mecaz yapıyorlardı. Bu aktarmalar, hep deyim aktarmasıydı. Benzetme yoluyla varlıkların adlarını yahut özelliklerini birbirlerinin yerine kullanıyorlardı. Bu satıcılar, deyim aktarmasının yahut istiarenin adını bile duymamışlardı ama bunların en güzel örneklerini veriyorlardı.

Aşağıdakilerden hangisi, bu parçadaki anlam olayına örnek oluşturmaz?

A) Satıcının kavunlarını överken "Bal satıyorum bal!" diye bağırması
B) Çilekçinin çileğin ucuzluğunu vurgularken "Bir kasa on, iki kasa on beş lira!" diye çağırması
C) Tezgâhtarın şeker pancarı yerine "Şekerin babası!" şeklinde bir kullanıma yönelmesi
D) Balıkçının balıkların iriliğini ve tazeliğini "Kuzu bunlar, kuzu! Canlı canlı!" şeklinde belirtmesi
E) Manavın portakalları "Baklava satıyorum abi, çıtır çıtır!" diyerek pazarlaması

12. I. Ufku açık bir insansanız azla yetinmezsiniz.
II. Nefretin tohumlarını ekip düşmanlık biçenleri iy tanımalıyız.
III. Sırtındaki yükü epey bir süre daha taşımak zorundaydı.
IV. Yanıcı ve yakıcı iki elementin birleşmesiyle oluşan suyun içindeki yangını göremiyoruz.

Yukarıdaki cümlelerde aşağıdakilerden hangisine örnek verilmemiştir?

A) İkileme
B) Somut sözcüğün soyut anlam kazanması
C) Soyut kavramın somutlaştırılması
D) Sözün hem gerçek hem mecaz anlam taşıması
E) Terim

13. Onu anlayamıyorum zira çok karışık konuşuyor yine de anlamaya çabalıyorum. Ben anlayışsız, kültürsüz bir insan da değilim, üstelik çok okuyorum. Nitekim sadece bu yaz altı tane sosyoloji ve psikoloji kitabı okudum. Bir başka deyişle onun anlattıklarının hiç de yabancısı değilim.

Bu parçadaki altı çizili sözlerden birinin yerine aşağıdakilerden hangisi kullanılamaz?

A) çünkü B) buna rağmen C) hatta D) yoksa E) yani

14. **Aşağıdakilerden hangisinde atasözünün konusu yanlış belirlenmiştir?**

A) Zenginin malı, züğürdün çenesini yorar. (kıskançlık)
B) Yangına körükle gidilmez. (yapıcılık)
C) Sütten ağzı yanan, yoğurdu üfleyerek yer. (deneyim)
D) Rüzgârın önüne düşmeyen yorulur. (uyum)
E) İşten artmaz, dişten artar. (cimrilik)

15. Açın saygın dergileri, bakın; bir tane dişe dokunur eleştiri göremezsiniz. Dar alanda kısa paslaşmalar yapılır ve maalesef yalın kat bir yaklaşımla çalakalem çiziktirilmiş, sorgulamaktan uzak, güdümlü yazılardır bunlar.

Bu parçadaki altı çizili sözlerden birinin anlamına aşağıdaki cümlelerin hangisinde yer verilmemiştir?

A) Sanat adamına eseriyle ilgili sorular soruyorsanız eleştirel yaklaşımdan kaçınmanız yanlıştır.
B) Peyami Safa'nın fikir yazıları da kayda değer nitelikte dir ama romanları bu yanını unutturmuştur.
C) Öz güven bunalımı yaşamayan bir şair için yıkılamayacak bir tabu yoktur.
D) Çok sığ, çok yüzeysel bir incelemeyle böylesine tartışmalı bir konuya girmeniz yanlıştır.
E) Kimi denemelerinde aceleye getirilmişlikten doğan özensiz söyleyişlere rastlanıyor.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

1. Yazınsal yapıtların değerini ölçen nesnel kriterlere sahip değiliz. Ama edebiyatla haşır neşir olmuş birisi de zihnindeki şablonlardan kurtularak ciddi ciddi bakarsa bir esere ve onu özümserse verdiği hüküm mutlaka doğrudur.

Bu parçadaki altı çizili sözün yerine aşağıdakilerden hangisi getirilirse parçanın anlamında bir değişme olmaz?

A) düşünsel kalıplardan
B) duygusal ön yargılardan
C) akılcı kuruluktan
D) didaktik tutumdan
E) hayalci abartılardan

2. I. Sırf evrensel bir temayı ele almak evrensel ilgi görmeyi sağlamaz.
II. Bizim filmlerimizde zengin-fakir aşkı klişeleşmiş bir konudur.
III. Şairin imgesel bir anlatımla oluşturduğu çağrışımlar, her okuyucuyu çarpar.
IV. Şiirlerindeki lirik söyleyiş, okuyucuyu hemen sarıyor.
V. Tiyatro ile müziğin uzlaşması için öyle uzun yıllara gerek duyulmamıştır.

Aşağıdakilerden hangisinde altı çizili sözlerden herhangi birinin anlamdaşı olabilecek bir söz kullanılmamıştır?

A) Sanatta başarı, salt bir bilgi sorunu değildir.
B) Artık basmakalıp bir yöntemle eleştiri yapılamaz.
C) Düşsel anlatımın egemen olduğu şiirlerden zevk alıyorum.
D) Coşkulu bir dil kullanır, insanın yüreğine seslenirdi.
E) Her türlü benzeşmenin göz ardı edildiği, övgü dolu bir eleştiri yazılmıştı.

3. Arthur, iki yıldır hasta babasına bakıyordu. Babası, her akşam evin limana bakan penceresinden uzaklara dalıyor ve ıssız maviliği seyrediyordu. Arthur, limanda gemi giriş çıkışlarına bakan emekli bir kaptanın yanında çalışıyordu. Artur; bu işte çalışması gerektiğini, bakması gereken bir ailesi olduğunu biliyordu. Evin bütün işleri olmasa da dışarıdaki bütün işler, ona bakıyordu.

Bu parçada "bakmak" sözcüğü aşağıdaki anlamlardan hangisine karşılık gelecek şekilde kullanılmamıştır?

A) İlgilenmek, alakadar olmak
B) Geçindirmek
C) Yürütülmesi, yapılması onun sorumluluğunda olmak
D) Bir işi yapmak
E) Eksiltmek, sınırlandırmak

4. Toprak ana cömerttir
Neler vermez ki bize
Başak başak buğday verir
Aç kalmayalım diye

Bu dizeler için yapılan değerlendirmelerden hangisi yanlıştır?

A) İki somut varlık, birbirine benzetilmiştir.
B) İsmi niteleyen ikileme kullanılmıştır.
C) İnsandan doğaya aktarma yapılmıştır.
D) Kökteş sözcüğe yer verilmiştir.
E) Farklı türde sesteşi olan sözcük yer almıştır.

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde aynı varlığın karşıt durumlarına yer verilmiştir?**

A) Güzel bir gülüş, bütün çirkin görüntüleri unutturur.
B) Yapıcı sanat eserleri yıkıcı olanlar kadar etkili olamıyor ne yazık ki.
C) Neşeyle parlayan gözlerde hüzün karanlığı var şimdi.
D) Beyaz badanalı evin önünde, siyah bir araba duruyordu.
E) Duygulu, bilgili bir adamdı; gittikçe mahallemizin sevgilisi oldu.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

6. Körlük romanı insanlığı kaotik (kargaşa içinde olan) bir dünyanın içine doğru sürükler (çeker). Bunun için elbette (kuşkusuz) yeterli nedenler var. Koşullar zorlaştıkça insanlığından çıkan insanların anlatıldığı bir dünya. Ama yine de umut vardır, en azından (hiç olmazsa) Saramago, Golding'in yapmadığı bir şeyi yapıyor; bize kurtuluş yolumuzu da gösteriyor: En büyük kusurumuz (özelliğimiz) bencilliğimizdir.

I II III IV V

Bu parçada numaralanmış sözlerin hangisi ayraç içinde verilen açıklamayla anlamca uyuşmamaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Zaman geçince, koşullar değişince değerler de eskiyor, bozuluyor, gevşiyor yahut değişiyor. Aslanlar gibi unutuyoruz her şeyi. Asla onu unutmam, onsuz da yaşayamam dediğimiz kişilerle bile ilişkilerimiz ---- hatta bitiyor, anılar mezarlığına gömülüyor.

Bu parçadaki boş bırakılan yere aşağıdaki sözlerden hangisi getirilemez?

A) gevşiyor B) zayıflıyor C) tavsıyor
D) yıpranıyor E) yok oluyor

8. I. Akıllı düşman, akılsız dosttan hayırlıdır.
II. İşini kış tut da yaz çıkarsa bahtına.
III. İş, olacağına varır.
IV. Sana vereyim bir öğüt, kendi ununu kendin öğüt.
V. Abdala "Kar yağıyor." demişler. "Titremeye hazırım." demiş.

Yukarıda numaralanmış olarak verilen atasözleriyle ilgili yapılan değerlendirmelerden hangisi yanlıştır?

A) I. atasözü, mecaz anlam içeren bir atasözüdür.
B) II. atasözünde mecaz anlamlı sözcükler vardır ve tedbirli olmak öğütlenmektedir.
C) III. atasözü, kaygılanıp tedbir almanın sonucu değiştirmeyeceği mesajını içermektedir.
D) IV. atasözünde birden fazla yargı vardır ve sesteş sözcük kullanılmıştır.
E) V. atasözü, kısa öykü niteliğinde olup birden fazla yargıdan oluşmuştur.

9.
- **sürmek:** Devam etmek.
- **vurmak:** Hızla değmek, çarpmak.
- **bilmek:** Bir şeyi anlamış veya öğrenmiş bulunmak.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "sürmek, vurmak, bilmek" **sözcükleri belirtilen anlamlarını karşılayacak şekilde kullanılmıştır?**

A) Aracımızın camına vuran yağmurlar, sevinçli bir yolculuk yapacağımızın habercisiydi ve sabaha kadar süren keyifli bir yolculuğun bittiğini aracımızın durmasıyla bilmiş olduk.
B) Bildiğim bütün gerçekleri okuduğum kitaplarla sorgulamaya başlamıştım, aydınlanmam sürüyordu ve zihnime zincir vuran bütün düşünceler kırılıyordu.
C) Tanınan bir romancının, yeni romanını piyasaya sürüp "Bu roman, kendi alanına yön vermek ve piyasaya damga vurmak için hazırlanmış bir kitaptır." diye açıklamada bulunduğunu bilmek güzel oldu.
D) Hastalık bizim mahalleyi de vurmuştu, mahallemizin neşesi olan Çomar da bundan etkilenmişti, iyileşmek istediğini hepimiz biliyorduk, nitekim hastalığı çok sürmedi.
E) Karaya vurmuş balinaların bu davranışı niçin yaptığını şu anki araştırmalarla bilmek mümkün olmasa da uzmanların bu yöndeki çalışmaları sürmektedir.

10. Kahramanmaraşlıydı. Uzun süre Türkiye'nin kalbinde (I) yaşadı. Dost canlısı, sıcak bir sesi (II) vardı. Beni en çok "Çelik testereyle kestim suları" (III) dizesi etkiledi. "Mihriban" türküsünde "bellemek", dilimizin güneş görmeyen bölgelerinden (IV) devşirilmiş bir dağ çileği gibi tat verdi bana. Ah Abdurrahim Karakoç! Sen hep tenhada yaşadın, sahnenin gerisinde, sahnenin dışında kaldın (V), anlattığın "İsyanlı Sükût" erleri gibi.

Bu parçada numaralanmış kısımlarla ilgili yapılan tespitlerden hangisi yanlıştır?

A) I. de dolaylama yapılmıştır.
B) II. de duyu aktarımı yapılmıştır.
C) III. de alışılmamış bağdaşıklık örneği vardır.
D) IV. de insan dışı varlığa insana özgü nitelik verilmiştir.
E) V. de kullanılan söz öbeği, "alçak gönüllülüğü şöhret peşinde olmamayı" vurgulamaktadır.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

11. Ölümün penceresi hep açık durur. Vakti gelen, kanatlanır ve uçar; değiştirir dünyasını. Söylemesi, ne kolay değil mi? Kafesten kuş uçmuş gibi, gökten bir yıldız kaymış gibi, gök ekini biçmiş gibi ölüm. Oysa yaşamak, öylesine sinmiş ki içimize... Serin odalar, sıcak yataklar ve saltanatlar... Hep dünyada kalacak gibi yaşıyoruz ölümü yok etmiş gibi.

Bu parçayla ilgili aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi yanlıştır?

A) Soyut kavram, somut ögelerle belirginleştirilmiştir.
B) "dünyasını değiştirir" sözü, güzel adlandırma örneğidir.
C) "kanatlanır ve uçar" sözleri, doğadan insana deyim aktarmasıdır.
D) Deyimlere ve zıt anlamlı sözcüklere yer verilmiştir.
E) İkilemelere ve terimlere başvurulmuştur.

12. Bir mısranın peşinden kaç şairin ağına takılmışsınızdır ve yıllar yılı öylece kalmışsınızdır. Ben de "Benliğimden firar etmiş biriyim." dizesiyle sevdim o şairi ve demir attım onun şiirinin limanına.

Bu parçadaki "şairin ağına takılmak" **sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Şairden olumsuz etkilenmek
B) Çevreden ve gerçeklerden uzaklaşmak
C) Şairin tiryakisi olup ona bağlanmak
D) Şairin tuzağına düşüp kandırılmak
E) Çok yönlü bakamaz hâle gelmek

13. Nice kalem, trenler üzerine bir şeyler karalamıştır. Çünkü trenler Hüseyin Kaya'nın dediği gibi "Her daim, birilerini ayırırken yerinden, yârinden bir başkasını yârine, anasına yetiştirme telaşındadır. Trenlerin istasyonlarda yorgun yorgun solumaları, acı acı inlemeleri biraz da taşıdıkları bu ağır hasretler, ayrılıklar yüzündendir.

Bu parçayla ilgili yapılan belirlemelerden hangisi yanlıştır?

A) "kalem" sözcüğüyle ad aktarması yapılmıştır.
B) Birden fazla ikileme kullanılmıştır.
C) Birden fazla deyime yer verilmiştir.
D) Soyut sözcük somutlaştırılmıştır.
E) İnsan dışı varlığa insan özelliği verilmiştir.

14. (I) O çelik iradeli, biraz da öfkeli, kırgın adam şimdi hayat yorgunuydu. (II) Kasketler sahillere, parklara dökülüp balık tutanlar çoğalınca hayata karışırdı. (III) Günden güne çevresindeki dostları azalıyor, hayat arkadaşını kaybettiği günden beri kendini yalnız hissediyordu. (IV) Sevdiği şarkıları söyleyen yumuşak kadife sesli sanatçıları bile dinlemekten zevk alamaz olmuştu. (V) Oysa yıllarca bu kentte yaşamanın değil ölmenin bile bir saadet olduğunu söyler, sağa sola sevdalı selamlar vererek yürürdü.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin değerlendirilmesine ilişkin yargılardan hangisi yanlıştır?

A) I. cümlede soyut kavram, somut kavrama benzetilmiştir.
B) II. cümlede mecazımürsel (ad aktarması) vardır.
C) III. cümlede bir dolaylama örneğine yer verilmiştir.
D) IV. cümlede "yumuşak kadife sesli sanatçı" sözüyle dolaylama oluşturulmuştur.
E) V. cümlede ikileme ve zıt anlamlı sözcük kullanılmıştır.

15. **Aşağıdakilerden hangisinde deyimin açıklaması yanlış verilmiştir?**

A) Dem vurmak: Bir konudan söz açmak, bir konuya değinmek.
B) Gem vurmak: Dizginlemek, engel olmak, kontrol altına almak.
C) Külahıma anlat: Senden korkmuyorum, çekinmiyorum, beni boşa tehdit ediyorsun.
D) Yüzü kasap süngeriyle silinmek: Utanmaz olmak, arsız olmak.
E) Laf körüğü: Boş lafı, gevezeliği çok seven, sürekli ve gereksiz konuşan.

✓ BUNLARI İYİ BİL

- ✔ *"Yüzü kasap süngeriyle silinmiş" deyiminin anlamı şudur: Utanmaz, arlanmaz, yüzsüz kişi.*
- ✔ *"Keçiboynuzu çiğnemek" deyimi, çok emek verip çok az karşılık almak anlamına gelir.*
- ✔ *"Yüreğinin yağı erimek" deyimi; kaygı ve korku içinde beklemek, çok sıkıntı çekmek anlamına gelir.*
- ✔ *"Çanına ot tıkamak" deyimi, birini engellemek anlamı verir.*

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

2. BÖLÜM

CÜMLE DÜZEYİNDE ANLAM

NELER ÖĞRENECEĞİZ?

- CÜMLE NEDİR?
- CÜMLEDE ANLAM NASIL OLUŞUR?
- NASIL YORUMLANIR?
- ANLATIMINA GÖRE CÜMLELER
- ANLAM İLİŞKİLERİNE GÖRE CÜMLELER
- CÜMLEDE YER ALAN DUYGU, DÜŞÜNCE VE KAVRAMLAR

BU KONUNUN ÖSYM SINAVINDAKİ YERİ

✔ Cümlede anlam, ÖSYM sınavlarının paragraf bilgisinden sonra en fazla soru sorulan konusudur. Bu konu cümlede anlamın kavranması, anlaşılması, yorumlanması; cümlenin taşıdığı duygular gibi kazanımları tarar. Her yıl bu konuyla ilgili farklı tipte sorular karşınıza çıkar. Karşınıza çıkacak bütün kavramları, duyguları öngöremeseniz de temel bir yaklaşım kazanmak, soruları çözmenizi kolaylaştıracaktır.

✔ ÖSYM son iki yılda özgün soru kalıplarını bu konudan seçiyor.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

DAVET

Dörtnala gelip Uzak Asya'dan
Akdeniz'e bir kısrak başı gibi uzanan
bu memleket, bizim.

Bilekler kan içinde, dişler kenetli, ayaklar çıplak
ve ipek bir halıya benzeyen toprak,
bu cehennem, bu cennet bizim.

Kapansın el kapıları, bir daha açılmasın,
yok edin insanın insana kulluğunu,
bu davet bizim....

Yaşamak bir ağaç gibi tek ve hür
ve bir orman gibi kardeşçesine,
bu hasret bizim...

Nâzım HİKMET

AZGIN DENİZ

Hangi hissin parmağı dokundu ki, derine,
Düştü bir gizli alev salkımı içerine?
Hangi kâbus bastı ki, seni uykularında,
Birdenbire cehennem kaynadı sularında?

Örtüldü baştan başa tenin beyaz bir terle,
Duman duman yayılan incecik köpüklerle.
Hangi dert kaldı, söyle, bağrına üşüşmeyen,
Hangi ölüm şarkısı bu, dilinden düşmeyen?

Hangi öfkeyle yüzün, böyle karıştı yer yer,
Sana yan mı baktılar, bir şey mi söylediler?
Bir şey dinleme artık, artık bir şey dinleme!
Çağır, bütün günahkâr ruhları cehenneme!

Karşına, sahil, kaya, insan kim çıkarsa vur!
Vur başına, âlemde, kör, sağır, ne varsa vur!
Sal her taraftan, dağdan, gökten, pencereden sal!
Nihayet kala kala dünyada tek kişi kal!

Necip Fazıl KISAKÜREK

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

Test 1

CÜMLE DÜZEYİNDE ANLAM

• Cümle Tamamlama ve Cümle Oluşturma

1. Nuri Bilge Ceylan, gözden uzak olan, kalpten ırak olurun adeta istisnası ---- ama buraları üstün yeteneğiyle çoğumuzdan daha iyi tahlil eden bir insan.

Bu cümlede boş bırakılan yeri anlamca tamamlayabilecek en uygun söz aşağıdakilerden hangisidir?

A) onun filmleri ülkemizde gösterilmiyor
B) hafızasında yaşattığı vatanını anlatıyor hep
C) uzun zamandır yurt dışında yaşıyor
D) sevgiye adanmış bir yüreğe sahip o
E) asla unutmuyor memleketini

2. Gerçek yaşamda kahkahalarla gülen, dostlarıyla yiyip içip keyif çatan birinin hüzünlü şiirlere imza atması, bana tam bir ---- örneği gibi geliyor. Çünkü ben yazdığını yaşamayan ya da yaşadığını yazmayan birinin ---- olmasının mümkün olmadığını düşünüyorum.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıda verilenlerden hangileri sırasıyla getirilebilir?

A) ikiyüzlülük – başarılı
B) tutarsızlık – içten
C) duygu sömürüsü – özgün
D) kibirlilik – sahici
E) duygusallık – gerçekçi

3. I. adım atmak için
II. varınca
III. biraz ilerideki bahçeye
IV. tek katlı yapının yanındaki sundurmaya
V. çift kanatlı demir kapıyı aralayıp
VI. sabırsızlandım

Yukarıdaki numaralanmış sözlerle anlamlı bir cümle oluşturulursa doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

A) III – II – IV – I – V – VI
B) V – III – II – I – IV – VI
C) I – III – IV – II – V – VI
D) V – IV – II – III – I – VI
E) III – II – V – I – IV – VI

4. "İnsanlarla münasebetin ateşle münasebetin gibi olsun." **cümlesi, aşağıdaki cümlelerden hangisinin başına <u>getirilemez</u>?**

A) Çünkü onsuz yaşaman mümkün değildir.
B) Ona çok yaklaşma yanarsın, ondan çok uzak kalma donarsın.
C) Onunla mesafeni doğru ayarlamazsan zarar görürsün.
D) Ne onunla dost ol ne de düşman.
E) Ona kucağını açma ama yumruğunu da sıkma.

5. Fizik kanunlarına göre iki zıt şey aynı anda bir arada olamaz ----

Bu cümle, aşağıdakilerden hangisiyle <u>sürdürülemez</u>?

A) eğer zıtlıkların uyumunu göremiyorsak gerçekte görmüyoruzdur.
B) şayet beyninize olumlu düşünceyi yerleştirirseniz olumsuz düşünce oraya yerleşemez.
C) nitekim kendini başarıya adamış birinden tembel tembel oturmasını bekleyemezsiniz.
D) örneğin bir aydınla sahtekâr yani aydın görünümlü bir cahil aynı ortamda barınamaz.
E) bu açıdan bakacak olursak bir insanın kafası ve kalbi sevgiyle doluyken ağzından nefret dolu sözler çıkmaz.

6. ---- Etrafımızda gördüğümüz her şeye ateş edip tutturduğumuz şeye sarılırsak hiçbir amacımıza ulaşmış ve hiçbir mutluluğu yakalamış olamayız.

Bu cümlenin başına getirilebilecek en uygun söz, aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kimse, kimseye zorla bir hedef belirleyemez.
B) Mutluluk, parayla pulla, şanla şöhretle ilgili değil, içsel bir durumdur.
C) İdeallerimizi gerçekleştiremiyorsak gerçeklerimizi ideallerimiz hâline getirebiliriz.
D) Herkesi kırarsak dostsuz, her fırsatı değersiz bulursak güçsüz kalırız.
E) Kişiyi mutluluğa götüren hedefler, rastlantısal bir durum değildir.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

7. Sağlam kültür temelleri üzerine inşa edilmiş edebî ürünler verilmediği ve edebiyat ---- milletlerin dayanacakları bir geçmişin hikâyesi de susar.

Bu cümledeki boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre getirilebilecek en uygun söz aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

A) tarihsizleştiği zaman
B) gerçeklerden koparsa
C) olguları çarpıttığında
D) yeni gelenekler icat ederse
E) bir coşkunun seline kapılıp gittiğinde

8. I. zamanın nasıl öldürüleceğini
II. zamanın nasıl kazanılacağını
III. basit bir insan da
IV. hesap eder
V. değerli bir insan

Yukarıdaki numaralanmış sözlerle anlamlı bir cümle oluşturulmak istenirse hangisi baştan dördüncü olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9.

---- elektrikli araçların yaygınlaşmasıyla egzoz atıklarının ve gürültünün yarattığı zararlardan kurtulacağız. Bu araçların şarj sorununa çözüm üreten bir firma, kablo kullanmadan akülerin doldurulmasını sağlayan bir sistem geliştirdi. Buna göre garajda veya diğer mekânlarda yere ---- karşı sistemle arabanın altındaki sistemin birlikte çalışmasıyla şarj işlemi gerçekleşiyor.

Bu parçadaki boş bırakılan yerlere sırasıyla getirilebilecek sözler, aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

A) çevre dostu – monte edilen
B) yeni üretilen – bırakılan
C) ülkemizde – döşenen
D) güneş enerjisiyle çalışan – oturtulan
E) suyla çalışan – biriktirilen

10. Her varlığın ve bu arada insanın girdiği bir çevreye ---- süreci yaşaması kaçınılmaz bir olgudur. Ancak bu süreç, ---- bir süreçtir; girilen yerin özelliği ve ortama giren varlığın özelliği bu süreci uzatır ya da kısaltır.

Bu cümlelerde boş bırakılan yerleri anlamca tamamlamaya en uygun sözler, aşağıdakilerden hangisinde sırasıyla verilmiştir?

A) alışılması – teknik
B) uyum – gerçekçi
C) öykünme – tamamlanamayan
D) gelişme – değişken
E) adaptasyon – göreli

11. Necip Fazıl, şiir geleneklerimize bağlıdır ama onun bağlılığı sıkı sıkıya bir bağlılık değildir. Onunki ulusal ve evrensel boyutta bir beslenme ve bir damıtma işidir.

Bu cümle bir gerekçe olarak kabul edilirse bu cümleyi sonuç olarak tamamlayabilecek cümle aşağıdakilerden hangisidir?

A) Onun kadar usta bir hececi pek yoktur.
B) Şiirimizin evrensel yanını o ortaya koymuştur.
C) Onun şiirlerinde anıştırma olsa da daima bir kendine özgülük göze çarpar.
D) Fransız sembolistlerini ve sezgicilerini çok seven şairin şiirlerinde felsefi derinlik en belirgin özelliktir.
E) Trajik çatışmaların alanı hâline gelen bir kafanın ve yüreğin feryadıdır onun şiirleri.

12. I. yüksek öğrenim yapmanın bir zararı
II. yoktur
III. öğrenebilenler için
IV. öğrenebilecek çok şey olduğunu
V. bir üniversiteden çıktıktan sonra

Numaralanmış sözlerle anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturulursa baştan ikinci söz aşağıdakilerden hangisi olur?

A) V B) IV C) III D) II E) I

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

Test 2

CÜMLE DÜZEYİNDE ANLAM

• Anlamdaş Cümleler • Çelişen Cümleler • Cümle Tamamlama • Cümle Birleştirme

1. "Hiçbir sanatçı yoktur ki samimiyetten uzak olduğu hâlde insanların yüreğinde bir teli titretsin." **cümlesiyle aşağıdaki cümlelerden hangisi anlamca birbirine en yakındır?**

A) Sanatçının tutarlı olmaması, onun başarılı olmasını imkânsız kılar.

B) Eserini gereksiz süslemelerle dolduran bir sanatçıdan okuyucu, cüzamlı bir hastadan kaçar gibi kaçar.

C) Sanatçının yaşadığı şeyleri anlatması, onun samimiyet derecesini ve başarısını artırır.

D) İnsanları etkileyebilen sanatçıların en temel özelliği içten olmalarıdır.

E) Her sanatçı, kendine özgü bir yenilik ortaya koyarak okuyucusunu kendine bağlar.

2. Sanatta ustalaşma, bir çocuğun yeni yürümeye başladığı evredeki gibi düşe kalka ama denemekten vazgeçmemekle elde edilir.

Aşağıdakilerin hangisi bu cümlede anlatılmak istenenle anlamca aynı doğrultudadır?

A) Sanatsal yetkinlik, kişinin kararından dönmeden bu yolculuğun güçlüklerinin tecrübe edilmesiyle sağlanır.

B) Sanat, insan yaşamını iyi kötü yönleriyle değerlendirerek kendini nitelikli bir şekilde ortaya çıkarır.

C) Deneyim, sanatta bir yer edinme konusunda tüm zorluklara karşı sanatçının elden hiç bırakmayacağı bir olgudur.

D) Parmakla gösterilen sanat eserleri, yazarlarının tecrübelerini bıkmadan usanmadan anlatmalarıyla kalıcılığı yakalamıştır.

E) Yazarlarının adını yaşatan eserler, yazarının çektiği acılara ve karşısına çıkan engellere mağlup olmadan oluşturduğu eserlerdir.

3.
- Patlıcan, bitklerin sınıflandırılmasında nerede durmaktadır?
- Patlıcanı diğer bitkilerden farklı kılan ilginç bir özelliği var mıdır?
- Patlıcan bitkisinin kökeni neresidir?
- Patlıcan, yalnızca gıda olarak mı tüketilmektedir?

Aşağıda verilen bilgilerden hangisi bu sorulardan hangi biriyle ilgili değildir?

A) Patlıcanın Türk mutfağına ne zaman girdiğine yönelik bir bilgiye ulaşamadık, muhtemelen Çin ve Hint Yarımadası'ndan İran'a doğru oradan da Anadolu'ya ve İstanbul'a doğru yayılmış bir bitkidir.

B) İçinde bulunan az miktardaki nikotin sebebiyle besin olarak yalnızca insan tarafından tüketiliyor olması, onu diğer akraba bitkilerden de sebzelerden de ayıran en dikkat çekici yanıdır.

C) Daha çok beslenmede kullanılan patlıcanın ilaç yapımında kullanıldığını da söyleyelim. Klasik patlıcan yahut patlıcangillerden güzelavrat otu, patates, tatula ve biber gibi bitkiler beslenme sanayiinde de ilaç sanayiinde de önemli bitkilerdir.

D) Yediğimiz patlıcan, patlıcangiller yani solanaceae familyasındandır ve patates, biber, domates, tatula, güzelavrat otu ile akraba olan bu gruba giren 102 cins ve 2480 tür bulunmaktadır.

E) Tropikal ve subtropikal Amerika'da yaygınlık kazanan solanum melangena yani patlıcan bitkisinin ana vatanı Güney ve Doğu Asya'dır ve MÖ 5. yy.da Hindistan'da kültüre edilmiş bir bitki olduğu tahmin edilmektedir.

4. Şair söyleyeceklerini ne kadar açarsa açsın sonuçta bir çağrışım sanatı olan şiirin şairinin niyeti ile okuyucusunun niyeti asla tam olarak örtüşmeyecek, dolayısıyla ----

Bu cümle dil ve anlam bakımından aşağıdakilerden hangisiyle sürdürülebilir?

A) şiir, asla anlaşılmazlık bataklığına saplanmamalıdır.

B) şairin kullandığı imgelere aşina olmayan okuyucu onu anlayamaz.

C) şairin anlatmak istediği ile okurun anladığı mutlaka bazı farklılıklar gösterecektir.

D) okuyucu bir şairi anlayamıyorsa öncelikle kendisini suçlamalıdır.

E) her okuyucu kendi ruh durumuna göre başka okuyucudan farklı anlamlar çıkarır şiirden.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

5. I. Sinekleri öldürmeyi iş edinip de bataklığı unutursak ömrümüz yalnızca sinek öldürmekle geçer.

II. Yalnızca sorunlara, kötülüklere odaklanan ve bunların çözümü için mücadele etmeyen insan, topluma bir şey veremez.

III. Kötümser insanlar, bardağın yalnızca boş tarafını görürler; oysa bardağın dolu tarafını görmek, insanı güçlü kılar.

IV. Sorunların kaynağına inip onu kökten çözmeliyiz ki kalıcı bir çözüme kavuşabilelim.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangileri anlamca birbirine en yakındır?

A) I ve IV B) II ve III C) II ve IV
D) III ve IV E) I ve II

6. (I) Bazı şairler, belirli biçimleri ve sınırlı sayıdaki konuları, şiirinin vazgeçilmezi yapmıştır. (II) Adları büyük şaire çıkan sanatçıların birçoğunda bunu gözlemleyebilirsiniz. (III) Oysa büyük sanatçı için ne denenmeyecek bir yapı ne de işlenmeyecek bir konu vardır. (IV) Usta sanatçı, biçim ve öz bakımından asla perhiz yapmaz. (V) Sanatçılığın, şairliğin vazgeçilmezi ince bir duyarlıkla konuları içselleştirmektir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangileri anlamca birbirine en yakındır?

A) I ve IV B) II ve V C) III ve IV
D) IV ve V E) II ve IV

7. Bilgi, insanı şüpheden; iyilik, acı çekmekten; kararlı olmak da korkudan kurtarır.

Konfüçyüs'e ait olan bu cümleden aşağıdaki yargılardan hangisine varılamaz?

A) Bilgi, insanı sorgulama yeteneğine kavuşturur.
B) İyi olan insan, mutsuzluktan kurtulur.
C) Azim ve kararlılık, insanı cesaretlendirir.
D) Üzüntülerinizden kurtulmak istiyorsanız iyilik yapın.
E) Bir konuda bilgilendikçe o konudaki belirsiz ve karışık düşüncelerden kurtulursunuz.

8. İnsan, bir şeyi istediği zaman onun hep çekici yanlarını, onu elde ettikten sonra ise hep itici yanlarını görür.

Bu cümle, aşağıdakilerden hangisiyle sürdürülemez?

A) çünkü insan, sahip olduğunun değil peşinde olduğunun büyüsüne kapılmaya eğilimlidir.
B) nitekim şairlerin en güzel şiirleri sahip oldukları üzerine değil özlemini çektiği şeyler üzerinedir.
C) ama bu tutum, arzulanan şeyin niteliğinin değiştiğini değil insanın açgözlülüğünü kanıtlar.
D) öyleyse insan yoksunluğunu çektiği şeyi güzel bulan elindekininse güzelliğini görmezden gelen bir varlıktır.
E) bununla birlikte insanın daima bir yetinme duygusu içinde olması doğaldır.

9. Eğer bir yazar, okumayı yaşamının bir parçası yapmamışsa yazarlık yeteneği zamanla körelecektir.

Aşağıdaki cümlelerden hangisi bu cümleyi neden-sonuç yönünden açıklamaya uygun cümledir?

A) Okumak, yazarlık yeteneğinin bileyleme taşı gibidir.
B) Yazarlık yeteneği, her insanda aynı ölçüde yer alamaz.
C) Yazar, okuduklarının etkisinden kurtulamıyorsa yazdıkları özgünlükten uzak olacaktır.
D) Yaşamıyla yazarlığı bütünleştiremeyen insan ya yaşamı ya yazarlığı ıskalar.
E) Okuduklarının gölgesi düşüyorsa özgünlüğünü kaybeden bir yazar vardır karşımızda.

10. I. İnsanlar, yalnızca çıkar için bir araya gelmişlerse ayrılık çok uzak değildir.

II. Aynı evde yaşayan insanlar, birbirlerinden kilometrelerce uzakta olabilirler.

III. Hızlı yaşamaya mecbur kalan modern çağın insanları, kalabalıklar içinde yalnız yaşamaktadır.

IV. İnsanların bir arada olmaları, birlikte olmaları anlamına gelmez.

V. Gerçek dostlara sahip olanların yoksulluğundan söz edilemez.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangileri anlamca birbirine en yakındır?

A) I ve V B) II ve IV C) III ve V
D) I ve II E) III ve IV

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

11. İyi bir deneme yazmanın ilk koşulu, kendi bilgi ve birikimlerini, başkasına aitmiş gibi sorgulayabilmektir.

Bu cümleyle anlamca en yakın cümle, aşağıdakilerden hangisidir?

A) Deneme, kişinin kendi kendisiyle sohbet edercesine yazdığı bir türdür.

B) Kendi donanımına nesnel ve eleştirel bakabilmesi, iyi denemecinin olmazsa olmazıdır.

C) Deneyimli ve birikimli olan sanatçılar, özgün yaklaşım sergilemek koşuluyla iyi denemeci olurlar.

D) Denemecinin başarısı, çok yönlü bilgiye ve çok yönlü bakışa bağlıdır.

E) Deneme alanında bilginin ve birikimin yeri tartışılmaz ama denemeci bunları yerli yersiz kullanmamalıdır.

12. I. "Geniş, açık, düz alan" için kullanılan "meydan" nitelemesinin artık Sultanahmet Meydanı için kullanılmasının gerçeğe uygun düşmediğini düşünüyorum.

II. Meydan denen alana çok sayıda ağaç dikilmiş, yapı eklentileri konmuş ve Sultanahmet Meydanı'nın çevresine açık olma özelliği ortadan kalkmıştır.

Numaralanmış II. cümleyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) I. cümlede yapılan değerlendirmenin yanlışlığı ileri sürülmektedir.

B) I. cümlede ortaya konan düşüncenin gerekçesi açıklanmaktadır.

C) I. cümledeki genellemenin geçerli olmadığı özel bir durum dile getirilmektedir.

D) I. cümlede açıklanan sebebin yol açtığı sonuçlara dikkat çekilmektedir.

E) I. cümlede ifade edilen konuyla çelişen farklı bir durumdan söz edilmektedir.

13. I. Nuri Bilge Ceylan'ın *Ahlat Ağacı*'ndan beş yıl sonra yönetmen koltuğuna oturduğu filmi olan *Kuru Otlar Üstüne* filminin prömiyerini yine Cannes Film Festivali'nde yapması bekleniyor.

II. Nuri Bilge Ceylan'ın yeni filmi *Kuru Otlar Üstüne*'den ilk kareler ve filmin konusuyla ilgili detaylar ortaya çıktı.

Bu iki cümlede ifade edilenlerin anlamca doğru bir biçimde birleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

A) Nuri Bilge Ceylan'ın *Ahlat Ağacı*'ndan beş yıl sonra yönettiği yeni filmi *Kuru Otlar Üstüne* filminin ilk kareleri ve konusuyla ilgili ayrıntılar ortaya çıkınca ilk gösteriminin Cannes Film Festivali'nde yapılması yönetmence uygun bulundu.

B) *Ahlat Ağacı*'ndan beş yıl sonra yönettiği, ilk karelerinin ve konusuyla ilgili ayrıntıların ortaya çıktığı yeni filmi *Kuru Otlar Üstüne*'nin ilk gösterimini Nuri Bilge Ceylan'ın yine Cannes Film Festivali'nde yapması bekleniyor.

C) Prömiyerini bir kez daha Cannes Film Festivali'nde ilk kareleri ve konusuyla ilgili detayları ortaya koyarak yaptığı *Kuru Otlar Üstüne* filmini Nuri Bilge Ceylan, bundan beş yıl sonra yönetti.

D) Nuri Bilge Ceylan'ın *Ahlat Ağacı*'ndan beş yıl sonra başrolünü oynadığı *Kuru Otlar Üstüne* filminin Cannes Film Festivali'nde ilk gösteriminden sonra ilk kareleri ve konusuna yönelik ayrıntılar ortaya çıktı.

E) *Ahlat Ağacı*'ndan sonra beş yıl sinemaya ara veren Nuri Bilge Ceylan ilk kareleri ve konusuyla ilgili detayları ortaya çıkan *Kuru Otlar Üstüne* filminin prömiyerini yine Cannes Film Festivali'nde yapmayı planlıyor.

✓ BUNLARI İYİ BİL

- ✔ *Özlü ya da yoğun anlatım, az sözle çok şey anlatan anlatımdır.*
- ✔ *Oylumlu anlatım, derinlik taşıyan anlatımdır ve özlülüğü de kapsar.*
- ✔ *Duruluk, anlatımda gereksiz sözcüğe yer vermemeye denir.*
- ✔ *Özgünlük, kimseye benzememek farklı olmak demektir.*

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

CÜMLE DÜZEYİNDE ANLAM

• Eş ve Yakın Anlamlı Cümleler • Cümle Yorumu • Bakış Açısı

Test 3

1. "Gerçek sevgi, iyilik gördüğünde artmayan, kötülük gördüğünde azalmayan sevgidir."

Bu cümle ile aşağıdaki cümlelerden hangisi anlamca en yakındır?

A) Sevdiğini söyleyen her insana inanma, onun zor zamanlarında yanında olup olmadığına bak.

B) Çıkara göre artıp eksilen duygu, gerçek bir sevgi değildir.

C) Sevginin sahtesiyle gerçeğini ayırmak istiyorsan varlıklıyken yanında olanların darlık zamanlarında nerede olduğuna bakmalısın.

D) Yeri yürek olan sevginin başka yerlere konması sevgiyi öldürür, sevginin ölümü ise insanın ölümüdür.

E) Dünyada bir tane bile sevebilecek bir şeyiniz yoksa yaşamıyorsunuzdur.

2. İnsan, ya acılarını unutmayı ya da kendi mezarını kazmayı bilmeli ----

Bu cümle, dil ve anlam açısından aşağıdakilerden hangisiyle sürdürülebilir?

A) zira acı çekmeyen insan olgunlaşamaz.

B) oysa ölüm, nice katlanılmaz acının da sona ermesidir.

C) yoksa acıların karşısında durabilecek gücü bulamaz.

D) çünkü insanın yok edemediği veya unutamadığı acı, insanı yok eder.

E) çünkü, her acı en iyi öğretmen, en iyi bir yol gösterici ve öğreticidir.

3. I. Edebiyat, bilginlerin daha önce araştırıp bulduğunu halka yayan bir araçtan başka bir şey değildir.

II. Edebiyat, ne bir doğrular topluluğu ne de bir hakikat habercisidir.

III. Edebiyatın işlevi, bilimle kitleler arasında sağlam bir köprü olmaktır.

IV. Edebiyat, okunan edebî eserleri de o eserlerin oluşumundaki bilimsel yasaları da kapsar.

V. Edebiyatın yararı, doğrudan değil dolaylı bir yapı gösterir.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangileri anlamca birbirine en yakındır?

A) I ve III B) II ve IV C) II ve V
D) III ve IV E) III ve V

4. I. Başarısızlığın verdiği öğüt, en az başarı kadar kıymetlidir.

II. Başarının doruklarında, ancak başarı dağının eteklerinde yorulanlar dolaşabilir.

III. Elinden geleni yaptığın zaman, başarısız olman, senin için utanılacak bir durum değildir.

IV. Ulaşmayı amaçlamadığın zirve ne kadar yüksek olursa olsun senin oraya çıkman, gerçek başarı değildir.

V. Başarı yolunda gücü oranında çaba harcamayan kişinin başarısızlığı ayıplanacak bir durumdur.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangileri anlamca aynı doğrultudadır?

A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) III ve V E) II ve V

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

5. Toplumsal değişmelerin hızı ne kadar fazlaysa kuşaklar arasındaki kopuş, o kadar belirgindir. Toplumdaki karmaşanın ve kopuşun önlenebilmesi için ----

Bu parçayı dil ve anlam açısından tamamlamaya en uygun cümle, aşağıdakilerden hangisidir?

A) toplumun tamamının çabası gerekir.
B) yasaların toplumsal yapıya uygun hâle getirilmesi gerekir.
C) birliktelik duygusunun geliştirilmesi gerekir.
D) çağın gereklerine uygun bir eğitimin yaygınlaştırılması şarttır.
E) sosyal dönüşümlerin çok keskin olmasını önlemek gerekir.

6. Bir tarafından bilinip diğer tarafları gözden kaçırılan bir gerçeğin anlaşılmadığı gerçeğini unutmamalıyız; gerçek, ancak ----

Bu cümle, dil ve anlam açısından en doğru biçimde aşağıdakilerden hangisiyle sürdürülebilir?

A) tutarlı bir yaklaşımla algılanabilir.
B) gerçeğe hakikaten saygısı olanlarca tam anlaşılabilir.
C) bütünlük içerisinde anlaşılabilir.
D) yalnızca gerçek olduğu için değerli bulunuyorsa anlaşılabilir.
E) çıkar gözetmeden gerçeğe saygı duyanlar için önemlidir.

7. ---- Yazarın boş vakti olmaz; yazar, ya yazıyordur ya da ne yazacağını düşünüyordur.

Bu cümlenin başına dil ve anlam açısından getirilebilecek en uygun söz, aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yazmak, yazarın yaşam biçimidir.
B) Yazar, ne kadar çalışıyorsa yazarlığını o kadar geliştirir.
C) Yazmak, mesleklerin en tehlikeli ve en baştan çıkarıcısıdır.
D) Yazmak önce yetenek sonra çaba işidir.
E) Yazmak, yaşamı çekilmez kılan, yorucu bir iştir.

8. I. Mozart, ünlü Reguiem'i bestelerken bir yandan da zehirleneceği korkusuyla uykusuz kalıyordu; Van Gogh'un kulağını kesip aşk yaşadığı kadına yolladığı sırada epilepsi nöbetinin verdiği bilinç bulanıklığı içinde olduğu ve Fransız yazar ve düşünür Jean Jacgues Rousseau'nun yaşamının sonlarına doğru paranoya yaşadığı, gizli düşmanlarınca takip edildiği korkusu içinde olduğu bilinmektedir.

II. Tarih boyunca yaşamış birçok sanatçının, düşünürün, yazarın ve dâhi denecek çaptaki müzik adamının normal olmayan davranışlar sergilediğine tanık olunmuş; bu durum; delilik-dâhilik ilişkisi üzerine kafa yormaya, değerlendirmeler yapmaya yol açmıştır.

Numaralanmış I. cümle ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) II. cümlede belirtilen durumun koşullarını açıklamaktadır.
B) II. cümledeki genellemeye yol açan örnekler üzerinde durmaktadır.
C) II. cümledeki açıklamayı geçersiz kılan somut olaylara değinmektedir.
D) II. cümledeki açıklamayı tanık gösterme yoluyla kanıtlamaktadır.
E) II. cümlede yer alan bilginin ilişkili olduğu benzer bir alanla karşılaştırmasını yapmaktadır.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

9. Eğer hikâye anlatabiliyorsan, karakterler yaratabiliyorsan, samimiyetin ve tutkun varsa yazarlıkla ilgili tanımların hiçbir önemi yoktur.

Aşağıdaki yargılardan hangisi, bu yargı ile anlam bakımından <u>çelişir</u>?

A) Yazarlığın belli yasaları vardır, ona uygun hareket etmeyen yazarın yazarlığı su götürür.

B) Sanatçının içtenliği onun yapıtlarının değerli olmasını sağlayan önemli etkenlerdendir.

C) Anlatma yeteneğin, yaratma gücün varsa sanatsal kuralları bilmeden de eser ortaya koyabilirsin.

D) Yazarlıkta kuramsal bilgilere sahip olmak yazarın başarılı yapıtları ortaya koymasının garantisi değildir.

E) Sanatta güzelliği yakalamak esastır, kurallara uymak değil.

10. Bir romancı, en çok filozofa benzer; nasıl, filozof her gün gördüğü şeye ilk kez görüyor gibi hayretle bakıyorsa romancı da öyle bakar çevresinde olana bitene.

Bu cümleden romancıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılabilir?

A) Sesleneceği kitleyi doğru belirleyebilmelidir.

B) Her zaman rastlanan, sıradan olayları ilginç biçimde anlatabilmeli.

C) Düşünsel yönünü geliştirmeye çabalamalı.

D) Yaşam gerçeklerini kanıksamış, ona duyarsızlaşmış olmamalı.

E) İç ve dış gözlemlerini, nesnelliğe bağlı olarak yansıtabilmeli.

11. I. Hiçbir zorlama ve engelleme olmaksızın bir eyleme yönelen kişinin davranışı, onun kişiliğinin aynasıdır.

II. Hiç kimse bilerek yanlış yapmaz, yanlışın kaynağı bilgisizliktir.

III. Yapılan eylemin bir amaca yönelik olması, mutlak bir ahlakîlik taşımaz çünkü amaçlar farklılık gösterir.

IV. Özgür olan insanın hareketleri, karakterini ortaya koyar.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangileri anlamca <u>en yakındır</u>?

A) I ve IV B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

12. Moda yönelişlere itibar edip yolunu değiştiren şairler, sıradanlıktan kurtulamazlar.

Bu cümlede iyi bir şair adayının sahip olması gereken nitelikler arasında aşağıdakilerden hangisinin gerekliliğinden <u>söz edilemez</u>?

A) Özgünlüğün B) Öz güvenin

C) Bağımsızlığın D) Çağdaşlığın

E) Farklılığın

Her şey üstüne gelip seni dayanamayacağın bir noktaya getirdiğinde sakın vazgeçme! İşte orası, kaderinin değişeceği noktadır.

(Mevlânâ)

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

Test 4

CÜMLE DÜZEYİNDE ANLAM

• Cümlede Kesin Yargı • Yargı Birleştirme • Numaralandırılmış Cümleler İlişkisi

1. I. Milyonlarca harita, plan ve kroki yapan insan yürüdüğü yolun neleri göstereceğine ve nereye götüreceğine dair tahminlerinde hep hayal kırıklığına uğradı.

II. Hesapta olmayan bir viraj, bir çukur, bir kaya, bir yağmur ve bir heyelan, saklandığı kapı arkalarından çıkıp oyunun sonucunu değiştirerek insanı dehşet içinde bıraktı.

Yukarıda verilen II numaralı cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) I. cümlede anlatılan durumla ilgili örnekleme yapılmaktadır.

B) I. cümlede anlatılan durumun koşulu dile getirilmektedir.

C) I. cümlede anlatılan durumun sebepleri dile getirilmektedir.

D) I. cümlede anlatılan durum hakkında kişisel bir yorum yapılmaktadır.

E) I. cümlede anlatılan durumla ilgili olası sonuçlar dile getirilmektedir.

2. 1072-1074 yılları arasında Kaşgarlı Mahmut tarafından kaleme alınan ve Türkçenin ilk sözlüğü olarak bilinen *Divanü Lügâti't-Türk*, Araplara Türkçeyi öğretmek için hazırlanmış olup 7500 Türkçe kelimenin açıklanması, örneklendirilmesi şeklinde hazırlanmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümleden çıkarılabilecek <u>kesin</u> yargı niteliğindedir?

A) Kaşgarlı Mahmut, Türk dilini döneminde en iyi bilen kişidir.

B) Kaşgarlı Mahmut, Arapçanın Türkçeden daha zengin bir dil olmadığını öne sürmüştür.

C) *Divanü Lügâti't-Türk*, Türk dilinin en kapsamlı sözlüğü olma özelliğine sahiptir.

D) Kaşgarlı Mahmut, *Divanü Lügâti't-Türk* ile Türklere Arapçayı öğretmek istemiştir.

E) *Divanü Lügâti't-Türk* 11. yüzyılda yazılmış bir sözlüktür.

3. Omurga kaynaklı sırt, boyun ve bel ağrıları, özellikle ruhsal ve duygusal gerginlik yaşayan kişilerde, hareketsiz iş ve yaşam tarzı nedeniyle zayıf kaslara sahip olan bu insanlarda daha çok rastlanmaktadır.

Bu cümleden <u>kesin olarak</u> çıkarılabilecek yargı, aşağıdakilerden hangisidir?

A) Omurga kaynaklı ağrılar, daha çok sırt bölgesinde meydana gelmektedir.

B) Omurga ağrıları açısından ruhsal ve duygusal gerginlik yaşayan insanlar, daha riskli kişilerdir.

C) Zayıf kaslara sahip olan kişiler, hareket isteyen işlerden genellikle uzak durmaktadırlar.

D) Kireçlenme, kas spazmları ve disk maddesinin kireçlenmesi, omurga kaynaklı ağrılara yol açar.

E) Sırt, boyun ve bel ağrıları, daima omurga kaynaklı ağrılar olarak karşımıza çıkar.

4. I. Tarlalardan yıkanan fosfatlı gübrenin nehirlere, göllere ve denizlere karışmasının alg çoğalmasına neden olduğu belirtildi.

II. Sularda "alg"nin çoğalması, balık rezervlerini tehdit eden ölü (oksijensiz) bölgeler yaratıyor.

Numaralanmış I. cümleyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) II. cümlede dile getirilen görüşle çelişen farklı bir durumdan söz edilmektedir.

B) II. cümlede anlatılan durumun sebep olduğu olumsuz bir durumdan bahsedilmektedir.

C) II. cümlede dile getirilen olgunun gerekçesine yönelik bilgi aktarılmaktadır.

D) II. cümlede belirtilen genellemenin örneklerine değinilmektedir.

E) II. cümlede ortaya çıktığı belirtilen olumsuz durumla ilgili çözüm önerilmektedir.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

5. **Aşağıdakilerden hangisinde yüklemde bildirilen eylemin en az iki kez gerçekleştiği yargısına kesin olarak varılabilir?**

A) Bu yılki sınavda senden yine derece bekliyoruz.

B) Fındığın fiyatı gelecek ay da artırılacak.

C) Bu çocuğa bir daha yardım edin.

D) Tatilimizi bu yıl da kitap okuyup yüzerek geçirdik.

E) Sait Faik'in *Semaver* adlı öyküsünü yeniden okumalıyım.

6. Türkiye'nin üretim ortağı olduğu geleceğin nakliye uçağı olarak tasarlanan A400M, Türkiye'ye geldi.

I. Uçağın üretiminde birden fazla ülkenin katkısı vardır.

II. Türkiye, uçak teknolojisinde öncü bir ülkedir.

III. Uçak, taşıma amaçlı üretilmiştir.

IV. Uçak, mevcut uçaklardan daha güvenlidir.

Yukarıdaki cümleden kesin olarak çıkarılabilecek yargılar, numaralanmış cümlelerden hangilerinde verilmiştir?

A) I ve III B) II ve III C) II ve IV

D) III ve IV E) I ve IV

7.

- Orhan Kemal, karakterlerini daha çok Adana'daki fabrika işçileri, küçük memurlar, ırgatlar arasından seçer.
- Yaşar Kemal ise kahramanlarını köylülerden, aşiret beylerinden, yörüklerden, eşraftan seçer.

Bu iki cümlede ifade edilenlerin anlamca doğru bir biçimde birleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

A) Orhan Kemal'in, karakterlerini her zaman Adana'daki fabrika işçileri, küçük memurlar, ırgatlar arasından seçmesine rağmen Yaşar Kemal kahramanlarını köylülerden, aşiret beylerinden, yörüklerden, eşraftan seçer.

B) Orhan Kemal'in, karakterlerini daha çok Adana'daki fabrika işçileri, küçük memurlar, ırgatlar arasından seçmesine karşılık Yaşar Kemal kahramanlarını köylülerden, aşiret beylerinden, yörüklerden, eşraftan seçer.

C) Orhan Kemal'in, karakterlerini daha çok Adana'daki fabrika işçileri, küçük memurlar, ırgatlar arasından seçtiğini gören Yaşar Kemal kahramanlarını köylülerden, aşiret beylerinden, yörüklerden, eşraftan seçer.

D) Orhan Kemal'in, karakterlerini daha çok Adana'daki fabrika işçileri, küçük memurlar, ırgatlar arasından seçtiğine inanan Yaşar Kemal kahramanlarını köylülerden, aşiret beylerinden, yörüklerden, eşraftan seçer.

E) Orhan Kemal'in, karakterlerini daha çok Adana'daki fabrika işçileri, küçük memurlar, ırgatlar arasından seçmesini isteyen Yaşar Kemal kahramanlarını köylülerden, aşiret beylerinden, yörüklerden eşraftan seçer.

✓ DİKKAT

Tut ki, de ki, diyelim ki, farz et ki, farz edelim ki... sözleri olasılık değil varsayım bildirir.

✓ ŞİMDİDEN ÖĞREN

Yurt dışı, akıl dışı, yasa dışı, sıra dışı... sözcükleri ayrı yazılır.

✓ ŞİMDİDEN ÖĞREN

Aklı sıra, ardı sıra, peşi sıra, yanı sıra... sözcükleri ayrı yazılır.

✓ DİKKAT

Belki, galiba, herhâlde, sanırım sözcükleri varsayım değil olasılık (ihtimal) bildirir.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

8. Geleneksel şiirimizden beslenen şiirin niceliğinde bir düşüş yaşanırken niteliğinde artış gözlenmektedir bu da günümüz şiirinin bir kazanımıdır.

Bu cümleden kesin olarak çıkarılabilecek yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Geleneksel şiirimizden yararlanma yoluna günümüzde daha fazla başvurulmaktadır.

B) Şiirimizdeki yabancılaşma son yıllarda iyice artmıştır.

C) Geleneksel şiiri aynen devam ettiren şairlerin sayısı azımsanmayacak düzeydedir.

D) Geleneksel şiirimizden faydalanarak yazılan şiirler sayıca azalmakta ama kalite açısından yükselmektedir.

E) Geleneksel şiirimizden yararlanan şiirlerin daha fazla yazılması gerekir.

9. Yunus'u, Mevlânâ'yı anlamak için tasavvuf kültürünü; Karacaoğlan'ı, Dadaloğlu'nu anlamak için göçebe yaşam koşullarını; Yaşar Kemal'i, Orhan Kemal'i anlamak için Çukurova'yı bilmemiz gerekir.

Bu cümleden kesin olarak çıkarılabilecek yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sanat eserlerinde yaratıldığı dönemin ve çevrenin koşullarının izlerine rastlanır.

B) Yunus'la Mevlânâ, tasavvufu öğretmeyi amaç edinen sanatçılardır.

C) Karacaoğlan'ın şiirleri, göçebe yaşamın zorluklarını yansıtır.

D) Orhan Kemal ve Yaşar Kemal, işçi sınıfının haklarını savunan eserler vermişlerdir.

E) Yazarlar, yaşadıkları dönemi nesnel biçimde yansıtmışlardır.

10.
- Onun dilinde akademik kavram ve terimler tarihe, felsefeye, estetiğe, sosyoloji ve antropolojiye, tasavvufa ve metafiziğe kısacası bilginin ve düşüncenin uçsuz bucaksızlığına açılan ışıklı kapılara dönüşmüştür.
- Akademik kavramlar ve terimler, bilim ve sanat adamlarının çoğunun kendilerini ihtisas sahalarına hapsetmek için kullandıkları araçlardır.

Bu iki cümlede ifade edilenlerin anlamca doğru bir biçimde birleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bilim ve sanat adamlarının çoğunun kendilerini ihtisas sahalarında kanıtlamak için kullandıkları kavram ve terimler onun dilinde tarihe, felsefeye, estetiğe, sosyoloji ve antropolojiye, tasavvufa ve metafiziğe kısacası bilginin ve düşüncenin uçsuz bucaksızlığına açılan ışıklı kapılar olarak hizmet etmektedir.

B) Bilim ve sanat adamlarının kendilerini ihtisas sahalarına hapsetmek için kullandıkları kavram ve terimlerle o; tarihe, felsefeye, estetiğe, sosyoloji ve antropolojiye, tasavvufa ve metafiziğe kısacası bilginin ve düşüncenin uçsuz bucaksızlığına açılan ışıklı kapılar kurmuştur.

C) Onun dilinde tarihe, felsefeye, estetiğe, sosyoloji ve antropolojiye, tasavvufa ve metafiziğe kısacası bilginin ve düşüncenin uçsuz bucaksızlığına açılan ışıklı kapılar bilim ve sanat adamlarının çoğunun kendilerini ihtisas sahalarına hapsetmek için kullandıkları kavram ve terimlerdir.

D) Bilim ve sanat adamlarının kendilerini ihtisas sahalarına hapsetmek için kullandıkları kavram ve terimler, onun dilinde adeta tarihe, felsefeye, estetiğe, sosyoloji ve antropolojiye, tasavvufa ve metafiziğe kısacası bilginin ve düşüncenin uçsuz bucaksızlığına açılan ışıklı kapılar gibi yol göstericidir.

E) Bilim ve sanat adamlarının çoğunun kendilerini ihtisas sahalarına hapsetmek için kullandıkları akademik kavram ve terimler onun dilinde tarihe, felsefeye, estetiğe, sosyoloji ve antropolojiye, tasavvufa ve metafiziğe kısacası bilginin ve düşüncenin uçsuz bucaksızlığına açılan ışıklı kapılara dönüşmüştür.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

CÜMLE DÜZEYİNDE ANLAM

• Cümlede Kesin Yargı • Yargı Birleştirme • Numaralanmış Cümlelerin İlişkisi

Test 5

1. I. Sinema sektöründe müzik; ışık, kamera açıları, oyunculuk gibi anlatıyı oluşturan bir unsur olmanın ötesine geçti çoğu zaman ama iyi bir film müziğinin, filmin önüne geçmeyen ve kendini hissettirmeyen müzik olduğu kabul edildi.

II. Hâlbuki akılda kalan, insanları etkileyen ve insanları filmle tekrar tekrar buluşmaya götüren film müzikleri, kendini hissettiren müzikler olmuştur hep.

Yukarıda verilen II numaralı cümle ile ilgili olarak hangisi söylenebilir?

A) I. cümlede dile getirilen bir düşüncenin doğruluğu kabul edilmektedir.

B) I. cümledeki kanıya örneklerle destek verilmiştir.

C) I. cümledeki düşüncenin tersinin doğruluğuna ilişkin bir olgudan söz edilmiştir.

D) I. cümlede dile getirilen olgunun film müziği yapanları neden fazlaca etkilediğine değinilmiştir.

E) I. durumun sebep olduğu bir üretim biçiminden bahsedilmektedir.

2. Aç olmadığınız halde üzüntülüyken veya neşeliyken eliniz yiyeceğe gidiyorsa hemen dışarı çıkıp gezmek, kitap okumak, su içmek gibi farklı bir işe yönelin.

Yukarıdaki cümleden <u>kesin olarak</u> çıkarılabilecek sonuçlar arasında aşağıdakilerden hangisi <u>yoktur</u>?

A) Duygusal sebepler, fazla yemeyi tetikleyebilir.

B) Başka şeye odaklanmak, yeme isteğini engelleyebilir.

C) Yeme isteği, her zaman açlıktan kaynaklanmaz.

D) Üzüntü yaşayan kişiler, yeme isteğinin önüne geçmekte diğer kişilerden fazla zorlanır.

E) Çeşitli aktiviteler, lüzumsuz yeme isteğinin önüne geçmenize yardımcı olabilir.

3. Türkçenin sadeleşmesinde kilometre taşı sayılan Yeni Lisan makalesini, Ömer Seyfettin yazmış ve imzasız olarak *Genç Kalemler* dergisinde yayımlamıştır.

Bu cümleden <u>kesin olarak</u> çıkarılabilecek yargı aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

A) *Yeni Lisan* makalesinden önce Türkçenin sadeleşmesi konusuyla hiç ilgilenilmemiştir.

B) Ömer Seyfettin, oldukça alçak gönüllü bir yazar olduğu için makalesinin altına adını koymamıştır.

C) *Yeni Lisan* makalesi, Türkçenin sadeleşmesi konusunda önemli bir yere sahiptir.

D) Ömer Seyfettin, *Genç Kalemler* dergisinin yöneticisidir.

E) *Genç Kalemler* dergisinde, dergicilik tecrübesi olan sanatçılar yer almıştır.

4.
- Müzik eğitimi için Kanada'ya gittim.
- Kanada'nın Toronto kentinde beş yıl kaldım.
- Türkiye'ye döndüm ve bir müzik okulu açtım.

Bu cümlelerde ifade edilenlerin anlamca doğru bir biçimde birleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

A) Müzik eğitimi için gittiğim Kanada'nın Toronto kentinde beş yıl kaldıktan sonra Türkiye'ye dönerek bir müzik okulu açtım.

B) Müzik eğitimi için gittiğim Kanada'nın Toronto kentinden Türkiye'de müzik okulu açtığım için döndüm.

C) Kanada'nın Toronto kentinde beş yıl kaldıktan sonra Türkiye'de müzik okulu açmak amacıyla geri döndüm.

D) Kanada'nın Toronto kentinde müzik eğitimi aldıktan beş yıl sonra müzik okulu açmak için Türkiye döndüm.

E) Müzik eğitimi aldığım Kanada'nın Toronto kentinde beş yıl yaşadıktan sonra Türkiye'de müzik eğitimi vermeyi düşündüm.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

@tgdenemeleri

5. I. İyi konuşmanın ve iyi yazmanın sırrı, sözcüklerin gerçek değerini bilmek ve onları bilinçli kullanmaktır.

II. İnsan sözcüklerle düşünür, sözcüklerle duyar; duygu ve düşüncelerin iyi anlatılması için sözcüklerin anlamını çok iyi bilmek gerekir.

Yukarıda verilen II numaralı cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) I. cümlede anlatılan durumla ilgili bir tavsiyede bulunulmaktadır.

B) I. cümlede anlatılan durumla ilgili bir öneri yapılmaktadır.

C) I. cümlede anlatılan durumla ilgili bir öğüt verilmektedir.

D) I. cümlede anlatılan durumla ilgili kişisel düşünce dile getirilmektedir.

E) I. cümlede anlatılan durumun gerekçeleri anlatılmaktadır.

6.
- Köyde yaşarken biriktirdiğim anılar, yaşantılar ve deneyimler romancılığımın temeli oldu.
- Bugün yapıtlarımın köy romanı ile ilişkilendirilmesi bundandır.

Bu iki cümlede ifade edilenlerin anlamca doğru bir biçimde birleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

A) Köyde yaşadığım yıllarda biriktirdiğim anılar yaşantılar ve deneyimleri romanla ilişkilendirdiğim için yapıtlarımın temelini oluşturur.

B) Romanlarım, köyde yaşarken biriktirdiğim anılar, yaşantılar ve deneyimlere yaslandığından bugün köy romanı ile ilişkilendiriliyor.

C) Yapıtlarımın köy romanı ile ilişkilendirilebilmesi için köyde yaşarken biriktirdiğim anıları, yaşantıları ve deneyimleri konu edindim.

D) Köy romanı ile ilişkilendirilen yapıtlarım arasında, köyde yaşarken biriktirdiğim anıları, yaşantıları ve deneyimleri işleyenler ilk sırada gelir.

E) Yapıtlarımın temeli köyde yaşarken biriktirdiğim anılara, yaşantılara ve deneyimlere dayansa bile onların köy romanı ile ilişkilendirilmesini istemem.

7.
- Mimarlık eğitimini bitirince sanat tarihine yöneldim.
- Çünkü sanat tarihi bir aile geleneğiydi ve bunun içinde yetiştim.

Bu iki cümlede ifade edilenlerin anlamca doğru bir biçimde birleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sanat tarihi bir aile geleneği olduğu ve bunun içinde yetiştiğim için mimarlık eğitimini bitirince sanat tarihine yöneldim.

B) Sanat tarihi bir aile geleneği olduğu için onu bitirdikten sonra içinde yetiştiğim mimarlık eğitimine yöneldim.

C) Bir aile geleneği olan sanat tarihine yönelmem için önce mimarlık eğitimini bitirmem gerektiğine inanıyordum.

D) Mimarlık eğitimini bitirdikten sonra sanat tarihine yönelmemde, sanat tarihinin aile isteği olması rol oynadı.

E) Sanat tarihi ve mimarlık ailede gelenek hâline geldiği için ben de bu alanda eğitim almaya yöneldim.

8. Diyarbakır surlarıyla Dicle Nehri arasında göz alabildiğine uzanan Hevsel Bahçeleri'nde 180'den fazla kuş türünün yanı sıra su samuru, tilki, sansar, sincap ve kirpi gibi birçok memeliye rastlanır.

Bu cümleden hareketle "Hevsel Bahçeleri"**ne ilişkin aşağıdaki yargılardan hangisi kesin olarak çıkarılabilir?**

A) Etrafı, Diyarbakır surlarıyla çevrilidir.

B) Yaban yaşamın çeşitliliği açısından en zengin bölgemizdir.

C) Ülkemizin en fazla kuş türünün bulunduğu bölgedir.

D) Nehre yakın olmasından dolayı tarım yapmaya çok elverişlidir.

E) Yaşayan hayvanlar cümlede adı sayılanlarla sınırlı değildir.

@tgdenemeleri

9. I. Yazarımız on yıl kadar bu romanla uyuyup uyanmış.

II. Oraya yaklaşık yüz yetmiş beş kilometre sonra varırsınız.

III. Bu gezimizde Sinop, Samsun, Trabzon gibi illeri tanıyacağız.

IV. Adaya geldiğim günden bu yana yirmi hikâye iki de roman okudum.

V. Yarım asırdır bu mahallede, kötü bir olay yaşanmadı.

Bu cümlelerde altı çizili olarak verilen sözlerin hangilerinin kesinliğini bozacak söz kullanılmamıştır?

A) I ve V B) II ve IV C) IV ve V
D) III ve V E) II ve III

10. • 10. yüzyılda köftenin ağırlığının, biçiminin, kalitesinin belirlenen kriterlere uygunluğunun yok edilmesini önlemek amacıyla köftecilerin yalnızca karakolların yanında açılmasına izin verilmiştir.

• 10. yüzyılda köfte, et yemekleri arasında en fazla sevilen ve en fazla tercih edilen et yemeği idi.

Bu iki cümlede ifade edilenlerin anlamca en doğru biçimde birleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

A) Köftenin en çok sevildiği yüzyıl olan 10. yüzyılda köftecilerin korunmasında kolaylık sağlaması ve köftenin ağırlığının, şeklinin, kalitesinin denetlenmesi için köftecilerin iş yerleri karakollara yakın kurulmuştur.

B) 10. yüzyılın en fazla sevilen ve istenen et yemeği olan köftenin standartlarının korunmasını sağlamak için köftecilerin karakolların yanından başka bir yerde açılması yasaklanmıştır.

C) Diğer türlerine göre et köftelerinin daha fazla tercih edildiği 10. yüzyılda köftenin malzemelerinin sağlıklı olması ve köftenin sahip olduğu niteliklerin denetimi idarenin resmî görevi olmuştur.

D) Köftenin belirlenen ölçütlere uygun yapılmamasının cezalandırdığı 10. yüzyılda bu amaçla sıkı denetimler yapılmıştır.

E) Etin daha çok köfte olarak tüketildiği 10. yüzyılda köftenin hangi kriterlere uyması gerektiğini denetleyen kurumlar bulunmaktaydı.

11. Dört mevsim karla kaplı, volkanik bir dağ olan Ağrı Dağı'nın, büyük bir kısmı Iğdır, diğer kısmı ise Ağrı illerinin sınırları içindedir ve bu dağ, 5 bin 137 metrelik Atatürk ve 3898 metrelik İnönü zirveleriyle Türkiye'nin en yüksek dağıdır.

I. Türkiye'de daha yüksek dağ bulunmamaktadır.

II. Hâlen etkin durumda olan bir yanardağdır.

III. Her mevsim karlı olan bir dağdır.

IV. Aynı adı taşıdığı ilde kalan bölümü diğer ilde kalan bölümünden daha fazladır.

Yukarıda verilen cümleden Ağrı Dağı'na ilişkin olarak numaralanmış yargılardan hangileri kesin olarak çıkarılabilir?

A) I ve III B) I ve II C) I ve IV
D) II ve III E) II ve IV

12. I. Günümüzde, genç yazarların çoğu düşünceden çok duyguya önem veriyor; düşünme uğraşı içinde olmadıklarından da duygularını belirtecek biçimleri bulamıyorlar.

II. Sanat; duygularımızı ve düşüncelerimizi belirtecek biçimleri bulma işidir; genç yazarlarımız bunun bilincine vararak yapıtlarını oluştursunlar çünkü ancak o zaman sanatçı olma yolunda ilerlemiş olurlar.

Yukarıda verilen II numaralı cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) I. cümlede anlatılan durumla ilgili bir çıkarım yapılmaktadır.

B) I. cümlede anlatılan durumla ilgili bir olasılık dile getirilmektedir.

C) I. cümlede anlatılan durumla ilgili bir tahmin yapılmaktadır.

D) I. cümlede anlatılan durumla ilgili bir kinayeli bir değerlendirme yapılmaktadır.

E) I. cümlede anlatılan durumla ilgili gerekçeli bir öneride bulunulmaktadır.

@tgdenemeleri

Test 6

CÜMLE DÜZEYİNDE ANLAM

• Yargılar Arası İlişkileri ve Kavramlar

1. (I) Hayatta yapılacak tek şeyin kendi yolunda gitmek olduğu bir zaman gelir çatar. (II) Düşünü izleme zamanı, kendi inançlarının yelkenlerini açma zamanıdır, o zaman. (III) O mucizevi anı yaşamın boyunca bir an bile görürsen sakın korkma, düşünü izle ve çık yola. (IV) Tut ki çıktığın yollar, uçurumlarla ve engellerle dolu, sakın geri adım atma. (V) Yaşam, en kıymetli hediyelerini en zor anlara saklar; zorlanmaktan asla korkma, sadece dikkatli ol.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak yapılan değerlendirmelerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) II. cümle I. cümlede belirtilen bir kavramın açıklamasıdır.

B) III. cümlede koşula bağlılık vardır.

C) IV. cümle, olasılık bildiren bir yargıdır.

D) V. cümlede hem bir öneri hem de onun gerekçesi yer almıştır.

E) Bazı cümlelerde somutlaştırmaya başvurulmuştur.

2. **Aşağıdakilerden hangisinde belirtilen kavramla verilen örnek uyumlu <u>değildir</u>?**

A) Olasılık: Biz de onun yaşadıklarını yaşarsak belki onun gibi kuşkucu oluruz.

B) Varsayım: Bir an için uğruna mücadele ettiklerinin tamamına kavuştuğunu düşün, yaşamanın anlamı kalır mıydı?

C) Hayıflanma: Artık ne yazık ki yanlışlarımı telafi edecek kadar zamanım kalmadı, bu yüzden yaptıklarımı yanlışsız yapmaya çalışıyorum.

D) Saptama: Zamanımızın gençleri daha çok polisiye romanları okuyor, edebî niteliği ağır basan romanlardan kaçıyor.

E) Aşamalılık: Bir yazar, bir başka yazarı okuyunca ondan etkilenir ve o etki kaybolmadıkça özgün bir eser ortaya koyamaz.

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ayraç içinde belirtilen özellik <u>yer almamaktadır</u>?**

A) Zafer kazanmak için yola çıkan biri kaybetse de kazançlıdır. (amaç)

B) İşinizi başkasından iyi yaptığınız için övünebilirsiniz ama asla kendinizden daha kötü yapmayın. (sebep)

C) Hafif acılarda kendinizi sınamadan büyük acılara katlanma gücüne kavuşamazsınız. (koşul)

D) Hayata kafa tutan ya da hayatla kafa bulan şairler, şu ara gençler arasında çok tutuluyor. (saptama)

E) Ahmet Hamdi, zamanın geçmiş, şimdi ve gelecek diye ayrılmaması gerektiğini söylüyordu. (doğrudan anlatım)

4. **Aşağıdaki ikili dizelerden hangisinde yargılar arasındaki anlam ilişkisi diğerlerinden farklıdır?**

A) Katlanırım her mihnete kedere
Sen verdin, bir bildiğin var diye

B) Kendimden kaçtım, kendimden geçtim
Sana varayım, kendimi sana vereyim diye

C) Belki o güzel sesini duyarım diye
Yüreğimin kulağını dört açtım

D) Seninle birlikte gülelim diye
Biriktirdim bütün gülüşlerimi

E) Ona tertemiz bir ayna ettim hediye
Görüp de güzelliğini beni anlasın diye

@tgdenemeleri

5. (I) Son yirmi yılda Türkiye'deki sekiz üreme alanından altısını kaybeden flamingolar, artık düzenli olarak sadece Tuz Gölü ile Gediz Deltası'nda yuva yapıyor. (II) Türkiye'deki en büyük üreme kolonisinin bulunduğu Tuz Gölü, günümüzde flamingoların neslini sürdürebilmesi için kilit rol üstleniyor. (III) Uzmanlar, her yıl Tuz Gölü üzerinde uçarak flamingoların üreme alanlarını görüntülüyor, hava fotoğraflarını analiz ederek üreyen kuşları ve yavrularını sayıyor. (IV) Kurak geçen yaz boyunca Tuz Gölü'nde yüzlerce flamingo yavrusunun susuzluk nedeniyle ölmesi, bu alanın da kaybedileceği endişesini beraberinde getirdi. (V) Ancak gölde su seviyesi yükseldikçe bu endişe yerini umutlu bir bekleyişe, mücadeleye devam etme arzusuna kapı araladı.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili yapılan değerlendirmelerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) I. cümlede nesnel bir yargı yer almıştır.
B) II. cümlede bir karşılaştırma yapılmıştır.
C) III. cümlede düzenli olarak yinelenen bir etkinlikten söz edilmiştir.
D) IV. cümlede sanatsal metinlere özgü bir dil kullanılmıştır.
E) V. cümlede aşamalılık söz konusudur.

6. (I) Cumalı'nın şiirleri, onun hayatının anlık notlarıdır. (II) Onun şiirlerini okuyunca hayatına ilişkin ayrıntıları, yaşadığı önemli veya önemsiz her şeyi gözlemlemiş olursunuz. (III) Cumalı,yaşamı anlatırken zaman zaman şair duyarlığı ile hukukçuluk kimliğini birleştiriyor. (IV) Ama hukukçu kimliği, sanatçılığını asla yok etmiyor. (V) Şunu vurgulayalım ki Cumalı'nın romancılığı ön planda olduğu için şairliği ve oyun yazarlığı hep göz ardı ediliyor. (VI) Oysa onun şiirleri, en az romanları kadar içimize işliyor.

Bu parçada numaralanmış olarak verilen cümlelerin hangileri birbirine neden-sonuç ilişkisiyle bağlıdır?

A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) IV ve V E) V ve VI

7. (I) Mehmet Rauf, Servetifünun'un ikinci büyük roman yazarıdır; hikâyeleri, mensur şiirleri ve diğer türleri de ihmal etmemişse de o, önce bir romancıdır. (II) Onun romanlarının anlatımı, Halit Ziya'yla kıyaslanacak olursa oldukça yalındır. (III) Anlattığı kişiler, geçim derdi olmayan kişilerdir; özellikle duygularında derinlik bulunan mutsuz kadınların psikolojisine yönelen bir sanatçıdır. (IV) Onun romanlarında Fransız realistlerinin yanında Halit Ziya'nın da belirgin etkileri görülür. (V) Son romanı olan Halas, daha önceki romanlarından oldukça farklı bir çizgidedir. Mehmet Rauf romanlarının karakteristik özelliklerine bu romanda fazla rastlanmaz.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden birinde Mehmet Rauf'un romanlarının üslubundan diğerinde ise içeriğinden söz edilmektedir.

Bu iki cümle aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) III ve V E) II ve IV

8. I. Sanatçı, geleneklerinden beslenerek çağdaş sanat anlayışlarını da özümseyerek yaratmalıdır.
II. *Seyfi Baba* adlı manzum hikâyesinde Akif zaman zaman Ziya Paşa'nın *Terkib-i Bendi*ndeki düzeyde özlü sözler söyler.
III. Sait Faik, öykülerinde hiçbir şey söylemeyerek çok şey anlatabiliyor; daha doğrusu duyumsatabiliyor.
IV. Bu romanın tarihsel gerçeklikleri roman gerçekliğine dönüştüremediğini söylemek zorundayım.
V. İki bölümden oluşan romanın her iki bölümü için de ayrı ayrı değerlendirme yazıları yazılmıştır.

Numaralanmış cümlelerden hangilerinde değerlendirme <u>yapılmamıştır</u>?

A) I ve V B) I ve IV C) II ve V
D) II ve III E) III ve IV

@tgdenemeleri

9. I. Orhan Veli'nin şiirinde gereksiz süslemelerden, özentiden eser bulamazsınız.

II. Sanatçı, kimden ve neyden beslenirse beslensin mutlaka değişik bir havaya sahip olmalıdır.

III. Onun yazdıkları çabucak tüketilebilen, katmansız, sığ sözlerden oluşmaz; onu her okuyuşta yeni bir şeyler keşfedersiniz.

IV. O, romanlarında Türk'ü anlatır ama o Türk'te dünyanın her milletinden insan kenidini bulabilir.

V. Onu okurken hiç takılmam, büyük bir keyifle sayfaları deviririm.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerle aşağıdaki kavramlar eşleştirilirse hangisi dışarıda kalır?

A) Yoğunluk B) Özgünlük C) Yalınlık D) Evrensellik E) Tutarlılık

10. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi kanıtlanabilirlik açısından farklı bir yargıdır?**

A) Yemyeşil çimenlerin içinde acı acı gülümseyen dağ laleleri çiçeklenmişti.

B) İnsanın en iyi öğretmeni, yaşam boyunca yaptığı hatalardır.

C) Necatigil'in anısına düzenlenen şiir ödülü, her yıl mart ayında sahibini bulmaktadır.

D) Sanatçının gerçeği hiç değiştirmeden vermesi, onun yaratıcı olamadığının göstergesidir.

E) Kasaba yaşamı, sıcak dostluklar için büyük şehirlerden daha uygun bir yaşam sunuyor.

11. "Olasılık" ve "tahmin" bildiren yargılarla aram iyidir, onlar benim düşünmemi sağlar; "ön yargı" ve "saplantı" bildiren yargılardan hoşlanmam.

Aşağıdakilerden hangisinde sözü edilen iki tür yargıya da örnek vardır?

A) Yeterince özen gösterseydiniz yayımlanmaya değer bir şiir çıkarabilirmişsiniz.

B) Galiba başarılı bir oyun ortaya koyacak ama yine onun başarısı yeterince fark edilmeyecek.

C) "Sis" adlı şiiri çok yankı bulur ve Fikret, giderek bir efsaneye dönüşür.

D) Üsküp, şimdi özlüyordur Yahya Kemal'i, binbir türbe, çeşme, cami bekliyor gözü yaşlı.

E) Elbet bir gün buluşacağız, bu böyle yarım kalmayacak.

12. (I) Günümüz ozanlarının çoğu, köksüz ağaç gibi gelenekten beslenmeksizin dal budak salmaya çalışıyor. (II) Halk edebiyatının en büyük ozanlarından bile nasiplerini almıyorlar. (III) Divan edebiyatı gibi bir büyük bahçeyi görmüyor, o bahçeden bir çiçek olsun koklamıyorlar. (IV) Dünya şiirinin zirvelerini kırık dökük biliyorlar, bilgileri kendilerine güç verecek düzeyde değil. (V) Oysa özgün ve yaratıcı sanat ürünleri yetenekle bilginin birleşimiyle ortaya çıkarılabilir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisinde bir "eleştiri" <u>yapılmamıştır</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

✓ ÖNEMLİ

✔ *Kanıtlanabilirlik açısından farklı olan yargı istenirse ya dört tane öznel bir tane nesnel yargı ya da tam tersi söz konusudur.*

✔ *Kanıtlanabilir yargıya "objektif" "yansız", "taraf-sız", "kişiye göre değişmeyen", "herkes için aynı olan" "bilimsel olan", "duyguların ve yorumların karışmadığı" yagrılar diyebiliyoruz.*

✔ *Kanıtlanamayan yargılara "subjektif", "göreli", "değişken", "duygu veya yorum içeren", "kişisel", "yanlı", "taraflı" yargılar diyebiliriz.*

✓ DİKKAT

✔ *Duruluk, aynı anlama gelen sözcük ya da söz öbeği kullanmamaktır.*

◆ *Her belirti hastalık <u>demek</u> anlamına gelmez.*

◆ *<u>Aşağı yukarı</u> yirmi civarında macera romanı okuduk.*

Not: Yukarıdaki örneklerde altı çizili sözler atılırsa duruluk sağlanır.

✔ *Yalınlık sadelik demek olup gereksiz süs ve özentiden yani söz oyunlarından uzak durmaktır. yalın cümle : Senin sözlerini hiç unutmuyorum.*

Yalın olmayan, süslü cümle : Sevgilim,

sesinin gölgesi asılı kaldı kulak zarımda.

@tgdenemeleri

1. (I) Roman kahramanının yaşadığı çevrenin kelimelerle resminin çizilmesi işidir çevre betimlemesi. (II) Kahramanın duygu, düşünce ve eylemlerinin inandırıcı bir şekilde anlatılmasına yarayan bu teknik, roman için oldukça önemlidir. (III) Kahramanın iç dünyasının çözümlenmesi ise çevre betimlemesinden daha zor bir iştir. (IV) İç dünya ve dış dünya tasvirinin dengeli yapılması ve eylemlerin ihmal edilmemesi, roman tekniği gelişmemiş yazarların yapabileceği bir iş değildir. (V) Bu açıdan bakılacak olursa ünlü yazarımızın son romanında birçok kurgu hatasına ve kompozisyon arızasına rastlamamız kaçınılmaz oluyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisiyle ilgili yapılan belirlemede bir <u>yanlışlık</u> vardır?

A) I. cümle, bir tanım cümlesidir.
B) II. cümlede betimlemenin işlevinden söz edilmektedir.
C) III. cümlede bir karşılaştırma yapılmıştır.
D) IV. cümlede bir değerlendirme söz konusudur.
E) V. cümlede bir çıkarıma gidilmiştir.

2. Bilemedim kıymetini, kadrini
Hata benim, günah benim, suç benim
Elim ile içtim derdin zehrini
Hata benim günah benim, suç benim.

Bu dizelerde aşağıdaki duygulardan hangisi <u>yoktur</u>?

A) Hayıflanma
B) Yadsıma
C) Öz eleştiri
D) Pişmanlık
E) Kabullenme

3. (I) Yahya Kemal, bir topluluğun katı ilkeleriyle kuşatılmaktan, dar bir alana sığmaktan hoşlanmayan, güdümlülükten kaçan bir şairdir. (II) O, büyüklüğünün farkındadır, kalıplara sığmayacağını da bilir ve kimsenin yürümeye cesaret edemediği yollara girer. (III) Önce bir Nevyunanilik yoluna girer, sonra Baudelaire, Mallerme, Verlaine şiirinden beslenir, bunlarla divan şiirini kendi potasında eritir ve öz şiirin öncülerinden olur. (IV) Ölüm, sonsuzluk, aşk gibi her insanın yaşamında yer bulan durumları dile getirir. (V) Çıktığı ve akıp geçtiği toprakların mineralleriyle beslenen kaynak suları gibidir aynı zamanda.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili yapılan açıklamalardan hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) I. cümlede Yahya Kemal'in "özgürlük"ten yana olduğu belirtilmiştir.
B) II ve III. cümlede sanatçının "çığır açıcı" bir sanatkâr olduğu vurgulanmıştır.
C) III. cümle, kendinden önceki cümlenin "açıklayıcı"sı durumundadır.
D) IV. cümlede sanatçının "üslup" özelliklerine ilişkin bilgi yer almıştır.
E) IV. cümlede sanatçının "evrensel", V. cümlede ise "ulusal" yanlarına dikkat çekilmiştir.

4. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinde yalın bir anlatıma başvurulmuştur?**

A) Kalbimin derin sularında nefessiz kalıyor sözcüklerim.
B) Bahar yeliyle titreyen ışıltılı dallara benziyor sesin.
C) Hiç sevmediysen beni niye ağlıyorum hâlâ görünce seni.
D) Sen ki sevgilim sen, bir dağ yelisin kokulu ve serin.
E) Barınacak bir yer bul yaralı kuşa gönlünün saçaklarında.

@tgdenemeleri

5. **Aşağıdakilerden hangisinde yargı, gerekçesiyle birlikte <u>verilmemiştir</u>?**

A) Edebî eserin vücut bulduğu çevreyi, tarihsel ve sosyal çevreyi iyice tanıdıktan sonra o eser, daha iyi anlaşılır.

B) Dönemin baskıcı ve boğucu havası, Servetifünun sanatçılarını karamsarlığa itmiştir.

C) Beş Hececiler, Anadolu'yu yeterince tanımadıklarından "sığ" bir memleketçilik yapmışlar, çoğu kez içtenlikten yoksun şiirler yazmışlardır.

D) Sosyal gerçekçi romancılar, köylüye kendi ideolojilerini benimsetme amacı güttükleri için romanlarda sınıf çatışmalarına çok yer vermişlerdir.

E) Aslında edebiyat dünyasına şiirle giren Orhan Asena, oyunda daha başarılı olacağına inanmış olmalı ki oyun yazarlığına yöneldi.

6. **Aşağıdakilerden hangisinde verilen kavramla örnek cümle uyumlu <u>değildir</u>?**

A) Yakınma: İnce duyguları anlamaktan her geçen gün uzaklaşan bu gençler, bir edebiyat öğretmeni olarak beni çok yoruyor ve üzüyor.

B) Sitem: Yarım asırlık bir dostluğun hatırına buralara kadar gelmişken bize de bir yarım saat ayırırsın sanmıştım.

C) Kaygı: Beyin kanamasına zamanında müdahale etmişler ama şu yetmiş iki saati atlatıp da uyandırsalar rahatlardık.

D) Alçak gönüllülük: Bu işlerden anlayan birini bulun, bu konuda benden daha iyi olanlar çok.

E) Üslup: *Sinekli Bakkal*'da, Halide Edip, Doğulu kadın ve Batılı erkek üzerinden bir medeniyet çatışmasına ve bir döneme ışık tutmuştur.

7. Tarihsel bir olay hakkında yazılan tek bir eseri okursanız o olay hakkında bir şey öğrenmiş olamazsınız ancak aynı konudaki başka eserleri de okuyunca sağlıklı bir bilgiye ulaşabilirsiniz.

Aşağıdaki cümlelerden hangisi bu yargının gerekçe yönünden açıklaması niteliğindedir?

A) Çünkü hiçbir yazar, gerçeklerden kendisini tamamen soyutlayamaz.

B) Zira gerçekle düşün sınırlarını belirlemek çok kolay değildir.

C) Çünkü gerçek hiçbir zaman tek boyutlu değildir ve her yazar, onun ancak bir yönünü görebilir.

D) Ancak sanatçılar, görünen gerçeğin perde arkasını görüp gösterebilirler.

E) Öyleyse anlatım tarzı, yazardan yazara farklılık gösterir ve bu farklılık, onun kişiliğini oluşturur.

8. (I) Gözlerim sıkı biçimde bağlıydı. (II) Bu yüzden çevremde ne olup bittiğini anlayamıyordum. (III) Ama bir ara çok korktum, kalbim hızlı hızlı çarpmaya başladı. (IV) Ayak bileklerimi, vidalı bir pranga ile sıkıştırıyorlardı çünkü. (V) Derken ne olduğunu anlayamadığım bir sıvıyla ıslatılan ayak tabanlarıma sopalar inip kalkmaya başladı. (VI) Falaka dedikleri şey bu olmalıydı. (VII) Kendimi acıya katlanabilir sanırdım. (VIII) Ama falakanın verdiği acı hiç bir şeyinkine denk değildi.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili yapılan belirlemelerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) I. cümle II. cümledeki yargının gerekçesidir.

B) III. cümle bir sonuçtur, IV. cümle ise onun gerekçesidir.

C) VI. cümlede bir tahmin söz konusudur.

D) VII. cümlede emin olunan bir durumdan söz edilmiştir.

E) VIII. cümlede karşılaştırma yapılmıştır.

@tgdenemeleri

9. I. Diyorlar: Kül olmaz ateş yanmadan
Denizler durulmaz dalgalanmadan

II. Sevda başımda ateş, gurbet içimde düğüm
Yangından çıkan eşya gibi kırık döküğüm

III. Kara gündür gelir geçer
Gamlanma gönül gamlanma

IV. Şimdi uzağız o güle sümbüle
Bir gün olup yine geçer mi ele

V. Akşam sanki boşluk içime dolar
Dağların cilası gittikçe solar

Yukarıda numaralanmış olarak verilen ikili dizelerden hangisi için belirlenen özellikler yanlış verilmiştir?

A) I. doğrudan anlatım ve koşullu yargı
B) II. yalın anlatım ve pişmanlık
C) III. umutlu olma ve öz teselli
D) IV. durum tespiti ve özlem duygusu
E) V. öyle olmadığı hâlde öyle hissetme ve aşamalılık

10. **Aşağıdakilerden hangisinde ayraç içinde verilen kavram birlikte verildiği cümleyle uyumlu değildir?**

A) Alegori, divan şiirinde mecazlar yoluyla gerçekleştirilir. (tanım)
B) Ahmet Haşim, hece ölçüsünün köylü vezni olduğunu söyler. (dolaylı anlatım)
C) Çok çalıştığınız yüz üzerinden on üç almanızdan da açıkça belli oluyor. (kinayeli söyleyiş)
D) Yüce dağların başından duman eksik olmaz. (kinaye sanatı)
E) Öfkemin denizinde boğuluyor, bütün tayfaları sevdamın. (imgeli anlatım)

11. (I) Tiyatro eleştirisi, belirli ölçütlere bağlı kalmayı gerektirir. (II) Mesela tiyatro eleştirisi yazmak istiyorsanız oyunu birkaç kez izlemelisiniz. (III) Bunu yapmazsanız oyundaki her inceliği görme şansınız olmaz. (IV) Eğer siz de tiyatro eleştirisi yazmak istiyorsanız oyunun ayırıcı ve etkileyici yanlarını doğru tespit etmelisiniz. (V) Velhasıl tiyatro eleştirisi yazmak, öteki eleştiri türlerinden daha güçtür.

Yukarıdaki parçada numaralanmış cümlelerle ilgili yapılan değerlendirmelerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümle, tiyatro eleştirisinin işlevini bildirmektedir.
B) II. cümle, I. cümleyi örnekleyerek açıklamaktadır.
C) III. cümlede koşul-sonuç ilişkisi vardır.
D) IV. cümlede bir öneri söz konusudur.
E) V. cümlede karşılaştırma yapılmıştır.

12. Öyle bıkmışım ki kendimden
Kurudum düştüm dalımdan
Sanki ruhum çıktı canımdan
Sen benden gittin gideli

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Neden-sonuç ilişkisi
B) Somutlama
C) Öyle olmadığı hâlde öyle hissetme
D) Sürüp giden bir eylemin başlangıç zamanını bildirme
E) Umut ve özlem

✓ DİKKAT

"Edebiyatsız edebiyat yapmak" demek sade anlatıma yani yalın anlatıma başvurmak ve dil oyunlarından, sanatlı söyleyişlerden uzak durmak demektir.

@tgdenemeleri

CÜMLE YORUMU - 1

1. (I) Sera etkisi, Dünya'nın daha da ısınmasıyla okyanusların buharlaşmasını ve atmosferdeki su buharının artışını ifade ediyor. (II) İsviçreli ve Fransalı uzmanların yaptıkları simülasyonlar, kontrolsüz sera etkisinin Dünya'yı Venüs'e çevireceğini kanıtladı. (III) Bu cehennem tablosunun da birkaç yüzyıl içinde olabileceğini öngörüyorlar. (IV) Komşu gezegenimiz Venüs, ortalama 465 derecelik yüzey sıcaklığıyla bulutları ve kurşunu bile eritebiliyor. (V) Uzmanlara göre Dünya ısınıyor, okyanuslar buharlaşıyor; su buharında zaten doğal bir sera gazı olduğu için Güneş kaynaklı radyasyonun küçük bir artışı, Dünya sıcaklığının birkaç 10 derece artmasına ve Dünya'nın Venüs gibi yaşanmaz hâle gelmesine yol açıyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. cümlede bir kavramın ne anlama geldiğine açıklık getirilmiştir.

B) II. cümlede sera etkisinin Dünya'ya etkisiyle ilgili bilimsel bir saptamaya değinilmiştir.

C) III. cümlede sera etkisinin doğuracağı olumsuzlukla ilgili farklı görüşler bulunduğuna işaret edilmiştir.

D) IV. cümlede Venüs'ün sıcaklığıyla ilgili nicelik bilgisine yer verilmiştir.

E) V. cümlede bir varsayımın gerçekleşmesi hâlinde ortaya çıkacak sonuca değinilmiştir.

2. Peyami Safa, bir makalesinde "Tahlil romanının Türk edebiyatına benimle girdiğini söyleyen Ataç, haklı mıdır, bilemiyorum. Fakat "Şimşek" adındaki acemice ve yüzeysel tahlil denemelerinden sonraki romanlarımda, insan ruhunun güneşsiz hatta yıldızsız taraflarına nüfuz etmek için sarf ettiğim gayretlerin arttığını biliyorum." diye yazar.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Ataç, Peyami Safa'nın çığır açtığını belirtmiştir.

B) Peyami Safa, insan psikolojisinin keşfedilmeyen yanlarını anlamaya çalışmıştır.

C) Doğrudan anlatım yapılmıştır.

D) Peyami Safa, öz eleştiriye ve somutlamaya başvurmuştur.

E) Koşul-sonuç ilişkisine sahip bir yargıya yer verilmiştir.

3. (I) Sorusuz, sorgusuz yaşamaya alışmış olan kişiden gerçek bir sanatçı çıkmaz. (II) Gerçek sanatçı, olaylara ve durumlara eleştirel yaklaşmayı yaşamının bir parçası yapar. (III) Herkesin gördüğü şeylerin kimsenin görmediği yönlerini görür bir sanatçı. (IV) Herkesin kullandığı sözcüklerle kimsenin kurmadığı cümleler kurabilir. (V) Sanatta varılan hiçbir noktayı varabileceği son nokta olarak görmeyen bir açgözlüdür gerçek sanatçı.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangileri anlamca birbirine en yakındır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve V E) IV ve V

4. (I) Edebiyatın zamanla olan ilişkisi, insanın zamanla ilişkisinden çok farklıdır. (II) Edebiyat, zamanı yakalar; insanda ise zaman, insanı yakalar. (III) İnsanın zamanla ilişkisini bir türlü çözememiş olmasından kaynaklanır bu durum. (IV) Aslında bu mahkumiyetin dışında tutulabilecek insanlar da yok değildir. (V) Yunus Emre, yüzyılları mülkiyetine almış; Ahmet Hamdi, bölünmüş zamanları birleştirip bohçasına katmıştır.

Bu parçadaki cümlelerle ilgili aşağıdaki saptamalardan hangisi yanlıştır?

A) I. cümlede bir sav ileri sürülmüştür.

B) II. cümlede I. cümlenin açıklaması yapılmıştır.

C) III. cümlede II. cümlenin gerekçesi yer almıştır.

D) IV. cümle, III. cümleyi pekiştiren bir yargıdır.

E) V. cümle, IV. cümleyi örneklendirerek kanıtlamaktadır.

@tgdenemeleri

5. I. Sanat yapıtlarının bir herkese açık olan anlamı bir de onun kendine özgü şifresini bilenlerce keşfedilen anlamı vardır.

II. Sanat eserinin gerçekle yetinip kurmacaya başvurmaması düşünülemeyeceği gibi kurmacaya yönelip gerçekten kopması da düşünülemez.

III. Anlatılanı amaç edinip anlatımı ihmal eden sanat eseri, bazı dünya görüşlerinin propagandasını yapan, estetikten yoksun sloganist bir yapıdır.

IV. Sanat eserinin görünen anlamının yanı sıra görünmeyen ikinci bir anlamı daha bulunur.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangileri, anlamca birbirine <u>en yakındır</u>?

A) I ve III B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

6. I. Yaşar Nabi, sanatçının da eleştirmenin de sanatın özgürlüğü için savaşım vermesini ister.

II. Yaşar Nabi, güdümlü olan her şeye karşıdır.

Aşağıdakilerin hangisi bu iki cümlede ifade edilenleri doğru bir biçimde birleştirmektedir?

A) Yaşar Nabi, sanatçının da eleştirmenin de sanatın özgürlüğü için savaşım vermesini isteyen, güdümlü olan her şeye karşı olan ve bu uğurda mücadele eden bir yazardır.

B) Yaşar Nabi, güdümlü olan her şeye karşıdır çünkü sanatçının da eleştirmenin de edebiyatın özgürlüğü için savaşım vermesini ister.

C) Yaşar Nabi, güdümlü olan her şeye karşı olmasına rağmen sanatçının da eleştirmenin de sanatın özgürlüğü için savaşım vermesini ister.

D) Yaşar Nabi, toplumcu anlayışa karşı olduğu için sanatın ve sanatçının özgürlüğünü savunur.

E) Yaşar Nabi, güdümlü olan her şeye karşı olduğu için sanatçının da eleştirmenin de sanatın özgürlüğü için savaşım vermesini ister.

7. I. Tarihsel boyutlara göre ilk insanlar, sadece avladıkları hayvanların etleriyle besleniyordu; bu durum, ünlü çizgi film *Taş Devri*'nin başkarakteri Fred Çakmaktaş'ın kocaman bir budu dişlediği sahnelerle de yansıtılmıştır.

II. Güney Amerika ülkesi Peru'da yapılan arkeolojik kazılar sonucunda Taş Devri'ndeki ve Mağara Dönemi'ndeki insanların hem hayvansal hem de bitkisel gıdalarla beslendiği hatta gıdaların beşte dördünün bitkisel, beşte birinin hayvansal gıdalar olduğu saptandı.

Numaralanmış II. parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) I. parçada değinilen düşünceyi destekleyen örneklere yer verilmektedir.

B) I. parçada ortaya konan iddia, istatistiki verilerle kanıtlamaktadır.

C) I. parçadaki açıklamayı çürüten farklı bir bilgi ortaya konulmaktadır.

D) I. parçadaki olgunun gerekçesi olabilecek açıklamalar verilmektedir.

E) I. parçada anlatılan durumun günümüze yansıyan yönüne açıklık getirilmektedir.

8. I. Olguların gerektirdiğini yapanların mutluluğu değil ama başarıyı garanti altına aldıklarını söyleyebilirim.

II. Başarılı olmak, insanı mutlu etmiyorsa ona başarı gözüyle bakamayız.

III. Yaşama sevincini beraberinde getiren başarı, gerçek başarıdır; diğerleri gerçek başarı değildir.

IV. Kendi değer yargılarıyla somut gerçekleri uyumlu hâle getirebilenler mutluluğu hak ederler.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangileri anlamca birbirine <u>en yakındır</u>?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

@tgdenemeleri

9. Bilmezdim şarkıların bu kadar güzel
Kelimelerin kifayetsiz olduğunu
Bu derde düşmeden önce
Bir yer var biliyorum
Her şeyi söylemek mümkün
Epeyce yaklaşmışım, duyuyorum
Anlatamıyorum

(Anlatamıyorum / Orhan Veli)

I. Anlatımsal bir tıkanmanın şiiri olan bu dizelerde konuşan kişi "bir derde düşmüş"tür; aşk yani gönül derdi diyebileceğimiz bu dert, onu değişime uğratmıştır.

II. Bu dizelerde konuşan kişi yani anlatıcı, aşkı anlatan şarkıların güzelliğinin ve sözcüklerin derdini ve duyumsadıklarını anlatmakta yetersiz kaldığının tam olarak farkına varmıştır.

Yukarıda verilen II numaralı cümle ile ilgili olarak hangisi söylenebilir?

A) I. cümlede yapılan saptamayla ilgili bir genellemeye gidilmiştir.

B) I. cümlede ifade edilen konuyla ilgili çelişen farklı bir durumun varlığına dikkat çekilmiştir.

C) I. cümlede yapılan değerlendirmelerin ve varılan sonucun kişiden kişiye değişebileceğine vurgu yapılmaktadır.

D) I. cümlede şiirle ilgili dile getirilen bir düşüncenin dayanağı olabilecek açıklamalar yapılmıştır.

E) I. cümlede değinilen düşüncenin bilimsel bir gerçeklikten doğduğu gösterilmektedir.

10. (I) Bu şiir; kısa, yalın, yoğun bir şiir. (II) Okuyucunun dikkatini dağıtan, okuyucuyu yoran unsurların olmaması, etkileme gücünü artırıyor. (III) Gereksiz süslemelere girmeden az sözle çok şey anlatan bir şiir. (IV) Gerçi kimi sözcükler yineleniyor ama bu durum şiiri yaymıyor bilakis etkisini pekiştiriyor. (V) Gerçekçilik bakımından en seçkin şiirlerden biri olan bu şiirin özgün bir yaklaşımın ürünü olduğunu söyleyebiliriz.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangilerinde aynı düşünce farklı biçimde yinelenmiştir?

A) I ve III B) I ve IV C) II ve IV
D) III ve IV E) IV ve V

11. (I) Duygu, düşünce ve hayallerin insanda estetik zevkler uyandıracak şekilde etkileyici ve güzel bir dille anlatılmasıyla edebî metin ortaya çıkar. (II) Edebî metinler, estetik değer taşımalarından dolayı zevkle okunurlar. (III) Edebî metinler, okuyucuya bilgiyi doğrudan vermek gibi bir etkiye sahip değildir, okuyucuda estetik haz oluşturur. (IV) İnsan tarlasının toprağını ekime hazır hâle getirir ama ürünleri doğrudan sunmaz yani. (V) Ayrıca yazıldığı devrin tarihî, sosyal, kültürel ve coğrafi özellikleri hakkında fikirler verir.

Bu parçanın değerlendirilmesine ilişkin yargılardan hangisinde bir yanlışlık yapılmıştır?

A) I. cümle, tanım cümlesi olup anlatıma yoğunluk katmıştır.

B) II. cümlede edebî metinlerden hoşlanılmasının gerekçesi belirtilmiştir.

C) III. cümlede edebî metinlerin işlevinden söz edilmiştir.

D) IV. cümlede bir düşünce somutlaştırılarak verilmiştir.

E) V. cümlede edebî metnin oluşturulduğu dönemin zihniyetini yansıttığına değinilmiştir.

12. (I) Kısa aralıklarla yinelenen "hüzün", "acı", "ayrılık", "yalnızlık" gibi kelimeler kitaba bir çeşit ağıt havası veriyor. (II) Nitekim "Sevgi Ölüleri", "Benim Anam Hep Ağlardı", "Karıma Mektup" gibi şiirlerde candan sevdiği, acılarını bölüştüğü kişilerin yaşamından söz açılıyor. (III) Bundan olacak, yapıtta düşünce ve kavramdan çok, duygu ve imge görülüyor. (IV) Dizeler sevgi, içtenlik, sevecenlik dolu; anlatım biraz savruk ama sıcak ve akıcı. (V) Bazı şiirlerinde, başka şairlerin göze batan etkilerine de rastlanmıyor değil.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili belirlemelerden hangisi doğru değildir?

A) I. cümlede sanatçının biçemiyle ilgili değerlendirme yapılmıştır.

B) II. cümle, bir örnekleme ve içerik cümlesidir.

C) III. cümlede bir çıkarımda ve saptamada bulunulmuştur.

D) IV. cümle, hem olumlu hem olumsuz eleştiri içermektedir.

E) V. cümlede sanatçının tümüyle özgün olduğu vurgulanmıştır.

@tgdenemeleri

CÜMLE YORUMU - 2

1.
- Telomer nedir?
- Telomerlerin kısalması ne anlama gelir?
- Telomerlerin nasıl bir işlevi bulunmaktadır?
- Telomerlerin kısalmasına ne engel olabilir?

Aşağıdaki araştırma sonuçlarından hangisi bu sorulardan herhangi biriyle ilişkili değildir?

A) Telomerlerin, nükleus zarına tutunarak kromozomların bütünlüğünü korumasını ve belli bir pozisyonda kalmasını sağlayan yapılar olduğu kanıtlanmıştır.

B) İnsan vücudunda yer alan 23 çift kromozomun ucunda yer alan telomerlerin DNA kırılmalarını önleyen, kromozomları parçalanmalardan koruyan, kapak niteliği taşıyan yapılar olduğu belirtilmiştir.

C) Meyve-sebze ağırlıklı beslenip uygun seviyede baklagil ve kuru yemiş tüketmenin, kırmızı eti ise sınırlamanın telomerlerin uzunluğunu korumasını sağladığı tespit edilmiştir.

D) Her hücre bölünmesinde telomerlerin kısaldığı, kritik düzeyde kısalmasının ise sağlığın bozulduğu ve erken ölüm işareti olan biyolojik bir sürecin başladığı şeklinde yorumlandığı ortaya konmuştur.

E) Embriyonun başlangıcında 15.000 BP olan telomer uzunluğunun bebeğin doğmasıyla birlikte 10.000 BP'ye, yaşlılık döneminde ise 3.000 BP'ye kadar düştüğü saptanmıştır.

2. Yapay zekâ çalışmalarının sınırlarını ve vaatlerini tam olarak anlamadan kör bir biçimde değişime karşı durmak da onun bireylere ya da güç odaklarına sağlayacağı özgürlüğün sebep olabileceği felaketleri görmezden gelerek değişimi kovalamak da büyük risklerdir.

Bu cümlede yapay zekâ ile ilgili olarak asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yapay zekâyı anlamadan karşı olmak da yapay zekâ çalışmalarının tehlikelerini kulak ardı etmek de tehlikelidir.

B) Geleceğin teknolojisi tehlike arz ediyor diye ona sırtımızı dönmek, bizi teknoloji yarışında geride bırakır.

C) Yapay zekâ çalışmaları, biz istesek de istemesek de dünyada bütün hızıyla devam etmektedir.

D) Tehlikeyi çağrıştırdığı için yapay zekâ uygulamalarına karşı çıkmak, insanlığı kurtaracak düşünce biçimidir.

E) Gelişmiş ülkeler seviyesine ulaşmak için -her ne şartta olursa olsun- gözümüzü kapatıp teknolojik hamlelere yoğunlaşmalıyız.

3. Kendi değerleriyle içinde yaşadığı toplumun olguları arasındaki çatışmalarla boğuşan insan, toplumuna yabancılaşan insandır.

Aşağıdaki cümlelerden hangisi anlamca bu cümleye en yakın cümledir?

A) İnsan, kendini bir topluma ait hissetmiyorsa insanın inançlarıyla toplumsal gerçekler arasında uyumsuzluklar vardır.

B) İnsanın kendini değerli hissetmesini sağlayan şey, onun bulunduğu çevrede saygı görmesidir.

C) Fikirlerini özgürce ifade edemeyen bir insanın toplumuna karşı gösterdiği sevgi ve saygıda sahtelik vardır.

D) Toplumun kültürel değerleri, toplumun üyesi olan her ferdi kuşatan bir hava gibidir.

E) Bir insanın yaşama bağlılığının temelinde bir idealinin olması ve onun uğruna mücadele etmesi vardır.

4. I. Aşkı bize biri değil yine aşk anlatır ama aşkın varlığından çok yokluğu yapabilir bunu.

II. Aşk, evrensel bir duygudur ve her insan, kendi aşkını yine kendisi anlamlandırır.

III. Aşk doktoru gibi reçeteler sunan kişilerin anlattıkları aşk, gerçekte aşk değil bir hastalıktır.

IV. Âşık olan kişi kavuşamayınca yahut ayrılınca hissettikleriyle aşkı anlayabilir ama yaşarken veya başkasından dinleyerek onu anlayamaz.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangileri anlamca birbirine yakındır?

A) I ve III B) I ve IV C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

@tgdenemeleri

5. (I) Kaside, mesnevi, kıta, şarkı da yazsa bütün büyük divan şairleri öncelikle gazel şairidir. (II) Fuzuli'nin en ünlü eseri olan "Leyla ve Mecnun" bir mesnevidir ama öncelikle o, büyüklüğünü, lirizm yüklü gazellerine borçludur. (III) Baki'nin "Kanuni Mersiyesi" çok meşhurdur ve terkibibent biçimindedir ama o da büyüklüğünü rindane gazellerine borçludur. (IV) Nabi'nin ise "Hayriye" ve "Hayrabat" mesnevileri, aşılması imkânsız eserler olarak görülmüş fakat o da hikemi yani didaktik gazelleri sayesinde büyük sanatkârdır. (V) Bu durumun belki de tek istisnası Nefi'dir ve çok güzel gazeller yazsa da Nefi denince akla öncelikle gösterişli, abartılı üslubuyla yazdığı kasideler gelir.

Bu parçayla ilgili belirlemelerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümle genel II. cümle özel yargı niteliğindedir.
B) II. cümlede karşılaştırma anlamı vardır.
C) III. cümlede Baki'nin en tanınmış terkibibendi yazdığı belirtilmiştir.
D) IV. cümlede Nabi'nin düşünceye dayalı şiirler yazdığı vurgulanmıştır.
E) V. cümlede yazar, emin olmadığı bir durumdan söz etmiştir.

6. ---- Bir eser karşısında heyecanlanıp kucağını açıyor veya yumruklarını sıkıyorsa onun yargılarından elbette kuşku duyarız.

Bu cümlenin başına dil ve düşünce bakımından aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi uygun olmaz?

A) Eleştirmen nesnel olmalıdır.
B) Bir eseri yansız biçimde değerlendirmeyen kişi, eleştirmen sayılamaz.
C) Eleştirmenlikte akıl, duygunun önünde olmalıdır.
D) Eleştirmen, bir övgü ya da sövgü adamı değildir.
E) Eleştirmenin işi, eseri bahane edip kendi sanat görüşlerini anlatmaktır.

7. I. Sait Faik, kelimelerinin ve yüreğinin götürdüğü yere doğru giderken hiç yürünmemiş yollara girerdi.
II. Tarık Buğra; Milli Mücadele yıllarını, içinde kopan fırtınaları, romanlarına aktırırken estetik bir kaygı gütmemiştir.
III. Cahit Sıtkı, mektubunda "Ziyacığım son iki dizesini yazdığım bu şiir, otuz beş dizeden oluşacak, onu beşer dizelik yedi bent olarak tasarlıyorum." diyordu.
IV. Zaman, rüya, imaj şairi olan Ahmet Hamdi "Benim şairliğim esastır ama şiirde anlatamadıklarımı romanlarımda anlattım." demiştir.
V. Monteigne "Denemelerimi yazarken bir şey öğretmeye, bildiklerimi aktarmaya çalışmıyorum; sadece kendimi öğreniyorum." demekteydi.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangisi "Sanatta, hiçbir şey planlanarak gerçekleştirilmez; sanat, bir keşif işidir." **cümlesiyle çelişir?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. "Ben türkülerin dumanlısını severim, tül perdelerin gerisinde kalan görüntülerden hoşlanırım." **diyen bir yazar, aşağıdaki cümlelerden hangisini söyleyemez?**

A) Şiiri kanatlandırıp uçuran, açıklıkla dile getirilen iletilerdir.
B) İmgesiz şiirler, tatsız tuzsuz yemeklere benzer.
C) Bir şiirde çağrışım zenginliği varsa o şiir değerlidir.
D) Her okuyana göre değişen şiirlerin içe işleyen bir yanı vardır.
E) Yoruma kapalı şiirlerin kalıcılığı yakalaması, pek mümkün değildir.

@tgdenemeleri

9. (I) Ahmet Telli "Su Çürüdü" adlı yapıtında "dolaylı" hatta "örtülü" bir anlatım sergiliyor. (II) Bu anlatımın kucakladığı anlamı veya içeriği öyle bir çırpıda anlayıvermek kolay değil. (III) Bu kadar uğraştıktan sonra hem anlarım hem de okuyucuya anlatırım, böylece bir köprü olurum diye tasarlıyordum. (IV) Ama derine daldıkça bu şiir denizi beni içine çekti, az kalsın boğulacaktım. (V) Ahmet Telli, özgün imgelerine bir oyun, bir gösteri diye bakmamış, onlara içeriği daha iyi belirtmeye yarayan ögeler olarak yaklaşmıştır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) I. cümlede bir saptama ve değerlendirme vardır.
B) II. cümlede olumsuz bir eleştiri söz konusudur.
C) III. cümlede boşa çıkmış beklenti dile getirilmiştir.
D) IV. cümlede bir somutlama yapılmıştır.
E) V. cümlede sözü edilen şairin imgelerinin farklı ve işlevsel olduğuna değinilmiştir.

10. Şair olmak için büyük bir yaşantınız olması gerekmez; sabah işine giden, akşam evine dönen bir adamdan da bir Mallarme çıkabilir.

Bu cümlede anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

A) Sıradan bir yaşamı olan biri de büyük bir şair olabilir.
B) Şairlik, zor ve emek isteyen bir iştir.
C) En büyük şairler, olağan dışı bir yaşam süren insanlar arasından çıkar.
D) Büyük sıkıntılar yaşamış, serüvenlerle dolu bir yaşama sahip biri büyük şair olamaz.
E) Gerçek şairler, düzenli bir yaşama ve zengin bir kültürel birikime sahip kişilerden çıkar.

11. (I) Turgenyev'in "Babalar ve Oğullar" adlı yapıtı, devrim eşiğindeki Rusya'nın siyasi çalkantılar içinde, kuşak çatışmasını, bölünmüşlüğü ve yaşanan acıları anlatır. (II) Romanın kahramanı Bazarov'un arkadaşının babası Petroviç ile yaşadığı çatışmalar oldukça etkileyici bir dille anlatılır bu romanda. (III) Duygusallığı bir zaaf olarak gören bir nihilist olsanız ve bilimin kurallarından başka doğru tanımasanız da güçlü bir aşk duygusu her şeyinizi altüst edebilir. (IV) Bazarov ve Arkadi, aşkı horlasalar da aynı kadına yani Odintsova'ya âşık olurlar ve birbirlerinden bunu saklarlar. (V) Hem iki arkadaş arasında hem sürekli birbirlerinin duygularını kolaçan eden diğer insanlar arasında kırılması zor, kalın buz tabakaları oluşmaya başlar.

Bu parçanın değerlendirilmesine ilişkin belirlemelerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) I. cümle, nesnel bir yargı örneğidir.
B) II. cümlede öznel yargı vardır.
C) III. cümlede koşulun geçersizliğinden söz edilmiştir.
D) IV. cümle bir olasılık yargısıdır.
E) V. cümlede somutlaştırmaya başvurulmuştur.

12. I. Sosyal medyada içerikleri 3 saniyede atlayan, ancak ilgisini bu 3 saniye içinde çekebilen içeriklere durup bakan Z Kuşağı'na, uzaktan eğitim vermek çok zor.

II. Öğretmenlerin bilgisayarda ne yaptığını denetleyemediği bu kuşağın ilgilerini derse çekebilmek için bir sosyal meyda fenomeniyle âdeta rekabet etmesi gerekiyor.

Yukarıdaki II numaralı cümleyle ilgili hangisi söylenebilir?

A) I. cümlede dile getirilen bir iddianın ispatlanmasına yarayacak örnekleri yansıtmaktadır.
B) I. cümlede dile getirilen bir güçlüğün nereden kaynaklandığına değinilmektedir.
C) I. cümledeki zorluğu aşmak isteyen öğretmenlerin yaptıkları uygulamalara yer verilmektedir.
D) I. cümlede dile getirilen bir problemin genelgeçer bir nitelik taşımadığından söz edilmektedir.
E) I. cümlede dile getirilen olumsuz bir durumun hangi kesimleri daha çok etkilediğine dikkat çekilmektedir.

@tgdenemeleri

1. Bir çocuğun temel güven duygusu ailede gelişir; çünkü aile bireyleri çocuğu koşulsuz sever; bu sevgi, anne, baba, kardeşten başlayıp dede, amca, dayı, kuzen gibi akrabalara doğru genişler.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüğün bu cümledeki anlamını karşılayan söz kullanılmıştır?

A) Duygularımızı denetim altına almalı; sevgide, nefrette ölçülü olmalıyız.

B) Sevgilerimizi yaşamayı ertelersek o sevgiyi yaşayamadan ölürüz; çünkü daima bir ertelenme gerekçesi vardır.

C) Hiçbir karşılık beklenmeden her durumda sevdiğimiz insanların sayısı ne kadar da azdır.

D) Vazgeçilmez bir sevgiyle sevdiğimiz, tutkunu olduğumuz dostlarımızı çoğaltmalıyız.

E) Yaşamı keyifli kılan, acısız ve sorunsuz olmamız değil onları birlikte göğüsleyebileceğimiz dostlarımızın olmasıdır.

2. (I) Hangi yaşta olursa olsun babasızlık her insanı en fazla üzen şeydir. (II) Kiminin yarası zamanla kabuk bağlar ama yarası hiç kabuk bağlamayanlarımız da vardır. (III) Babalarını hiç görmeyip hep başkalarından dinleyenlerimiz, siyah beyaz resimleri kalbinde renklendirip duvarlarına asanlarımız vardır. (IV) Babasız evlerde akşam erken olur, karanlık erken yürür odalara ve babasız çocuklar, erken büyür. (V) Babasız çocukların yüreği bedeninden önce büyür ve babasız kuşlar geç öğrenir uçmayı biraz.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisinde mecazlı bir söyleyiş yer almamıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Türkler, deneyim, gözlem, görgü, örf ve âdetlerini özlü sözlerle kuşaktan kuşağa aktarmışlardır. "Sav"la başlayan bu yolculuğa Orhun Anıtları'nda devam edilmiş, bunları Kaşgarlı Mahmut, *Divanü Lügati't-Türk*'te derlemiştir. Süreç içinde "mesel", "darb-ı mesel" atasözü denmiş bunlara. Necati, Nabi, Ruhi, Levni gibi sanatçılar şiirlerini bunlarla süslemiş, buna da bir isim verilmiş: irsalimesel. Güvahi'nin *Pendname* mesnevisi, Şerifi'nin *Atasözleri Destanı* dikkat çekmiş. Nabi, Koca Ragıp Paşa ve Ziya Paşa, hikemi ekolu zirveye çıkarmış. Ziya Paşa "halk filozofu" olarak adlandırılmış. Atasözü, daha nice sanatçıya kanat çırptırmış. Dilimizin yontulmuş elmasları, parlak incileridir onlar. Onlarda bir milletin bütün geçmişi vardır. (I) Bazı atasözleri, küçürek yahut minimal öykülere benzer; belki de onların kaynağıdır. (II) Bazı atasözleri, toplumun kendine özgü yaşayış, örf ve âdetlerini yansıtır. (III) Bazı atasözleri, direkt öğüt verir ve bunun gerekçesini de belirtir. (IV) Bazı atasözleri, mecaz anlam içermeyen yalın ve duru bir söyleyişe sahiptir. (V) Bazı atasözleri ise hem gerçek hem mecaz anlam taşır yani kinayelidir.

Bu parçadaki açıklamalardan hangisi için verilen örnek uyumlu değildir?

A) I. için: Abdala, "Kar yağıyor." demişler; "Titremeye hazırım." demiş.

B) II. için: Kız kundakta, çeyiz sandıkta...

C) III. için: İte gem vurma, kendini at sanır.

D) IV. için: Köpek, sahibini ısırmaz.

E) V. için: Soğanın acısını yiyen bilmez, doğrayan bilir.

4. **Aşağıdakilerden hangisinde** "ayırmak" **sözcüğü** "Bu odayı misafirlere ayırdık." **cümlesindeki anlamıyla kullanılmıştır?**

A) Onu, öz evladımdan ayırmadım; ona hep destek oldum.

B) Dostu düşmanı ayırmak gerek, yoksa çok aldatırlar insanı.

C) Ön koltuğu engelli insanlara ayırmışlar, ama buna kimse uymuyor.

D) Bana da bir tabak yemek ayırın, belki acıkırım.

E) Bizi ayıranlar, bizden beter olsun diye ah ediyordu.

@tgdenemeleri

5. Akçakavaklar dumanlara karışmış
Gümüş tenli dereleri gel de gör
Sümbüllü nergisli dağ kokusunu
Burcu burcu esen tatlı yelde gör

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) İki somut varlık arasında yapılan benzetme
B) Duyudan duyuya aktarma yoluyla mecaz oluşturma
C) Zarf görevli ikileme
D) Farklı duyulara ilişkin ayrıntılar
E) Terim ve deyim kullanımı

6. Birçok sanatçımızın gerçek yüzünü görmeyen hayranları, gıptayla bakılan bu insanların, özellikle de medyatik olanların ne kadar sıkıntı çektiklerini, ne kadar mutsuz olduklarını tahmin edemezler.

Bu parçada altı çizili sözün yerine aşağıdakilerden hangisi getirilirse parçanın anlamında bir değişme olmaz?

A) Acınarak bakılan
B) İmrenilerek bakılan
C) Nefret edilen
D) Yanlış değerlendirilen
E) Yüzeysel bakılan

7. Nazım Hikmet "Putları Yıkıyoruz" adlı yazıda ezber bozucu değerlendirmeler yaparak sanatçıları irdeliyordu.

Bu cümledeki altı çizili sözle kastedilen anlamlar arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Kapsamlı
B) Özgün
C) Sıra dışı
D) Alışılagelenden farklı
E) Bilinenleri sarsan

8. Bütün güzel kadınlar zannettiler ki
Aşk üstüne yazdığım her şiir
Kendileri için yazılmıştır
Bense daima üzüntüsünü çektim
Onları iş olsun diye yazdığımı bilmenin

(Orhan VELİ)

Bu şiirde geçen "iş olsun diye" **sözünün anlamını içeren bir söz, aşağıdakilerden hangisinde kullanılmıştır?**

A) Bu kadar albenili bir söyleyişi herkes yakalayamaz.
B) Size kendimi tanıtmak için bu mektubu yazdım.
C) Bazı zamanlar, sokaklarda öylesine gezerdim.
D) Ben, şairliği meslek edindiğim için kelimeleri severim.
E) Bir güzellik ancak ona hakkını veren varsa anlamlıdır.

9. "Bakmak" **sözcüğünün verilen anlamıyla kullanımı aşağıdakilerden hangisinde uyumlu değildir?**

	Anlam		Kullanım
A)	İncelemek, irdelemek	–	Aniden sağ tarafa bakınca kopya çekenleri gördü.
B)	Önem vermek, değerli görmek	–	Öğretmen: "Ben, sizden çalışkanlık ve dürüstlük istiyorum, notlarınıza bakmam." dedi.
C)	Görmek, şahit olmak	–	Yazımı, kışa çevirdin, bak gözümde yaşa Leyla'm
D)	Farkına varmak, anlamak	–	Baktı ki pabuç pahalı, hemen oradan uzaklaştı.
E)	Olabilirlik, ihtimal	–	Nisan bulutunun gözü yaşlıdır, bakarsın yağmur yağar.

@tgdenemeleri

10. (I) Bir insanı olduğu gibi kabul etmeyip istediğimiz doğrultuda hareket ettiği sürece ona olumlu davranıyorsak hoşgörülü değilizdir. (II) Hoşgörülülük, hoşumuza gitmeyen bir tavrı görüp ona anlayış göstermektir. (III) Tavrın yanlışlığını hissettirip tekrarlanmaması yönünde görüş belirtebilir ama tavrın sahibini zorlayamazsınız. (IV) Hoşgörünün olduğu ortamlarda ikiyüzlü davranışlar yoktur çünkü hoşgörü, insana özgür olduğunu hissettirir. (V) Özgür olduğunu hissederek iyi bir davranışa yönelenin tavrı, baskı altında kaldığı için o tavra yönelene göre çok daha değerlidir.

Yukarıdaki cümlelerin hangisiyle ilgili yapılan değerlendirme yanlıştır?

A) I. cümlede hoşgörülü olamamak bir koşula bağlanmıştır.
B) II. cümlede bir kavramın tanımı yapılarak anlatıma yoğunluk kazandırılmıştır.
C) III. cümlede hoşgörünün işlevinden söz edilmiştir.
D) IV. cümlede 2. yargı 1. yargının gerekçesidir.
E) V. cümlede neden-sonuç ve karşılaştırma yer almıştır.

11. (I) Dünyanın en eski ve en büyük inanç merkezi olduğu anlaşılan Göbeklitepe'de arkeolojik kazılar başlayalı yirmi sene oldu. (II) 12 bin yıl öncesinden haber veren bölge, son bir senedir yerli turistlerin akınına uğruyor. (III) Kazı başkanı Prof. Dr. Klaus Schimidt ve seksen kişiden oluşan kazı ekibi, yeni bilgilere ulaşmak üzere bölgede çalışmalara devam ediyor. (IV) Klaus Schimidt ve eşi Çiğdem Köksal ile Almanya, Belçika, Hollanda' dan gelen bilim adamları, her gün 06.00'dan 14.00'e kadar yeni kazı alanında çalışıyor. (V) Ekip, akşamları Şanlıurfa merkezdeki mekânlarda ilginç Urfa müzikleri eşliğinde eşsiz lezzetleri tadarak yorgunluklarını atıyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümlede sözü edilen inanç merkeziyle ilgili bir karşılaştırma yapılmıştır.
B) II. cümlede sözü edilen bölgenin tarihsel niteliğine ilişkin bilgi yer almıştır.
C) III. cümlede bölgede çalışma yapanların amacından söz edilmiştir.
D) IV. cümlede bölgede kazı yapan ekibin çalışma yöntemleri hakkında bilgi verilmiştir.
E) V. cümlede öznel yargıya yer verilmiştir.

12. Şiir, çok fena bir sevgilidir, şairim diyen adamın evinin kapısı şiire ya açık olmalı ya kapalı çünkü şiir, aralık kapıları sevmez, o eve de girmez.

Bu cümlede altı çizili sözün anlamını içeren söz, aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

A) Şair olmak mümkün değildir; ancak şair doğmuşsanız kendinizi bulup şair ünvanını alabilirsiniz.
B) Şiirle ilgilenenler için açık ya da kapalı şiir yoktur; iyi ya da kötü şiir vardır.
C) Şiire kendinizi tam olarak vermiyorsanız şiirde başarıyı yakalamanız mümkün değildir.
D) Bir şairin çok yönlü olması ve çok okuması dışında onu başarıya götürebilecek bir yol yoktur.
E) İçerikten çok biçime önem vermeyen bir şair; bir zaman sonra şiir yazmayı unutur, slogan atar.

13. Dedemin hastalığı nüks edince ve işini bırakmak zorunda kaldı. Dedem iyi bir motor ustasıydı ancak son zamanlarda sıkıntıları artmaya başlamıştı. Tezgâhın üzerine bıraktığı anahtar takımının nerede olduğunu hatırlayamayıp "Ben elimdekileri nereye bıraktım?" diye tamirhanenin içinde gezinip duruyordu. Dedem aylar sonra durumunun farkına vardı ve çocukluğundan beri yanında yetişen, işinin ehli olan Hasan Usta'ya işi bırakmaya karar verdi. Ustayla kendi aralarında anlaştılar ve tamirhanenin işletmesini aylık beş bin liraya bıraktı.

Bu parçada "bırakmak**" sözcüğü aşağıdaki anlamlardan hangisine karşılık gelecek şekilde kullanılmamıştır?**

A) Bir işin sorumluluğunu, yükümlülüğünü başkasına vermek
B) Bir alışkanlıktan veya bir işten vazgeçmek
C) Belli bir fiyata vermeyi kabul etmek
D) Bakılmak, korunmak için vermek
E) Rastgele, özensizce koymak

@tgdenemeleri

14. Bir tuşa basınca dünyayı ayağına getiren, bilgi yolunda çile çekmeyen, harekete ve hıza dayalı oyunlar oynayan yeni neslin edebiyatı da kendine göredir: Fantastik gerçekçilik. Artık edebiyatın amiral gemisi, gizemli olayların egzotik mekânlarda geçmesine dayalı bir tür polisiye romanlardır. Bunlar belki zihin açıcı yahut ufuk açıcıdır ama çoğunlukla da bu ufuk, basit düşüncelere alışmış, polisiye türüyle sınırlandırılmış kapılarını başka türlere açamaz hâle gelmiş bir ufuk. Böylesine demlenmemiş fikirler koşuşturmasının içerisinde durmuş oturmuş eleştirel bir kafaya ulaşmış okuyucu elbette beklenemez.

Bu parçadaki altı çizili söz öbeklerinin anlamını içeren bir söz aşağıdakilerden hangisinde yer almamıştır?

A) Anlatımın geri plana atılıp anlamın ön plana çıkarıldığı slogancı bir yapıyla karşı karşıyayız.
B) Bazı şairler, bazı zamanlarda öncülük yaparak şiir dünyasına bir canlılık kazandırırlar.
C) Deneme, öyle bir türdür ki size bir düşünceyi empoze etmez ama düşüncelerinizi harekete geçirir.
D) Denemenin büyüsüne kendini kaptıranlar kolay kolay başka türlerdeki eserleri okuyamaz.
E) Bir sanatçının çok yönlü düşünebilmesi, sorgulayıcı yaklaşımlar içinde olması gerekir.

15. Kötülüğü seçmeye gücü yetmeyen insanın iyiliği seçmiş olması, insanı asla değerli kılmaz. Çünkü ----

Bu cümlenin sonuna, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi uygun olmaz?

A) insanı insan kılan, onun doğrudan ve iyilikten yana olmasıdır.
B) insanı değerli kılan onun özgür iradesiyle iyi olanı tercih etmesidir.
C) zorunlulukların engellediği insanın kötülük yapamaması, onun iyi olduğunu kanıtlamaz.
D) insan, kötülük yapabilecek durumdayken ondan kaçınabiliyorsa değerli bir iş yapmıştır.
E) insan, ödüle de cezaya da ancak özgürce yaptığı seçimleriyle hak kazanır yahut maruz kalır.

16. (I) Bir anlatımın içine ustaca yerleştirilmiş özel çağrışımları, görünenin dışında özel bir anlamı bulunan sözlere mazmun denir. (II) Bu, hemen göze çarpan, dış anlam değil anlatımın iç yüzünde gizli olan, ancak divan şiiri kültürüne sahipseniz anlayabileceğiniz bir anlamdır. (III) Zülüf denmişse ona bir de kâfir denmişse gerçeği örten kâfirin işiyle sevgilinin yüzünü örten zülüf arasındaki ilişkiyi hissedecek bir bilgi altyapısı bulunmalıdır. (IV) Divan şiirinden zevk almak için servi, gül, nergis, lale gibi mazmunların çağrışım alanlarını bilmek şarttır. (V) Divan şiirinde bir şairin mevcut mazmunları bilmesi, onu büyük şair yapmaz; mevcut mazmunların dışında yeni mazmunlar bulan şairler, büyük şair olmaya hak kazanırlar.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. cümlede "mazmun" kavramının tanımı yapılmıştır.
B) II. cümle, koşul-sonuç ilişkisine sahip bir yargıdır.
C) III. cümlede daha önceki anlatılanlara örnek verilmiştir.
D) IV. cümlede bir zorunluluktan söz edilmiştir.
E) V. cümlede bir varsayım söz konusudur.

17. I. Düşünsel planda kotarılamamış bir iş başarıyla sonuçlandırılamaz.
II. Ciddi bir çalışma göstermeksizin başarılabilecek hiçbir iş yoktur.
III. Bir hedefe varabilmek için önce hedefe götüren yolun haritasını çizmek gerekir.
IV. Kişiliğinize uygun olmayan bir meslekte başarılı olma şansınız yoktur.

Numaralanmış cümlelerden hangileri anlamca birbirine en yakındır?

A) I ve III B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

@tgdenemeleri

18. I. Şahin ile deve avlanmaz.
II. Acele bir ağaçtır, meyvesi pişmanlıktır.
III. Fakirlik ayıp değil, tembellik ayıp.
IV. Ne yavuz ol asıl ne yavaş ol basıl.
V. Oturduğu ahır sekisi, çağırdığı İstanbul türküsü.

Yukarıda numaralanmış olarak verilen atasözleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. başarıya uygun araç kullanarak ulaşılacağını vurgulayan, kinayeli bir atasözüdür.
B) II. soyut kavramlarla somut kavramların birbirine benzetildiği bir atasözüdür.
C) III. doğrudan öğüt içeren, hem gerçek hem mecaz anlam taşıyan bir atasözüdür.
D) IV. ölçülü olmayı öğütleyen, birden çok yargısı bulunan bir atasözüdür.
E) V. kendi durumuna göre hareket etmeyen, olduğundan farklı görünmeye çalışan kişilerin çelişkisini anlatan bir atasözüdür.

19. Bir öykücü olarak Sait Faik okumayı çok seviyorum, tıkandığımı hissettiğimde, has Türkçeyi, yalın Türkçeyi özlediğimde başvurduğum bir öykücüdür o benim için. Ama…

Bu cümlenin sonuna aşağıdakilerden hangisi dil ve anlam akışı bakımından getirilmeye uygun değildir?

A) Öykülerimin üzerine onun gölgesinin fazlaca düşmesine engel olurum.
B) Onu okumak benim için keyiflerin en büyüğüdür, hatta bir tutkudur.
C) Sait Faik, benim için bir taklit unsuru değil bir beslenme unsurudur.
D) Onu okuyor olmam onun gibi yazıyor olmamı gerektirmiyor.
E) O, bir esin kaynağı ya da motivasyon kaynağıdır benim için sadece.

20. I. Modern insan; doğayı, dünyayı, evreni ve kendi yaşamını kontrol edebileceği sanısı üzerine yaşadı bugüne kadar. Doğadan üstün olduğunu, iklimi bile kontrol edebileceğini sandı. Doğanın bir parçası olduğunu yani kendi doğasını unutup tamamen ekonomiyi merkeze alan bir düzen kurdu.
II. Ekonomi uğruna doğaya verdiği her zarar, insanın kendine verdiği zarar olarak kendine döndü. Kestiği her ağaçla birlikte kendi nefesi de kesildi; kirlettiği deniz, balık vermez oldu. Yaptığı fazla avlanma, besin kaynaklarını yok etti, çok ürün almak için kullandığı kimyasal hem toprağın hem insanın sağlığını bozdu.

Yukarıdaki II numaralı parça için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) I. parçada tartışmacı bir yöntemle yanlışlığı savunulan bir tutumun olumsuz sonuçlarına örnekler verilmektedir.
B) I. parçada dile getirilen modern insan tutumunun yanlışlığının hâlâ fark edilmediğine vurgu yapılmaktadır.
C) I. parçadaki tutumun önüne geçilemez hâle gelmesiyle ilgili bir hayıflanma yansıtılmaktadır.
D) I. parçada çözümsüzleştiği belirtilen probleme karşı alternatif yollar önerilmektedir.
E) I. parçada kurulan düzenin sürdürülebilmesi için yapılması gereken restorasyon çabalarından söz edilmektedir.

Aşka uçma, kanatların yanar.
(Sadi ŞİRAZİ)

Aşka uçmadıktan sonra kanat neye yarar?
(Mevlânâ)

Aşka uçtuktan sonra kanadı kim arar?
(Yunus EMRE)

@tgdenemeleri

1. Beni bir çay yatağını izler gibi izleyiniz. Bu konuda size
I
güveniyorum, beyler; en başta dediğim gibi işin sırrını
II III
kaptınız mı öykü yazmak işten bile değildir.
IV V

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerle ilgili aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) I. sözcük aynı türde sesteşi bulunan bir sözcüktür.
B) II. sözcük, anlam değişikliği göstermeksizin hem isim hem fiil olarak kullanılabilir.
C) III. sözcük, seslenme bildirmektedir.
D) IV. sözcük 1. cümleyi 2. cümlenin koşulu yapmıştır.
E) V. sözcük, yapılan işin önemini belirten bir deyimdir.

2. İçimi sıcacık bir his kapladı. Bu cesur, bu güzel, bu yeni, bu aklı net insanlarla aynı sokaklarda olmak, aynı yerde yaşıyor olmak, bana büyük bir mutluluk veriyor.

Bu parçadaki altı çizili sözcük öbeğinin anlamca karşıtı olan bir söz, aşağıdakilerden hangisinde yer almıştır?

A) Günümüzün insanı, yasakları yasaklayan bir düşünce özgürlüğünden yanadır.
B) Benim için tabu diye bir şey yoktur, her düşünceye eleştirel bakabiliriz.
C) Karmakarışık düşünceler içinde iseniz yazdıklarınızdan bir anlam çıkarılmasını beklemeyiniz.
D) Dürüst, saydam bir insandır; içten pazarlıklı biri değildir.
E) Hedeflerini açıkça belirleyen ve onun uğruna mücadele eden, yorulan, çile çeken insan asla mutsuz edilemez.

3. Bizim sanatçılarımız bir şeyi âdet edinmişlerdir:
I
Kara bulutlara çabuk girerler. Oysa bizim kültürümüz
II
kantarın topuzunu kaçırmamak üzerine kurulmuştur.
III
Bir atasözümüz, "Bir bulutla kış gel mez." der. Ama
IV
hemen bir başka atasözümüz başka bir taraftan yakar

lambayı: "Bir çiçekle yaz gelmez." deyiverir.
V

Bu parçada numaralanmış olarak verilen söz öbekleriyle ilgili yapılan açıklamalardan hangisi yanlıştır?

A) I. söz, "alışkanlık hâline gelmek" anlamındadır.
B) II. söz, sözü edilen kişilerin kötümserliğe yatkın olduklarını somutlaştırmaktadır.
C) III. söz, "Uygun olmayan araçla iş yapmak sonuçsuz kalır." anlamındadır.
D) IV. sözde "bir şey kötü diye her şeyin kötü olduğunu düşünmemek" gerektiği vurgulanmaktadır.
E) V. söz, "iyi giden şeylerden dolayı tedbirsiz davranmamak" gerektiğini belirtmektedir.

4. **Aşağıdakilerden hangisinde altı çizili sözün anlamı yanlış belirtilmiştir?**

A) Onunla günaşırı buluşup ders çalışacağız. (güneşin batmasına yakın saatler)
B) Adaya günübirlik gidip gelenler, martılarla enikonu dost olmuşlardır. (aynı gün içinde)
C) Bu konuda günbegün ustalaştığımızı herkes görüyor. (her geçen gün, aşama aşama)
D) Bizim Behçet Bey, günün adamı olamamıştır ki bu Mahur Beste'yi bana sevdirmiştir. (kendini şartlara, zamana uyduramayan)
E) Gününü gün eden insanların sorumluluk almaya başlayınca bocaladığını hep görmüşsünüzdür. (hiçbir şeyi dert etmeden yaşamak)

@tgdenemeleri

5. **Aşağıdakilerden hangisinde belirtilen anlam olayıyla örnek cümle arasında uyum yoktur?**

A) Yakıştırmaca anlam: Her şeye burnunu sokan insanlardan kimse hoşlanmaz.

B) İnsandan doğaya deyim aktarması: Yaz ortasında açmayı unutan dalgın bir çiçek vardı bahçede.

C) Duyudan duyuya deyim aktarması: Tablolarınızda kullandığınız sert çizgiler, ufkumuzu sınırlandırıyor.

D) Ad aktarması: Bütün rıhtım, giden yolculara el sallıyordu, gözler nemliydi.

E) Dolaylama: Şimdi demir kuşlarla yapılan yolculuklar, daha ucuz ve konforlu.

6. **Aşağıdakilerden hangisinde deyimin açıklaması doğru verilmemiştir?**

A) Keçiboynuzu çiğnemek: Bir konuyu özümseyerek öğrenmek, benliğinin bir parçası yapmak.

B) Ne sakala minnet ne bıyığa: Kimseye muhtaç olmayıp kendi işini kendi görmek.

C) Salık vermek: Önermek, tavsiye etmek, uygun görmek.

D) Dem vurmak: Bir konudan söz açmak, bir şeyi dile getirmek.

E) Gem vurmak: Bir isteğin önüne geçmek, bir kişinin bir şeyi yapmasına engel olmak.

7. Kafam ile kalbim barış içinde
Yaş kemale erdi ondandır belki
Kaynağa akan su candandır belki
Hassas yüreğin çığlığıdır fısıltı
Sorgula her şeyi, niçin niçin de

Bu dizelerde aşağıdaki açıklamalardan hangisine uygun örnek yoktur?

A) Somut sözcükler soyut anlam kazanmıştır.

B) "Yaş" sözcüğü aynı türde sesteşi bulunan bir sözcüktür.

C) Kökteş sözcük kullanılmıştır.

D) Yansımadan doğmuş ad bulunmaktadır.

E) Terimlere yer verilmiştir.

8. (I) Mesajı, söyleyişi, edası ve özgünlüğü ile ilk cümlesiyle insanı çarpmalı öykü. (II) Giriş cümlesiyle okuyucuyu etkilemeyen merak uyandırmayan, içine çekmeyen öykü baştan kaybetmiştir. (III) Bu yüzden öykücüyü en çok yoran, düşündüren o ilk cümledir. (IV) İlk cümleyi içine sindirmeyen öykücü, öykünün devamını yazmaz. (V) Bu sanatçımız, bu gerçeği iyi bildiği için etkileyici bir cümleyle girmiş öyküye.

Bu parçada anlatılanların gerekçesi numaralanmış cümlelerin hangisinde verilmiştir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. (I) Milan Kundera'nın her biri son derece zengin düşünsellikte ve yoğun içerikli yapıtlarının içinde "Varolmanın Dayanılmaz Hafifliği" her zaman başı çekti. (II) Öyle ki her dönem bir şeyin "dayanılmaz hafifliği" furyası başlamıştır. (III) Aşkın dayanılmaz hafifliği, yemek yemenin dayanılmaz hafifliği, şıklığın dayanılmaz hafifliği… (IV) Amerikalı yönetmen Philip Kaufman da 1988'de bu romanı beyaz perdeye taşımıştı. (V) Bir sinema eleştirmeni, insanları bu kadar etkileyecek bir filmin bir daha yapılamayacağını belirtmiştir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümlede sözü edilen yazarın az sözle çok şey anlatmayı bir tarz hâline getirdiğine değinilmiştir.

B) II. cümlede sözü edilen yapıtın kitleleri etkilediğinden söz edilmiştir.

C) III. cümle, bir önceki cümleyi örneklendiren bir cümledir.

D) IV. cümle, kanıtlanamayan bir yargı niteliğindedir.

E) IV. cümlede bir dolaylamaya, V. cümlede ise bir dolaylı anlatıma başvurulmuştur.

@tgdenemeleri

10. **Aşağıdakilerden hangisinde** "değerlendirme" **yapılmıştır?**

A) Sanatçıların bazıları içeriği, bazıları estetiği sunmak için yazarlar; güzel olansa ikisini birlikte verebilmektir.

B) Şair, kelimelerin bilindik anlamlarıyla yetinmeyen onlara yepyeni anlamlar yükleyen dil işçisidir.

C) Bir eserin sadece ne söylediğine veya sadece nasıl söylediğine bakarak onu değerlendirmek çok eksik bir değerlendirmedir.

D) Yaban romanının kahramanı, konusu ve konuya yaklaşımı konusunda birçok araştırma ve inceleme yazısı yazılmıştır.

E) Kuyucaklı Yusuf romanındaki kasaba yaşamı, sosyal gerçekçilikteki tezli saplantılardan uzak, daha doğal ve içten bir anlatıdır.

11. Yazdığınız denemeleri okudum dilinizdeki yumuşaklıkla, birikiminizi hissettiren alıntılarla, yaşamı ve kitapları özümsemiş tavrınızla şimdiden bu yazılarınızı deneme dünyamızın kazanç hanesine ekliyorum.

Bu parçadaki "şimdiden" **sözüyle kendisi hakkında konuşulan denemeciyle ilgili hangi yön vurgulanmıştır?**

A) İleride daha başarılı denemeler yazabileceği

B) İleride de deneme türünde yapıtlar vereceği

C) Denemelerinin biçim, biçem ve içerik açısından kusursuz olduğu

D) Deneme alanında büyük bir çığır açacağı

E) Daha önceki bütün denemecilerden üstün olduğu

12. I. Onun sorunlarını ben gideremem ---- başkanımız giderebilir, çünkü başkasının bu konuda yetkisi yok.

II. Bahar elbette gelecektir ---- her ağaç baharı göremeyecektir, baharı görmek ancak sabreden ağaçların işidir.

III. Zeki üretken bir insan olduğunu çok çabuk anladık ---- iki hafta içinde kurumumuza büyük bir canlılık getirdi.

IV. Dün geceyi uykusuz geçirdim ---- gözüme bir damla bile uyku girmedi.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerde boş bırakılan yerlerden birine aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi uygun <u>değildir</u>?

A) öyle ki B) öyleyse

C) yalnızca D) ancak

E) nitekim

13. Çankırı'yla Kastamonu arasını yarım saat kısaltacak olan "Ilgaz Dağı Tüneli" 4700 metre uzunluğuyla ülkemizin ikinci uzun tüneli olacak.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümleden <u>kesin olarak</u> çıkarılabilecek bir yargıdır?

A) Sözü edilen tünel, bölgenin ikinci uzun tünelidir.

B) Tünelin inşaatı yakın zamanda tamamlanmıştır.

C) Tünel, Çankırı'dan başlayıp Kastamonu'da tamamlanmaktadır.

D) Tünel'in yapımı henüz başlamamıştır.

E) Tünel, iki şehir arasındaki ulaşım süresini kısaltacaktır.

@tgdenemeleri

14.

I. Wageningen Üniversitesinde yapılan araştırmaya göre evcil kediler, yaklaşık 18 milyon kuşu avcılık yeteneklerini kullanarak öldürüyormuş.

II. Amsterdam yöneticileri, kedi sahiplerinin kedilerini dışarı çıkardıklarında kuşları uyarmak için kedilerin boynuna bir zil ya da tasma takmalarını yasalaştırmayı planlıyor.

Numaralanmış I. cümleyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) II. cümlede dile getirilen bir tasarının gerekçesini açıklamaktadır.

B) II. cümlede ortaya konan sonucun koşulunu belirtmektedir.

C) II. cümlede açıklanan planlamanın amacını dile getirmektedir.

D) II. cümledeki görüşün yanlışlığını kanıtlayan sayısal verilere yer vermektedir.

E) II. cümlede yer alan açıklamayı pekiştiren örnekler içermektedir.

15. I. Sizin de belirttiğiniz gibi dostluk çiçek gibi yeşerir de kurur da.

II. Başarı yolunda zekâdan çok emek gerekiyormuş gördüğünüz gibi.

III. Anneni, babanı çok sevdiğini söylüyorsun peki nasıl oluyor da bu kadar zaman aramıyorsun.

IV. Sait Faik'in dediği gibi "Bir insanı sevmekle başlar her şey."

V. Tam da izimi kaybettirdim derken onu karşımda görmeyeyim mi?

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerde aşağıdaki kavramlardan hangisine örnek bir kullanım <u>yoktur</u>?

A) Tasdikleme, onaylama

B) Tanık gösterme

C) Tasdikletme, onaylatma

D) Gönül koyma, sitem

E) Hayret, şaşkınlık

16. Aşağıdakilerden hangisinde ayraç içinde verilen kavram ile örnek cümle arasında uyum <u>yoktur</u>?

A) Şair, gördüklerini ve duyduklarını kendi deneyleriyle beslemeli, onu yaşamalı ki şair olabilsin. (özümseme)

B) Şiirinizde Baki'nin, Fuzuli'nin, Yunus'un, Karacaoğlan'ın tuzu biberi yoksa sözleriniz pek yavandır. (gelenekten beslenme)

C) Şiirinizi okuyan insan, bu şairi okumasaydım başka bir insan olurdum demeli ki yazdığınız şiir olsun. (etkileyicilik)

D) Şairseniz ateş sizin yüreğinize düşmese de yangın yerine dönmeli yüreğiniz, nereden eserse essin sizi üşütmeli rüzgâr. (duyarlık)

E) Şiirin sırrını çözmeden insanın sırrının çözülmeyeceğini bilen keşif yolcusu olmalı bir şair. (gelenekçilik)

17. (I) Onu büyük yapan, I ve II. Yeni'nin şiir ortamında hâkim olduğu bir dönemde tek başına ve bambaşka bir şiirle ayakta durmasıdır. (II) Derse başlarken bir şiir ya da deneme okur, bunlara ilişkin çağrışımlar ve örneklerle süslediği konuşmaları hoşuma giderdi. (III) Dogmatik düşüncelere kendini kaptırmayan, başka şairleri değerlendirirken onların şiir ağacını silkeleyen, çürükleri ayıklayan, sağlamları ayıran yazıları vardı. (IV) Düşüncelerimiz arasında kopukluk varsa bu ifadelerimize savrukluk olarak, yansır, bu da iletişimi yok eder, derdi. (V) Kompozisyonlarımızı okurken kendi yaşam serüvenlerimizi hissettirdiğimiz öykülerimizi daha çok beğenir ve onların üzerinde daha çok dururdu.

Bu parçada tanıtılan öğretmen yazarla ilgili aşağıda verilenlerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) I. cümlede özgün ve özgür bir şiiri tercih ettiği belirtilmiştir.

B) II. cümlede sözü edilen kişinin öğrencilerin konuşma yeteneğini geliştirmeye çalıştığına değinilmiştir.

C) III. cümlede ön yargısız ve sorgulayıcı bir kişiliğinin olduğu vurgulamıştır.

D) IV. cümlede anlatımda bütünlüğe önem verdiğinden söz edilmiştir.

E) V. cümlede otobiyografik ögeler barındıran yazıları sevdiğine vurgu yapmıştır.

@tgdenemeleri

18. I. Her yazar, sıradan şeylerin sıradan olmayan yanlarını keşfedip başkalarıyla paylaşır.

II. Okurun beğenileri ve gereksinimleri yazarı, yazdıkları konusunda yönlendirir.

III. Herkesin ilgisini çeken konuları işleyen yazarların daha fazla ilgi gördüğü bir gerçektir.

IV. Hiçbir yazar, okurun beklentilerini yok sayarak yazmaz.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangileri anlamca birbirine en yakındır?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

19. I. Toplumuna yabancılaşan insanların sahip oldukları değerler ile toplumsal olguların çokça çatıştığı su götürmez bir gerçektir.

II. İnsanın yaşamak zorunda kaldıklarıyla yaşamak istedikleri, birbirleriyle uyumsuz ise o insan kendisini o toplumun içinde gurbetteymiş gibi hisseder.

III. Toplumun değer yargılarına karşı direnebilecek gücü bulamayanlar, kendilerini olgulara göre değiştirirler.

IV. İnsanın iç gerçeklerini ve inançlarını yaşamasına izin vermeyen bir toplumda yaşaması durumunda o insan, toplumundan kopmaya başlar.

V. İnsanın çevresinden kopup kendi içine çekilmesinde içinde yaşadığı toplum ile duygu ve düşüncelerinin uyumlu olmaması etkendir.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangisinde bakış açısı diğerlerinden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

20. (I) Anlatımın temelini oluşturması gereken iletiyi yok edecek kadar dil makyajı yapmak, ustalığın zararlı yanıdır. (II) Bu yüzden yazarlar her zaman amatörce bir ruh taşımalı, ilk defa yazmaya çabalıyor gibi davranmalı. (III) Amatörce yazan, yüreğinin mürekkebinden kalemini dolduran insanların yazdıklarını okurken onun yarattığı kahramanlardan biri oluveririm hemen. (IV) Sıra dışı olmak için kendini zorlayan, adım başı bir imgenin, bir dil oyunun kapısını çalan yazarları sevmem. (V) Sanata dair bilgi gösterilerine, dil cambazlıklarına, tepeden bakmalara prim vermem, makyajlı güzelliği değil yalın güzelliği yeğ tutarım.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdaki söylenenlerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümlede içerik ile biçimin dengeli olması gerektiği dile getirilmiştir.

B) II. cümlede bir öneri, gerekçesiyle birlikte verilmiştir.

C) III. cümlede yazarın beğendiği eserleri okurken özdeşim kurduğuna değinilmiştir.

D) IV. cümlede yazar, doğallıktan hoşlandığını belirtmiştir.

E) V. cümlede bir durumu bir başka duruma tercih etme, üstün tutma anlamı vardır.

21. I. Boğaz en taze, en civcivli, en tangolu yüzünü haziran, temmuz, ağustos, eylül aylarında gösterir.

II. Ay ışıkları, seyir yerleri, saz şölenleri ile gençler ortaya dökülür.

Yukarıda verilen II numaralı cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) I. cümlede anlatılan durumun sonucu dile getirilmektedir.

B) I. cümlede anlatılan durum örneklerle somutlaştırılmıştır.

C) I. cümlede anlatılanlarla ilgili kişisel yorum içermektedir.

D) I. cümlede anlatılan durumun olumsuz bir yanı dile getirmektedir.

E) I. cümlede anlatılan durumla ilgili bir tahmin yapılmaktadır.

@tgdenemeleri

22. Bir öğretmenim vardı. Edebiyatçıydı. Ama biraz da felsefeciydi. İyi düşünürdü. Her zaman eleştirel okumalar (I) yapmamızı tavsiye eder kendisi de bunu pratiğe dökerdi (II). Çok sağduyulu (III) biriydi. Bazen de vecize değerinde sözler söylerdi. Beni en fazla etkileyen sözü şudur: "Zaman kaybetmemek için kaybedilmiş zaman, kaybedilmiş zaman değildir. Bu, onun tasarlamaya yani planlamaya verdiği değeri gösterir. Beyniyle koşan bu insan, çok yorulduğunda bu sefer bedenini yorardı. Ne mi yapardı? Geziye çıkardı. Günde 10-15 km yürüyerek şehir şehir dolaşırdı. Bu onun için zihinsel detoks (IV) anlamına gelirdi. Çok iyi konuşur, çok iyi yazar ve çok iyi şiir okurdu. Bir de taşı gediğine koyma (V) ustasıydı. Ne öğretmenisin diyene "Laf hocasıyım." derdi ve gerçekten de ağzına baktırırdı.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu parçadaki altı çizili sözlerden herhangi birisinin anlamı yoktur?

A) Doğru, gerçekçi, akla uygun ve yerinde karar vermek, her insana nasip olmuyor.

B) İnsanın teorik bilgileri uygulamaya yönelmesi, bilginin işlevsel olup olmadığını ortaya koyar.

C) Bir okuyucunun kötüleyici ve kötümser yaklaşımı, o kitabın ışığını köreltir.

D) İnsanın kaostan kurtulması, bir beyinsel arınma sorunu olarak ele alınmalı; düşünsel açıdan netleşemeyen insan karmaşadan kurtulamaz.

E) Konuşmak, tam yerinde söz söylemek demektir; diğerleri konuşmak değil boş konuşmaktır.

23. **Aşağıdaki görüşlerden hangisi Albert Einstein'ın "Başarılı bir insan değil, değerli bir insan olmaya çalışın çünkü başarılı insan, hayattan verdiğinin fazlasını alır; değerli insan, hayattan aldığının fazlasını ona verir." özdeyişiyle örtüşmektedir?**

A) Hayatın nimetlerinden insan, başarısı oranında faydalanmalıdır; gelişmenin yolu budur.

B) Rahat yaşama arzusu, başarılı olma arzusunu tetikler ama değerli insan, bu arzuyu yönetebilir.

C) Başarılı insanların değerli olup olmadığına bakmaksızın yüceltilmesi eşitsizliğin ve huzursuzluğun kaynağıdır.

D) Başarının ve zenginliğin gelişmişlikle ilgisi yoktur; kişilerin değerlerini özgürce yaşayabilmesi, gelişmişliğin göstergesidir.

E) Yaşamın başarılı insanlarca değil değerli insanlarca ileriye götürüldüğünü düşünüyorum.

24. I. Ülkemiz, antik kalıntılar açısından şaşılacak derecede zengindir; sıradan gezginler için bile ilgi çekici kalıntılar vardır çoğu yerde.

II. Bu kalıntılar, rehber bulunmadığı zaman anlamlarını yitirir, birer harabe olmasının ötesinde bir şey ifade etmez.

Yukarıda verilen II numaralı cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) I. cümlede anlatılan durumla ilgili bir koşul dile getirilmektedir.

B) I. cümlede anlatılan durumla ilgili olumsuzluğa yol açacak bir duruma dikkat çekilmektedir.

C) I. cümlede anlatılan durumla ilgili bir tavsiye içermektedir.

D) I. cümlede anlatılan durumla ilgili bir eleştiri yapılmaktadır.

E) I. cümlede anlatılan durumla ilgili bir ön yargı dile getirilmektedir.

@tgdenemeleri

3. BÖLÜM

PARAGRAFTA ANLATIM

NELER ÖĞRENECEĞİZ?

- ANLATIM TÜRLERİ
- DÜŞÜNCEYİ GELİŞTİRME YOLLARI
- ANLATIMIN İLKELERİ

BU KONUNUN ÖSYM SINAVINDAKİ YERİ

✔ ÖSYM sınavlarında hemen her yıl hem birinci hem ikinci basamak sınavında anlatım türleri (biçimleri) ve düşünceyi geliştirme yolları konusuyla ilgili birkaç soru sorulmaktadır. Bu alandaki soruları iyi çözmek istiyorsanız konuyu en iyi şekilde kavramanız gerekir.

@tgdenemeleri

Test 1

PARAGRAFTA ANLATIM

• Betimleme • Öyküleme • Açıklama • Tartışma

1. Geçtiğimiz günlerde Çin'in güneyinde yeni bir dinozor türü keşfedilmiş, uzun burnu olması sebebiyle bu yeni türe "Pinokyo Rex" adının verildiği duyurulmuştu. Dün de Arjantin'de uzun boyunlu dinozor fosili bulunduğu bildirildi. 9 metre uzunluğundaki dinozorun eşsiz bir fosil olduğu belirtiliyor. Kendi familyasının en küçük hayvanı olabileceği düşünülen hayvanın 140 milyon yıl önce yaşadığı belirtiliyor. Taşıl bilimci Pablo Gallina, bu fosilin bulunmasının heyecan verici olduğunu belirtti. Dinozorun ağırlığının henüz saptanamadığını, vücudunun çoğunlukla boyun ve kuyruktan oluştuğunu söyledi.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Öğretici anlatım
B) Nesnel yargılar
C) Dolaylı anlatım
D) Düşsel anlatım
E) Sayısal verilere dayanan anlatım

2. Şairin yüreği, dünyanın en kırılgan fay hatlarının geçtiği bir kavşaktır ve şiir, yanardağın üstüne tüneyen kuşun çığlığıdır. Şair, ateşin düştüğü yerden daha çok yaktığı bir yüreğin sahibi olmadan şair olamaz. Bana neci, neme lazımcı kişiler, şiir yazsalar da şair olamazlar. Duyarlıktır, şiirin anaç toprağı; duymayan kişi, ağlayan bulutu anlayamaz; göz kırpan yıldızı göremez ve sevgilinin kesip attığı bir tırnağı andıran yeni ayda bir anlam sezemez ve sezemeyen sevemez ve dahi sevemeyenden şuurlu ve şiirli bir duruş beklenemez.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yer almamıştır?

A) Öyküleyici anlatım
B) Benzetme
C) Öznel tanım
D) Doğadan insana aktarma
E) İnsandan doğaya aktarma

3. Haydarpaşa Garı'nda
1941 baharında
saat on beş
Merdivenlerin üstünde güneş
yorgunluk
ve telaş
Bir adam
merdivenlerde duruyor
bir şeyler düşünerek
Zayıf
Korkak
Burnu sivri ve uzun
yanaklarının üstü çopur

Bu dizelerde aşağıdaki anlatım yöntemlerinden hangilerine başvurulmuştur?

A) Betimleme - Öyküleme
B) Açıklama - Betimleme
C) Tartışma - Açıklama
D) Tartışma - Öyküleme
E) Betimleme - Örnekleme

4. Mankurt efsanesini dünyaya tanıtan Cengiz Aytmatov'dur. Aytmatov, mankurt efsanesini "Gün Olur Asra Bedel" adlı romanında işlemiştir. Mankurtlaşmak; kendi kimliğinden uzaklaşmak, kendi kültürüne yabancılaşmak, zihnin yeniden yapılandırılması yoluyla şuursuzlaşmak, egemen güçlere yaranmak anlamında çok kullanılan bir terimdir. Beyni yıkanarak mankurtlaştırılan kişi, düşmanını efendi olarak görür. Kendi halkına ve değerlerine karşı savaşan bir robota dönüşür. Mankurt, karnını doyuran efendisine karşı sadıktır ve efendisinin emriyle öz annesini dahi öldürür.

Bu parçanın anlatımında kullanılan anlatım biçimi ve düşünceyi geliştirme yolu, aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

A) Açıklama - Tanımlama
B) Tartışma - Örnekleme
C) Öyküleme - Kişileştirme
D) Betimleme - Karşılaştırma
E) Tartışma - Kanıtlama

@tgdenemeleri

5. Recaizade'nin belki de kendine yakıştıramadığı için ölümünden sonra yayımlanmış olan "Çok Bilen Çok Yanılır" adlı komedisi, devrinin çok değerli seyirlik eserlerinden biridir ve en güzel oyunudur. *Atala*, *Vuslat*, *Afife Anjelik* gibi oyunlarına göre daha doğal ve yerlidir. Konusunu "Binbir Gece Masalları"ndan alıp Türk hayatına uyarladığı bu oyunu dört perde olarak yazmıştır. Bir töre komedisi niteliğindedir. "Kadının fendi, erkeği yendi." atasözünün hikmeti üzerine yazılan bu eserde çok canlı bir sahne dili var. Ekrem Bey, "Vaka eski zamanda geçer." demesine rağmen kendi zamanındaki bazı mahkeme yolsuzluklarını ustaca yerer.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili yapılan aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi yanlıştır?

A) Tanımlama yoluyla anlatıma yoğunluk kazandırılmıştır.
B) Ağırlıklı olarak değerlendirme cümlelerinin yer aldığı, açıklayıcı anlatımla yazılmıştır.
C) Doğrudan anlatımlı alıntıya yer verilmiştir.
D) Karşılaştırma ve neden-sonuç yargıları vardır.
E) Öznel cümlelere rastlanmaktadır.

6. Sanat eserinde konunun esas değil, sadece bir vesile olduğunu birçok şairin aynı konuları ele almaları da gösterir. Leyla ile Mecnun konusunda eser veren şairimiz çoktur. Ama bunlardan ancak Fuzuli'ninki yaşamakta ve gerçek bir değer taşımaktadır. Baudelaire, "Kötülük Çiçekleri"ndeki şiirlerinden pek çoğunun konusunu Montepin'in "Altın Kızlar" adlı hiçbir özelliği olmayan şiir kitabından almıştır. Fakat bugün Motepin'i kim hatırlıyor? Aynı konular, Baudelaire'de yaşayarak yepyeni işleyişlerle zenginleşmemiş midir?

Bu parçanın anlatımı için aşağıdaki belirlemelerden hangisi doğru değildir?

A) Parçanın ana düşüncesi ilk cümlede verilerek tümdengelim yöntemi uygulanmıştır.
B) Yazar, birinci cümledeki savını kanıtlamak için örnekleme yöntemine başvurmuştur.
C) Sözde sorularla anlatıma canlılık kazandırılmıştır.
D) Düşünceyi inandırıcı kılmak için tanık gösterme yönteminden yararlanılmıştır.
E) Söyleşmeye dayalı bir anlatım yöntemine de rastlanmaktadır.

7. Çocuktum. Evimizin kedisinin önüne aynayı koydum. Hayvan, kendi görüntüsünü elbette başka bir kedi sandı ve evin içine girmiş bu "rakibe" önce tısladı. Bir süre sonra gördüğü şeyin tehlikesiz, olduğunu düşünmüş olmalı ki ona yavaş yavaş sokuldu "aynadaki öbür kedi"yi kokladı. Aradaki kaygan zemini fark etti bunun deneyimleriyle bildiği pencere camı gibi bir şey olduğunu anladı, aynayı tırmaladı, durdu, inceledi. Bir daha, bir daha tırmaladı; sonra gözünü "öbür kedi"den ayırmadan patisini aynanın arkasına soktu ve ona dokunmaya çalıştı.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdaki verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) Olay içinde yaşatma amacıyla yazılan bir öykülemedir.
B) Olaylar, oluş sırasına göre verilmiştir.
C) Yinelemelere başvurulmuştur.
D) I. kişili ve III. kişili anlatımlara başvurulmuştur.
E) Açıklama ve karşılaştırma yöntemlerinden yararlanılmıştır.

8. Horog, Dağlık Badahşan Özerk Bölgesi'nin resmî ve ticari merkezi. Şahdere'nin Panj Nehri'ne kavuştuğu yerde, nehrin her iki yakasına yayılan küçük bir şehir. Hem Murgap hem Vahan Vadisi üzerinden gelen yolların, yöredeki bütün vadilerin kesişme noktası. Yukarıdan bakıldığında yemyeşil bir vahayı andırıyor. Vadi boyunca uzanan bahçelerde her türlü meyve ve sebze yetiştiriliyor. Bölgedeki ticari faaliyetlerin odağı olması nedeniyle gün boyu hareketli bir yaşama sahne oluyor. Şehri ikiye bölen nehir üzerinde birkaç asma köprü var. 2.300 metre yükseklikteki şehir, ticaretin yanı sıra eğitim, iletişim ve kültür olanaklarıyla yüksek düzeyde bir hayatı barındırıyor.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Bilgilendirici ve açıklayıcı bir anlatım kullanılmıştır.
B) Yer yer betimleyici anlatıma başvurulmuştur.
C) Kurmaca bir metinden alınmıştır.
D) Niteleyici sözcükler yer almıştır.
E) Nesnel bir anlatım ağır basmaktadır.

@tgdenemeleri

9. Dört yıl önce bıraktığımdan farkı yok Doğubeyazıt'ın. Yollar yine çamurlu, yapılaşma yine gelişigüzel. Ama lüks araba sayısı daha da artmış. Belli ki ilçe insanı zengin. Söylendiğine göre akın akın turist geliyor. Bir tepeden mağrur mağrur şehre bakan İshakpaşa Sarayı, zirvesiyle dağcıların içini gıcıklayan Ağrı Dağı, İran'a sınır oluşturan Meteor Çukuru bu gelişlerin kaynağı. İlçenin çarşılarında ucuz alışveriş için gelmiş İranlılarla bol bol karşılaşırsınız. Türkiye'nin bittiği bu ilçeye giderseniz hiç de can sıkıcı bir yer olmadığını görürsünüz.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine başvurulmamıştır?

A) İzlenim kazandırma yöntemine
B) Karşılaştırma, kişileştirme ve yinelemeye
C) Somut veriyi yorumlayıp çıkarımda bulunmaya
D) Somut gerçeklere dayanmaya
E) Tanımlama ve tanık göstermeye

10. O gün akça pakça, topak topaktı bulutlar. Öylesine yakındı ki neredeyse uzanıp gıdıklayabilirdi. Yukarı bakınca dallardaki yeşilin gök kubbenin maviliğine aktığına tanık oldu. Âdeta sıvıydı renkler hatta bütün cisimler o an kendini Cihan olarak değil, minnacık bir katre olarak değil, kâinat olarak gördü. Taşıdığı ismin manasına erdi. Ufacık, önemsiz bir oğlan değil, koskoca ve bitimsiz "cihan" idi. O kadar fevkalade bir duyguydu ki bu, nefesi kesildi. Göz açıp kapayıncaya kadar sürmüştü, daha fazla değil ama bunca sene sonra bile hatırlıyordu. Şimdi durmuş, Süleymaniye Camii'nin dört devasa kemer ve kare biçimli dört duvar üzerinde yükselen kubbesini seyrederken belki bin kez baktığı o lacivert yeri şimdi yepyeni bir nazarla süzerken birden o öğleden sonraki gibi hissetti.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Öznel betimleme
B) Tanrısal anlatıcı
C) Düşsel anlatım
D) Örnekleyici anlatım
E) Deyimler ve yinelemeler

11. Edebiyat sanatçısı, herkesin bildiği, kullandığı sözcükleri, herkesten farklı kullanan kişidir. Bu düşünce, doğrusu çok söz götürür. Bu anlayışa göre edebiyat ürünü, söz oyunlarından, söyleyiş numaralarından ibaret kalır. Sanatçıyı söyleyecek sözü olmayan bir insan konumuna koymakla eş değer bir yargıdır bu. Oysa dil oyunlarını en fazla kaldıran şiirde bile bir yaşanmışlık, özümsemişlik, iç birikim yoksa söz oyunlarının bir değeri yoktur. Özü iyi verebilmek için bir işçilik kabul edilebilir ama dozajını aşmış bir dil oyunculuğu yazınsallığı anında öldürür. Cemil Meriç "Yazmak, edebiyat karşısında soyunmaktır." derken sanırım insanın sır dolu varlığının edebiyat aynasına yansıyacağından dem vuruyordu.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Tartışmacı anlatıma başvurulmuştur.
B) Tanık gösterme yoluyla bir düşüncenin kanıtlanması yoluna gidilmiştir.
C) Mizahi anlatıma başvurulmuştur.
D) Somutlamadan ve tanımlamadan yararlanılmıştır.
E) Edebiyat ürünlerinde içeriğin değerini yok sayan anlayışa karşı çıkılmıştır.

12. Günümüzün insanı, hız insanıdır; günümüzün insanı sabırsızdır. Düşünsel, duygusal duraklarda bekleyemez. Öyleyse edebiyat, günümüzün insanına seslenemez, onun dünyasında yer alamaz çünkü edebiyat, insanın durmasını, düşünmesini, duymasını gerektirir şeklinde daha birçok savı peş peşe sıralıyorlar. Oysa tam da bu savlardan dolayı edebiyatın günümüz insanının dünyasında yer alması gerektiğini ve yer alabileceğini düşünüyorum. Evet, günümüz insanı çok hızlıdır ve kaza üstüne kaza yapmaktadır ama kendisi de farkındadır bunun ve aslında durmak istemekte fakat durduracak bir fren yahut durak bulamamaktadır. Ancak ve ancak edebiyat, durduracaktır günümüz insanını yeter ki edebiyatçı, anlamayı ve anlatmayı bilsin.

Bu parçanın anlatımında ağır basan anlatım biçimi ve yazarın amacı aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

A) Açıklama - Bilgi verme
B) Tartışma - Kanı değiştirme
C) Betimleme - İzlenim kazandırma
D) Öyküleme - Olay içinde yaşatma
E) Lirik anlatım - Duygulandırma

@tgdenemeleri

PARAGRAFTA ANLATIM
• Betimleme • Öyküleme • Açıklama • Tartışma

Test 2

1. Orhan Veli'yle arkadaşlarının şiirin biçimini yenileştirdikleri yıllarda Sait Faik de hikâyenin biçimini yenileştirmiş, hikâyeyi alışılmış kalıplardan kurtararak "özgür koşuk" benzeri bir "özgür hikâye" yaratmıştır. Orhan Veli'yle arkadaşlarının gerçekleştirdikleri yenilik, Batı şiirinin etkisine yıllar öncesinden açılmış şiirimizin gelişme çizgisi içinde kolaylıkla anlaşılabilir oysa Sait Faik, hikâyenin biçimini değiştirirken kendinden önce gelen hikâyecilerimizin hiçbirinden yararlanma olanağı bulamamıştır. Bu yenileşmeyi bir başına gerçekleştirmiştir. Bunun için Sait Faik'e hikâyeciliğimizin "çöpsüz üzüm"ü diyebiliriz.

Bu parçanın anlatımında aşağıdaki anlatım yöntemlerinden hangilerine başvurulmuştur?

A) Açıklama - Tartışma
B) Açıklama - Karşılaştırma
C) Açıklama - Örnekleme
D) Betimleme - Öyküleme
E) Tartışma - Karşılaştırma

2. Dil üzerindeki titizliğimiz, yalnız edebî eserlerde söz konusu. Edebî olmayan eserlerde dilin düzgün olmasına gerek var mı yok mu hiç düşünmüyoruz bile. Örneğin bir bilim insanı, ne demek istediğini bize iyi kötü anlatıyor mu yetiyor. Cümlesinin düzgün, anlatımının anlaşılır olmasına bakmıyoruz.

Bu paragrafın anlatım biçimi, aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tartışma
B) Tanık gösterme
C) Betimleme
D) Öyküleme
E) Tanımlama

3. Sinan, başını öne eğdi. Gözleri doldu. Anahtarı alıp kapıyı açtı ve padişah geçsin diye kenara çekildi. Divan üyeleri takip ettiler. Peşlerinden girebilmek için yarıştı insanlar. İtişip kakışan kalabalığın içinde Cihan, kendine yol açtı. Etrafında imparatorluğun en zengin insanları vardı. Parmaklarında mücevherler ışıldıyordu, pahalı kumaştan esvaplarının altında para keseleri taşıyorlardı. Sol tarafına bakınca birisiyle konuşan şişmanca bir paşa dikkatini çekti. Adamın elindeki tespihin taşları kıpkırmızı yakuttandı. Bu kadar kıymetli bir tespihle dua ediyorsa soyulmayı hak ediyordur diye düşündü.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıda verilenlerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) Öyküleyici anlatıma başvurulmuştur.
B) Yer yer betimleyici cümleler kullanılmıştır.
C) Bir düşünce örneklendirilerek verilmiştir.
D) Niteleyici sözlere yer verilmiştir.
E) Deyimden yararlanılmıştır.

4. Edebiyat, toplumun aynasıdır, bu ayna ne kadar temiz ve aydınlıksa toplum o kadar ileridedir. Oscar Wilde "Edebiyat, hayatı taklit etmez, hayatın önünde gider, ona istediği biçimi verir." demiştir. Bu söz, edebiyatın önemini oldukça iyi anlatır.

Bu paragrafın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yer almıştır?

A) Betimleme
B) Tanık gösterme
C) Öyküleme
D) Örnekleme
E) Tartışma

@tgdenemeleri

5. Yerin büklümlerle, eğimlerle, kıvrımlarla dolu saçlarının dalgalı hâlini rüzgârın parmakları verir. Gökler, coşku ve sevinçle inciler saçar başından aşağıya dünyanın. Türkiye'nin en çok dalga alan noktalarından, belki de en sarp kayalıklarının bulunduğu yerlerden biridir burası: Malatra Burnu, Çatalca. Kayalara çarparken kudretini görsel bir şölene dönüştüren Karadeniz, dalgalarını on metre kadar yukarı çıkarıyor kimi zaman. Kışın nem, rüzgâr ve fırtınalar, o denli soğuk ve üşütücüdür ki insan, suya düşmüş kedi gibi olur. Saatte 100 km hızla eser rüzgâr. Ayakta zor durursun. Bazen 24 saat hatta daha uzun sürer fırtına, biri bitmeden ikincisi gelir. Yaklaştırmaz kimseyi.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi <u>yapılamaz</u>?

A) Gelecekten söz eden ütopik bir anlatım kullanılmıştır.
B) İnsana özgü nitelikler doğaya aktarılarak kişileştirme yapılmıştır.
C) Betimleme yoluyla zihinde bir görüntü, bir izlenim oluşturulmuştur.
D) Öznel ve duygusal bir anlatıma başvurulmuştur.
E) Sanatsal ve öğretici metinlere özgü anlatımlara birlikte yer verilmiştir.

6. Kıyı boyunca gidiyorum. Sağ yanımız dağ, sol yanımız uçurum. Aşağıda okyanus, kayalıklara vuruyor dalgalarını. Dalga, kayaların biraz açığından kıvrılıyor önce, yuvarlanıp dönerek geliyor ve dev şadırvandan fışkıran binlerce ton ağırlığında bir su kütlesi gibi çarpıyor kayaya. Ak köpükler, kayaların sivri uçlarından aşağıya, yosunlu çakıllara büyük bir gürültüyle dökülüyor.

Parçanın anlatımıyla ilgili olarak verilen bilgilerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) Benzetme yapılmıştır.
B) Görsel ögelere ağırlık verilmiştir.
C) Doğa devinim içinde anlatılmıştır.
D) İşitsel ögelere yer verilmiştir.
E) Doğaya ait varlıklar kişileştirilmiştir.

7. Bilgiye giden yollar, artık çileli değil. İnsanı yormuyor. İnsan da kendini yormuyor. İnsan bir şey uğruna yormayınca kendini yorumlayamıyor. İnsan yorumlamıyorsa bir şeyi özümsemiyor. Böylece bilgi de bilince dönüşmemiş oluyor. Bütün bilgiler bir "tuş" kadar yakınken insan bilgi taşıyıcısı olmayı elbette seçmiyor. Böyle giderse çok yakında okullar, hayatımızdan çıkacak. Okulsuz bir toplum çıkacak ortaya sanal okullar olacak. İyi mi olacak bilmem ama uğraşmasız bir hayat galiba sıkıcı olacak. Ben o günlerin çok yakınında olduğumuzu düşünüyorum.

Bu parçanın anlatımı için aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Toplumsal bir gözlem ve saptama söz konusudur.
B) Gelecekten söz eden bir anlatım yöntemine başvurulmuştur.
C) Koşul-sonuç ilişkisine sahip yargılara yer verilmiştir.
D) Dilin alıcıyı harekete geçirme işlevinden yararlanılmıştır.
E) Neden-sonuç ilişkisi bulunan yargılar yer almıştır.

8. Bölük bölük insan akını, arkaları naylonlu traktörler, insan yığılı kamyonlar... Bu kadar araçtan, korna sesinden tedirgin olmuş, elindeki değneklerle eşekleri sağa sola kovalayan köylü dayı, kağnıların ipine asılıp canını malını kurtarma savaşında olan insan seli, toz duman içinde. Sonra kavakların arasından süzülen seherin ilk ışıkları, boru gibi toz oluşturuyor.

Bu betimlemede <u>bulunmayan</u> özellik aşağıdakilerden hangisidir?

A) Doğa olaylarını kişileştirme
B) Ayrıntılar üzerinde yoğunlaşma
C) İşitsel ögelere yer verme
D) Görsel ögeleri ağırlıklı anlatma
E) Canlı ve hareketli tablolar çizme

@tgdenemeleri

9. Çanakkale Boğazı'na bakan bir tepe üzerinde, tünemiş bir kuş gibi duran bu köyde bir akşam dolaşırken köyün kuyusuna geldim. Orada yaşlı bir köylü kadına rastladım. Kovalarını daha yeni doldurmuş, durmuş, denize bakıyordu. Kocası ölmüş, üç oğlu da onun deyişiyle "toparlanıp" Rize'ye gitmişlerdi. Birkaç gün önce oğullarından biri mektup yazmış, son günlerini rahat geçirsin diye onu da yanlarına çağırıyormuş. Gitmeye razı olursa yol parasını da gönderecekmiş. Ayrıntılarıyla anlattı bütün bunları bana.

Parçada ağırlıklı olarak kullanılan anlatım biçimi ve düşünceyi geliştirme tekniği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Öyküleme - Örnekleme
B) Karşılaştırma - Tanımlama
C) Betimleme - Tanımlama
D) Öyküleme - Benzetme
E) Öyküleme - Tanımlama

10. Dağın bir yüzünde dik kayalar, çukurlarda da kıştan kalma yorgun karlar vardı. Bu manzaradan herkes büyülenmişti. Rehberimiz, yumuşak sesli yaşlı bir çobandı. Dağın ona anlattıklarını o da bize anlatıyordu. Anlatılanlar bir masal gibi geliyordu kulağıma.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi için örnek yoktur?

A) Duyular arası aktarım
B) İnsana özgü kavramların doğaya aktarılması
C) Doğadan doğaya aktarma
D) Mecaz anlamlı sözcük
E) Benzetme

11. Moorilerin bir patates dansı vardır. Körpe ürünlerin doğu rüzgârlarından zarar görmesi, söz konusudur, bunun için genç kızlar tarlalara gidip dans ederler, gövdeleriyle rüzgârın esişini, yağmurun yağışını bitkilerin büyüyüp yeşermesini temsil ederler; bir yandan da türkü söyleyerek bitkilerin de kendilerine uymasını dilerler. Gerçekleşmesini istedikleri sonucu düşsel bir biçimde yerine getirirler. Dansın patatesleri koruyacağı inancıyla daha büyük bir güven ve güçle tarlalarına bakmaya başlarlar. Böylelikle dansın ürünler üzerinde de bir etkisi görülür sonunda.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangileri kullanılmıştır?

A) Öyküleme - Açıklama
B) Açıklama - Tartışma
C) Tartışma - Örnekleme
D) Örnekleme - Tanık gösterme
E) Betimleme - Örnekleme

12. Yaşam, ellerinizin içindedir. İsterseniz mutluluğu seçebilirsiniz isterseniz baktığınız her şeyde, umutsuzluk görebilirsiniz. Her şey tümüyle size bağlıdır. Kimi insanlar, başkalarının güzel bir şey ya da yer bulmakta güçlük çekmesine karşın, çevrelerinde neden her zaman güzel bir gökyüzü, güzel çiçekler ve insanlar görürler? Kazancakis "Fırçanız var, renkleriniz var. Bir cennet yapın ve içine girin." diyor. Şu anda hangi renkleri kullandığınız önemli değildir. İstediğiniz zaman yeni renkler kullanmaya karar verebilirsiniz.

Bu parçada ileri sürülen düşünceyi inandırıcı kılmak için aşağıdakilerden hangisine başvurulmuştur?

A) Benzetmeye
B) Betimlemeye
C) Tanık göstermeye
D) Öykülemeye
E) Açıklamaya

@tgdenemeleri

Test 3

PARAGRAFTA ANLATIM

• Kanıtlayıcı Anlatım • Gelecekten Söz Eden Anlatım • Kahraman Anlatıcı • Somutlaştırma

1. Bir şiirde amaç bir düşünceyi savunmaksa o şiiri okursunuz ve o düşünceyi anlarsınız böylelikle o şiirin defterini kapatırsınız. Dönüp dönüp okuyamazsınız o şiiri. Hele de estetiği tamamen göz ardı etmiş slogancı bir yapıdaysa o şiirin semtine bile uğramazsınız. İşte Ziya Gökalp'in şiirleri bu yüzden unutulup gitmiştir. Mehmet Emin Yurdakul'un şiirleri bu yüzden kalın bir toz tabakasıyla örtülmüştür. Ama bir şiirde amaç, bir estetiği yakalamak, estetik bir haz oluşturmak ise o şiirin hayatınızda hep bir yeri olacaktır. Her okuyuşta ayrı bir yolculuğa çıkarsınız. Ahmet Muhip, bir okumayla bitirilemez. Necip Fazıl, her okuyuşta ayrı bir yerden seslenir size.

Bu parçanın anlatımında yazar savunduğu düşünceyi kanıtlamak için hangi düşünceyi geliştirme yollarına başvurmuştur?

A) Tanık gösterme - Karşılaştırma
B) Karşılaştırma - Örnekleme
C) Tanımlama - Tanık gösterme
D) Tanımlama - Karşılaştırma
E) Somutlaştırma - Sayısal verilere bağlama

2. Sözlü gelenekte masal, yaratıcısı belli olmayan, kulaktan kulağa anlatılarak gelen, olağanüstü olaylarla engin bir düş dünyası yaratan bir anlatı türüdür. Masallar, düşsel ögeler üzerine kurulabildiği gibi, gerçekçi ögeler de taşıyabilir, bu doğaldır.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangileri kullanılmıştır?

A) Tartışma - Karşılaştırma
B) Açıklama - Tanımlama
C) Betimleme - Örnekleme
D) Öyküleme - Tanımlama
E) Açıklama - Örnekleme

3. Odasından çıktı. Sendeleyerek lavaboya yürüdü uzun bir esneme seansının ardından musluğu açtı. O esnada yarı açık gözleri aynadaki görüntüsüne takıldı. Yüzü solgun, göz altları şiş ve saçları dağınıktı. Kendi görüntüsünden ürperdi. Umursamadan başını eğip avuçlarına doldurduğu suyu bir çırpıda yüzüne çarptı. Kendine gelebilmek için daha kaç kere bunu yapması gerekiyordu kim bilir? Başı çatlayacakmış gibi ağrıyor, duvarlar üzerine yıkılacakmış gibi hissediyordu. Düşmeden mutfağa gidip kahvaltı masasına oturmaktan başka bir şey istemiyordu. Annesi "Haydi kızım, gelmiyor musun?" diye seslendi.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) Olaylar oluş sırasına göre anlatılarak bir olay örgüsü oluşturulmuştur.
B) Kahramanın iç dünyasında olup bitenleri yansıtan hâkim anlatıcının bakış açısı yer almıştır.
C) Ağırlıklı olarak öyküleme anlatım biçiminden yer yer de betimlemeden yararlanılmıştır.
D) Verilen örneklerle bir düşünceye açıklık getirilmiştir.
E) Anlatmaya dayalı, kurmaca bir metin niteliği göstermektedir.

4. Folklor, tarihten önceki zamanlarda halk içinde başlayan, bugün de halk arasında canlılığını koruyan sanata ilişkin inançların toplamıdır. Bunun içinde folklor; büyülerden, masallardan şiire değin birçok şeyi içinde barındıran bir daldır.

Yukarıdaki parçada başvurulan düşünceyi geliştirme yolu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Betimleme
B) Öyküleme
C) Tanımlama
D) Tanık gösterme
E) Örnekleme

@tgdenemeleri

5. Düşsel anlatımın gerçeğin üzerinde ya da gerçeğin üzerine oluşturulduğunu biliyoruz. Gerçeğin üzerinde de olsa gerçeğin üzerine de olsa sonuçta tümüyle gerçek dışıdır ve tümüyle hayal ürünü bir şeydir diyemeyiz. Olsa olsa anlatıcının gözlemlediği gerçeklerin kendi zihninde oluşturduğu iz düşümleri, imgeleri yansıtmasıdır. Gerçeğin kurmaca yoluyla yeniden yaratılması işidir ama daima bir yönüyle gerçeğe bağlıdır ki O'Cornor "Bir şey ancak gerçek olduğu için fantastiktir yani o kadar gerçektir ki fantastik hâle gelir." diyor.

Bu parçanın anlatımını etkili kılmak için kullanılan düşünceyi geliştirme yolları aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

A) Tanımlama - Tanık gösterme
B) Tanımlama - Örnek gösterme
C) Karşılaştırma - İlişki kurma
D) Tanık gösterme - Örnekleme
E) Örnekleme - Karşılaştırma

6. "Olvido" şiirinde Ahmet Muhip Dıranas, biçimsel yetkinliğin doruğuna çıkarken anlamsal yoğunluğu da yakalayabilmiş. Biçimle anlamı harmanlama bakımından onun üst düzey bir şiiridir. Yedili bentler şeklinde yazılan bu şiirin uyak düzeni aabccba şeklinde olup tamamen kendine özgüdür. Gerek ölçüsü gerek uyak düzeni ve uyaklarıyla şairin biçimdeki titizliğinin belgesidir bu şiir. Bu yönüyle parnasyenlere çok yaklaşır. "Olvido" unutuş demektir ve şair, şiirdeki konu bütünlüğünü bu kelimenin çağrışımları üzerinden yapar. "Lavanta çiçeği kokan kederler" "unutuşun o tunç kapısı" "ruh atılan oklarla delik deşik" söyleyişlerindeki etkili imgeler, onun büyük bir somutlama ustası olduğunu gösterir.

Bu parçanın anlatımında ağır basan anlatım biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Açıklama
B) Tartışma
C) Öyküleme
D) Betimleme
E) Emredici anlatım

7. Bahar gelip Toroslarda kış uykusundan uyanıp da yemyeşil, çiçekli, incikli boncuklu elbisesini giyince dağlar, yörüklerin şöleni başlar. Bu, bir yaşam şölenidir. Bakır Dağları'nda vadilerde serin rüzgârlar, reçine kokularıyla sarmaş dolaş olur. Kuşlar, sarhoş olur içince Köroğlu Oluğu'ndan. Neşeli neşeli öterler, gelinlik kız gibidir doğa; işveli, utangaç... Bulutlar yakından geçer, ciğerler, oksijen depolar. Bir de sıcacık bir türkü yükseliverirse bir kıl çadırdan, işte o zaman anlarsın ki doğal insanlarla doğa hâlâ dosttur birbirine.

Bu parçanın anlatımı için aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Doğaya ilişkin varlıklar kişileştirilmiştir.
B) Gözlem gücüyle seçilmiş ayrıntılara yer verilmiştir.
C) Duyu aktarımı yoluyla söze mecaz anlam kazandırılmıştır.
D) Görme, işitme, koklama ve dokunma duyularına ilişkin ayrıntılar yer almıştır.
E) Kanıtlayıcı anlatım yönteminden yararlanılmıştır.

8. Ortalık henüz aydınlanmamıştı. Havayı yoklayıp dışarı çıktık. Yorgun geçen bir gecenin ardından yosun kokusu bizi kendimize getirmişti. Ilık esen rüzgâr, içimizi ısıtıyordu. Çolak Yakup, teknenin ipini çözdü. Teknemiz sütliman denizde maviliklere doğru ilerlemeye başladı.

Bu parçada aşağıdaki anlatım yöntemlerinden hangi ikisi vardır?

A) Açıklama - Betimleme
B) Öyküleme - Tartışma
C) Tartışma - Betimleme
D) Açıklama - Öyküleme
E) Öyküleme - Betimleme

@tgdenemeleri

9. Önce birtakım yazarların gerçekçi olduklarını söylüyor; bu yazarların kültürle, toprakla ve eski uygarlıklarla kurdukları bağdan, ilişkilendirmelerden yakınıyor. Geçmiş yaşamlarla, kültürlerle bu ilişkilendirmeleri günümüzde uygar ülkelerin hemen hepsi kurduğuna göre, bunun bize gelince neden yasaklanacağını anlamak mümkün değil. Gerçekçilik bilimsel bir bakış açısı olduğuna göre sorun nerede?

Parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi kullanılmıştır?

A) Betimleme
B) Açıklama
C) Tartışma
D) Öyküleme
E) Konuşturma

10. Yaşar Kemal'in yüzü, toprakla yanıp kavrulmuş köylüleri andırır. Çökmüş esmerleşmiş yanakları, uzun yılların verdiği acılarla boyası dökülen bahçe duvarlarına benzer. Renksizdir, bulutsuz bir gökyüzünü çağrıştırır gözleri. Salona girdi mi toprak kokusu duyarsınız onda.

Bu parçanın anlatımında ağırlıklı olarak aşağıdakilerden hangisi kullanılmıştır?

A) Açıklama
B) Tartışma
C) Betimleme
D) Öyküleme
E) Karşılaştırma

11. Çanakkale'nin uçsuz bucaksız ufuklarına bakan Nağra Burnu, uskumru balığı rengine bürünmüştü. İrili ufaklı balıkçı tekneleri, askerî mavnalar, arabalı vapuru, oradan oraya koşuşturan çocuklar gibi poyrazın soğuğundan canı yanan martıların çığlıklarıyla karşılamıştı beni.

Bu parçada ayrıntıların seçiminde hangi duyulardan yararlanılmıştır?

A) Görme - dokunma - işitme
B) Görme - dokunma - koklama
C) Koklama - işitme - görme
D) Görme - dokunma - tatma
E) Dokunma - işitme - koklama

12. Akdeniz'in tragedyası, güneşe bağlıdır, kuzeydeki gibi sislere değil. Kimi akşamlar, denizin üstüne, dağların eteğine, küçük bir koyun pürüzsüz kıvrımları üzerine çöker ve o zaman uğultulu sular koyu karanlığa bürünür, hüzünlenir.

Parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Kişileştirmeye başvurulmuştur.
B) Betimlemeye başvurulmuştur.
C) Görsel ögelere yer verilmiştir.
D) İşitsel ögelere yer verilmiştir.
E) İkilemeler kullanılmıştır.

✓ İYİ BİL

- ✔ *Bir sanatçının adı geçer ama sözü geçmezse yani alıntı yapılmazsa "tanık gösterme" yapılmış olmaz. Tanık gösterme, ancak bir söz alıntısı yapılmışsa oluşur. Bir düşünceyi örnekleyen isimlerin söylenmesi ise "örnekleme" yöntemidir.*
- ✔ *Türk şiiri, felsefi şiir açısından çok zengindir; Necip Fazıl'ı ve İsmet Özel'i okuyan herkes bunu kabul eder. (Örnekleme)*
- ✔ *Türk şiiri, felsefi şiir bakımından oldukça zengindir. Tayyip Atmaca "Türk şiiri, her şeyden önce düşünen insanların şiiridir." diyor. (Tanık gösterme)*

✓ DİKKAT

Devinimsel anlatım, varlıkların hareket hâlindeyken anlatılmasıdır ve devinim, hareket demektir.

@tgdenemeleri

PARAGRAFTA ANLATIM

• Fantastik Anlatım • Öznel Anlatım • Emredici Anlatım • Söyleşmeci Anlatım

Test 4

1. Bilimi göklere çıkarıp sanatı küçümseyenleri gördükçe içimden isyan homurtuları yükselir. Tamam, eyvallah, bilim ve bilim insanı çok kıymetlidir, buna bir itirazım yok ama sanatı ve sanat adamını yok saymaya, küçümsemeye kalkışan olursa işte o zaman işin rengi değişir. Bir Jules Vernes'i düşünelim, o, bilimin gündeminde Ay'a çıkmak yok iken "Ay'a Seyahat" adlı romanı yazmıştı. Bunun adı öncülük değil de nedir? Dostoyevski'nin yaptığı psikolojik tahliller, bir psikoloğun yaptığından çok daha etkili olmuştur insanın kendi ruhsal hastalıklarını tanımasında.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisinde verilenler kullanılmıştır?

A) Açıklama - Tanık gösterme
B) Tartışma - Tanık gösterme
C) Tartışma - Örnekleme
D) Betimleme - Benzetme
E) Açıklama - Karşılaştırma

2. Yüzümü tatlı bir esinti yalayıp geçiyor, bana bir kez daha hatırlatıyor dünyanın en güzel şehrinde olduğumu. Sabahın ışıltılı güzelliği, Boğaz'ın yüzünü güldürüyor. Küçük dalgalar, hışırtılarla kucaklaşıyor. Boğaz'ın iki yakasını inci bir gerdanlık gibi birleştiren köprünün öte yanı, tam bir renk cümbüşü. Denize yakın yerde koyu yeşil, sırtlara doğru açık yeşile dönüyor, biraz yukarısında yapraklanmadan çiçek açan, kıştan çıkmış kuru gövdesinde birden patlayan tomurcuklarıyla insanı şaşırtan erguvan ağaçları... Erguvan demek, bu mevsimde açık pembeden mora geçen ışıklı renk demektir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Betimleyici bir anlatım yapılmıştır.
B) İnsana özgü nitelikler doğaya aktarılmıştır.
C) Duyu aktarımından yararlanılmıştır.
D) Farklı duyulara ilişkin ayrıntılar yer almaktadır.
E) Bir düşünceyi kanıtlama amacı ağır basmaktadır.

3. Fırat'la birlikte ülkemizin toplam yer üstü su kaynaklarının dörtte birini oluşturan Dicle'nin yıllık debisi yani akış hızı ortalama 16 milyar metreküp. Mevsime göre değişmekte ama nehirdeki en yüksek debi mart ve nisan aylarında ortaya çıkıyor. Fırat Nehri üzerindeki doğal alanların büyük barajlar nedeniyle yok olmasından sonra Dicle'nin biyolojik çeşitlilik açısından önemi daha da arttı. Bölgedeki son bakir nehir ve kanyon ekosistemi Dicle Vadisi'nin güney bölümündeki Hasankeyf'i sular altında bırakan Ilısu Barajı'nın yol açtığı doğal, çevresel yıkımın ise önüne geçilmesi adına bir şeyler yapılması şart.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Somut gerçeklerden yola çıkılmıştır.
B) Terimlere ve deyimlere yer verilmiştir.
C) Bir düşünce, örneklerle kanıtlanmıştır.
D) Dilin göndergesel işlevinden yararlanılmıştır.
E) Sayısal verilere başvurulmuştur.

4. Makyevel, rahat uyuyabilir artık. Çünkü herkes bireysel olarak kendi yaşam standardını yüceltme zihniyetiyle yetişiyor. Bunun için yaşam standardını yüceltici ve yükseltici her yolu meşru sayıyor. Sermaye, bir çığ gibi önüne çıkan her şeyi yutarak tüketim çılgınlığını artırdıkça artırıyor. Dinî ve ahlaki değerler, bu çığın altında ya ölüyor ya sakat kalıyor. Kaynağı bilinmeyen, ne olduğu belirsiz bilgilere esir olan olana. Bu zihniyet, bütün değerleri hiçe sayarak zenginliğini, mutluluğunu gösterme yarışına çıkıyor. Böylece göstererek ve görünerek yaşayan, tüketerek tükenen, dışta mutlu içte mutsuz, karnı tok, kalbi aç insanların yarış pistine dönüyor, şehirlerin bütün meydanları.

Bu parçanın anlatımı için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Somutlama yapılmıştır.
B) Neden-sonuç ilgisi kurulmuştur.
C) Tanık göstermeden yararlanılmıştır.
D) Öznel yargılara yer verilmiştir.
E) Eleştirel bir yaklaşım sergilenmiştir.

@tgdenemeleri

5 - 6. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Hava güneşliydi. Seine Nehri yine bulanık ve döne döne akıyor, Eyfel'in yanı başında, kıyıdaki teknelere çarpa çarpa gülüşmelerin, bağrışmaların fonunda ötelere kayıyordu. Paris'in orta yerinde bu dev, bu büyülü çelik yığın altında toplanan insanlar eğleniyorlardı. Pek çoğu turist, pek çoğu Doğu Avrupalıydılar. Pazar gününün verdiği rahatlık, herkesin hareketine sinmişti. Öylesine rahat öylesine özgür. Kırmızılı yeşilli basma entarileriyle eteklerini kalabalığa vura vura dilenen genç kızlar bile güneşin tepedeki saltanatının keyfini süren insanların acıma hislerini harekete geçiremiyordu. Avuçlarını açarken taktıkları hüzün maskesi, dudaklarının kenarındaki tebessümün ağır gölgesi altındaydı.

5. **Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?**

A) Betimleme
B) Öyküleme
C) Örnekleme
D) Somutlama
E) Tekrar grubu

6. **Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?**

A) Farklı duyulara ilişkin ayrıntılar yer almıştır.
B) Kurmaca bir metin özelliği taşımaktadır.
C) İmgeli anlatımlara başvurulmuştur.
D) Bilgi verme amacıyla yazılmıştır.
E) Gözlem gücüyle ilgili ayrıntılara yer verilmiştir.

7 - 8. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Yanılgılarımızdan biridir: Sevdiğimizin, bize bizden daha üstün özellikleri olan birini tercih etmesinin en kötü durum olduğunu sanırız. Oysa o durumda kıskanırsınız, üzülürsünüz belki ama kahrolmazsınız. İlk acı geçer ve o korkunç "leke" kalmaz üstünüzde. Ya size göre daha basit, daha aşağıda birini tercih etmişse işte o, kalıcı acının kaynağıdır. Bu durumda kendinizden şüpheye düşersiniz öylesini de sevebiliyorsa sizin farklı ve özel yanlarınız kendi gözünüzde değersizleşir. Aldatılmış değil aşağılanmış hissedersiniz kendinizi. Üstelik bir zamanlar sevdiğiniz de gözünüzden düşer ve pişmanlık başlar. Bununla birlikte doğru bir şekilde okursanız fotoğrafı daha güçlü bir sevgi bağını kement yapıp iki yüreği bağlayabilirsiniz. Panait İstrati'nin dediği gibi "Sevmeden ihanete uğrayamazsınız, ihanete uğramadan da doğru kararlar alamazsınız."

7. **Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?**

A) Yanlış bir kanıyı değiştirme amacı güdülmüştür.
B) Karşılaştırma yoluyla anlatıma belirginlik kazandırılmıştır.
C) Tanık gösterme yoluyla düşünceye inandırıcılık kazandırılmıştır.
D) Öznel anlatımlardan yararlanılmıştır.
E) Görsel ögelerden yararlanma yoluna gidilmiştir.

8. **Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?**

A) Genelleme yapma
B) Tartışmacı anlatım
C) Benzer örnekler arasında ilişki kurma
D) Soyutun somutlaştırılması
E) Koşul-sonuç ve neden-sonuç yargıları

@tgdenemeleri

9. Dağlar ve ağaçlar, önlerinde uzanan büyük kenti kuşatan felaketlerin insanları nasıl kıskıvrak yakaladığını görmemek için semada salına salına ilerleyen bulutlardan medet umuyorlardı. Milano Dukalığı'nın girişindeki zeytin ağacının durumu, dağların ve diğer ağaçlarınkinden çok daha kötüydü. Kent surlarının ortasındaki kapı kapalı olsa da ağacın boyu surların içindeki felaketi görebilmesine yetecek kadar uzundu. Zavallı ağaç, o sırada bir insan ya da kuş olup bulunduğu yerden kaçabilmeyi diledi. Dağlar, Milano semalarında uçan bulutlara yalvardılar, yalvardılar ve sonunda bulutların bir kısmını önlerinde durup kent manzarasını kapatmaları konusunda ikna edebildiler.

Bu parçanın anlatımı için aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Fantastik bir anlatım vardır.
B) Bilgilendirme amacı taşımaktadır.
C) Sözcüklerin duygusal anlamından yararlanılmıştır.
D) Karşılaştırmalar ve kişileştirmeler yer almıştır.
E) Yinelemelere ve öykülemeye başvurulmuştur.

10. Bir kayadan duman duman
On iki metre atlayan
Dağ kokusuyla yüklü su

Akması tel tel ince
Düştüğü yerde üç kulaç
Mavi su, ak köpüklü su

Mustafa Seyit Sütüven'e ait *Sütüven Şelalesi* adlı bu şiirde;

I. Devinimsel betimleme
II. Kahraman anlatıcı
III. Yinelemeler
IV. Farklı duyulara ilişkin ayrıntılar
V. Örnekleyici anlatım

kavramlarından hangileri <u>yer almamıştır</u>?

A) I ve V B) I ve III C) II ve V
D) II ve III E) II ve IV

11. Rutin bir hareketle dönen çömlek değirmeninin ritmini bozmaması için ayağıyla düzenli aralıklarla altında duran pedala basıyordu. Çömlek ustasının elleri, değirmenin üzerindeki çömleği çepeçevre sarmış, ustalıkla şekil veriyordu çömleğe. Adeta değirmenle ve şekil verdiği çömlekle bütünleşmiş, onlarla tek parça gibi duruyordu çömlekçi. Bu illüzyonumsu ritmi, ustalığına borçluydu. Ayranı içmek için çevik mi çevik bir hareketle değirmeni durdurdu.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) Olaylar, oluş sırasına göre anlatılmıştır.
B) Bazı eylemlerin amacı belirtilmiştir.
C) Gözlem gücünden yararlanılmıştır.
D) İç monolog tekniğinden yararlanılmıştır.
E) Ağırlıklı olarak öyküleme tekniği kullanılmıştır.

12. "Filbaz!" diye bağırdı Sultan.
Cihan, eğilerek selam verdi:
– Buyrun, sultanım!
– Sen değil. Öbür filbaz nerede?
Buziba, koşarak geldi. Alnı ter içindeydi:
– Padişahım, fil, pek iyi değil, yalvarırım bu gece bizi mazur görün!
– Nesi varmış mahlukun?
Tam o sırada, soruya cevap verir gibi korkunç bir gürültü yükseldi ahırdan. Ardından patlamayı andıran bir sesle irkildi herkes.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine <u>yer verilmemiştir</u>?

A) Söyleşmeye dayalı anlatıma
B) Seslenmelerden yararlanmaya
C) Öyküleyici ve betimleyici anlatıma
D) Didaktik anlatıma
E) Yansımadan doğmuş sözcüklere

@tgdenemeleri

Test 5

PARAGRAFTA ANLATIM

• Özgünlük • Özlülük • Yalınlık • Duruluk • Akıcılık • Anlatımın Özellikleri

1. Nice yazarımız ve ozanımız, özenle özentiyi birbirine karıştırır, boyar da boyar metni. Ne yapsın zavallı, ufacık bir duvar bulmuş, eh boyası da çok, sür babam sür... Bazıları buna yazarlık diyorlar, yaptıkları boyama ve süslemeye de imge diyorlar. Oysa bu, yazarlık filan değildir, düpedüz kelime cambazlığıdır. Makyajdan ibaret bir yüzeydir ama güzel bir yüz değildir. Süstür, sostur ama yemek değildir. Ben bu anlatım tarzını asla estetik bulmam çünkü sentetik şeylerdeki estetik gerçek bir estetik değildir.

Bu parçanın yazarının estetik bulmam dediği yazarların üslubunda eleştirdiği özellik aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yalınlığa aykırı davranma
B) Basit ve sıradan anlatma
C) İçeriği fazla öne çıkarma
D) Özgün bir anlatımdan uzak olma
E) Lirizmden uzak, didaktik bir anlatım yapma

2. Ben, bir yazıda ne kadar anlatıldığına değil ne kadar susulduğuna bakarım. Susmayan, susamayan yazar, okuyucuyu susturur. Oysa okurken sözü başlatan yazar ise de onu devam ettiren okur olmalıdır. Hani "Az söyleyenin muradı çok düşündürmektir." derler, ya tam da böyle işte. Sevgili yazar, sen yolu göster, yolu aç; ben yürürüm, benim yerime sen yürüme.

Bu parçanın yazarının bir yazarda bulunmasını istediği anlatım özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Özlülük
B) Düşündürücülük
C) Yoruma açıklık
D) Etkileyicilik
E) Duruluk

3. İnsan bir çiftçidir, tarlası ise beyni. İnsan, zihin tarlasına sürekli iyi cins tohumlar ekmeli, ürün yetiştirmeli. Tarlasının sınırlarına renk renk çiçek tohumları ekmeli. Genç iken yapmalı bunları, enerjisi var iken işlemeli tarlasını yoksa "Tarlada izi olmayanın harmanda yüzü olmaz." dedikleri gibi ürünsüz, ümitsiz, üzgün ve pişman "Ve bir zaman bakacaksın semaya ağlayarak." makamında şarkılar söyleyip durur insan. Zaten tarlaya iyi cins tohumları ekip, renk renk çiçekleri dikip imar etmezsen dikenler, yabani otlar, yılanlar, çıyanlar kaplar ki bu senin bütün sermayeni yitirmen demektir. Öyle değil mi genç arkadaş?

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) İmgeli anlatım
B) Edebiyatsız edebiyat yapma tekniği
C) Somutlayıcı anlatım
D) Benzetmeli anlatım
E) Doğrudan alıntılama tekniği

4. Bir öğrenci "Anlatım bozukluğu konusunu, öğretmenimden iyi öğrendim." diyordu arkadaşına. Arkadaşı ise "Ciddi misin sizin öğretmen o kadar bilgisiz mi?" diye sordu. Birinci öğrenci, "Ha özür dilerim yanlış anladınız. ---- aykırı konuştum. Öğretmenim sayesinde diyecekken dilim sürçtü." deyince onun anlatım ilkelerini öğrendiğine ben de inandım.

Bu parçadaki boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Duruluk ilkesine
B) Yalınlık ilkesine
C) Tutarlılık ilkesine
D) Gerçeklik ilkesine
E) Açıklık ilkesine

@tgdenemeleri

5. Barak Baba, Sarı Saltık orada
Hacı Bektaş Veli, Taptuk orada
Bir mübarek vatan yaptık orada
Ki, bir can dilerse bin verilmeli

Bu dizelerde hangi iki anlatım özelliği baskındır?

A) Lirik anlatım - Gelecekten söz eden anlatım
B) Emredici anlatım - Göndergesel anlatım
C) Hamasi (destansı) anlatım - Lirik anlatım
D) Fantastik anlatım - İmgesel anlatım
E) Birinci kişili anlatım - Nesnel anlatım

6. Bazı yazarlar vardır yazdıkları ham armut gibi insanın boğazına takılır, yutkunup durursun yutamazsın, ikide bir, bir yerlere takılırsın, pürüzlü ve pürtüklü bir dildir kullandığı. Bazı yazarlar da vardır ki yazdıkları yayla suyu gibidir. Zevkle, lıkır lıkır içersin. İçtikçe de içesin gelir. Bir de bakmışsın ki sayfalar bitivermiş ama sen bitmesin istersin, öyle bir kitap daha bulana kadar sürsün bu dil şöleni dersin.

Bu parçada yazarın zevk alınan anlatım biçimi olarak gördüğü nitelik, aşağıdakilerden hangisidir?

A) Akıcılık B) Yalınlık C) Yoğunluk
D) Doğallık E) İçtenlik

7. Ben, gereksiz bir tek sözcüğe bile katlanamam. Elimde yazı makası, kesip kesip atarım gereksiz dalları, budakları, çiçeksiz sürgünleri. Sözcük ekonomisinin uzmanıyım. Görür görmez tanırım işlevsiz kelimeyi, atarım onu yazı evinden dışarı. Bu yüzden bana "acımasız eleştirmen" diyorlarmış. Desinler. Desinler. Dil konusunda ödün verememem ben.

Bu parçadaki gibi konuşan bir eleştirmen anlatımda <u>en çok</u> neye dikkat etmektedir?

A) Yalınlığa B) Duruluğa C) İçtenliğe
D) Oylumluluğa E) Çağrışıma

8. Hem bir yazarı, gerçekçiliğin zirvesinde göstereceksin hem de onun kahramanların yerine kendisinin konuşmasına bir şey demeyeceksin. O zaman kusura bakma eleştirmen efendi, ben de seni eleştiririm. Zaten eleştirmenleri eleştirenler çoğalmazsa "Körler sağırlar, birbirini ağırlar." mantığıyla eş dost işi "reklam eleştirileri" ile sanatımız bir arpa boyu yol alamaz.

Bu parçada sözü edilen eleştirmenlerin eleştirilen yanları, aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

A) Kapalı anlatım - Belirsiz anlatım
B) Süslü anlatım - Yapay anlatım
C) Tutarsız anlatım - Öznel yargılama
D) Açıklığa aykırılık - Özgün olamama
E) Bilimsellikten uzak olma - Özümsemeden anlatma

9. Aslan sürüsü, uzun zamandır açtı ve av peşindeydi. Derken ırmağa doğru ilerleyen bir sığır sürüsü göründü uzaktan. Arslan sürüsünün lideri, çok akıllıydı, sığır sürüsü bu kadar kalabalıkken başarı şanslarının olmadığını anladı ve yoldaşlarına hep beraber kükreyip hırlayıp sürüyü korkutma emri verdi. Sığır sürüsü, ürktü ama pek korkmadı çünkü kalabalıktılar ve birlikteydiler. Aslanların kralı, başsığıra dedi ki: "Biz açız, size saldırmak zorundayız, saldırırsak hepiniz zarar görür, iyisi mi bakın şu kocamış sarı öküzü bize verin, siz de yolunuza gidin." Sığır sürüsü: "Zaten yolda kalacak bu sarı öküz; verelim, kurtulalım." der. Derken bu olay, aralıklarla tekrarlanır ve bir gün sığır sürüsü, yine aslan sürüsüyle karşılaşır fakat çok azalmışlar, üstelik de aralarındaki birlik bozulmuştur. Başsığır, şu acı itirafta bulunur: "Ölümcül de olsa o sarı öküzü vermeyecektik, o pazarlığa girmeyecektik."

Bu parçanın anlatım özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi <u>yoktur</u>?

A) Alegorik bir anlatım vardır.
B) Fantastik anlatım ögelerine yer verilmiştir.
C) Didaktik nitelikler içermektedir.
D) Kurmaca bir metinden alınmıştır.
E) Coşku ve heyecan uyandırma amacı taşımaktadır.

@tgdenemeleri

10. Anlamını okuyucuda, onun dünyasıyla bütünleşerek bulan şiirden yanayım. Düz anlatım, şiirin değil düzyazının işidir. Kapalı, kuşkulu, sisli, dumanlı olmalı şiir. Tül perdenin ardında olmalı şiirin iletisi. Çağrışımlarla sınırsızlaşan, özgürleşen bir söyleyiş kuşu olmalı.

Aşağıdaki ikili dizelerden hangisi sözü edilen şiir türüne örnek teşkil etmez?

A) Aşkın buğulu camlarından
Geçiyor sevdalı bir karaltı

B) Ruhumun dişlerini döktü
Küresel akide şekerleri

C) Suyun olmadığı topraklarda
Köylü, yağmur için el açar Allah'a

D) Ve anamın yüzü benzer Anadolu tarlalarına
Gözünden dökülünce yağmur ışıl ışıldır

E) Açmayın türkülerin kapısını
Zamanın kirli sesleri dolmasın içeri

11. Erdem Bayazıt'ın "Sebep Ey" adlı şiir kitabını okudum. Şiirlerinde Anadolu'yu kokladım, toprağı kokladım. Elleri nasırlı kadınları, ak saçlı nineleri, organik insanları tanıdım. Yepyeni bir sesti onun sesi. Necip Fazıl'ın şiirlerinden beslenmiş, Sezai Karakoç'un yaklaşımından etkilenmiş belli ama bir kişilik gösterebilmiş, bir duruş sergileyebilmiş.

Bu parçada sözü edilen sanatçının vurgulanan üslup özelliği, aşağıdakilerden hangisidir?

A) Doğallık B) İçtenlik C) Özgünlük
D) Yoğunluk E) Düşsellik

12. Kemal Özer'in II. Yeni'den ayrılıp toplumcu şiire bağlandığı ikinci dönemin ilk şiir kitapları "Yaşadığımız Günlerin Şiirleri" ve "Sen de Katılmalısın Yaşamı Savunmaya" 1970'li yıllarda peş peşe yayımlanır. Burada II. Yeni'ye duyduğu tepki ve toplumculuğun getirdiği coşku ile beslenen bu yönelişte bazen aşırıya kaçar ve duyarlığa karşı bilincin, imgeye karşı gerçekliğin ağırlığı öylesine artar ki bazı şiirler, nerdeyse bir bildiri kuruluğuna düşer. Bu da onun II. Yeni döneminde yazdığı "Gül Yordamı"nı özletir.

Bu parçada sözü edilen şairin şiirine zarar veren anlatım özelliği, aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

A) Didaktizme bağlanmak
B) Özgünlükte aşırıya kaçmak
C) Uzak çağrışımlarla içeriği yok etmek
D) İmgeye ve mecaza fazla yer vermek
E) Gerçekleri değiştirerek vermek

BULUŞMA

Tenden önce bildiğim tek şey
Bir büyük kürenin merkezinde
Bir meçhul noktanın meçhul renkleriydik

Ve bir dar açıyla çıktık o merkezden
Boyumuz uzadıkça açıldı aramız
Ve biz kardeştik
Belki aynı varlıktık
Unuttuk

Şimdi ters yönde iki aykırı çizgi
Uzanıp gidiyoruz sonsuza

Genişledikçe açımız
Uzuyor uzaklığımız
Bir çizgilik yol için
Bütün telaşımız, düşmanlığımız

Bir çember dolanımı yol
Bitecek en büyük uzaklıkta
O meçhul sıfıra varacak
Bütün sayılar, mesafeler, renkler, desenler
Sırt sırta başladığımız yolun sonunda
Tekrar geleceğiz kucak kucağa
Cümle renkler orda benzer toprağa

Mehmet DURMAZ

@tgdenemeleri

PARAGRAFTA ANLATIM

• İroni • Lirizm • Didaktizm • İmgelilik • Sayıp Dökme • Coşku ve Heyecan • Yineleme

Test 6

1. Mecliste arif ol kelamı dinle
El iki söylerse sen birin söyle
Elinden geldikçe eyilik eyle
Hatıra dokunup yıkıcı olma

Bu dörtlükte Karacaoğlan hangi iki anlatım özelliğinden yararlanmıştır?

A) Lirik anlatım - Mizahi anlatım
B) Kanıtlayıcı anlatım - Örnekleyici anlatım
C) Emredici anlatım - Didaktik anlatım
D) Betimleyici anlatım - Öyküleyici anlatım
E) Hamasi anlatım - Didaktik anlatım

2. Birdenbire gök kubbe dolar velvelelerle
Atlar koşar ön safta kabarmış yelelerle
Tozlarla dumanlarla karışmakta ateş, kan
Yer yer tutuşur toprağın altındaki volkan
Mızraklar uçar, oklar uçar, taşlar uçarken
Etrafa saçılmakta cehennemden alevler.

Orhan Seyfi Orhon'a ait olan "İstanbul'un Fethi" **adlı şiirden alınan bu parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?**

A) Destansı ya da hamasi anlatım da denilen epik anlatımla yazılmıştır.
B) Abartılı anlatımlara rastlanmaktadır.
C) Coşkulu bir anlatım egemendir.
D) Yinelemelere yer verilmiştir.
E) Alışılmamış bağdaşıklıklara başvurulmuştur.

3. Anne, kızına çok kızmıştı ama kendini sakinleştirdi ve "Bravo kızım, bu yıl üniversite sınavında dizilerden, filmlerden, şarkıcılardan çok soru çıkacakmış, sakın hiçbir diziyi kaçırma aman sofraya bile gelme ben yemeğini de ayağına getiririm!" dedi.

Bu parçadaki gibi konuşan annenin amacına uygun olan anlatım yöntemi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Emredici anlatım
B) Mizahi (ironik) anlatım
C) Öyküleyici anlatım
D) Kanıtlayıcı anlatım
E) Gelecekten söz eden anlatım

4. Kederlerimin kanatlarını kırarsan
Uçamaz ki şiirim
Nefeslerimin uçurumunda açmasaydın
Ne şiiri ne kuşu ne de seni severdim
Sen ki sevdamın yavru kuşusun
Gel sığın saçaklarına acımın

Bu dizeler için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Alışılmamış bağdaştırmalar kullanılmıştır.
B) İmgelere başvurulmuştur.
C) Coşku ve heyecana bağlı anlatımla oluşturulmuştur.
D) İletinin okuyucuya doğrudan iletilmesi amaçlanmıştır.
E) Çağrışımlarla yoruma açık bir söyleyiş oluşturulmuştur.

@tgdenemeleri

5.

• İletisi tam olarak belli olmayan anlatımları, anlatım saymam.	Yalınlık
• İçinde anlamdaş kelimeler veya kelime grupları bulunan anlatımlar, okuyucuyu boşuna yorar.	Özlülük
• Aynı sesin veya çıkış yeri yakın olan seslerin oluşturduğu kelimelerin art arda gelmesi, okumayı güçleştirir.	Akıcılık
• Anlatımın gösterişsiz, süssüz olması, anlatılana güven duyulduğunu gösterir.	Tutarlılık
• "Sözü az söyle ki bir söylediğin diğerini unutturmasın." öğüdüne uygun, hikemi metinler yazıyordu.	Duruluk

Yukarıdaki birinci grupta verilen özellikler ile ikinci grupta verilen anlatımın nitelikleri eşleştirilirse hangisi açıkta kalır?

A) Tutarlılık
B) Yalınlık
C) Özlülük
D) Duruluk
E) Akıcılık

6. Bir ömürlük ölüştür de yaşamak, adına hayat deyivermişiz, belki de dilimiz sürçmüş, belki de gözümüz yanlış görmüş, gönlümüz yanılmış her ne ise. Ama kalbimizin kıyısında kıvrıla kıvrıla gittiğimiz yolun sonunda, serviliklerin altında yerin de altında bir eve girersin ya işte orada anlarsın yanılgıyı, yalnızlığı. Evet artık yalnızsındır. Herkes geri dönmüştür. Eşin, dostun, amcan, dayın, halan, teyzen; uğruna can verdiğin, yaşamını erteleyip yaşattığın oğlun, kızın... Kim varsa hepsi geri dönmüştür.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi <u>yoktur</u>?

A) Öznel anlatım
B) İmgesel ve çağrışımsal anlatım
C) Benzetmeli anlatım
D) Sayıp dökme
E) Kanıtlayıcı anlatım

7. Aşağıdakilerden hangisinde verilen açıklamalarla ayraç içindeki anlatım niteliği <u>bağdaşmamaktadır</u>?

A) Bir konuyu, iddiayı açıklarken yahut bir tezi çürütürken kaynak gösterir, örnek verir, tanık gösterir ya da sayısal verilere başvururum. (Kanıtlayıcı anlatım)
B) Anlattıklarımı, başkası özetlemeye kalkışamaz çünkü o işi ben zaten yapmış ve öylece dokusu sıkı bir metin oluşturmuşumdur. (Özlü ve yoğun anlatım)
C) Bir çiçeğin vakti gelince açılışı, kuşun fıtratı gereği ötüşü, suyun kendiliğinden kendi yatağını buluşu neyse öyle anlatırım. (Doğal ve içten anlatım)
D) Karşılıklı konuşmalara, diyaloglara yer vererek öykülerime bir canlılık kazandırırım. (Söyleşmeci anlatım)
E) Gerçeğin kendisini anlatmam mümkün değildir ama gerçeğin benzerini yazmak ve olabilir izlenimi uyandırmak görevimdir. (Fantastik anlatım)

8. Anlatımın dikkat edilmesi gereken bazı nitelikleriyle ilgili aşağıdaki açıklamalardan hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) Bağlaşıklık: Bir anlatımın dil bilgisi kurallarına uygun ve doğru olmasıdır.
B) Bağdaşıklık: Anlatımın anlam bilgisi açısından doğru, iyi ve güzel olmasıdır.
C) İçtenlik: Yapay yollara, zorlamalara, gereksiz süs ve özentiye başvurmadan yapılan doğal anlatımdır.
D) Akıcılık: Okuyucunun okuduğu metne katılmasını, onun boşluklarını okuyucunun kendi duygu ve düşüncelerine göre doldurmasını olanaklı kılan anlatımdır.
E) İzlenimsel anlatım: Sanatçının gördüğü bir şeyi olduğu gibi aktarmayıp onu algıladığı biçimde anlatmasıdır.

@tgdenemeleri

9. Niğde ile Kayseri arasındaki yolu Faruk Nafiz'in İstiklal Muharebesi senelerinde kona göçe, üç günde aştığı o uzun mesafeyi, ben, bugün âdeta uçarak geçiyorum. Ulukışla ile Kayseri arasında günde iki sefer yapan arabaların, birinci ve ikinci sınıf yolcular için koltukları var. Bu arabalar, yolları adeta, çocuk oyuncağına çevirmiş. Mesela Kayserililer, bizim Ada vapurları biletinden daha ucuz bir para ile günübirliğine Bor bahçelerine eğlenmeye gidiyorlar.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Estetik haz oluşturma amacı
B) İlişki kurma
C) Nesnel gerçeklikten hareket etme
D) Gözlem gücünden yararlanma
E) Karşılaştırmaya başvurma

10. İste hakkın olmayanı
İhtirasla besle cânı
Budur insanlığın şanı
Para bayrak, rüşvet direk
Bihamiyet olmak gerek

*Bihamiyet: Faziletsiz, erdemsiz

Bu parçanın anlatımı için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Lirik (coşkulu) bir anlatım vardır.
B) Hamasi (epik) bir söyleyiş hâkimdir.
C) Söylenenlerin tersi kastedilerek ironik ve tarizli bir anlatıma başvurulmuştur.
D) Gelecekten söz eden bir anlatım vardır.
E) Kanıtlayıcı anlatıma yer verilmiştir.

11. Uyuşamayız, yollarımız ayrı
Sen ciğercinin kedisi ben sokak kedisi
Senin yiyeceğin kalaylı kapta
Benimki aslan ağzında
Sen aşk rüyası görürsün, ben kemik
Ama seninki de kolay değil, kardeşim
Kolay değil hani
Böyle kuyruk sallamak Tanrı'nın günü

Orhan Veli'nin "Kuyruklu Şiir" **olarak tanınan bu metniyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) Üstü örtük, yergici, iğneleyici bir üslup kullanılmıştır.
B) Oldukça doğal ve içten bir söyleyişe yaslanılmıştır.
C) Alışılmamış bağdaştırmalarla çağrışım zenginliği yaratılmıştır.
D) "Kuyruk sallamak" sözü kinayeli bir söyleyiş oluşturmuştur.
E) Mizahi bir anlatım göze çarpmaktadır.

12. **Aşağıdakilerden hangisinde verilen örnek metin ile ilgili belirleme yanlıştır?**

A) Çekme yalnızlığımın ipini
Sökülüp gider yüreğim bir çorap gibi.
(Alışılmamış bağdaştırma)

B) İnci gibi beyazdı tenin
Zeytin gibi kara gözlerin
(Alışılmış bağdaştırma)

C) – Bu rüzgâr nedir böyle?
– İmbat bu.
(Söyleşmeye dayalı anlatım)

D) Rüzgârın tatlı tatlı okşadığı
Tenimin ateşi gitgide azalıyordu.
(Nesnel anlatım)

E) Onunla aynı yaşıt olduğumuz hâlde
o benden çok genç görünüyordu.
(Duruluğa aykırılık)

@tgdenemeleri

4. BÖLÜM

PARAGRAFTA DÜZEYİNDE ANLAM

NELER ÖĞRENECEĞİZ?

- PARAGRAF KAVRAMI
- PARAGRAFIN KONUSU
- PARAGRAFIN BAŞLIĞI
- PARAGRAFIN ANA DÜŞÜNCESİ
- PARAGRAFTA YARDIMCI DÜŞÜNCELER
- PARAGRAFIN YAPISI
- PARAGRAFLA İLGİLİ SORU KÖKLERİ
- PARAGRAF SORULARINI ÇÖZERKEN DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

BU KONUNUN ÖSYM SINAVINDAKİ YERİ

✔ ÖSYM'nin bütün Türkçe sınavlarında en çok soru çıkan bölüm paragraftır. Paragraf sorularını çok iyi ve doğru çözebilmek, öncelikle adayların okuma birikimine ve paragraf tekniklerini kavramış olmalarına bağlıdır. Çok sayıda paragraf sorusu çözmek ve çözümlemek ise sınavlarda bu alandaki başarınızı artıracaktır.

@tgdenemeleri

DİNLEMEYİ BİLMEK

Paradokstan hoşlanan bir bilge "Benzerinde hiçbir düşünce yokmuş gibi davran." diyordu. Bunu söylerken de demek istediği şuydu: "Benzerinin söylediği şeyi sen söylediğinde, o anda sende bulunması gereken duygunun onda da bulunabileceğini hiçbir zaman aklından geçirme." Tutku, en manasız sözleri hatta şöyle bir nebze manasız dediğimiz sözleri bile yeteri kadar açıklar. Adı üstünde olan heyecan, adalelerimize bulaşır bulaşmaz beden makinemiz hiç kimseye danışmadan nasıl titrer, koşar ya da vurursa bunun gibi aynı makine bağırabilir hatta hiçbir maksadı olmadan hafızanın kıvrımlarına uyarak nutuk da çekebilir. Bir sarhoş küfür ettiği zaman ne Tanrı'yı düşünür ne de şeytanı. Bir gevezenin sözlerinde hemen her kelime makineden çıkmış gibidir; üstünde titizlikle durulduktan sonra söylenen sözlerde bile bir şişirme payı vardır ki bunlar belki evvelce üzerinde düşünülmüş, ama söylendiği anda azıcık olsun üzerinde durulmamış şeylerdir. Sözün kısası, söz demek çoğu zaman gürültü demektir. Nasıl ki kara sabanla kılıç madenî bir ses çıkartır, rüzgâr inilder, kapı da gıcırdarsa heyecanlı insan da bunlar gibi bir söz gürültüsü çıkartır. Anlamak için kulak kesilene acırım; anladığını sanan kişiye ise daha çok. Anlaşılacak bir şey yok ki ortada.

Ama dikkat! İnsanca söylenmiş, canlı, renkli, tatlı bir sözde, çoğu zaman anlaşılması gereken çok güzel şeyler vardır. Güzellik, hemen hemen hiç aldatmayan bir belirtidir; çok muvazeneli bir vücut yapısı, ayarlanmış tutkuların varlığını gösterir; onun içindir ki güzel bir şarkıcı, şarkıyı kusursuz söyler, derler. Nitekim ben de bu yüzden şaire itibar ederim yani sözlerini daima iyiye yorarım; onda, sözlerine uyabilecek, benim için en güzel, en insanca, en olgun düşüncenin bulunduğunu farz ederim. Dinlemek denen şey de işte budur. Matematikçiyi dinlediğim zaman da kolay olan ilk delillerin çekimine kapılarak güzel delili beklerim; böyle bir şey bulamadım mı da sanki Çince konuşuyormuş gibi, anlamak kabiliyetim yokmuş diye düşünürüm. Ama küplere binmiş bir kadını dinlemek neden? Baştan aşağı Çince konuştuğunu anlamakta güçlük çekmem; değerli, güzel, insanca bir şey, sözün kısası hiçbir düşünce bulamam onda. Duyarım sadece, dinlemem.

Küplere binmiş bir kadın, dedim; doğrusu ya haksızlık ettim bunda: küplere binmiş bir erkek daha açık, daha anlaşılır sözler söylemez ki. Pabuçlarını ya da yaka düğmesini arayan bir erkek küfür savurduğu zaman, söylediklerini dinlemeye değmez. Burada şöyle demek daha doğru olurdu: Küplere binmiş bir kadın belki daha çok ve daha rahat konuşur; daha arı bir şekilde manasızdır. Belki de onda, sözün akışını kesen o parçalayıcı şiddet yoktur; cümleleri tıpkı suyun üstünde yüzen uzun kalaslar gibi gelip geçer. Bunun içindir ki saf dinleyici, bu bitmez tükenmez söz akımını hatırında tutmaya, tespit etmeye, düşünce hâline sokmaya eğilimlidir. Bir küfrün ise onu bu derece yanıltması imkânsızdır. Arabacı birbiri ardı sıra küfür savurur, kadın sitem eder durur, ama ikisi de gürültü etmekten ileri gidemez.

Piyano müzik aletidir, diye önüne oturup ellerini üstüne koyan her insanın güzel çalacağını sanmak delilik olur. İnsan dili de piyanoya benzer: Yumruklamaya kalktınız mı dikkate değer hiçbir ses çıkartamazsınız. Gerçekten de öyle; kızdığım, sabırsızlık içinde kıvrandığım, hayretler içinde kaldığım zaman söylediğim sözlerin benim için hiçbir manası yoktur; sizin için de Çince olması daha iyi. İlk anda çıkardığım bu gürültüden bir mana çıkarmaya çabalarsanız iyi insan, hatta doğru insan bile değilsiniz demektir. Hele bir, insan insanı dinlemeyi öğrensin.

ALAİN

@tgdenemeleri

Test 1

PARAGRAF DÜZEYİNDE ANLAM

Paragrafın Yapısı (Giriş, Gelişme, Sonuç, Paragraf Tamamlama)

1. Elon Musk 2024 yılının başlarında Neuralink projesinde yeni bir aşama kaydedildiğini bildirdi. Bu açıklamada beynine çip yerleştirilen hastanın düşünce gücüyle bilgisayar faresini oynatabildiği bilgisi yer aldı. Projeye pek çok kişi tepkiyle yaklaştı ama bu teknolojik atılıma destek verenler de oldu. Bazı insanlar sekiz dili bir arada konuşabilmek, bazı insanlar ise sağlık sorunlarını önceden tespit edebilmek için beynine çip taktırmayı kabul edebileceğini söylüyor. Tepki gösterenler ise ----.

Bu parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilirse "beyne çip takılmasıyla insanın duygu dünyasının yok olabileceğinden endişe edildiği**" sonucuna ulaşılabilir?**

A) bu çiplerin, insanların karar verme sürecini manipüle edebileceğini ileri sürüyor

B) insanın beyniyle bilgisayarı birleştirerek başkasının çipini, dolayısıyla beynini kontrol edebileceklerini iddia ediyor

C) beynine çip takılan bireyin rahatlıkla izlenebileceğini ve özel yaşamını korumasının imkânsız hâle gelebileceğini iddia ediyor

D) sağlıkla ilgili zorunlulukların dışında beyne çip takılmasının insanı mekanikleştireceğine ve onu robotlaştıracağına dair korku yaşıyor

E) insanın her an, nerede, kiminle, ne yaptığının izlenmesine yol açabilecek bir uygulamaya dönüşebileceğine inanıyor

2. Bütün gerçekler açık seçiktir, pırıl pırıl yayılır, serilir gözlerinin önüne. En derini, en çetini bile açıktır gerçeğin. Gerçeği söylemek, açık söylemektir bir bakıma. Nerede kapalı söyleyiş, dolambaçlı konuşma varsa orada gerçekten kaçınma, doğrudan ürkme var demektir. Bütün uygarlıklar, insan yaratmaları, başarılar ----

Düşüncenin akışına göre, parçanın son cümlesi aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanabilir?

A) açıklıktan, seçiklikten kaçındıkça gerçekten uzaklaşır.

B) açık söyleyişin, gerçeği olduğu gibi benimseyişin ürünleridir.

C) açıklıktan kaçındığı için verimli olamamış bir türlü.

D) bir bakışta kavranmayacak, alışılmadık şeyler değildir.

E) ancak açıklık derken sığlık, yavanlık anlaşılmasın.

3. ---- Modern, en modern edebiyatın dibini kazıyacak olursak yalnız Tolstoyların, Flaubertlerin değil, Joyceların, Kafkaların, Camusların azıcık dibini kazacak olursak onların altında da eski destanları, masalları buluruz. Kafka'nın "Şato"su, altında eğer binlerce yıllık masal anlatımını taşımasaydı tez günde kâğıttan şatolar gibi yıkılırdı. Birçok araştırıcının Joyce'ta eski mitleri, eski anlatım ögelerini bulmaları bir rastlantı değildir.

Düşüncenin akışına göre bu parçanın başına aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Yazılı edebiyat, sözlü edebiyatın bir devamı, bir sonucudur.

B) Sözlü anlatımın çok çeşitli olanakları vardır.

C) Her yazar, bir şekilde kendinden öncekini taklit eder.

D) Hiçbir yapıt aslında tam anlamıyla özgün değildir.

E) Günümüz edebiyatı yazılı değil, sözlü bir edebiyattır.

4. Yarın 20 Mart Uluslararası Mutluluk Günü. Dünyada gündem bu kadar ağırken tabii ister istemez bu durum, çok da ironik oluyor. Ama BM ve 160 ülkeden oluşan Action for Happines tarafından başlatılan hareketin amacı, ----.

Bu parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilirse "sözü edilen kuruluşun maddi gelişmişlik ile mutluluğun doğru orantılı olmadığı ilkesiyle hareket ettiği**" sonucuna ulaşılır?**

A) ülkelerin gelir dağılımındaki eşitsizliklerin giderilmesidir

B) insanların mutluluğunun ve refahının önündeki yapay engelleri kaldırmaktır

C) gelişmişlik ile zenginliğin aynı şey olmadığı yönünde farkındalık oluşturmaktır

D) mutluluğun bireysel değil sosyolojik bir olgu olduğunu benimsetmektir

E) ekonomik kârlılığın değil insanın mutluluğunun baş tacı edilmesini sağlamaktır

@tgdenemeleri

5. ---- ama eleştirmenin değerini beğendiği yazara bakarak ölçeriz. Bir bakıma, bana arkadaşını söyle sana kim olduğunu söyleyeyim durumu. Nice eleştirmenin kurduğu şatolar seçtiği ve kral ilan ettiği kişilerin tahttan düşmesiyle yıkılıverir. Yazarın başarısızlığı, onu başarılı ilan eden eleştirmenin övgüleriyle kapatılamayacağı gibi eleştirmeni de başarısız ilan ettirir. Çünkü el ele tutuşmak bazen birlikte düşmekten başka bir sonuç doğurmaz. İşte gerçek eleştirmen, bunun bilincindedir ve bu yüzden işini kılı kırk yararak yapar.

Bu parçanın başına dil ve anlam bakımından getirilebilecek en uygun cümle, aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yazarın değerini yazdığı yazılara bakarak belirleriz.

B) Eleştirmen, beyaza siyah, siyaha beyaz diyemez.

C) Sanatın değerini bilen toplumlar, eleştirmenin değerini bilir.

D) Yazar, yazdıklarının değerini anlatmaya çalışırsa komik duruma düşer.

E) Eleştirmenle yazar, el ele verip sanatta yeniliklere yol açmalıdır.

6. ---- ama ustalığımı falan göstermek için değil, bunca yıllık yazı hayatımda kendimi usta saymadım, öyle görmedim ve öyle göstermek istemedim. Bilakis kendimi hep bir acemi, hep bir amatör olarak gördüm. Gereksiz uzatmalarımı da acemiliğime bağladım. Daha kısa yazmak için daha çok düşünmeyi seçtim. Kafamda kotarmadan yani yazıyı iyice pişirmeden oturmadım sofraya. Bazıları, nasıl becerebiliyorsa çalakaşık yemek yer gibi çalakalem yazıyor ve yazdıkları da dişe dokunur şeyler oluyor. Ustalık mı desem yetenek mi desem bilemiyorum ama ben öyle yazmaya kalkışınca yazı uzadıkça uzuyor, hedeften sapıyor.

Bu parçanın anlam ve dil bakımından ilk cümlesi olmaya en uygun cümle aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ustaların kısa yazmaları düşüncelerinin zenginliğini gölgelemez

B) Ustaların yaratıcılık hedefine kısa yazarak ulaştığını gördükçe ben de kısa yazmak istiyorum

C) Uzun yazmayı beceremediğim için kısa yazmayı tercih ettiğim sanılmasın

D) Yazar, sözü uzatıp dallandırıp budaklandırıyorsa yazar değildir

E) Kısa da yazsam uzun da yazsam ben içimden geldiği ve konu öyle gerektirdiği için o şekilde yazarım

7. Bilmediğimiz bir rotada ilerliyorduk. Bu kadar kalabalık bir grup için sert bir rotaydı. Ama artık bu patikayı izlemek zorundaydık. Önce bir dereye indik. Dere kenarındaki patikayı takip ederek karşı yamaca çıktık ve buradan tekrar bir dereye indik. ---- Gene de tüm grup, bu riskli etabı geçmeyi başardı. Ağaçların arasında verdiğimiz mola, biraz kendimize gelmemizi sağladı. Yarım saat dinlendikten sonra tekrar patikadaydık.

Bu parçada boş bırakılan yere anlam akışına göre getirilmesi en uygun olan cümle, aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

A) Her inişin bir yokuşu, her yokuşun da bir inişi varmış sözü geldi aklıma.

B) Yürüyüşün en zorlu etabıydı burası.

C) Dağ yürüyüşü, en zevkli ama en yorucu sporlardan biridir.

D) Grubumuz, doğanın güzelliği karşısında âdeta kendinden geçmişti.

E) Dağ yürüyüşüyle yaşamak arasında ne çok benzerlik var, her ikisinde de engeller, kimine güç veriyor, kimini pes ettiriyor.

8. Edebiyat bir ışık hâlidir. Yazarının duygularının ışığını aksettirir. ---- Okuyucu ise aydınlanmış bir ortamda sanatçının yüreğini görür. Hatta onu eline alır. Onu anlar, onunla kendi duygularını da anlar çoğu kez. Çünkü edebiyatın ışığı, paylaşıldıkça çoğalır ve karanlıkları aydınlatır. Bu bakımdan yazar, bir keşifçidir ve kendi duygularını keşfeder, karanlıkta kalan yönlerini aydınlığa, ışığa kavuşturur. Okuyucu da bir keşifçidir, okuduğu kişiyi keşfetmeye çalışırken kendini bulur, kendini keşfeder ve kendindeki karanlığı aydınlığa çıkarır.

Bu parçadaki boş bırakılan yere dil ve düşünce örgüsü bakımından getirilebilecek en uygun söz, aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

A) Sanatçının duygularının en uygun ifade yolu şiirdir.

B) Duygularının götürdüğü yere giden sanatçının etkileme gücü yükselir.

C) Kafayla yüreğin aynı potada eritilmesiyle kalıcı yapıtlar oluşturulur.

D) Yazarın içindeki heyecanı aydınlatır ve ortaya çıkarır.

E) Her yapıt, yazarının iletisini taşıyan nehre bırakılmış bir şişedir.

@tgdenemeleri

9. I. Zaman da insan düşüncesinin aciz kaldığı bir kavramdır.
II. Zamanı kokutanların zamandan şikâyet etmesi çokça görülür.
III. Zaman, tüm canlıları kuşatan bir çemberdir öyleyse.
IV. Zamanın var oluşu, eskimeyen bir şeyin olmayacağının kanıtıdır.
V. Oysa zaman mutluluk umudu kadar mutsuzluk olasılığıdır da.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangileri bir paragrafın giriş cümlesi olmaya uygundur?

A) I ve III B) II ve IV C) III ve V
D) IV ve V E) I ve IV

10. I. Yaklaşık 3 bin metreden sonra ise pek bitki kalmıyor, yer yer beyaz kar, kendini gösteriyor.
II. Yörede ağaç sınırı, yaklaşık 2 bin metredir.
III. Sarılı morlu çiçekler ve yörede "komar" denilen beyaz çiçekli orman gülleri ise çayırları süslüyor.
IV. Sonrasında Altıparmak Dağları'nın yüksekliklerini alpin çayırları kaplıyor.
V. Bu yüksekliğe de daha çok ladin ağaçları ulaşabiliyor.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerle bir paragraf oluşturulursa hangisi bu paragrafın ikinci cümlesi olur?

A) V B) IV C) III D) II E) I

11. I. Üniforma diyorum çünkü o zamanlar demir yolcu elbiseleri tam bir üniforma idi.
II. Onların üniformalarına heveslenir, bazen dönüp dönüp bakardım arkalarından.
III. Şapkaları, subay şapkalarından neredeyse farksızdı.
IV. Lacivert ceketlerinin iki yakasında duran kırmızı kadife üzerine takılan sarı metal yıldızlar, askerlerin apoletli omuzlarından daha güzeldi benim için.
V. Evimiz, istasyon yoluna yakın olduğundan sürekli olarak işe giden demir yolculara rastlardım.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerle bir paragraf oluşturulursa sıralama aşağıdakilerden hangisi olmalıdır?

A) II - I - IV - III - V B) V - IV - II - I - III
C) V - II - I - III - IV D) IV - V - II - III - I
E) II - I - III - V - IV

12. ---- çünkü her yazı okunsun, anlaşılsın diye yazılır. Bazı yazıların kolay anlaşılması, bazılarının zor anlaşılması, eleştirilecek, ayıplanacak bir durum değildir. Ama hiç anlaşılmamak, hiçbir anlama, hiçbir iletiye kapı aralamamak, yazıyı "hiç" hükmünde kılar. Yazdığının anlaşılmadan kalmasını isteyen bir yazar yoktur. Varsa da ona ben yazar demem. Ama anlaşılmak için sanatsal seviyeyi ayaklar altına atmak da doğru değildir. Bir yazıyı bir kişi bile anlıyorsa orada da anlaşılmazlık yoktur diye düşünürüm.

Bu parçanın başına dil ve düşünce akışı bakımından getirilebilecek en uygun cümle aşağıdakilerden hangisidir?

A) Zor anlaşılan sanatsal yapıtlar, daha az okunur.
B) Kolayca anlaşılıp çabucak tüketilen yazılar kalıcılığı yakalayamaz.
C) Her yazı, yazarından izler, esintiler taşır.
D) Yazarlar, yazdıklarıyla yalnızca estetik bir yapı ortaya koymayı amaçlamalı.
E) Hiçbir yazar, hiçbir yazısını, hiçbir şey anlatmamak üzerine oluşturamaz.

Yaşamak fırsattır, yararlanmayı bil.
Yaşamak güzelliktir, kıymetini bil.
Yaşamak mutluluktur, tatmayı bil.
Yaşamak, meydan okunmasıdır sana,
karşı çıkmayı bil.
Yaşamak görevdir, tamamlamayı bil.
Yaşamak oyundur, oynamayı bil.
Yaşamak servettir, korumayı bil.
Yaşamak aşktır, sevgidir; keyfini çıkarmayı bil.
Yaşamak bilmecedir, çözmeyi bil.
Yaşamak verilmiş bir sözdür, tutmayı bil.
Yaşamak hüzündür, aşmayı bil.
Yaşamak şarkıdır, söylemeyi bil.
Yaşamak mücadeledir, kabullenmeyi bil.
Yaşamak trajedidir, göğüslemeyi bil.
Yaşamak maceradır göze almayı bil.
Yaşamak çok kıymetlidir, mahvetmemeyi bil.
Yaşamak yaşamaktır, uğruna yaşamayı bil.

(Rahibe Teresa)

@tgdenemeleri

1. OpenAll adlı teknoloji devi, video üreten yapay zekâ sistemi Sora ile çığır açmaya hazırlanıyor. Araştırma projesi olarak yola koyulan Sora, şimdilik bir deney grubu tarafından inceleniyor ve yapılan testlerde ----.

Bu parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilirse "Sora teknolojisinin otokontrol sistemiyle desteklenmeye çalışıldığı" sonucuna ulaşılır?

A) emsallerinden dört kat daha yüksek çözünürlüğe sahip HD kaliteli videolar üretildiği görülüyor

B) güvenlik sorunu yaratabilecek her türlü "prompt"u ve görüntüyü kendiliğinden reddeden sistem kurulmaya kafa yoruluyor

C) sistemin tek bir fotoğrafı yahut grafiği çok az bir işlemle ve çok kısa sürede videoya dönüştürmesi planlanıyor

D) karmaşık bir sahnede fizik kurallarının simüle edilmesinin veya neden-sonuç ilişkilerini tahmin etmenin mümkün olabileceği ortaya konuyor

E) deepfake videolar üretmenin şantaj görüntüleri oluşturmanın, olmayan deliller yaratmanın önüne nasıl geçilebileceğine yönelik uygulamalar araştırılıyor

2. Cemil Meriç "Yazmak, edebiyat karşısında soyunmaktır." der. Onun için söze apayrı bir değer verirdi. "Kimi belinde kılıçla, kimi başında taçla doğar, ben elinde kalemle doğanlardanım." derken bir kalem savaşçısı olduğunu da vurgulamış oluyordu. O, bazı kavramlara savaş açmış bir yazardı. Onun sözcükleri seçişi, sözcük gruplarını oluşturuşu, bağdaştırma yöntemleri, çağdaşlarından çok farklıydı. Yazısının altında imzasını görmeseniz de bu yazı Cemil Meriç'e aittir diyebilirdiniz.----

Bu parça, dil ve düşünce akışına uygun olarak aşağıdakilerden hangisiyle sürdürülebilir?

A) Yazmak, onun asla bozulamayacak bir yazgısıydı.
B) O, bilinmeyen bir yerden gelmiş gibiydi.
C) Onu, bütün yazın dünyası çok iyi tanırdı.
D) Bu kadar kendine özgü bir biçemi vardı.
E) Öylesine içten, öylesine kavrayıcı bir üslubun sahibiydi.

3. İnsan, toplumsallığı gereği tek başına ele alınamayacak bir varlık. Bu yüzden doğduğu andan itibaren belli bir dille, dünya görüşüyle, estetik beğeniyle ve inanç sistemiyle çevrelenmiş durumda. İnsanı bulunduğu toplumda kodlayan şeylerin belki de toplamıdır ahlak. Nasıl oturup kalkacağımızdan tutun da saygıdan ne anlamamız gerektiğine, müzik beğenimize, damak tadımıza, ekonomimize kadar her şey ahlak denen bu dizge aracılığıyla belirleniyor ---- O hâlde, bu iç içeliğe rağmen ahlakı aşan bir evrensel "etik"ten söz edilebilir mi? Ahlak söz konusu olduğunda kültüre mahkum kalmaktan kurtulmak mümkün mü? Bu yöndeki bir çaba yine buna girişenin kültürel kodlarıyla sınırlı kalmayacak mıdır?

Bu parçanın boş bırakılan yerine anlam ve anlatım açısından getirilebilecek en uygun söz aşağıdakilerden hangisidir?

A) İnsan, gerçekle düşün kesiştiği bir kavşak noktasıdır.
B) İnsanın bu kuşatılmışlık içerisinde "Ben özgürüm." demesi ne kadar anlamsız.
C) Bununla birlikte insan kültür tarafından var edildiği gibi kültürü de var eden bir varlık.
D) Öyleyse bir insanın iyiliğine ve kötülüğüne karar verirken bu çok yönlü etkenleri göz önünde tutmalıyız.
E) Nitekim toplumuna aykırı davranan kişiye "ahlaksız" etiketini yapıştırıverirler.

4. I. Bu tanıma göre lider olabilmeniz için en başta insanlara ilham verecek kadar değerli bir amacınızın olması gerekir.

II. Oysa çoğu insan, değil böyle bir amaca sahip olmak, sahip olmaya hakkı olduğunu bile düşünmüyor: bu sebeple de lider olamıyor.

III. Liderlik, en net tanımıyla bir amaç uğrunda insanları harekete geçirebilmektir.

IV. Gerçi zaten insanın özgün benliğinden gelen bir amaç, ister istemez her insanda bulunuyor.

V. Ama liderlik için gerekli olan amaç, biraz farklıdır; bu amaç, bireysel olarak anlamlı, elde edilmesi önemli ve sonucunda başkalarına da katkı sağlayacak değerde bir amaç olmalıdır.

Numaralanmış cümleler anlamlı bir parça oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

@tgdenemeleri

5. ---- Nitekim matematikten, ekonomiye; fizikten, psikolojiye; biyolojiden, sosyolojiye dek adı veya konusu ne olursa olsun tüm bilimler kesinliğin taşlarıyla örülmüş bir kale olarak görülüyor. "Bilim" deyince herkesin aklına sarsılmaz doğrular, tam güvenilir saptamalar geliyor. Oysa hiçbir bilim için olmuş bitmiş bir yapı gözüyle bakılamaz. Çünkü bilimde sürekli bir değişim vardır ve bilimi ayakta tutan da bu değişimlerdir. Bilimin vardığı her noktayı son nokta kabul etseydik bilim asla bu noktaya gelemezdi. Bilimde "belkiler" vardır; "aslalar" yoktur. "Şu an" vardır; "her an" veya "her zaman" değil.

Bu parçanın ilk cümlesi olmaya dil ve anlam bakımından en uygun cümle, aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bilimin doğruları nesnel, sanatın doğruları özneldir.
B) Bilimsel yargıların sana göresi, bana göresi yahut o zamana göresi, bu zamana göresi olamaz.
C) Günümüzde kol gezen yanlış bir kanı var: Bilimin kesin olduğu inancı.
D) Bilimsel yöntem, bilimden bilime değişiklik gösterir.
E) Sanatın göreceli oluşuna karşın bilimin değişmeyen yasalara dayanması, bilim insanının ayrıcalığıdır.

6. Mart ayı gelmişti ama kızım, hâlâ okumayı sökmemişti. Ödevlerini yapmamak için bir sürü bahane buluyordu. Elimden geldiğince ilgileniyor, çalışma şevki kazanması için çabalıyordum. ---- Âdeta inatla okuma yazma öğrenmemeye çalışıyordu. Öğretmenliğin kazandırdığı bütün deneyimlerimi kullanıyor, hiçbirinin işe yaramadığını görünce paniğe kapılıyordum. Kızımdan bir yaş küçük oğlumdan ve henüz yedi aylık bebeğimden çaldığım bütün zamanlarımı ona veriyordum ama her seferinde düş kırıklığına uğruyordum.

Bu parçada boş bırakılan yere getirilebilecek en uygun cümle aşağıdakilerden hangisidir?

A) Derken okuma yazmayı sökmeye başladı.
B) Ancak bir arpa boyu yol alamıyorduk.
C) Çalışma şevki kazandırdığımı hissetmeye başlayınca çok mutlu oldum.
D) Onunla uğraşmak, bana keyif veriyordu.
E) Zamanla anne-kız ilişkisi, öğretmen-öğrenci ilişkisine dönüşüyordu.

7. ---- Oysa insanoğlunun hiçbiri, diğeriyle aynı isteklere, arzulara, ideallere, hayallere sahip değildir. Hiçbir insan, kişilik olarak bir başkasının kopyası değildir. Bu farklılığı ortaya koyan birçok sözümüz vardır. "Ak koyunun kara kuzusu olur." "Âlimden, zalim doğar." gibi atasözlerimiz bunu ortaya koyar. İkizler bile biçim olarak benzeseler de kişilik olarak çok farklıdırlar. Bu kadar farklılığın olduğu bir yerde mutluluk için gösterilen toptancı yaklaşımların gerçeklerle bağdaşır yanı yoktur.

Bu parçanın başına dil-düşünce örgüsüne göre getirilebilecek en uygun cümle aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

A) Babayla oğul, anneyle kız, büyük kardeşle küçük kardeş bile birbirinden çok farklıdır.
B) İnsanoğlunu anlamak, ona yön vermek, onu mutlu etmek o kadar zor ki...
C) Bizim toplumumuzda zengin yahut başarılı insansanız aynı zamanda mutlu insansınızdır.
D) İnsanın girift yapısını anlamadan insanı mutlu edebilmek mümkün değildir.
E) Hayal kırıklıklarının kaynağında insanın insana gereğinden fazla güven duyması ya da değer vermesi vardır.

8. ---- Çok ince duyarlıklar, karmaşık duygu ve düşüncelerle örülü derinlikli mısraların yanında bir bakmışsınız ki basit, sıradan duygu ve düşünceler uç vermiştir. Çok sevdiğini söylediği genç kızı hiçbir gerekçe göstermeden yüzüstü bırakacak ve severek evlendiği Fatma Hanım için *Makber*'i yazacak fakat daha onun yasını bile doğru dürüst yaşamadan Lüsyen Hanım'la gönül maceraları yaşayacaktır. Bütün bu zıtlıklar, onun dil anlayışına da sirayet edecek ve çok ağır, süslü bir dille yazdığı bir eserden sonra yerel dili kullanmaya kadar giden, sade bir halk dili kullanabilecektir.

Bu parçanın ilk cümlesi olmaya en uygun cümle, aşağıdakilerden hangisidir?

A) Abdülhak Hamit Tarhan, Tanzimat'ın en büyük şairidir.
B) Abdülhak Hamit Tarhan, pastoral şiirin de felsefî şiirin de ilk örneklerini vermiştir.
C) Abdülhak Hamit Tarhan, yazdığını yaşayan yaşadığını yazan bir şairdir.
D) Abdülhak Hamit Tarhan, en duygusal şairlerimizden birisidir.
E) Abdülhak Hamit Tarhan, ömrü boyunca tuhaf tezatların adamı olarak yaşamıştır.

@tgdenemeleri

9. Kutup ayılarının fok avlayabilmeleri için Arktik Denizi'ndeki buzullar hayati önemde. Dolayısıyla buzulların erimesi, nesillerinin tükenmesi riskini de beraberinde getiriyor. Ancak yeni yapılan bir araştırma, ----.

Bu parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilirse "kutup ayılarının hayatta kalmalarıyla ilgili bir risk olmadığı" **sonucuna ulaşılır?**

A) küresel ısınma hızının yavaşlatılmaması durumunda kutup ayılarının nesli tükenecek hayvanlar listesinin başlarında yer alacağını gösterdi

B) kutup ayılarının taze su kaynaklarının olduğu platformları -dağlardan kopan buzul parçalarını- kullanarak avcılık yöntemlerini koşullara adapte ettiklerini tespit etti

C) kutup ayıları hakkında ne kadar çok bilgiye sahip olursak önümüzdeki 50 yıl içinde bu ayıların hayatta kalmalarına yardımcı olabileceğimizi ortaya koydu

D) bu ayıların dünyanın diğer bölgelerinde yaşayan ayılara oranla daha yavaş üretiklerini ve boyut olarak da daha küçük olduklarını belirledi

E) yetişkin kutup ayılarının 255 güne kadar aç kalabildiklerini fakat yavrularının açlığa uzun süre dayanamadıklarını ortaya çıkardı

10. ---- ekmeğimden kesip kitap alıyordum. Okudukça sanki pencereler açılıyor, ayaklarım yerden kesiliyor, maviliklere yükseliyordum. Her biri diğerinden daha ışıklı pencerelerden geçerek uçar gibi ilerliyordum gökyüzünde. Okumak, düşünce ufuklarımı genişletiyor, bilgimi artırıyor, ilgi alanlarımı çoğaltıyordu. Çok okumalıyım diyordum, hâlâ da diyorum. Bilmenin sınırı yok ki okumanın sınırı olsun.

Bu parçanın başına dil ve anlam açısından aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi uygun <u>değildir</u>?

A) Harçlıklarım, almak istediğim kitaplara yetmiyordu;

B) Okumak, bende büyük bir tutkuya dönüşmüştü;

C) Kazancım yetersiz olduğu için kitap almak, benim için büyük bir özveriyi gerektiriyordu;

D) Her kitabı alamıyordum, sıkı bir seçim yapıyordum; çünkü

E) Kitap okumak, bir tutkuya dönüşebilir ama bir hastalığa dönüşmemeli;

11. Bu dünyada her şey, doğal bir ahenk, birlik ve bütünlük içinde. Onları parçalara bölen, ayrıymış, farklıymış gibi gösteren biziz. En ayrı gibi görülen şeyler arasında bile bir ilişki, bir benzerlik bulmak mümkündür. Yeter ki "çokluk"un tuzaklarına düşmeyelim ve bakmayı, görmeyi bilelim. Mesela şiir ve matematik yani harfler ve rakamlar, hayat ve ölüm, fânilik ve ebedîlik. Hiçbiri, diğeri olmadan anlamlı değil. Biri olmadan diğerinin varlığı imkânsız. ----

Bu parçanın son cümlesi olmaya uygun olan cümle aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bunun için varlıklar arası çatışmalar kaçınılmaz olarak yaşanıyor.

B) Bu yüzden varoluşun özünde zıtlıkların oluşturduğu uyum vardır.

C) Ama var olanla yetinmek, kişiyi ileri gitmekten alıkoyar.

D) Hâlbuki evrensel sevgi ya da hümanizm, ütopyadan ibarettir.

E) Nitekim tezatların anlamını çözmek de insanın sorumluluk alanına girer.

12. Sözlü geleneği güçlü olan ve yazı öncesi dönemi yaşamış toplumların pırlanta değerinde atasözleri vardır. Yılların ırmağından süzülerek gelen bu sözler, çoğu kez doğruluğu tartışılmayan evrensel doğruları işaret eder. Hele de aynı tarihsel süreçlerden geçmiş, benzer coğrafyalarda yaşamış, ortak acıları veya sevinçleri tatmış milletlerin atasözleri, bütün sınırları aşıp aynı sonuca varırlar. Bu da yine bir Türk atasözünün evrensel doğrularla nasıl buluştuğunu gösterir: ----

Bu parçanın anlam akışına göre sonuna getirilebilecek <u>en uygun</u> söz aşağıdakilerden hangisidir?

A) Her yiğidin yoğurt yiyişi farklıdır.

B) Söz, bir yaş deridir; nereye çekersen oraya gider.

C) El ile gelen, düğün bayram.

D) Bıçak, kendi sapını yontmaz.

E) Aklın yolu birdir.

@tgdenemeleri

Test 3

PARAGRAF DÜZEYİNDE ANLAM

Paragrafın Yapısı (Paragraf Bölme, Paragrafın Akışı)

1. Aşkta olduğu gibi bir sanat yapıtında da değeri oluşturan şey, onun ulaşılmaz bir noktada duruşudur. (I) Vurgunu olduğumuz ürünler, ona ne kadar yaklaşırsak yaklaşalım, daima bir kulaç ötemizde durur. (II) Bu bir kulaçlık mesafe de bir türlü kapanmak bilmez. (III) İyi yazılmamış bir düşünce, ne kadar doğru olursa olsun esere bir değer, bir güzellik katmaz. (IV) Güzelliğin ölçüsü, konu sanat olduğunda, elbette ifade ediş tarzı yani üsluptur. (V) Ancak üsluptan kasdımız asla bir kelime oyunculuğu yahut biçem cambazlığı da değildir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerden hangisiyle başlar?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Gökçeada'daki Tuz Gölü, rüzgâr ve dalgaların denizden koparıp oluşturduğu bir lagündür. (I) Uzun yıllar boyunca rüzgâr ve dalgaların yığdığı kumlar, gölü denizden ayırmayı başardı ama bunların ilişkisini tam olarak kesemedi. (II) Lagünlerin yaygın olduğu alan Marmara Denizi'nin İstanbul tarafıyla Karadeniz tarafıdır. (III) Göl, yine denizden besleniyor, bu beslenmeye biraz da yağmur destek oluyor, herhangi bir dere veya ırmak tarafından beslenmiyor. (IV) Bu göl ile deniz arasında ince bir kum seddi var. (V) Çok kurak yıllarda, buharlaşma sonucunda tamamen kuruyor ve üstünde doğal bir tuz tabakası kalıyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. (I) Anadolu'nun göçebe yaşamı sürdüren son Yörük topluluğu olan Sarıkeçililer için göç başladı. (II) Kış aylarını Mersin'in Anamur, Aydıncık ve Gülnar ilçelerinde geçiren bu insanlar, yaz aylarını ise Konya ve Karaman yaylalarında geçirir. (III) UNESCO tarafından hazırlanan Somut Olmayan Kültürel Miras Projesi kapsamında desteklenen Sarıkeçililer göçebe yaşamlarını biraz da bu destekle sürdürebiliyorlar. (IV) Aslında "göç" bir yenilenme, bir yeniden diriliş arzusudur. (V) Onların bu yaşam tarzlarını sürdürebilmeleri için daha büyük desteklerin sağlanmasını gerekli buluyorum.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. (I) Bir gün, kasabanın yaslandığı tepenin zirvesine çıktım. (II) Tepemde süzülen akbabaları ilk kez bu kadar yakından gördüm. (III) Tepede rüzgârın insan gibi fısıldadığını duydum ama ne demek istediğini anlayamadım. (IV) Dağlar, göl, kasaba, düzlükler hepsi ayağımın altındaydı. (V) Hiç kanat çırpmıyor, süzülerek yükselip alçalıyordu akbabalar.

Bu parçanın dil ve düşünce akışındaki bozukluğu gidermek için aşağıdakilerden hangisi yapılmalıdır?

A) I ve III. cümleler yer değiştirmelidir.
B) II. cümleyle IV. cümle yer değiştirmelidir.
C) IV. cümle, I. cümleden sonra getirilmelidir.
D) IV. cümle ile V. cümlenin yeri değiştirilmelidir.
E) III ve V. cümle yer değiştirmelidir.

@tgdenemeleri

5. (I) Bu dünya yüzünde mutluluktan daha çok üzerinde konuşulmuş bir şey yoktur denebilir. (II) Dinlerin gayesi bu, felsefenin konusu bu, harap dünyamızın tek rüyası yine budur. (III) Bir şeyi elde etmek için onu tanımak gerekir, biz de mutluluğun ne olduğunu araştırmak zorundayız. (IV) Ama bu gaye, bu konu ve bu rüyaların en tatlısı olan mutluluk nedir? (V) Şimdi nerede okuduğumu hatırlayamadığım bir tarifi yazmadan geçemeyeceğim. (VI) Şöyle diyordu yazar: "Mutluluk büyük bir aşk ve çalışkanlıktır!"

Parçadaki anlam ve anlatım bütünlüğünü sağlamak için aşağıdakilerden hangisinin yapılması uygun olur?

A) II. cümle, III. cümleden sonra gelmelidir.
B) IV. cümle, III. cümleden önce gelmelidir.
C) I. cümle ile V. cümle yer değiştirmelidir.
D) IV. cümle ile I. cümle yer değiştirmelidir.
E) III. cümle, V. cümleden sonra gelmelidir.

6. (I) Çağımız iletişim çağı olarak öngörülmektedir. (II) Böyle öngürülen çağımızda yazılı kültürün, yerini hızla görsel kültüre bırakmak zorunda kaldığı gözlenmektedir. (III) Ancak görsel kültür içerisinde sinemanın önemi de yadsınamaz. (IV) Görsel kültürün en etkin kitle iletişim aracı şüphesiz televizyondur. (V) Elbette ki televizyon yayın akışlarında sinema filmlerinin çoklukla bulunması, sinema sanatının işlevini ön plana çıkarmaktadır.

Yukarıda numaralanmış cümlelerden hangi ikisi yer değiştirirse anlamsal akış sağlanmış olur?

A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) III ve V E) IV ve V

7. (I) Bu dönem tiyatromuza yön veren aydın yazarlarımız ve sahne sanatçılarımız, toplum sorunları karşısında duyarlıdırlar. (II) Bu sanatçılar sanatın işlevsel ve nitelikli olması konusunda sorumluluk yüklenmişlerdir. (III) Bu bakımdan Cumhuriyet'in ilk on yılında yazılmış ve çoğu sahnelenmiş olan bu oyunlar, gündemde olan siyasal görüşleri ve sanat anlayışını yansıtır. (IV) Olaylar klasik Batı tiyatrosunun neden-sonuç bağıyla zincirlenen bütünlüklü, kapalı yapısı içinde iyice yoğrulmuştur. (V) Önceki dönemlerde olduğu gibi, yazarlar, tiyatro sanatının seyirci üzerindeki etkisini dikkate alarak ona mesaj verme, ilgisini toplum sorunlarına çekme eğilimindedir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi anlatımın akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. (I) Kitapsever insanla kitap delisini birbirine karıştırmamalıyız. (II) Kitap delilerine bir örnek, Paris belediye başkanlarından Boulard idi. (III) Bu, düpedüz, kitaba sahip olma hırsıydı; kitap deliliğiydi. (IV) Kitaplara yer açmak için, sahibi olduğu altı binanın bütün kiracılarını çıkarttı, her yeri kitapla doldurdu. (V) Binalarda dolaşacak yer bile kalmamıştı. (VI) Her gün Seine rıhtımlarını dolaşır, ayrım yapmadan yüzlerce kitap alırdı.

Bu parçadaki anlam karışıklığını gidermek için numaralı cümlelerden hangileri yer değiştirmelidir?

A) III ve VI B) III ve V C) II ve IV
D) IV ve VI E) II ve VI

@tgdenemeleri

9. *Yılan Hikâyesi* bugün de ilgiyle okunuyor. (I) Ne var ki bu ilgiyi roman ögeleri sağlamıyor. (II) Romanda anlatılan olaylar sağlıyor. (III) *Yılan Hikâyesi*, gerçekte, roman olmaktan çok, bir romancıya sunulmuş malzemeler toplamı. (IV) Samim Kocagöz'ün tutumu ise bir romancı tutumundan çok, bir röportajcı tutumu. (V) Kocagöz'ün bu tutumu, eserin roman olma niteliğini zedeliyor.

Bu parça ikiye bölünmek istense ikinci paragraf hangisiyle başlar?

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. (I) Bir kimseye öykücüdür diyebilmek için anlattıklarının başka öykücüleri hatırlatmaması gerekir bize. (II) İyi öykücüler, baktıkları olaylarda yalnız kendilerince ortaya çıkarılan ilişkiler görürler. (III) Yeni bir bileşimdir yazdıkları. (IV) Her üç beş yılda bir yaygınlaşan sözlere, betimlemelere, benzetmelere eğilim duyarlar. (V) Yeni bir yorum, yeni bir anlam getirirler, o güne kadar birbiriyle ilgisiz görünen öykü ögelerini bir araya getirip öyküleştirirler.

Numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. (I) Yaşamı kolaylaştırmak insanın elindeyken zorlaştırmak, yaşama yapılan bir saygısızlıktır. (II) İnsanın mutlu olabilmesi için kendisiyle barışık olması gerekir. (III) İnsanın kendisiyle barışık olması ise kendisiyle tanışık olmasına, kendi özelliklerini tanımasına bağlıdır. (IV) Kişinin kendini olumlu ve olumsuz yönleriyle tanımaksızın kendini hoşnut edebilecek işler yapabilmesi imkânsızdır. (V) Kendisiyle ilgili farkındalığı gelişmemiş bir insanın kendisiyle barışık, mutlu bir insan olması şöyle dursun bu insan, kendi gölgesiyle bile kavga eder.

Bu parçanın dil ve anlam akışını numaralanmış cümlelerden hangisi bozmuştur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

12. (I) Dilimden çok çektim, çekmeye de devam ediyorum. (II) Susmayı bilenlere hayranım ama şu yaşa geldim ben susmayı öğrenemedim. (III) Yalan söylemekle doğruyu söylememek arasındaki ince çizgiyi idrak edemedim. (IV) Doğru bildiğimi söylemezsem karşımdakine yalan söylemiş, ikiyüzlülük etmiş gibi hissediyorum kendimi. (V) Günümüz insanı, doğruları söyleyen insana kulaklarını tıkamayı tercih ediyor.

Bu parçanın dil ve düşünce akışını numaralanmış cümlelerden hangisi bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

✓ ÖNEMLİ

✔ *Paragrafa cümle ekleme sorularında çoğu kez soruyu doğru çözüp cevabı yanlış işaretleme sorunu yaşanmaktadır. Bundan kurtulmak için şunlara dikkat ediniz:*

a) Numaralanmış yerlerden hangisine ifadesi varsa biliniz ki numaranın olduğu yer, boşluk olarak algılanmalı yani orada üç nokta (...) varmış gibi bakılmalıdır.

b) Numaralanmış cümlelerden hangisinden önce ya da hangisinden sonra denirse her numaranın bir cümleye ait olduğu unutulmamalıdır ve hangi numaranın hangi cümleye ait olduğuna dikkat edilmelidir.

✓ ÖNEMLİ

✔ *"Parçayı iki paragrafa ayırmak gerekirse hangi cümle ilk paragrafın son cümlesi olabilir?" şeklindeki bir soru oldukça yanıltıcıdır; burada ezberlenmiş soru biçimi olan ikinci paragrafın ilk cümlesi hangisi olabilir?" şeklinde algılama gerçekleşmektedir.*

✔ *Öyleyse önce soru kökünün doğru okunması ve farkındalık içinde olunması gerekmektedir.*

@tgdenemeleri

1. (I) Çoban Ali, sıcak bastırınca koyunları koyu gölgeli çam ağacının gölgesine yatırdı. (II) Kendisi de Ceyhan Irmağı'nın kıyısındaki çınar ağaçlarının gölgesine rahatça uzandı. (III) O pamuk tarlalarında Kiraz'la türkü söyleye söyleye çalıştıkları günler düştü aklına. (IV) Uykusu kaçtı, huzuru kaçtı, Kiraz'ı Haceli'ye verirlerse, ne için yaşayacağım ki diye düşündü. (V) Irmağın karşı tarafındaki pamuk tarlalarını gözleri buğulanarak seyretmeye başladı.

Bu parçadaki dil ve anlam akışını düzeltebilmek için aşağıdakilerden hangisi yapılmalıdır?

A) III. cümle, V. cümleden sonra getirilmelidir.
B) V. cümle, II. cümleden sonra getirilmelidir.
C) IV ve V. cümlelerin yerleri değiştirilmelidir.
D) II. cümle, paragrafın başına konmalıdır.
E) II. cümle ile V. cümlenin yeri değiştirilmelidir.

2. (I) Anadolumuz tarihin başlangıcından bu yana çeşitli uygarlıklara beşiklik etmiştir. (II) Bu bereketli topraklar üzerinde kurulan yüzlerce uygarlık, kültür birikimimiz üzerinde, hiç kuşkusuz, irili ufaklı izler bırakmıştır. (III) Kültür zenginliğimize katkıda bulunan bilim ve düşün adamlarımız, Anadolu topraklarının bereketini yansıtacak kadar çoktur. (IV) Bu izler, tarihimizin ve kültürümüzün derinliğini oluşturur. (V) Öyle ki bir Yunus Emre'yi, bir Mevlânâ'yı, Hacı Bektaş Veli'yi bütün dünya tanımaktadır.

Bu paragrafta anlatımın akışını sağlayabilmek için numaralanmış cümlelerden hangi ikisi yer değiştirmelidir?

A) I ve III B) II ve IV C) III ve IV D) III ve V E) IV ve V

3. Damla sakızı üretimi gerçekten çok zor ve zahmetli bir iş. (I) Sakız ağaçları, sadece adanın volkanik bölgelerinde yetişiyor. (II) Ağaçlara ulaşmak, reçineyi akıtmak, onu toplamak, toplanan sakızlardaki lekeleri iğnelerle temizlemek çok zorlu bir süreç. (III) Üstelik de her ağaçtan en fazla 200-300 gram damla alınabiliyor. (IV) Sakız Adası'nın turistik yanlarından çok ekonomik özellikleri dikkat çekici. (V) Yunanistan'ı yıkan büyük kriz, âdeta Sakız'a hiç uğramamış. (VI) En önemli gelir kaynağı ise "mastiha" denilen damla sakızı. (VII) Damla Sakızı Üreticiler Birliği ise Ada'nın ekonomik faaliyetlerinde amiral gemisi görevini üstlenmiş.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istenirse ikinci paragraf numaralanmış cümlelerden hangisiyle başlamalıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. (I) Yapay et; enerji, su kaybı, tarımsal alan yetersizliği gibi sorunlara bir çözüm olarak görülmektedir. (II) Bu tür etlerin insan sağlığı açısından sakıncaları ve faydaları bütün dünyada tartışılmaktadır. (III) Yapay et, laboratuvar ortamında, kök hücre kültürlerinden üretilen önemli bir protein alternatifidir. (IV) Bilim insanlarına göre sağlığa etkisi açısından daha fazla veriye ihtiyaç var. (V) Modifiye edilmiş hücre hatlarında tümör oluşturmaya meyilli protein izlerine rastlanması, bilim dünyasında endişe yaratıyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

@tgdenemeleri

5. (I) Bireyin düşünme, akıl yürütme, yargılama ve çıkarım yapabilme yeteneklerinin toplamı olan zekâ, biyolojik ve toplumsal temelli bir kavramdır. (II) Zekâ, durağan olmamasından dolayı yaşam boyu geliştirilebilme potansiyeline sahiptir. (III) Her birey, kalıtımla kuşaktan kuşağa geçen belirli bir kapasiteyle dünyaya gelmekte; bu kapasite, yeni öğrenmeler ve çeşitli çevresel faktörlerin etkisiyle biçimlenmektedir. (IV) Zekâ gelişiminde biyolojik faktörler ile çevresel faktörlerin ne ölçüde etkili olduğunu belirlemek amacıyla çeşitli araştırmalar yapılmıştır. (V) Araştırmaların başlamasında zekâ üzerinde yalnızca kalıtımın ve yalnızca çevrenin etkili olduğunu iddia eden çevrelerin savlarının doğruluğunda ısrar etmeleri ve tartışmalara yol açmaları etkili olmuştur. (VI) Bu araştırmalar, her iki kesimin de doğru söylediğini ama doğrunun yalnızca bir yönünü söylediğini ortaya koymuştur.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

6. (I) İki büklüm olmuş, yaşı olmayan yaşlı bir kadınla gevrek otu topluyorduk. (II) Benim nefesim yetmedi ama o bir koşuda kayalıklara vardı. (III) Gevrek otunu toplamak hayli zahmetliydi zira düzlükte az bulunuyordu ve kayalara tırmanmak gerekiyordu. (IV) Şehirlilik, işte böyle bir şeydi: Genç yaşta insanda bir gram soluk bırakmıyordu. (V) Yanına güçlükle vardığımda torbasını çoktan gevrek otu, körmen ve ebegümeciyle doldurmuştu.

Bu parçanın dil ve anlam akışındaki bozukluğu gidermek için numaralanmış cümlelerden hangileri yer değiştirmelidir?

A) I ve II B) II ve III C) II ve IV D) III ve IV E) IV ve V

7. (I) Oldukça hızlı gelen traktörün arkasından atlısı yayanı, kadını erkeği bağrışa çağrışa geliyordu (II) Karların erimeye, havaların güzelleşmeye başladığı ilkbaharın ilk günlerinden biriydi. (III) Birden köyün giriş yolunda zincirleme patlamaları andıran büyük bir gürültü duyuldu. (IV) Kendimi merakla sokağa attığımda bahçelerin ötesinden kocaman, kapkara bir traktörün dumanlar saça saça geldiğini gördüm. (V) Kalabalık, itişip kakışıyor, bir panayırdaymış gibi neşe içinde koşuşuyordu.

Bu parçadaki dil ve anlam akışını düzeltmek için aşağıdakilerden hangisi yapılmalıdır?

A) I. cümle, V. cümleden önce getirilmelidir.
B) I. cümleyle IV. cümle yer değiştirmelidir.
C) II. cümle ile V. cümle yer değiştirmelidir.
D) V. cümle, III. cümleden sonra getirilmelidir.
E) III ve IV. cümleler yer değiştirmelidir.

8. Birinci Yeni de denilen Garip Akımı'nın sanatçıları, ölçü ve uyak bağımlılığına, beyit ve dörtlük tutsaklığına son verdiler. (I) Şairâneliğe, mecaza, imgeye, teşbih ve istiareye düşman oldular, sıradan insanların, sıradan durumlarını, sıradan sözcüklerle anlattılar. (II) Şiir sanatı, yapaylığı bünyesinde barındıramayan bir sanattır ve şair, bunu asla göz ardı etmemelidir. (III) Zorlama söyleyişler, yapay benzetmeler, şairin ölümü demektir. (IV) Bu açıdan bakılacak olursa dupduru söyleyişiyle Orhan Veli'nin hâlâ yaşıyor olmasının gizemi çözülmüş olur. (V) Gerek Orhan Veli'de gerek Behçet Necatigil'de gerekse Cahit Külebi'de doğallığın çarpıcılığını ve ölümsüzleştirici etkisini gözlemleyebiliriz.

Bu parçayı iki paragrafa ayırmak gerekirse ikinci paragrafın ilk cümlesi aşağıdakilerden hangisi olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

@tgdenemeleri

9. (I) Hint safranı olarak da bilinen zerdeçal, mutfaklarımızda çoktan yerini alması gereken bir baharat aslında. (II) Aynı familyadan oldukları için biçim ve tat olarak zencefile çok benzer. (III) Faydalarını okuyunca siz de şimdiye kadar zerdeçalı soframızdan niye uzak tutmuşuz ki diye hayıflanacaksınız. (IV) Azerbaycan ve Hint mutfaklarının vazgeçilmezi olan bu "sarı kök" başta karaciğer ve ülser şikayetlerinde koruyucu ve onarıcı bir etkiye sahiptir. (V) Hazmı kolaylaştırır, karın ağrılarına iyi gelir hatta hafızayı güçlendirir. (VI) Sabahları balla karıştırılan bir çay kaşığı zerdeçal, alerjik rahatsızlıkların toparlanmasında yararlı olmaktadır.

Bu parçanın dil ve anlam akışını bozan cümle aşağıdakilerden hangisidir?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

10. (I) Yüzlerce kırmızı ışığın titreştiği bu devasa mangalı kuş bakışı seyrederken kalbinize kızgın bir maşa sokulurdu. (II) Şehirde ne kadar otobüs, taksi ve minibüs varsa buluşur, egzoz borularından çıkan siyah dumanlarla şoförlerin küfürleri birbirine karışır, bu buluşma uçsuz bucaksız bir korteje dönüşürdü. (III) Bu kortej, korna sesleri ve homurtular eşliğinde çok yavaş bir tempoyla ilerlerdi. (IV) Bir üst geçitten bakıldığında bütün arabalar, ışıkları yanık vaziyette yola park etmiş gibi görünürdü. (V) Akşam saatlerinde şehrin bütün ana caddeleri tıkanırdı.

Bu parçadaki dil ve anlam akışını düzeltmek için hangi iki cümle yer değiştirmelidir?

A) I ve V B) II ve IV C) II ve V
D) I ve II E) III ve IV

11. (I) Acılara, sevinçlere alışmak, yaşadıklarını giderek birer alışkanlık hâline getirmek, insanoğlunun mantıklı tavırlarından biri gibi görünür önce. (II) Öyle ya, acılara alışmazsa bir uçurum kenarında sevinçlere alışmazsa bir dağın doruğunda kalmış olmaz mı insan? (III) Böyle olunca hep başı döner insanın, normal yaşantısını sürdüremez insan. (IV) İnsanın normal yaşantısını sürdürebilmesi için acılara ve sevinçlere dengeli ve ölçülü tepkiler vermesi gerekir. (V) Oysa her gün insanın yaşamını sürdürebilmesi için para kazanması, banka kuyruklarına girmesi, maaş alması, elektrik, telefon, su faturası yatırması gibi işleri yürütmesi şarttır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

12. (I) Çocuklara sevginizi verebilir, düşüncelerinizi veremezsiniz. (II) Çocuklara sevgiyi vermek demek, onların her isteğini yerine getirmek değildir. (III) Zaten her çocuğun kendine ait bir düşüncesi vardır çünkü. (IV) Eviniz, onların bedenlerinin barınağı olabilir ama ruhlarının barınağı olamaz. (V) Zira onların ruhları, yarının evlerinde yaşar ve siz düşlerinizde bile bu evlere konuk olamazsınız.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

✓ ÖNEMLİ

- ✔ *Saydam : şeffaf*
- ✔ *Mütevazı : alçak gönüllü, kibirlenmeyen*
- ✔ *Beylik söz : kalıplaşmış, basmakalıp, klişeleşmiş söz*
- ✔ *Tekdüze : Monoton, hep aynı biçimde olan*
- ✔ *Tamah : açgözlülük, doymazlık*
- ✔ *Kaos : karışıklık, karmaşa*
- ✔ *Hayıflanma : Üzülme ve pişmanlık*
- ✔ *Kanıksanma : alışıp, tepkisizleşme*
- ✔ *Tavsama : çürüme, yozlaşma, gücünü yitirme*

@tgdenemeleri

Test 5

PARAGRAF DÜZEYİNDE ANLAM

Paragrafın Yapısı (Düşüncenin Akışını Düzeltme, Paragrafı Bölme)

1. Şair, görünene ve güncele kapıları pek fazla açmaz, açamaz. (I) O, her zaman ve mekânda geçerli olan, bütün insanlığı ilgilendiren, kalıcı konuları ilgi alanına alır. (II) Şiiri, pek çok yazın türüne göre özel kılan özelliği, ölümsüzün ve evrenselin peşinde oluşudur. (III) Bizim yüreğimize ebedî olanın ışığını düşürüyorsa şiir, şafak doğacak demektir. (IV) Şiirin etki gücünü borçlu olduğu şey, deyişindeki güzelliktir. (V) Bir şiirin iletisi ne kadar anlamlı ve derin olursa olsun iyi ifade edilmemişse bunun bir anlamı yoktur. (VI) İyi anlatım, şiirin can damarıdır ve bunu yakalayamayan şair, eline aldığı her konuyu israf eder.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerden hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

2. (I) Yaşam, çekirdek yuvasına ölüm kurdunun yerleştiği bir elma gibidir. (II) İnsan yaşamının hiçbir evresi, gençlik evresi kadar karmaşık değildir. (III) Çalkantıların, çekişmelerin, yanlış anlamaların ve yanlış anlaşılmaların çağıdır bu evre. (IV) Aynı zamanda arayışların sancısı çekilir yaşamın bu evresinde. (V) Çevreye kendini kabul ettirmenin savaşımının da verildiği bu dönemin acıları da sevinçleri de bir zaman sonra anılar sandığında yerini almaya başlar.

Bu parçanın dil ve düşünce akışını bozan cümle aşağıdakilerden hangisidir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. I. Su stresi yaşayan ülke olmaktan kurtulmak istiyorsak tarımdaki vahşi sulamaya son vermeli ve bu oranı değiştirmeliyiz.

II. Dünyanın üçte ikisi suyla kaplı ama tatlısu kaynağımız sadece yüzde 2,5.

III. BM Gıda ve Tarım Örgütünün verilerine göre içilebilir tatlısu kaynağımızın yüzde 70'i tarımda harcanıyor.

IV. Bu kaynağın en büyük tüketicisi ise gıda ve tarım sektörü.

V. Ülkemize gelince 57 milyar metreküp su tüketiminin yüzde 77'si tarımsal amaçlı kullanılıyor.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi <u>baştan üçüncü</u> olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. (I) Gurbet, tuhaf bir kelimedir, söyler söylemez ağızda kekremsi bir tat bırakır. (II) Gurbet şairleri, şiirimizin en lirik ve içe dokunan şiirlerinin sahibidirler. (III) Dil üstünde bir katre erimeyen kaya tuzu, bir saklı burukluktur gurbet kelimesi. (IV) Gurbetin yarattığı burukluğu, kekremsiliği tarif et deseler edemezsin. (V) Kabataslak anlatır ama asla tam karşılığını bulamazsın.

Bu parçanın dil ve düşünce akışını numaralanmış cümlelerden hangisi bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

@tgdenemeleri

5. (I) Çiçekler nasıl susuz kalınca kurursa sevgisizlik de insanın çiçeği olan yüreğini kurutur. (II) İnsan bazı bazı tereddüt eder, sevdiği kişiden şüpheye düşer. (III) Ama bu çok doğaldır çünkü gölge olmadan güneş, şüphe olmadan da aşk olmaz. (IV) Zaten bir insanı yedi gün, yirmi dört saat aynı şekilde, hiçbir iniş çıkış yaşamadan sevmek mümkün değildir. (V) Öyleyse neden zorlanıyoruz sevdiğimiz insanları, sevmediğimiz anlar, hatta sevmediğimiz günler olabileceğini kabul etmekte.

Bu paragrafın dil ve anlam akışını numaralanmış cümlelerden hangisi bozmuştur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. (I) Bir toplumun gücü, o toplumu oluşturan insanların bir araya gelmelerinde ve birlik olmalarındadır. (II) İş birliği, yardımlaşma ve dayanışma düzlemlerinden bencillik düzlemlerine geçenler o kadar çoğaldı ki gelecekten korkuyorum. (III) Çünkü bedenlerinden değil gönüllerinden birbirine bağlanan insanlar, bir güç oluşturabilir ancak. (IV) Toplumumuzun muhtaç olduğu görüş birliği, gönül birliği, el ele tutuşma gibi özelliklerinin yerine son zamanlarda ayrılık, ayrışma ve uzaklaşma davranışları kol gezmeye başladı. (V) İnsan bedenlerini bir araya toplamak, bir marifet değildir.

Bu parçanın dil ve anlam akışını düzeltebilmek için aşağıdakilerden hangisi yapılmalıdır?

A) IV. cümle, I. cümleden önce getirilmelidir.
B) II. cümle, V. cümle ile yer değiştirmelidir.
C) III. cümle ile V. cümle yer değiştirmelidir.
D) I. cümle, V. cümleden sonra getirilmelidir.
E) III. cümle ile IV. cümle yer değiştirmelidir.

7. (I) Bilimsel araştırma yolu, dikenli tellerin olduğu taşlı yollardan geçer. (II) Bu dikenleri ve taşları atlama cesareti gösteremeyenler hiç yola çıkmamalıdır. (III) Bilimsel araştırmalar yapanların sayısı arttıkça toplum dış tehditlere karşı korkularını yener. (IV) Sonuç alamayacak ve yolda kalacak kişilerdir onlar. (V) Kendilerini bilim yolunda zorlamaya da çalışmayınız. Çünkü onlar bu durumda sahte araştırmalara yöneleceklerdir.

Bu parçanın dil ve anlam akışını numaralanmış cümlelerden hangisi bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Hiçbir yazar, bütün okuyucularını bire bir tanıyamaz; her yazarın bire bir tanıyabildiği birkaç okuyucusu bulunabilir, o başka. (I) Çünkü yazarın her yazdığı illa da o birkaç kişi için değildir. (II) Öyle olsaydı yazar, anlatacaklarını onlara anlatmakla işini bitirmiş olurdu. (III) Yazarın kime hitap ettiğini bilmesi elbette yararlıdır. (IV) Bu durum özellikle gazete yazarları için çok geçerli bir durumdur. (V) Gazete yazarı okuyucusunun o gün kendinden ne beklediğini bilerek yahut tahmin ederek yazısını kaleme alır. (VI) Gazete yazarı, bu bakımdan okuyucusunun beklentisini hesaba katmak zorundadır. (VII) Ama bir roman ve öykü yazarı bu konuda çok farklı konumdadır.

Bu parçayı iki paragrafa ayırmak gerekirse ikinci paragraf hangi cümleyle başlatılmalıdır?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

@tgdenemeleri

9. I. Yani hayat öğretir bize vazgeçmenin kıymetini bir de hatalarımız.

II. Kimilerimiz ise hiçbir zaman öğrenemeyiz bunu, dersimizi almayız.

III. O özel gençlerden değilsek seneler geçtikçe anlarız vazgeçebilmenin kıymetini.

IV. Vazgeçebilmek, bir erdemdir ve insan bu güzel meziyete, çok geç yaşlarda erişebilir.

V. Gençler için buna erişmek çok zordur ama öyle gençler de vardır ki ihtiyarlardan daha bilgedir, o başka.

Numaralanmış cümlelerle bir paragraf oluşturulursa paragrafın ilk cümlesi, aşağıdakilerden hangisi olmalıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. (I) Kulağınıza adınızdan sonra ninniler, türküler okunduysa, türkülerle büyüdüyseniz ve türkülerle geçiyorsanız dünyadan gönlünüze bir şekilde işleyen, sözleri ve ezgisiyle sizi büyüleyen türküler illaki vardır. (II) Türküler, yürekleri birbirine yaklaştırır; ayrılıkları törpüler birlikleri besler ve güç verir topluma. (III) Gündelik hayatın orta yerinde, bazen umulmadık kalabalıkların içinde çaresiz yakalanırsınız, alır götürür sizi uzaklara. (IV) Nedenini, niçinini düşünmenize fırsat bırakmadan doğrudan damarlarınıza karışır ve işgal eder yüreğinizde bir yerleri. (V) O türkü atının terkisine binip gidersiniz bilinmeyen zamanlara, bilinmeyen yerlere.

Bu parçanın dil ve anlam akışını numaralanmış cümlelerden hangisi bozmuştur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. (I) *Genç Werther'in Acıları* romanının yazılışından elli yıl sonra bu romanı nasıl yazdığını Goethe'ye sorarlar. (II) Yaşadım, sevdim, çok acı çektim, hepsi bu der o büyük yazar. (III) Ona bunu söyleten neydi, hangi acıları, hangi aşklardan, nasıl çekmişti? (IV) Her zaman büyük acılar, büyük roman doğurur çünkü acıdır, sanatın anası. (V) Bütün bu soruların cevabını bulmadan bu romanı anlamak, romandaki etki gücünü keşfetmek mümkün görünmüyor.

Bu parçanın dil ve düşünce örgüsünü numaralanmış cümlelerden hangisi bozmuştur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

12. Evlerimizden bize, bizden evlerimize sinen çok şey vardır ve bu yüzden zordur, hazindir bir evden bir eve göçmek, göç taşımak. (I) Her şeyi taşımak mümkündür ancak hatıralar, orada öylece kalır. (II) Haftalarca sırtüstü yatıp seyrettiğiniz tavan, içinde ilk adımınızı attığınız oda, takılıp düştüğünüz eşik, orada öylece kalır. (III) Evin bahçesinde ağaç, ağaçta salıncak ve salıncakta çocukluğunuz öylece kalır. (IV) Ev, insana biçim verir, yön verir. (V) Evin genişliği, darlığı; duvarlarının rengi, tavanının yüksekliği farkına varılmadan insanı etkiler. (VI) Evdeki odaların yetersizliği kaynaştırıcı, çokluğu yalnızlaştırıcı ve bireyselleştirici etkileriyle içindekini biçimlendirir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerden hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

@tgdenemeleri

1. (I) Ramachandran, yıllardır Amerika'da yaşayan, ödüller almış bir nöroloji uzmanı. (II) Hint asıllı olan bu bilim insanı, ruhaniyete, maneviyata, mistisizme açık bir damara sahip. (III) Çalışmalarında şaşırtıcı biçimde bilimin akılcı, gözlemci, pozitivizme dayalı birikimi ile tasavvufun, insanlığı birbirine bağlı gören felsefesini buluşturmakta. (IV) Ramachandran, kolları ya da bacakları kesilmiş insanlarla çalışıyor. (V) Bu tür hastaların kaybettikleri uzuvlarının ağrısını hissetmeye devam ettiklerini söyleyen Ramachandran bu soruna çözümler arıyor. (VI) Bu "hayali sancı bilim" dünyasının çözemediği muammayı çalışma alanı yapmış. (VII) Kaybettiği kolu veya bacağı sızlayan bir insanın bu sancılarının "senkronize olma" yöntemiyle çözülebileceğini kanıtlamış.

Bu parçayı iki paragrafa bölmek gerekirse ikinci paragraf numaralanmış cümlelerden hangisiyle başlamalıdır?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

2. (I) Kahramanmaraş'a bağlı Zeytin Kaplıcası, güzel bir yayla kasabası. (II) Boz dağların, sağlam kayaların kucağında yavaş yavaş büyüyen bu kasaba yazın dolar, kışın boşalır. (III) Bölgede meşhur olan keçi peyniri, organik sebzeleri, meyveleri, temiz havası ve suyu vazgeçilmez özellikleridir. (IV) Kahramanmaraş'tan sonra genellikle tırmanarak yetmiş km daha yolculuk yaparak buraya ulaşabilirsiniz. (V) Bu güzel yayla kasabasının kaplıca, ucuz barınma ve beslenme imkânı gibi daha birçok vazgeçilmezi bulunuyor.

Bu parçanın dil ve anlam akışını numaralanmış cümlelerden hangisi bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. "Yazmak mı yaşamak mı?" ikilemenin açmazına düşenler var. (I) Oysa yaşamakla yazmak zıt şeyler değil ki karşı karşıya konsunlar. (II) Yaşamaya, ben, tanımaya ve yazmaya kapı aralayan bir yöntem olarak yaklaşıyorum. (III) Hele de yaşarken yaşadıklarına yazar gözlüğünü çıkarmadan bakabiliyorsan yazmakla yaşamak çok uyumlu bir ikili olacaktır. (IV) Kimilerine göre, yazı, ancak yaşanmış olanı aktarabildiği ölçüde başarılı olma şansını elde eder. (V) Bu yaşantı, iç yaşantı da olabilir, dış yaşantı da. (VI) Yeter ki yazarın yazdığı yaşamış olduğu bir yaşantı olsun. (VII) Bunu bazen o derece abartırlar ki yazar, kendi yaşamıyla kahramanın yaşamını birbirine karıştırır. (VIII) Balzac'ın hastalığı sırasında kahramanlarından birisi olan hayalî bir doktoru günlerce aratmasını andırır durumlara maruz kalır böyleleri.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerden hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

4. (I) Tolstoy'u "dostlarım" listesine eklediğimde hâlen öğrenciydim ve Goethe'nin "Werther"inde altı çizilecek satırlar arıyordum. (II) Bence herkesin dönüp dönüp okumaktan zevk aldığı bir dostlar listesi olmalı. (III) Onca sevimliliğine rağmen Goethe'ye içim ısınmadı, ona dostlarım listesinde sağlam bir yer veremedim. (IV) Werther, etkileyici bir karakterdi ama onun intiharından sorumlu bir kâtil gibi hissettim Goethe'yi. (V) Hele yetmiş dört yaşındayken on dokuz yaşındaki bir kıza aşık olup da düştüğü hâlleri öğrenince ondan büsbütün soğudum ve kitaplarını en uzak raflara dizdim.

Bu parçadaki dil ve anlam akışını numaralanmış cümlelerden hangisi bozmuştur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

@tgdenemeleri

5. (I) Açık kapıdan içeriye giren güvercin, dört bir yanı camlarla kaplı kafede pencereleri ayırt edemiyor. (II) Demek ki diyorum tuzaklar değil farkına varılmayan tuzaklar öldürüyor insanı. (III) Telaşla uçup uçup hızla camlara toslayıp sersemliyor, sonra yeniden toparlanıp bir başka cama doğru son hızla bir daha uçuyor. (IV) Özgürlük için verdiği sonuçsuz mücadelede tuzakları göremediği için kendi kendini öldürüyor zavallı güvercin. (V) Camlar o kadar temiz ki güvercin onun kendisini durduran bir engel olduğunun farkına bir türlü varamıyor.

Bu parçadaki dil ve anlam akışını düzeltmek için aşağıdakilerden hangisi yapılmalıdır?

A) I ve V. cümleler yer değiştirmelidir.
B) II ve V. cümleler yer değiştirmelidir.
C) III ve IV. cümleler yer değiştirmelidir.
D) V. cümle, I. cümleden sonra getirilmelidir.
E) II. cümle, V. cümleden sonra getirilmelidir.

6. (I) Gülten Akın "Küçük Kızın Türküsü" başlıklı şiirinde kendi çevrem dediği halkı anlatmıştır. (II) Akın, burada çocukluk günlerini, İkinci Dünya Savaşı yıllarında çektiği yoksunlukları anlatır. (III) Sonra dünyayı kendisine "zehir zindan edenleri" anımsar, onları bir an için bağışlamayı düşünür, hemen vazgeçer. (IV) Bağışlayamamanın verdiği öfke kaplar dizelerini. (V) Kocaları öldürülerek ağaya kaçırılan güzel gelinler, daha otuzunda iş güç yorgunluğundan, kahırlı bir yaşamdan dolayı çöken kadınlar onun konularıdır. (VI) Bu çileli kadınları anlatırken çok içten ve yalın bir söyleyişle çarpıcı bir şiir katına ulaşır. (VII) Onun şiirlerinin çarpıcılığında bir başka etken ise kendine özgülüktür.

Bu parçayı iki paragrafa ayırmak gerekirse ikinci paragraf numaralanmış cümlelerden hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

7. (I) Ben, yalnız kalabilen insanları severim. (II) Onlar, güçlü ve kendine yetebilen insanlardır. (III) Bir grubun parçası olup sürü psikolojisiyle hareket etmeyen, kendi özgül ağırlığı bulunan ve kendisiyle barışık olan bu insanlar, yaratıcı eylemlerde bulunabilirler. (IV) Yalnızlıkları, bazı çevrelerce antisosyallik olarak değerlendirilebilir. (V) Büyük sanat adamları, büyük fikir ve bilim insanları hep yalnızlığın çocuklarıdır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. (I) Hepimiz, birbirimizden farklı nice yetenekle dünyaya geliyoruz. (II) Sonra aile, mahalle, okul, toplum el birliğiyle ve devasa bir silgiyle aşama aşama siliyor kabiliyetlerimizi, farklılıklarımızı, en çok da cesaretimizi. (III) Aynı evde yan yana büyüyen iki kardeş bile birbirinden alabildiğine farklı özelliklerle donatılmış olabiliyor. (IV) Pısıyor, susuyoruz; sesimizi yitiriyoruz; giderek birbirimize benziyor, tıpatıp aynılaşıyoruz. (V) Eğitim sistemi yaratıcılığı teşvik etmekten, bireysel meziyetleri ortaya çıkarıp desteklemekten ziyade köreltiyor, yok ediyor.

Bu parçadaki dil ve anlatım akışındaki bozukluğu giderebilmek için aşağıdakilerden hangisi yapılmalıdır?

A) I. cümle ile IV. cümle yer değiştirmelidir.
B) V. cümle, başa getirilmelidir.
C) III. cümle, parçadan atılmalıdır.
D) IV. cümle ile V. cümle yer değiştirmelidir.
E) III. cümle, I. cümleden sonra getirilmelidir.

@tgdenemeleri

9. I. Yakınmaları karşısında bir dostu şöyle der ona: "Gençsin, sağlığın yerinde, sen yeterli görmesen de başarılısın, hiçbir düşmanın yok."

II. Bu filmin kahramanı, iyi yazar olmak isteyen bir kişidir.

III. Ama bir türlü istediği romanı yazamadığı için mutsuzdur oysa herkes ona öykünmekte, özenmektedir.

IV. Yıllar önce gördüğüm bir filmden ilginç bir sahne anımsıyorum.

V. Sinirlenen yazar, dostuna şöyle der: "Keşke bir Çehov, bir Tolstoy düzeyinde yazar olsaydım da bütün dünya düşmanım olsaydı."

Yukarıdaki cümlelerle anlam bütünlüğü olan bir paragraf oluşturulsa sondan ikinci cümle aşağıdakilerden hangisi olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. (I) 18 Mart 2024'te kakao, küresel emtia piyasalarında ton başına 8 bin 360 doları görerek yeni bir rekor kırdı. (II) Yıllık fiyat artışının yüzde 180'i aştığı kakaoda mart başından beri artışlar istikrarlı biçimde 8 bin doların üzerinde gerçekleşiyor. (III) Kakao üretimi yapan ülkelerden Fildişi Sahili, küresel stoğun yüzde 40'ını karşılıyor; Gana yüzde 20, Endonezya yüzde 15 payla ikinci ve üçüncü sırayı paylaşıyor. (IV) Uluslararası Kakao Örgütü (ICCO) küresel stoklarda önceki sezona göre yüzde 11 düşüş gerçekleştiği için kakao fiyatlarının yükseldiğini açıkladı. (V) Tahmini stok açığının 550 bin tonu bulduğunu belirten yetkililer, ham madde fiyatının çok fazla artacağına dikkat çekti.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Uzun süre karamsar bir insanla bir arada yaşamak zorundaysanız vay hâlinize. (I) Çünkü sizin iyimserliğiniz, onun kötümserliği karşısında eninde sonunda mağlup olur. (II) Bir zaman sonra bir de bakmışsınız ki siz de onun gibi her şeyden şikâyet hâlindesiniz, her şeyde bir kötü yan bulmaktasınız. (III) Karamsarlık, öyle inatçı bir hastalıktır ki tedavisi mümkün değildir. (IV) Kangren olmuş bir organdır karamsarlık, onu mutlaka kesip atmalısınızdır. (V) Eğer onu kesip atmazsanız her geçen gün yaşamınızı etkisi altına alacak ve sizi hayattan koparacaktır. (VI) Eşiniz, anneniz, babanız bile olsa bu durum, bence başka tedavi kabul etmez. (VII) Bunu vicdansızlık olarak görebilirsiniz ama vicdanınız bu konuda bir işe yaramayacaktır.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerden hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

12. I. Manzaradan üçümüz de çok etkilendik.

II. Burası, kışlanın da yan tarafında bulunan bir dereydi.

III. Orada hiç ummadığımız bir manzarayla karşılaştık.

IV. Giysileri paçavralardan ibaret olan birkaç çocukla birkaç kadın, kışladan atılan kömürleri ve yiyecek artıklarını topluyordu.

V. Bir gün ben ve sınıfımızdan iki arkadaş, okulun arka taraflarında bir yere gittik.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerle bir paragraf oluşturulursa hangisi paragrafın üçüncü cümlesi olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

@tgdenemeleri

Test 7

PARAGRAF DÜZEYİNDE ANLAM

Paragrafa Cümle Ekleme (Numaralanmış Yer, Numaralanmış Cümle)

1. (I) İnsan vardır ufku geniş, gönlü cömert ve güler yüzlüdür, onunla oturdukça oturmak istersiniz. (II) Muhabbetinden keyif alır, ilham bulursunuz. (III) Hafiflemiş olarak ve rüzgârda tüy gibi gidersiniz. (IV) İçinizde bir gonca gül açılır, katmer katmer renklenir. (V) Elinizde olmadan hayata gülümsersiniz.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisinden sonra "Yanından kalktığınızda az buçuk değişmiş, zenginleşmiş olarak kendi yolunuza koyulursunuz." **cümlesinin getirilmesi uygundur?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. (I) Birçok insan zanneder ki bir yazar aylardır, senelerdir üzerinde çalıştığı kitabı bitirince rahatlar. (II) Hatta gider, kutlar, eğlenir; mutluluğunu yakınlarıyla paylaşır. (III) Üstüne bir hafiflik, tavırlarına bir rahatlık gelir. (IV) Bir şeyleri kurtardım, hâllettim diyerek mutlu olur. (V) Bu kadar uzun zamandır zihninde kurduğu hikâyeden, alıştığı ritimden, gece gündüz düşündüğü karakterden ayrılmak yazarı boşluğa düşürür.

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisine "Hâlbuki işin aslı bambaşkadır, hakikatte bunun tam tersi olur." **sözünün getirilmesi dil ve düşünce bütünlüğünü sağlar?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. (I) Aynı selde sürükleniyorken aynı ağaç köküne sarılmak, aynı çölde ilerliyorken mataranızdaki son bir yudum suyu yanındakine sunmaktır, dostluk. (II) Kendinize dahi söyleyemediğiniz hakikatleri ona anlatır, yüzüne bakamadığınız yaraları ona gösterirsiniz yalnızca. (III) Aynı yangının alevlerini yüzünüzde hissettiğiniz, aynı zehrin acısını damarlarınızda bildiğiniz, kalbi kalbinizle aynı ritimde atan kişidir dost. (IV) Böyle bir dosta sahipsen çok büyük bir zenginliğin sahibisindir. (V) Hayat, ancak böyle dostları olanlar için anlamlıdır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden önce "Yani dost paylaşılandır." **sözü getirilirse parça dil ve düşünce bakımından bütünleşmiş olur?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Kemal Özer, ilk dönem şiirlerinde İkinci Yeni'nin önde gelen şairlerinden biriydi. (I) Sözcük seçimi, dize sağlamlığı, ses uyumu, imge yeniliği ve duyarlık derinliği ile dikkat çekiyordu. (II) Fakat adı geçen akımın öteki sözcüleri gibi o da genellikle biçimci ve bireyciydi. (III) İçerikten çok biçime ağırlık veriyor, deyişin peşinde koşuyor, toplumsal sorunlara sırt çeviriyordu. (IV) Kitlelere arkasını dönerek ancak elit bir azınlığın tadına varabileceği şiirler yazıyordu. (V)

Bu parçadaki numaralanmış yerlerden hangisine "Bu elit azınlık ise örtülü, imgeli, soyut ve çağrışımlı şiiri seven küçük bir kesimdi." **cümlesinin getirilmesi dil ve anlam akışına uygun düşer?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

@tgdenemeleri

5. (I) Bazen "yalın edebiyat" diye bir söz çalınır kulağınıza. (II) Yazarın kelime oyununa, süse, süslenmeye başvurmadan yazdığı anlatılmak istenir. (III) Biraz daha zorlanarak yazarın gücünü kelimelerden edebiyat oyunlarından almadığı ileri sürülür. (IV) Yazar, diyeceklerini okuyucusuna eğip bükmeden, sözü dolandırmadan söyleme marifetine sahip sayıldığı için başarılı görülür. (V) Çünkü her edebiyat oyunu, kötü ve sahte değildir ve edebiyatı öldürmez, aksine ona can verir.

Bu parçadaki numaralanmış yerlerden hangisine "Oysa yalın yazan herkes başarılı, edebiyat oyunlarına başvuran herkes de başarısız değildir." **cümlesinin getirilmesi uygundur?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. (I) Edip Cansever'in "Ben Ruhi Bey Nasılım" adını taşıyan şiiri, İstanbul'da sahneye taşınıyormuş. (II) Hatırladığım kadarıyla o şiirde Ruhi Bey, çiçek sergicisi, meyhane garsonu, meyhane patronu, kürk tamircisi Yorgo, cenaze kaldırıcısı gibi çok farklı kişilerin bakış açısından anlatılır. (III) Her ne kadar ortada bir hikâye varmış gibi görünse de ortada olan, bence hikâye edilmiş bir şiir vardır. (IV) Bana kalırsa söylenemez çünkü bir şiir sahneye aktarılınca "sahnedeki şiir" artık bizim bildiğimiz özgün şiir olmaktan çıkar, başka bir şeye dönüşür. (V) Çünkü şiir, içeriği ve yapısıyla parçalanamaz bir bütünlüktür.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisinden sonra "Sorun burada değil, sorun, bir şiirin sahne diliyle ve şiirliğini koruyarak söylenip söylenemeyeceğinde." **sözü getirilirse dil ve anlam bütünlüğü sağlanmış olur?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. (I) Yazarlığın çıkış noktası, yaşanılan dünyadan memnun olmama hâlidir. (II) Yazar, cesurca ve çıkarsızca her türlü riski göze alıp eleştirir yanlışları. (III) Her türlü eleştiriye maruz kalsa da eleştirilecek şeyleri dile getirmekten vazgeçemez. (IV) Çoğu zaman kucağında yaşadığı toplumun üvey evladı olur. (V) Yazarın doğasında vardır yanlışı görmek ve göstermek.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisinin yerine "Yazar, genellikle içinde doğup büyüdüğü sosyal yapı tarafından dışlanır." **cümlesi getirilirse parçanın dil ve anlam akışında herhangi bir eksilme veya bozulma olmaz?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. (I) Borges'in görme yeteneği doğuştan zayıftı ama yaşı ilerledikçe durumu kötüleşti ve nihayetinde tümüyle kör oldu. (II) Ne ilginçtir ki eleştirmenler, ondaki görme kaybının hayal etme yeteneğini daha da artırdığına inandılar. (III) Bu gerçek dünyayı göremedikçe hayalî dünyayı daha iyi seyreyledi Borges. (IV) Belki de bu yüzden bu yazıları hep gerçeküstü olaylar, karakterler ve varlıklarla dolu oldu. (V) Biz körler kadar varoluşun derinliğini kim sorgulayabilir ki diye sordu bir yazısında.

Bu parçadaki numaralanmış yerlerden hangisine "Son dönem ürünleri, hep üçüncü gözüyle seyreylediği bu düşsel dünyanın iz düşümleriydi." **cümlesinin getirilmesi uygundur?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

@tgdenemeleri

9. (I) Gerçek şairin yüreğinin ibresi sevince değil hüzne ayarlıdır. (II) Yaşamı doya doya, doyumsaya doyumsaya, günlük güneşlik yaşayamaz gerçek bir şair. (III) Yaşamı ıskalamadan, yaşamdan uzaklaşmadan, her gün biraz daha intihar etmeden yazan şairin şiiri, ölümsüzlüğü yakalayamaz. (IV) Nitekim ölümsüz şairlerin hepsi yaza yaza kendini öldüren, yaşamın uzağına düşen, mutsuz kişilerdir. (V) Zaten yaşamda mutluluğu yakalamış kişinin ne işi olabilir ki böylesine çileli bir işle.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisinden sonra "Şiirinin yaşaması için şairin adım adım, azar azar, yaza yaza öldürmesi gerekir kendini." **cümlesi getirilmelidir?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. İsmet Özel, şiirde bir arayışın adamıdır ama o, ararken çok uzaklara gitse de kendisinin uzağına asla düşmez. Çünkü onun bir ayağı, daima sabittir; bu toprakların değerleri, aşkları ve inançları merkezinde durur, diğer ayağı ise bir pergel gibi dolaşır durur. İsyancı söyleyişinde bir Nazım Hikmet esintisi, mistik söyleyişinde bir Necip Fazıl duyarlığı hissedilir ---- ama o her zaman İsmet Özel'dir. Celladına gülümseyen, geceleyin koşulara çıkan, uzun yola çıkmaya hüküm giymiş, matarasında tuzlu su, yürüyen yürüyen ve daima kendisi kalan, özgün bir şair.

Bu parçada boş bırakılan yere dil ve düşünce açısından getirilebilecek en uygun cümle aşağıdakilerden hangisidir?

A) çünkü şiirin gizini çözmüş biridir o
B) bu yüzden şiiri bütün türlerden üstün tutar
C) nitekim şiirde karar kılmasının başka etkenleri de vardır
D) sosyal gerçekçiliğin üslubuyla mistik özü birleştirir
E) daha birçok şairle benzer yanları bulunabilir

11. (I) Klasik eserlerin okunmasını her yazar gibi ben de öneriyorum. (II) Çünkü günümüzün sanatçılarında onlardan beslenmişlik vardır. (III) Üstelik klasik eserler evrensel oldukları için günümüzün okuyucusuna da birçok şey verecektir. (IV) Kendim de bir okuyucu olarak Shakespeare'i, Mevlânâ'yı, Tolstoy'u, Peyami Safa'yı okumaktan büyük keyif alırım. (V) Onları okurken ufkumun ve gönlümün genişlediğini hissederim.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden önce "Onlar okunmadan günümüz sanatçılarının yapıtlarının anlaşılamayacağını düşünüyorum." **cümlesinin getirilmesi anlam ve anlatım akışına en uygundur?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

12. Adına "merhamet edebiyatı" da denilen, aç kalmış insanlara acımak, onlara üzüntü ve sevgiyle bakmak, onlara el uzatmak güzel hem de çok güzel bir harekettir ---- Temel kaynaklara inilmeden, gelişim süreçlerini bilip bütünlük içinde incelemeden Afrika'daki açlığı kavrayamaz ve kavratamayız. Bunun için bireysel ve duygusal bakış açısını aşmak, hiç değilse onu toplumsal ve düşünsel bir anlayışla tamamlamak gerekir.

Bu parçadaki boş bırakılan yeri dil ve anlam bakımından tamamlamaya en uygun söz aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

A) ama bütün bunlar asla yeterli değildir.
B) ama bu güzel uğraşın destekçisi pek az.
C) çünkü sanatçı, yaşanan acılara karşı duyarsız olamaz.
D) ne yazık ki her güzel harekette olduğu gibi bunun okuyucuda bir karşılığı olmuyor.
E) nitekim bu sayede Afrika'daki açlığa dikkat çekiliyor.

@tgdenemeleri

PARAGRAFA CÜMLE EKLEME
• Numaralanmış Yer • Numaralanmış Cümle

Test 8

1. (I) Ahmet Erhan'ın ilk şiir kitabı "Alacakaranlıktaki Ülke" kısa zamanda üç baskı birden yapmış. (II) Çünkü bu eser, oldukça başarılı bir şiir kitabı. (III) Akıcı, yalın, işlek bir anlatımı var. (IV) Bunca genç bir şairin daha ilk kitabında böylesine rahat bir deyiş tutturması, insanı şaşırtıyor. (V) Okurken dizeler su gibi akıp gidiyor, dilin doğallığı ve temizliği de buna yardım ediyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisinden sonra "Bu başarıyı haklı gördüğümü belirtmeliyim." **cümlesinin getirilmesi dil ve anlam açısından uygundur?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. (I) Orhan Veli ve Garipçiler, şiirimizin en korkusuz şövalyeleridir. (II) Geleneksel şiirin ölçü, uyak, şairanelik gibi vazgeçilmez unsurlarını kökünden sarsan savaşçılardır onlar. (III) Onlar, bu savaşı kazandılar ve onlarla birlikte "başka türlü bir şiir" veya bazılarının söylediği gibi "şiire benzemeyen şiir" yazma modası başladı. (IV) O güne kadar şiirde erişilmez bir yere sahip olan Ahmet Haşim, Abdülhak Hamit Tarhan gibi şairlerin sanatçılıkları tartışılmaya başlandı. (V) Hatta Orhan Veli, birçok şiirinde Haşim'in şairanelik dolu dizelerine ironik göndermeler yaptı.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisinden önce "Bu arada o güne kadar tabu hâline getirilmiş şairlerin tahtlarını da silkelediler." **cümlesinin getirilmesi, anlam akışını bozmaz?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. (I) "Sürüden ayrılanı kurt kapar." dedik ve tek tip insan yetiştirmeye çabaladık. (II) Oysa hiçbir insan, diğeriyle aynı özelliklerde değildi ve aynı eğitimi onlara dayatmak, birçok yeteneği yok etmek, yaratıcılığı öldürmekti. (III) Bu hatayı görür görmez de tersinden çaldık aşırılığın kapısını. (IV) "Her koyun, kendi bacağından asılır." dedik, bu sefer de her koyuna bir çoban yetmeyeceği için hepsi kendi bacağından asılmış koyunlarla dolu bir mezbahaneye dönüştürdük memleketi. (V) Çünkü gençlerimiz, aykırılıkla farklılığı, onların diliyle söylersek marjinallikle orijinalliği birbirine karıştırdılar.

Bu parçadaki numaralanmış yerlerden hangisine "Biz gençlerimize verdiğimiz eğitim konusunda bir türlü ölçüyü tutturamadık." **cümlesi getirilirse parçada anlam ve anlatım açısından bütünlük bozulmaz?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. (I) Yazı, bazılarına, anlık bir yaşantının kâğıda dökülmesinden ibaret bir süreç gibi görünebilir. (II) Ama bir iç hazırlığı, bir biriktirme sürecini yaşadıktan sonra anlık bir ilhamın motivasyonuyla kaleme sarılan yazarlar için durum hiç de öyle değildir. (III) Yer altı ırmakları gibi damla damla birikir bir yazı, o yazarların gönlünde. (IV) Yahut, bir ağaç gibi derinlere kök salmıştır yazıyı besleyen damarlar. (V) Okuyucular ise yazarlığın mutfağını görememişlerse onu bir an içinde oluşmuş gibi görebilmektedirler.

Bu parçadaki numaralanmış yerlerden hangisine "Özellikle çağrışımlarına ve yalnızca ilham perilerine güvenerek yazanlar için durumun böyle olduğu düşünülebilir." **cümlesinin getirilmesi anlam akışına uygundur?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

@tgdenemeleri

5. Hoşgörü kelimesi eskisi gibi rağbet görmüyor artık, yani bu kelimenin pabucu dama atıldı. (I) Kimileri, zaten toptan karşı bu kelimeye; fazla eşitlikçi buluyorlar, bu kelimeyi. (II) Öyle önümüze gelen herkese niye hoşgörü gösterecekmişiz diye itiraz ediyorlar. (III) Öte yandan meselelere daha demokrat bakanlar ise diyorlar ki "Hoşgörü kelimesinde saklı bir hiyerarşi var. (IV) Hani biz tepede bir yerdeymişiz de birilerini hoş görüyormuşuz gibi geliyor diye ekliyorlar.(V)

Bu parçadaki numaralanmış yerlerden hangisine "Bir başka deyişle onlar da kelimeyi yeterince eşitlikçi bulmuyorlar." **cümlesi getirilirse anlam akışına uygun düşer?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. (I) Sobalı bir evde büyüdüyseniz hatıralarınızın dağlarında hep onun dumanı tüter. (II) Sekiz çocuklu bir aileye anneniz mis kokulu ekmekleri onun kuzinesinde pişirmektedir. (III) Üzerindeki güğümde her zaman sıcak su vardır; çaya, çorbaya, yemeğe hatta her türlü temizliğe hazır sıcak su. (IV) İnsanları birbirine yaklaştıran, yüreklerin buzunu çözen, sevgiyi de ısıtan bir şeydir soba. (V) Evet, dışınızdaki sobalar sönse de içinizdeki soba asla kül bağlamayacaktır, bir kez yaktıysanız onu.

Bu parçadaki numaralanmış yerlerden hangisine "Soba, ayrı ayrı yaşayanları başına topladığı için aynı zamanda evde birlik demektir, dirlik demektir." **cümlesi getirilirse parçanın dil ve anlam akışında bütünlük sağlanmış olur?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. (I) İnsanoğlu, doyumsuz bir varlıktır. (II) Bu yüzden özler elinden çıkmış olanı yahut henüz eline geçmemiş olanı. (III) İnsanoğlunun başat duygusudur nostalji, herkes için ve her zaman için geçerlidir. (IV) Geçmişe özlem, insan için evrensel bir yazgıdır. (V) Bugün nerede ucu yakılmış, özenle yazılmış mektuplar, başköşeyi süsleyen, gösterişli radyolar diyoruz ya kim bilir belki yarın da nerede o telefonlar, tabletler diyecekler.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangi ikisinden biri çıkarılırsa parçanın anlamında bir eksilme veya bozulma olmaz?

A) I ve II B) II ve IV C) III ve IV
D) III ve V E) IV ve V

8. (I) Bazı insanlar, geri adım atmamak, eğilip bükülmemek için asıl niyetlerine hiç de uymayan sözlerine sahip çıkarlar. (II) Oysa insan, eğilip bükülebiliyorsa insandır ve hatalı attığı adımı geri alabiliyorsa insandır. (III) Eğer öyle davranamıyorsa hatalı attığı adımın altında nice çiçekleri ezip geçecektir. (IV) Ama onu geri alabiliyorsa belki bir çiçekten fazlası ezilmeyecek ve kocaman bir bahçeye kıymamış olacaktır. (V) Zaten gerçek insan, güçlü olan ve galip gelen insan değil dürüst olan ve vicdanlı olan insandır.

Bu parçadaki numaralanmış yerlerden hangisine "Ben tükürdüğümü asla yalamam diye böbürlenirler." **cümlesinin getirilmesi dil ve düşünce bakımından uygundur?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

@tgdenemeleri

9. Eğer okuyan biriyseniz evinizde en çok huzur bulduğunuz yer, hiç şüphesiz kitaplarınızın bulunduğu odadır. (I) Kitaplığınıza yaklaştıkça kitapların sizi çeken büyüsünün etkisine girersiniz. (II) Bazen yeşillikler arasında bir ırmak kıyısı, bazen kimsenin size ulaşamayacağı ışıltılı, ıssız bir ada gibidir kitaplığınızın önü. (III) Kötü rüyalarınızı anlatacağınız dostun bulunduğu pınar başı orasıdır. (IV) Size ilhamın geldiği mağara yahut dolu yağarken sığındığınız saçaktır aynı zamanda orası. (V)

Bu parçadaki numaralanmış yerlerden hangisine "O ıssız ve sessiz adada hayallere dalabilir, düşüncenin kırlarında özgürce dolaşabilirsiniz." **cümlesi getirilebilir?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. (I) Ben, zor yazanlar sınıfındayım. (II) Konuyu belirlemem epeyce bir zamanımı alır, sonra onu nasıl işleyeceğime karar veririm. (III) Yazmaya başlayınca da önceki tasarımlarımdan kolay kolay vazgeçmem ve kendimi serbest çağrışımlara kaptırmam. (IV) Yazarken aklıma gelen farklı fikirler olursa onları ayrıca not ederim. (V) Uygun düşerse onları başka bir yazıda ele alırım.

"Yazının başını ve sonunu, nerede neyi anlatacağım gibi hususları aşağı yukarı belirlerim." **cümlesinin bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra getirilmesi, parçanın dil ve anlam akışına uygundur?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. (I) Hiçbir yazı, anlattığı şeyi, çevresinde boşluk bırakmadan anlatamaz. (II) Ne denli ayrıntıya inilmiş olursa olsun yazının bilerek veya bilmeyerek bıraktığı boşluklar vardır. (III) Yazının tadı da belki bırakılmış olan boşlukların okuyucu tarafından doldurulmasıyla ortaya çıkarılır. (IV) Okuyucu bırakılmış olan boşluğu kendi deneyimleri ve birikimleri ölçüsünde doldurur. (V) Her okuyucunun deneyimi ve birikimi farklı olduğu için de o boşluğu farklı dolduracaktır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisinden sonra "Çünkü anlatılan her şey, sonsuz sayıda bir başka şeyle ilintilidir." **cümlesinin getirilmesi anlam akışına uygundur?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

12. (I) Wallace; farklı, zeki, duyarlı ve gözlemci bir dâhidir. (II) Okulda kişisel özellikleri ve çeşitli yetenekleriyle derhâl dikkat çekmeye başlar. (III) Nadir görülen bir sentez kişilik olarak hem sporda inanılmaz başarılı, hem zihinsel aktivitelerde. (IV) Spora kendini kaptıran çocuklar, okumaya o kadar heves etmezler, kitaplara düşkün olanlarsa tam tersi. (V) Hâlbuki o her ikisinde de oldukça parlaktır fakat bir garip tezat daha var: Bütün bu özelliklerine rağmen utangaç, alçak gönüllü, durgun ve kederlidir.

Bu parçadaki numaralanmış yerlerden hangisine "Hâlbuki genelde ya biri olur ya diğeri." **sözü getirilebilir?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

@tgdenemeleri

1. Arda Güler'in orta sahadan çektiği ve üst direkten dönen şutu, İspanya'daki futbol ortamında geniş yankı uyandırdı. Oyuncuyu maça geç soktuğu için Real Madrid teknik direktörüne eleştiri yağdı. *Marca* gazetesinde bir spor yazarı, "Türk futbolcunun sadece beş dakikası vardı. Bu süre ligin golü olacak nitelikte jeneriklik bir vuruş için yeterli geldi. Bu şut, tam bir deha eseri ve bir sanatçı işiydi. Ancelotti, artık Arda'yı beş dakikadan fazla görmemize izin vermeli." dedi. Birçok gazetede birçok yazar, bu tür övgülerle, eleştirilerle süsledi köşesini.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Kamuoyu baskısı, başarılı bir futbolcunun hakkının yenmesini engellemiştir.

B) Antrenörün yaptığı adaletsizlik, yetenekli bir futbolcuyu hırslandırmıştır.

C) Arda Güler, kendisine verilen kısa sürede yeteneğini gösterebilmiştir.

D) Real Madrid teknik direktörünün taraf tuttuğuna inanan seyirci stada gelmez olmuştur.

E) Engellendiğini düşünen futbolcu, ekstra bir motivasyonla kendisini engelleyeni mahcup etmiştir.

2. "Ancak doğru olan güzeldir." sözüne, iyice anlamadığım için olacak, eskiden omuz silker "Güzel başka, doğru başka." derdim. Yanılıyormuşum. Şimdi ben de biliyorum ki doğrunun, inanarak söylediklerimizin dışında güzellik yoktur. En usta sanatın da altında yalan kendini belli ediyor, söyleyenin sesine bir çirkinlik veriyor.

Yukarıdaki paragraftan aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

A) Sanatsal güzelliğin temelinde içtenlik ve doğruluk vardır.

B) Her büyük yazarın edebiyatı bir mesaj gibidir.

C) Yazarken samimiyetten uzaklaşılmamalıdır.

D) İnanmadıklarımızı, gerçekten düşünmediklerimizi yazmamalıyız.

E) Yazarken geleceğin gözleriyle bakmalıyız.

3. Ahmet Cemil:

— Acaba, dedi. Sonra Hüseyin Nazmi'nin karşısına otura-rak bu kelimenin içerdiği şüpheyi yorumladı:

— Biz kendimizi böyle teselli ediyoruz. Amma zannetmem ki hakikat senin dediğin gibi olsun. Bence halk nerede gürültü olursa oraya yönelir; bu doğal eğilime insanlardaki alaylara, küçümsenmeye uğrayanların hâline acımaktan çok gülmek hissini ilave edersen bugün bizim etrafımızda bağıranların ne yolda bir yankı yarattığını anlayabilirsin. Bak, her gün sütunlarının büyük bölümünü ötekinin berikinin yazdıklarına yapılan taşlamalarla, aşağılamalarla dolduran *Makes-i Zaman* gazetesi ne kadar satılıyor? Sabahleyin kapışan kapışana. Çünkü herkes gülmek ister. Hakkın kimde olduğunu aramakla uğraşanlar çok mudur zannedersin? Basında ona buna saldırıyı iş edinenlerin eline geçenler, tıpkı sokakta çamura düşmüş bir adama benzer; etrafına toplananların onda dokuzu güler.

Halit Ziya Uşaklıgil'in *Mai ve Siyah* romanından alınan bu diyolağa göre romanın başkişisi Ahmet Cemil'in asıl yakındığı durum aşağıdakilerden hangisidir?

A) Dönemin basın-yayın hayatında hüküm süren adaletsizliğin, vicdansızlığın, alaycılığın ve niteliksizliğin prim yapması

B) Ehil olmayan eleştirmenlerin yaptığı hakkaniyetten uzak eleştirilerde genç sanatçıların cesaretini kıran birtakım tavırlar takınmaları

C) Yazarların ve gazetelerin ticari kazancı önceleyerek en ciddi mevzuları bile mizahçı ve hicivli bir yöntemle ele almaları

D) Devrin gazetelerinin yanlı bir tutumla bazı sanatçıları hak etmediği hâlde yüceltirken bazı sanatçıları görmezden gelmeleri

E) Çevresindeki insanların kendisini anlamaktan ve kendisine destek verecek donanımdan uzak olmaları

4. Osmanlıcanın daha doğrusu Arapça, Farsça sözcüklerin dilimizi zenginleştirdiği görüşünü hiç benimsememişimdir. Bu nedenle eserlerimi elimden geldiğince Türkçe sözcükler kullanarak yazmaya özen gösterdim. Yine de bazen Türkçe karşılık bulamadığım kavramları anlatırken buna mecbur kaldığım zamanlar da oldu. Bir yazar olarak en çok zorlandığım konularsa bilimsel makalelerimde teknik kavramları açıklarken yabancı sözcük kullanmak olmuştur. Peki, neden bir akademisyen çıkıp tüm bu teknik terimlere Türkçe karşılık bulmaz ki?

Parçadaki yazarın içinde bulunduğu duygu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Şaşkınlık B) Merak C) Suçluluk

D) Pişmanlık E) Yakınma

@tgdenemeleri

5. Olayları sözcüklerle anlatmak, o sözcüklerin duyulacağı ve anlattıkları olayların yargılanacağı umudunu da birlikte getirir. Tanrı tarafından ya da tarih tarafından yargılanacağı umudunu. Her iki durumda da yargı uzak gibi görünür. Oysa hemen yanı başımızda olan ve bazen yanlışlıkla yalnızca bir araç sanılan dil, kendisine şiirin seslenmesiyle, inatçı ve gizemli bir biçimde, yargısını verir. Öyle ki şiir yoluyla dilin yalnızca bu ayrımı yapmak ve korumak için yaratıldığını görürüz.

Paragrafta okuyucuya iletilmek istenen asıl mesaj aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bir yazılı eserde sözcüklerin önemi ilettikleriyle doğru orantılıdır.
B) Sözcüklerin yargıyı iletmedeki işlevi konuya göre değişir.
C) Şiir ve yazının ayrılan yönlerinin iyi bilinmesi gerekir.
D) Şiir dilinde sözcükler değiştirilemez bir anlam birimi hâline getirilir.
E) Şiirin herhangi bir olayı yargılayıp duyurmak için bir araç olduğu gerçeği göz ardı edilemez.

6. Dijital sosyal platformlarda görünürde sıfır ücretle hizmet alıyoruz. Burada "görünürde" sözünün altını çiziyorum. Çünkü görünenin arkasındaki gerçek çok farklı. Onlara siz "veri" yoluyla ödeme yapıyorsunuz. Sizden alınan veriler, reklam şirketlerine satılıyor ve bu satış, dijital platformların zenginlik kaynağı oluyor. Yani dijital platformların sizi sevdiği için ya da insanlığa hizmet için "bedava hizmet" verdiğini düşünerek duygusal bağlanma içine girmeyin. Malum, "Bedava peynir, kapanda olur." diye bir ilke var. Size sürekli bilgilendirme mesajları geliyor, yerli yersiz bir şeyler tanıtılıyor ya; işte o zaman mutlaka bunları hatırlayın. Hiç ilgilenmediğiniz bir bankadan, firmadan aranıyorsanız bunları düşünün. Sizin bilgilerinizi mutlaka bir dijital platformdan almışlardır.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Kişisel verilerin dijital ortamda paylaşılması, dolandırılmaya kapı aralar.
B) Sosyal ağlar, ekonomik döngülerini yaptıkları reklamlarla sağlamaktadır.
C) Kullanıcıların kişisel verileri, dijital pazarların para birimi niteliğindedir.
D) Tüketicilerin her hareketini takip eden e-ticaret firmaları internetteki verilere ücretsiz ulaşabilmektedir.
E) Verilerin büyük dijital platformların eline geçmesi, dijital pazarda tekelleşmeye yol açmaktadır.

7. Eğer yalnızlık insanın bilinçli olarak seçtiği bir yalnızlık değil de maruz kaldığı bir yalnızlık ise çok acı vericidir ama bunda yalnız bırakanların ve terk edenlerin suçu yoktur. Terk edenle zorla birlikte olunamaz, olunsa da zaten yalnızlık giderilemez. Yalnızlığın ilacı gönüllü birlikteliktir. Bu da sevgiye, saygıya dayanır yani gönüldendir. Siz doğal ve içten bir sevgiyle gönlünüzün kapılarını açarsanız elbette o gönül evi, yalnızlığın evi olmaktan çıkacaktır Newton'un dediği gibi "İnsanlar köprü kuracakları yerde duvar ördükleri için yalnız kalırlar."

Bu parçada vurgulanan düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

A) İnsanlara içten bir sevgi ve saygıyla yaklaşan kişiler, istenmeyen bir yalnızlığa maruz kalmazlar.
B) Gerçek sevginin ne olduğunu bilmeyen benciller susuz kalmış bir ağaç gibi sevgisizlikten kuruyacaklardır.
C) İnsanın bilerek seçtiği tek başınalık ile sevilmemesinden doğan yalnızlığı birbirine karıştırmamalıyız.
D) Karşılıksız sevmeyi biliyorsan gerçek bir sevgiye ve değerli bir birlikteliğe hak kazanırsın.
E) Sizi terk eden insan, sizi yalnız bırakamaz; siz bütün sevginizi ona verip başka insanı sevmiyorsanız yalnız kalırsınız.

8. Şiiri ele geçirmek isteyen her okuyucu ona bir değil, birçok yoldan sokulmaya çabalamalıdır. Kimi şiirler ilk anda soğuk gibi görünürse de başka yönlerden araştırıldıklarında içimizi hemen ısıtıverecek güçte çıkarlar. Şiire giden yolun ya da yolların çetin ya da belirsiz olması, şiirin değerini azaltmak şöyle dursun, usta bir sanat alıcısı katında hazların en tadılmaz olanı yerine geçer.

Parçadan çıkarılacak sonuç aşağıdakilerden hangisidir?

A) Niyet, her zaman yapıttan önce gelir.
B) Sanatçı önce ne yaptığını bilmelidir.
C) Sanat ürünlerine düşünce gözüyle bakmalıyız.
D) Sanatta önemli olan, varılan sonuçtur.
E) Sanat, bir şey elde etmek için katlanılacak yoldur.

@tgdenemeleri

9. Genellikle tüketimin koşullandırıldığı üretimle, nedenlerle değil de sonuçlarla amaçlarla değil de araçlarla ilgilenen çağımız insanı doğal olarak felsefeye uzak düşmüş; pratik-pragmatik yönelim, teorik yönelimin önüne geçmiştir. Artık kültür bilimleri uzak akrabalar olarak görülmekte, bilimin teknolojiye uygulanabilen ürünlerine sıcak bakılmaktadır.

Bu parçada anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Günümüz insanını ilgilendiren bilim değil, onun pratik sonuçlarıdır.

B) Günümüz insanı gerçekleri, nedenleriyle birlikte yakalayamamaktadır.

C) Teknolojik gelişme bütün gelişmeleri engellemektedir.

D) Teknoloji, insanın yarınına seslenmemektedir.

E) Rahat bir yaşam tarzı oluşturabilmek temel amaç olmalıdır.

10. Bir müzisyen olarak halkımın ezgilerini yaşatmak, dünyaya duyurmak amacındaydım. Ancak ne yaparsam yapayım bir piyanistin çektiği ilgiyi çekemiyordum. Sonunda anladım ki piyanist iki elini ayrı ayrı kullanırken beynini de adeta ikiye ayırıp daha yaratıcı olabiliyordu. Ben de mızrabı bir kenara bırakıp farklı bir teknikle çalmaya çalıştım bağlamayı. Bundan sonra her ülkeden geniş bir dinleyici kitlem oluştu. Artık bağlama tek başına bir orkestra olmuştu.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçadan çıkarılabilecek en genel yargıdır?

A) Müzik, en evrensel sanat dalıdır.

B) Yaratıcı sanatçı, evrensel boyutta ilgi görür.

C) Bağlama, ses yönünden zengin bir çalgıdır.

D) Piyanistler, yaratıcı sanatçılardır.

E) Sanat, insanları ortak paydada buluşturur.

11. Bu ülkede şair olabilmek, şiir yazabilmek için Türk şiirinin gelişimini bilmek gerekir. Ben şiir yazıyorum demekle olmaz bu iş. Önce şiir hakkındaki her şeyi bilmek gerekir. Oysa şairim diyenler, şiirin ne olup ne olmadığı konusuna bile kafa yormamış kişilerdir ne yazık ki!

Bu parçada asıl yakınılan aşağıdakilerden hangisidir?

A) Şair sayısının günden güne artması

B) Doğru cümleler bile kuramayan kişilerin şair olması

C) Şairliğe özenenlerin, bu iş için yeterli birikime sahip olmadan yola çıkmaları

D) Şiirde toplumdan uzak konuların işlenmesi

E) Şiire yeterince ilgi gösterilmemesi

12. Yaratıcı yazarlık seminerine katılan Altay'dan romanla ilgili düşüncelerini deneme formatında yazması istenince Altay şu cümleleri yazar:

"Romancı, bir çiftçidir; serim bölümü aslında sürüm bölümüdür yani roman toprağının tarlası sürülür, havalandırılır, ekime hazır hâle getirilir. Düğüm bölümü, çıkan ürünlerin telef olmaması için üzerine titrendiği bölümdür. Burada romancı denen çiftçi; sulama, gübreleme, ilaçlama çabaları içerisindedir ve ürünü olgunlaştırıp olgunlaştıramayacağını merak etmekten dolayı uykuları kaçan bir insandır. Çözüm bölümünde ise artık ürünler, kasalara konmuştur ve alıcısına gönderilmektedir."

"Altay'a verilen tavsiye: "----."

Semineri veren yazarın tavsiyesinden sonra Altay, metnini aşağıdaki gibi değiştirir:

"Roman, her şeyi bilen ama her şeyi söyleme ya da açıklama dürtüsüne yenilmeyen kişiler tarafından yapılan fısıltılı bir konuşmadır. Üstelik bu uzun konuşma, küçük bir soru işaretiyle başlar ve daha büyük bir soru işaretiyle biter."

Bu parçadan hareketle öğrenciye verilen tavsiye aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) Günümüz romanında bölümler arasındaki dengenin son bölümün lehine bozulduğunu göz önüne alman iyi olur

B) Aynı düşünceleri dilersen yalın bir anlatımla yansıtmayı dene; deneme, şiirsel üslubu sever ama fazlaca boyalı bir üslup denemeye zarar verir

C) Güçlü bir denemeci olmak için edebî bir dil kullanmalı, gerektiğinde ben merkezli anlatımını ölçülü dil oyunlarıyla ve mecazlarla süslemelisin

D) Çağımızın okuyucusunun romanda bir bitmemişlik aradığını, final cümlelerinden ve yorumu daraltan kesinlemelerden uzak durduğunu unutmamalısın

E) Romanın ilerleyeşindeki tempoyu romancının değil karakterlerin belirlediğini göz ardı etmemen iyi olur yoksa yazdıkların çok sıradan olur

@tgdenemeleri

1. İnsanlarla ilgili düşüncelerimizi ön yargılarımız yönlendirir. Bunu kabul etmekten hoşlanmasak da insanları ırkı, cinsiyeti, yaşı, milliyeti, görünüşü, ekonomik durumu, mesleği, jestleri, mimikleri, konuşma tarzı ile yargılarız. Yüzlerce özellik, kişinin düşünce ve davranış biçiminde önemli bir etkiye sahip olabilir fakat hiçbir nitelik izole değildir ve diğer nitelikler karşısında her zaman aynı önceliğe sahip olamaz. Eğer bizim kriterimiz hâline gelmiş olan o özelliği her durumda kullanacak olursak ve tek belirleyici yaparsak insanların düşünce ve davranışlarını öngörme çabalarımız, daha en başından rayından çıkmış olacaktır.

Bu parçadan aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

A) İnsanları sahip olduğu tek bir niteliğe göre değerlendirmek, yanlış sonuçlara götürür.

B) Ön yargılardan kurtulmanın yolu, olabildiğince farklı insanı tanıyıp onlarla iletişim kurmaktır.

C) İnsanlarla ilgili zihinsel tasarımlarımızın kaynağı onlarla kurduğumuz somut ilişkiler olmalıdır.

D) İnsanlara sevgi veya nefret duygularıyla yaklaşmak, onların hakkını teslim etmeye engel olur.

E) İnsanların dışa yansıyan davranışları, onların duygu ve düşünce dünyasının kodlarıdır.

2. İnsanlığın gelişmesini sağlayan tek etmen, ilkel insanların oluşturduğu toplumsal kümelerdeki şaşılası dayanışma duygusudur. Bu duygu, rekabetçiliğin, çıkarların ortaya çıkmasıyla yok olmuştur; oysa ilkel toplumsal kümelerin üyeleri, çağdaş insanın davranışlarına egemen olan bireyciliğin etkisi altında gelişmiş olsalardı toplumsallığın doğması olanaksız olurdu.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) İnsanlığın gelişimini, dayanışma duygusu sağlamıştır.

B) Günümüz insanında bireyci anlayış hâkimdir.

C) Dayanışma duygusu, çıkarcı anlayışla yok olmuştur.

D) İlkel insanda şaşılacak kadar güçlü bir dayanışma duygusu vardır.

E) Dayanışma yalnızca ilkel insanların başarabildiği bir durumdur.

3. Asıl büyük eserler, insanlığın yüzünü ağartanlar, ölümsüz duyguları ve düşleri içinde yaşatmış olanlardır. İnsanlığın hangi çağına gidilirse gidilsin, çocuk sevgisi, değişmeyen bir gerçek olarak durur. *Goriot Baba*'nın ölmezliği, Balzac'ın baba kalbindeki çocuk sevgisine büyüteç tutmasından geliyor. Para ihtirası da her zaman görülen bir hastalıktır. *Eugene Grandet*'in aralıksız okuyucu bulması da bundandır.

Paragrafta vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kalıcı eserler, insan duygularını abartarak anlatır.

B) İnsanı farklı özellikleriyle anlatan eserler kalıcıdır.

C) Düş ile gerçeğin çatışmasını anlatan eserler kalıcıdır.

D) İnsanların evrensel duygularını anlatan eserler kalıcıdır.

E) *Goriot Baba*, *Eugenie Grandet* kalıcı eserlerin başında gelir.

4. Yabancı dergilerde, tatile çıkacak okurların yararlanması için seçkin kitapların listeleri verilir. Biz yapmıyoruz. Gereği de yokmuş demek ki. Okumanın bir alışkanlık durumuna gelmediği ülkemizde yazın da kitap okumuyoruz. Tatil, hiçbir şeyin okunmaması gereken bir dönem bizim için.

Bu parçada özellikle eleştirilen durum aşağıdakilerden hangisidir?

A) Dergilerde kitap listelerinin yayımlanmayışı

B) Okuma alışkanlığı kazanmamış olmamız

C) Okuduğumuz kitapların nitelikli olmaması

D) Okurların yaz aylarında okumaya ara vermeleri

E) Tatile giderken kitap listelerine göz atmamamız

@tgdenemeleri

5. Bir öykü yazarı toplumun değer yargılarına ve halkın oluşturduğu dil değerlerine saygılıysa başarıyı yakalama şansı bulabilir. Çünkü başarı içinde yaşadığın ortamdan yola çıkmakla gerçekleşir. Öykücünün ülke gerçeklerini, toplum yaşamını yok sayması daha başlangıçta sanatını gerçeklikten yoksun bırakmasıdır.

Bu parçada asıl anlatılan aşağıdakilerden hangisidir?

A) Usta yazar, yaşadıklarını eserlerine yansıtandır.
B) Sanatçı, her yönüyle ülkesini sevmelidir.
C) Sanatçı, yaşadığı toplumdan uzaklaşmamalıdır.
D) Bir yazar, kendi ulusal değerlerinden yola çıkarsa başarıyı yakalama şansına sahiptir.
E) Bazıları, sanatı anlamadıkları için sanat eserlerini değersiz bulurlar.

6. Yirminci asır Anadolu için ne ifade ediyor diye soranlara benim cevabım "Aşağılık kompleksinden tepkiye evrilme çağıdır efendiler!" demekten yanadır. Bir kerte çabuk kızan bir milletiz. Olumsuz bir durumumuz varsa hemen onu mantığa bürümeye ona bir gerekçe, bir kamuflaj bulmaya yöneliriz yani aslında biz hatalı değilizdir de bu bütün dış koşullar birleşip önüne geçilemez durumların içine atmıştır bizi. Oysa yenilgi de doğal, kaçınılmaz bir durumdur ve bunu tatmayan da yoktur. Fakat bizim yenilgimizin de aşağılık kompleksimizin de özünde yüzleşememe, kabullenememe ve sorgulayamama sorunu vardır. Çünkü hazmedilmemiş bir yenilgi karşılıksız cevaplar üretir.

Bu parçaya göre toplumumuzun sorunlarını çözemeyişimizin asıl nedeni, aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sorunlarını çözebileceğine yönelik umudunun olmaması
B) Sorunlarla mücadele etmek yerine sorunları ertelemeyi seçmesi
C) Özel sorunlarının genel sorunların bir parçası olduğunu kabul etmeyişi
D) Sorunlarını kabul etmemesi ve öz eleştiriden yoksun olması
E) Mantığın doğrularının yerine duyguların ön planda olması

7. Müzikte nedense yeniden insan sesine dönüş yaşanıyor. Söğüt dalından yaptığı müzik aletiyle insan sesi çıkarmaya heves eden atalarımızın kulakları çınlar mı bilinmez ama günümüz insanı bulduğu bu oyuncakları yüzyıllar sonra terk etmeye hazır görünüyor. Peki, onca alınan yolda bu geri dönüş niye, sanırım her şeyi tüketip atmaya alıştık bu yüzden.

Parçadan çıkarılacak sonuç aşağıdakilerden hangisidir?

A) Günümüzde müziğin ortak duygulara seslenmekte yetersiz kaldığı
B) Doğadaki en güzel sesin insan sesi olduğunun hatırlanması
C) Zaman içerisinde her şeyin değerini yitirip tüketilebileceği
D) Yeni müzik aletlerinin bulunamamış olması
E) Müzik aletlerinin zaman içerisinde geliştirildiği

8. Oscarlı yönetmen Sam Mendes, *The Beatles* adlı müzik grubunun her bir üyesi için birer tane olmak üzere 4 ayrı film çekecek. Efsane müzik grubunun dünyaca ünlü gitaristi, ortak solisti ve aktivisti John Lennon'un oğlu Sean Ono Lennon, babasını kimin canlandırmasını istediği sorusuna "Emma Stone'un bunu düşünmesini umuyorum. Çünkü *Poor Things* filmiyle en iyi kadın oyuncu olarak nasıl bir oyuncu olduğunu gösterdi. Hemcinsi olmayan bir kişiyi oynama cesaretini göstererek çok dikkat çekici bir adım atabilmeli." yanıtını verdi.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmiştir?

A) The Beatles grubunun nasıl dağıldığına
B) The Beatles grubunun hangi tür müzik yaptığına
C) The Beatles'in cinsiyet ayrımına neden karşı olduğuna
D) The Beatles'in hangi solistinin daha çok tanındığına
E) The Beatles grubunun kaç üyesinin bulunduğuna

@tgdenemeleri

9. Dünya edebiyatında bir Rimbaud efsanesi vardır ki bir örneği daha yoktur. Bu efsane, çocuk denecek yaşta şiiri bıraktığı hâlde dünya şiirini, özellikle de çağımız şiirini etkilemesiyle oluşmuş bir efsanedir. Gerçekten Rimbaud'un şiir çizgisini az çok bütün ulusların çağdaş şiirinde görmek mümkündür. Etkisi büyüktür. En önemli yönü betimleyici (tasvirci) şiire karşı koymasıdır. XIX. yüzyıla kadar süregelen şiiri, Rimbaud'un dediği gibi "ölçülü düzyazı" (prose rimee) diye tanımlamak, yanlış olmaz. Rimbaud'un ayaklanması, bir bakıma şiirden düzyazının ilkelerini atmak şeklinde özetlenebilir. Bunu düzyazıda söyleyebileceğimizi, şiirde söylememek şeklinde de açıklayabiliriz.

Bu parçaya göre aşağıdaki yargılardan hangisi Rimbaud'un şiir anlayışına uygundur?

A) Şiiri düzyazıdan ayıran, ölçü ve uyaktır.

B) Şiirdeki betimlemeler, özgün ve estetik olmak zorundadır.

C) Şiir, gençlik döneminin temiz duygularının ürünüdür.

D) Düzyazıda anlatılamayanların anlatılabildiği bir türdür şiir.

E) Belli bir çizgisi ve üslubu olmayanlar şiir değil düzyazı yazmalı.

10. Sait Faik, insanlarını öylesine yaşatmıştır ki yapıtlarında, onlar bizden biri olmuşlardır artık ve öteden beri tanıyor gibiyizdir onları. Sokakta karşılaştığımız insanlara baktıkça Sait Faik'in yapıtlarından fırlayıp gelmişler izlenimi uyanır bizde.

Paragrafa göre Sait Faik için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Yapıtlarında insanların derin duygularına yer vermiştir.

B) Canlı ve yaşayan tipler yaratmıştır.

C) Eserleri gerçeklerden uzaktır.

D) Öznellik yapıtlarında ön plandadır.

E) Yapıtlarıyla okuyucuların ufkunu genişletmektedir.

11. Bizim edebiyatımızın özelliği, bir Akdeniz edebiyatı olmasıdır. Güneşin sıcaklığı, insanların yüreğine sinmiştir. Sevgilerinden nefretlerine kadar uzanan davranışlar toplamı onların Akdenizli özelliğiyle tanımlanabilir. Oysa İskandinav ülkelerinin hiç bitmeyen karlı geceleri, insanına ve edebiyatına öylesine yansımıştır ki bu yapıtlardaki kişiler, kar altında kalan bitkiler gibidir. Orada, Akdeniz coşkusunun yerini soğuk mevsimlerin ağırbaşlılığı alır.

Parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Havanın güneşli veya kapalı olması insanın ruh durumunu etkiler.

B) İnsanın mutluluğunu, olaylara hoşgörülü bakmasını mevsimler yönlendirir.

C) İklimle insanın sağlığı arasında paralellik vardır.

D) İnsanın ruhsal durumunu etkileyen iklim, edebiyatı da etkiler.

E) İnsanların mevsimlerden etkilenmesi doğaldır.

12. Hangi türde olursa olsun, bir sanatçıdan beklenen hep doğru olanı yazıp göstermesi olamaz elbet. Bence asıl olan okuyucu ya da izleyicinin duygu duyarlılığını aktarabilmesidir. Sanatçı, ortaya koyduğu eseri hakkında hazırcevap çocuklara söylendiği gibi "Helal olsun çocuk!" dedirtebilmelidir.

Bu parçaya göre sanatçıdan asıl beklenen, aşağıdakilerin hangisidir?

A) Sanatçı, her zaman doğruları anlatıp resmetmelidir.

B) Sanatçı, izleyicisinin yerine de duyup düşünebilmelidir.

C) Sanatçı, gördüklerini kendinden bir şeyler katarak vermelidir.

D) Sanatçı, akla ve mantığa uygun davranmalıdır.

E) Sanatçı, evrenseli yakalayabilmelidir.

@tgdenemeleri

1.

Elektrikli akıllı araçlara uzaktan müdahale edilerek kontrolünün ele geçirilebileceğine yönelik risk analizleri, bu araçları üreten öncü firmaları harekete geçirdi. Siber tehditlerin ve hacklenmenin önüne geçebilecek otonom koruma sistemlerine kafa yoran Tesla, kendi yazılımcılarının hazırladığı programlarda hangi açıkların bulunduğunu test etmek için ödüllü yarışmalar düzenledi. Bunlardan birinde siber korsanlar, Tesla'yı iki kez hacklemeyi başardı. Bilgisayar korsanları; yamalanmış elektrikli araçları, şarj cihazlarını, bilgi-eğlence sistemlerini, araç işletim sistemlerini hedefe koydular. Bu testlerde korsanlar, Tesla modemi üzerinden Tesla'ya girişle ilgili bütün temel izinleri ele geçirmeyi başararak sistemin açığını ortaya koydular.

Bu parçadan Tesla'nın söz edilen yarışmasıyla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) İstihdam edilecek bilgisayar korsanlarını seçmek amacıyla yapılmaktadır.

B) Güvenlik risklerini saptamak için test amaçlı uygulamalar içermektedir.

C) Yazılım açığı bulunmayan akıllı otomobil üretiminin imkânsızlığını ortaya çıkarmıştır.

D) Elektrikli akıllı araçların korunmasının diğer araçlardan zor olduğunu kanıtlamıştır.

E) Akıllı elektrikli araçların kendi kendilerini koruma sisteminin projelendirilmesini sağlamıştır.

2. (I) Hiçbir yenilik damdan düşer gibi birden olmaz. (II) Bir yenilik, büyük bir birikimin ve deneyimin sonucudur. (III) Yanlış olarak Newton bir ağacın altında otururken bir elmanın düşüşü "yer çekimi" ilkesini buldurmuştur, derler. (IV) Oysa büyük bilgin buluşunu söyleyinceye kadar kim bilir kaç gününü harcadı. (V) Beyninin kaç hücresini bu yolda seve seve verdi.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde ana düşünce verilmiştir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Eski bilgelerden birine sormuşlar: "Bir insanın başarılı olması neye bağlıdır?" Bu soruyu şöyle yanıtlamış bilge: "Başarımızı etkileyen birçok şey vardır. Bunların en önemlisi ana dilin doğru, güzel kullanılmasıdır. Ana dilini doğru ve güzel kullanan insan, duyduklarını ve düşündüklerini iyi anlatır. Böylece çevresine kendini kabul ettirir. Bu da başarılı olmasını sağlar." Elbette bunun için de ana dilimizi iyi bilmemiz ve tanımamız gerekir.

Bu parçanın dile getirdiği düşünceyi özetleyen cümle aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

A) Ana dilini iyi bilmek ve etkili kullanmak, başarıyı getiren en önemli etkendir.

B) Başarının anlatımı da başarının kendisi kadar önemlidir.

C) Başarılı bir dil kullanıcısı, öncelikle ana dilinin olanaklarını iyi bilmelidir.

D) Bir milletin dili düşünceyi aktarmada ne kadar gelişmişse o toplum da o derece gelişmiştir.

E) Ana dil, hem düşünceyi oluşturan hem de aktaran bir araçtır.

4. (I) Boş laflara, saçmalıklara inanma, erdemlilik sayılıyor günümüzde. (II) Eğitim, yaratıcı olmayan, hoşgörüsüz, çağının gelişimi konusunda bilinçsiz robotlar yetiştirmenin aracı oluyor. (III) Bu da insanlığın yaratıcılığını ve gelişimini engelliyor. (IV) Oysa bilgi de eğitim de özgür düşünceli, yaratıcı insan yetiştirme araçları olmalıdır. (V) Bu yapılacağına, baskıcı yöntemin egemenliğinde insan, araca dönüştürülüyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi parçanın ana düşüncesidir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

@tgdenemeleri

5. Bazıları, dilin kurallarını çok iyi bilir. Çok okumuştur. Kelime dağarcığı, oldukça zengindir. Ama konuşurken iki sözü bir araya getirip de şöyle adamakıllı bir konuşma yapamaz. Çünkü konuşmayı alışkanlığa dönüştürememiştir. Dil, elbette kitaplarda durduğu gibi durmamaktadır ve konuşma pratikleri olmadan gramer bilginizle güzel ve etkili bir konuşma yapamazsınız. Ama bununla sakın ola ki dilin kurallarını bilmeyi küçümsediğim de sanılmasın.

Bu parçadan çıkarılabilecek en kapsamlı yargı, aşağıdakilerden hangisidir?

A) Dilin doğru ve güzel kullanımı, özel bir eğitim gerektirir.
B) Dilin etkili kullanımı, yalnızca yazarların değil meramını anlatmak isteyen herkesin görevidir.
C) İyi bir konuşma için dilin kurallarının bilinmesi ve konuşmanın alışkanlık hâline dönüştürülmesi gerekir.
D) Yazarların birçoğu, dili yazıda çok iyi kullanırken konuşmada hiç de başarılı değildir.
E) Güzel ve etkili konuşanların ortak özelliği, dilin kurallarına hâkim olmaları ve çok okuyan kişiler olmalarıdır.

6. Yaşamda sürekli bir devinim ve aktarma vardır. Bu, dededen oğula; oğuldan çocuğa sürer gider. Her biri, diğerinden sorumludur. Bir sohbet esnasında hocamın söylediği gibi "Dedesi çağla aşırmış, torununun dişi kamaşmış." Ne güzel sözdür bu. Yine de bizim düşünmemiz gereken yaptıklarımızın bizden sonrakileri nasıl etkileyeceği.

Parçada vurgulanan aşağıdakilerden hangisidir?

A) Geleceği düşünerek doğru ve sağlıklı kararlar vermeliyiz.
B) Kültürümüze sahip çıkmalı, onu yaşatmalıyız.
C) Yaşama gülümseyerek bakmalı, sahip çıkmalıyız.
D) Her zaman gerçeklerin yanında durmayı öğrenmeliyiz.
E) Yaşamda doğrularımız her zaman bizi ileri taşır.

7. İnsanların büyük bir çoğunluğunun ruhuna yeni bir biçim vermek güçtür. Ama kendimizi yükseltmek her zaman elimizdedir. Bir toplumu meydana getirenler fikren, ruhen kendilerini yükseltirse, bağlı bulundukları toplum da yükselir. Çoğunluk ruhen bozulmuşsa, toplum bozuktur. Fertler dürüstse toplum sıhhatlidir. Ruhen yükselmiş insan, esirgemeyeceği maddi ve manevi yardımlarla çevresindekilerin de yükselmesini sağlar.

Parçada işlenilen konu doğrultusunda aşağıdakilerden hangisinin söylenmesi doğru olur?

A) Her birey, kendini nitelikli bir insan yapmaya çalışmalı; toplumun yükselişi buna bağlıdır.
B) Uygarlık, insanların ortaklaşa eseridir ve her toplum; uygarlığa katkıda bulunur.
C) Kanunlara, nizamlara uymayı prensip edinerek çevremizdekilere de bunu aşılamalıyız.
D) İyilik yapmakla küçüklerimize sevgi, büyüklerimize saygı göstermekle topluma katılırız.
E) Toplumun yüksek menfaatlerine kendimizi adamalıyız.

8. Yeni bir araştırma, evcil hayvan benzeri bir robotla birlikte yaşayan insanların bir köpeğe sahip olmanın faydalarına benzer şekilde sonuçlar doğurduğu ve bu kişilerin daha az stresli olduğu bulgularını paylaştı. Japon araştırmacılar, "sarılma hormonu" olan "oksitosin" düzeylerinin robot köpeklerle yaşanyanlarda 2,2 kat daha yüksek olduğunu buldu. Ayrıca stres arttığında seviyesi yükselen kortizol hormonunun robot köpeği olmayanlardan iki kat yüksek olduğu saptandı. Alerji riski nedeniyle evcil hayvanlar yerine sosyal robotların kullanılmasının depresyon ve kötü alışkanlıklardan kurtulma tedavilerinde hayvan destekli tedaviye alternatif olabileceği belirtildi.

Bu parçaya göre robot köpeklerle ilgili yapılan araştırmanın asıl amacı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Robot köpeklerin gerçek köpeklerle birlikte yaşayıp yaşamayamacağını saptamak
B) Hayvan destekli tedavide robot köpeklerin işlevsel olup olmadığını saptamak
C) Canlı köpeklerle kurulan duygusal bağın robot köpeklerle kurulup kurulamayacağını saptamak
D) Robot köpeklerin depresyon ve alerji tedavilerinde kullanılıp kullanılmayacağını saptamak
E) Robot köpeklerin gerçek köpeklerin verdiği mutluluğu yaşatıp yaşatamayacağını saptamak

@tgdenemeleri

9. Batı'da, değişik bir üslup kullanan, kendine özgü terimleri olan yeni bir yazar ünleniyor. Hemen yeni moda bir yazış biçimi doğuyor ülkemizde. Konuları, kavramları, terimleri dilimize taşınıyor. Aslında okurlara bir kötülüğü yok bu durumun. Onlar yerli yazıları, çeviri yazıları okur gibi okuyup bilgileniyor; kötülüğü yazanlara…

Bu paragrafta üzerinde durulan aşağıdakilerden hangisidir?

A) Millî edebiyat
B) Batı edebiyatı
C) Yerli ve yabancı yazılar
D) Edebiyatta öykünmecilik
E) Yazım teknikleri

10. Önce birey olmayı başarmalı daha sonra kendi kültürünü tanıyıp evrensel düşünme yoluna ulaşmalıyız. Ancak böyle yaparsak ufkumuzu genişletebiliriz. Birey olmayı becere-mezsek ilerleme de olmaz.

Parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Birey olmayı becermek, evrenselliğin ve ilerlemenin anahtarıdır.
B) Ulusal kültüre her birey katkıda bulunmalıdır.
C) Evrensel bakışa sahip olmak zordur.
D) Her kültürün farklı bir bakışı vardır.
E) Olaylar karşısında toplumsal tavır önemlidir.

11. Kimseyi umursamadığım gün Sait Faik'i okurum. Canım sıkıldığı zaman onu, çok neşelendiğim zaman, içim içime sığmazken, birine kızmış, bir haksızlığa tanık olmuşsam yine onu. Diyeceksiniz ki: "Bir tek yazara bu kadar bağlanmak doğru mu?" Sait Faik bir tek yazar değil ki...

Paragrafta Sait Faik'in hangi özelliği üzerinde durulmuştur?

A) Etkileyiciliği
B) Yaşama bağlılığı
C) Gerçekçiliği
D) Çok yönlülüğü
E) İnsan sevgisi

12. Öğrencilerden bir kahramanın iç konuşması olabilecek bir metin yazılması istenince yazar olmaya niyetli gençlerden biri şunları yazar:

"Metin, arabayı çok hızlı ve tehlikeli kullandığının farkındaydı ama buna engel de olamıyordu. 'Birazdan bir duvara toslasam, ağaca çarpsam, ambulans gelse, aylarca hastanede yatsam ne olur? Çok kötü olur. Ölsem yahut sakat kalsam ne olur? Çok çok kötü olur. Tamam da şu an ne kadar iyiyim ki?' diyordu kendi benliğine hem de bağıra çağıra bir sessizlik diliyle."

Metni okuyan yazarın tavsiyesi: "----."

Metin, bu tavsiyeden sonra metni aşağıdaki gibi değiştirir:

"Metin, arabayı çok hızlı ve tehlikeli kullanıyordu. Üstelik bunun farkındaydı. Ama buna engel olamıyordu. İçindeki duvara toslamıştı, içinin yollarında çıkmazlara girmişti. Derinlerdeki yıkım arzusu, şimdi dış dünyadaki yıkım arzusunu beslemeye başlamıştı. 'Kim için yaşıyorum? ihanet edenlere hizmet için. Ölsem kim üzülür? Yalnızca benden yararlananlar. Kendim bile üzülmem kendime. Ölüler üzülmez.' Bir ambulansın hızla geçtiğini gördü, kendine geldi. Hastane manzarası, sakat kalma korkusu… Yavaşladı. Nihayet sirenleri de duymaya başladı."

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi yazarın Metin'e verdiği tavsiye olmaya uygundur?

A) Dışa yansıyan eylemlerin inandırıcılığı içsel bağlantıların sağlam kurulmasına bağlıdır, buna özen göstermelisin
B) İç konuşmaların içten olmasını sağlamak için cümlelerin günlük konuşma dilindeki doğallığa uygun kurulması gerekir
C) İç konuşmalardaki etkinin dozu, dış dünyanın iyi betimlenmesiyle artırılır; betimlemelerine özenmen gerekir
D) Düşüncelerinde bir bütünlük bulunmayan ve düşünsel sekmeler yaşamayan kahramanın iç konuşma yapmadığını, bunun bir bilinç akışı alıntısı olduğunu unutma
E) İç konuşma ile diyalog arasındaki farkı ayırt ettiren ayrıntıları da vermeyi unutmamalısın

@tgdenemeleri

1. **PRP tedavisi ne işe yarıyor?**

Son zamanlarda neredeyse tüm tıbbi uygulamalarda PRP (Platelet Rich Plasma) tedavisi uygulanır oldu. Yaşantımıza çok fazla girmiş olan bu tedavi, kişinin vücudundan alınan küçük miktardaki kanın özel bir işlemle plazmasının ayrıştırılırak vücuda tekrar enjekte edilmesi şeklinde uygulanıyor. Elde edilen plazma "platelet" denen hücreler bakımından zengindir. Vücuttaki temel görevi kanın pıhtılaşmasını sağlamak olan plateletler, içerdikleri büyüme faktörleri sayesinde yaraları ve hasarlı dokuları iyileştiriyor. Bu büyüme faktörleri ortama verildiğinde vücudun kendini iyileştirme mekanizmalarına destek oluyor. Kişinin kendi kanının kullanıldığı PRP tedavisinde özellikle çevresel ve genetik faktörlerle birlikte yavaşlayan hücre yenilenmesinin hızlandırılması sağlanabilir. Böbrek, karaciğer ve midede yan etkilere yol açmayan ve kortizon içermeyen bu uygulamanın uygulandığı bölge ile sınırlı olması da onun çok yaygın bir tedavi yöntemi olacağını gösteriyor. PRP'nin çok farklı formlarının yaygınlık kazanacağı da şu şartlarda ileri sürülebilir.

Bu köşe yazısıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Kanıtlanması mümkün olmayan varsayımlar üzerinde yorum yapılmaktadır.

B) Güncel bir gelişmenin sosyal ve ekonomik etkileri irdelenmektedir.

C) Yaygınlık kazanan bir tekniğin uygulanma biçimine ve avantajlarına değinilmektedir.

D) Kendi içerisinde birtakım yanlılıklar ve tutarsızlıklar barındırmaktadır.

E) İleriye dönük çıkarımların dayandığı verilerin nesnel olmamasının, tahminleri geçersiz kıldığı açıklanmıştır.

2. Kitaplar yazıldıkları gibi kalır; biz okurlar ise, farkında olalım olmayalım, zaman içinde değişiriz. İnsan elbette sürekli değişir. Bu da kitaba yeniden dönüp baktığında bir kitabı algılayışında da küçük büyük birtakım farklar olduğu anlamına gelir. Demek kitaplar da yazıldığı gibi kalmıyor okur gözü onları sürekli değiştiriyor.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kitaplar, zamana göre değişme ve yenileşme gösterir.

B) Her okuyucu, kitabı farklı farklı algılayabilir.

C) Kitapların yazıldığı gibi kalmaması okuyucudaki algılama değişimi ve gelişimiyle ilgilidir.

D) Kitaplar, insanı sürekli değişim içine sokar.

E) Kitaplardaki farklı yaklaşımlar okuyucunun algılama gücünü etkiler.

3. **Aşağıdaki sanatçılardan hangisi** "Çoğu kişi gibi siz de hayatınızın rövanşını sanatın kurmaca dünyasından aldığınızı söylüyorsunuz, neden böyle oluyor?" **sorusuna cevap vermektedir?**

A) **Sinema sanatçısı:** "Sinemada uç olayları, marjinal ilişkileri anlatma modası terk edildi. Şimdi daha çok insan psikolojisi ele alınıyor. Yani yaşananlar değil onların insan ruhuna etkileri üzerinde duruluyor. Ben de okumalarımı, izlemelerimi ona göre yapıyorum. Sanatçı olmak, aktör olmak ile psikolog olmak bir yerde birleşiyor."

B) **Şair:** "Yaşamdan damıtılmamış dizeler okuyucuya bir şey söylemiyor. Okuyucuya bir şey söylemeyen şiir ise kolayca vazgeçilebilen bir aksesuar değerinden daha fazlası etmiyor. O yüzden şiirlerim, yaşamın içinden geçen bir şiirli yüreğin şelalesinden dökülüyor şiir göletine."

C) **Tiyatro oyuncusu:** "Yaşam, ister istemez yoruyor ve kırıyor insanı. Yaşarken istediğin gibi gitmiyor birçok şey. Mağduriyetler yaşıyor, kırgınlıklar biriktiriyor ve kendini yaşamı yönetme konusunda başarısız hissediyorsun. İşte tiyatro da burada devreye giriyor. Yaşamda yaptığın hatalarla yüzleşiyor ve bu kez daha iyiyi, daha doğruyu seçip yaşıyor ve yaşatıyorsun. Bu da iyileştiriyor travmaları."

D) **Romancı:** "Kurgunun sınırı var elbette. Bir kere tutarlı olmak zorundayız. Her şeyin gerçek olaylara dayandığı tarihî bir romanda en temel konularda kurmaca yapıyorum, diyerek gerçekliği bozamazsın. Bu, romanın bağlamına aykırıdır. Tutarsızlıktır. Ama her şeyin kurmaca olduğu bir parodi veya ironi varsa durum değişir."

E) **Ressam:** "Olduğu gibi resmetmek, olanın çizgilerine sadık kalmak, asla mümkün değildir. O iş, fotoğrafçının işidir. Ressam, bir yaratım ustasıdır. Resmini yaptığı gerçeklik, ressam için bir amaç değil bir araçtır ve bir konudur. Ressam, onu bahane ederek bize içini gösterir. Ben de öyle yapıyorum."

@tgdenemeleri

4. Şairlerimizin önemli bir kesimi, şiirin gelenekten kaynaklandığını, ona dayandığını bilmiyor. Yalnızca şiir okuyorsanız pek sorun yok. Ama şairseniz ya da şairliğe soyunduysanız divan şiiri bilmeniz gerek. Eski edebiyatımızın kuramsal, sanatsal yanını öğrenmeniz gerek. Bu geleneği bilmeden şair olunacağını pek sanmıyorum.

Bu paragraftan aşağıdaki yargıların hangisine varılabilir?

A) Şiirin özü bilinmeden iyi bir şair olunamaz.
B) Şiiri, çağlarındaki gelişimiyle kavramak, şairliğin en önemli koşuludur.
C) Belli bir kültür düzeyine ulaşamadan iyi şair olunamaz.
D) Her edebiyatçı, ulusal edebiyatı bilmelidir.
E) Şairlik yeteneği, usta şairler örnek alınırsa geliştirilebilir.

5. Cimri bir adam, sahip olduğu altınlarını gömüp ara sıra ziyaret ederek incelermiş. Bu hareketi, işçilerinden birinin dikkatini çekmiş ve cimrinin altınlarını çalmış. Cimri dönünce altının yerinde yeller estiğini görmüş, ağlayarak saçını başını yolmuş. Onu böyle perişan gören komşusu, nedenini öğrenince şöyle demiş: "Kendini üzme artık, bir taş alıp aynı çukura koy ve o taşın, altınların olduğunu düşün. Çünkü kullanmayı hiç düşünmediğine göre taş da aynı işi görecektir."

Bu parçada anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Paranıza sahip çıkmanız gerekir.
B) Paranızı kaybettiğinizde tekrar kazanmanın yolu vardır.
C) Paranın değeri sahip olmakta değil, onu kullanmaktadır.
D) Altının yerini tutacak başka bir madde bulunabilir.
E) Para için kendinizi üzmenize gerek yoktur.

6. Sanatçı genellikle ne yaptığının bilincinde değildir. Anlayışıyla değil, önsezisiyle davranır. Kimi zaman kendine olan güveni önüne geçilmez bir güçle bilinçli düşünce düzeyine erişir. İşte o zaman sanatın dönüştürücü gücü çıkar ortaya. Beethoven'in Dokuzuncu Senfonisi'nin sonunda milyonlarca insana seslenen bir sevinç korosuyla coşması da bu yüzdendir. Shelley de zincirden kurtulan Prometheus'la geleceğin özgür toplumunu açıkça tanımlar. Beethoven'in ve Shelley'nin esin kaynağı Fransız Devrimi'ydi; ama hangimiz Dokuzuncu Senfoni'yi ya da Zincirden Kurtulan Prometheus'u bugün bile yeryüzünü kaplayan devrim gücünü içimizde duymadan dinleyebiliriz.

Yukarıdaki parçanın başlığı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) Bireysel Sanat
B) Gerçekçi Sanat
C) Sanat ve Devrim
D) İnsan Açısından Sanat
E) Sanatçı ve Biz

7. Gerek dünyada gerekse Türkiye'de karbonsuz ve sürdürülebilir üretimler, iklim krizine ve çevre sorunlarına karşı duyarlı faaliyetler giderek yaygınlaşıyor. Bu konuda hassas davrandığı bilinen şirketler, ticari prestij kazanıyor. Rekabette öne geçiyor, bilinçli kitlelerce tercih ediliyor. Fakat bu yeşil dönüşüm baskısı, bazı şirketlerin kamuoyunu yanıltma yolları aramasına da sebep oluyor. Buna "greenwashing" yani "yeşil badana" adı veriliyor. Bu işlemin kapsamını kısaca anlatacak olursak şöyle diyebiliriz: Kurum kendini olduğundan daha çevreci gösteriyor ve daha sürdürülebilir üretim yanlısı gibi takdim ediyor. Böyle davranan çok sayıda şirket bulunduğu ise araştırmalarla kanıtlanmış durumda. Bu sebeple çevre duyarlılığı taşıyan kişilere şirketlerin reklamlarıyla gerçeklerin ne kadar örtüştüğünü sorgulamalarını öneririm.

Bu parçaya göre "greenwashing" yoluna başvuran şirketlerin amacı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Çevre ve iklim sorunlarına karşı farkındalık oluşturarak kamuoyunu harekete geçirmek
B) Kendini olduğundan daha çevreci göstererek bu konuda hassasiyeti bulunan tüketicileri yanıltmak
C) Çevreci üretimin yaygınlaşmasını önleyerek rekabette geriye düşmemek
D) Çevre ve iklim krizini bahane ederek gelişmekte olan şirketleri engellemek
E) Sürdürülebilir ve çevreye saygılı üretim modellerinin yaygınlaşmasını sağlamak

8. Çoğu zaman incir çekirdeğini doldurmayan, daldan dala atlayan, başını almış giden konuşmalardan yakınırız. Dinlersiniz, dinlersiniz, neden sonra "Şunu mu demek istiyor?" sorusu bir türlü çözülmez kafanızda. Hep o öykü gelir aklıma. Adamın biri toplantıya gitmiş. Bakmış biri konuşmakta. On dakika, on beş dakika dinlemiş, bir anlam çıkartamamış söylediklerinden. "Belki başını kaçırdım." diye düşünerek önündekine sormuş: "Ne anlatıyor konuşmacı?" Sorduğu kişi şöyle demiş: "Yarım saattir konuşuyor, daha söylemedi ne diyeceğini."

Yazarın bu parçadaki örnek olayla önemini vurgulamak istediği kavram aşağıdakilerden hangisidir?

A) Etkili bir anlatıma sahip olmak
B) İyi bir dinleyici olmak
C) İfadelerinde tutarlı olmak
D) Herhangi bir bilgisi olmadan her konuda konuşmak
E) Konuşurken konu ve anlam bütünlüğünü sağlamak

@tgdenemeleri

9. Yazarın ödün vermez bir mükemmeliyetçi olmasını istiyor değilim. Ancak, mükemmellik düşüncesine sahip olmayı tümüyle bir yana bırakamayız. İster şiir olsun ister anı ya da roman, metnin dönük olduğu yön daima yazınsallıktır. Yahya Kemal "Mısra haysiyetimdir." demiş ve şiire verdiği önemi vurgulamıştır.

Yazarın bu parçada Yahya Kemal'in sözüyle vurguladığı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Edebî her türde sanat ve sanatçılık hissettirilmelidir.
B) Şiir, roman, anı gibi türlerin anlatımı aslında aynı doğrultadır.
C) Edebî türlerin hemen hepsinde işlenen konu aynıdır.
D) Şiir, sanatçılığın doruk noktasına çıktığı tek türdür.
E) İçerik yapısı, bir eseri tanıtan en önemli ögedir.

10. Hayatı iyi karşılamanın sırrını bulabilmek için her şeyden önce gülümsemeyi öğrenmeli. Belki siz de bilirsiniz: Her olayı gülümseme ile karşılayan bir adama: "Eh, hayatta başarılı olduğun için sen doğal olarak gülersin; ama biz öyle miyiz ya?" demişler. Adam bir kez daha gülmüş: "Yanılıyorsunuz, hem de çok yanılıyorsunuz. Ben hayatta başarılı olduğum için gülmüyorum. Tam tersine, güldüğüm için başarılı oluyorum." Bu söz boşuna söylenmiş bir söz değildir.

Bu parçada vurgulanan düşünceyi <u>en iyi</u> yansıtan yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Asık suratlı insanlar hiç sevilmezler.
B) İyimserlik, insana başarıyı getirir.
C) Güler yüz, her şeyden önce kişiye cesaret verir.
D) Gülümsemek, aklı başında bir adamın ciddiliğini bozan bir durumdur.
E) Başarı, insanı güler yüzlü ve mutlu yapar.

11. Bir bütüne ait toplam enerjinin, o bütüne ait her bir parçanın enerji toplamından daha fazla olduğu, bilimsel bir gerçektir. İşte birlikte olmanın sağladığı bu büyük enerjiye "sinerji" deniyor. Atomların birleştirilmesinden sağlanan enerjinin, atomun parçalanmasından sağlanan enerjiden kat kat fazla olduğunu, hidrojen bombası örneğiyle fizikçiler kanıtladı. Aynı gerçeğin sosyal bilimler için de geçerli olduğu kanıtlanmıştır. İnsan toplulukları için de sinerjinin yararları saymakla bitmez.

Bu parçada vurgulanmak istenen, aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bir araya getirilen bireysel yeteneklerin müthiş bir toplumsal güce dönüştüğü
B) Hidrojen bombasının atom bombasından kat kat güçlü olduğu
C) Sinerjinin, enerjilerin toplamından oluştuğu
D) Parçalara ait güçler toplamının, bütünün gücüne eşit olduğu
E) Fizik yasalarının toplumsal bilimlerde de geçerli olabileceği

12. Sanatçı, konusunu da türünü de seçmekte özgürdür. Kimse, onun şu konuyu ya da bu konuyu seçmesine karar veremez veya onu zorlayamaz çünkü özgürlüğün olmadığı yerde sanat da yoktur. Aynı şekilde sen şiir değil hikâye yaz veya hikâye değil roman yaz diyemeyiz, bu konuda da sanatçı özgürdür. Sanatçı, kendisine uygun gördüğü türü seçecektir. Ama sonuçta estetik bir şey ortaya koymalıdır.

Bu parçadan çıkarılabilecek en kapsamlı yargı, aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sanatın beslendiği kaynak sanatçının özgürlüğü ve yaratma arzusudur.
B) Yazınsal türün ve içeriğin seçiminde sanatçıya kimse müdahale edemez.
C) Sanatsal birikimi yeterli olan sanatçı, neyi nasıl anlatacağını herkesten iyi bilir.
D) Güdümlü sanatın sanatçıyı ölüme mahkum edeceğini kimse inkar edemez.
E) Güzelliği yakalamak koşuluyla sanatçının neyi ne ile anlatacağına kendisi karar verir.

@tgdenemeleri

Test 13

PARAGRAF DÜZEYİNDE ANLAM

Paragrafta Yardımcı Düşünceler (Değinilmeyen Yargı, Çıkarılamayacak Yargı)

1. 96. Oscar ödülleri sahiplerini buldu ve aylar öncesinden sinema otoritelerinin yaptıkları tahminler boşa çıkmadı. 13 dalda adaylık kazanan ve hayal kırıklığı yaşatmayan *Oppenheimer*, en iyi film ödülünü kazandı. Ayrıca Christopher Nolan ile en iyi yönetmen Cilian Murphy ile en iyi erkek oyuncu, Robert Downey Jr. ile en iyi yardımcı erkek oyuncu ödüllerini de kazanan film, Hiroşima ve Nagazaki'ye atılan atom bombalarının mucidi olan bilim insanım biyografisinden yola çıkıyor. *Poor Things* filminin başrol oyuncusu Emma Stone, *La La Land*'den yedi yıl sonra en iyi kadın oyuncu ödülünü tekrar kazandı. Bu filmin erkek oyuncusu Rami Youssef'in "Savaşın bir parçası olmayalım, çocukları öldürmeyelim, Filistin halkı için acil olarak ateşkes ve adalet istiyorum!" diye seslendiği gecenin ironisi, atom bombasını icat eden kişinin anlatıldığı filme ödüller yağarken Gazze'de insanların üzerine bombalar yağıyor olması ve bu durumun protesto edilmesiydi. Çocukların ve masum insanların öldürülmesini birçok sanatçının kırmızı broşlar takarak protesto ettiği ödül töreni 11 Mart 2024'te âdeta bir farkındalık hareketine de dönüştü.

Bu parçaya göre 96. Oscar Ödülleri'yle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Bir film, beklendiği gibi 13 dalda ödül kazanmıştır.
B) En iyi film seçilen eserin senaryosu, yaşam öyküsünden hareketle oluşturulmuştur.
C) En iyi kadın oyuncu ödülünü kazanan sanatçı, aynı ödülü daha önce de kazanmıştır.
D) Yaşanan güncel bir problemle ilgili tepkilere sahne olmuştur.
E) Verilecek ödüllerle ilgili öngörülerin isabetli olduğu kanıtlanmıştır.

2. Hep söylerim, baktığın yeri şiirle gösterebilmektir, şairlikte önemli olan ve karşındakini inandırabilmek. Tabii bu kendi kişiliğine uygun biçimde olmalı. Bunun dışındaki her çaba enerji israfıdır. Özgünlükten söz edeceksek budur. Yıllar önce bir şair ağabeyime, özgün şiirler yazmak istiyorum demiştim de o, bana "Kendin gibi yazmaya bak özgün olmaya çalışma, komik olursun." demişti. Gerçekten de öyleymiş bunu anladım ve hep baktığım yerleri şiirle göstermeye çalıştım. Argo, mizah, ironi, humour yazdığım şiirin özelliklerindendir. "Geçtiği Her Yeri Öpüyor Zaman" adlı kitabımda ironi, biraz daha arttı.

Görüşlerini bu parçadaki gibi dile getiren bir sanatçı ve yapıtları için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Kişiliğine uygun olan bir tarzı vardır.
B) Üstü kapalı iğnelemelerde bulunur.
C) Kimseye benzememek çabasından çok kendisi olmayı önemser.
D) İşlediği konulara çok cepheli bir bakışı vardır.
E) Sanatta kendi tarzının dışında yazmamaya çabalar.

3. Roman okumanın önemli bir kültürel faaliyet olduğunu vurgulayan hocamız, bize şu tavsiyelerde bulundu:

- Romanlarda yazılan sosyal ve siyasi tahminleri bir kehanet gibi değerlendirmeyin.
- Kahramanların yaşadığı aşk, ayrılık, aykırılık hatta sapkınlık gibi durumları otobiyografik ögeler olarak görmeyin.
- Anlatılanların doğruluğu, gerçeğe uygunluğu ile romanın değerinin paralel olduğunu düşünmeyin; anlatımın sanatsal değerine bakın.
- Romanlardan alınacak keyfin tamamına bir okumada varıyorsanız gerçek bir roman okumadığınızı bilin ve romanların daima birkaç katlı inşa edildiğini unutmayın.
- Ölümsüz bir romanın psikoloji, sosyoloji, felsefe, tarih, musiki, mimari gibi birçok bilimle kesiştiği noktalar olduğunu ve bu alanlarda yetkinleştikçe romandan aldığınız zevkin katmerleneceğini kabul edin.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada roman okuyucularına verilen tavsiyelerden biri değildir?

A) Romanda anlatılanları, romancının yaşam gerçekleri olarak görmeyin.
B) Romanın bir kurgu ve üslup işi olduğunu unutmayın.
C) Gerçek bir romanın anlaşılmasının zor olduğunun bilincinde olun.
D) Hayatınızın farklı dönemlerinde okumaktan haz duyduğunuz romanın iyi roman olduğunu bilin.
E) Romanda anlatılanlardan hareketle geleceğin planlanmaması gerektiğini aklınızdan çıkarmayın.

4. Durbaş'ın ilk kitabı "Kuş Tufanı", tutarlı ve kararlı bir kitap değil, Değişik yönelişleri, örnekleri, daha doğrusu denemeleri kucaklıyor. Yine de büyük bir kesimiyle İkinci Yeni çizgisine yaklaştığı söylenebilir. Nitekim şiirlerinin çoğunda belirgin bir konu, hikâye anlatısı veya net görülen bir düşünce yok. Az çok olanlarda da biçimin çokça gölgesinde kalıyor. Yer yer dil zorlanıyor, alışılmadık, işlevsiz imgeler kullanılıyor. Toplumsal gerçeklikler ve siyasal olaylardan söz açılmıyor. Genellikle kişisel duygular, izlenimler sergileniyor. Çağ ve çevre umursanmıyor.

Bu parçada sözü edilen sanatçının hangi özelliğine değinilmemiştir?

A) Bireyci bir sanat anlayışına sahip olduğuna
B) Şiirlerinde biçemci ve biçimci olduğuna
C) Şiir kitabında çelişkili durumlar bulunduğuna
D) Bağdaştırmalarında geleneksel olanın dışına çıktığına
E) Şiirlerinde çeşitlilik bakımından bir kısırlık göze çarptığına

@tgdenemeleri

5. Yazar, yaşadıklarını ve gözlemlediklerini olduğu gibi anlatırsa sanat değil anı olur. Bizler, düş gücümüzü kullanarak yeni bir gerçeklik oluşturuyoruz. Yaşamdan değişik bir gerçeklik ifade etmesi ise yazarın, yaratıcılığı yoluyla özgün bir sanat ürünü ortaya çıkarmak istemesindendir elbette. Bütün sanat eserleri için bu durum geçerlidir. Sanatçı, sanatına kendi yorumunu katar, imzasını atar, bir üslup oluşturur. Bazen gözlemlediğimiz ya da kendimizden yola çıkarak oluşturduğumuz bir şey masalsı bir düşe dönüşebilir ve ortaya çıkan ürüne kendimiz dahi şaşarız.

Bu parçadaki gibi konuşan bir sanatçının sanat ve sanatçıyla ilgili belirttikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Sanatçı, gerçeğin fotoğrafını çekmez; resmini yapar.
B) Sanatçı yaşadıklarını ve şahit olduklarını değiştirerek anlatır.
C) Sanatçı, anlattıklarının gideceği yeri bilen ve anlatımını kontrol eden bir kişidir.
D) Yazın sanatçısı, özgün ve yaratıcı olmayı seçtiği için gerçeklerde değişiklik yapar.
E) Sanatçı, kendine özgü bir anlatım tarzı oluşturur.

6. Yapıtın ünü ile yazarın ünü arasında aşağı yukarı bir denklik olsa da terazinin kefelerinin şaştığı da çok olur. Okurların büyük çoğunluğu, "Küçük Prens"i okumuşlardır ama yazarının Saint - Exupery olduğunu okurların küçük azınlığı bilebilir. Ün meselesini önemseyen yazarlar için en acıklı ünlü olma tarzı, bu olsa gerek. Yapıtınızı herkes tanıyor ama sizi tanıyan yok. Cervantes'in de böyle bir talihsiz olduğu söylenebilir. "Don Kişot"un kapağını bile görmemiş olanlar "yel değirmenlerine savaş açmaktan" filan söz ederler. Edmond Rostand'ın "Cyrono de Bergerac"ı, Carlo Collodi'nin "Pinokyo"su hep bu tür örneklerdir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

A) Bazı yapıtların ününün yazarını aştığına
B) Bazı yazarların ünlenince verimsizleştiği
C) Bazı yazarların ünlü olmayı çok önemsediklerine
D) Kimi yapıtların okunmadan içeriklerinin bilindiğine
E) En talihsiz ünlülerin, kendilerinden çok eserlerinin tanındığına

7. Gerçekten de iyi bir kitap okurken en iyi bir arkadaşla baş başa sayılmaz mıyız? Uluslara, düşünce ülkelerine hükmetmiş krallarla konuşmakta, onlarla bir masaya oturmaktayız. O büyük ölüler, dipdiri ve ta yanı başımızdadır. Yalnız bu büyükleri tanımak değil, küçük insanların da alın yazılarını öğreniriz. Yabancı bir hayatın içine dalar, onu baştan yaşarız. Düşüncenin dolambaçlı yollarında gezinip geniş dünyalara ulaşmak elimizdedir.

Bu parçada okumanın bize kazandırdıklarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

A) İyi bir dostla düşünce alışverişi yapmamızı sağlayacağına
B) Hiç bilmediğimiz yaşantıların içinde yaşayabileceğimize
C) Sıradan insanların yaşamlarına tanık olabileceğimize
D) Başkasının kafasıyla düşünmeyi öğrenebileceğimize
E) Geçmişin büyük insanlarıyla dostluklar kurabileceğimize

8. Dostlukların oluşmasında genellikle başlangıçta az çok çıkar ortaklığı vardır. Gerçek dostluk, çıkar düşüncesinin bittiği, çıkarsız düşüncelerin filizlenebildiği yerde başlıyor. Çıkar ortaklığı düşüncesi, aşırı bir çıkarcılığa karşı aşırı akılcılığın bulduğu bir silah olsa gerek.

Bu parçada dostlukla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?

A) Dostlukların kaynağında az da olsa çıkar ortaklığının olduğuna
B) Gerçek dostluğun, çıkar düşüncesinin bittiği yerde başladığına
C) Çıkar ortaklığı olmadan dostluğun kurulamayacağına
D) Çıkar ortaklığının insanları birbirine yaklaştırdığına
E) Çıkar ortaklığı ile aşırı çıkarcılığın çelişen düşünceler olduğuna

@tgdenemeleri

9. Bugüne kadar dünyada sadece 33 kişide görülen bir hastalık var: hipertimezi. Bu hastalığa sahip kimseler, gerekli olsun olmasın her ayrıntıyı hatırlıyor. Yolda gördüğü bir insanın kıyafetinin renginden, aracın plakasına, saatin dakikasına kadar hiçbir şeyi unutmuyor. Çok az kişide görüldüğü için kaynağının ne olduğu bilinemiyor. Fakat sadece nörolojik değil psikolojik tarafının bulunduğuna inanılıyor. Bu kişiler, kendi kişisel geçmişlerini aşırı derecede düşünüyorlar. Yaşadıkları günleri her ayrıntısıyla hatırlıyorlar. Bu, onların rutinidir ve bu insanlar, kötü anıları da her ayrıntısıyla hatırladıkları için depresyona çabuk giriyorlar. Bu hastalığın tedavisi yoktur. Bu kişilerde amigdalanın korku, kaygı, öfke gibi bölümlerini yöneten kısmının daha büyük olduğu saptanmıştır.

Bu parçada hipertimezi hastalığı ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

A) Hastalık olduğunun yakın zamanda saptandığınıa
B) Ender rastlanan bir hastalık olduğuna
C) Hastaların işlevsiz ayrıntıları da zihne kaydettiğine
D) Hastanın psikolojik açıdan kendini iyi hissetmemesine yol açabildiğine
E) Nedeni ve tedavisi konusunda yeterli bilgiye sahip olunmadığına

10. Bir mevzu hoşunuza gidiyor, bunu yazmalıyım diye düşünüyorsunuz. Sonra günlerce düşünüyor ama bir şey yazamıyorsunuz. Çünkü ilginiz kadar bilginiz yoktur veya yeterince kafa yoramıyor, emek veremiyor, dayanamıyorsunuz. Gücünüzü tanıyınız. Küçük bir hikâye yazmadan büyük bir roman yazmaya kalkışmayınız. Böyle yaparsanız başarısızlık kaçınılmazdır. Yaşadığınız şeyi veya gözlemlediğiniz bir olayı yazabilirsiniz. Çünkü gerçeğini bilmediğiniz şeyin hayali inandırıcı olmaz. İnandırıcı olmayan anlatının da yalnızca anlatımıyla kalıcı olması mümkün değildir. Yazdıklarınızı yırtıp yeniden yazınız, yırtmıyorsanız ilaveler yaparak yeniden yazınız. Kolay beğenirseniz zor beğenilirsiniz. Kendinize acımayın, kendinizin eleştirmeni olun. Taklitten uzak durun, kendiniz olun.

Bu parçada yazar olmak isteyenlere yönelik olarak yapılan öneriler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Yazdıklarınızla ilgili eleştirileri olgunlukla dikkate alınız.
B) Yazacağınız konuyla ilgili donanım sahibi olmalısınız.
C) Yazma sürecinde sabırlı olmalısınız.
D) Yazdıklarınızla yetinme duygusuna kapılıp daha iyiyi aramaktan vazgeçmeyin.
E) Yazdıklarınızda gerçeklerden yola çıkınız, kurmacayı gerçeğin üzerine kurunuz.

11. Özdemir İnce; şair, denemeci, eleştirel denemeci, çevirmen ve gazete yazarı. Edebiyatta kendi patikasında yürümeyi önemseyen, kitapları üniversitelerde el kitabı olmuş bir kültür insanı. "Isırgan'ın Faydaları"nda yazarın şiir, roman ve felsefe üzerine yazıları, güncel tartışmalar konusunda hazırladığı yazıları ve kendisiyle yapılmış söyleşiler yer alıyor

Bu parçada sözü edilen sanatçıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

A) Yaşadığı dönemin sorunlarına karşı duyarlı olduğu
B) Değişik türlerde eser yazdığı
C) Özgün bir sanatçı olduğu
D) Eleştirel denemenin kurucusu olduğu
E) Yazdıklarının bilimsel çevrelerde de ilgi gördüğü

12. Fotoğrafın çekilmesi önemli bir olaydır. Ama asıl mesele, onu kalıcı kılmaktır. Şimdiki teknolojiyle fotoğrafı yaygınlaştırabiliyorsunuz. Ama önemli olan, kitap hâline gelmesi. Kitaba defalarca bakabilirsiniz; ilginizi çekene dakikalarca, sevmediğinize şöyle bir bakma olanağına sahipsiniz. Kitap dediğin kütüphanelere giriyor, kayıtlara geçiyor. Kitaplaştığında fotoğraf belge olur, tarihî değer taşır. Ayrıca işin bir de psikolojik yanı var; okşayabiliyor, temas edebiliyorsunuz. Fotoğraflar kitaplaşmalı. Peki, bunun yolu yordamı nedir? Yayınevlerinin gayretiyle, sponsorların ilgisiyle mümkün olur bu iş. Bir kültür politikası yani. Sponsorluğun özünde, değerleri öne çıkarmak ve topluma mal etmek yattığı hâlde bizde ne yazık ki bu amacı kavramış çok az insan var. Daha çok popüler olma ve reklam amacı ön plana çıkıyor sponsorlarda.

Bu parçadan çıkarılabilecek yargılar arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Fotoğrafın kalıcılığını sağlamak, fotoğrafın çekilmesinden daha önemlidir.
B) Çeşitli türlerde yazılmış olan eserlerin fotoğraflarla zenginleştirilmesi o eserleri kalıcı kılar.
C) Fotoğrafların kitaplaştırılması, fotoğrafların kalıcılığını sağlamak açısından önemlidir.
D) Kültürel faaliyetleri destekleyenlerin amacı, kendilerini tanıtmak değil, kültüre katkı olmalıdır.
E) Fotoğrafçılıkta gelişen teknolojiyle birlikte fotoğrafların kitlelere ulaşması kolaylaşmıştır.

@tgdenemeleri

1. Reha Erdem'in yönettiği *Neandria* filmi; Suna adlı atletizm tutkunu genç bir kız, arkadaşları Mako, Filiz ve onların yaşadığı köy vasıtasıyla kâr hırsı, doğayı katletme, inanç, açgözlülük, iyi ve kötü gibi meseleler etrafında gezinen bir öyküye dayanıyor. Ekolojik çağrışımları güçlü bu film; gençlere ve onların geleceği biçimlendirme çabalarına, özgürlük arayışlarına inanan, umuda sarılan yapısıyla mesajlarını yüreklere dokunan bir tonda seyirciyle buluşturuyor.

Bu parçada söz edilen filmi izleyen birinin aşağıdaki cümlelerden hangisini kurması beklenemez?

A) Suna'yı başarı yolunda motive eden tutkuyu görünce insanın bir hedefe kilitlenmesinin büyük bir güç olduğuna inancım pekişti.

B) Zenginleşme uğruna doğaya hoyratça zarar verenlere engel olunmazsa sürdürülebilir bir çevreden yoksun kalacağımızı gördüm.

C) Suna, Mako ve Filiz gibi gençlerin sıkışmışlık içinde umudun yeşeren filizleri olarak iyilik adına verdikleri mücadeleler, karamsarlık bulutlarını dağıtacak güçte.

D) Ekonomik krizlere karşı dirençli bir ülke olabilmemizin yer altı ve yer üstü zenginliklerimizi bir an önce ekonomik döngüye katmamıza bağlı olduğunu fark ettim.

E) Bireysel ve toplumsal birçok yan konunun mekân ve kişiler bağlamında Suna'nın çevresinde örgütlenmesi, filme bütünlük kazandırmış.

2. Yalnızca zamanı tüketmek için izlenen, televizyon kanalını değiştirdiğimiz an unutulan, insanı daha çok yalnızlığa, daha çok ölüme yaklaştıran değil; omuz omuza, bir arada, paylaşarak sinemada bir tartışma ortamı yaratılarak izlenen, yaşamı azaltan değil, çoğaltan filmleri izlemeliyiz.

Yazarın iyi bir filmden bekledikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Yaşama sevgisi uyandırmak

B) Birleştirici rol oynamak

C) İnsanın düş gücünü kamçılamak

D) Kısa sürede unutulmamak

E) Yalnızlık yerine umut aşılamak

3. Bir dilin üst ürünü edebiyat yapıtıdır ve bir dilin edebiyat ürünü verebilecek düzeye gelmesi, kavramsal boyutta gelişmiş olmasına bağlıdır. Kavramsal gelişmişlik, akıl yürütme, kavramlar arasında ilişki kurma ile giderek düşsel ve düşünsel boyuta evrilecektir. Bir dil, ancak kendisiyle düşünülürse gelişir; bu düşünme elbette ki sanatsal ve bilimsel düşünmedir. Aynı mantıksal ilişki, dilin öğrenilme süreci için de geçerlidir. Bir dil de sokaktan, evden değil; ancak edebiyat yapıtlarından ve onlar aracılığıyla öğrenildiğinde mükemmel olabilir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

A) Bir dille sanatsal ve bilimsel alanda düşünce üretildikçe o dilin gelişeceğine

B) Bir dilin gelişmişliğinin edebiyat yapıtlarına yansıdığına

C) Edebiyat eserleri vasıtasıyla bir dilin en iyi derecede öğrenilebileceğine

D) Bütün kültürleri var eden ve yaşatan ana ögenin dil olduğuna

E) Edebiyat ürünlerinin, bir dilin düş ve düşünce açısından gelişmişliğiyle ilgili olduğuna

4. Çehov'un oyunlarını sahnelemek oldukça zordur. Oyunları yüzlerce küçük detayla doludur fakat hepsi de gerçek, sade, gerekli bir kristal gibi pırıl pırıl!.. Tüm bu detaylar Çehov'un oyunlarının şiirsel atmosferini yansıtır.

Aşağıdakilerden hangisi Çehov'un oyunlarının özelliklerinden biri değildir?

A) Anlatımda şiirsellik

B) Sahne tekniğine uygunluk

C) Gerçeğe uygunluk

D) Detaylardaki çokluk

E) Ayrıntılardaki işlevsellik

@tgdenemeleri

5. Gerçekte çevresiyle uyumsuz insanların çoğaldığı toplumlarda insanla çevre arasındaki ilişkiler değişimi hızlandırır. Açların, yoksulların, işsizlerin çoğaldığı; insanca yaşamak, fikirlerini korkmadan söylemek isteyenlerin çoğaldığı toplumda, köklü değişimin gizli gücü birikiyor demektir. Böyle toplumlarda mutsuzlukları mutluluğa dönüştürmek için çabalayanlar, amaçlarına yaklaşırlar.

Bu paragraftan hareketle aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) İnsanın sürekli olarak değişim ve dönüşümden yana olması gerektiği
B) Toplumu değiştirip yeni bir toplum düzeni yaratmak isteyenlerin olduğu
C) İnsanların çevreleriyle uyumlu olduklarında değişimden uzak oldukları
D) İnsanların toplum koşullarına uyum sağlayamadıklarında değişim çabası içine girdikleri
E) Çelişkilerin arttığı toplumlarda dönüşümün yaklaştığı

6. Eski Türk Dil Kurumunun yazım kılavuzu örnek alınarak yazılan bütün yazım kılavuzlarında da "mı, mi", "soru eki" olarak sunuluyor. Sonra da her durumda ayrı yazılacağı belirtiliyor. "mı, mi"ye hem soru "ek"i deyip hem de ayrı yazılacağını söylemek neyin nesi? Bir şey ekse eklenir. Her durumda ayrı yazılıyorsa ek değildir. "mı, mi"yi "soru eki" diye öğrettiğiniz kişiden ayrı yazmasını nasıl istersiniz? Doğrusu ne? "mı, mi" ek midir, değil midir? Değildir. Bağlaç ve ilgeç görevlerine giren bağımsız bir sözcüktür. Bu yüzden ayrı yazılır zaten. Ne olur, "mı, mi"ye ek demekten vazgeçin artık.

Bu parçada "mı, mi" **sözcüğüyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?**

A) Yanlış öğretildiğine ve bunun yaygınlık kazandığına
B) Türk Dil Kurumu örnek alınarak yazılmış kılavuzlarda soru eki dendiğine
C) Her durumda ayrı yazılması gerekiyorsa ek olamayacağına
D) Kimi zaman bağlaç, kimi zaman ilgeç görevli sözcük olduğuna
E) Bu ekin, yazımı gelenekselleştiğinden ayrı yazıldığına

7. Nuri Bilge Ceylan, Kış Uykusu filminde edebiyat ile sinemanın yol arkadaşlığını sağlamış. Sıra dışı bir uzunlukta olmasına rağmen sıkmamasını buna borçlu. Altın Palmiye'yi hak etmesini de buna bağlayabiliriz. Üç saat 16 dakika süren bu filmde Aydın adlı karakter aracılığıyla Türk aydınının bütün defolarını acımasızca ortaya koyuyor. Bunu yaparken kendini soyutlamıyor. Aydın'da herkes kadar Ceylan'dan da izler var. Elini taşın altına sokmayan, söylevde ateşli ama icraatla "mıymıntı", bilgisi yüzeysel olduğu hâlde her alanda söz söyleme yetkisini kendinde bulan, üsttenci, heptenci ve toptancı, ukala aydınlara ciddi göndermeler yapıyor.

Bu parçada tanıtılan film ve yönetmen ile ilgili olarak <u>çıkarılamayacak</u> yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Filmin uzunluğunun izlenmesini zorlaştırdığı
B) Filmin yönetmeniyle kahramanının örtüşen yanlarının bulunduğu
C) Sorunlara karşı genellemeyle bakan aydınların eleştirildiği
D) Filmin farklı sanat dallarına özgü özellikleri birleştirdiği
E) Aydının büyüklenmesinin yanlış olduğunun vurgulandığı

8. Sosyal medyada viral olan bir teoriye göre köpekler, pür dikkat çizgi film izleyebilir. Yeter ki *Bluey* çizgi filmi gibi olsun. Bu filmin özelliği, köpeklerin görebildikleri renklerin kullanılıyor olması. Araştırmalara göre köpekler, sadece sarı ve mavi ışık boylarını görebiliyor. Kırmızıları fark edemiyor. Kırmızı renkler, onların dünyasında gri ya da anlaşılmaz olarak kalıyor. Bu olaylara dayanarak diyebiliriz ki *Bluey* filmini insanlar, köpekleriyle birlikte ailece seyredebilirler veya köpeklerini evde yalnız bıraktıklarında böyle çekilmiş bir filmi açık bırakarak onların uslu durmalarını sağlayabilirler.

Bu parçadan aşağıdaki yargılardan hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) *Bluey* filminde kırmızı renge yer vermekten kaçınılmıştır.
B) Köpekler, bir rengi insanların gördüğünden farklı algılayabilir.
C) Köpekler, sanatsal açıdan çocuklarla benzer tercihlere sahiptir.
D) Köpeklerin gerçeğine uygun algıladığı yalnızca iki renk vardır.
E) Özel çekim tekniğiyle oluşturulmuş bir çizgi filmle köpeklerin yaramazlıkları önlenebilir.

@tgdenemeleri

9. Tiyatro, bir ülkenin kültürü için en yararlı ve bu kültürü en iyi belirten araçlardan biridir. Kültürün yükselişini ve alçalışını gösteren bir barometredir. Tiyatro, ağlamayı gülmeyi öğreten bir okul, insanların gizemli davranışlarını özgürce gösterdikleri, duygularını canlı örneklerle açıkladıkları bir kürsüdür. Tiyatro; bütün olgulara, olaylara, durumlara ve duygulara karşı insanın hassasiyetini geliştirir.

Bu parçadan yola çıkılarak tiyatro için aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Tiyatro, kültürün önemli bir yapı taşıdır.
B) Gizemli durumlar, ancak tiyatro ile çözüme ulaşabilir.
C) Tiyatro, kültür dalgalanmalarını gösterebilen bir araçtır.
D) İnsanlar, duygularını tiyatro vasıtasıyla açığa vurabilir.
E) Tiyatro, insanı her duyguya, duruma duyarlı hâle getirebilir.

10. Şimdi sadece yarından konuşmalı. Kuru dallarından, kurumaya yüz tutmuş, öz suyunu tüketmiş uzantılarından budanmış bir ağaç gibi yenilenmeye bakmalı. Kozası içinde bekleyen tırtıl, bir ipek böceğine dönüşüyorsa bu, durmak değildir. Ağacın en yoz yeri, budanınca filizlenecektir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada anlatılmak istenenle <u>çelişir</u>?

A) Geleceğe umutla bakabilmeliyiz.
B) Yeniliklerden yana olmalıyız.
C) Eski değerlere sahip çıkmalıyız.
D) Değişiklik yapmaktan korkmamalıyız.
E) Güzelliklere, kökten değişikliklerle ulaşabiliriz.

11. İnsan, iyi işler yapıp da takdir edilmezse karşıdakinin hoşlanmadığı şeyleri yapmaya yönelir. Bu tavır, öfkeden çok, onaylanma ihtiyacından kaynaklanır. Eğer karşıdaki onaylama yerine yok sayma tutumuna yönelirse zamanla sevgi nefrete, naz öfkeye dönüşebilir. Empati yapabilen insan, ölçülü iltifatlarla ve iyi davranışların farkında olduğunu hissettiren davranışlarla bu sorunu yenebilir.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi <u>çıkarılamaz</u>?

A) Övgü, ölçülü kullanılırsa iyi davranışı pekiştirir.
B) Birinin olumlu davranışlarını görmezden gelmek, onu tepkiye yöneltir.
C) Büyüklük taslamak, iletişimin yolunu tıkayan bir tavırdır.
D) İyi şeyler yapan kişiler, bunun onaylanmasını ister.
E) Kendini karşıdaki kişinin yerine koyabilen insanların farkındalığı yüksektir.

12. I. Yeni bir hikâye yazmak için eski kahramanlardan kurtulmak gerekir. Eski hikâyelerin kahramanlarını değiştirmek, farklı sonuçların ortaya çıkmasını sağlamaz. Yine de en farklı hikâyelerin ve en farklı kahramanların da benzer düğümlere ve benzer sonuçlara götürebileceğini hesaba katmak gerekir.

II. Ailem, hukuk yazmamı istediği için hukuk fakültesine gittim. Hukuksal çözümlemeleri seven bir yapım, analitik bir zekâm olduğunu söylediler; onların ısrarlarına dayanamadım. Yine de biliyorum ki bu alanda başarılı olsam da mutlu olamayacağım. Ama psikolojiyi seçseydim eminim ki hem başarılı hem de mutlu olurdum. Çünkü psikoloji metinlerini okurken kutsal bir metni okurcasına kendimden geçiyordum.

III. Yalnızca bir mevsim için kendisine yuva kuran ve diyardan diyara dolaşan göçmen kuşlar gibiyiz aslında yeryüzünde. Dünya ağacının dalları arasına konuyor, yuvamızı kuruyor ve sonra her şeyimizi bırakıp üstelik bir daha dönmemek üzere göçüp gidiyoruz dünyadan. Bir mevsimliğine sahipleniyoruz yuva kurduğumuz ağacın tamamını, bir mevsimliğine sahipleniyoruz toprağı, yağmurları...

IV. Aynaya bakıyorsun kendini göremiyorsun. Yüzünde bir sürü insan birikmiş. İçinden birine yoğunlaşıyorsun, yüz sende ama senin yüzün değil. Sonra bir başka yüzü seçiyorsun, sonra bir başkasını... Hiçbirinde bulamıyorsun kendini. Sonra benim asıl yüzüm hangisiydi, diye düşünmeye başlıyorsun. Unutmuşken kendini, arayıp duramıyorsun köklerini.

V. Kendimiz veya dünya için vizyonumuz ne kadar geniş se ve güzelse onun uyandırdığı şüpheler de o kadar yoğundur. Bu durum, acı verir insana. Ama doğmak isteyenin ışığı; gölgeleri, karanlıkları, sisi dağıtır ve aydınlık kaplar her yanı. Bu yüzden şüpheler, çok değerlidir. Sonuçtan, hedeften bağımsız keyifli bir yolculuk başlar şüphe dağlarında. Ve bir şüphe, bir başka şüphenin ve bir başka sürecin kaynağıdır.

Numaralanmış parçaların hangisine "Ama sonuçlar üzerinde değil seçenekler üzerinde tercih hakkımız vardır." **cümlesiyle itiraz edilebilir?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

@tgdenemeleri

PARAGRAF DÜZEYİNDE ANLAM

Paragrafta Yardımcı Düşünceler (Değinilen Özellikler, Aynı Doğrultuda Olmayan Yargılar)

1. Kalem erbabı ve gönül ehli bir edebiyatçı olan Salih Sefa Hoca, bir arkadaşımızın kompozisyon kâğıdını okuduktan sonra "İyi bir yazar olmak istiyorsan şu beş şeyi sakın unutma!" diyerek ona tavsiyelerde bulundu:

- Edebiyatsız edebiyat, en iyi edebiyattır düsturuyla yazmaya, yalınlıktan uzaklaşmamaya özen göstermelisin.
- Yazarlığın ancak pratiklerle geliştirilebileceğini aklından çıkarmamalı öz disiplinli ve istikrarlı olmalısın.
- Yazmada başarılı olabilmek için çok yönlü bir kültür, multidisipliner birikim gerektiğini unutmamalısın.
- Okuduğun usta yazarların meyvelerini yemen iyidir, seni besler ama onların ağaçlarının gölgesinden mutlaka çıkmalısın.
- Yanlış yapınca pes etmemen gerekir, her yanlışın bir nakış olduğunu düşünüp kalemi tekrar tekrar eline almalısın.

Bu parçada edebiyat öğretmeninin verdiği tavsiyelere aşağıdaki davranışlardan hangisi örnek gösterilemez?

A) Her gün belirlenmiş bir saatte 1 saat yazma çalışması yapmak

B) Resim, mimari, müzik; sosyoloji, psikoloji, tıp gibi alanlarda kitaplar okumak

C) Benzetmeli, kişileştirmeli anlatımlara yer vermemeye çalışmak

D) Özgünlüğü yakalamak için elinden gelen titizliği göstermek

E) Yazmada yetenekli olunan türü doğru saptayıp o türe yoğunlaşmak

2. İnsanda mükemmeli sevme eğilimi vardır. İnsan, hoşlanmadığı birinde bile iyi yanları sevebilir. Bu, diğer canlılarda olmayan ve onun aşama aşama olgunlaşmasını sağlayan yanıdır. İnsan, statükodan ve tutuculuktan hoşlanmaz. Bu noktada sevgi bir dinamik, bir hareketlendirici olarak karşımıza çıkar.

Bu parçadan çıkarılabilecek yargılar arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

A) İnsanın en iyiden hoşlanma özelliği bulunmaktadır.

B) Sevme eğilimi, insanın bir noktada donup kalmasını engeller.

C) Sevgi, insanı ilerleten bir duygudur.

D) Gerçek sevgiyi bulan insan, artık sevgi açlığı yaşamaz.

E) İnsan, yenilik arayışı içindedir.

3. Yekta Kopan, edebiyatın en değerli alanı olan kısa öyküde titiz bir yazıcı. İnsanı derinden kavrayan, yalın anlatımıyla hayatın tüm karmaşasını içinde taşıyan çekirdek zamanların resmini yapıyor. İnsanın içinde filizlenen bu çekirdek zamanlardan renk renk çiçekler topluyor. Cümleler, sözcükler, hatta harfler, bu kitapta birer notaya dönüşüyor, öylesine çapaksız ve pürüzsüz bir dille yazılmış *Kediler Güzel Uyanır*.

Aşağıdakilerden hangisi, parçada sözü edilen sanatçının değinilen bir özelliği değildir?

A) İmgeli bir dil kullanıldığı

B) Akıcı bir anlatım sergilediği

C) Özenli bir hikâyeci olduğu

D) Sade bir anlatımının bulunduğu

E) İnsanın iç dünyasına yöneldiği

4. Öfke ve kin, doğruluğun sınırları dışındadır. Bu tutkular, sadece işlerine akıllarıyla bağlanamayan insanların işine yarar. Doğru ve temiz işler, hep ölçülü ve ağırbaşlıdır. Ölçü olmayan yerde kavga, gürültü ve haksızlık vardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada anlatılmak istenenle aynı doğrultuda değildir?

A) Akıllı insanlar işlerine öfke ve kini karıştırmaz.

B) Ölçülü ve ağırbaşlı davranan kişiler başarılı olabilir.

C) Öfke ve kin doğrulukla bağdaşmaz.

D) Kişi çıkar duygusundan uzak kalırsa başarılı olur.

E) Kavga, gürültü ve haksızlık, ölçüsüzlüğün sonuçlarıdır.

@tgdenemeleri

5. Halit Ziya, üslup sahibi bir yazardır. Eserlerinde zaman zaman uzun ve sanatlı anlatıma yönelmiş, süslemeye özen göstermiştir. Bu anlayışın Türk hikâye dilinin gelişmesine katkısı olmuştur. Ancak bu anlayış, kimi zaman da yazarın okunmasını zorlaştırmıştır. Halit Ziya, hikâyecide olmazsa olmaz bir özellik olan hayal gücüne doğuştan sahip bir yazardır. Zamanın öğütücülüğüne dayanabilecek karakterleri anlatan realist bazen de romantik ama daima başarılı hikâyeler armağan eden Halit Ziya, bu alanda çığır açmıştır.

I. Türk hikâyeciliği onunla başlar.
II. Kurduğu cümlelerin hikâyeciliğimize zararı olmuştur.
III. Hikâye yazma yeteneğine doğuştan sahip bir yazardır.
IV. Kurmaca gücü olan bir hikâyecidir.
V. Hikâyelerinde ölümsüz kahramanlar yaratmıştır.

Numaralanmış özelliklerden hangileri parçadan Halit Ziya ile ilgili olarak çıkarılabilecek özelliklerden değildir?

A) I ve II B) II ve III C) II ve IV
D) I ve V E) IV ve V

6. Sevimli bir öğretmen olamadım, olamıyorum da. Çocukları bunaltıyorum. Neden, niçin, nasıl… gibi soruları sormadan edemiyorum. Bu da dersin akışını yavaşlatıyor, sık sık kesintiye uğratıyor. Boşluklar doğuyor derste. O zaman da ben konuşmak zorunda kalıyorum. Oysa iyi bir öğretmen, konuşandan çok konuşturandır. Konuşma ve konuşturmayı ölçüt alırsak ben iyi bir öğretmen değilim.

Aşağıdakilerden hangisi öğretmenin kendisine yönelttiği eleştirilerden biri değildir?

A) Derste öğrencileri etkin duruma getirememek
B) Düşündürmeyi amaç edinmek
C) Ders tekniği yönünden kusurlu olmak
D) Konuşturandan çok konuşan olmak
E) Dersin akışını kesintiye uğratmak

7. Doğayla bir zamanlar bütünleşen ve dost olan insan, her geçen gün ona hâkim olma savaşını kızıştırdı. Doğa, bu savaşta hep kaybetti. Şimdi doğa intihar ederek intikam alıyor. Aslında doğanın ölümü, insanın ölümüdür. Yeşil alanlar yok oluyor, su kaynakları tükeniyor, son ağaçlar da intiharı hatırlatan bir ölümle ölüyor. Doğa, yerini yüksek binalara bırakarak aramızdan ayrılıyor. Peki biz doğayı intihara sürükleyenleri tanıyor muyuz? Neden aynaya bakıp bu sorunun cevabını alamıyoruz? Neden hâlâ herkes seyrediyor sadece.

Bu parçada aşağıdaki yargılardan hangisine değinilmemiştir?

A) İnsan, uzun süre doğayı kontrol altına alma mücadelesi vermiştir.
B) Doğanın yok oluşunda fert fert hepimizin sorumluluğu vardır.
C) İnsanoğlu, doğa ile girdiği her mücadeleyi kazanmıştır.
D) Doğanın yok oluşu karşısında genel bir duyarsızlık gözlemlenmektedir.
E) İnsan, doğayla hiçbir zaman uyum içinde olamamıştır.

8. Faydasız şiir, kötü şiirdir. Dile yeni bir şey eklese dile faydası olur ama yoktur onda. İyilik, güzellik, yaşama sevinci aşılasa hayata ve insana faydası vardır o da yoktur onda. Karanlık ve kapalı bir söyleyişi vardır. İletisi, kendi içindedir, okuyucuya uzanan bir iletisi yoktur. Yaldızlı sözlerin peşinde süslü püslü cümleler kurmak için kendini zorlar durur kötü şair. Dünya yansa umurunda değildir kötü şairin. Umursamazlık ve umarsızlık anaforunda debelenip durur kötü şiir ve kötü şair.

Bu parçadan yola çıkarak iyi şiir ve iyi şair için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Mutlaka bir işlevi olmalıdır.
B) Dilin geleneksel yapısını korumalıdır.
C) Dışa dönük bir mesajı olmalıdır.
D) Yalın ve doğal dil kullanmalıdır.
E) Yaşanan sorunlara duyarlık göstermelidir.

@tgdenemeleri

9. Estetik, kuşkusuz bir bilim dalıdır. Estetik, duyusal bilginin bilimidir. Bu bilimin temel belirleyicisi duyusal bilgidir. Görme, işitme, dokunma gibi duyular yoluyla sağlanan bilgi, basit bilgi yetilerinin ortaya koyduğu, herkesin sahip olabileceği bir bilgidir. Ancak duyusal bilgiler, açık ve seçik olmayan bilgilerdir ve mutlak bilgiler değildir. Çünkü herkesin duyularla ulaştığı bilgi farklıdır ve görelidir. Duyularda esas olan değişkenlik olunca estetik biliminde de açıklık, seçiklik ve kesinlik yoktur. İnsanın bir bilgi edinme yolu daha vardır ki o da akıldır. Akılda ise esas olan değişmezliktir. Bu sebeple akıl yoluyla sağlanan bilgilerin bilimi olan mantıkta, estetikte olanın tersi özellikler bulunur.

Bu parçadan çıkarılabilecek yargılar arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) İnsanın görerek, işiterek edindiği bilgi kesin bilgi niteliğindedir.

B) Akılla ulaşılan bilgide değişkenlik yoktur.

C) Mantıkta açıklık, seçiklik ve kesinlik vardır.

D) Duyularla edinilen bilgi, kişiden kişiye değişkenlik gösterir.

E) Duyu organlarıyla elde edilen bilgi, göreceli bilgidir.

10. Yemekle şiirin bir ortak noktası var: Alışılmış malzemeyle alışılmamış bir sonuca ulaşmak. Şiirde de yemekte de kimi eksikler, yadırgatıcı bir ögeyle tamamlanabilir. Bir böreğin içinde peynir, kıyma gibi bir iç yoksa susam, bu eksiği tadıyla ve kokusuyla örtüyor. Şiirde de kimi zaman içeriğin eksikliğini biçim tamamlar. Tadını kaçırmazsan fark edilmez içeriğin yokluğu.

Parçada verilen örnekten yola çıkılarak "şiir" için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Şiir, ulaşılmazı yakalamaktır.

B) Şiir, bilinenle bilinmeyene ulaşmaktır.

C) Şiir, kusurları görünmez kılma işidir.

D) Şiir, bazı şeylerin yokluğunu örtmektir.

E) Şiir, biçim ve özün birbirinin eksiğini tamamlamasıdır.

11. Açık olmakla basit olmak birbirinden çok farklı olmasına rağmen genç ozanlar, bunun farkında değildir. Adım başı imge yapmayı bir marifet sayıyorlar. Oysa kafası açık olanın dil ve anlatımı da açık olur. Zira dil bilinciyle bilgi bilinci arasında da doğru orantı vardır. Kafası karışık adam, sürtünür durur kelimelere. Arayıp dururken dilin karanlık yollarına, labirentlerine girer. Bilgisini, bilincini oturtmuş, berrak düşüncelere ulaşmış bir ozan öyle değildir. Dikkat edin bilim insanları da düşüncelerini en saydam biçimde anlatabiliyorsa onun bilgisi ve bilimi sağlamdır ve kitleye en zor, en karmaşık bilgileri bile en kolay, en açık şekilde aktarabilmektedir.

Bu parçadan aşağıdaki düşüncelerden hangisine varılamaz?

A) Sıradanlığın göstergesi açık ve anlaşılır bir dil kullanmak değildir.

B) Düşünceleri netliğe kavuşmuş olanlar, onu karşı tarafa net biçimde aktarabilir.

C) Bilginin değerini bilen bilgin, onun uğruna her özveriye katlanır.

D) Karışık ve karmaşık bir anlatıma yönelenlerin düşüncelerinde netlik yoktur.

E) Şairlerin mecazlı söyleyişte ölçüyü kaçırmaları şiir için iyi bir durum değildir.

12. Masallar, aslında yalnızca küçükler için yazılmamışlardır. Büyükler, kendi ruh sağlıklarını korumak için yazmışlardır masalları. Toplumun tüm değerlerini içeren masallar, insanlara yasaklanmış konularda, ima ederek, benzerlik kurarak konuşma olanağı tanır. Sonuçta insanı ruh sağlığına kavuşturur. Masallar uyutmak için değil, uyandırmak için vardır.

Bu parçadan yararlanılarak masallarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Masallar, yetişkinlerin ruh sağlığını korur.

B) Masallar, toplumun değer yargılarının tamamını yansıtır.

C) Masallar, dışa vurulamayanların da açığa çıkmasını sağlar.

D) Masallarda, sanatsal nitelik, mesaj verme amacının gerisinde kalır.

E) Masallar, bireyi bilinçlendirmek içindir.

@tgdenemeleri

1. Yunus, hep halkı yazıp söyledi. Şiirlerinin her dizesi halk kokar. Söyleyişindeki sözcükler bastırılmış, horlanmış halkın duygularını yansıtır. Çünkü halktan biridir. Bu coğrafyanın içindeki insanı kukla gibi değil, etiyle, kanıyla, canıyla, yüreğiyle anlattı. Tüm bunları yaparken de ne ağır, ağdalı bir cümle kurdu ne de söyleyişi uzatmaya gereksinim duydu.

Paragrafta sözü edilen sanatçı için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Eserlerinde olağan dışı anlatımları yeğlemiştir.
B) Süsü, abartısı olmayan bir üsluba sahiptir.
C) Yalın ve özlü bir anlatıma yönelmiştir.
D) Anlatımında başarılı ve canlıdır.
E) Eserlerinde halkın dünyasını yansıtmayı amaçlamıştır.

2. Gençlerimizin sorunlarının kökeninde büyük ölçüde "kendine güvensizliğin" yattığını düşünüyorum. Güvensizlik duygusu, onların kendi kişiliklerini zamanında ve gerçekçi biçimde bulmalarını, çevreye uyumlarını ve en genel anlamda gelişmelerini engellemektedir. Sağlıklı gelişmiş bir güven duygusu, kişinin karşılaştığı zor durumlarla başa çıkabilmesini, dış dünyaya gerçekçi biçimde uyum sağlayabilmesini gerektirir.

Paragrafta gençlerin sorunlarından hangisine değinilmemiştir?

A) Kişiliklerini zamanında geliştiremeyişlerine
B) Demokratik bir ortamda yetiştirilmeyişlerine
C) Çevreye uyum sağlamada zorlanışlarına
D) Öz güven yetersizliği yaşadıklarına
E) Kendilerini gerçekleştiremediklerine

3. 24 yaşındaki yazılım mühendisi Zaid Khan'ın sosyal medyada viral olan "sessiz istifa" konulu videosuyla çokça konuşulmaya başlanan sessiz istifa, iş yeri verimlilik analizlerinde değerlendirme konusu yapılmaya başlandı. Zaid Khan, bu istifa biçimi için "Sessiz istifa, işinizi bırakmanız anlamına gelmez; sadece işinizin hayatınızı ele geçirmesini önler. Değeriniz, ürettikleriniz ile tanımlanamaz." diyor. Bu belirleme, genç çalışanlar arasında çok yankı buldu ve yerleşik verimlilik kriterleri, iş dünyasında tartışmaya açılmış oldu.

Aşağıdaki sözlerden hangisi bu parçada üzerinde durulan sessiz istifa yöntemini benimsemiş bir çalışana ait olamaz?

A) İşlerimi ofiste bitirmeye çalışırım ama işlerim bitmemişse onları evde tamamlarım.
B) İşle ilgili sorumluluklarım görev alanımla sınırlıdır, ilave bir sorumluluk alamam.
C) Mesaim bittikten sonra işle ilgili telefonları açmam.
D) Hayatımın bir parçası olan işin, hayatımın tamamını işgal etmesine izin veremem.
E) İşverenin taleplerini ancak çalışma saatleri içindeyse karşılayabilirim.

4. Doğan Aksan, bir yandan dil bilim dersleri verirken bir yandan da Türk şiirini incelemiş; düşüncelerini değişik yerlerde yayımlamayı görev bilmiştir. Hatta bununla da yetinmeyip panel, forum gibi etkinliklerde görüşlerini kitlelerle paylaşmıştır. Katıldığı her etkinlikte kitap okumayı öğütleyip gerekliliğini de vurgulamıştır.

Bu parçada Doğan Aksan'la ilgili olarak aşağıdakilerden hangisinden söz edilmemiştir?

A) Okuma uğraşını önemsediğinden
B) Çok yönlü olduğundan
C) Türk şiiri üzerine yazılar yazdığından
D) Edebiyat dünyasına yeni katılan eserlerin tanıtımını yaptığından
E) Görüşlerini, düşüncelerini halkla paylaştığından

@tgdenemeleri

5. Orta oyunuyla ilgili kaynaklar önemlidir ancak orta oyunu, birçok yönden uygulamaya dayanan bir tür olsa bile bugün yaşarlığını yitirmiştir. Bu sanat dalı da köy seyirlik oyunlarıyla aynı kaderi paylaşmıştır. Tiyatro eğitimi gören gençlerin kuramsal bilgilerle donatılmaları belki bu nedenle zorunludur. Gençlerin, kendi kültürünü iyi etüt ederek o alanı kullanmaları gereklidir. İşte o zaman bu gençler, iletişim kuracakları seyircilerle ortak bir dil kullanmayı başaracak ve tiyatro seyircisinde belli bir kültürün oluşmasına yardım edecektir.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Tiyatrocu ile seyirci arasında iletişim olması gerektiğine
B) Tiyatro alanında yetişeceklere teorik bilgiler verilmesi gerektiğine
C) Hangi alanda olursa olsun önce kendi kültüründen yola çıkılması gerektiğine
D) Tiyatroya meraklı gençlerin ulusal kaynakları da değerlendirmesi gerektiğine
E) Tiyatrocunun topluma karşı sorumluluklarının olduğuna

6. Bazı kişiler sanırlar ki edebiyat gerçeklerle uğraşmaz. Bunlar edebiyata boş ve yararsız bir alan gözüyle bakarlar. Oysa, eli kolu bağlanmış toplumda, zincirleri göğüsleyerek bilime ilk ışığı yakan sanat değil midir? Moliere, yarattığı Harpagon tipiyle cimriliğin, Shakespeare, Othello'suyla kıskançlığın, İnce Memed'le de Yaşar Kemal ağalığın üstüne yürümemiş midir? Bütün bunlara kafa yoran insanlara haksızlık etmeyelim.

Yukarıdaki paragrafta işlenen düşünceye göre aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Sanatın öznelliği sanatçının öncülüğünü zorlaştırır.
B) Edebiyat, yalnızca güzellikleri anlatmaz.
C) Edebiyat, topluma yarar amacı güdebilir.
D) Sanatçı da düşünen insandır.
E) Sanatçı; görür, yargılar, tasarlar.

7. Bir birliktelikte ya sevgi hâkimdir ya da korku. Çünkü ikisi bir arada olamaz. Sevgiyi besleyen korku değildir, güven ve açıklıktır. Eğer bir insanı korkutuyorsanız onu ikiyüzlülüğün sularına atıyorsunuz demektir. İşte onun yanınızdaki tavırlarıyla yanınızda olmadığı zamanki tavırları çok farklıdır. Yani birini korkutuyorsanız ondan sevgiyi değil ihaneti bekleyiniz. Zira sevgi çiçeği, ancak özgürlük toprağında boy verir, güven suyuyla can bulur. Birliktelikte elbette sorunlar da olacaktır, bu da gayet doğal bir durumdur. Ama sevginin hâkim olduğu ilişkilerde insanlar, çözüm üretirler çünkü gönüllü bir güç birliği içindedirler ama korkunun hâkim olduğu ilişkilerde, insanlar, sorun üretmek için bir araya gelmişlerdir ve konuştukları ölçüde büyütürler sorunu.

Bu parçadan aşağıdaki yargılardan hangisi <u>çıkarılamaz</u>?

A) Sevgisizliğin hüküm sürdüğü ortamlarda saygısızlık ve karmaşa yaşanır.
B) Korkuyla sevginin birbirini dışlayan özellikleri vardır.
C) Korku duyan insan, korktuğu kişiye karşı sahte davranışlar sergiler.
D) Sevgi, gönüllülük esasına dayanır; zorlamayla sevgi tesis edilemez.
E) Birbirini seven insanlar, yaşadıkları sorunları çözme konusunda daha başarılıdırlar.

8. Shakespeare'in Hamlet'i yoğun bir şiirsellik ve düşünceyle yüklüdür. Anlaşılması güç bir eserdir. Ama Hamlet, dünyanın her yerinde, ne zaman oynanırsa oynansın, herkesi tiyatroya taşır. Çünkü Hamlet'in konusu okumuşları ne kadar sarıyorsa öğrenim görmemiş insanları da o kadar sarar.

Bu parçada Hamlet'le ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Düşünsel ve sanatsal yönünün yüksek olmasına
B) Evrensel nitelikler taşımasına
C) Her düzeyde izleyiciye seslenebilmesine
D) Toplumları sarsıcı ve değiştirici olmasına
E) Değerini her dönemde korumasına

@tgdenemeleri

9. Divan şiirini tanıtmak amacıyla şiir metinlerini düzyazıya çevirenler, böyle yaparak yararlı bir iş yaptıklarını düşünüyorlar. Oysa okuyucuyu divan şiirinden uzaklaştırmaktan başka bir işe yaramıyor yaptıkları. Bence böyle bir yaklaşım, şiiri öldürür. Bunun nedeniyse divan şiirinin büyük ölçüde kulağa seslenmesidir. Onu elden geldiğince sesi, havası, eski kültürüyle birkaç sözcük katarak, bazen de çıkararak aktarmalı, iç örgüsüyle oynamamalıyız.

Parçada savunulan düşünce ile aşağıdaki yargıların hangisi aynı doğrultuda değildir?

A) Divan şiirinde sözcüklerin anlamlarından çok, ses özellikleri esastır.
B) Divan şiirinin düzyazıya çevrilemez bir örgüsü vardır.
C) Divan şiirinde biçim güzelliği daha önemlidir.
D) Divan şiirinde bir olay anlatımı, bir ileti aramak yanlıştır.
E) Şiirin anlamını ve iletisini kavratarak şiiri sevdirmek zorlu bir uğraştır.

10. Hangi öyküsü alınırsa alınsın, Orhan Kemal'de insanın içini ezen bir sızı vardır. Özellikle çocukları ve hayvanları anlattığı öykülerinde daha baskındır bu. Getirdiği bu insanca duyarlılıkla Orhan Kemal, edebiyatımıza yeni bir dünya kazandırmıştır. Bu dünya, kimsenin kimseyi sömürmediği, insanca ilişkilerin egemen olduğu bir dünyadır. Yaşamı boyunca bunun mücadelesini vermiştir. Türkçenin nice duyguları, nice insanlık durumlarını anlatabileceğini gösterdiği için dilimize de büyük hizmeti olmuştur.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?

A) Orhan Kemal'de insanî bir hassasiyet olduğuna
B) Orhan Kemal'in Türkçeye olan katkısına
C) Öykülerini okuyanların, bunlardan sanatsal bir tat aldığına
D) Edebiyatımıza kazandırdığı dünyanın özelliklerine
E) Orhan Kemal'in mücadeleci biri olduğuna

11. Sanat eseri içinde sadece şiir, yaratıldığı topluma, yazıldığı dile aittir. O, başka bir dilde, başka bir kültürde asla karşılığını bulamaz. Çünkü şiir, bir dilin özüdür, kokusu ve tadıdır. Bu nedenle şiir çevrilemez, sadece bir şiirden hareketle yeni bir şiir yazılabilir. Bu da kötü bir taklitten öteye geçmez. Oysa sanat eseri taklit de edilemez, tekrarlanamaz da.

Aşağıdakilerin hangisi bu parçadan çıkarılamaz?

A) Şiir çevirisi ustalık ve kültür gerektirir.
B) Şiir, başka dile aktarılamayan bir türdür.
C) Şiir, belli bir dile ve kültüre ait olarak yaratılır.
D) Şiir çevirisi, olsa olsa sıradan bir taklitten ibarettir.
E) Sanat eseri tek ve benzersizdir.

12. İslam dünyasında felsefe, tıp, astronomi, ilahiyat, fizik ve müzik gibi birçok bilimle uğraşan El Kindi, aynı zamanda ilk psikoloji kitaplarından birini yazmıştır. Onun üzüntüyle başa çıkmak isteyenlere salık verdiği şeyler, hâlâ geçerli. Üstat 9. asırdan günümüze şöyle sesleniyor:

- Hayatı iyisiyle kötüsüyle kabul et, birini öne çıkarıp da gaflete yahut hayal kırıklığına düşme.
- Kayıplar yaşıyorsan ve önünde belirsizlikler varsa ruhsal dayanıklılığını geliştir, dayanmayı öğren.
- Başarılı olanlara bakıp bakıp haset etme, onlara gıpta et; birincisi aklını öldürür, ikincisi diriltir.
- Bir türlü başaramadığın bir işten dolayı kendine saygını ve güvenini kaybetme; zamanında üstesinden geldiğin zorlukları, kişisel başarı hikâyelerini hatırla.
- Başkalarının başarılarından feyiz al; onlar, başarı ateşini tutuşturacağın çakmak taşlarıdır ama sen onları yolu tıkayan bir kaya olarak görebilirsin, bunu yapma.

Aşağıdakilerden hangisi El Kindi'nin bu parçadaki önerilerinden biri değildir?

A) Sabırlı ol.
B) Öz güvenini koru.
C) Dengeli bir iyimserlik içinde ol.
D) Başarılı olmak için her yolu dene.
E) Başkalarının başarılarını kıskanma.

@tgdenemeleri

Test 17

PARAGRAF DÜZEYİNDE ANLAM
Kişi Özellikleri

1. *Eğlencelerin Sırrı'*nın kahramanı ve anlatıcısı Daniel Basanta Vasguez, şahsına dair en ayırt edici özelliklerini takdim ederek başlıyor. Acayibim ben. Bu konuda çok iddialıyım. Ben "niçin"i olmadan gerçekleştiririm eylemlerimi, üstelik "nere"si de olmayan biriyim. Siniri patlak, kafası çatlak biriyim. Evet kahramanımız, çok ilginç bir çocukluk geçirmiş. Barselona'da doğmuş, annesi onu doğururken ölmüş. Altı yaşına kadar müzik öğretmeni olan babasıyla birlikte yaşamış. Ders verdiği akademi kapanınca her gece başka yerde çalan bir orkestraya girmek zorunda kalan babası, onu halalarıyla dedesinin yanına, Galiçya'ya, bırakıp ekmeğin peşinden gitmeye başlamış. Aslında kahramanımız, bu duruma bir yaz mevsimi için razı olmuş ama 8-9 yaz mevsimi geçmiş olmasına rağmen hâlâ oradaymış. Bu yılları tuhaf ve komik bir adam olan dedesinin hayat hikâyesini dinleyerek geçirmiş.

Bu parçada sözü edilen roman kahramanının

I. Sıra dışı bir kişiliğe sahip olmak

II. Davranışlarını belli bir gerekçeye dayandırmamak

III. Eylemlerinin mekânla uyumuna önem vermemek

durumlarından hangilerine sahip olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) I, II ve III

2. Kitabım yayımlansa bile her yazdığımı kendimce ona gerekli son biçimi verinceye dek düzeltir, değiştiririm. Pek çok yazmış olmam, dışarıdan bakanlara kolay yazıyormuşum izlenimini veriyor. Çok yazmam, zamanımı yazmaya ayarlı kullanmamdan ve yaşamımın yazmaktan başka hiçbir yanı olmayışındandır.

Aşağıdakilerden hangisi bu yazar için yapılacak nitelendirmelerden biri <u>olamaz</u>?

A) Titiz B) Çalışkan C) Üretken

D) Disiplinli E) İyimser

3. Endüstri meslek lisesini bitirmiştim hem de o zamanların en kıymetli bölümü olan elektrik bölümü mezunu olmuştum. Ama elektrik namına hiçbir şey bilmiyordum hatta bir sigortayı bağlayamaz, bir ampulu zor takardım çünkü kavga günlerinin öğrencileriydik ve doğru dürüst okula gidememiştim. Ama babam, bir boru fabrikasının elektrik teknisyenliği işini ayarlamıştı, iyi de para veriyorlardı. Babama "Babacığım, ben hakkım olmayanı istemiyorum; ben bu işe layık değilim." dedim ve başka bir iş aramaya başladım. İşte toplumumuzu kaostan kurtaracak formül: Ben hakkım olmayanı istemiyorum diyebilen insanlar yetiştirmek.

Bu parçadan hareketle konuşan kişinin;

I. Adalet duygusu gelişmiştir.

II. Sosyal sorumluluk duygusu yüksektir.

III. Tembellik yaptığı için pişman olmuştur.

IV. Haddini bilen bir yapıya sahiptir.

özelliklerinden hangilerine sahip olduğu sonucuna varılabilir?

A) I, II ve IV B) I ve II C) II, III ve IV

D) III ve IV E) I, II ve III

4. Öğrencilerinin kendisini daha iyi anlayabilmeleri için ilk derslerinde felsefeye özgü bütün özel deyimleri, teknik terimleri sözlüğünden çıkarırdı. Herkesin bildiği yalın sözcükleri kullanmak isterdi. Özel bir terimi kullanmak zorunda kaldığı durumlarda, bunu alışılmış, bildik örneklerle uzun uzun açıklamaktan geri durmazdı. Tartışmalarında öğrencilerinden biri, bilgiççe sözcükler kullanacak olsa onu iğneleyici sözcüklerle alaya alırdı.

Bu paragrafta tanıtılan öğretmen için aşağıdaki nitelemelerden hangisi <u>yapılamaz</u>?

A) Ayrıntıları önemseyen

B) Tartışmaktan kaçınan

C) Anlaşılmayı amaçlayan

D) Yalınlığı savunan

E) Bilinmeyenleri açıklamaktan hoşlanan

@tgdenemeleri

5. Ne zaman dostluktan yana söz açılsa Ramazan Bey gelir aklıma. Sekiz çocuklu, tek maaşlı bir babanın en büyük oğlu olarak düşmüş yaşamın kavga meydanına. Aile bütçesine katkıda bulunmak için on üç yaşından sonra en zor işlerde çalışmış. Örsle çekiç arasında dövüle dövüle biçimlendirilmiş çelik bir irade, tırnaklarıyla kazıya kazıya yükselmiş, iki fakülte bitirmiş ama bitirdiği "hayat fakültesi" beş fakülteye bedel, dostuna bağlı, empatik, eylediğini söyleyen, söylediğini eyleyen, gizlisi saklısı olmayan alabildiğine saydam bir adam. Üstelik hiç kimseye tepeden bakmayan, olumlu enerji yayan bir insan. Neredesin can dost?

Bu parçada sözü edilen kişinin özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisine <u>yer verilmemiştir</u>?

A) Mütevazı, bir yapıya sahiptir.
B) Kendisini başkasının yerine koyarak düşünebilir.
C) İçi dışı bir olan biridir.
D) Aşırı düzeyde zeki bir insandır.
E) Bağlılık duygusu yüksek bir kişiliktedir.

6. Tarihte demokrasi ve özgürlüğün yolları bağımsız düşünebilen, davranabilen aydın insanlar tarafından açılmıştır. Onlar, ön yargıları yıkarak, kendi doğrularını sorgulayarak, kuşku duymayı hiç elden bırakmayarak gerçeğin değişik yüzlerini araştırarak insanlığın daha güzele, daha iyiye ulaşmasını sağlamıştır.

Aşağıdakilerden hangisi parçada sözü edilen aydın kişiliğin niteliği <u>olamaz</u>?

A) Bilimsel kuşku taşıması
B) Bağımsız davranabilmesi
C) Ön yargısız olması
D) Düşüncelerinin doğruluğunda kararlı olması
E) Gerçeği çok yönlü olarak araştırması

7. Eş dost reklamıyla adı şaire, aydına, yazara çıkmış insanlardan nefret ediyorum. Dar alanda kısa paslaşmaların adamıdır bunlar. Kültür alanını doldurmasalar, belki gerçek kültür adamlarına yer açılacak ama adamlar, bunu bir geçim yolu yapmışlar. Sorunlar, her geçen gün çeşitlenerek artar ama bizimkinden şöyle yüksek perdeden bir ses çıkmaz. Mıymıntının önde gidenidir o. Hem bu kadar çok şair, aydın, yazar varsa nasıl oluyor da insansızlaşma, değer erozyonu ve niteliksizlik bu kadar prim yapıyor aklım almıyor.

Bu parçada eleştirilen "şair, aydın ve yazar" **tipinin en belirgin özelliği aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Donanımsızlık
B) Suya sabuna dokunmamak
C) Başına buyrukluk
D) Nabza göre şerbet vermek
E) Ukalalık

8. Her kesimden insanla konuşmayı severim ben. Kolay kolay hiçbir şeye sinirlenmem. Emek verdiğim bir işte sonuca ulaşmak için uzun zaman beklerim. Beklemekten sıkılmam ve de yorulmam. Alın teri akıtmadan kazandığım paradan zevk alamam. Kazandığım her şeyde kendi imzam ve göz nurum olmalıdır.

Bu görüşlere sahip biri için aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Alçak gönüllü biridir.
B) Sabırlı biridir.
C) Çalışarak kazanmayı sevmektedir.
D) Hayıflanma duygusu içindedir.
E) Yaptığı işe dört elle sarılan biridir.

@tgdenemeleri

9. Neriman, Fatih semtindeki muhafazakâr Doğu yaşamından sıkılmış, Şinasi'yi de Doğu'ya ait bir insan olarak gördüğü için ondan uzaklaşmıştır. Harbiye'de tam bir Beyoğlu adamı olan Macit'le yeni bir aşka yelken açmaktadır. Macit ve Beyoğlu, onun için Batı demektir. Ancak gösterişli Batı yaşamının da sahte yanlarını görüp tekrar kendi semtine ve Şinasi'ye döner.

Bu parçanın içerisinde anlatılan roman kahramanının kişiliğine uygun özellik aşağıdakilerden hangisidir?

A) Gösteriş budalasıdır.
B) Şıpsevdi bir yapıya sahiptir.
C) Tok sözlü bir insandır.
D) Oldukça coşkulu ve duygusaldır.
E) Ruhsal çatışmalar yaşamaktadır.

10. Yanlışı gördüğü zaman kimde olursa olsun hemen müdahale eder, gerekeni söylerdi. Daima bir şeyler üretmeye çalışır, onun da en iyisini yapmayı düşündüğü için gergin olurdu. Oldukça hareketliydi. Aynı anda birçok işi bir arada yapar ama hepsine de ayrı ayrı yoğunlaşabilirdi. Zorluklar karşısında yıldığına hiç tanık olmadım. Tembellik yapanı affetmez, gerekiyorsa zülfüyâre de dokunurdu. Prensiplerine ihanet etmez, ettirmeye çalışanlarla merhabayı dahi keserdi.

Bu parçada kendisinden bu şekilde söz edilen kişi için aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) İlkelerinden ödün vermez.
B) Tok sözlü ve dobra biridir.
C) Esnek ve anlayışlı bir yapıya sahiptir.
D) Kılı kırk yaran bir insandır.
E) Konsantrasyon gücü yüksek, mücadeleci bir kişiliktir.

11. Babamı çok yormuşum. Bunu yeni anlıyorum. Biraz daha anlayışlı olabilirdim. Sonuçta, babam da insandı ve hatalar insan içindi. Filan arkadaşımın babası çok anlayışlı, benim babam anlayışsız ve hiçbir zaman da değişmeyecek der, sonra da hayata küserdim. Erken yıpranmamın sebebi, biraz da babama yönelik bu kesin duygularımdı. Oysa değişim de insan içindi ve hangi yaşta olursa olsun insan değişebiliyordu. Nitekim, babam ömrünün son on beş yılında âdeta bir melek olmuştu ama konuşulamamış, yaşanamamış ne çok şey vardı geride.

Bu parçadaki gibi konuşan insanın özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi <u>yoktur</u>?

A) Değişime kapalı, tutucu
B) Suçluluk duygusu içinde olan
C) Kendini tanıyan
D) Hayıflanma duygusu içinde bulunan
E) Karamsarlıklar yaşamış olan

12. Kimseye boyun eğmedi, ağız da eğmedi; dimdik yaşadı. Kanaat etmenin, zorluklara karşı siperde beklemenin adamıydı. "Yoksul olan, olmayan değil doymayandır; beyinsiz olan ise hatalar yapıp da aymayandır, hata yapmayan değil." derdi. Bir de derdi ki "Asıl sağır, kulağı işitmeyen değil acı çekenlerin acısını kalbiyle duymayandır." Özlüyorum seni babacığım, özlüyorum.

Bu parçada özlemi dile getirilen babanın özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi <u>yoktur</u>?

A) Azla yetinmeyi bilen
B) Sabırlı olan
C) Yanlışlardan ders çıkaran
D) Sevecen bir babalık özelliğine sahip
E) Onurlu ve hassas

@tgdenemeleri

1.
- Ebeveyn ile çocuk arasında sağlıklı biçimde kurulması gereken bağlanma tam olarak nedir?
- Çocuğun bağlandığı bağlanma figürünün ne gibi işlevleri vardır?
- Bağlanmanın doğru biçimde etkin olduğu bir ilişkinin çocuk üzerinde nasıl bir etkisi olur?
- Bağlanma türleri hangi başlıklarda incelenmektedir?

Aşağıdaki araştırma sonuçlarından hangisi bu sorulardan herhangi biriyle ilişkili değildir?

A) Çocukla kurulan ilişkinin olumlu yahut olumsuz olarak nasıl şekillendiği konusunda 1970'lere kadar bunun çocuğun temel ihtiyaçlarını karşılama üzerinden, daha sonraki yıllarda ise temel ihtiyaçlar kadar duygusal ihtiyaçların da önemli olduğu üzerinden belirlenmeye çalışıldığı saptanmıştır.

B) Çocuğun yemek, barınma, ısınma gibi biyolojik; sevgi, şefkat, bilgi gibi duygusal ve psikolojik gereksinimlerini karşılayan anne, baba, bakıcı vb. kişi veya kişilerle kurduğu ilişkiye bağlanma dendiği tespit edilmiştir.

C) Bir bağlanma figürünün yakınlık kurma çabasına karşılık vermek, kaygı ve korku anlarında güvenli sığınak olmak ve bir çocuk tehlikeye maruz kaldığında, canı acıdığında, zorlandığında, mutsuz olduğunda ona güvenli alan sağlamak gibi görevlerinin bulunduğu kabul edilmiştir.

D) Olumlu yani güvenli bağlanma, kaygılı-kararsız bağlanma, kaçıngan-yadsıyıcı bağlanma ve karışık bağlanma kategorilerinde incelenen bağlanma çeşitlerinin her birinin çocuk üzerinde farklı etkilerinin olduğu değerlendirilmiştir.

E) Olumlu yani güvenli ve doğru bağlanmanın çocuğun çocukluk sonrası dönemlerinde de yaşam boyu kalıcı pozitif etkilerinin olduğu; psikolojik sağlıktan okul başarısına, akran ilişkilerinden eş seçimine kadar pek çok alanda etkisini sürdürdüğü kanıtlanmıştır.

2. **Gazeteci:**
(I) ----?

Bilim insanı:
Antarktika'ya ilk defa doktora öğrencisi iken İsveç buzkıran gemisiyle, McMurdo İstasyonu'na yapılan sefere katılarak gittim. 2006 yılı aralık ayında başlayan akademik seferimiz 2007 yılının ocak ayında geçit vermeyen buzlara takılmamız ile sonlandı. Bilim insanları kıtaya helikopterler ile taşındı.

Gazeteci:
(II) ----?

Bilim insanı:
Benim üzerinde çalıştığım konu deniz buzu oluşumu, yayılımı, dağılımı, tipleri, kalınlığı, üzerindeki kar tabakasının tipi ve kalınlığını içeren tüm parametrelerin ölçümü üzerineydi. Bunlar ile ilgili olarak tüm sefer boyunca 171 gözlem yapıp bu bilgileri ASPeCt Protokolü çerçevesinde kayıt altına aldım. Karaya döndükten sonra sahada toplanan veriler ile uydu görüntülerinden elde edilen verileri karşılaştırıp doğrulama yaptım.

Gazetecinin bir bilim insanına yönelttiği aşağıdaki sorulardan hangileri, yukarıda boş bırakılan yerlere sırasıyla getirilmelidir?

A) (I) Antarktika serüveninizde hangi zorlukları yaşadınız
(II) Yabancı bilim insanları ile nasıl iletişim kurdunuz

B) (I) Antarktika'ya ilk defa ne zaman ve nasıl gittiniz
(II) Antarktika'da yaptığınız araştırma ve gözlemleri anlatır mısınız

C) (I) Antarktika merakınız ne zaman başladı
(II) Bilim insanları orada hangi konuları araştırdı

D) (I) Antarktika'ya nasıl gittiniz
(II) Araştırma sonuçlarını Türkiye'de yayımladınız mı

E) (I) Antarktika'ya gitmek için ne yapmak gerekir
(II) Bu buzlarla kaplı yerde bilim insanlarının ilgisini ne çeker

@tgdenemeleri

3. **Gazeteci:** Eleştirmenler zar atıyor, fal bakıyor. Bu yüzden de yüz kere yalan, bir kere doğru söylüyor. Sonra da keşfettiği o bir sanatçıyla övünüyor. Ben buna eleştirmen demem, demişsin.

Şair: Evet, öyle dedim. Bizde eleştirmen yok maalesef. Olanlar da -istisnalar müstesna- ne yazık ki böyle.

Gazeteci: Pekâla, şairleri -ki şiir bizim kadim sanatımız- neden başarısız buluyorsunuz?

Şair: Bir şair, ağaca tüneyen yüzlerce kuşa rastgele ateş edip vurduğu kuşla övünen bir avcı gibi olamaz; o, vurmak istediği tek kuşu avlamışsa gerçek bir avcıdır yoksa karavana atışı çok fazla olan, arada bir hedefe isabet ettiren avcı acemi avcıdan farksız olur.

Aşağıdaki yargılardan hangisinin bu diyalogdaki şairin sanat anlayışıyla örtüştüğü söylenebilir?

A) Hiçbir şair, kendini işine yoğunlaştırmadan başarıyı yakalayamaz.
B) Şairlik yeteneği sınırlı bir kişiyi eleştirmenlerin desteği şair yapmaya yetmez.
C) Bir şairin başarısı, amaç-sonuç dengesinin ne kadar sağlandığıyla ölçülür.
D) İlk dize tesadüf veya Tanrı vergisidir ama onu şiire dönüştüren emektir.
E) Şiir, güzel raslantıların mutluluğunu değil ağır vedaların trajedisini yansıtır.

4. Şairlik bu, insanı bir yerde uslu bir çocuk gibi durdurmaz. Doğuştan şairseniz farklı bir enerjiniz vardır. İsmet Özel'i yetmiş yaşından sonra yabancı dil öğrenmeye götüren bu özelliğidir. Akif'i yıllarca çölden çöle koşturan, elden ele gezdiren bu özelliğidir. Necip Fazıl'ın, Nazım Hikmet'in sesini yükselten onları hapse düşüren yine de susturamayan bu özelliğidir. Daha da ilerisi var; Nesimi'yi, Nefi'yi darağacına götüren de bu özelliğidir velhasıl şairseniz, şair-i maderzat iseniz ateşten gömleği giydiniz demektir; nerede acı var, yanlış var, sorun varsa orada olmak sorumluluğunu derinden hisseder ve engel olamazsınız kendinize.

Bu parça tümüyle dikkate alındığında aşağıdaki sorulardan hangisine yanıt olarak düzenlenmiştir?

A) Şairler, neden hep çileyle kavgayla ve mücadeleyle özdeşleşmişlerdir?
B) Şair olmak, bir insan için bir ayrıcalık mıdır?
C) Şairlerin sorumluluk alanları sizce nelerdir?
D) Niye ünlü şairlerin diğer eserleri şiirlerinin gölgesinde kalmaktadır?
E) Şairlerin dil karşısındaki sorumlulukları nereden kaynaklanmaktadır?

5. Niye olmasın ki? Bir ülkenin denizini, kumsallarını, güneşini reklam kataloglarına koyup o ülkeyi tanıtmak bir yöntem olabiliyorsa ya da tarihî binalar, ören yerler o ülkeyi tanıtımda kullanılabiliyorsa hatta müzik grupları, festivaller, spor bu amaçla kullanılıyorsa elbette büyük yazarların ve ozanların da ülkeyi tanıtma açısından çok etkili bir yol olacağını düşünüyorum. Halikarnas Balıkçısı, Sait Faik, Yaşar Kemal, Orhan Pamuk, Yunus Emre, Mevlânâ gibi bütün dünyanın sevebileceği insanlara sahip olmak ise galiba bizim bir avantajımız.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisinin karşılığı olarak söylenmiştir?

A) Güzel bir doğaya sahip olan ülkelere daha mı fazla turist gelir?
B) Turizm, ülkemizin ekonomisindeki sorunlar için bir çare olabilir mi?
C) Bir ülkenin yazarları ve şairleri, o ülkeyi tanıtmada etkili olur mu?
D) Uluslararası sanat ve kültür etkinlikleri ülkemiz için yararlı olabilir mi?
E) Ülkeler, ekonomileri kadar doğası, kültürü, sanatıyla mutluluk sunar, diyorlar siz de katılır mısınız?

6. Sadece gülerim. Bizim bazı yerli eleştirmenlerimiz, böyle bir sınıflandırmayı yaptılar ve bunu da çok abarttılar. Bu arkadaşlara göre yalnızca iki hikâye tarzı vardır: Bunlardan biri eski yani klasik tarzdır ve buna da Ömer Seyfettin tarzı dediler. İkincisi ise modern yani yeni tarzdır ve buna da Sait Faik tarzı dediler. İlle de bu iki tarzdan birine sokuşturmaya, sıkıştırmaya çabaladılar her hikâyeyi. Bence bu kolaycılıktır ve hikâye yazacak olanlara da sınırlandırıcı bir etki yaparak zarar verir.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisinin yanıtıdır?

A) Hikâyeciliğimizin başarılı temsilcileri olduğu söyleniyor, ne dersiniz?
B) Şair olan birinin hikâye yazmaya kalkışmasını nasıl karşılarsınız?
C) Hikâyecilerimiz, sizce olay öyküsü mü durum öyküsü mü yazarken daha başarılı?
D) Hikâye yazmak, roman yazmak için bir basamaktır düşüncesine nasıl bakıyorsunuz?
E) Hikâyenin yazılış tarzını modern ve eski diye ikiye ayırıyorlar, siz buna ne dersiniz?

@tgdenemeleri

7. Hayır. İster şair olun ister roman yazarı dili özlü, akıcı, etkili, açık ve doğru kullanmak zorundasınız. "Ben roman yazıyorum, yerim geniş, istediğim gibi at koştururum dil vadisinde." deyip de savruk, dağınık bir dil kullanamazsınız. Sadece sanatçıların işi de değildir. Bu, toplumsal bir olaydır. Bu dille iş gören bilim insanları da gazeteci de radyocu, televizyoncu da dile özen göstermek zorundadır.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisinin yanıtı olmaya uygun değildir?

A) Şairler ve yazarlar, dile gereken özeni gösteriyorlar mı?

B) Dile özenme bakımından şair olmakla romancı olmak farklılık gösterir mi?

C) Dilin doğru ve iyi kullanımından yalnızca yazın alanında ürün verenler mi sorumludur?

D) Dili yanlış kullanan biri "Ben sanatçı değilim." diyerek kendini savunabilir mi?

E) Kitle iletişim araçlarında toplumca anlaşılmak yeterli görülüp dilin etkili ve doğru kullanımından kaçınılabilir mi?

8.
- Erkeklerle kadınların aşktan beklentileri aynı mı?
- Beyin mi yoksa kalp mi âşık oluyor?
- Aşkın bir ömrü var mı?
- Aşk karşısındaki tutum bakımından gençlerle olgunlar arasında ne gibi bir ayrım vardır?

Aşağıdaki açıklamalardan hangisi bu sorulardan biriyle ilişkilendirilemez?

A) Mantığı devre dışı bırakan ve adına aşk denen duygunun ilk altı aydan sonra mantığa yenik düştüğü, bununla birlikte de dopamin ve adrenalin hormonlarının giderek normal seviyelere indiği gözlemlenmiştir.

B) Erkeklerin aşka yönelirken neslini devam ettirme arzusunda olduğu, kadınların ise yuvaya sahip olmak, güven duymak motivasyonuyla hareket ettiği saptanmıştır.

C) Aşkın da bir duygu olduğu ve diğer bütün duygular gibi beyinde yaşandığı, beynin gönderdiği sinyallere boyun eğdiği, kalbin ise beyin ne derse onu yaptığı kanıtlanmıştır.

D) Aklın, mantığın tamamen devre dışı kaldığı; vücutta hormonal değişikliklerin çok hızlı gerçekleştiği bir süreç olan aşkın, âşık olan kişinin psikolojik durumuyla ilgili birçok olağan dışı duyguyu ona yaşattığı tespit edilmiştir.

E) Tecrübelerin, yaşanmışlıkların ve yaşla birlikte dengeye oturan hormonal özelliklerin, aşkın aklı devre dışı bırakmasına engel olduğu ve genç âşıklara göre olgun âşıkların daha mantıklı hareket edebildiği ortaya konmuştur.

9. Bence Türk tiyatrosu, Türk şiirinin, Türk hikâyesinin gittiği yoldan giderek kendini kabul ettirebilir. Nasıl yeni hikâye ve yeni şiir, eski sanat dergilerine yaranmaya çabalamadan kendi yolunu, kendi başına çizerek kendini kabul ettirdiyse yeni Türk tiyatrosu da ancak bu yolla kurulabilecektir. Yoksa bürokrasiye bağımlı, devlet destekli bir yapıyla tiyatro miyatro kurulamaz, olsa olsa çıkar ilişkisi kurulur ve güdümlü tiyatro kurulur, bu da zaten öteden beri var.

Bu parçada aşağıdaki sorulardan hangisinin yanıtı verilmiştir?

A) Sizce Türk tiyatrosu, diğer sanat dallarının gerisinde midir?

B) Tiyatromuzun bu kadar geri kalmasının sebebi nedir?

C) Tiyatrocularımızın üvey evlat gibi görülmelerini neye bağlıyorsunuz?

D) Devlet, tiyatroyu yeterince desteklerse büyük tiyatro atılımları gerçekleşebilir mi?

E) Sizce yeni bir Türk tiyatrosu, nasıl kurulabilir?

10. Gülüşün Anatomisi

Duchenne, yaptığı denemeler sonucunda sahte bir gülümseme ile gerçek bir gülümseme arasında bir fark olduğunu görmüştü: Ağzımızın etrafındaki kaslar (sağ ve sol zigomatikus) hem sahte hem de gerçek gülümsemede kullanılıyordu oysa gerçek gülümsemede kişilerin gözlerinin etrafındaki kasların da (sağ ve sol orbicularis oculi) kasıldığını görmüştü. Şüphesiz ki Duchenne'nin deneyleri üzerine katkısı olan kişilerin başında "yaşlı adam (the old man)" olarak literatüre geçen hastası gelirdi. Bu kişinin en önemli özelliği, yüzünün hissiz olmasıydı. Böylece Duchenne, karşısındakinin acı çekmediğini bilmenin verdiği rahatlıkla bu kişinin yüzündeki kaslara elektrik verdi ve bu ifadelerin fotoğraflarını çekti. Bu deneyi ve sonuçlarını öğrendiğim zamandan beri kitleleri peşinden sürükleyen ve etrafına sevgi gülücükleri, mutluluk kahkahaları atan birçok ünlünün bu davranışlarının sahte olduğunu fark ediyorum. ----

Bu köşe yazısının sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi uygundur?

A) Çünkü onlar, iç boşluklarını dış kalabalıklar ile doldurmaya çalışıyorlardı.

B) Çünkü aslında onlar ağlamamak için zorla gülen ve bununla mesleğini icra eden kişilerdi.

C) Zira onlar mutsuz da olsalar mutlu görünmek ve mutlu etmek için yaşayan kişilerdi.

D) Zira onlar yalnızca ağızlarıyla gülüyorlar, gözleriyle gülmüyorlardı.

E) Üstelik onlar bu mutluluk oyununu pazarlıyorlar ve bunu profesyonelce yapıyorlardı.

@tgdenemeleri

PARAGRAF KARMA - 1

1. Ben, müziğin dışında hobilere de sahibim. Mesela fotoğraf çekmeye meraklıyımdır. Gölgeyle tanıştım. Gölge, sembol olarak da içerik olarak da bana özel gelmiştir. Leonardo ustanın gün ışığıyla ilgili tariflerini okudum. Tasavvufta gölgeyi araştırdım. Sinemada, fotoğrafta, resimde gölgeyi araştırdım. Işıkla olan ilişkisini düşündüm, sonuca vardım ve bir metin yazdım. Işığın ve cismin olduğu her yerde gölge vardır. Gölge, karanlık değil ışık eksikliğidir. O yüzden eksik yanlarımızla yüzleşmeli ve bizi ışığa götürmesine izin vermeliyiz. Unutulmamalıdır ki ikisinin de varacağı yer, aslından öte değildir.

Parçada konuşan kişinin "gölgeyi" **araştırarak vardığı sonuçlar arasında;**

I. İnsanoğlunun kusurlarından yararlanmayı bilmesi gerekir.
II. Kötülük ve kusur, insan için kalıcı ve temel özellik değildir.
III. İnsanın özünde kötülük varsa giderilemez.
IV. İyinin değerini ancak iyiler bilebilir.

yargılarından hangileri yer almaktadır?

A) I ve II B) I ve III C) I ve IV
D) II ve IV E) III ve IV

2. (I) İnsan, diğer varlıkların hayatını ancak bilmek ve düşünmek istediği zaman araştırıp, inceleyerek öğrenir. (II) Kendi hayatını ise insan dolaysız bilir ve kendisinin bir hayat sahibi olduğunu hiç unutmaz. (III) İnsan benmerkezci olup onun gözünde hakiki hayat, sadece kendisinin hayatıdır. (IV) Çevresindeki diğer varlıkların hayatı ona kendi hayatının bir uzantısı gibidir. (V) Diğer varlıklar için bir kötülük arzu etmemesi onların acılarını görüp mutsuz olmamak ve başkalarına iyilik etmesi de kendisine fayda payı çıkarabilmek içindir.

Bu parçada vurgulanan düşünceyi en kapsamlı biçimde içeren ana düşünce cümlesi aşağıdakilerden hangisidir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. İnsanoğlu hızlı yaşantı, başarı tutkusu, doyumsuzluk, zevk ve eğlence coşkusu ile mutluluğu arama çabası verirken ne yazık ki kendini somut zevklere kapılmaktan kurtaramamaktadır. Tansiyonunu bile denetleyemeyen insanın doğaya hâkim olduğunu düşünmek, oldukça zor. Bunu gören kişi, kendisini güçsüz zayıf ve yetersiz hissetmekten alıkoyamadığı için şiddetle sarsılıyor. Hayatı, varoluşu sorgulamaya başlıyor. Ölümle yüzleşiyor. Mikroskobik canlılar, onu korkutuyor. Böyle bir durumda insan, büyük bir kaos yaşıyor; içindeki sonsuzluk özlemi veya arayış, onu hayatıyla ilgili radikal kararlar vermeye veya deve kuşu yöntemiyle gerçekleri görmezden gelmeye yöneltiyor. Bazen de bunlardan hangisini seçeceğine bir türlü karar veremiyor.

İnsanın hayatın sırları karşısında kendisini güçsüz hissetmesinin sonuçları arasında,

I. Ölüm ve yaşam üzerine kafa yormak
II. Yaşamıyla ilgili köklü kararlar almak
III. Gerçekleri yadsımak
IV. İnsanları daha doğru anlamak
V. Karmaşa ve ikilem yaşamak

durumlarından hangisi veya hangileri yoktur?

A) I ve V B) II, III ve IV C) Yalnız IV
D) IV ve V E) Yalnız V

4. (I) Garip kitabındaki şiirler ve Garip manifestosunda şiir hakkında öteden beri alışılagelen anlayışlardan oldukça uzak ve farklı görüşler yer alır. (II) Garip anlayışı, büyük ve küresel sorunların ülkemize yansıdığı bir dönemde ortaya çıkmıştır. (III) Bu yadırgatıcı, farklı ve sarsıcı görüşleri, şiirimizin yozlaşmasını önlemek isteyen kişiler, şiddetle eleştirirler. (IV) Ama Nurullah Ataç ve Sabahattin Eyüboğlu'nun desteğiyle geniş sayılabilecek bir okuyucu kitlesi üzerinde etkili olmaya başlayan Garipçiler kendilerine güvenmeye başlarlar. (V) Gelgelelim Orhan Veli ve diğer iki arkadaşı, ortaya koydukları ilkelere sonuna kadar bağlı kalmazlar ve her biri ayrı bir yol tutar.

Bu parçanın düşünce akışını numaralanmış cümlelerden hangisi bozmuştur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

@tgdenemeleri

5 - 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Hızlı ve renkli dijital dünya; tableti, bilgisayarı ve cep telefonuyla insanın fiziksel ve zihinsel yönden hastalanmasına, ruhsal bunalımlar yaşamasına yol açıyor. Çok fazla ışık, ses uyaranlarına ve görsel uyaranlara maruz kalan insanın bağışıklık sistemi bozuluyor, bunlardan aldığı radyasyonla beyin tümörü ve diğer kanser riskleri karşısında insan vücudu kendini savunamaz duruma geliyor. Ayrıca birçok psikiyatrik hastalığa da kapı aralayan teknoloji kullanımını bazı ülkeler, belli yaş sınırına kadar engellemeyi planlıyor. Aşırı iletişimin de bir iletişimsizlik olduğunu belirten uzmanlar, "Önemli ve önemsiz şeyleri ayıran bir filtre görevi gören beyin, algı bombaları karşısında çok fazla veri yüklenmiş bir bilgisayar gibi yavaşlıyor ve fonksiyonlarını yerine getiremiyor. Dikkat dağınıklığı, konsantre olamama, unutma, uykusuzluk, agresiflik, anlamlandıramama sorunları yaşanıyor." diye belirtiyorlar.

5. **Bu parçadan çıkarılabilecek sonuçlar arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?**

A) Gereğinden fazla uyarıcıyla karşılaşan beyin, süzgeçleme görevini yapamaz.

B) Teknolojinin aşırı kullanımı, ruhsal ve fiziksel hastalıklara yol açar.

C) Eğitim teknolojileri alanındaki gelişmeler, öğretimi geliştirirken eğitime zarar vermiştir.

D) Teknolojiyle aşırı haşır neşir olmak, insanı saldırgan yapabilir.

E) Gözün ve kulağın teknolojik araçlarla yorulması, vücudun savunma gücüne zarar verir.

6. **Bu parçanın anlatımı için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

A) Bilimsel ve öğretici bir metin özelliği ağır basmaktadır.

B) Dil, ağırlıklı olarak göndergesel işlevde kullanılmıştır.

C) Somut gerçeklikten ve somut verilerden yola çıkan bir anlatım göze çarpmaktadır.

D) Kanıtlayıcı anlatım yönteminden yararlanılmıştır.

E) Okuyucuyu olay içinde yaşatma amacıyla yazılan bir metindir.

7. **Gazeteci:** Özlemek, hasret çekmek gibi hislerin zamanla ya da mesafelerin uzunluğu ile ilgili olmadığını hâlâ savunuyor musunuz?

Şair: Evet, tabii ki savunuyorum.

Gazeteci: Peki, yan yana olan iki insan da birbirine hasret çekebilir mi?

Şair: Birini özlemek ya da onun yanında olmayı istemek o kişiyle yapmak istediğiniz şeylerin çokluğu ile ilgilidir. Mesafelerle değil.

Aşağıdaki yargılardan hangisinin bu şairin özlem anlayışıyla örtüştüğü söylenebilir?

A) Özlem duygusu, herkeste farklı şekillerde ortaya çıkarak kendini gösterir.

B) Özlemek, iki kişinin aynı şekilde ve yoğunlukta karşılıklı olarak hissettiği bir duygudur.

C) Özlem duygusunun şiddeti, birlikte yapılacak planların niceliği varken uzaklıkla ya da zamanla ölçülemez.

D) Yakın olmak ya da istenildiğinde görebilmek gibi bir imkâna sahip olmak, özlem duygusunu ortadan kaldıran durumlardır.

E) Bir kişiye duyulan özlem, özlem duyan kişinin kontrolünde değil özlenen kişinin kontrolündedir.

8. Gözler, sadece kendilerine bahşedildiği kadar derin bakabilir. Ama yüreğinizle bakabilirseniz bırakın sadece bu dünyayı, evrenin en ücra köşelerini keşfedebilirsiniz ve inançla bakan, inandığı yöne ulaşma arzusuyla bakan bir yürek, asla yorulmaz her an düşlerini izlemeyen bir yürek, korkular zindanına hapsolmuş, kanayan bir et parçasından başka nedir ki? Düşü, inancı, hedefi olmayan bir köşede tembel tembel oturan ve her geçen gün ölen birinin yaşadıklarında ne anlam var ki?

Bu şekilde konuşan birinin insanın yaşamını anlamlı kıldığını düşündüğü özellikler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Bir amacın olması

B) İnanç ve tutku sahibi olmak

C) İçtenlik ve duyumsama niteliklerine sahip olmak

D) İnsanın hayallerinin peşinde koşması

E) Tutarlı ve disiplinli olunması

@tgdenemeleri

9 - 10. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Uçan Şelaleler, çok yüksekten düşmeleri nedeniyle almışlar bu adı. Antalya'nın en yüksek şelaleleri unvanını, Serik ilçesi Gebiz beldesine bağlı Kozan köyünde bulunan ve 62 metreden dökülen Uçan 1 ile 78 metreden dökülen Uçan 2 taşır. Türkiye'nin ikinci en uzun yürüyüş rotası Aziz Paulus Yolu üzerindeki bu şelalelere kolaylıkla ulaşabiliyorsunuz. Gebiz yakınlarındaki Akçapınar köyüne 9 km mesafede yer alan şelalelere Kozan köyünün içinden de ulaşmak mümkün. Akçapınar'dan kırmızı-beyaz çizgilerle işaretli olan orman yolunu yürüyenler, biraz sonra uzaklarda köpük köpük akan Uçan 2 Şelalesi'ni görecektir.

9. **Bu parçada sözü edilen şelalenin değinilen özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?**

A) İsminin belirlenme gerekçesi
B) Ulaşımının zor olmadığı
C) Ülkemizin en yüksek şelalerinden olduğu
D) Yakınında yürüyüş rotasının bulunduğu
E) Birden fazla yoldan gidilebildiği

10. **Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine yer verilmemiştir?**

A) Dilin göndergesel işlevine
B) Niteleyici sözcüklere
C) Farklı türlerden cümlelere
D) Sayısal verilerle bir kanıyı değiştirmeye
E) Sözcükler arası sessel yinelemelere

11. Onun şiirlerinde insana özgü her durum vardır. İnsan ormanında dolaşırken dibine varıp gölgesinde oturmadığı ağaç bırakmaz. Çoğunlukla toplumcu bir şiirdir onunki. Ama sanatsal değerin düzeyini aşağı çekmez. Sanatını asla sloganа boğmaz. Çok duyarlı bir gözlemcidir. "Yaşadıklarımdan Öğrendiğim Bir Şey Var." diyen Ataol Behramoğlu gibi yaşadıklarına, duyduklarına ve gördüklerine ilişkin görüntüler biriktirir şiirlerinde.

Bu parçada sözü edilen şairle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Şiirlerinde üslup çeşitliliği görülür.
B) Genellikle bireysellikten uzak bir tutum takınır.
C) Olup bitenlere karşı ilgisiz değildir.
D) Estetiği ihmal etmeyen bir tavrı vardır.
E) Şiirde bir dünya görüşünün propagandasını yapmaz.

12. Memduh Şevket Esendal'ın öyküleri, gözlemlenen olaylar, durumlar ve olgular üzerinedir. Günlük yaşamın akışı içinde fark edilmeyecek kadar hiçten bir konuyu çok etkili bir biçimde, temiz bir sevgiyle dile getirir. Onun anlattığı insanlık durumlarına bakarak diyebiliriz ki hikâyelerinde anlattığı şeyler dünyanın her yerinde rastlanabilecek şeylerdir ama o yerel unsurlardan da kopmuyor, halkın inanışları, gelenekleri, görenekleri hikâyelerine mutlaka sızıyor. Anlattıklarını daima abartısız ve içten anlatıyor. Daha çok Çehov tarzını benimseyen yazarın duyguları anlamada gösterdiği başarıyı da burada işaretleyelim.

Aşağıdakilerden hangisi, bu parçada sözü edilen öykücünün bir özelliği değildir?

A) Sıradan durumları çarpıcı kılma
B) Anlatımda doğallığı benimseme
C) Folklorik unsurlara yer verme
D) Ders vermeyi amaçlama
E) Evrensel nitelikli bir içeriğe sahip olma

13. Bu, biraz da yazacağım türe ve yazma sırasındaki psikolojime bağlı. Bir söyleşi veya söyleşi havasında bir deneme yahut fıkra yazacaksam açık, anlaşılır bir dil kullanırım. Bir de "Bunu mutlaka paylaşmalıyım." psikolojisiyle yazacaksam yazımı açıklığın kollarına iyice bırakırım. Ama bol duyumsamalı bir şiir yazacaksam çağrışımların, imgelerin, kapalı ve soyut bir biçemin sesi yükselir yazdıklarımda. Dışarıdan algıladığım her şey, bana başka bir şeyi çağrıştırır. Onu çağrıştırdığı şeyin özelliklerini eğretileyerek anlatmaya başlayıveririm. Böylece oylumlu, kapalı, imajlı bir dil çıkar kendiliğinden ortaya.

Bu parça, aşağıdaki sorulardan hangisinin yanıtıdır?

A) Sizi belli bir yazınsal türde yazmaya iten özel bir neden var mıdır?
B) Siz yazdıklarınızda açık ve dolaysız bir anlatımı mı yoksa kapalı ve dolaylı anlatımı mı yeğlersiniz?
C) Yazmak, kimilerine çok çileli, sıkıntılı bir uğraş olarak görünür, yazmak sizin için nasıl bir uğraştır?
D) Anlatımlarınızı yoğunlaştırıcı imgelerle süslüyorsunuz, bunu yaparken bir tarz mı oluşturmak istiyorsunuz?
E) Türler arasındaki sınırların kalktığını söyleyen modern ve postmodern sanatçılara katılır mısınız?

@tgdenemeleri

14. Koşuları bilirsiniz. Eğer ortada bir hedef, bir yarış yoksa bir koşuyu da yapmaya imkân yoktur. Nereye, kimden önce koşacaksınız, değil mi? Bir rakip, bir hedef bulunmalı elbette. Zengin olmaya çalışmak da böyle bir şeydir. Önünüzde bir zengin olmalı ki ona yetişmeye çalışasınız. Bu da doğal bir motivasyondur: Ona imrenmek ve onun gibi olmaya çalışmak. Bu durum, insanı ve toplumu geliştirir. Hem var olanı korur hem yok olanı varlığa kavuşturur. Oysaki çoğumuz, zengin olmaya çalışacağımıza zengin olmuş adamın bunu hak etmediğini düşünmeye meylediyoruz. Sanki o adam bir anda fakirleşiverse mutlu olacağız. Bir tür hastalık işte.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Benzetme ve ilişki kurma yoluyla somutlama yapılmıştır.
B) Söyleşme havasında bir üslup benimsenmiştir.
C) Tartışmacı anlatıma yer verilmiştir.
D) Toplumumuzda gıpta etmeye değil, kıskanmaya eğilimin olduğu vurgulanmıştır.
E) Yazarın amacı, okuyucuyu olay içinde yaşatmaktır.

15. Ben, şiir, edebiyat ve kültür dergilerini anlamıyorum. Geniş kitlelerce tanınmış şairlerin gönderdiği her şiiri yayımlıyorlar oysa onların içlerinde çok çiğ yapıtlar var, eğreti mısralar sırıtıp duruyor. Genç bir şairin mükemmel bir şiiri gelince önlerine incelemiyorlar bile. "Bunu okuyan olmaz." etiketini yapıştırıveriyorlar. Böylece yepyeni, ışıl ışıl bir mücevher işlenmeden paslanmaya bırakılıyor. Bir de hep "Bir örnek." metinlere yer ayrılıyor, çeşnisizlik hat safhada Bu dergiler var oldukça dergicilik basmakalıp yöntemlerle, özensizce yapılmaya devam edecek ve maalesef nice yetenek israf olup gidecek.

Bu parçada anlatılanlardan yola çıkıldığında nitelikli bir dergi ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Sanatçıyı değil, eseri yayımladığına
B) Hazırlayıcılarının yenilikçi olduğuna
C) Usta sanatçılara hiç yer vermediğine
D) Yayımlanacak eserlere ön yargısız yaklaştığına
E) Genç yetenekleri yazın dünyasına kazandırdığına

16. (I) Gabrial Garcia Marguez, muhteşem eseri "Yüz Yıllık Yalnızlık" romanını kırk yaşında yazdı. (II) Elbette yazar, bu eserden önce de birçok eser yazmıştı, sonra da yazdı. (III) Hazırlık dönemine ait eserleri, sonraya bırakalım ama *Kolera Günlerinde Aşk, Kırmızı Pazartesi, Labirentindeki General, Başkan Babamızın Sonbaharı* hep bu eşsiz eserden esintiler taşır. (IV) Bu yargı, sadece benim gibi "Yüzyıllık Yalnızlık"ı çok seven kişilere ait ön kabule dayanan bir yargı değildir. (V) Diğer kitaplarıyla ve hayat hikâyesiyle biraz meşgul olan herkesin işaret ettiği bir gerçektir.

Bu parçadaki numaralanmış yerlerden hangisine "Öncesinde yazdığı her şey, ona hazırlık gibidir, sonrasında yazdıkları ise ondan hatıralar taşır." **cümlesi getirilirse düşüncenin akışı tamamlanmış olur?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

17. Eleştirmenlerin yüzyıllarca tartıştığı konuların başında bir eserin kalıcılığını yani ölümsüzlüğünü borçlu olduğu özelliği nedir sorusu yer alır. Bunu yaparken de "unutulmak/unutulmamak" üzerinde karar kılıyorlar ve onların ölçütleri şudur: Unutulan eser, güzellik değeri taşımaz; unutulmayan eser, güzeldir. Bu konuda ağız birliği etmişçesine "Güzel olan eser, asla unutulmaz." diyorlar. Bu ölçütü, edebiyatımızın yakın tarihine uygulamak, imkânsız gibi görünüyor. Çünkü yakın zamanımızda güzeli algılama yeteneğini yitirmiş bir kitle var. Okumuşlarımızın bile beğeni düzeyi, basit TV dizilerine endeksli.

Bu parçada karşı çıkılan temel düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

A) Unutulan eserin güzel olmadığı, unutulmayan eserinse güzel olduğu
B) Eleştirmenlerin yargılarının kesin doğruymuş gibi tartışmasız kabul görmesi
C) Nitelikli dizilerin yerine niteliksiz dizilerin daha çok izlendiği
D) Toplumun seviyesine inmeyen eserlerin değersiz olduğu
E) Eserlerin kalıcılığını sağlayan unsurların çeşitlilik gösterdiği

@tgdenemeleri

18. İkiz metaforuna (simgesine) çok yabancı değiliz. Sinemada ve edebiyatta zaman zaman kullanılıyor. Akla ilk gelen de Orhan Pamuk'un "Beyaz Kale"si. Pamuk'un tarih üzerine yaptığı arkeolojik kazılarının ürünü olan bu kısa romanda 17. yy. Osmanlısından bir hikâye anlatılıyor. Napoli'ye yapılan deniz seferi sonrası tutsak edilen Venedikli bir köle, İstanbul'a getirilip satılır. Sahibiyle arasında bire bir benzerlik vardır. Zamanla yer değiştirirler. İlim ve fen üzerine sohbetler eden ikilinin yer değiştirme motifi, oldukça çarpıcı göndermeler içermektedir. Bu roman da Dostoyevski'nin "Öteki" romanı gibi çok ilginç ama bir o kadar da göz ardı edilen bir roman olup Pamuk'un üslubunun yeni yeni kendini göstermeye başladığı dönemlere ait bir eser.

Bu parçada üzerinde durulan romanın özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Romanın hak ettiği ilgiyi görmediği
B) Alegorik bir anlatımının olduğu
C) Yazarının biçem özelliklerini tümüyle yansıttığı
D) Üstü kapalı olarak verilen mesajların ilgi çekici olduğu
E) Tarihsel araştırmalardan yararlanılarak yazıldığı

19. (I) Zaman zaman görüyorsunuz: "Sanatçılık" sıfatını hak etmiş bir şair, yazar ya da müzisyen siyasete giriyor. (II) Çünkü siyasete girmesi, bana göre o sanatçının misyonuna zarar veriyor ve onun sunduğu estetikten bir kesimi mahrum ediyor. (III) Diyeceksiniz ki siyaset de bir hizmettir ve sanatçının da ülke yönetiminde söz sahibi olması gerekir ne var bunda? (IV) Bence çok şey var çünkü ülkeyi yönetmek, yalnızca siyasetle olmaz, insanların kafasını ve kalbini yöneten sanatçılar, asıl yöneticilerdir. (V) Bir de herkes siyasetçi olabilir ama herkes, sanatçı olamaz, bu yüzden sanatçı, daima aktif siyasetin dışında ve üstünde olmalıdır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "Ben, sanatçının bu yaptığını asla olumlu ve kabul edilebilir bulamıyorum." **cümlesi getirilirse düşüncenin akışında bir bozulma olmaz?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

20. **Aşağıdaki parçalardan hangisi** "Kurgusal anlatılarda sanatçılar, kahramanları genellikle güçlendiren ve yükselten bir intikam duygusuyla birlikte işlemektedirler." **düşüncesine uzak düşmektedir?**

A) Ferdi Tayfur'un filmlerinin çoğunda yoksul bir genç olan Ferdi, âşık olduğu kızın ailesi tarafından hor görülür; itilip kakılır. Sevdiğine kavuşamayan kahramanımız, ilerleyen süreçte yoksulluktan da yoksulluğu ile alay eden çevreden de hıncını alacak güce ulaşır.

B) Danimarka Prensi Hamlet, pasif bir çocuk iken entrika ile öldürülüp tahtı elinden alınan babasının katillerini aramaya başlayınca mücadeleci bir kimlik kazanır. Annesi Gertrude ve onunla yasak aşk yaşayan amcası Claudius'u bu cinayetin öznesi olarak görmektedir. Sonunda Hamlet, onları tahttan da indirecek ve onlara suçlarını itiraf ettirecektir.

C) Orhan Kemal'in *Eskici ve Oğulları* romanının kahramanları; yoksul, köşeye sıkışmış, çare arayan insanlardır. Bu insanlar, alışageldikleri yaşam biçiminin dışına çıkarlar fakat yeni yaşam biçiminin içinde bocalarlar. Tutunma çabaları ise çoğunlukla hayal kırıklığıyla biter.

D) Kendisini ezen Maho Ağa'ya ve sevdiği Gülo'yu elinden alan başlık parası geleneğine karşı yaktığı öfke ateşiyle büyük şehre giden Feyzo'nun bütün bu çarpık düzeni yıkabilecek bilgi ve mücadele azmiyle köye dönüşü *Kibar Feyzo* filminin ana izleğidir.

E) Ezilmişliğin, yok sayılmanın karşısına dikilmek için bulduğu her fırsatı değerlendiren ve çok zengin olan Jean Valjean'in hikâyesini anlatan *Sefiller* romanı, intikam alma arzusuyla mücadeleci bir kimlik kazanan, birçok başkahramanının da ilham kaynağıdır.

@tgdenemeleri

21. **Gazeteci:**

(I) ----

Yazar:

– Gidişat böyle devam ettiği takdirde, 2050 yılına kadar 1.5 ila 2 derecelik bir ısınma bekleyebiliriz. Bu ısınma kimi felaketlere yol açacak. Kuraklıklar, artan fırtınalar, tarımsal üretimde çöküşler, yükselen deniz seviyeleri, orman yangınları, eriyen Kuzey Kutup Bölgesi… Bu, doğrusal düşünerek, yani artışın şimdiki hızıyla devam ettiğini varsayarak yaptığımız bir tahmin.

Gazeteci:

(II) ----

Yazar:

– Jeolojik kayıtlardan görebildiğimiz kadarıyla, yeryüzünün tarihinde hiçbir zaman atmosfere bu kadar kısa sürede bu kadar fazla karbon salınmamış. Gezegenin iklimi üzerinde kontrol edemediğimiz bir deney başlatmış durumdayız. Daha önce hiç karşılaşmadığımız bu durum, neyin ne kadar hızlı gerçekleşeceğini kestirebilmemizi âdeta imkânsızlaştırıyor.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) (I) Küresel ısınmayla ilgili gelecekte nasıl bir değişiklik bekliyoruz ve bunun sonuçları neler olacak?
(II) İklim değişikliği konusunda ne olacağını tahmin etmenizi zorlaştıran etkenler nelerdir?

B) (I) İklim değişikliği ile ilgili öngördüğünüz senaryonun dünyayı ne zaman etkileyeceğini tahmin ediyorsunuz?
(II) Eski dönemlerde, jeolojiyle ilgili yeterince kayıt tutulduğunu düşünüyor musunuz?

C) (I) Tarımsal üretimin azalmasının nedenleri nelerdir?
(II) Gelecekle ilgili tahminleriniz nelerdir?

D) (I) İklim değişikliği ile ilgili olumlu sonuçlar alabilmenin yolları nelerdir?
(II) İklim değişikliği deniz seviyesini nasıl etkileyecek?

E) (I) Orman yangınlarının iklim değişikliğine etkileri nelerdir?
(II) Jeolojik araştırmalar, gelecekte nasıl bir iklim değişikliği öngörüyor?

22. **Aşağıdaki parçalardan hangisi** "Türkler birçok somut sosyal, siyasal, ekonomik ve etik sorunu nazım ve nesirle dile getirmiştir." **düşüncesine uzak düşmektedir?**

A) "Selam verdim rüşvet değil deyu almadılar." diyen Fuzuli'den daha iyi kim anlatabilir çürümenin başlangıcını? Fuzuli, Osmanlı sarayının hizmetine girmiş ve padişaha kasideler sunmuştur. Padişah tarafından beğenilen kasideler karşılığında 9 akçelik maaşla ödüllendirilmiştir. Ancak maaşını alamayınca bürokrasiyi, rüşvetçiliği ve yozlaşmayı yeren *Şikâyetname* adlı ilk edebî mektubu yazmıştır.

B) Dadaloğlu'nun "Ferman padişahın dağlar bizimdir." haykırışını şiirden başka hangi ses yankılandırabilirdi? Dadaloğlu; mücadelesini şiirlerine de yansıtmış, halkının duygularını ve tepkilerini konu almıştı. O, *Avşar Elleri* şiirini merkezî hükûmetin göçebe Yörükleri yerleşik hayata geçirme isteğine karşı söylemiştir. Yörüklerin direnişi bu şiirde dile gelmiştir.

C) Tanzimat Dönemi'nin entrikalarını "Görüp ahkâm-ı asrı münharif sıdk u selametten / Çekildik izzet ü ikbal ile bab-ı hükûmetten" mısralarından daha iyi ne tahlil edebilir? Çağın değer yargılarını doğruluktan ve samimiyetten sapmış görerek kendi arzumuz ve saygınlığımız ile devlet kapısından ayrıldık diyen Namık Kemal, devlet yönetimindeki bürokrat kadronun tutumunu problem olarak görür.

D) "Biraz bahsedeyim ehli zamandan / Yahşiler aşağı düştü yamandan / Aralık itleri olmuş kumandan / Uyuz it kurtlara kumand'ediyor" diyen Seyrani, etrafında gördüğü yanlışlıkları eleştirmiş, bu yanlışlıkları yapan padişah da olsa görmezlikten gelmemiş ve şiirlerinde bu durumları ağır bir şekilde hicvetmiş, hakkında soruşturma açılınca yakalanmamak için Develi'ye kaçmak zorunda kalmıştır.

E) "Girmeden tefrika bir millete düşman giremez / Toplu vurdukça yürekler onu top sindiremez" mısralarında Mehmet Akif, bir milletin arasına bölücülük girmediği müddetçe düşman giremez diyor. Milletin fertleri aynı ideallerle hareket ettiği takdirde o milleti silahla sindirmek, yok etmek mümkün değildir diyen şair, milletleri ayakta tutan unsurların başında birlik ve beraberliğin geldiğine işaret etmiştir.

@tgdenemeleri

PARAGRAF KARMA - 2

1.

Elon Musk'ın Neuralink projesi kapsamında geliştirilen "çip"ten siz de beyninize taktırmak ister misiniz?

Özgür: Her şeyimin kontrol edilebileceğini, özgürlüğümü yitireceğimi düşündüğüm için çip taktırmayı kabul edemem.

Efşan: Dil öğrenmek, yazarlık yapmak, projelerimi dosyalamak yönünde kullanmayla sınırlı kalmak kaydıyla buna onay veririm.

Altar: Söz konusu Elon Musk olmasaydı çip taktırmayı düşünebilirdim ama şu durumda başıma neler gelebileceği konusunda tereddütlerim çok fazla.

Nurşah: Alzaymır, demans, beyin felci gibi hastalıklara maruz kalmışsam evet ama daha donanımlı bir insan olmak için bu yola başvurmam.

Alev: Her şey orijinal ve doğal hâliyle hatta zaafları ve eksikleriyle güzeldir; duygularımı kaybetmeyi robota dönüşmeyi göze alamam; çip sizin, romantizm bizim olsun.

Bu röportajda konuşmacılardan hangisi projeye değil de projeyi geliştiren kişiye güven duymadığını vurgulamaktadır?

A) Özgür B) Efşan C) Nurşah D) Altar E) Alev

2. Dünyada konuşulan diller, tarih boyunca, birbirinden etkilenmiştir. Sözcük alışverişi sürüp gitmiştir. Deyimler, atasözleri, kimi kalıp sözler alınıp verilmiştir. Örneğin Farsça "neverdüban" sözcüğünü alıp "merdiven" yapmışız. Farsçaya "kan" (hakan) sözcüğünü vermişiz sonra da "han" olarak geri almışız.

Bu parçada verilen örnekler aşağıdakilerden hangisini kanıtlamak için seçilmiştir?

A) Türkçeye Farsçadan çok sözcük girdiğini
B) Türkçenin öteki dünya dillerinden çok çabuk etkilendiğini
C) Dillerin birbirinden etkilenmesinin doğal olduğunu
D) Kimi deyimlerin kaynağının yabancı diller olduğunu
E) Sözcük alışverişinin dilde kirlenmeye yol açtığını

3. Gökyüzüne yakın yeryüzüne uzak bir dağın yamacında oturuyorduk. Söze, dağlarda deniz, denizlerde dağ varmış diye başlayınca afalladım. Ne kadar da eskiye gitmişti öykücü Mehmet Amca. Her tarafı açık Yörük çadırında çıtır çıtır yanan ocağın kıyısında kaykılarak oturmuştuk. Velhasıl denizler dağlara ağaç satarmış, dağlar denizlere balık satarmış. Toprak ekenin, su içeninmiş. "Ah Mehmet Amca, ne güzel zamanlarmış o zamanlar!" deyince, o da bana öyleymiş amma toprağı eken de suyu içen de Sultanın malıymış, demişti.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Zıtlıklardan yararlanılmıştır.
B) Yansıma ve yineleme yer almıştır.
C) Fantastik ögelere yer verilmiştir.
D) Öğretici nitelikler ağır basmaktadır.
E) Seslenme ve farklı yapıda cümle kullanılmıştır.

4. Yunan efsanesinin düşsel varlıkları arasında Proteus vardır. Hem deniz tanrısının çobanıdır, onun sürülerine bakar hem de doğanın sırrına erenlerdendir. Geleceği bildirme gücüne sahiptir. Ama bir türlü ele geçirilemez çünkü bir biçimde kalmaz, peşindeki insanları aldatmak için hep biçimden biçime girer. Cahit Sıtkı Tarancı da bugünkü Türk şiirinin Proteus'udur.

Bu parçada Cahit Sıtkı Tarancı'nın hangi özelliği vurgulanmaktadır?

A) Sanatın sırlarını çözdüğü
B) Olayları doğru yorumlayıp geleceği görebildiği
C) Yaratıcı bir kişiliğe sahip olduğu
D) Anlatımının yoğunluğu
E) Kendini sürekli olarak yenileyip geliştirdiği

@tgdenemeleri

5. Gerçek bir kitap okuru, istediği bir kitabı kendi raflarında görmek, arada çıkarıp sayfalarını çevirmek için her şeyi vermeye hazırdır. Bir çocukluk anım var ki asla unutamam. Polisiye diziler yeni başlıyordu. Bir kitapçının vitrininde Agatha Christie'nin "Akroyd'un Katli" adlı romanını görünce eve koştum. Evde kimse yoktu. Ben de evlatlığın kutusundan 125 kuruş alarak dükkâna koştum. Eve dönüp romana gömüldüm. Parayı aldığımı unutmuştum bile. Ama evlatlığımız farkına varmıştı işin. İş, babama kadar intikal etti ve ben de akşam vakti dayak yedim. ----

Bu parça aşağıdakilerden hangisiyle <u>en uygun</u> tamamlanabilir?

A) Bu dayağın acısı, içime oturmuştu.
B) Bu dayak bile kitabı alma mutluluğumu bozamamıştı.
C) Çok üzüldüm ve bir daha asla böyle bir şey yapmadım.
D) Bu olayın etkisiyle bizim evlatlığa yıllarca kin beslediğimi anımsıyorum.
E) Kitap sevgim, bu dayakla sona erdi ve yıllarca kitap okuyamadım.

6. Dinlenmeyi öğrenmek gerekiyor. Dinlenmek ise boş oturmak değil. Boş durmak, her zaman başlı başına bir sıkıntı kaynağı. Kanımca, işinden başka bir uğraşı, hobisi olmayan kimse, dinlenemez. Bir başka deyişle dinlenmek, hareket istiyor. Bizim dinlenmek için tercihimiz olan devamlı kapalı yerlerde oturarak iskambil veya tavla oynamak, dinlenmek değil, bir başka yorgunluk sebebi. Tembellik ve üretimsizlik, her zaman pişmanlık sebebidir.

Bu parçada anlatılanlar, aşağıdaki yargılardan <u>asıl</u> hangisini desteklemektedir?

A) İşsiz oturmak en büyük sıkıntı kaynağıdır.
B) Gerçek dinlenme, tembellik yaparak değil hobilerle uğraşarak sağlanır.
C) Kahvehanelerde geçirilen zaman, boşa geçirilmiş zamandır.
D) İşinden başka bir şey düşünmeyen insanlar dinlenemez.
E) Hareketsizlik, insanı her şeyden çok yorar.

7. e-kitap yani elektronik kitap trendi giderek artan bir alımlayıcı kitleye sahip. Pek çok açıdan avantajları olan okura geniş bir özgürlük sunan e-kitap her yerde her zaman okunabilirliğiyle öne geçiyor. Mekân ve zaman kısıtlaması olmadan taşınabilirliğiyle, çok pratik olmasıyla özellikle de aktif iş hayatı olan ve zamanının çoğu trafikte geçen günümüz insanını okumaya teşvik ediyor. Öyle ki bu koşturma içinde pek çok kitabı aynı anda kütüphanesinde barındırıp yanına almak bir özgürlük olsa gerek. Bir diğer değinilmesi gereken husussa kitapta geçen bir alıntı ya da dipnot için verilen link sayesinde alıntı ya da notun olduğu başka esere geçiş yapılabilmesidir. Okur, bu özellikle yeni kitaba ulaşabilmenin heyecanını taşır. Kitapta yapabildiğimiz not alma, altını çizebilme imkânı da varlığını koruyor. Bazı e-kitaplar, seslendirilme özelliği sayesinde gözü yorulan ya da uzun süre ekrana bakamayan okura da devam olanağı sağlıyor. Tüm bunlar, okuyucu kitlesinin okumama bahanesini ortadan kaldırıp okuyan sayısını çoğaltıyor. e-kitap ile yüz binlerce kitabı tek bir aletin içine sığdırmak akılalmaz görünse de apaçık bir gerçek. Geleneksel kitap okuyucuları her ne kadar kabul etmese de durum bundan öteye geçemez.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) e-kitap tercihlerinde internet erişimi sorunları okuyucu kitlesinin hayli rahatsız olduğu bir konudur.
B) Okurunun çoğunluğu gençlerden oluşan e-kitap, ekonomik açıdan öğrencilerin ilk tercihi olmuştur.
C) Birçok açıdan avantaj sağlayan e-kitap ilerleyen süreçte insanların göz sağlığı açısından bazı olumsuz durumlara yol açmıştır.
D) e-kitabın trend olması öncelikle zamanı kısıtlı olan insanların dikkatini çekmiştir.
E) e-kitaplar taşınabilir kolaylığı, istenilene hızlı ulaşabilme ve sunduğu geniş kütüphane imkânı sayesinde okuma oranında artışı getirmiştir.

@tgdenemeleri

8. ---- Bir otobüs yolculuğunda istemeyerek de olsa muhabbete başladığınız yan koltuk arkadaşınız, lise öğrencisiyken dersiniz boş geçmesin diye öylesine sınıfınıza gelen herhangi bir öğretmen, her gün işe giderken aynı yerde karşılaştığınız yüzünü ezberlediğiniz ama adını bilmediğiniz bir insan, vakti gelince hayatınızı rayından çıkaracak kurulu düzeninizde ihtilaller yapacak bir role sahip olabilir, kişisel tarihinizdeki bu dönüm noktalarının kaynağını çoğu kez sonradan anlamlandırırsınız.

Bu parçanın başına dil ve düşünce akışına uygun olarak getirilebilecek yargılardan biri aşağıdakilerden hangisi olamaz?

A) Hayatı anlamak için küçük ayrıntıların nabzını tutmayı bilmelisiniz.

B) Küçük bir ayrıntı büyük bir dönüşümün kırılma noktası olabilir.

C) Yaşamımızı her zaman büyük idealler, kocaman kocaman olaylar yönlendirmez.

D) Yaşamını büyük hedefler için yaşayan kişi küçük yaşam kesitlerini de ona uygun yaşamaya çalışır.

E) Küçük bir taş, yaşam denizinde büyük bir dalga oluşturabilir.

9. Bizim toplumumuzda içten içe yaşanan ve dile dökülmeyen bir baba sevgisi vardır. Çünkü baba, otoriterdir, baba erişilmez, babaya sevgini söylersen sevgin sanki basitleşir veya bir çıkar içinmiş gibi algılanmasından korkulur, sonra da itiraflar gelir, giden babanın ardından. Can Yücel "Hayatta en çok babamı sevdim." diye haykırır içinde birike birike zehre kesmiş duyguyu. Cemal Süreya "Sizin hiç babanız öldü mü? Benim bir kere öldü, kör oldum." diyerek okuyucunun kalbine bir kurşun çakar. Babanıza sevdiğinizi söylemek için yaptığınız provalar gelir aklınıza. Kelimelerin kifayetsiz kaldığı, yutkunduğunuz, sonra yine uzaktan yaşadığınız o gizli ve güçlü sevda.

Bu parçada vurgulanan temel düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

A) Baba sevgisi, kültürümüzde gizli ve yoğun yaşanan bir duygudur.

B) Baba sevgisi, her sevgiden üstündür ancak babasını kaybedenler bunu anlar.

C) Şiirimizin baba sevgisini anlatmak açısından oldukça zengin bir birikimi vardır.

D) Babalara duyulan sevginin dille ifadesi değil, eylemle ifadesi daha doğrudur.

E) Babaların çocuklarına duyduğu sevgi, çocukların babalarına duyduğu sevgiden fazladır.

10. (I) Çarşı girişindeki heykel inşaatı nedeniyle delik deşik olmuş yolda çamura bata çıka yürürken ansızın önüme çıktı bu Taş Köprü. (II) Yağmurun yarattığı ışık kırılmaları onun dev kamburu üzerinde oynaşıyor, sanki canlıymışçasına ona devinim kazandırıyordu. (III) Kendi meskeninde bağdaş kurmuş, yalnız bir ihtiyar gibiydi yine de yorgun görünmüyordu. (IV) Çevresindeki yeni yapılarla barış ve uyum içindeydi. (V) Ama belli ki bu ihtiyar delikanlı dertliydi, kemerlerine çarpa çarpa akan sularla mırıl mırıl konuşuyor, dertleşiyordu.

Bu parçanın dil ve düşünce akışını numaralanmış cümlelerden hangisi bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. **Aşağıdaki parçalardan hangisi** "Teknolojide yaşanan gelişmelerin, çevreye ve insanlığa zararları nelerdir?" **sorusuna cevap vermektedir?**

A) Teknoloji; bilimden yararlanarak yeni bir ürün geliştirmek, üretmek ve hizmet desteği sağlamak için gerekli bilgi, beceri ve yöntemler bütünüdür. Teknolojinin temelinde "bilim" ve "yenilik" vardır. Siz, teknolojiye karşı çıktığınızda bilime de yeniliğe de karşı çıkmış olursunuz.

B) "Dünya yuvarlaktır." dediği için İtalyan astronom, fizikçi, mühendis, filozof ve matematikçi Galileo'yu ömür boyu hapse mahkûm eden zihniyet ile "Madde ve hareketten başka şey yoktur evrende." dediği için Sokretes'i sürgüne gönderen kilise, o gün için çıkarlarını korumuştur.

C) Ömer Seyfettin 36 yaşında şeker hastalığı nedeniyle komaya girmiş, en verimli yaşında hayata veda etmiştir. Bugün şeker hastalığı modern tıbbın sayesinde büyük oranda kontrol altına alınmıştır. Teknolojinin modern tıbbın gelişmesindeki yerini yadsımamak gerekir.

D) Tarihi değiştirenler; ileriyi görebilen ve çağından bir adım önde yürüyebilen dehalardır. Fatih Sultan Mehmet Han da bunlardan biridir. İstanbul'u kuşatırken gemileri karadan yürütmesi, o zamanın ötesindeki teknolojik bir hamle sayılabilir.

E) Günümüzde baş döndüren teknolojik gelişmelerin çok hızlı bir şekilde gerçekleştiğine şahit oluyoruz. Bu gelişmelerin iyi yanları da yok değil ama GDO'lu besinlerin, tarımda kullanılan çeşitli kimyasalların, ozon tabakasını incelten petrol ürünlerinin sonuçlarını geriye döndürmek çok zor.

@tgdenemeleri

12. (I) Şiir heveslisi, bir gün şiiri bırakmasa da şiir onu bırakır. (II) Ama şair, şiiri bıraksa bile şiir onu bırakmaz ve şiire uygun malzemeler birikince içinde yeniden patlatır silahını şiirin. (III) Bu karşı konulmaz durum, biçim değiştirir, öz değiştirir ama varlığını devam ettirir şairde. (IV) Şair, döner dolaşır ve yeniden şiirle buluşur. (V) Şairin şiir piyasasında olmaması, susması, köşeye çekilmesi daha büyük bir dönüşün işaretidir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisinin çıkarılması parçada anlatılan düşüncelerde bir eksiklik oluşturmaz?

A) I B) II C) III D) IV E) V

13. Evet, tam da öyle! Galiba sanatçı, modern ve postmodern roman anlatısında kendisine yer edinmenin kestirme yolu olarak birtakım metaforlar, motifler ya da semboller kullanmayı görmüş. Bunlarla alegorik bir anlatım ve çağrışımlarla ortaya çıkan kültürel, tarihsel bir derinlik yakalama yolunu seçmiş. Mesela *Beyaz Kale*'de efendiyle satın aldığı Venedikli kölenin birbirine benzemesi ve zamanla yer değiştirmeleri "ikiz motifi" olarak nitelenir. Yine *Kara Kitap*'ta Şeyh Galip'in *Hüsnü Aşk* mesnevisindeki "aynalarla dolu saray" motifinden esinlendiği "ayna imgesi", *Yeni Hayat*'taki hayatı değiştiren kitap ve gerçeğin peşinden otobüsle şehir şehir dolaşma motifleri, bu anlayışın ürünüdür. S*essiz Evde*'de *Kar*'da da aynı şeyi yapar.

Bu parça, aşağıdaki sorulardan hangisinin yanıtıdır?

A) Orhan Pamuk, modern ve postmodern romancılığımızın en büyüklerindendir görüşüne katılır mısınız?

B) Orhan Pamuk'un romanlarında sembollerle anlatmaya öteden beri bir düşkünlük var galiba siz ne dersiniz?

C) Kapalı anlatımın benimsenmesi, romancılığımızın içe kapanmasına ve kitlelerden uzaklaşmasına neden oldu mu?

D) Anlatım yolu olarak sanatçıların alegoriye yani sembollerle anlatmaya başvurması, romana zarar vermiş midir?

E) Orhan Pamuk'un romanları, giderek sanatçının üslubunun oturduğu bir çizgi izler galiba siz de katılır mısınız?

14. (I) Şefkat duygusunda koşulsuz bir muhabbet söz konusudur. (II) Şefkat, sevginin şartsız hâli olup insanları olumlu olumsuz her özelliği ile sevmeyi doğurur. (III) Aşkınlık, yücelik ve insana özgülük özelliklerine sahip olan bu duyguda sevginin yönü ve nesnesi bellidir. (IV) Şefkat duygusu, merhamet duygusunun olgunlaştırılmış ve özelleştirilmiş hâlidir. (V) Bilgiyle geliştirilen, duygusal farkındalıkla ortaya çıkan ve kişiyi sosyalleştiren bu duygu, bir toplumda egemense orada nezaket ve zarafet vardır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangi ikisinden birinin çıkarılması düşüncelerde bir eksilmeye yol açmaz?

A) I ve II B) II ve III C) III ve IV D) II ve IV E) II ve V

15. **Aşağıdaki parçalardan hangisi** "Dışımızı kuşatan çevreyle ilgili kanunlara iç yasalarımızı ne kadar uyumlu kılmışsak o kadar huzurlu ve mutluyuzdur." **düşüncesine uzak düşmektedir?**

A) İbni Haldun'un coğrafyanın kader olduğunu dile getirmesi, onun karşısında çaresiz olduğumuzu ilan etmek için değildir. Onun amacı, coğrafyanın özelliklerini bilip ona göre davranmamız gerektiğini vurgulamaktır.

B) Epiktetos'un önemli bir mutluluk formülü var. Şöyle der: "Doğanın iradesini öğrenin, onun üzerinde çalışın, ona dikkatinizi verin ve sonra onu kendi iradeniz yapın." Gerçekten de insan-doğa ilişkisinde karşılıklı anlayış ve saygı çok önemli.

C) Hafız'ın, insanı teslimiyete çağıran sesini arada bir duymak gerekir: "Hiçbir yiğidin kaza ve kader okuna karşı kalkanı yoktur." Evet, 14. yüzyılda bu sırrı keşfetmiş Şirazlı Hafız. O günden bugüne nice şahlar, krallar karışıp gitmiş toza toprağa.

D) Profesör Doktor Naci Görür, ısrarla ve yüksek sesle ülkemizin bir deprem ülkesi olduğunu söylüyor. Sonra da buna uygun düşünceler üretip, planlar yapıp, şehirler kurup yaşamamız gerektiğini belirtiyor. Gerçekten de doğanın ve bilimin kanunları ile inatlaşmak, çok büyük felaketlere yol açtı ve açacak.

E) Einstein'ın her şeyin bir titreşim ortamında, bir frekans aralığında var olduğunu, dolayısıyla her bir varlığın diğer varlıkların frekansını bastırmadan kendi titreşimini yayması gerektiğini vurgulaması aslında tam olarak tabiatın işleyiş yasalarına uymak gerektiğine işaret etmektedir.

16. (I) Çağımız insanı için hayat, kendisine benimsetilen, aynı zamanda ortak bir kabul de gören düşüncelere göre doğumla ölüm arası bir zamandır. (II) Dolayısıyla bu zaman yani hayat, "dünya" denilen bu mekânda geçirilecektir. (III) Böyle bir ön kabülün doğal sonucu olarak hesaplar, bu sınırlı dünya hayatı için bu mekân ve bu mekânda geçirilecek zaman içindir. (IV) Öteyi, yarını, gelecekte yaşayacak olanları ve elbette ölümsüz olmayı yani öldükten sonra da yaşamayı düşünmeyen insan, insanlık adına çok şeyini yitirmektedir. (V) Sanat, yaşamın yaşanılmaz hâle gelen yanlarını onarmak için vardır. (VI) Sanatçı, bu yüzden iyiyi, güzeli, uyumluyu değil; bunların tersini görmeye meyillidir. (VII) Her şeyden hoşnut olan kişinin sanatçı olması için bir gerekçe yoktur. (VIII) Memnun olduğu bir hayatı doya doya yaşayan kişi, yaşamaktan yazmaya fırsat bulamaz zaten.

Bu parçayı iki paragrafa bölmek istersek numaralanmış cümlelerden hangisinden itibaren yeni bir paragraf yapılmalıdır?

A) III B) IV C) V D) VI E) VII

@tgdenemeleri

17. **Gazeteci:** "Benim romanlarımın psikolojik romanlarla hiçbir bağı yoktur." diyen bir romancıya neden "Öyleyse ya romancı değilsiniz ya da romanlarınız konusunda cahilsiniz." dediniz?

Eleştirmen: Aslında "Yalancının tekisiniz öyleyse!" demek için öyle konuştum.

Gazeteci: İyi ama sosyal roman, psikolojik roman, tarihî roman, macera romanı gibi kategoriler niye var o zaman?

Eleştirmen: Roman türüyle ilgili listeyi istediğiniz kadar uzatın ama sonuçta hepsi insanı anlatır hem de içiyle dışıyla birlikte.

Aşağıdaki yargılardan hangisinin bu diyalogdaki eleştirmenin roman anlayışıyla örtüştüğü söylenebilir?

A) En iyi romanlar, insanın davranışlarının arkasındaki niyetleri keşfedebilinlerce yazılır.

B) Yerelden evrensele geniş bir yelpazede insandan insanlığa geçebilen romanlar başarılı romanlardır.

C) Romancısının psikolojisini yansıtmayan romanlar, kuru bildiriden ibaret kalır; sanatsal değer taşımaz.

D) Her roman ister istemez insan merkezlidir, bu sebeple de bir şekilde ruhsal olayların gizi üzerine eğilir.

E) Kahramanların iç ve dış dünyalarının tasvirinde dengeyi yakalayamayan roman inandırıcılığını kaybeder.

18. Bu devirde o tür şiirin yeri yok diye düşünüyorum. Günümüzde hamasi şiir veya kahramanlık şiiri yazanların da çoğu, yaşamadıkları duyguları öykünme, özenme ya da örnekseme yoluyla dizelere döküyorlar. Dikkat edin hiçbirisinde bir Akif samimiyeti, bir Köroğlu heybeti, bir Dadaloğlu pervasızlığı yok. Niye yok çünkü Akif gibi Çanakkale'ye, İstiklal Savaşı'na tanık olmadılar. Köroğlu'nun kafa tuttuğu Bolu Bey'i çoktan devrini kapattı. Dadaloğlu'na "Ferman padişahın, dağlar bizimdir" dedirten padişah da mevta oldu. Sonra bu kadar güzel epik şiirler varken onların gölgesinde kalacak şiirler yazamam diye düşündüm. Ha unutmadan söyleyeyim kahramanlık da artık zekâ ile bilim ile teknoloji ve yazılım ile oluyor ki herhâlde bunların da epik şiiri olmaz.

Bu parça, aşağıdaki sorulardan hangisinin karşılığı olarak söylenmiştir?

A) Şiirleriniz hep lirik ve epik tarzda oluyor bunun özel bir nedeni var mı?

B) Her tür şiir yazdığınız hâlde hiç epik şiir yazmıyorsunuz acaba niçin?

C) Sizce en etkili şiirleriniz kahramanlık şiirleri midir?

D) Her devrin bir şiiri vardır görüşüne katılıyor musunuz?

E) Epik şiirler yazan ünlü şairlerimiz kimlerdir, bunları başarılı buluyor musunuz?

19. **Edebî eser katili diziler...**

Geldi, geliyor, gelecek; gümleyecek, patlayacak, zıplatacak derken *Camdaki Kız* dizisi de TV'de görücüye çıktı. Dizisi başlamadan kitabını okuyup bitirdim ki kitabı okumama engel olacak bir "seyirciliğe" maruz kalmayayım. Evet seyrettiğim bölümler, kitaptan bir hayli uzak. Seyirciyi tavlamak için köpürtülmüş duygular, jestler, mimikler çok fazla. Anlatım sırası kitapla aynı değil hatta çok ilgisiz. Psikolojik tahliller, bilimsel veriler kitapta çok güzel veriliyor oysa dizide bundan eser yok. Dizi, kitaba "ihanet"in belgeseli gibi. Biz maalesef bunu kanıksadık. Daha önce aynı hadise, Reşat Nuri'nin *Yaprak Dökümü*'nün başına gelmişti. Reyting düştükçe Ali Rıza Bey'e kalp krizi geçirtiliyor, Ferhunde'ye bir şeytanlık yaptırılıyordu. Keza Tarık Buğra'nın *Küçük Ağa*'sı da "seyir zevki" uğruna dejenere edilmiş romanlar arasında. "Dizisini seyrettim, okumama gerek yok." diyenler kitaba el sürmüyor. O sayfalar arasında yaşayan dil zevkinden, konuşan ruhtan ve edebî zevkten mahrum oluyor. Olan, okuyucuya ve kitaba oluyor; ölen edebî zevk ve kitap oluyor. Allah, rahmet eylesin!

Bu köşe yazısıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Güncel bir konunun olumlu ve olumsuz yanları kıyaslanarak açıklanmaktadır.

B) Edebî eserlerin diziye uyarlanmasında eski-yeni örnekler üzerinden anlayış farklılaşmalarına dikkat çekilmektedir.

C) Edebî eserlerin görsel sanatlara dönüştürülmesi sırasında izlenmesi gereken yollara açıklık getirilmektedir.

D) Verilen örneklerle ileri sürülen düşünceler örtüşmemektedir.

E) Bazı eylemlerin neden ve nasıl yapıldığı verilerek manşetteki düşünceye inandırıcılık kazandırılmaktadır.

20. Hüseyin Rahmi Gürpınar, Türk insanını -özellikle de Türk kadınını- konuşturmada, başarılı bir yazardır. Romancılığımızın bu yönden gelişmesinde büyük hizmetleri olmuştur. Sokağın dilini, roman dili konumuna getirmiştir. Bunu yaparken tek tek sözcükleri yan yana getirmekle yetinmemiş; bunlardan kendine özgü bir anlatım oluşturmuştur. Gerçekten de kahramanlarını konuşturmada en küçük bir yapaylık yoktur.

Bu parçada Hüseyin Rahmi'yle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Sokak dilini roman dili hâline getirdiğine

B) Kahramanlarını konuştururken yapaylığa düşmediğine

C) Konuşmalarında sözcükleri tek tek incelediğine

D) Kendine özgü bir anlatım oluşturduğuna

E) Romancılığımızın gelişmesinde büyük hizmetleri olduğuna

@tgdenemeleri

21.
- Yalnızlığın kişinin sağlığını bozduğu düşüncesi ne kadar doğrudur?
- Bir ilişkiyi güçlü ve sağlıklı bir ilişki hâline nasıl getirebiliriz?
- Sosyalleşme gereksinimimizi sınırlı bir ilişki çevresiyle giderebilmemiz mümkün müdür?
- "Her şeyin bir zamanı, bir çağı vardır." genellemesi, ilişki kurma konusunda ne oranda geçerlidir?

Aşağıdaki araştırma sonuçlarından hangisi bu sorulardan herhangi biriyle ilişkili değildir?

A) Hiçbir ilişkinin kendi kendine gelişmediği, her ilişkinin her zaman özen ve yenilenme istediği, ilişkileri kendi hâline bırakmayıp onu sürekli beslemek gerektiği, sürdürülebilir ve güçlü bir ilişkinin bunlarla mümkün olduğu tespit edilmiştir.

B) İlişkinin çeşitlilik arz etmesi gerektiği vurgulanırken her ilişkinin zorluklarının olduğu ve o zorluklara ilişki içinde bulunduğumuz insanlarla birlikte göğüs germemizin yaşamı anlamlı kıldığı ve tek tip bir ilişkinin sosyal ihtiyaçlarımızı karşılamada yetersiz kaldığı ortaya konmuştur.

C) Başkalarıyla bağlantı kurmak için hiçbir yaşın geç olmadığı, hayatı boyunca izbe yaşamış bir insanın bile gittiği bir resim kursunda yahut spor salonunda kurduğu ilişkilerle çevrim içi bir hayat kurabileceği, 75 yaşında bunu başarabilen bir insan üzerinden kanıtlanmıştır.

D) Yan yana olmanın can cana olmayı gerektirmediği durumlarda, sosyal ilişkilerin insanı yorduğu, ona zaman kaybettirdiği, dolayısıyla niteliksiz birlikteliklerin yerine tercih edilmiş yaratıcı bir yalnızlığın daha anlamlı olduğu ileri sürülmüştür.

E) İlişkilerin ömrümüzü uzattığı, bizi daha sağlıklı ve mutlu ettiği; maruz kalınmış kronik bir yalnızlığın ise yaşamamızı anlamsızlaştırdığı, sağlığımızı aşındırdığı, bağışıklık sistemimizi bozduğu saptanmıştır.

22.
- Milletin yok olma tehlikesi ile karşı karşıya kaldığını görerek ortaya atılan ve millî bir refleks oluşturarak insanları çevresinde toplayan liderler, kurtuluş mücadelesi kazanıldıktan sonra bunu askerî, siyasi, toplumsal kurumlarla taçlandırırlar, onlar, zamanla insanların gönlünde, kafasında yerini alarak milletiyle özdeşleşir. Milletinin özüne, mayasına karışan bu ruhlar; milletin tehlikeye düştüğü, tehdit altına girdiği zor dönemlerde koruyucu bir öz, birleştirici bir eksen görevi görürler, öylesine hayati bir öneme, koruyucu bir güce sahiptirler.
- Tüm organların ve dokuların hücrelerden meydana geldiği insan vücudunda kök hücre adı verilen bazı hücreler vardır. Çoğalamayan kas ve sinir hücrelerinden farklı olarak bunlar, bölünebilir ve çoğalabilir. Tek bir hücreden yüz binlerce hatta milyonlarca hücrenin oluşmasını sağlayan kök hücreler, bir ömür boyunca kendisini yenileme gücüne sahiptirler. Bu yüzden ölümle sonuçlanabilecek pek çok hastalığın tedavisinde kök hücre, kurtarıcı bir rol oynar; hastalanan ve hasarlanan doku ve organların yenilenmesinde, onların kaybının önlenmesinde büyük bir görev üstlenir.

Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Aynı konuda farklı görüşlerin bulunduğunu göstermektedirler.

B) Aynı düşünceyi pekiştirmeye yönelik farklı örnekler sunmaktadırlar.

C) Farklı konuların ve olguların benzer yanlarının bulunduğunu ortaya koymaktadırlar.

D) Farklı görüşlerin aslında birbirini desteklediğini vurgulamaktadırlar.

E) Aynı konunun farklı üsluplarla kanıtlanmasını sağlamaktadırlar.

@tgdenemeleri

1. **Aşağıdakilerden hangisinde** "söylemek" **sözcüğünün verilen anlamıyla kullanımı uyumlu değildir?**

	Anlam		Kullanım
A)	Ona buna duyurmak, sır olarak saklamamak	–	Söyleme bilmesinler bu aşkın bittiğini / Beni neden bırakıp terk edip gittiğini
B)	İddia etmek, ileri sürmek	–	Seni sevdiğimi yağmurlarla anlattım / Hâlâ sevmediğimi söyleme n'olur.
C)	Haber vermek, iletmek, bir bilgiyi ulaştırmak	–	Seher yeli bizim ile gidersen Nazıl yâre küstüğümü söyleme
D)	Dile getirmek, anlatmak	–	Sen sesli, ben kokulu anları özlerim/Şarkı söyle, şiir söyle, hep söyle
E)	Belirtmek, vurgulamak, saptamada bulunmak	–	Söylediğin gibi ateştir aşk/Korkmuyorum yine de kelebeğim ben

2. Hamamönü'nde arkadaşlarla dolaşıyorduk; hedefimiz, görmeyi çok arzuladığım Tacettin Dergâhı'ydı. Sağ tarafımızdaki temiz yüzlü dondurmacıdan dondurma aldık ve kâğıt beşliği ve üç demir lirayı tezgâhın üzerine koyduktan sonra, "Dikkat et, sahip ol, para çabuk uçar!" diyerek dondurmacıyı uyardım. Gülümsedi.

Bu parçada alıntı cümlede konuşan kişinin başvurduğu anlam olayı aşağıdakilerden hangisinde doğru açıklanmıştır?

A) Para sözcüğüne kişiye özgü nitelik verilmiştir.

B) Bir kavramın adının yerine iki ya da daha çok sözcükle o kavramı adlandırma yoluna gidilmiştir.

C) Dolaylı anlatıma ve dolaylamaya başvurulmuştur.

D) Bir söz hem gerçek hem mecaz anlama gelebilecek şekilde kullanılmıştır.

E) Doğadan insana nitelik aktarımı yapılmıştır.

3. Çalıkuşu romanı hâlâ aramızda nefes alıp veriyorsa bunun pek çok nedeni vardır. Bu eser geleneksel aşk hikâyelerinden farklı olarak sosyal bir içeriğe sahiptir. Yazar olayları anlatırken çevrede olup bitenlere kayıtsız kalmamış, eseri yazıldığı dönemden soyutlamadan yazmış, etliye sütlüye karışmayan bir yapıdan uzak durmuş, sosyal olaylara sorgulayıcı gözlerle bakmış ve Anadolu gerçeğini tüm çıplaklığı ile ortaya koymuştur.

Bu parçada altı çizili söz öbekleriyle sözü edilen yazarın ve eserin aşağıdaki özelliklerinden hangisi belirtilmemiştir?

A) Kalıcılığı yakaladığı

B) Alışılagelmiş anlatılardan ayrılan yönlerinin olduğu

C) Toplumsal bir öze sahip olduğu

D) Sosyal olaylara tezli bir yaklaşım sergilediği

E) Toplumda yaşananlara eleştirel yaklaştığı

4. "Yalnızca kendi sesine açık kulakların sahipleri, bir başkasının sesini duyabiliyor. Niye?"

Aşağıdaki cümlelerden hangisi bu cümleyi söyleyen kişinin düşüncesi olmaya uygundur?

A) Başkalarının düşüncelerine karşı koyabilmenin başkalarına benzemeyen düşüncelerinin olması gerektiğine inanıyorum.

B) Başkalarının düşüncelerini anlamanın, kişinin sahip olduğu düşünceleri anlamasına bağlı olmasının gerekçesini merak ediyorum.

C) Başkalarının düşünceleriyle beslenmenin insanın düşünce evrenini genişlettiğine inanmayanların bencil kişiler olduğuna dikkat edin.

D) Başkalarının düşüncelerine saygı duymamamızın tek sebebi vardır: Kendi düşüncelerimizin doğruluğuna saplantılı biçimde inanmak.

E) Başkalarının açtığı düşünce musluklarıyla bahçemizi sulasak da orada yeşeren düşüncelerin bizim için çiçeğe durduğunu unutmamalıyız.

@tgdenemeleri

5. Yazar çok zevk duyduğu, hayatını adadığı edebiyat konusunda görüşlerini paylaşmak ve özellikle de yüreğini kanatlandıran sözlere sevdalanmış yazar adaylarına faydalı olmak için bu yazıları kaleme almış.

Bu parçadaki altı çizili sözün anlamını içeren söz, aşağıdakilerden hangisinde vardır?

A) Okuduğum şiirde duygularımı canlandıran söyleyişlerin tutkunu hatta tutsağı olurum.
B) Okuduğum şiir, aşinası olduğum duyguları anlatıp kendimi anlamamı sağlamalı.
C) Okuduğum şiir, benim düş gücümü kamçılıyorsa o şiirin benim dünyamda bir yeri vardır.
D) Okuduğum şiir, başkasının duygularını çalan bir şaire aitse beni asla etkilemez.
E) Okuduğum her şiirde lirik ögeler ararım, lirik yanı güçsüz olan şiirlere pek yüz vermem.

6. Biçilmiş otlar gibi hepsi bir boyda bu şiirlerin, hepsi bir diğerinin aynısı. Benzetmeleri, istiareleri, içi, dışı, edası ---- olan bu şiirlere "birine bak hepsini anla" niteliği egemen durumda.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

A) beylik
B) tekdüze
C) orta malı
D) basmakalıp
E) gelenekten beslenmiş

7. I. İnsanlar, tekrar çocuklaşmak için yaşlanan varlıklardır.
II. İnsan, çocuk saflığıyla doğmuş ama onu koruyamamış zavallıdır.
III. İnsan, yetişkinlik hırslarından arındıkça tekrar çocuk saflığına dönmektedir.
IV. Çocukluğun hesapsız kitapsız sevgisi, sahte sevgilerle karşılaştıkça daha bir anlam kazanır.
V. Çocuklar büyümeye, büyükler çocuk olmaya özlem duyar.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangileri anlamca birbirine en yakındır?

A) I ve III
B) I ve IV
C) II ve V
D) II ve IV
E) III ve IV

8. "Evime gidip gelirken hep farklı yolları kullanırım."

Böyle diyen bir şair, aşağıdakilerden hangisini söylerse kendisiyle çelişir?

A) Yineleyen değil yenileyen ve yenilenen sanatçı, zamanın sınavını kazanabilir.
B) Şiirimde tutturduğum bir ana çizgi vardır, bu çizgiden asla sapmam.
C) Özgünlük, şiir sanatının en belirgin niteliğidir.
D) Alışagelmiş sözlerle, kalıplaşmış benzetmelerle şiir yazmak, şiire ihanettir.
E) Sanatçı, her şeyden önce bir keşif adamıdır.

9. Doğu ile Batı arasında aşırı yüreklilik konusunda büyük bir ayrım var. Doğulular, hele bizler korkusuzluğu kimseye bırakmayız. Savaşta, dövüşte doğrudur da bu. Batı'nınki başka yerde. Bilim araştırmaları yapılıyor; atomlarla korkulu ışınlarla oynanıyor. Oysa bir zamanlar bizler de İstanbul Eminönü'nde ilk insanlı denizaltıyı Marmara'ya salmıştık.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

A) Tanımlama
B) Karşılaştırma
C) Öyküleme
D) Kanıtlama
E) Tanık gösterme

10. Antartika'nın en kalabalık penguen nesli olan "imparator penguenleri"nin küresel ısınma nedeniyle 600 bin olan nüfusunun beşte biri yok olacak.

Bu cümleden aşağıdakilerden hangisi kesin olarak çıkarılabilecek bir yargıdır?

A) En kalabalık penguen nesli Antartika'dadır.
B) Küresel ısınmanın önüne geçmek için çalışmalar hızlanmıştır.
C) Antartika'da birden fazla penguen türü yaşamaktadır.
D) Penguenler küresel ısınmadan en çok etkilenen canlılardır.
E) Penguenlerin varlığını sürdürmesi, küresel ısınmaya karşı iyi bir önlemdir.

@tgdenemeleri

11. (I) Refik Durbaş'ın üçüncü yapıtı olan "Çırak Aranıyor"da yer yer düzyazı biçiminde düzenlenen ama düzyazı olmayan şiir örnekleri var. (II) Bu özellik, şiir işçiliğinde şairin adamakıllı ustalaştığını kanıtlıyor. (III) Kitabın başında "Kitabe" şiiri de "Anıt" şiiri de böyle metinler. (IV) Bu parçalar dikkatle incelenecek olursa "Hücremde Ayışığı"nda görülen özelliklerin çoğu, "Çırak Aranıyor"da gelişerek sürmektedir. (V) Ancak "Anayurdu Ölümün" bölümündeki şiirler, açık ve dolaysız bir dilin kullanıldığı, toplumcu mesajların öne geçtiği şiirler olarak nitelenebilir.

Bir şairin ve yapıtlarının değerlendirildiği bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümlede sözü edilen yapıtta metinler arası bir söyleyiş bulunduğu belirtilmektedir.
B) II. cümle I. cümleden hareketle yapılan çıkarım cümlesi niteliğindedir.
C) III. cümlede ilk iki cümledeki düşüncelere örnek verilmiştir.
D) IV. cümlede sözü edilen şairin sanatçılığında bir olgunlaşmanın gözlemlendiğine değinilmiştir.
E) V. cümlede sözü edilen bölümde imgeli söyleyişe önceki bölümlerden fazla yer verildiği vurgulanmıştır.

12. Kalemin Yükü, kırk altı yıl önce Edebiyat dergisinin ilk sayısında, Nuri Pakdil'in bir anlamda derginin sunuş yazısı olarak da okunması gerektiğini ima eden yazısının başlığıydı. O günden beri Kalemin Yükü başlığı bana çok anlamlı, etkileyici ve çağrışımlı geldi. Hep Nuri Pakdil'in bir kitabına ad olmasını bekledim. Baktım hiçbir kitabına ad olmuyor ben de denemelerimi kapsayan bu kitaba bu adı verdim, kalemin yükünü taşıyabildiysem kendimi mutlu hissederim.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisinin karşılığı olarak söylenmiştir?

A) Bir yazar olarak Nuri Pakdil'i çok mu seviyorsunuz?
B) Yazarlık serüveniniz ne zaman ve nerede başladı?
C) Kitabınızın çok ilginç bir ismi var, bu ismi kim, nasıl buldu?
D) Yazarların sorumluluğu, kitabın basımıyla daha da mı artıyor?
E) Yazarlar arasında etkilenme ya da dayanışma doğal mıdır?

13 - 14. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

(I) Sabah, işe gitmek üzere evden çıktığımda büyük bir panik yaşadım. (II) Kedim Goncagül, ortalarda yoktu. (III) Sağa sola baktım, her zaman uyuyakaldığı duvarın dibine pisi pisi diye seslendim. (IV) Kafamı ağaç tepelerine çevirip adını fısıldadım ama ortaya çıkmadı. (V) Oysa hayatımın son sekiz yılında, evden her çıkışımda yanıma gelmişti. (VI) Önce bacaklarıma sürtünerek miyavlıyor, sonra sokağın başına kadar benimle yürüyordu.

13. **Yekta Kopan'ın *Kediler Güzel Uyanır* adlı eserinden alınan bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi bir önceki cümlenin gerekçesidir?**

A) II B) III C) IV D) V E) VI

14. **Bu parçayla ilgili aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?**

A) Parçada olay içinde yaşatma amacı vardır.
B) Parça öyküleme anlatım biçimiyle yazılmıştır.
C) Olaylar oluş sırasına göre verilirken hatırlama ve geriye dönüş tekniğinden de yararlanılmıştır.
D) Alışılmamış bağdaşıklıktan yararlanılmıştır.
E) Yinelemeden ve yansımalardan yararlanılmıştır.

@tgdenemeleri

15 - 16. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Eskitilmiş kitaplardan altı çizilen satırların, özenle saklanmış dergi ve gazete kesiklerinin, aile albümü titizliğiyle korunmuş fotoğrafların sıcaklığı var, bu kitabın oluşumunda yer alan portrelerde. Her şeyi söyleme gibi bir istek peşinde koşmadım. Malzemem üzerinde başkalarına söz ya da, iş bırakmayacak kadar ezici bir üstünlük kurma gayretim olmadı. Okuru edilgen bir konuma getirmeyi hiç düşünmedim. Tam tersine bir yol izledim. Söz gelimi Sezai Karakoç veya İlhan Berk portrelerinin ardından okurda "bir Sezai Karakoç merakı" veya "bir İlhan Berk merakı" uyandırmayı düşündüm.

15. Bu parçada üzerinde durulan asıl konu aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

A) Kitap okumanın yararları
B) Kir kitap hazırlamanın zorluğu
C) Bir kitabın hazırlanış öyküsü
D) Sanatçılarla ilgili çalışmaların azlığı
E) Yazın adamlarını sevdirmenin gerekliliği

16. Bu parçadan çıkarılabilecek yargılar arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

A) Parçada konuşan kişi, nesnel olmaya özen göstermiştir.
B) Yazar, anlattığı kişilere karşı ilgi uyandırmayı amaçlamaktadır.
C) Ele aldığı kişilerle ilgili bütün ayrıntıları vermeye çabalamayan bir tutum göze çarpmaktadır.
D) Eser, uzun süre biriktirilen ve özenle saklanan dokümanlar yardımıyla hazırlanmıştır.
E) Yazar, alçak gönüllü bir tutum sergilemiştir.

17 - 18. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

İnsanın toplumun yararını gözeterek işini en iyi şekilde yapma motivasyonu içinde olması gerekir. Ayakkabı boyacılığı yapan kimse, hem kendi yararını hem de müşterilerinin yararını gözeterek onu en iyi şekilde yapmalıdır. Doktor da yine hem kendini hem toplumunu düşünerek mesleğini en iyi şekilde yapmalı. Öğrenci, sınıfın birincisi olacağım diye değil o dersi en iyi şekilde öğreneceğim motivasyonuyla çalışmalıdır. Hayata bu açıdan bakarsak kendimizi başkalarıyla kıyaslamaktan başarısızlık, eksiklik ve yetersizlik gibi duygulardan kurtuluruz. Bu da moral bozukluğundan kurtulmamıza ve yeteneklerimizi daha verimli kullanmamıza böylelikle bireysel mutluluğumuza ve toplumsal huzura kapı aralar. Sezai Bey'in dediği gibi "Biz, koşu bittikten sonra da koşan atlarız." diyelim gitsin.

17. Bu parçada kişinin mutluluğu için,

I. Başkalarından daha başarılı olmak
II. Yeteneklerini verimli kullanmak
III. Kendisinin ve toplumunun yararını gözeterek çalışmak
IV. Yarış duygusuyla değil en iyiyi yapma bilinciyle çalışmak
V. Seçkin bir mesleğe sahip olmak

özelliklerinden hangilerine sahip olmak gerekli <u>görülmemiştir</u>?

A) I ve V B) I ve IV C) III ve IV D) III ve V E) IV ve V

18. Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Tanık göstermeden yararlanılmıştır.
B) Örnekleme yoluna gidilmiştir.
C) Kurmaca bir metin özelliğine sahiptir.
D) Açıklayıcı ve kanıtlayıcı anlatım nitelikleri ağır basmaktadır.
E) İnsanın mutlu ve verimli olmasının yollarını anlatan bir metindir.

@tgdenemeleri

19. **Aşağıdakilerden hangisinde deyim, anlamına uygun bir bağlamda kullanılmamıştır?**

A) Ek olarak krizin dünyayı sarstığı bir süreçte dövizle borçlanan kişiler, diken üstünde oturuyordu.

B) Ülkemizin düzlüğe çıkması için herkes çabalıyor, kimse elinden geleni ardına koymuyordu.

C) Kimseye ağız eğmeyen onurlu bir insandı, kendi yağıyla kavrulup giderdi.

D) Annem, çok tutumlu bir insandı, tencerede pişirip kapağında yiyen kişilerdendi.

E) Burnunu düşürse almaz dedikleri cinsten bir arkadaşımız vardı ki onun şişkin gururu, çevresinde dost bırakmamıştı.

20. **Futbol, asla yalnızca bir spor değildir!**

Simon Kuper'in Futbol Asla Futbol Değildir kitabının üzerinden 26 yıl geçti. Biraz realite, biraz kehanet kokan bu kitabın ismi her şeyi özetliyor. Geleceğe dönük bütün projeksiyonlarının gerçekleştiğini görüyoruz yazarın. Masumca forma satışları, tribündeki lüks localardan kazanılan yüksek meblağlar, girilen organizasyonlardan, yayıncı kuruluşlardan ve bonservislerden kazanılanlar, futbolu sadece bir spor, bir zevk ve görsel bir şölen olmaktan çıkardı ve dev bir endüstriye çevirdi. Futbol topuna "kapitalizmin meşin yuvarlağı" yahut "küresel sermayenin altın yumurtlayan tavuğu" denmekte ve birçok uluslararası şirket veya küresel zengin, futbol kulübü satın almakta hem futbol endüstrisinden pay almakta hem de diğer şirketlerinin reklamını yapmaktadır. Hatta bu futbol endüstrisi Avrupa Birliği'ni Brexit'ten bile fazla böleceğe ve alternatif uluslararası liglerin kurulmasıyla materyalist şampiyonluğunu ilan edeceğe benziyor.

Bu köşe yazısıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Manşetteki konuyla ilgili farklı kesimlerin görüşlerindeki ortak noktalara dikkat çekilmektedir.

B) Konuyla ilgili öngörülerin doğru çıkmadığı örneklerle kanıtlanmaktadır.

C) Manşetteki yargının nasıl gerçekleştiğine yönelik olgular, örnekler ortaya konmaktadır.

D) Kendi içinde bazı tutarsızlıklar ve öznellikler içeren yargılar barındırmaktadır.

E) İstatistiki verilere yer verilmeyişi, iddiaları ve öngörüleri soyut bir iddia durumuna düşürmüştür.

21. **Gazeteci:** Öykü ve romanlarınızı kurgularken üzerinde en çok durduğunuz şey nedir?

Yazar: Öykü ve romanlarımı kurgularken üzerinde en çok durduğum şey, olay örgüsüdür. Olay örgüsünün doğru bir yerden başlayarak okuru öyküye çekmesi, merakı canlı tutarak doğal bir akışla devam etmesi gerekiyor.

Gazeteci: Olay örgüsünü kurduktan sonra karakterlerinize nasıl yön veriyorsunuz?

Yazar: Olayı başlatıp karakterleri belirledikten bir süre sonra onların benden bağımsız hareket edip hikâyeyi kendilerinin sürdürmesini sağlamaya çalışıyorum.

Aşağıdaki yargılardan hangisinin bu diyalogdaki yazarın hikâye ve roman yazma anlayışıyla örtüştüğü söylenebilir?

A) Yazar, eserini oluştururken kahramanlarının iç dünyasını, onların hissettiklerini betimleyerek yansıtmalıdır.

B) Olay örgüsünün eseri edebî anlamda desteklemesi için kişi, mekân ve zaman kavramlarının gerçekçi bir şekilde ele alınması gerekir.

C) Olay çevresinde gelişen edebî eserler kurgulanırken yazar, belirli bir noktadan sonra esere müdahil olmamalıdır.

D) Romanları öykülerden ayıran önemli unsurlardan biri, olay örgüsünün karmaşık olması; biri de karakter sayısının fazla olmasıdır.

E) Sanatçı, eserlerini meydana getirirken etkilendiği akımın özelliklerini eserin kahramanları üzerinden okuyucuya yansıtır.

22. (I) Eleştirinin insanın bütün zamanını aldığını söyler Fethi Naci. (II) Türkiye'de eleştirmenlikten kazanılan parayla geçinilemediği için eleştirinin gelişemediğinden yakınır. (III) Bütün eleştirmenler için eleştiri, ikincil bir iştir, der. (IV) Eleştirmenler, bütün gün ekmeğin peşinde koşar, boş zamanlarını ise eleştiriye ayırırlar gerçekten de. (V) Bu yüzden de fazla verimli olamıyorlar, ne yazık ki Fethi Naci, çok haklı.

Bu parçadaki numaralanmış yerlerden hangisine "Bu nedenle eleştirinin bir insanın yaşamını sürdürebilecek kadar para getirmesinin gerektiğini belirtir." **cümlesi getirilirse parçanın dil ve düşünce akışı bütünleşmiş olur?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

@tgdenemeleri

23. • Endüstri 1.0, 2.0, 3.0, 4.0 gibi kavramları çok duyuyoruz; peki biz bunlardan ne anlamalıyız?

- Tarım 4.0'ın kapsamını oluşturan unsur veya unsurlar nelerdir?
- Endüstri 4.0 ile sanayide amaçlanan şey nedir?
- Endüstri 4.0'ı anladık ama bunu tarıma niye uyguladılar ya da buna tarımsal üretimde neden gerek duyuldu?

Aşağıdaki makale parçalarından hangisi bu sorulardan herhangi biriyle ilişkilendirilemez?

A) Endüstri 4.0 ile modüler yapılı akıllı fabrikalar oluşturmak, fiziksel işlemleri siber fiziksel sistemlerle izlemek ve fiziksel dünyanın sanal bir kopyasını oluşturmak hedeflenmektedir.

B) Artan dünya nüfusunun yaşadığı ve yaşayabileceği gıda krizine engel olmak, klasik tarımın hantal yapısıyla mümkün olamıyordu; bunun farkına varan bilim insanları endüstri 4.0'a paralel olarak akıllı tarım ya da yapay zekâ destekli tarıma geçilmesini önerdiler, buna da tarım 4.0 dendi.

C) İnovasyon sanayide de diğer alanlarda da öyle baş döndürücü bir hıza ulaştı ki artık ufukta endüstri 5.0 var ama birçok ülke daha 4.0'a geçememişken 5.0'a geçen ülkeler, dünya politikasında da söz sahibi olacak.

D) Sanayi devrimlerinin aşamalarını anlatıyor bunlar. İlk sanayi devrimi (1.0) suyun ve buhar gücünün kullanımıyla mekanik üretime geçmeyi, ikinci sanayi devrimi (2.0) elektirik enerjisiyle seri üretime geçmeyi, sanayi devriminin üçüncüsü (3.0) elektronik aletlerin kullanımı ve dijitalleşmeyi yani bilişim teknolojilerini üretimde kullanmayı, dördüncü sanayi devrimi ise (4.0) yapay zekâ kullanımıyla makinelerin etkileşim ve otonomi içinde çalışmaya başlamasını anlatır.

E) Zaman tasarrufu sağlayan, az emek ve az enerjiyle verimli üretim yapmaya yardımcı olan her türlü teknolojik aletin kullanımı tarım 4.0'ın kapsamına girmektedir. Nesnelerin, hizmetin interneti ve siber fiziksel sistemler de içeriğe dâhildir.

24. Davranışlarımızın ve duygularımızın nedenlerini kendi dışımızda oluşan olaylarda ve başkalarının davranışlarında aramak, duygu ve davranışlarımızın kendi kontrolümüzde olmadığı anlamına gelir. Genelde, insan ilişkilerinde; özelde ise iletişim sürecinde karşımıza çıkan en büyük engel, işte tam da bu yanılgıdır. Bunu çözmek için ise önce bunun bir yanılgı olduğunu ve neden bir yanılgı olduğunu anlamak gerekiyor. Bunun mümkün olması ise ancak öz eleştiri kültürünün gelişmesiyle birlikte düşünülebilecek bir durumdur. Duygularımızın, davranışlarımızın aktığı dere yatağına su mu, atık mı katıyoruz, bir an önce bunun ölçümünü yapalım.

Bu parçadaki altı çizili sözle

I. İnsanın, duygu ve davranışlarının kaynağının dışarıda olduğunu zannetmesinin doğru olmadığını anlaması

II. İnsanın, kendini eleştirmeye yönelik bir olgunluk göstermesinin gerekliliğinin kabul edilmesi

III. İnsanın yaşadığı iletişim kazalarının ve duygusal kırgınlıklarının nereden doğduğunun ayırdına varması

durumlarından hangilerine gönderme yapılmamıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve III E) II ve III

✓ ÖNEMLİ

a) Doğrudan anlatım:

Örnek : Öğretmen, çok çile çektim, dedi.

Necip Fazıl, "Sanat, hakikati aramaktır." diyerek kendi şiirine ışık tutar.

b) Dolaylı anlatım:

Örnek : Öğretmen, çok çile çektiğini söyledi.

Necip Fazıl, sanatın hakikati aramak olduğunu belirterek kendi şiirine ışık tutar.

c) Dolaylama:

Örnek : Artık, "bacasız sanayi" en önemli sektör durumunda.

Örnek : Babam, hiç bıkmadan "bozkırın tezenesi"ni dinlerdi; ben ise "minik serçe"yi severek dinliyorum.

Örnek : Yedi tepeli şehir de altın boynuz da dünyaca tanınmıştır.

@tgdenemeleri

1. Başkalarının size hayran olmasına ----. Bunda hiçbir güç yoktur. Kişisel erdeminiz ve iç huzurunuz dış bir kaynaktan çıkartılamaz. Kişisel erdeminiz, arkadaşlarınızda bulunamaz; başka insanların size gösterdiği saygı da kişisel erdeminize katkıda bulunmaz. Diğer insanlar, sizi sevenler bile sizin fikirlerinizle tam olarak ----. Onlar, sizi tam olarak anlayamazlar ya da sizin coşkunuzu paylaşamazlar. Bu bir yaşam olgusudur. Artık büyüyün!

Bu parçada boş bırakılan yerlere anlam akışına göre aşağıda verilenlerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) önem verin - hareket edemez
B) kayıtsız kalmayın - uyumlu değildir
C) bağımlı olmayın - uzlaşamazlar
D) değer vermeyin - doğruyu bulurlar
E) aldırış etmeyin - başa çıkamazlar

2. Yıllar sonra ilkokul öğretmenimle karşılaştım Ayaküstü konuştuk, bana nasihatlarda bulundu. Zamanın gerisine kayıp giden bilgileri sıralıyordu.

Parçada altı çizili kısım aşağıdakilerden hangisini ifade eder?

A) Kuşaklar arası çatışmayı anlatan
B) Bireyin gelişimini sağlayıcı
C) Yılların özlemini aktaran
D) Başkalarınca da tekrar edilen
E) Unutulmaya yüz tutmuş

3. Uzun bir çalışmanın ürünü olan son eseriyle ses getirmeyi başardı.

Bu cümledeki "ses getirmek" **sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Alışılmışın dışına çıkmak
B) Her şeyi ayrıntılarıyla anlatmak
C) Değişik okur kesimlerine ulaşabilmek
D) Okuru etki altına almak
E) Herkes tarafından ilgiyle karşılanmak

4. Karalar kuşanmış Karadeniz, akmam diyor
Dokunmayın bana ağlamaktan bıkmam diyor

Bu dizelerde görülen anlam olayı aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

A) Doğaya özgü nitelikleri insana aktarma
B) Duyular arası aktarım
C) Benzetme sanatından yararlanma
D) Mecazımürsel sanatından yararlanma
E) İnsana özgü nitelikleri doğaya aktarma

5. Necip Fazıl'ın 1970 yılında kaleme aldığı roman formundaki tek eseri olan "Aynadaki Yalan", üniversitede felsefe asistanı olan Naci'nin hayatı etrafında gelişir. Eserde anlatılanlar, yaşanmışlıkların yansımasıdır. Ancak tümüyle otobiyografik bir odaya hapsedilmemiş bir eserdir. Naci'nin çevresiyle, kadın, cemiyet ve sanat anlayışıyla, hayata ve ölüme dair düşünceleriyle Necip Fazıl'ın bazı karanlık odalarını aydınlattığını söyleyelim.

Bu parçadaki altı çizili sözler; Necip Fazıl'ın eserinin,

I. Yaşamını olduğu gibi yansıttığı
II. Ruhsal sıkıntılarını ortaya koyduğu
III. Yaşamını yer yer kurmacayla birlikte işlediği
IV. Bilinmeyen yönlerini ortaya koyduğu

özelliklerinden hangilerini anlatmaya uygundur?

A) I ve IV B) II ve III C) II ve IV
D) III ve IV E) I ve III

6. Sımsıcak konuşurdun konuşunca
Irmak gibi, rüzgâr gibi konuşurdun
Yayla kokuşlu çiçekler açardı sanki
Çiğdemler, güller, mor menevşeler açardı

Yukarıdaki dizelerle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

A) Duyu aktarmasına örnek vardır.
B) Pekiştirilmiş sözcük kullanılmıştır.
C) Benzetme yönteminden yararlanılmıştır.
D) Bir durum gerçek nedeni yerine başka bir nedene bağlanmıştır.
E) Amaç bildiren yargıya yer verilmiştir.

@tgdenemeleri

7. Tepeden nasıl iniyor bakın
Şu kızın nişanlısı şanlıdır
Yaradan nazardan esirgesin
Koca dağ gibi delikanlıdır

Bu dörtlüğün son dizesinde aşağıdaki açıklamalardan hangisine uygun bir anlam olayı vardır?

A) Bir sözü hem gerçek hem mecaz anlamda kullanma
B) Zayıf olanı güçlü olana benzetme
C) Bir sözü benzetme amacı gütmeden, başka söz yerine kullanma
D) Karşıt kavramlara yer verme
E) Bir olayı gerçek nedeni dışında hoşa gidecek çok daha güzel bir nedene bağlama

8. **Yunus Emre'nin;**

Ey hayat ırmağından su içenler!
Gelin soralım canlara ki güzelliği ne oldu da gidiyor.
Ben hep seninim diyordu, şimdi neyi buldu da gidiyor?
Yunus sözü âlimden, zinhar olma zalimden.
Bölüşerek tok oluruz. Bölünerek yok oluruz.
Korkadurun ölümden, cümle doğan ölmüştür.

sözlerinde aşağıdakilerin hangisi <u>vurgulanmamıştır</u>?

A) Dünyanın geçiciliği
B) İnsanların sözünde durmayışı
C) Kimseye kötülük yapmamak gerektiği
D) Paylaşmanın güzelliği
E) Birlik olmanın önemi

9. Türk şiirinde var olan tadı, titreşimi biraz daha ileri götürmek, akış yatağını değiştirmek, imgelerle güzellikleri çoğaltmak, onun şiirdeki amaçları arasındadır. Onun aynı zamanda oylumlu bir anlatımı, çok katmanlı bir yapısı vardır; şiirlerinden deştikçe anlam fışkırır.

Bu parçada sözü edilen şairin anılan özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi <u>yoktur</u>?

A) Doğallık
B) Özgünlük
C) Çağrışımsallık
D) Yoğunluk
E) Mecazlılık

10. "Ozanın dizelerinden bazı sözcükleri çıkardım, şiir daha güzel, daha nitelikli oldu." **diyen bir kişiye göre bu dizeler hangi yönden kusurludur?**

A) Duruluk
B) Açıklık
C) Doğallık
D) Akıcılık
E) Özgünlük

11. (I) Bir yaz akşamı otobüs durağında bekliyordum. (II) Uzun zamandır görmediğim arkadaşımı görecektim. (III) Bu yüzden yüreğim kıpır kıpırdı. (IV) Duraktaki bir bankta oturuyordum. (V) Yoldan geçen araçlara dalmışken, otobüsün korna sesiyle irkildim. (VI) Arkadaşım gelmemişti.

Yukarıdaki cümlelerden hangisi kendisinden sonraki cümlenin gerekçesi durumundadır?

A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

12. Her yıl karlar eriyip de bahar gözünü açınca Ağrı Dağı'nda bir tazelik oluşur; gölün kıyıları, ince kar çizgisinin üstü, kısa, küt çiçeklerle dolar. Çiçeklerin renkleri alabildiğine parlaktır ve keskin kokarlar. Kuşlar, bir başka uçarlar buradan.

Bu parça için aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Kişileştirmeye yer verilmiştir.
B) Betimleme yapılmıştır.
C) Anlam genişlemesine uğramış sözcük vardır.
D) Görme duyusuna yer verilmiştir.
E) İşitme duyusundan yararlanılmıştır.

13. Yıllarca yaşadım İstanbul'da, üstelik de çok gezen biriyim ama bitiremedim onu. O, beni bitirdi, ben onu bitirmeyi bırak, anlayamadım hâlâ. Bu kadar çeşitli etnik yapı, onların kültürü, mimarisi, yaşayışı bitmez elbette. Her köşesinde ayrı bir sürpriz sizi bekliyor sanki. Öyle hareketli, öyle oynak, öyle güçlü, öyle güzel ki size küçüklüğünüzü duyumsatıyor. 15 milyonu aşan nüfusuyla bir uçtan bir uca 100 km'yi aşan uzunluğuyla girift yapısıyla ekonomik, sosyal ve kültürel canlılığıyla tam bir dev şehir olan İstanbul'u kuşatabilecek bir kavram bulamıyorum. ----

Bu parçanın sonuna dil ve anlam akışına göre getirilebilecek en uygun cümle aşağıdakilerden hangisidir?

A) Onun sorunlarını, güzelliklerinin bir bedeli gibi görmek gerekir.
B) Onunla ilgili yeni değerlendirmeler yapmanın zamanı gelmiştir.
C) İstanbul, Türkiye ekonomisinin üçte birinden fazlasını oluşturmaktadır.
D) O, kendini hâlâ şehir sanan bir ülkedir desek yeridir.
E) Bütün anıların ve acıların biriktiği bu yerde yaşamak bana, zor geliyor.

@tgdenemeleri

14. "Nasıl söz olmadan büyük müzik yapılabilirse önemli bir konu olmadan da büyük roman yazılabilir."

Yukarıdaki cümlede asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bir sanat yapıtının değeri konusuyla ölçülemez.
B) Bir sanat yapıtında konu sıradan olsa da üslûp özgün olmalıdır.
C) Büyük sanatçı, önemsiz bir olayı önemli kılar.
D) Sanat yapıtının insanlara mutlaka bir şeyler anlatması gerekmez.
E) Büyük sanatçı sıradan yapıtlar da verebilir.

15. Günümüzde modern şehirlerde de sözlü edebiyat sürüp gidiyor. İnsanlar; tekerlemeler, hikâyeler, ne bileyim ben, birçok yeni biçimlerle yeni bir şeyler anlatıp duruyorlar. Her insan, biraz da bir anlatıcı değil midir? İşi bu kadar ileri götürmesek bile sözlü edebiyat bundan önce olduğu gibi bundan sonra da yazılı edebiyata birçok yönden kaynaklık edecektir. Anlatma sanatı var oldukça, yazılı edebiyat sözden ayrılmadıkça; sözü, sözcüğü toptan yadsımadıkça, ondan her zaman faydalanacak, daha doğrusu onunla hiçbir zaman hiçbir biçimde ilişkisini koparmayacaktır.

Yukarıdaki parça için <u>en uygun</u> başlık aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) Günümüzde Edebiyat
B) Sözlü ve Yazılı Edebiyat
C) Sözün Gücü
D) Şehir ve Edebiyat
E) Eski Edebiyattan Günümüze

16. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinde deyim, anlamına uygun <u>kullanılmamıştır</u>?**

A) Öğretmen bulanık suda balık avlıyor, çocuklara bir şeyler öğreteceğim diye çabalayıp duruyordu.
B) Kalburla değirmene su taşımaktan vazgeç, bu işten bir sonuç alamayacaksın.
C) Bunca emek verdik de bir arpa boyu yol gidemedik, senin anlayacağın keçiboynuzu çiğnemekten farksız bizim işimiz.
D) Bu zorlukları da aşarız hatta onlar işten bile değil, yeter ki biraz sabırlı olalım.
E) Çok ince eleyip sık dokuyorsun, bazen bazı işleri oluruna bırakmak en iyisidir.

17. **Aşağıdaki parçalardan hangisi** "Bir alanda en iyi olabilmek için yetenekten ziyade tecrübe mi önemlidir?" **sorusuna cevap vermektedir?**

A) Bir insan, bir yetenek örüntüsü ile dünyaya gelir. Bu örüntüde bazı yetenekler baskın, bazı yetenekler orta düzeyde, bazı yetenekler düşük düzeyde, bazı yetenekler ise hiç yoktur. Yetenek, genler yolu ile insana aktarılır ve o olmadan herhangi bir alana olan ilgimiz, izleyici düzeyinde kalır.

B) Bir kişinin bir alana ilgisi var ama yeteneği yok ise ilgi, kısa sürede söner. İlgi düzeyi çok yüksek ise ancak ortalama bir başarı elde edilebilir. Örneğin gitar çalma ile ilgili yeteneğiniz yok ya da düşük ama onu çalmayı çok istiyorsanız çok çalışarak bir gitarist olamasanız da bir hobi sahibi olabilirsiniz.

C) Önceleri bir alanda uzmanlaşmak için o konuda doğuştan yetenekli olmak gerektiği düşünülürdü. Daha sonraları ise insanların elde ettiği başarılar incelendiğinde yeteneğin beceri düzeyini açıklamada yeterli olmadığı, uzmanlık için o konudaki deneyimin daha önemli olduğu fikri ortaya çıktı.

D) Başarılı olmak için ilk ve temel şart, yapılan işe ilişkin yetenek örüntüsünün uygun olmasıdır. Her davranış ya da her beceri için yetenek örüntüleri farklı olabilir. Ancak bu örüntünün de derecesi önemlidir. İçinde bulunulan popülasyona göre belli bir derecede sahip olunan yetenek, hedefe ulaşılmasına imkân sağlar.

E) Başarılı olmak, hangi konuda olursa olsun, hemen her insanın hedeflediği, özendiği bir durumdur. Kimi, başarının ayağına gelmesini beklerken kimi de ona ulaşmak için yoğun çaba sarf eder. Başarının yolları farklı olsa da net olan şu ki yetenek, her zaman ve her konuda başarılı olmanın en temel kaynağıdır.

18. Kitap, okurunu hem üslubuyla zorlayacak hem de onu sarsarak etrafta olup bitenleri bir kez daha değerlendirmesine yol açacak nitelikte (I). Yazar, okurun okuma ritmine müdahale ediyor ve bu durumu "Okuru kendi ritmine davet ettim." şeklinde yorumluyor (II). Bu eser, türünün sınırlarını zorluyor: Bazen şiirsel bir roman, bazen düpedüz bir şiir, bazen de şiiri reddeden bir üslûp (III). İçerik olarak çok katmanlı bir yapıya sahip olan eserin üslubu bu zenginliğe aykırı bir yüzeysellikte (IV). Bu romanda ağır bir yalnızlığı konu alan yazar, bir iç ses duymaya çalışıyor (V).

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde hem olumlu hem olumsuz eleştiriye yer verilmiştir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

@tgdenemeleri

19. (I) Sanat her şeyden önce yaratıcılık demektir. (II) Yaratıcılık ise eskiyi yinelemek değil, onu çağın gerçekliği içinde yeni biçimiyle yeniden yaratmaktır. (III) Cervantes de, Shakespeare de Goethe de yenilik yarattıkları için okunurlar. (IV) Eski olandan yola çıkarak, eskiyi aşarak, denenmemiş yollara saparak özgün olana varılır. (V) Yoksa sanatçı değil, birinin taklitçisi olunur.

Numaralanmış cümlelerden hangi ikisi anlamca birbirine en yakındır?

A) I ve II B) II ve III C) III ve V
D) II ve IV E) I ve V

20. (I) Mevlânâ'nın "gel" çağrısının yankılandığı Selçuklu'nun başkenti Konya, bu yıl ilk kez TÜYAP Kitap Fuarı'na ev sahipliği yaptı. (II) 110 yayınevi ve sivil toplum örgütünün iştirak ettiği Konya Kitap Fuarı dün sona erdi. (III) Kitap fuarı, yazarlarla okuyucuları buluşturup edebiyat ortamında bir canlanmanın ortaya çıkmasına katkıda bulunur. (IV) Ne yazık ki bu fuar, çok az sayıdaki katılım nedeniyle yayınevlerini de sanatçıları da memnun etmedi. (V) Selçuk Üniversitesinde öğrenim gören yetmiş bin öğrenciden büyük bir katılım bekleyen yayıncılar, hayal kırıklığına uğradı.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisinde "kitap fuarlarının işlevinden" **söz edilmiştir?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

21. (I) Kültür, insan olmak hüneri; uygarlıksa işlemek, üretmek, yönetmek, nesneleri daha mükemmelleştirmek ustalığıdır. (II) Kültür durmadan kendi kendini yaratmak, uygarlıksa dünyayı durmadan değiştirmek demektir. (III) Düşünme düşünürlerin şairlerin, sanatçıların tutumudur. (IV) Kültürün taşıyıcısı insandır, uygarlığın taşıyıcıysa toplumdur. (V) Kültürün amacı eğitim yoluyla kendini tanımak, uygarlığın amacıysa bilimin katkılarıyla doğaya egemen olmaktır.

Bu parçada hangi cümle düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

22. I. Bu olaya gazetede neredeyse hiç yer verilmedi.
II. Sait Faik, ara sıra yazma işini bırakırdı.
III. Orhan Veli'nin ölümüne tam tamına yirmi yıl olmuştu.
IV. Biz onunla hemen hemen her konuda anlaşırdık.
V. Seni aramayı az kalsın unutuyordum

Yukarıdaki numaralanmış sözlerin hangileri anlamca özdeştir?

A) I-V B) I-IV C) II-IV D) II-V E) IV-V

23. Şiir kelimesi "şuur" kökünden türemiştir ve Arapçadaki bu kök ilişkisini Türkçemizde de çağrıştırır. Gerçekten de şair, bizim kültürümüzde şuur sahibi insandır ve sosyal ilişkileri, tabiatı ve insanın iç âlemini farklı gözle algılayabilen bir kişidir. Sıradan insanın görmediğini gören, sosyal oluşumları sezgi gücüyle ilk gören bilge kişidir. Bizim toplumumuzda ilk şairler; kâhindi, büyücüydü, din ve siyaset önderiydi hatta hekimdi. Yol göstericiydi, nesnelerin yüzeyinden özüne inme yeteneği vardı.

Bu parçadan aşağıdaki yargılardan hangisine varılamaz?

A) Dilimizde bilinçli olmayla şiir yazma arasında doğrudan bir ilişki kurulmaktadır.
B) Şairler, olaylara ve durumlara özgün bir şekilde yaklaşırlar.
C) Şiir, edebî türler içinde en eski ve en köklü olandır.
D) Toplumsal gelişmeleri görmede şairler herkesten önce davranır ve öncülük eder.
E) Toplumumuzun geçmiş dönemlerindeki şairler, çok yönlü ve hisleri güçlü kişilerdir.

24. Akdeniz'in tragedyası güneşe bağlıdır, kuzeydeki gibi sislere değil. Kimi akşamlar, denizin üstüne, dağların eteğine, küçük bir koyun pürüzsüz kıvrımı üzerine çöker ve o zaman uğultulu sular koyu karanlığa bürünür, hüzünlenir.

Parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Kişileştirmeye başvurulmuştur.
B) Betimlemeye başvurulmuştur.
C) Görsel ögelere yer verilmiştir.
D) İşitsel ögelere yer verilmiştir.
E) İkilemeler kullanılmıştır.

@tgdenemeleri

5. BÖLÜM

SES BİLGİSİ – YAZIM KURALLARI – NOKTALAMA İŞARETLERİ

NELER ÖĞRENECEĞİZ?

- TÜRKÇEDE SESLERİN ÖZELLİKLERİ VE SES UYUMLARI
- SES OLAYLARI
- YAZIM KURALLARI
- NOKTALAMA İŞARETLERİNİN KULLANIM YERLERİ

BU KONUNUN ÖSYM SINAVINDAKİ YERİ

✔ ÖSYM sınavlarında yazım ve noktalama konusuyla ilgili her yıl 2-3 soru mutlaka sorulmaktadır. Ses olaylarıyla ilgili doğrudan soru sorulmakla birlikte bu konu yazım kuralları ve diğer dil bilgisi sorularının seçeneklerinde de yoklanmaktadır.

@tgdenemeleri

Elleri yok, kolları da. Hatta bacakları da yok, hem de doğuştan... Fakat bakın neler başarmış!...

Avustralyalı Nick Vujicic doğuştan böyle... Ne kolları ne de bacakları var. Sadece iki parmağı olan sağ ayağı var.

Hayata böyle bir dezavantajla başlamış ama bunu avantaja çevirmeyi basarmış. Şimdi her şeye sahip ve mutsuz insanlar bile onu dinleyerek moral buluyor.

Avustralyalı Nick Vujicic şimdi 26 yaşında ve bir yaşam gurusu. Dünyanın dört bir yanını dolaşıp "moral konferansları" veriyor. Yüzlerce insan onu dinlemek için bu konferanslara akın ediyor.

"Hayatın Daha Büyük Amacı" adlı DVD'si ise satış rekorları kırıyor.

"Kollar Yok, Ayaklar Yok, Sorun Yok" adlı kitabını yayına hazırladı ve yayınevi şimdiden best-seller olacağını açıkladı.

Tetra-amelia adlı bir sorun nedeniyle dünyaya böyle gelen Nick Vujicic, büyük zorluklar yaşadı. Okulda alay konusu oldu. Öyle ki, henüz 8 yaşındayken intiharı denedi. Ama 12 yaşında, dünyayı daha iyi anlamaya başladıkça aslında herkesin bir sorunu olduğunu kavradı. Dahası üniversite bitirdi ve iyi bir finans planlama uzmanı oldu.

Henüz çocuk yaşta, başkaları için umut olabileceğini anlayan Nick Vujicic, "Hayatın her şeye rağmen yaşanmaya değer" olduğunu etrafındakilere anlatmaya başladı. O kadar başarılı oldu ki sayesinde pek çok insan hayata yeniden bağlanmayı başardı.

Bugün Nick Vujicic'in, dünyanın dört bir yanından binlerce hayranı var.

Kolları, elleri ve ayakları olmayan adam birtakım komiklikler yapıp yere düştükten sonra şunları söylüyor:

Her insan hayatta zaman zaman bu derece umutsuz olduğu zannedilen durumlara düşebilir hatta tekrar ayağa kalkabilmek için her türlü imkân ve enstrümandan yoksun da kalabilir…

Şimdi sizlere soruyorum:

"Ben 100 kere tekrar ayağa kalkmayı denesem ve 100'ünde de başarısızlığa uğrasam, tekrar ayağa kalkabilme konusunda tüm umutlarımı yitirmeye hakkım veya şansım var mı?"

"Yani artık sizce 101. seferi hiç denemeyi dahi düşünmemeli miyim? Maalesef benim öyle bir şansım yok; yaşamımı devam ettirebilmek için ne yapıp edip tekrar ayağa dikilmek zorundayım !

Ne yapıp edip kendime ayağa kalkmak için bir destek noktası hayal etmek bunu BULMAK zorundayım… İşte şimdi yapacağım gibi…"

@tgdenemeleri

Test 1

SES BİLGİSİ

1. "Doğrusu çalışkan çocuktu, sabahtı akşamdı demeden çalıştı." **cümlesinde ünsüz benzeşmesine uğramış kaç sözcük vardır?**

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

2. Uslu dur ey hüznüm, daha sakin ol
Akşam diyordun, işte oldu akşam

Bu dizelerde aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

A) Ünlü düşmesi
B) Ünsüz düşmesi
C) Ünlü daralması
D) Ünlü uyumlarına aykırı sözcük
E) Ulama

3. Yaşlı adam, plajın yüksekçe bir yerinde, sıcacık kumun üstüne oturmuş, gözlerini denizin maviliklerine dikmiş öylece bakıyordu. Karşısında gök mavisi, deniz mavisi birbirine karışmıştı. Batıdan esen sertçe rüzgâr dalgaları köpüklendiriyor, bütün gün yanıp tutuşan kıyıları serinletmeye çalışıyordu. Yoldan geçen arabaların uğultusu, zaman zaman sessizliği bozuyordu. Plajda kimsecikler kalmamıştı.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Ünsüz benzeşmesi
B) Ünsüz düşmesi
C) Ünlü daralması
D) Kaynaştırma
E) Ünsüz değişmesi

4. Önce eller kuştur, dans edenin ilk öğrendiği... Eller, gözlerin karşısında öğrenir süzülmeyi, ters düşüp birleşmeyi, inip kalkmayı. Sonra kollar, gövde, ayaklar... Kuşlar gibi özgürlüğe ulaşmadan önce uzun süre sallanması gerekir ellerin. Hissetmeden yapılmaz hiçbir dans.

Bu parçada aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

A) Ünsüz türemesi
B) Ünsüz değişmesi
C) Ünlü düşmesi
D) Ünsüz benzeşmesi
E) Kaynaştırma

5. **Aşağıda belirtilen ses olaylarından hangisi, örnek cümlede yoktur?**

A) Daralma: Gel diye çağırıyorsun, n'olur yapma.
B) Ünsüz türemesi: Evet hamallık yapıyorum, yürek taşıyorum.
C) Ünsüz düşmesi: Ve kibir yükselirken alçalıyor insan.
D) Ünsüz benzeşmesi: Yaşamaktan maksat, sırrını aramaktır ölümsüzlüğün.
E) Hece düşmesi: Ayrımına varmadığınız ayrıntılar, gün gelir kulağınıza mutluluğu fısıldar.

6. Gitti ömrümün yarısı
Küçücük bir umut uğruna
Hissediyorum şimdi rüzgârı
Bağrımı verip bulutlara

Bu dizelerde aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

A) Ulama B) Ünsüz benzeşmesi
C) Ünlü daralması D) Ünsüz düşmesi
E) Ünlü düşmesi

@tgdenemeleri

7. "Sırrımı kimselere söylemezdim." **cümlesinde altı çizili sözcüğün, ek alırken uğradığı ses olayının benzeri, aşağıdakilerden hangisinde vardır?**

A) Bu dünyada biricik dostum sensin.
B) Sizden affımı rica edecektim.
C) Bu evde yapayalnız kaldı kadıncağız!
D) Saçlarını gene kısacık kestirmiş.
E) Oraya daracık yollardan gittik.

8. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinde** "ünlü darlaşması" **söz konusudur?**

A) Seni bulmak için günlerce gezdik.
B) Geç geldiğinden azar işitti.
C) Kapı kapanmadan içeri giriyoruz.
D) Oraya niye gittiğimi anlatayım.
E) Evin önünde yığılan insanlar dağılıyor.

9. **Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisinde ünlü uyumu aranmaz?**

A) Sabah akşam demeden çalıştı.
B) Türk halkı sevecendir.
C) İnsanlar birlikte yaşamayı öğrenmelidir.
D) Biz onlara göre çok öndeyiz.
E) Çiçek mevsimi geldi de geçiyor.

10. Korkulara açıktı yüreğin senin
Hüznün anıtlaşıp ıssızlaştığı yerde
Öyküsü söylenir silik özleyişlerin

Bu dizelerdeki altı çizili sözcüklerde görülen ses olayları aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

A) Ünsüz benzeşmesi – Ünsüz yumuşaması – Ünlü düşmesi
B) Ünsüz türemesi – Ünsüz yumuşaması – Ünlü düşmesi
C) Ünsüz benzeşmesi – Ünsüz düşmesi – Ünlü türemesi
D) Ünsüz yumuşaması – Kaynaştırma – Hece düşmesi
E) Ünsüz türemesi – Ünsüz yumuşaması – Kaynaştırma

11. I. Elbisem çivide canlanır o an
II. İçinde bir başka vücudu saklar
III. Yeşerecek sevdam körpe dudaklarında
IV. Şimdi de kalmadı paranın nazarımda kadri
V. Kötüye düşenin böyle olur hâli

Yukarıdaki numaralanmış dizelerin hangisinde ünsüz yumuşamasına örnek vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

12. **Aşağıdakilerden hangisinde aşınma, ünlü türemesi ve ünsüz düşmesi olayları gerçekleşmiştir?**

A) Cumartesi günleri biricik dostumla ufacık bir mekânda sohbet ederiz.
B) Kısacık bir konuşma yapıp derslerimizi nasıl işleyeceğini anlattı.
C) Saçlarım seyrelirken taramaya başlamışım lavanta çiçeği kokan kederlerin saçlarını.
D) Falcı kadın, düpedüz yalan söylüyor; ayrılık denen şey ancak ölünce gelir bize.
E) Niçin bir öfkeli bulutun karşısında duran bir rüzgâr değilsin?

@tgdenemeleri

Test 2

SES BİLGİSİ

1. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde ünsüz yumuşamasına örnek yoktur?**

A) Dünya ayaklanmış aya gidiyor
Uyan bu gafletten uyuma yurttaş

B) Güldük yüzümüze bakmadınız
Ağladık kendi hâlimize bırakmadınız

C) Sen aldırma âlemin söylediğine
Geniş ol keyfince gel

D) Dikilir köprü üzerine
Keyifle seyrederim hepinizi

E) Sevinci gül yaprağında bıraktık
Badem dalında kaldı gençliğimiz

2. Sana gölge verecek dallar
Fışkırır ancak gençlikten

Bu cümlede görülen ses olayları aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

A) Ünlü aşınması - ünsüz türemesi - sertleşme
B) Ünlü düşmesi - ulama - sertleşme
C) Ünlü aşınması - kaynaşma - sertleşme
D) Kaynaşma - ünsüz türemesi - sertleşme
E) Ünlü değişimi - ulama - sertleşme

3. Türkçede "b" ünsüzü, kendisinden önce gelen "n" yi "m" ye dönüştürür.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu kurala uygun örnek yoktur?

A) Çember konusunu, görseller ile anlatıyor.
B) Sırtındaki kambur gibiydi bu ağır sorumluluk.
C) Pembe yanaklarıyla dünyadan habersizdi bebek.
D) Yağmur hepimizin keyfini kaçırıverdi.
E) Türkiye'nin tahıl ambarı İç Anadolu'dur.

4. **Aşağıdakilerin hangisinde ünsüz yumuşaması ve sertleşmesi aynı sözcükte olmuştur?**

A) Beyoğlu, sanatla nefes aldığı günlerine kavuşuyor.
B) Yüzünden hiç eksik etmediği gülümsemesiyle bizi karşıladı.
C) Binaların çoğu, gerektiği gibi yapılamıyor.
D) Bu sene çok istediğim hâlde tiyatroya gidemedim.
E) Affedin beni daldığım oluyorsa eğer.

5. I. Son okuduğu romanı eleştirdi.
II. Uzaktan yakından ilgimiz yok onlarla.
III. Biricik yavrusunu geçen ay kaybetti.
IV. Sevinci, kederi birlikte yaşadık.
V. Bana niçin ters ters bakıyorsun?

Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangi ikisindeki altı çizili sözcükte aynı ses olayı vardır?

A) I ve II B) I ve IV C) III ve V
D) IV ve V E) III ve IV

6. **Aşağıdakilerin hangisinde ünsüz benzeşmesine örnek vardır?**

A) Seçkin insanların toplantılarına katıldım.
B) Dünya barışına bir tuğla da biz koyalım.
C) Son yolculuğuna milyonlar tarafından uğurlandı.
D) Varlık, sanat hayatımızda önemli bir dergidir.
E) Doğulu ülkelerin sorunları kolay kolay bitmeyecek.

@tgdenemeleri

7. Sanatçılığa soyunan gençlerin, düzenlenen etkinlikler sayesinde bilenmesi gerekiyor.

Bu cümlede aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

A) Ünsüz yumuşaması
B) Ünsüz sertleşmesi (benzeşme)
C) Ulama
D) Kaynaştırma
E) Daralma

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kaynaştırma ünsüzü kullanılmamıştır?**

A) Biraz dikkat etmeyince her şey berbat oluyor.
B) Kuşkusuz başarının yolu çalışmaktan geçer.
C) Eğlenceye dalıp beni burada unuttu.
D) Bu şiirler, yaşanan can sıkıcı olaylara tepkidir.
E) Düşüncemi yeşerten kişilere saygı borçluyum.

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir sözcüğün türemesi sırasında ünlü düşmesi olmuştur?**

A) Bilip bilmeden her işe burnunu sokma.
B) Nasıl bir insan olduğunu henüz anlayamadım.
C) Küçücük bedeninde hâl kalmamıştı artık.
D) Küçük ayrıntılara bile dikkat ediyor.
E) Bir odaya hapsolmak ona göre değildi.

10. "-yor" eki kendinden önce gelen geniş ünlüyü (a, e) daraltarak "ı – i – u – ü" ye dönüştürür.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu açıklamayı örnekleyecek ses olayı olmamıştır?

A) Günahlarını sevaplarıyla harmanlıyor.
B) Yerel gazetelerde zaman zaman yazıları çıkıyordu.
C) Bu yapılanı, kimse onaylamıyordu.
D) Geçen yılın daha başarılı geçtiğini söylüyor.
E) Konuşmayı dinliyor görünse de aklı başka yerdeydi.

11. İlgi alanı fazla olan yazar, kuralları zorluyor.

Bu cümledeki altı çizili sözcükte görülen ses olayı aşağıdakilerin hangisinde vardır?

A) Gerçekçiliğin üstün olduğuna inanıyorum.
B) Özgün konular bulmayı başarıyor.
C) Ayrıntıları oldukça önemsiyor.
D) Ödüller, saygınlığını yitiriyor.
E) Uydular yardımıyla mesafeler kısalıyor.

12. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde ünsüz benzeşmesine ve ünsüz değişmesine örnek vardır?**

A) Geçmiş gelecek masal bütün bunlar
Eğlenmene bak ömrünü berbat etme
B) Açardı hasatsız gökyüzünü
Bulut tapınağında bir yıldız
C) Böyle bitmesini istemezdik günün
Bir beklediğimiz vardı aydınlıktan
D) Dağlar görünürken kapıda ardınızdan
İndirin tüy gibi küfeyi sırtınızdan
E) Ayva sarı nar kırmızı sonbahar
Her yıl biraz daha benimsediğim

@tgdenemeleri

Test 3

YAZIM KURALLARI

1. Başkaları insanoğlunu (I) yetiştiredursun (II) ben onu anlatıyorum anlatıyorum ve kendimde, pek fena yetişmiş bir örneğini gösteriyorum. Bu örneğe yeniden biçim vermek elimde olsaydı onu elbet de (III) olduğundan çok başka türlü yapardım. Bir defa yapılmış artık. Şunu söyleyeyim ki (IV) kendimi anlatırken söylediklerim değişik ve değişken olamamakla beraber hiç gerçeğe aykırı değildir. Her insanda (V) insanlığın bütün hâlleri vardır.

Bu parçadaki numaralanmış sözlerden hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. I. Küçük kız, küçücük elbiseleriyle bir prenses gibi duruyor.
II. Bebek, kocaman kaşığı ufacık ağzına götürmeye çalışıyor.
III. Doktor, bademcikleri alınmazsa sık sık hastalana bileceğini söyledi.
IV. Eli yüzü azıcık kanasın kıyameti koparmaya başlar.
V. Kitapçıkların dağıtılmasını beklemeden soruları çözmeye başladı.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Savaş filmlerinde görmüşsünüzdür; askerlerin yüzü boyanır, miğferlere (I) o bölgeden kopartılan ağaç dalları takılır, tankların üstü aynı şekilde ağaç dalları ile örtülür. Komando üniformalarında (II), kahverengi ve yeşil tonlarından oluşan dalgalı desenler kullanılır. Askerlikte kullanılan bu kendini gizleme tekniği aslında, hayvanların "hayatta kalma" mücadelesinin taklit (III) edilmesinden başka bir şey değildir. Hayvanlar âleminin sualtında (IV) yaşayan temsilcileri kendi savunma mekanizmalarını geliştirir. Kimi, olduğundan farklı görünerek düşmanını korkutur; bazılarının da zehirli iyneleri (V) vardır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangilerinde altı çizili sözlerin yazımı yanlıştır?

A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) IV ve V E) II ve V

4. **Aşağıdakilerden hangisinde herhangi bir yazım yanlışı yoktur?**

A) Sana Haziran'da geleceğimi söylemiştim.
B) Ayşe'de son sınavda durumunu düzeltmiş idi.
C) Her şey güzel gidiyordu ne var ki bir aksilik oldu.
D) Pek çok kişi, bize dağda ki kekliğin pazarlığını yaptığımızı söylemişti.
E) Osmanlı Mimarisi, biraz da Mimar Sinan demektir.

@tgdenemeleri

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birleşik sözcüklerin yazımı doğrudur?**

A) Sen gide dur, biz arkadaşlarımızı biraz bekleyeceğiz.

B) İhtiyar ninem ve hasta annemle bizi terk etmişti.

C) Camekâna parasız bakmanın zorolduğunu bilmiyorduk.

D) Kurumun değer kaybeden hisselerini devir etmek istiyor.

E) Maaşımızın az olduğunu müdüre arzettikten sonra odasına yöneldi.

6. I. İzmir'de gelişen bir şehir.

II. PTT'de kendisini yeniliyor.

III. 23.00'te beni aramıştı.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde ya da hangilerinde "de" **nin yazımı doğrudur?**

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) II ve III

7. (I) Havaların ısınmasıyla vatandaşlar kendilerini sahile özellikle araçları olanlar, deniz kenarına attılar. (II) Akşam üzeri eski iskele kavşağından anayola çıkmak saatlerce mümkün olmadı. (III) Yüzlerce araç, ışıklara göre beklemek zorunda kaldı. (IV) Nöbetçi belediye zabıtasını aradığımız da özgürlük parkının üst tarafındaki kapının trafiği rahatlatmak için kısa süreliğine açılacağını belirtti. (V) Birçok sürücü, beklemeye sabretmekte güçlük çekiyor ve durmadan korna çalıyordu.

Yukarıda numaralanmış cümlelerden hangilerinde yazım <u>yanlışı</u> yapılmıştır?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve IV

D) II ve V E) III ve V

8. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü, İstanbul Arkeoloji Müzeleri ile Sabancı Üniversitesi <u>Sakıp Sabancı müzesinin</u> (I) <u>iş birliği</u> (II) ile düzenlenen "Doğada Güç Birlikteliği: İnsan ve At" isimli arkeoloji sergisi, <u>Emirgan'daki</u> (III) Sakıp Sabancı Müzesinde, bir yıl boyunca ziyarete açık. <u>Tarihî Atlı Köşk'ün</u> (IV) bahçesinde sergilenen eserler, insanın ve atın binlerce yıllık geçmişini ve dayanışmasını anlatıyor. Sergide, İstanbul Arkeoloji Müzeleri <u>koleksiyonlarında</u> (V) yer alan 49 adet taş eser sergileniyor.

Bu parçadaki numaralanmış sözlerin hangisinin yazımında <u>yanlışlık</u> yapılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

✓ DİKKAT

İsim durum ekleri ve iyelik ekleriyle yapılan ikilemeler de diğer ikilemeler gibi ayrı yazılır: el ele, baş başa, art arda, baştan başa, göze göz, dişe diş, teke tek, ucu ucuna, pisi pisine, ardı ardına, günden güne...

✓ AŞAĞIDAKİ YAZIMLAR DOĞRUDUR

A) anaokulu, anayasa, anaerkil

B) ana dil, ana yurt, ana vatan, ana dal, ana yol, ana cadde, ana sınıfı, ana düşünce, ana fikir, ana deniz.

C) avro, dolar, lira, riyal

D) TL

E) Türk lirası

F) Hürriyet gazetesi, Kırağı dergisi

G) Resmî Gazete

@tgdenemeleri

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?**

A) Şiir daracık bir alanda kalması gereken bir şey değil.

B) Adamın hâlini görünce kahve de oturanların içi parçalandı.

C) İki arkadaş arasında hediye vermek hoş bir gelenektir.

D) Uzun bir bekleyişten sonra, borazanlar çalmaya başladı.

E) Sanatla ilgilendiği için dağ kadar merhameti olan bir adamdır.

10. Kilo verirken yetersiz beslenme ya da yalnış (I) diyetler; yüzde çöküntü, göz kenarlarında kazayağı (II) oluşumu, ciltte renksizleşme gibi pekçok (III) yaşlanma belirtilerine yol açar. Yeterli protein almak; brokoli, taze sebze, meyva (IV) ve kuruyemişlerle (V) dengeli bir beslenme programıyla kolajen sentezini artırıp, kas dokusunu koruyarak yaşamak, aynı zamanda iyi yaşlanmak demektir.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin yazımı doğrudur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinde birden fazla yazım yanlışı vardır?**

A) O yıllarda bir kitapcının yanında çırak olarak çalışmış.

B) Saat 13.00'da başlayacak olan toplantıya katılamıyacak kişiler, bunu derhal bildirsin.

C) Yarışmanın sonucu en başından belliydi, boşu boşuna yoruluyorduk.

D) Yan duvarlara tutunduysa da başaramayacağını anladı ve yere kapaklanıverdi.

E) Kendine güzel bir ziyafet çekmeyi ihmal etmedi, bunu hakettiğini düşünüyordu.

12. Safranbolu'da hem konaklama hem de (I) malların değişimi yapılırdı. Alış verişin (II) çok yoğun yaşanması doğal olarak üretimi de (III) yanında getirmişti. Bir sokakta semerciler, saraçlar; diğer sokakta yorgancılar, yemeniciler; bir aşağıda ise (IV) demirciler, kalaycılar hiç durmadan üretirdi. Vadi üzerine konumlanmış kent, tarıma uygun arazisi olmadığı için kendini iyiden iyiye üretime ve ticarete adamış. Yıllar boyunca süren alışkanlıklar sürdürülmekte, tarihin izlerini ve kokusunu bulaştırmakta Safranbolu'ya (V).

Bu parçadaki numaralanmış sözlerin hangisinin yazımında yanlışlık yapılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

BİLGİ SARMAL

✓ AŞAĞIDAKİ YAZIMLAR DOĞRUDUR

A) *birçok, birkaç, biraz, hiçbir, birdenbire, binbir çeşit, birtakım (bazı anlamındaysa), birebir (etkili anlamındaysa), birbiri*

B) *her bir, her biri, ikide bir, bir an, bir ara, bir gün, bir zamanlar, herhangi bir, bir türlü, bir bir, bire bir (ölçü veya teke tek anlamı veriyorsa)*

C) *pek az, pek çok, pek iyi (çok iyi anlamındaysa)*

D) *pekiyi (onaylama anlamındaysa veya karne notu anlamındaysa), pekâlâ (onaylama anlamındaysa)*

E) *her şey, her an, her gün, her zaman, her türlü, her bir, her biri*

F) *herhangi, herhâlde (galiba, sanırım) herkes*

@tgdenemeleri

1. Çocuklar, yalnızca ölüm tehtidi karşısında değil, tüm yaşamları süresince hergün, heran bizim ilgimize gereksinim duymak da bizden ilgi beklemektedirler.

Bu parçada kaç yazım yanlışı yapılmıştır?

A) 6 B) 5 C) 4 D) 3 E) 2

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde** "belgisizlik bildiren sözcükler"**in yazımına ilişkin bir yanlışlık yapılmıştır?**

A) Hiçbir insan mutsuz olmak istemez.

B) Birkaç deneyimden sonra başarılı eserler yazdı.

C) Bir takım ansiklopedi, masada duruyordu; herbir cildini ayrı ayrı inceledi.

D) Birtakım olaylar sadece tarih kitaplarının sayfalarında kaldı.

E) Herhangi bir çaba göstermeden başarıya ulaşamazsınız.

3. 1238-1320 yılları arasında yaşadığı düşünülen Yunus Emre, işte böyle bir ortamda Anadolu'yu (I) dolaşarak ırk, din, mezhep ayırımı (II) yapmadan herkese (III) sevgi ve barış dolu şiirlerini sunar. Çünkü o "Varlığın Birliği"ne, yani Tanrı ile insanın bir özde birleştiğine, insanın Tanrı'nın yeryüzündeki (IV) yansıması olduğuna inanır. Bu nedenle insanların yanlış davranışları hoş görüyle (V) karşılanmalı: "Yaratılmışı severiz, yaratandan ötürü."

Yukarıda numaralanmış altı çizili sözcüklerden hangilerinin yazımı yanlıştır?

A) I ve II B) I ve III C) I ve IV D) II ve V E) III ve IV

4. 1237'de, Selçuklu devletine (I) en parlak günlerini yaşatan I. Alaeddin Keykubad yaşama veda eder (II). Bu tarihten itibaren Selçuklu tarihinin en kötü günleri başlar. Bitmez tükenmez Moğol saldırıları (III) yetmezmiş gibi iktidar kavgaları da devleti kötü sona doğru hızla sürükler. Bütün bunların üstüne halk arasındaki din ve mezhep çatışmalarıyla uzun kıtlık yılları (IV) da eklenince, 1308'de (V) Selçuklunun Anadolu'daki 237 yıllık tarihi sona erer.

Yukarıda numaralanmış altı çizili sözlerden hangilerinin yazımı yanlıştır?

A) I ve II B) I ve III C) I ve IV D) II ve V E) III ve IV

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde büyük harflerin yazımıyla ilgili yanlışlık yapılmıştır?**

A) Büyük yazar, 8 Haziran 1943'te ölmüş.

B) Yaz tatilinde Tuz Gölü'ne gitmeye karar verdik.

C) Romanda Girneli Seyfi'den epey bahsedilmiş.

D) Karadeniz'in Doğusunda fındık yetişir.

E) Urfa'dan gelen Zeynep Hanım'ı arıyorum.

6. I. Genç kız kap kaç olayından korkuyordu.
II. Doktor, çocuğa kaba kulak teşhisi koydu.
III. Düşünce diz kapakları tümüyle soyulmuştu.
IV. Doğa üstü şeylere hiçbir zaman inanmadı.
V. Herkes onu düz taban olarak biliyordu.

Yukarıdaki cümlelerin hangisinde birleşik adların yazımıyla ilgili bir yanlışlık yoktur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

@tgdenemeleri

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde** "ki" **veya** "de"**lerin yazımı ile ilgili bir yanlışlık yapılmamıştır?**

A) Son işde ne var ki başarısızlıkla sonuçlandı.
B) Onun kızı ne yazık ki bu senede sınıfta kaldı.
C) Bankadaki paralardan biz de alsak da harcasak.
D) Yeni alınanlar sen de dursunki kaybolmasın.
E) Belliki arkadaşlarınla da küsmüşsün.

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?**

A) Onu yolda görünce dona kaldım.
B) Elimdeki kuponları alıverdi.
C) Sen yazadur, ben geliyorum.
D) Seninle birlikte biraz yürüyebilirdik.
E) Bugün bayram, erken kalkın çocuklar.

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?**

A) Sen de gel ki sınıf tamamlansın.
B) Ayvalık'tan dün sabah ayrılmış.
C) Bu gün onun gelmeyeceğini bilmiyor muydun?
D) Onu yarın sabah sınıfın kapısında beklemelisin.
E) Son yıllarda çalışma isteği duymaya başlamıştı.

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde büyük harflerin kullanımı ile ilgili bir yazım yanlışı vardır?**

A) Rüzgâr, güneydoğudan esiyor.
B) Bu yıl, Güney Afrika'da sel felaketi yaşandı.
C) Artık, Türk Sanat Müziğini bilenler azaldı.
D) Bu yıl, Güneydoğu Anadolu'da üretim yapılamadı.
E) Öğretmen, sınıf başkanı olarak Ebru'yu seçti.

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı yapılmıştır?**

A) Bu ilaçlar her gün yemeklerden sonra içilecek.
B) Birde ne düşündüğünü annenize sorun.
C) İzmir'de hava çok güzeldi.
D) O şiir kitabı, bende de var.
E) Sen de bizimle gelseydin iyi olurdu.

12. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde** "belgisizlik bildiren sözcükler"**in yazımına ilişkin bir yanlışlık yapılmıştır?**

A) Hâlâ sağlam olan birkaç tarihî eserin temeli iyi atılmıştır.
B) Büyük sorumluluk yüklenen insanların dertleri ve sıkıntıları hiçbir zaman eksik olmaz.
C) Her hangi bir gelişme, olayların seyrini değiştirebilir.
D) Bir gün nasıl olsa benim kıymetimi anlayacaklar.
E) Kaza, gözümün önünden gitmiyor, o anı hiçbir zaman unutamam.

@tgdenemeleri

1. Küçük yol, meydanın her yaz kendiliğinden peydahlandığı bütün kokuların dar koridoruydu. Her yaz bu dar yolu mevsim onlarla zaptederdi. Daha kapının önünde deminki isteği söndü. Ne görecekti sanki! Bir yığın eski ve bildiği şeylerdi bunlar. Üstelik içi rahat değildi, kafası ikiye hatta üçe bölünmüştü. Kaç gündür olaylar üzerinde düşünüyordu. Geceleri birdenbire artan tren düdüklerinin sesi onun için yeterli bir tehditti.

Yukarıdaki parçada numaralanmış bölümlerden hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?**

A) Yaralı adamın ve kadının kolları çok kötü yanmış.

B) İyi bir öğretmen, öğrencilerini kendi düşünce kalıplarına uydurmaz.

C) Hikâyenin konusu mu yoksa yazılış şekli mi önemlidir?

D) Bilim insanları, kanıtlıyamayacakları tezleri ortaya atmamalıdır.

E) Bunlara yüz verdikçe eteğinizden, paçanızdan ha bire çekiyorlar.

3. Karadan ve denizden surlarla çevrili İstanbul'un, Marmara - Boğaz - Haliç kavşağındaki yarımada kesimi Sarayburnu'dur. İlk Çağ'da Byzantion Akropolü'nün yer aldığı bu yarımada, aynı zamanda kentin yedi tepesinden birincisi kabul edilir. Osmanlı padişahlarının dört yüzyıl boyunca oturdukları ve devleti yönettikleri Topkapı Sarayı kurulmadan önce burasının "Zeytinlik" adıyla anılan bir koru olduğunu tarih yazmaktadır. Sarayburnu'nu, Topkapı Sarayı'nı ve deniz taşıtlarının demir atdığı liman girişini gösteren yukarıdaki kartpostalın, günümüzden yüz yıl önce İstanbul'dan Sofya'ya postalanışı, sonra kim bilir nasıl ve ne zaman yine İstanbul'a dönüş serüveni, ayrıca üzerindeki yazılar bir öykü konusu olabilir.

Bu parçadaki numaralanmış sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Meşhur müslüman seyyahlardan; usanmayan, bıkmıyan, yılmayan bir azim sahibi İbn-i Batuta hertürlü imkânsızlıklara rağmen seyehat etmeye çalışan, daima arayan bir ruhtur. 1303 yılında Kuzeybatı Afrika şehirlerinden Tanca'da doğdu.

Yukarıdaki numaralanmış sözlerin hangisinde altı çizili sözün yazımı doğrudur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

@tgdenemeleri

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yoktur?**

A) Terden sırıl sıklam olmuş atletini değiştirmek için izin istedi.

B) Leyla'nın doğumgünü için kocaman bir pasta yaptırmıştık.

C) Ankaralı'lar futbolun keyfini yeterince yaşayamadılar.

D) Adam yana kayan fötür şapkasını düzeltmek için aynaya baktı.

E) Makine dairesinde çıkan yangın tamamen söndürülmüştür.

6. Türk şiirinin ustası Can Yücel: "Martılar ki sokak çocuklarıdır denizin." demişti. Bunu İstanbul'lu (I) martılar için mi (II) söylemişti daha çok? Öyle olsa da (III) ne fark eder (IV)... Denizin kanatlı çocukları, dört denizi olan Türkiye'nin (V) bütün sularında balık peşinde koşarlar. Ağlarını balıklarla dolduran teknelerin ardı sıra keskin çığlıklarla uçarlar.

Bu parçadaki numaralanmış sözlerin hangisinin yazımında yanlışlık yapılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Çanakkale'nin Eceabat ilçesine bağlı Alçıtepe Köyü'nde (I) yaşayan 75 yaşındaki bakkal Salim Mutlu, çocukken Çanakkale Savaşı'ndan (II) geriye kalan materyalleri (III) toplayıp hurdacıya satarmış diğer çocuklar gibi... Mutlu'nun (IV) üç beş kuruş uğruna Gelibolu Yarımadası'nı (V) "çapalaması", bir bakkal dükkânı açana dek devam etmiş.

Bu parçadaki altı çizili bölümlerden hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. "Birleşik sözcüğü oluşturan sözcüklerden ikincisi veya her ikisi birleşme sırasında anlam değişmesine uğramışsa sözcük bitişik yazılır."

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu kurala uyulmadığı için bir yazım yanlışı yapılmıştır?

A) Adını şarkılarda duyduğumuz yalıçapkını, mavi ve turuncunun görsel şölen sunduğu bir kuş türüdür.

B) Yemekten sonra tatlı olarak birer porsiyon hanımgöbeği siparişi verdik.

C) Annem bana doğum günüm için vişneçürüğü bir bere örmüştü.

D) Hayranım ipekböceklerinin çalışkanlığına da azimlerine de.

E) Bazen evden dışarı hiç çıkmadan gün boyu sırtüstü yatmak istiyorum.

✓ AŞAĞIDAKİ YAZIMLAR DOĞRUDUR

1. *alçak gönüllü, ön yargı, ön söz, alt geçit, üst geçit, sıra dışı, akıl dışı, bilinç dışı, aklı sıra, yanı sıra, peşi sıra, ardı sıra*
2. *öngörü, önsezi, babaanne, anneanne, büyükbaba, büyükanne, kolesterol, kolektif, alegori, aliterasyon, muhatap, alerji, profesör, antrenman, stajyer, egzoz, erozyon, orijinal, maydanoz.*
3. *Osmanlının, Selçukluya, Türkçeyi, İngilizceden, Türkiye'nin Adana'dır, Alman'sınız, Türk'üm, Ayşe'yle, Ankara'ymış 17 Kasım'dan, 30 Haziran Salı günü, 2014 yılının Mayıs ayında.*
4. *Bakanlar Kuruluna, Türkiye Büyük Millet Meclisine, Çankaya Köşkü'ne, Topkapı Sarayı'nın, Köşem Bakkaliyesine, Türk Hava Yollarının, Türk Dil Kurumunun, Avrupa Birliği'ne, Anadolu Üniversitesinde, İlk Çağ'dan Servetifünun Dönemi'ne, Beyşehir Gölü'ne*
5. *akşamüstü, akşamüzeri, şuuraltı, ayaküstü, bilinçaltı*
6. *açgözlü, tokgözlü, soğukkanlı, sıcakkanlı*
7. *657 sayısı Kanun'un ikinci fıkrası, Türk Ceza Kanunu'nda*
8. *Avrupa Birliği'ne Uzak Doğu'ya Antik Yunan'dan*

@tgdenemeleri

9. Büyük enerji, aynı zamanda anlamayı önlüyor. Çünkü anlamak zaman isteyen bir şey. Elbette bir anladığımız an
I
oluyor ama bunun bir ön hazırlığı olması lazım. Şimdi bir
II
yandan Türkiye'ye bakıyorum ama öte yandan da çağın gerçeği var. Cep telefonu kullanımında, internet hızı artık batı ile yarışabilecek bir ülkeyiz. Yani biz, hız çağını ka-
III
bul etmişiz artık. Benim için temel soru, bunun nerede kırılacağı. Biz aslında oluşmamış bir biçimde bu hıza ayak uydurmaya çalışıyoruz. Dolayısıyla anlamaya ayırmamız gereken zamanı bulamıyoruz. Olaylar karşısında hemen fikir üretip ortaya koymak istiyoruz. Dolayısıyla hepimiz anlaşılmaz bir durumdayız aslında. Bu belki de anlamaya
IV
çalışmak için yeterince zaman ayırmamaktan, bir de tabii,
V
hayatı da oluşturan unsurların buna izin vermemesinden.

Bu parçada numaralanmış sözün hangisinin yazımı yanlıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. I. Olayları benim çıkardığımı sanmış oysaki benim hiç suçum yok.

II. De ki sana söylediklerimin hepsi yanlış, bana ne yapacağımızı söyle?

III. Sözü ve özü doğru insanlar toplumda pek sevilmiyor sanki.

IV. Madem ki gelecektin neden bizi bu kadar uğraştırdın?

V. Tut ki sizlere ait bir şeyleri başkalarına söyledim.

Yukarıda numaralanmış cümlelerden hangisinde "ki"nin yazımı yanlıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Geleneklerine ve kültürel değerlerine sıkı sıkıya bağlı olan Karaman'da geçmişin izlerini sürebileceğiniz çok yer var. Şehire hâkim tepe üzerinde dev bir kütle gibi yükselen
I
Karaman Kalesi, kenti keşfetmeye başlamak için ideal.
II
İç alanındaki kazı sırasında Karamanoğulları Beyliği döneminden kalma bir saray kompleksine ait temellerin bulun-
III
duğu kalenin eteklerinde fayton turları yapılıyor. Surlara çıkarsanız şehrin panoramik manzarasını yakalarsınız. Buradan Aktekke Meydanı'na uzanan güzergâh, âdeta bir
IV V
açık hava müzesini andırıyor.

Bu parçada numaralı sözlerin hangisinin yazımı yanlıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

12. I. Önayak (öncü), öngörmek, öngörü, önsezi sözcükleri gibi kalıplaşmış olanların dışında "ön" sıfatı ayrı yazılır: ön yargı, ön söz, ön ad, ön ek...

II. Vazgeçmek, öngörmek, başvurmak, varsaymak, elvermek (uygun olmak, elverişli olmak) aşermek gibi tam kalıplaşmış ve kaynaşmış birleşik fiiller, bitişik yazılır.

III. Alt çene, üst geçit, yer altı suları gibi kendi öz anlamı olan somut yer bildirme anlamını yitirmeyen "alt, üst, üzeri" sözcükleri ayrı yazılırken soyutlaşan bu kelimeler bitişik yazılır: denizaltı (gemi), akşamüstü, bayramüstü, bilinçaltı...

IV. Hâl ekiyle kurulan ikilemeler bitişik yazılır: içiçe, elele, gündengüne, teketek, dişediş, peşpeşe, baştanbaşa, eldenele, ardarda, boşuboşuna...

V. Karmakarışık, paramparça, darmadağın, darmadağınık, darmaduman sözcükleri bitişik; saçma sapan, derme çatma, karman çorman kelimeleri ise ayrı yazılır.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde yanlış bilgi ve örnekler verilmiştir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

@tgdenemeleri

Test 6

YAZIM KURALLARI

1. Uçsuz bucaksız tarla ve bahçeleriyle Türkiye'nin buğday, elma ve kiraz ambarına (I) benzetilen Karaman'ın çevresini keşfetmek (II) üzere yola çıkıyoruz. Şehrin 30 kilometre kadar dışında bulunan Karadağ, doğa ve inanç turizminde (III) Anadolu'nun yeni yıldızı olmaya hazırlanıyor. Sönmüş bir volkanik zirve olan Karadağ'ın krater (IV) ağzında gezinen yılkı atlarının izini sürmek benzersiz bir deneyim. Uluslararası yamaç paraşutu (V) müsabakalarına ev sahipliği yapan dağın eteğinde Geleneksel Türk Okçuluğu Parkı oluşturulmuş.

Bu parçada numaralı sözlerin hangisinin yazımı yanlıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Şehrin ruhuna inebilmek için Taşkale-Ermenek rotası öneriliyor. Renk renk çiçeklerle süslü pastoral kır manzaraları eşliğinde Taşkale'ye ulaşıyoruz. Derin bir vadinin içine kurulan yerleşim, kayalara oyulmuş tarihî tahıl ambarları ve Manazan Mağaraları'yla (I) tanınıyor. Ermenek Yolunda (II) önce Gezende ardından Turkuaz adında iki güzel mavi göl ile tanışıyoruz. Bir zamanlar doğal bir kale olarak kullanılmış sarp bir yamaca yaslanan Ermenek'deki (III) ilk adresimiz, Orta Mahalle (IV) denilen eski yerleşim. Asırlık yapılarıyla anılarda kalmış bir Anadolu kasabasını (V) çağrıştıran mahallede, ahşap direkler yardımıyla kayaların üzerine oturtulmuş evler görülmeye değer.

Bu parçadaki numaralı sözlerin hangilerinin yazımı yanlıştır?

A) I ve III B) I ve IV C) II ve III D) II ve IV E) III ve V

3. Sanki kahvenin çok uzaklardan deve kervanlarıyla gelmesi, sevdanın da kahve gibi meşakkatli (I) bir yolu olduğunu hatırlatır. 16. yüzyılda Osmanlılar (II) Mısır'ı ve Yemen'i fethettikten (III) sonra kahve Osmanlı topraklarında yetişen bir ürün oldu. Kanuni Sultan Süleyman döneminde kahve saraya girdi hatta saray teşkilatında kahveci başı (IV) unvanıyla bir hizmet verildi. Mevlit kandillerinde Sultan Ahmet Camisi'nin yanına bir kahve çadırı kurulur ve camiye gelenlere kahve ikram edilirdi. İstanbul'da ilk kahvehane (V) şehrin en kalabalık semti olan Tahtakale'de, sonra da Eminönü ve Unkapanı'nda açıldı. Zengin fakir demeden kahve her eve girdi, Anadolu'nun her köşesine ulaştı.

Bu parçada numaralı sözlerin hangisinin yazımı yanlıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Rasyonel düşünme birkaç (I) düşünceye ve soruna gebedir. Ekonomi alanında, bilişsel ön yargılar (II) hakkında yaptığı çalışmayla Nobel Ödülü kazanan Daniel Kahneman bir makalesinde, kendi teorilerine âşık olan bir ekibin farkında olmadan çelişen kanıtları göz ardı ede bileceği (III) ya da red dedebileceğinden, tek bir veri parçasına fazla bel bağlayacağından bahsediyor. Kendisi bunu belirlemek ve azaltmak için oniki (IV) soruluk bir kontrol listesi veriyor. İçlerinden biri de "Söz konusu (V) ekip kendi kararına âşık oldu mu?" sorusu.

Bu parçadaki numaralı sözlerin hangilerinin yazımı yanlıştır?

A) I ve III B) I ve IV C) II ve III D) II ve V E) III ve IV

@tgdenemeleri

5. İstanbul ve evim olarak nitelendirdiğim Ortaköy, benim bütün çocukluğumun geçtiği semt. Naciye Sultan Korusu'nda (I)
bulunan ve ailenin hanım sultanlarıyla ve beyzadelerinin hayat ve hatıratını barındıran Enver Paşa Köşkü (II) ve onun
çevresindeki büyük bahçe, bugün modern binalarla çevrili. Ortaköy sahili, çok güzel olmakla beraber orada yürürken semte bu gözle bakılmalı. Bugün çok kaliteli restoranlara ev sahipliği yapan semtteki Galatasaray adası (III) da mutlaka
görülmeli. Ortaköy eskiye dönük yüzünü ve ruhunu koruyabilen, özellikle de ağaçlı yolu boyunca saray camileri ile eskinin havasını modern binalarla harmanlayan nadide bir semt. Mecidiye Camii'nin (IV) ardından semtin diğer tarihî binaları eski şaşaalı (V) günlerine kavuşturulmayı bekliyor.

Bu parçada numaralı sözlerin hangisinin yazımı yanlıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Hırvatistan ve diğer Avrupa Ülkelerinden (I) birçok folklor
grubunun (II) temsil edildiği festival, 16 – 20 Temmuz (III) tarihleri
arasında başkent Zagrep'de (IV) gerçekleşiyor. 48. kez düzenlenen festival, bu yıl Hırvatistan'ın kuzeyinde yer alan Medimurje bölgesinin halkına ve geleneklerine adanmış. Bu ufak bölge, halk müziği ve folklor (V) dansları başta olmak
olmak üzere geleneksel kültürün birçok formunu barındırıyor. Festivalde (VI) dans ve müzik performanslarının yanı sıra
atölyeler (VII), sergiler ve geleneksel zanaat işleriyle hediyelik eşyaların satıldığı bir fuar da yer alıyor.

Bu parçadaki numaralı sözlerin hangilerinin yazımı yanlıştır?

A) I ve III B) I ve IV C) II ve VI
D) III ve VII E) III ve V

7. 1989'dan beri Kuzguncuk'ta yaşıyorum. Benim için pekçok (I)
açıdan büyülü bir semt gibi. Mahalle duygusunu seviyorum. Bir devamlılık, istikrar hissi veriyor. Komşular sayesinde dört beş kişiye selam vermeden denize inemiyorsun ki bu harika bir şey. Kuzguncuk'un bir başka özelliği de hiçbir (II) yerin yolunun üzerinde olmaması, trafik de yok.
Esnaf sayesinde alışveriş (III) ihtiyacımızı da mahalleden karşılayabiliyoruz. Bütün o bürokratik şeyleri yapmak, faturalarını filan ödemek için Üsküdar yeterince yakın mesafede. Ben şehir dışında büyüdüğüm için doğada olmayı seviyorum ve bu aynı zamanda sürdürülebilir bir bostan projemiz var. İnsanlar sebze yetiştiriyor. İnanılmaz. Şehir çiftlikleri bugünlerde (IV) çok tutuluyor. Ayrıca hep burada olan esnafın
yanı sıra (V) buraya gelen çok genç bir nüfus da var.

Bu parçada numaralı sözlerin hangisinin yazımı yanlıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Şile'de yaşar, "denizkızları"nı görme şerefine nail olmuş son insanları İstanbul'un. Kızlar Hamamı Mevkiindeki (I) orta
kayalıkta, fildişi (II) tarağıyla lepiska saçlarını tararken görülmüş o en son denizkızı (III)... Bir rüzgâr salıncağı misali,
İstanbul'un Karadeniz'e savrulmuş mavi-yeşil kıyısıdır Şile. Kekik kokuları ve ismini aldığı mercanköşklerin (IV) başdöndü (V)
rücü tılsımları içinde çağırır Şile'nin yolları sizi...

Bu parçadaki numaralı sözlerin hangilerinin yazımı yanlıştır?

A) I ve III B) I ve V C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

@tgdenemeleri

9. Boğaz'ın suyuyla birlikte akar hayat Anadolu hisarında. (I)
Yalıların gerisindeki bakir kalmış yeşil tepelerde tarihî ahşap konakları kediler ve sarmaşıklar bekler. Bugünün son teknolojisiyle onarılmış olanları ise gelen geçene tebessüm saçar. Bülbüllerin şakımasını, (II) papağanların geçişini, sahilde balıkçılların gündüz banyosunu izlemek sıradan bir olaydır. Sahilde ara sıra (III) yunus sürülerine rastlarsınız. Tarihî mezarlığındaki taşlar, insanı huzur dolu bir geniş zamana bırakır. Saatlerin telaşından kurtulursunuz. Göksu deresi (IV) sakin akar, iki yanında kafeleri, lokantalarıyla. Ahmet Haşim'in ve Ahmet H. Tanpınar'ın Boğaziçi'sinden bugüne kalan izler hâlen canlıdır. Küçüksu Kasrı'nı (V) ziyaret edenler, deniz kenarındaki kafede gün batımını izlemeli.

Bu parçadaki numaralı sözlerin hangilerinin yazımı yanlıştır?

A) I ve III B) I ve IV C) II ve V D) II ve IV E) III ve V

10. Büyükada'da (I) mevsimler, İstanbul'a göre daha belirgindir.
Orada ağaçların renklerini gözlemlerim. Orman içlerinde yürürken ağaçların arasına aynalar saklanmış gibidir; karanlık bir koyu yeşilin içinde süzülen ışık hüzmeleri, (II) büyülü bir atmosfer oluşturur. Gün içinde bile güneş ışığının etkileyici deyişimlerini (III) görebilirsiniz. Bazı günler tam karşı da güneş batar, hemen arkasından ay (IV) yükselir. Büyükada'da olmak, doğanın dilini öğrenmek demektir. Ben bir de adanın sakin kuytularını seviyorum. Adada, özellikle sanatçı ruhların kentten uzaklaşıp ilham bulabileceği pek çok (V) köşe var.

Bu parçada numaralı sözlerin hangisinin yazımı yanlıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Sürgündeyken babamın bize Türk milletinin ne kadar önemli olduğu konusundaki (I) telkinlerinin eseri olarak eski şehir duvarlarına ilk geldiğimde kendimi tutamamış ve ağlamıştım. Benim atalarım Sultanahmet'te yaşardı. Ayasofya benim için birden fazla dinin temsil edildiği bir yapı. Aslında tam da Osmanlı gibi çok dinliliğin (II) ve çok kültürlülüğün kabul edildiği bir imparatorluk sembolü. Topkapı Sarayı (III) ise o muhteşem manzarasıyla neden orada inşa edildiğini açıkça gösteriyor. Eski saraya girdiğimde ve odalarda büyük dedem sultan Reşat'ın (IV) üniformasını gördüğümde çok he yecanlandığımı söylemeliyim. Ve tabii ki laleler, buranın bir imparatorluk payitahtı (V) olduğunu simgeler gibi.

Bu parçada numaralı sözlerin hangisinin yazımı yanlıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

12. Kuşkusuz dünyanın en önemli gıdası, ana vatanı bereketli Anadolu Toprakları (I) olan buğdaydır. Besleyici, saklaması kolay ve mutfakta (II) çok yönlü kullanım olanağı sağlayan buğday; kısa zamanda tüm dünyada ana tüketim (III) gıdası oldu. Orta Asya ve Anadolu coğrafyaları, (IV) hayatlarını binlerce yıldır buğday kültürüne adamış hâldedir. Buğday ve buğday ürünleri üzerine aşama aşama uzmanlaşan Türkler, özellikle hamur açma tekniklerinde muhteşem metotlar (V) oluşturdular.

Bu parçada numaralı sözlerin hangisinin yazımı yanlıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

@tgdenemeleri

1. Romanı tarif edersek şunları söyleyebiliriz ( ) ( ) Bir hikâyenin ( ) yani belli bir başlangıçtan belli bir sona kadar, belli bir zaman içerisinde art arda sıralanan olayların anlatımına bağlı olarak yazılmış şekline roman denir ( )"

Yukarıdaki boşluklara sırasıyla hangi noktalama işaretleri getirilmelidir?

A) (:) (-) (,) (!)
B) (:) (") (;) (.)
C) (:) (") (,) (.)
D) (;) (-) (,) (.)
E) (,) (") (!) (!)

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde** "virgül" **ile ilgili verilen bilgi yanlıştır?**

A) Ara sözlerin, ara cümlelerin başında ve sonunda kullanılır.
B) Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.
C) Cümlede özel olarak vurgulanması gereken ögelerden sonra konur.
D) Tırnak içinde olmayan aktarma cümlelerinden sonra konur.
E) Tarihlerin yazılışında gün, ay ve yılı gösteren sayıları birbirinden ayırmak için konur.

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde** "iki nokta" **işareti gereksiz kullanılmıştır?**

A) Şaştığım şu: Bütün bunları ne zaman, ne çabuk, nasıl öğrendiler bu kızlar?
B) Peyami Safa: Türkçenin gelişmesinde büyük katkıları olmuş bir yazarımızdır.
C) Annem, sert bir ses tonuyla bağırdı: "Beni aramadan evden çıkma!"
D) Bitkiler ve çiçekler içinde en sevdiğim çiçek odur: menekşe.
E) Kalıntıların onarımı yapılırken hiçbir ayrıntı gözden kaçırılmamış: Yapıların mimari çizgilerine bire bir uyulmuş, duvarlardaki lekeler, yıllarla rüzgârın, karın, yağmurun oluşturduğu küçük kırıklar bile gösterilmiş.

4. (I) Kitabın genelinde, ünlü bir filozofun buhran anları ve bu anlar sırasında düşüncelerin ortaya çıkışı anlatılıyor. (II) Bu acılı anlarda, insanın acı karşısındaki direnişini görüyoruz. (III) Psikolojik travmaların nasıl yararlı bilgiye dönüştüğünü, hayranlıkla izliyoruz. (IV) İnsan, düşünceyi ortaya çıkarmak ve kanıtlamak için bu kadar acı çekilir mi, diye kendisine sormadan edemiyor doğrusu. (V) Aradan altmış yıl geçtikten sonra, o yazılar titiz bir çalışmayla gün yüzüne çıkarıldı ve kitaplaştırıldı.

Yukarıda numaralanmış cümlelerden hangisinde virgül (,) yüklemden uzak düşmüş özneyi belirtme göreviyle kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde parantezle belirtilen yere virgül (,) getirilemez?**

A) Vatan ( ) coğrafyasının maddi zeminini bayındır kılan imar hamleleri kadar, ruh iklimini zenginleştiren manevi çabalar da nesiller boyu tesirini sürdüren bir büyük varoluşun eseridir.
B) Bütün olayların ( ) bütün kazaların içinde onlar var.
C) Tarihî bir hakikate dayanan destan ( ) efsane ve menkıbe de romanın gelişmesinde rol oynamıştır.
D) En ilginç ( ) en heyecanlı görüntüleri televizyonda merakla izliyordum.
E) Daha basit ( ) sıradan insanlar tarafından kolay anlaşılır kitaplar yazmıyorum.

6. Epiktetos'un "iyi bir yaşam" reçetesi, başlıca üç temel üzerine kuruluydu (I) Arzularınızın efendisi olun, görevlerinizi yerine getirin, kendiniz ve büyük insan topluluğu içindeki ilişkileriniz üzerine düşünün (II) Bütün bunları ayrıntılı biçimde anlatan filozofta ne bir caka satma vardı ne de retorik gösterisi yapma arzusu (III) Neşeli ve alçak gönüllü bir öğretmenin tutumudur onun benimsediği yöntem (IV) Konuşmalarını yürürken yapan Epiktetos; servete, şana, şöhrete, makama ve güce önem vermeden mütevazı bir kulübede yaşamıştır (V)

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisine diğerlerinden farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

@tgdenemeleri

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinin sonuna soru işareti (?) getirilebilir?**

A) İnsanlığın edebî faaliyetleri ana hatlarıyla mitoloji, masal, efsane, destan, halk hikâyesi, roman aşamalarından geçmiştir

B) Belgelerle bir ölçüde aydınlatılabilen tarihî bir olay veya şahsiyet, eğer toplumu derinden etkilemişse halk âşıkları tarafından destanî bir dille anlatılmıştır

C) Yüzyıllar sonra o tarihî olay veya şahsiyet idealize edilmiş ve bazen yazıya geçebilmiştir

D) Destan ile romanın anlatım tarzları, insana ve topluma bakışları nasıl farklı olabilir

E) Destanlar ya bir destancı-âşığın ya da olayları uzaktan seyreden bir anlatıcının bakış açısıyla anlatılmıştır

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kesme işaretinin (') kullanımıyla ilgili bir <u>yanlışlık</u> yapılmıştır?**

A) Yayımlanan eser, Yedigün'de yayımlanan yazıları aynen, hiçbir değişiklik ve ekleme yapmadan sunuyor.

B) Türkçe'nin bir dünya dili olması için hepimize görev düşüyor.

C) Akademik çalışmaları ışığında saptadığı 100 kişiyi etkinliklerine göre sıralayan bilim insanı, yazar Hart'a göre tarihe damgasını vuran isimlerin de yer aldığı bu eğlenceli ve bilgilendirici dereceleme sistemi tarihe sistematik bir bakış alışkanlığı kazandırıyor.

D) 1952'den beri Babıali'deyim, İkitelli'yi Dünya gazetesinin oraya taşınması ile tanıdım.

E) Birkaç gün sonra yaralı olarak kaçan ve uzun zaman bulunamayan Rıza'yı bulup yargılamaya başladılar.

9. Montaigne ( ) düşünceye ilişkin şunları söylüyor ( ) ( ) Düşüncede saplantı ve azgınlık en açık ahmaklık belirtisidir( ) ( )

Bu parçada numaralanmış yerlerde sırasıyla aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi getirilmelidir?

A) (,) (:) (“) (”) (.)
B) (,) (:) (“) (.) (”)
C) (.) (:) (“) (”) (.)
D) (,) (;) (“) (.) (”)
E) (,) (,) (?) (!) (.)

10. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinde virgül (,) eş görevli sözleri belirleme görevinde kullanılmıştır?**

A) Modern Türk hikâyeciliğinin öncülerinden olan Sait Faik, getirdiği yeniliklerle “kökü kendisinde olan” bir yazar olarak kabul edilir.

B) Çelme hikâyesi yüzünden yargılanmasının etkisi, uzun süre kitap çıkarmasına engel oldu.

C) Klasik öykü tekniğini yıkarak doğayı ve insanları basit, samimi, hem iyi hem kötü taraflarıyla oldukları gibi fakat şiirsel ve usta bir dille anlattı.

D) Sait Faik, 18 Kasım 1906'da, dedesi Seyyid'in Adapazarı Semerciler Mahallesi'nde bulunan evinde dünyaya geldi.

E) Yazar, 1934 yılında İstanbul'a döndükten sonra Halıcıoğlu'ndaki Ermeni Yetim Mektebinde Türkçe öğretmenliği yapmaya başladı.

11. Tarihin tozlu sayfaları MS 1 ve 2. yüzyılları gösteriyor (I) Roma sanatının doruğa ulaştığı yıllar (II) Komagene'nin dört önemli kentinden biri, MS 72'den sonra Roma hâkimiyetine giren Zeugma, zengin ve tasasız günlerinde (III) İnsan ruhunun inceliklerini anlatabilmek için imparatorluğun dört bir yanından sanatçılar buraya geliyor (IV) Fırat'ın yatağına iniliyor, renk renk, şıkır şıkır çakıl taşları toplanıyor (V) Bütün kent bu doğal taşlardan yapılma mozaiklerle süsleniyor.

Yukarıdaki parçada numaralanmış yerlerden hangilerine üç nokta (…) getirilmelidir?

A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) III ve V E) IV ve V

12. Yaşlı şair ( ) ressam ( ) yazar çekinir ( ) yaşlı esnaf çekinmez ( ) niçin ( )

Bu cümlede ayraçla belirtilen yerlere sırasıyla aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi getirilmelidir?

A) (,) (,) (;) (,) (.)
B) (,) (,) (;) (,) (?)
C) (;) (,) (;) (,) (?)
D) (,) (,) (,) (,) (?)
E) (,) (;) (,) (;) (.)

@tgdenemeleri

1. Çaresizlik mi daha çok üzer sizi (I) yoksa çare olduğu hâlde görmemezlikten gelmek mi (II) Bir sorunun çözümüne kayıtsız kalmak sizi üzmüyor mu (III) Bunu alışkanlık hâline getiren binlerce insandan biri olmak daha mı güzel (IV) İnsan isterse imkânsız yoktur (V)

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangilerine soru işareti <u>getirilemez</u>?

A) I-IV B) II-III C) III-IV D) IV-V E) I-V

2. Sokaktan gelen tırmalayıcı sese kulak verdi ( ) Biri bağırıyordu ( ) Boza ( ) boza ( ) Bu sesle gece nasıl uyuyacaktı ( )

Yukarıdaki parçada aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisinin yeri <u>yoktur</u>?

A) (,) B) (;) C) (:) D) (.) E) (?)

3. I. Satır sonuna sığmayan kelimeleri hecelemede kullanılır.
II. Bir konudaki örneklerden önce konur.
III. Sıralı cümleler kendi içinde virgül taşıyorsa bu cümleleri bağlamak için kullanılır.
IV. Alıntı ifadenin içinde başka alıntı varsa kullanılır.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerde aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisiyle ilgili bilgi <u>verilmemiştir</u>?

A) Kısa çizgi B) İki nokta C) Tek tırnak D) Noktalı virgül E) Virgül

4. **Aşağıdakilerin hangisinde virgülün kullanılma amacı diğerlerinden farklıdır?**

A) Çocuk, oturduğu yerden bir türlü kalkamıyor.
B) Onu hiç bu kadar öfkeli görmemiştim, öfkesinden duvarları yumrukladı.
C) Kimsenin sözü, onu yola getirmeye yetmedi.
D) Ahmet Haşim, Türk edebiyatının "gün batımlı" şairidir.
E) Yazar, öykülerinde yalın bir dil kullanarak halka hitap etmiş.

5. Neden (I) sözde (II) Batılı aydınlar dedim (III) Bunlar için düşünce değil (IV) düşüncenin etkisi önemlidir (V)

Yukarıdaki parçada ayraçla numaralanmış yerlere sırasıyla aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi getirilmelidir?

A) (?) (,) (?) (,) (.)
B) (“) (”) (?) (,) (.)
C) (…) (,) (?) (,) (.)
D) (“) (”) (?) (,) (!)
E) (,) (,) (.) (;) (?)

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde** "kısa çizgi" **gereksiz kullanılmıştır?**

A) O zamanlar -on sekiz yaşındaydım- her şey çok güzeldi, hayat kötü yanını göstermemişti.
B) Türkçe, Ural-Atay dillerinin Altay koluna bağlı bir dildir.
C) Rastlantılar bu iki mektubu - bana arka arkaya- okuma şansı verdi.
D) "Unut-" kelimesi fiilden fiil üreten "-ul" ekini alınca edilgen olur.
E) Ankara-İstanbul yolunu keser Bolu Dağları.

@tgdenemeleri

7.
- Kelimeler arasında "ve, ile, ila, -den -e kadar, arasında" anlamları vermek için kullanılır.
- Bir ara sözü yahut ara cümleyi ana cümleden ayırıp belirtmek için kullanılır.
- Arapça ve Farsça kurallara göre yapılmış tamlamaların orijinal yazımlarında kullanılır.
- Dil bilgisinde kelimenin kökünü ve eklerini belirtmek için kullanılır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisi, kısa çizginin bu işlevlerinden herhangi birine örnek olamaz?

A) Satır sonundaki birleşik sözcüklerde kısa çizgi, kelimeleri değil heceleri ayıracak şekilde kullanılır: ba-şöğretmen, il-kokul, Osma-noğlu…

B) Fiil kökünden türemiş olan fiiller ve isimler, farklı yapım ve çekim eklerini de alabilir; uç-ur-t-ma-lar, bit-ki-siz, yut(d)-um-la-mış-tı-m...

C) Hiç kimse -bu hiç kimseye yakın akrabaların da dâhil- senin için, senin kadar üzülemez ve seni anlayamaz.

D) *Servet-i Fünun* dergisi uzun yıllar bir ilim ve fen dergisi olarak çıkarılmış; Tevfik Fikret'in yönetiminde ise yenilikçilerin edebiyat organı hâline gelmiştir.

E) Osmanlı-Rus Savaşı'nın yarattığı güvenlik kaygısı, baskıcı bir yönetimin referans noktası olmuş ve basın alanında ciddi sansürler uygulanmıştır.

8. Bahar gelip geçti, ardından da yaz ( ) Kimsesizlerin sahibi güneş ( ) tam zamanında yetişti ( ) Önce kiraz mevsimi, sonra kavun, karpuz, üzüm ( ) Derken havada oynak, beyaz bulutlar, arkasından yağmurlar ve lapa lapa kar ( )

Bu parçada parantezle belirtilen yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir?

A) (.) (,) (.) (...) (...) B) (...) (,) (.) (...) (!)
C) (.) (,) (.) (.) (...) D) (?) (.) (:) (.) (.)
E) (!) (.) (?) (:) (!)

9. Mutlu olmak için üç şey gereklidir ( ) Sağlam bir beden ( ) hür bir fikir ( ) temiz bir vicdan ( )

Yukarıdaki parantezle belirtilen yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri sırasıyla getirilmelidir?

A) (:) (,) (,) (.) B) (;) (,) (,) (.)
C) (!) (,) (;) (.) D) (:) (;) (,) (.)
E) (;) (,) (!) (.)

10. Sanatçı neyi anlatmalıdır ( ) Bence şunları ( ) gözlemler, izlenimler, duygular... Nasıl mı anlatmalı ( ) Okuyucu nasıl isterse öyle ( )

Ayraçlarla ( ) belirtilen yerlere aşağıdakilerden hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

A) (?) (:) (?) (...) B) (?) (:) (?) (!)
C) (!) (:) (?) (.) D) (?) (;) (!) (,)
E) (?) (;) (?) (!)

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgül kaldırılırsa cümlenin anlamı değişir?

A) Kardeşimin çantası, birkaç yerinden yırtılmış.
B) Ev, bu mutlu gün için tepeden tırnağa temizlendi.
C) Dayımlar, bizde iki hafta kalacaklar.
D) Balıklar, denizlerin kirletilmesine üzülüyorlardı.
E) Oyun, yazarını kısa sürede üne kavuşturdu.

12. I. Evet, her şey gibi sevgi de bitiyordu.
II. Yaşamak, sonunu düşünmeden yaşamak, her şeyi yaşamak istiyordu.
III. Bu çocuk, güçlü kolları ve uzun boyu olan bu insan, bizi yine şaşırttı.
IV. İleride, yaklaşık iki yıl sonra, bir araba almayı düşünüyordu.
V. Uzun, düz, sarı saçları salınınca rüzgârımız olurdu.

Yukarıdaki cümlelerde virgül kaç değişik görevde kullanılmıştır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

@tgdenemeleri

1. Bir eleştirmen, söyleşi yaptığı sanatçının rahatsız olabileceği bir soruyu, kendisiyle soru arasına mesafe koyarak üçüncü kişilerin ağzından sormalıdır.

Aşağıdakilerden hangisi bu ilkeye dikkat edilerek hazırlanmış bir sorudur?

A) Şiirlerinizin bu kadar kısa bir sürede herkesin dilinde olmasını neye bağlıyorsunuz?

B) Romanlarınızda kullandığınız gereksiz ayrıntıların okuyucuyu sıktığını düşünüyor musunuz?

C) Kendinizi tekrara düşmeniz yazma sürecinizi nasıl etkiliyor?

D) Uzun devrik cümlelerle okuyucunun dikkatini dağıttığınızı söyleyen kişileri haklı buluyor musunuz?

E) Diğer sanatçılardan beslenmek yerine onları taklit etmeyi niçin yeğliyorsunuz?

2. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinde bir deyim, anlamına uygun <u>kullanılmamıştır</u>?**

A) En yakın arkadaşımın söylediği kırıcı sözler yüreğime işlemişti.

B) Hastamızın durumundaki iyileşme yüreğimize su serpmişti.

C) Ona kötü bir şeyler olacak diye yüreğimin yağı eriyordu.

D) Senin başarılarını gördükçe yüreğim kabarıyor.

E) Ekrandaki vahşeti görünce burnumun direği sızladı, çok üzüldüm.

3. **Aşağıdaki atasözlerinden hangisi mecaz anlam <u>içermez</u>?**

A) Ak koyunun kara kuzusu olur.

B) Değirmene gidenden poğaça umarlar.

C) Taş, yerinde ağırdır.

D) Deveye binen çalı ardına gizlenemez.

E) Adam, adamdan korkmaz; utanır.

4. I. Harman döven öküzün ağzı bağlanmaz.

II. İncir ağacından oklava, arpa ununda baklava olmaz.

III. Tarlada izi olmayanın harmanda yüzü olmaz.

IV. Çobanın gönlü olursa tekeden süt çıkarır.

V. Bal tutan, parmağını yalar.

Yukarıda numaralanmış atasözlerinden hangileri yakın anlamlıdır?

A) I – V B) II – IV C) III – V

D) II – V E) IV – V

5. **Aşağıdakilerden hangisinde utanma duygusunu yitirmiş bir insanın durumunu somutlaştıran bir deyim kullanılmıştır?**

A) Yüzünden düşen bin parçaydı ama benden yardım da istemiyordu.

B) Ondan daha önce borç aldığım için şimdi para istemeye yüzüm tutmuyordu.

C) Satıcı, arızalı telefonu sattığı hâlde hiç oralı olmuyordu, âdeta yüzü kasap süngeriyle silinmişti.

D) Aramızdaki sorunlar su yüzüne çıkınca kavgasız bir günümüz geçmez oldu.

E) Yakında çok sıkıntılı durumlarla yüz yüze geleceğiz gibi görünüyordu.

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde** "söz dinlemez olmak, azgınlaşmak" **anlamında bir deyim kullanılmıştır?**

A) Delikanlı, annesini avucunun içine almış; her istediğini ona yaptırıyordu.

B) Yaptığı gaflarla herkesi kendine güldürüyordu.

C) Öğrencilerin gemi azıya alması, genç öğretmenin ders anlatmasını engelliyordu.

D) Uzun pazarlıklardan sonra bu fiyata eyvallah demek zorunda kalmıştı.

E) Birçok hortumcunun maskesi düşünce namuslu kişiler oh demişti.

@tgdenemeleri

7. (I) Burada irili ufaklı doğa harikası yedi göl bulunuyor. (II) Bolu'nun kuzeyinde bir ormanlık alan içindeki Yedi Göller'e ilkbaharda daha çok ziyaretçi geliyor. (III) Burada doğa, ilkbaharla birlikte topraktan fışkırırcasına canlanıyor. (IV) Gökyüzüne doğru, birbirine iyice yaklaşan dev gibi ağaçlar, dallarıyla birbirlerini iyice kucaklayıp sarmalıyor. (V) Yazın en sıcak günlerinde bile bu ağaçların diplerinde yatarsanız çok keyif alırsınız bu serinlikten.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde yazar, kişisel yorumlarına yer vermemiştir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. "İnsanın değişmez niteliklerini edebiyat tadında veren yapıtlar yarına kalabilir ancak."

Aşağıdakilerden hangisi anlam bakımından bu cümleye en yakındır?

A) Toplumun beğeni düzeyini yükselten yapıtlar her dönemde okuyucu bulur.

B) Toplumsal sorunları işleyen yapıtlar yine toplum tarafından yaşatılır.

C) İnsanı olduğu gibi işleyen yapıtlar gelecekte de okunurlar.

D) Geniş bir okuyucu kitlesine seslenebilen yapıtlar ölümsüzleşir.

E) İnsandaki evrensel özelikleri sanatsal düzeyde işleyen yapıtlar kalıcı olur.

9. Postmodernizm, modernizmin etkisini kaybetmeye başladığı 1950'li yıllardan sonra modernizmin önerdiği kavram ve perspektifleri reddederek ortaya çıkmış bir harekettir.

Bu cümleden kesin olarak çıkarılabilecek yargı, aşağıdakilerden hangisidir?

A) Postmodernizm, modernizm anlayışının bakış açılarını kabul etmeyen bir anlayıştır.

B) Modernizm, postmodernizme tepki olarak doğmuş bir anlayıştır.

C) Modernizm 1950'li yıllarda doğmaya başlamıştır.

D) Postmodern anlayış, çağdaş insanı daha doğru anlamıştır.

E) Postmodernizm, 1950'li yılların en güçlü düşünce akımıdır.

10. I. Benim anlatımım çıplaktır, ona süslü püslü elbiseler giydiremem ---- anlatım, benim için vazgeçilmez bir unsurdur.

II. Anlamdaş sözlere, söz öbeklerine geçit vermiyorum ---- konusunda daima kılı kırk yararım.

III. Anlatmak istediklerini ıkınıp sıkınarak anlatmaya çabalayan, olduğundan farklı görünmeye çalışan ---- anlatımdan ve içtenlikten kaçan yazarları okuyamıyorum.

IV. Bazı öykülerinizi okurken kılçıklı bir balık yiyormuşum hissine kapıldım ---- sizin metinlerinizin çok uzağında kalmış.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerde boş bırakılan yerlerden birine aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

A) akıcılık B) duruluk C) yalın D) doğal E) özlülük

11. Ben bir eleştirmenim yani edebiyat dünyasının değirmencisi. Bana çuval çuval buğday gelir, onların kepeğini, ununu, bulgurunu dövmesini ayrıştırırım, yani sanat eserlerini ---- sonra size bunları anlatırım, böylece okuyucuyla eser arasında sağlam köprüler kurarım.

Bu parçadaki boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisinin getirilmesi düşünce akışına uygundur?

A) iyice okuyup özümserim

B) ayrım yapmaksızın severim

C) kendi beğenime göre yargılarım

D) sevdirmeyi amaçlarım

E) sonuna kadar savunurum

12. Arşimet olmasa da suyun kaldırma gücü var olacak ve varlığını sürdürecekti ama Gabrial Garcia Marquez olmasaydı "Yüz Yıllık Yalnızlık" romanı asla olamayacaktı.

Bu cümlede vurgulanmak istenen temel düşünce, aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sanatsal ürünlerin bilimsel ürünlerden üstün olduğu

B) Bilimin düşünceye sanatın duyguya dayandığı

C) Bilimin bir keşif, sanatın bir yaratım olduğu

D) Sanatın bilime öncülük yaptığı

E) Sanatın bilimsel bulguları kendince yorumlayarak yeniden ürettiği

@tgdenemeleri

13. Felsefe, bir üst bakışla her şeyi yukarıdan daha iyi görebilmemiz için bizi olup bitenlerin üstüne çıkarır. Kuş bakışıyla gerçeklerin kavramlarla bir modelini kurmamızı, kuramlar oluşturmamızı, ilkelere ulaşmamızı sağlar. Sonra oluşturulan ilkeler doğrultusunda olanların olması gerekenlerle kıyaslanmasına böylelikle doğruluğunun ölçümlenmesine kapı aralar. Felsefe, bu bakımdan bizi düşüncenin doruklarına çıkararak yangın kulelerinden yapılan gözetlemede olduğu gibi olup biteni topluca görmemizi ve onlar hakkında bir görüş sahibi olmamızı olanaklı kılar.

Bu parçada felsefenin vurgulanan özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Nesnel bir bakış açısı kazandırdığı
B) Doğruluk konusunda kriter oluşturduğu
C) Kültürel gelişmenin temelinde yer aldığı
D) Olup bitenlere yansız yaklaşmayı sağladığı
E) İnsanın prensiplerle düşünmesini doğurduğu

14. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgülün kullanılmasıyla ilgili bir yanlışlık yapılmamıştır?**

A) Onu orada gördükçe, içim, hep rahat ediyor.
B) Bu dersi iyi dinledin mi, bu konuda sorun yaşamazsın.
C) Tenhada ağız ağıza konuşurken yanlarına biri gelecek olursa, hemen susuyorlardı.
D) Yeni usul şiirimiz; zevksiz, köksüz, acemice görünüyordu.
E) Her şey, çok güzeldi; çocuğumuz da, okulundan çok memnundu.

15. I. Cephelerde göğüs göğüse savaşmayı Türk Askeri'ne sor.
II. Geçen yıl Çardak Köyü, en çok zeytin yetiştiren köyümüzdü.
III. Biran bile terettüt etmeden Cumhuriyet meydanındaki mitinge katıldılar.
IV. Ceyhan ırmağına serinlemeğe giren çocuklar az kalsın boğuluyordu.
V. Yaz geldi mi Ağrı Dağı'na tırmanmak için gelen dağcılar, ilçemizi de hareketlendirir.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangilerinde birden fazla yazım yanlışı yapılmıştır?

A) I ve V B) I ve IV C) II ve III
D) III ve IV E) IV ve V

16. Uzay mühendisliği (I), uzayda bilgi edinmek amacıyla kullanılacak araçların tasarımı ve onarımının öğretildiği bölümdür (II). Bölümü okumak isteyen kişinin de fizik (III), matematik ve geometri derslerinde üst düzey bilgi sahibi olması gerekir. Çizim, yaratıcılık yeteneği ve teknoloji bilgisi araç tasarımı için kişide bulunması şart özelliklerdir. Türkiye'de sadece İ.T.Ü (IV)'de İngilizce olarak okutulmaktadır, 4 yıllıktır. MF4 puan türüne göre öğrenci alır ve kontenjanı 52'dir. 2010 – 2011 (V) verilerine göre taban puanı yüksektir.

Yukarıdaki parçada numaralanmış noktalama işaretlerinden hangisi yanlış kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

17. Güvercinler (I) bu ikindi sıcağında yeme karşı isteksizdiler. Onun için alçaktan (II) isteksiz isteksiz ve sanki teker teker uçarak geliyorlardı. Havada mavi bir mendil tutan bir hokkabaz eli gibi yine şaşırtıcı (III) tutulmaz hareketleriyle uçuyorlar fakat keyifleri yerinde ve iştahlı zamanlarında olduğu gibi hep birden o lodos dalgası hızıyla yükselmiyorlar (IV) boşlukta kendi üstlerinde bir hava hortumu gibi dönüp (V) sonra yine boşlukta birdenbire görünmeyen bir yalı duvarına inmiyorlardı.

Bu parçadaki numaralanmış yerlerin hangisine virgül (,) getirilemez?

A) I B) II C) III D) IV E) V

18. I. Konusunu dinleyicilere dikkatle anlattı.
II. Ağlama karanfil beni de ağlatma!
III. Hayatındaki sırrı kimse öğrenememişti.
IV. Yazıdan nasıl bir sonuç çıkardıklarını anlattı.
V. Bilmediği bir yerde açtı gözlerini.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde ünsüz türemesi ve ünsüz benzeşmesi vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

@tgdenemeleri

19. Bu güncenin elime nasıl geçtiğini sonra anlatırım (I) Şu kadarını söyleyeyim (II) Köşemde sesini duyurmak isteyen sesin kimliğini açıklamamaya söz verdim (III) Benim karakterimin evrilmez, çevrilmez üç özelliği var: sırdaşlık, ahde vefa, empati (IV) Bunları, kişiliğimin bir parçası yaptım. (V)

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisine diğerlerinden farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

20. I. Şarap gibi yudumladım geceyi
II. Yeni bir ilkyaz güneşi açıyor
III. Dönüşündeyim hâlâ bir ülkenin
IV. Geç geçebilirsen yıldızların bileziğinden

Yukarıdaki dizelerin hangilerinde ünsüz değişmesine örnek vardır?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve IV
D) I ve III E) III ve IV

21. Yine bir duman çöktü sokağa
Bütün sığınaklarda seni arıyorken
Bir demirciydim, ufku erittim durmadan
Ateş günlü hatıralarımı yazarken

Yukarıdaki dizelerde aşağıdaki ses olaylarından hangisi <u>görülmez</u>?

A) Ünlü daralması B) Ünlü düşmesi
C) Ünsüz yumuşaması D) Ulama
E) Ünsüz benzeşmesi

22. Aşağıdakilerden hangisinde verilen sözlerin tamamının <u>yazımı</u> doğrudur?

A) doküman, tazyik, alerji, perhiz
B) erozyon, maydonoz, kollektif, sürpriz
C) espri, bisküvi, rastlantı, antıraman
D) her şey, her gün, herbiri, herhangi
E) egzoz, övütüldü, başçavuş, elebaşı

23. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım ve noktalama açısından bir yanlış <u>yoktur</u>?

A) Çırılçıplak tepelere baktıkca, hüznüm artıyor.
B) Bir biri ardınca geçti seneler, git gide ufuklar döndü siyaha.
C) Türk dili, dillerin en zenginlerindendir; yeter ki bu dil, şuurla işlensin.
D) Geçmiş zaman olurki hayali cihan değer, demişler, eskiler.
E) İkidebir, dışarı çıkarken, bir şeyler unutmaya başladım.

24. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde herhangi bir noktalama ya da yazım yanlışı <u>yoktur</u>?

A) Bu eskiliği siz de görmüşsünüzdür: duvarlarda çiviler, çivi yerleri, lekeler...
B) Menfaat sandalyeye benzer: Başında taşırsan, seni küçültür, ayağının altına alırsanda yükseltir.
C) Patron, işçilere 100'er lira bayram harçlığı verdi.
D) Büyükannem, yirmi gündür bakım evinde kalıyormuş.
E) Geçen yıl, hayvan severler, nesili tükenmek üzere olan hayvanlar için dikkat çekici etkinlikler yaptı.

25. I. Çevremizin temiz olmasına özen göstermeliyiz.
II. Yarın Aysel Teyzem'e ziyarete gideceğiz.
III. Alanya Kalesine çıkarken, dizlerimde derman kalmamıştı.
IV. Karadeniz'i gezerken yolum Uzungöl beldesine de düşmüştü.
V. Asansörden iner inmez karşısında "doktor" yazısını gördü.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerle ilgili yapılan değerlendirmelerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) I. cümlede hece düşmesi ve kaynaştırma yer almıştır.
B) II. cümlede akrabalık bildiren sözcük yanlış yazılmıştır.
C) III. cümlede kesme işareti eksik, virgül işareti ise fazla kullanılmıştır.
D) IV. cümlede büyük harflerin kullanımına ilişkin yazım yanlışı yapılmıştır.
E) V. cümlede levhaların yazımına ilişkin bir yazım yanlışı yapılmıştır.

@tgdenemeleri

1. İçinde hiç insan ---- nedeniyle karanlık fabrikalar da denilen akıllı fabrikalar, iş ihtiyacını sensörler aracılığıyla algılayan, uzaktaki diğer üretim araçları ile internet yoluyla etkileşime giren ve iletişim ----, ihtiyaç duydukları üretim bilgisini bulut sistemler içerisindeki "büyük veri" yoluyla alan akıllı makineler ve sistemleri içerir.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) olmaması – görülebilen
B) bulunmaması – oluşturabilen
C) görülmemesi – gerçekleştirebilen
D) çalışmaması – kurabilen
E) rastlanmaması – sağlayabilen

2. Soho'nun en canlı sokaklarından Dean Street, bir dönem Karl Marx'a da ev sahipliği yapmış. *Das Kapital*'in bir bölümünün burada yazıldığı biliniyor. Bu daracık sokaktaki dar girişli apartmanın üçüncü katında mütevazı iki odadan söz ediyoruz.

Bu parçada altı çizili sözcüğü anlamca karşılayacak bir kullanım aşağıdakilerden hangisinde vardır?

A) Bu şık ve bakımlı odayı beğendiği için Adana'ya her gelişinde Dünya Oteline uğrar ve 7 numaranın anahtarını isterdi.
B) Yolun kenarlarında görkemli, parlak çiçekler açtığında içimde bir "yaylaya gitmek" duygusu uyanırdı.
C) Kitapların kapağının gösterişsiz ve iddiasız oluşu, kitap konusunda bana daha çok güven verir.
D) Evlerin bacasını kollayan yıldırımları her gördüğümde *Kaldırımlar* şiirinin olgun ritimleriyle mırıldanmaya başlarım.
E) Yazar olmanın gösterişli benzetmeler yapmak olduğunu zanneden gençlere doğallığın önemini anlatmak zor.

3. **Aşağıdakilerin hangisinde** "dolaylama" **yapılmamıştır?**

A) Ege'nin incisi her yaz başka bir güzelliğe bürünüyor.
B) Beyaz altın fiyatlarının düşmesi kuyumcuları üzmüştü.
C) Bacasız sanayinin gelişmesi ekonomiyi rahatlatacaktır.
D) Meşin yuvarlak yine tam doksana gitmişti.
E) Yedi tepeli şehir, şairlerin mekânı olmuştu.

4. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinde** "Doğallığını devam ettiren, bozulmamış" **anlamında bir söz kullanılmıştır?**

A) Yanımızdaki genç, yolun ötesinde bir bina iskeleti gösterdi.
B) İnsan eli değmemiş topraklarda yaşamını devam ettirmek istiyor.
C) Siz de delinin eline değnek vermişsiniz, farkında değilsiniz.
D) İnsan kendini beğenmezse çatlar, ölür; öz güven, herkes için şarttır.
E) Babasının ölümünden sonra artık her şey boş geliyordu.

5. Soyulduğu hâlde gülen adam hırsızdan bir şey çalmış demektir, boş yere üzülen ise kendi kendini soyar.

Bu cümlenin anlamca en yakını aşağıdakilerden hangisidir?

A) Olumsuz bir durumdan etkilenmemek, olumsuz durumu yaratana karşı kazanılmış bir zaferdir.
B) Her insanın soyulduğunda buna üzülmesi kadar doğal bir şey yoktur.
C) İnsanın üzülüp üzülmemesine karar verecek olayları belirlemek kendine aittir.
D) Hırsızlar, insanın malını almasının yanında mutluluğunu da alırlar.
E) Her şeye üzülen, elindekiyle yetinmeyen insan mutsuz olur.

@tgdenemeleri

6. İnsan yaradılışı, tam bir eşitliğe razı olamaz. Ufak tefek imtiyazların teşvikine de muhtaçtır. Diyebilirim ki bizzat iyilik dahi ancak ceza görmesi ve ayıplanması icap eden bir kötülüğün bulunmasıyla kabildir.

Bu parçada altı çizili sözcüğü anlamca karşılayabilecek bir kullanım aşağıdakilerin hangisinde vardır?

A) Bazı kelimelerin gerek sesleriyle oluşturduğu şiirsel musiki gerekse çağrışım zenginliği açısından şairlerin yanında ayrıcalıklı bir yeri vardır.

B) Bir çağlayan, kirli şehir görüntülerinin arkasında çınlıyordu; bu, dünyanın hâlâ yaşanabilir bir yer olduğunun belki de en açık ilanıydı.

C) Zamanında ve yerinde yapılan bir iltifat, kişiyi hem mutlu eder hem de o kişinin davranışlarını pekiştirip tekrarlamasına vesile olur.

D) Liyakata önem vermeliyiz çünkü parayı verenin düdüğü çaldığı yerde gürültüden durulmaz, gürültülü ortamdaysa kimse kimseyi duyamaz ve anlayamaz.

E) Şimdi ideallerimizi yaşamayı ciddiye almanın zamanıdır diyorsanız sahip olmak istediğiniz ruhsal ilkelere bunlar birer kanunmuş gibi bağlı kalın.

7. I. Minyatüre renk vermek amacıyla doğal toprak boya kullanılmıştır.

II. Minyatürde doğal toprak boya, üst üste sürülen boyaların karışmasını engellediği için tercih edilmiştir.

Aşağıdakilerin hangisi bu iki cümlede ifade edilenleri doğru bir biçimde birleştirmektedir?

A) Minyatüre renk vermek amacıyla kullanılan doğal toprak boya, üst üste sürülen boyaların karışmasını engellediği için tercih edilmiştir.

B) Üst üste sürülen boyaların karışmaması için kullanılan doğal toprak boya, minyatür sanatının gelişmesinde önemli rol oynamıştır.

C) Minyatürde toprak boyaların tercih edilme nedeni, üst üste sürülen renklerin karışmasının önlenmesi ve doğal olmasıdır.

D) Minyatürde kullanılan doğal toprak boya, üst üste sürülen boyaların birbirine karışmasını tam olarak engelleyememiştir.

E) Minyatürde üst üste sürülen boyaların birbirine karışmaması, renk vermek için kullanılan doğal toprak boyalarla ilgili değildir.

8. Senin kişiliğinden korkuyorum. En kestirme yolu seçemeyecek kadar insanlık sütüyle beslenmişsin. Yükselmek istiyorsun, içinde tutku yok değil ama onunla birlikte bulunması gereken kötülük eksik. Gönlünün çektiği yüksekliğe günah işlemeden erişmek istiyorsun fakat sahtekârlık etmek istemiyorsun, yine de hakkın olmayan yere sahip olmak istiyorsun. Çabuk buraya gel de bütün gücüm söz olup kulaklarına aksın. Senin yazgın olan ve görünmez güçlerin de başına geçirmeye yardım ettikleri altın çelenkle arana giren bütün engelleri, dilimin gözü pekliği bir bir devirsin.

Lady Macbet'in kocasına yönelik bir tiradından alınan bu parçada Shakespeare'in üzerinde durduğu konu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yükselme tutkusunun yaptırmak istediği kötülükler sebebiyle yaşanan iç çatışma

B) Kişinin yükselme hırsıyla yaptığı kötülükten doğan vicdan muhasebesi

C) Ulaşılan bir makama layık olup olmadığını düşünen bir insanın ruhsal çatışması

D) Başarıya ulaşmada yönteme sahip olmanın ve motivasyonun önemi

E) Birine duyulan sevginin, insanı kişiliğine aykırı davranışlara yöneltmesinin pişmanlığı

9. Yazma, tekstilin doğrudan fırçayla veya basılacak desenin rölyef olarak oyulduğu bir tahta kalıpla ya da hem fırça hem de kalıbın birlikte kullanılmasıyla desenlendirilmesi yöntemine verilen addır. Batıdaki adı "block printing" olan "kalıp baskı" sanatı, Anadolu'da "yazmacılık" olarak adlandırılıyor. Kültür harmanı olan Anadolu'da halk sanatı olarak doğup gelişen yazmacılık sanatının en güzel örneklerine İstanbul'da rastlanıyor. Türk yazmacılık sanatının tarihçesi hakkında bilgi veren 16, 17 ve 18. yüzyıllara ait mevcut örneklerden anlaşıldığına göre Osmanlı döneminde, Amasra, Bartın, Diyarbakır, Gaziantep, Hatay, İstanbul, Kastamonu, Tokat, Yozgat ve Zile, Anadolu'da bu sanatın uygulandığı başlıca merkezler olmuş.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi söz konusudur?

A) Nesnelere, insanlara özgü nitelikler yükleme

B) Betimleyici bir yol izleme

C) Açıklama ve tanımlamaya yer verme

D) Gözlem gücüyle ayrıntılar seçme

E) Örneklerden ve karşılaştırmalardan yararlanma

@tgdenemeleri

10. Ernest Hemingway'in bütün eserleri özellikle de İhtiyar Balıkçı'sı hayatımı ve kariyerimi büyük ölçüde etkiledi. Çünkü Hemingway'i, çocuk yaşlarımda okumuştum. Hemingway, hemen benim idolüm hâline gelmişti. Onu sadece bir yazar olarak değil, dünya gençliğinde uyandırdığı macera duygusu nedeniyle de çok sevdim. *İhtiyar Balıkçı*'yı birçok kez okuduktan sonra bazı bölümlerini ezberlemiştim. İşte o zaman ben yazar olmaya ve onun gibi macera dolu bir hayat sürmeye karar verdim.

Bu parça, aşağıdaki sorulardan hangisinin karşılığı olarak söylenmiştir?

A) Yazar olmak yetenekle mi okumayla mı daha çok ilgilidir?
B) Bir yazar olarak Hemingway'i ve Amerikan edebiyatını nasıl buluyorsunuz?
C) Sizi yazar olmaya yönelten ve yaşam biçiminizi etkileyen bir yazar var mı?
D) Roman alanına yönelip başka türde yazmamanızın nedeni nedir?
E) İyi bir okuyucu olduğunuzu düşünüyor musunuz?

11. (I) Güzel Anadolu'muz bir medeniyetler, kültürler beşiği. (II) Bu beşikte gelişip olgunlaşan ve kendi özünden sentez yaratan Osmanlı sanatının kökleri, ulu bir çınar ağacınınki gibi derinlere doğru uzayıp gider; aynı dokuma sanatı gibi... (III) Çağlar boyu Anadolu kadınının elinde renk renk, desen desen, çeşit çeşit biçimlere bürünen dokumaların kökleri ta bin yıllar öncesine, Frigyalılara uzanır. (IV) Asya'dan Anadolu'ya, Gordion (Ankara) yöresine yerleşen Frigyalıların, MÖ 8. yüzyılda yüksek düzeyde dokuma ürettikleri biliniyor. (V) Dokumalara hayranlık duyan Pontuslular da ne yapıp edip bu tekniği öğrenerek üretime geçer böylece.

Anadolu ve dokumacılığın anlatıldığı bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) I. cümlede, ünsüz değişimi vardır.
B) II. cümlede, ünsüz benzeşmesine yer verilmiştir.
C) III. cümlede, birden çok ulama yapılmıştır.
D) IV. cümlede, ünlü daralması yoktur.
E) V. cümlede, "öğrenerek" sözcüğünden sonra virgül (,) getirilmelidir.

12. Ben ağlarım sen ağlama sakın kadere
Sen yer verme sıcacık yüreğinde kedere
Ne diyeyim benden çekip giden
Sana karanfiller, güller yakışır

Bu dizelerde aşağıdaki ses olaylarından hangisi <u>bulunmamaktadır</u>?

A) Ünsüz yumuşaması
B) Ünlü daralması
C) Ünsüz düşmesi
D) Ünsüz sertleşmesi
E) Ünlü değişmesi (ünlü kalınlaşması)

13. Sana geliyorum yalnızlıklardan
Yürüdükçe hicran gülüyor gibi
Yüreğimde dağlar yükseldi kardan
Vuslat adım adım ölüyor gibi

Bu dizelerde aşağıdaki ses olaylarından hangisi <u>yoktur</u>?

A) Ünsüz benzeşmesi
B) Ünlü düşmesi
C) Ünlü daralması
D) Ünsüz düşmesi
E) Sert ünsüz yumuşaması

14. Hiçbir kültür dalı, katışıksız bulunamaz. (I) Kendinden başka bir şeye yer vermeyen bir kültür etkinliği tasarlamak güçtür. (II) Salt şiir bile çoğunlukla dinle, ahlakla, bilgi ve irfanla iç içedir. (III) Gerçekte kültür dalları karşı karşıya geldiklerinde bile birbirine dolanarak ortaya çıkarlar. (IV) Bu bakımdan tarih, ekonomi, yaşayış ve inanış biçimi ile sanatın birbirini beslememesi, etkilememesi düşünülemez. (V) Dolayısıyla sanatın toplumla, devletle, dinle ve siyasetle kaynaşması en olağan kültür olaylarından biridir.

Bu parçadaki numaralanmış yerlerden hangisine "Hatta sıfır etkileşimli iki kültür alanı düşünmek imkânsızdır." **cümlesi getirilirse parçanın düşünce akışında bütünlük sağlanır?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

@tgdenemeleri

15. Metropoller önce ormanlarını, sonra korularını, ardından (I) da ağaçlarını yitirir (II). Yiten yalnızca ağaçlar ve bitkiler (III) olmaz. Doğanın yaşam zincirinin parçaları olan hayvanlar da bu trajediden paylarını alır. İnsanlar onları ansiklopedilerde, TV belgesellerinde görmeye başlar ve gerçekte yitirdiklerinin (IV) yaşadıkları dünyanın ortak zenginliği (V) olduğunun farkına varmaz.

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisinde bir ses olayı olmamıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

16. (I) Koruluk da kamp yapmış, uyumayan üç beş motorcunun hararetli konuşması ve kahkahası işitiliyordu. (II) Bu yaşlı gezegeni, hiç bu kadar tedirgin görmemişdim. (III) Yüzlerce araç ışıklara göre beklemek zorunda kaldı. (IV) Dolunay, krom levha gibi asılmıştı orada. (V) Hayta bir gezgin edasıyla uzakta ve yapayalnızdı.

Yukarıda numaralanmış cümlelerden hangilerinde yazım yanlışı yapılmıştır?

A) I ve II B) I ve IV C) II ve IV
D) II ve V E) III ve V

17. Yeni bir şehre girmenin zevkini hiçbir şeye değişmem. Hele, Rumeli? (I) Belki de Avrupa'nın uzak memleketlerinden gelen yolcuların son 450 yıldır, İstanbul'a (II) girmeden önceki son durağı... (III) Mimar Sinan'ın tüm dehasını yansıttığı Büyükçekmece Külliyesinden; geçmiş zaman yolcularının ve ihtişamlı Osmanlı ordularının , (IV) Marmara Denizi ve Büyükçekmece Gölü'nün ve tabii tarihin kıyısındaki o güzelim son ve ilk duraktan... (V) Bugün İstanbul'un en güzel sayfiyelerinden biri olan tarih kokulu Büyükçekmece'den... Evliya Çelebi'nin, 17. yüzyılda Eyüp Kadılığına bağlı bir nahiye olarak bahsettiği Büyükçekmece'nin geçmişi Bizans dönemine kadar uzanıyor.

Bu parçadaki numaralanmış noktalama işaretlerinden hangisi yanlış kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

18. Hasret çok buruk, güçlü bir duygudur (I) Buraya geldiğimden beri muazzam bir İstanbul hasreti var yakamı bırakmayan (II) Bir başka ülkeye, bir başka şehre, bir başka ben'e yolculuk etmek, oraya varınca da usul usul, sinsi sinsi ve kendi kendine dahi itiraf etmeden özlemek İstanbul'u (III) Sonra tam da alıştığını zannederken İstanbulsuzluğa, paylaşamamak acını, ne oradakilerle ne buradakilerle (IV) Sürgün ile memleket arasında bir ara bölge var, bir eşik, ben o eşikte yaşayanlardanım (V)

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangilerine üç nokta (...) getirilmelidir?

A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) IV ve V E) III ve V

19. Yaşamı, susuz düşünemeyiz ( ) hangi kültür düzeyinde olursak olalım, ister göçebe avcı ister endüstri devrimini tamamlamış kent toplumunda olalım su, yaşamın temelini oluşturur ( ) İnsan çok farklı coğrafi ortamlara uyum sağladı. Suyun damlasının bile değerli olduğu en kurak çöllerden suya doymuş bataklıklara kadar her yerde yaşamayı becerdi ( ) suyu elde etmeyi, denetlemeyi öğrendi.

Parçada ayraçlarla ( ) belirtilen yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri sırasıyla konmalıdır?

A) (;) (:) (:) B) (.) (;) (;) C) (:) (,) (!)
D) (.) (;) (-) E) (;) (.) (;)

20. Şirketimizin kısa bir süre içinde düze çıkacağına inanıyorum.

Altı çizili sözün cümleye kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde vardır?

A) Dershanemiz, ilkelerine sıkı sıkıya bağlıdır.
B) Başarının sırrı, çok çalışmakta değil, düzenli çalışmaktadır.
C) Kardeşim sonunda maddi sıkıntılarından kurtuldu.
D) Ayrıntı, önemsiz gibi görünebilir ancak gerçekler ayrıntıda saklıdır.
E) Okul, şehrin dışında bir alana taşınacakmış.

@tgdenemeleri

21. "Biz, sözün ardından koşmamalıyız; söz bizim ardımızdan koşmalı, bize hizmet etmeli." **cümlesinde anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Sözün önemi
B) Sözün gücü
C) Sözün gereksizliği
D) Sözün işlevi
E) Sözün başarısı

22. Meşhur bir yazar, geçenlerde, "Avrupa, maneviyat sahibi insanda acıma, erdemli insanda korku uyandırır." dedi. Durumun fotoğrafını çekmek, birkaç kelimeyle mümkün değildir!

Bu parçadaki altı çizili sözlerle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Olgu ve olaylara öznel yaklaşmak
B) Olguyu ayrıntılarıyla saptamak
C) Olaylara çağın gözlüğüyle bakmak
D) Olup bitenleri şaşkınlıkla izlemek
E) Olguların kaynağını incelemek

23. Sanat yapıtı ile "mesaj" sözcüğünün yan yana gelişi bana her zaman itici gelmiştir. İyi sanat yapıtları, büyük aşklara ve büyük kentlere benzer. Siz ne kadar isterseniz onlardan o kadar alırsınız. Hangi derinliğe ineceğiniz size bağlı.

Bu parçada sanat yapıtının hangi niteliği vurgulanmaktadır?

A) İnsanların ortak sorunlarını işlemesi
B) Anlam yoğunluğuna sahip olması
C) Özgün bir anlatıma sahip olması
D) Sanatçıya özgü nitelikler içermesi
E) Kolay anlaşılır olması

24.
- Yapay zekâ uygulamalarının kullanımının en yaygın olduğu alan hangisidir?
- Adını çok sık duyduğumuz sohbet robotu nedir ve sohbet robotunun kapsamında neler vardır?
- Sohbet robotlarının işlevi nedir?
- Sohbet robotları, hangi iletişim kanallarını kullanmaktadır?

Aşağıdaki araştırma sonuçlarından hangisi bu sorulardan herhangi biriyle ilişkili değildir?

A) Sohbet robotlarının bütün teknoloji şirketlerinin en önemli gelir kalemleri arasında yer almasından dolayı bu alandaki gelişmelerin çok hızlı olduğu ve inovasyon hızına yetişmenin mümkün olmadığı vurgulanmıştır.

B) Chatbot da denilen sohbet robotlarının mesajlaşma uygulamaları, web siteleri, mobil uygulamalar ve telefon aracılığıyla doğal dilde yapılan bir sohbeti simüle edebilen yapay zekâ yazılımları olduğu saptanmıştır.

C) Sohbet robotlarının çok görevli yapılar olduğu ve çeşitli sektörlerde firmalar tarafından web sitelerinde ve mobil uygulamalarda müşteri ilişkilerinde kullanıldığı belirlenmiştir.

D) Yapay zekâ uygulamalarının en fazla chatbot denen sohbet robotlarında kullanıldığı, bu uygulamanın hayatımızın her alanında bulunduğu ve pandemi sürecinde kazanılan alışkanlıklardan sonra daha da yaygınlaştığı tespit edilmiştir.

E) Hayatımıza hızla giriş yapan sohbet robotlarında yazı, ses ve video seçenekleri ile iletişim sağlandığı, yazıda aradığını bulamayanlara video seçenekleri sunulduğu, sosyal medya mecralarının da bu iletişimde kullanılabildiği ortaya konmuştur.

@tgdenemeleri

25. **Aşağıdaki parçalardan hangisi Nevzat Tarhan'ın "Herkesin hayatında uğrunda yaşamaya değer bir amaç ve çile çekmeye değer bir hedef bulunmalı." düşüncesine uzak düşmektedir?**

A) Yoksulluk, kimsesizlik, açlık ve sokakların tehlikelerle dolu labirentleri bile Jack London'u yaşamdan koparamamıştır çünkü bir gün yaşadığı trajedileri unutturacak bir şeyi gerçekleştirmeyi çok istiyordu: ünlü bir yazar olmak.

B) Aşk ve tutkusu olmayan insanın hayat yolculuğu, yakıtı olmayan arabanın birileri tarafından itilerek bir yere götürülmesine benzer. Cahil bir köylü iken içine dolan Hak ve halk sevgisiyle ölümsüzlüğe kavuşan Yunus Emre'nin motivasyon kaynağı işte bu aşktır.

C) Dostoyevski'nin kahramanlarının sahiciliği ile yazarın çok yönlü birikimi arasında doğrudan bir ilişki vardır. Yarattığı kahramanlara psikolojinin, sosyolojinin ve Rusya tarihinin perspektifinden bakmayı becerebilen bir büyücüdür o. Onun yazdıkları, bu sayede kuşatır okuyucuyu.

D) Mustafa Münir Özkul'un mutsuzluklarla dolu yaşamında problemli evlilikler ve ruhsal çöküntüler üst üste gelmiştir. Bu çöküntülerin ve yıkıntıların altından çok sevdiği tiyatroculuk, sinemacılık ve meddahlıkla çıkan sanatçının yaşama tutunmasının kaynağı işte bu tutkusu olmuştur.

E) Aziz Sancar'ı Aziz Sancar yapan şey, üstün zekâsı veya yetenekleri değildir. Uğruna her şeye katlandığı, 24 saatin yarısından fazlasını hiç aksatmadan yoluna feda ettiği bilimsel çalışmalardır ve bu çalışkanlığı sayesindedir ki Nobel'e uzanan yolda çok hızlı yürümüş, Mardin'in ücrasından bilim semalarının yıldızı olmaya çok hızlı biçimde yükselmiştir.

26. **Gazeteci:** Şiir anlayışınız bakımından kendinizi toplumculara mı, bireycilere mi yakın buluyorsunuz?

Şair: Sorunuz biraz müphem, biraz da anlamsız ama mutlaka bir cevap istiyorsanız sonuna kadar ferdiyetçiyim.

Gazeteci: Tamam da "halka inmek" diye bir moda var biliyorsunuz, bunu nereye koyacağız, bu kadar sanatçının halka inmenin yöntemini aradığı bir yerde olguyu yok saymak ne işe yarar?

Şair: Dostum, siz bu soruyu çok yukarılarda bir yerlerde, bir fil dişi kulede oturup da aşağıya inmek için merdiven arayanlara sorun; benim sanatçılığım böyle bir şey değil, ben sanatımın niteliğine bakarım, büyük sorunları çözmek için daha uygun araçlar var.

Aşağıdaki yargılardan hangisinin bu diyalogdaki şairin sanat anlayışıyla örtüştüğü söylenebilir?

A) Bir sanat eserinin değerini belirleyen ne kelime oyunlarıdır ne de cafcaflı cümlelerdir, sanat eserinin topluma dönük yüzü ne kadar güzelse o kadar değerlidir.

B) Halkın değerlerini küçümseyen bir yazın adamının yolu kaçınılmaz olarak yabancılaşmaya ve yalnızlığa çıkacaktır.

C) Sanatçının toplumun sorununu çözmek, yaralarını deşmek gibi bir derdi yoksa yani kalemini hakkın ve hakikatin emrine vermemişse yazdıkları değersizdir.

D) Halk ile iç içe, insanlara aynı hizadan bakan ve kişisel tutumunu estetiği yakalamak için muhafaza eden kişilere gerçek sanatkâr derim.

E) Kalemini bazen bir neşter, bazen bir silah, bazen de bir balyoz gibi kullanmayan kişinin sanatsal yetkinlikten uzak olduğunu düşünürüm.

@tgdenemeleri

6. BÖLÜM

SÖZCÜKTE YAPI (BİÇİM BİLGİSİ)

NELER ÖĞRENECEĞİZ?

- SÖZCÜK KÖKÜ
- EK VE ÇEŞİTLERİ
- YAPISINA GÖRE SÖZCÜKLER

BU KONUNUN ÖSYM SINAVINDAKİ YERİ

✔ ÖSYM sorularında bu konu sık sık yoklanmaktadır. Bu konuyla ilgili doğrudan soru sorulduğu gibi karma dil bilgisi sorularında seçeneklerde bu konuya yer verilmektedir.

@tgdenemeleri

Test 1

SÖZCÜKTE YAPI (BİÇİM BİLGİSİ)

• Kök • İsim Kökü • Fiil Kökü • Kökteş Kök • Sesteş Kök

1. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük, kökünün türü yönüyle ötekilerden farklıdır?**

A) Hırsız, ancak birkaç hafta sonra yakalanmıştı.

B) Geniş pencerelerin önünde güzel bitkiler vardı.

C) Herkes, görevini eksiksizce yerine getirmişti.

D) Okuma tutkum her geçen gün artıyordu.

E) Sınav sonuçları yakında açıklanacakmış.

2. Sokağa çıktığımızda (I) yağmur (II) damlaları uzamaya, ip, sicim olmaya başladı (III). Toprak ıslanıyor, ıslandıkça kararıyor (IV), çevreye (V) güzel bir koku (VI) yayılıyordu.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerin hangilerinin kökü fiil değildir?

A) I – IV – V B) II – III – IV C) III – IV

D) III – IV – V E) IV – VI

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük, ek alırken kökünde herhangi bir ses olayı olmamıştır?**

A) Acımasız yıllar, adamın saçlarını ağartmıştı.

B) Okulun artıklarıyla otuzdan fazla hayvan besliyorduk.

C) Güneş, gecekonduların üstüne doğru alçaldı.

D) Seninle ne zaman, nerede karşılaşacağımızı bilmiyorum.

E) Ağaçların yaprakları sonbaharın gelişiyle sarardı.

4. Yaşıyor (I) sihrini geçmiş (II) zamanın
Hâlâ bu taşlarda gülen (III) rüyanın
Güvercin bakışlı (IV) sessizlik bile
Çınlıyor (V) bu eski zaman vehmiyle

Bu dizelerde numaralanmış sözcüklerden hangilerinin kökü diğerlerinden farklıdır?

A) I ve II B) II ve III C) III ve IV

D) I ve V E) IV ve V

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük, kökünün türü bakımından diğerlerinden farklıdır?**

A) Gün ağarınca eşlarımızı toplayıp yola çıkarız.

B) Yeşil bir örtüyü andırıyordu ormanlar.

C) Gün olur gecikmiş çocuk gibi bağıra çağıra gelirim.

D) Sorunların birkaç gün içinde çözülmesi herkesi sevindirdi.

E) Kül bağlar içerimde bu kızıl kor yığını.

✓ ÖĞREN

görev'in kökü görmek fiili, başladı'nın kökü baş ismi, yakaladık'ın kökü yaka ismi, ekmek'in kökü ek-fiili, öneri'nin kökü ön ismidir.

@tgdenemeleri

6. Vadi tabanına söğüt ve ceviz ağaçları yayılırken yamaçları iğne yapraklı ağaçlar kaplıyor. Kısa bir moladan sonra deI II

reyi izleyip küçük bahçelerin arasından geçiyoruz. Sonra
III IV

köylülerden ikisi işini bırakıp yanımıza geliyor.
V

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisinin kökü, diğerlerinden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Yazılışları aynı olup farklı temel anlamlarda kullanılabilen sözcüklere sesteş (eş sesli) kök denir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük, bu açıklamayı örnekler?

A) Bütün gün senden haber bekledik.
B) Ünlü şairin son şiiri bu dergide yayımlandı.
C) Yemeğe iki baş soğan doğradı.
D) Herkes barış ortamında yaşamak ister.
E) Onu kaç gündür görmüyorsun?

8. Uykumun gelmesini umutla bekledim sonra bu bekleyişe
I II

düşlerimi ekledim. Bir kamp lambasının ışığında ilk çizgiyi çektim beyaz kâğıda.
III IV V

Bu cümlede numaralanmış sözcüklerden hangisi, kökünün türü yönüyle diğerlerinden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Herkesten uzak yaşayan yaşlı adamın oduncularınkine
I II

benzer elleri, kalın parmakları, sarı sakalı, büyükçe gözleri
III IV

ve dar bir alnı vardı.
V

Bu cümlede numaralanmış sözcüklerden hangisinin kökü, sözcük türü bakımından ötekilerden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Hem isim hem fiil olarak kullanılabilen aralarında da anlam bağı olan sözcüklere ortak (kökteş) kök denir.

Aşağıdaki dizelerin hangisinde bu açıklamayı örnekleyen bir kullanım vardır?

A) Seni korkutacak geçtiğin yollar.
B) Solduracak bir gül gibi ömrünü.
C) Toprağında bir taş olur beklerim.
D) Hiçbir tat bulamadım ekmeğinde aşında.
E) Sen varsın dünyada, bir de ben varım.

11. **Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerden hangisi, kökünün türü bakımdan ötekilerden farklıdır?**

A) Yaşlı kadın yorgun adımlarla bize yaklaştı.
B) Bu olaydan pek çok kişi etkilendi.
C) Dostlarla da yollarımız ayrıldı bir bir.
D) Kırgın kalbimi hiçbir şey teselli edemez.
E) Evlerin çatısını karlar kaplamıştı.

12. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinin yüklemi kökünün türü bakımından ötekilerden farklıdır?**

A) Çocuklar kimseye aldırış etmeden bahçede oynuyor.
B) Uzun zamandır vatanından ayrı yaşıyormuş.
C) Küçük bir taşla karşıdaki marketin camı çatladı.
D) Bütün gün hiçbir şey yemediği için çok acıkmıştı.
E) Duygusal sözleri salondakileri etkilemişti.

@tgdenemeleri

Test 2

SÖZCÜKTE YAPI (BİÇİM BİLGİSİ)

• Çekim Eki • Yapım Eki

1. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinde** "-den, -dan" **eki, çekim eki olarak kullanılmamıştır?**

A) Evin karşı köşesinden son model bir araba çıkıverdi.

B) Bu ümitsizlik kokan sözleri, sizden hiç beklemezdim.

C) Arsayı, iki erkek kardeş tam ortasından bölmüşlerdi.

D) Gün olur, içten bir söze kapılmak ve inanmak ister insan.

E) Çocuğun gözlerinden mutluluk okunuyordu.

2. İspanya'da küresel ısınmanın yarattığı (I) kuraklık nedeniyle 2023'te zeytinyağı üretimi (II) çok azaldı. Bu da hırsızların zeytinyağını da hırsızlık kalemlerinden biri yapmalarına neden oldu 2024'ün ilk iki ayında hırsızların süpermarketlerden en fazla çaldığı (III) ürün zeytinyağı oldu. Süpermarketler, hırsızlığı (IV) önlemek için zeytinyağı şişelerini birbirine zincirleyip raflara kilitlemeye başladı. Kıtlığı yaşanan zeytinyağının fiyatı (V) da el yakıyor ve yetkililer, bu durum için çare arıyor.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi belirtme durumu eki almıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde** "hem yapım hem çekim eki" **almış bir sözcük vardır?**

A) Yıllarca onun yolunu gözledim.

B) Gece gökyüzünü seyrederim.

C) Akşam, eve yorgun dönerdi.

D) Çocukları çok severdi.

E) Caddeden geç ama dikkatli ol.

4. İtalya Başbakanı Georgia Meloni, yapay (I) zekâ projelerini (II) teşvik etmek için 1 milyar avroluk bir yatırım (III) fonu kurulacağını açıkladı. YZ teknolojisinin kullanımını yönetmek (IV) için "etik kurallar" çağrısında (V) bulunan Meloni, yeni fonun amacının "bir İtalyan üslubu" yaratmak olduğunu dile getirdi.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerin yapısıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. sözcük, yalnızca yapım eki almıştır.

B) II. sözcük, yalnızca çekim eklerini almıştır.

C) III. sözcük, birden fazla yapım eki almıştır.

D) IV. sözcük, hem yapım hem çekim eki almıştır.

E) V. sözcük, bir yapım ve iki çekim eki almıştır.

5. Piyasa araştırma şirketi (I) Euromonitor International, 2023 yılında en fazla ziyaret edilen şehirleri (II) açıkladı. Buna göre listenin başında İstanbul yer aldı. İstanbul'u (III) ziyaret edenlerin sayısı 20 milyon 200 bin. 18 milyon 800 bin ziyaretçiyi (IV) ağırlayan Londra ikinci sırada. Dubai, 16 bin 800; Antalya 15 bin 700 ziyaretçi sayılarını (V) yakaladı. Paris beşinci, Hong Kong ise altıncı sırayı aldı.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi belirtme durumu eki almamıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. "Günlerdir (I) gizemli (II) denizlerde (III)
Yanıp sönüyordu (IV) ışıklar (V)"

Bu şiirde, numaralanmış sözcüklerden hangisi, hem yapım hem çekim eki almıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

@tgdenemeleri

7. Psikoloğun insanlardan öğrenebilecekleri nelerdir? Bilimsel bakış açısı ile bu sorunun cevabını bulma çabası, fazlasıyla zor ve karmaşık bir biçim alacaktır. Bununla birlikte böyle bir çaba, birçok açıdan yararlı olacaktır.

Bu parçada aşağıdaki durum eklerinden hangisi yoktur?

A) İlgi B) Ayrılma C) Yönelme
D) Bulunma E) Belirtme

8. İlk görüşte başlar kalplerde telaş
I
Çok erken kıyılır gönül nikâhı
II
Sevgi yudumlar göz yavaş yavaş
III IV
Bakarken kıyılır gönül nikâhı
V

Numaralanmış sözcüklerin hangilerinde yapım eki yoktur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. İngiltere Veliaht Prensi William'ın eşi Prenses Kate'in kanser tedavisi gördüğünü açıklaması bir farkındalık oluştur-
I II
du. Prenses, 42 yaşında ve konforlu bir hayat yaşıyor.
III
Buna rağmen kansere yakalandı öyleyse kanser için 50 yaş altında da dikkatli olmak gerekir diyen uzmanlar, 1990-2019 yılları arasında erken yaşta görülen kanserlerin
IV
yüzde 79 arttığını belirttiler ve 2030 yılına kadar gençlerdeki
V
kanser vakalarının yüzde 31 artacağını öngörüyorlar.

Bu parçada altı çizili sözcüklerden hangilerinde "Sözcüklerde önce bütün yapım ekleri biter, sonra sözcük çekim eklerini alır." kuralına aykırı bir yapılanma söz konusudur?

A) I ve II B) II ve IV C) II ve V
D) III ve IV E) III ve V

10. Rimbaud'un *Cehennemde Bir Mevsim* kitabında yaban bir adam oluşunun nedenlerini çizdiği herkesçe kabul edilmiş gibidir. Bütün kitap boyunca hep kendini anlatmaya çalışır.

Bu parçada aşağıdaki durum eklerinden hangisi yoktur?

A) İlgi B) Bulunma C) Belirtme
D) Yönelme E) Ayrılma

11. "Romanında insanlık kavramını uzun uzun anlatmıştı yazarımız."

Bu cümle için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) "Romanında" sözcüğü birden çok çekim eki almıştır.
B) "insanlık" sözcüğü somut bir kökten soyut bir gövde olarak türemiştir.
C) "kavramını" sözcüğünde belirtme hâli eki de kullanılmıştır.
D) "anlatmıştı" eylemi sadece çekim eki almıştır.
E) "yazarımız" sözcüğü yalın isimdir.

12. Bazen bizi sevdiğimiz besinlere götüren şey, aslında
I
midemiz değil, duygularımızdır. Özellikle de kaygılı, sinirli ve huzursuz hissettiğimizde duygusal açlığımızdan dolayı kendimizi birden mutfakta buzdolabının başında ya da
II III
TV'nin karşısında çikolata yerken buluruz. Peki, acaba bizi bu duruma getiren nedir? Hepimizin zaman zaman yaşadığı
IV
duygusal açlık konusunda bilgilenmeliyiz.
V

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi iyelik eki almamıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

@tgdenemeleri

Test 3

SÖZCÜKTE YAPI (BİÇİM BİLGİSİ)

• Eklerin İşlevleri – Eklerin Anlamları • Basit Sözcük • Türemiş Sözcük

1. Halk oyunu gösterilerinden anlıyoruz ki halkımızın çağdaş
(I) (II) (III)
insanlık horonuna katılmasına bir engel yoktur.
(IV) (V)

Bu cümledeki altı çizili sözcüklerden hangisi, yapım eki almamıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. I. Öldük, ölümden bir şeyler umarak
II. Bir büyük boşlukta bozuldu büyü
III. Nasıl hatırlamazsın o türküyü
IV. Gök parçası, dal demeti, kuş tüyü
V. Alıştığımız bir şeydi yaşamak...

Bu şiirin hangi dizesinde, yapım eki almış bir sözcüğe yer verilmemiştir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde** "-cık, -cik" **ekiyle biçimlendirilmiş sözcük, pekiştirme ve küçültme anlamından sıyrılarak somut bir varlığa ad olmuştur?**

A) Yaylada, iki de kızılcık ağacımız vardı.
B) Kısacık moladan sonra, tekrar yola çıktık.
C) Gençliğimde, incecik bir delikanlıydım.
D) Daracık bir odada, yarım saat bekledik.
E) Küçücük sorunları bile kendine dert ediyor.

4. İngiltere'nin önde gelen gazetelerinden *Daily Mail* gazetesi uluslararası seyahat uzmanlarına ve sektör çalışanlarına "Dünyanın (I) en güzel plajı (II) hangisidir?" diye sordu.

Türkiye'den "Mavi Lagün" ilk sırada yer aldı. "Kristal beraklığındaki denizi (III), altın kumuyla eşsiz bir plaj olan Mavi Lagün, Ölüdeniz Tabiat Parkı'nda yer aldığından doğal güzellikleri de korunuyor." ifadeleriyle anlatılan plajın otantik dinlenme olanağı sunduğu (IV), 1960 metre yüksekliğindeki Babadağ'da yamaç paraşütüyle uçma keyfi yaşanabileceği bilgilerine de yer verildi. Muğla ilinin Fethiye ilçesine bağlı Ölüdeniz'i ve çevresini (V) öven yazılar, ayrıca "çok farklı beklentilere cevap veren bir turizm destinasyonu" bilgisine de yer verdi.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi belirtme durumu eki almıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Sanatçının yapıtlarında (I) ağırlığı (II) köy yaşamının (III) zorlu (IV) yanları (V) oluşturuyordu.

Bu cümledeki numaralanmış sözcüklerden hangisi, yapım eki almamıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. "Arkadaşımla (I) aynı diyeti uyguluyor ve aynı sporu yapıyoruz ama ben onun gibi kolay kilo veremiyorum (II)." diye şikâyet edenler "genlerin de kilo vermede adaletsiz olduğunu" düşünmeliler. Araştırmaya göre obezite genine sahip olan kişilerin, genetik yatkınlığı (III) olmayanlarla aynı kiloyu verebilmeleri için yüzde 73 oranında daha fazla spor yapmaları gerekiyor.

Bu parçadan numaralanmış sözcüklerin yapısı aşağıdakilerden hangisinde sırasıyla verilmiştir?

A) Basit - Birleşik - Türemiş
B) Türemiş - Türemiş - Türemiş
C) Türemiş - Birleşik - Türemiş
D) Birleşik - Birleşik - Türemiş
E) Birleşik - Basit - Basit

@tgdenemeleri

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, altı çizili sözcük iki yapım, bir çekim eki almıştır?**

A) Çocuklara bayramlık alabilmek için patrondan avans istedi.

B) Böyle bir söylenti, şirketin tüm itibarını zedeleyebilirdi.

C) Kurulda, öğrencilerin durumu yeniden görüşülecek.

D) Görevliler, olayla ilgili soruşturma başlatmaya karar verdi.

E) Titrek bir sesle, suçsuz olduğunu, arkadaşının kurbanı olduğunu söyledi.

8. "Şairde yaşanmışlık (I) aramak (II), gerek halkın (III) gerek eleştirmenin (IV) çok eski bir alışkanlığıdır." (V)

Bu cümledeki numaralanmış sözcüklerden hangileri hem yapım hem çekim eki almıştır?

A) I ve III B) III ve V C) IV ve V

D) I ve V E) II ve III

9. **Aşağıdakilerin hangisinde** "-lık, -lik, -luk, -lük" **eki, soyut bir kavramdan somut bir ad türetmiştir?**

A) Mısır tarlalarına kargalar için korkuluk dikerdik.

B) Neyse ki adam, bize bir kötülük etmedi.

C) Güzellikle uyarmasından etkilenmiştik.

D) Ayrılık saati geldiğinde ağlamaya başladı.

E) Yaptığı görgüsüzlük, günlerce konuşuldu.

10. **Aşağıdakilerin hangisinin yüklemi, eylemden türemiş eyleme örnek gösterilebilir?**

A) Kedimiz, geceleyin sessizce yavrulamış.

B) Davete gelenleri, başıyla selamlıyordu.

C) Gürültü yapanları, iki görevli kovaladı.

D) Çocukları görünce araba yavaşladı.

E) Başkan müjdeyi verince hepimiz alkışladık.

11. **Aşağıdakilerin hangisinde, altı çizili sözcük, farklı görevde bir ek almıştır?**

A) Ona, söyleyecek sözüm de kalmadı.

B) Burası, gerçekten de yaşanacak yermiş.

C) Borçları ödeyecek param da kalmamıştı.

D) Acele et, kaybedecek zamanımız yok.

E) Kitapları bırakacak, sonra sana getiririm.

12. "Sıradan kitaplar, gençleri okumaktan soğutuyor."
Bu cümlede "-dan" eki, eklendiği sözcüğe yeni bir anlam katmıştır.

Aşağıdakilerin hangisinde, bu ekin böyle bir görevde kullanılışına örnek vardır?

A) Trenden inince rahat bir soluk aldı.

B) Bu evden, önümüzdeki yıl çıkacağız.

C) Yazarın bu kitabından çok yararlandım.

D) Sudan bahanelerle işe geç geliyordu.

E) Gecenin bu saatinde nereden geliyorsun?

@tgdenemeleri

Test 4

SÖZCÜKTE YAPI (BİÇİM BİLGİSİ)

• Sözcüklerin Türetilişi • Yapım Eklerinin İşlevleri

1. Siz de kendinizi gerekli tüm alt yapıya (I) sahip olmanıza rağmen mutsuz hissediyor musunuz? Hani şöyle dışarıdan kendi hayatınıza baktığınızda (II) aslında gözle görülür bir problem yokken sırf korkularınız, güvensizliğiniz (III), tereddütleriniz, bir şeylere karşı var olan bağımlılık (IV) duygunuz ve buna benzer birçok şey yüzünden hayatınızın zindana döndüğünü görüyor musunuz? Belki de sizin için asıl sorun geleceğe güvenememenizdir. Ya da yaşadığınız günden memnun olmamanız sizi gelecek için büyük bir umutsuzluğa (V) sevk ediyordur.

Bu cümledeki numaralanmış sözcüklerden hangileri, birden çok yapım eki almamıştır?

A) I - IV B) I - II C) II - III D) III - IV E) IV - V

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde** "-dır, -tır" **eklendiği sözcüğün yapısını değiştirmiştir?**

A) Elindeyse şu geçen zamanı durdur.
B) Hâlâ doludur bahçeler en tatlı sesinle.
C) Artık tembelliği bırakmanın zamanı gelmiştir.
D) Şiir, ateşe tüneyen bir kuştur.
E) Tembellik sadece sorunları erteleme yoludur.

✓ ÖĞREN

-dır, -tır eki bir fiilden yeni bir fiil yaparken yapım ekidir ve fiil türettiği için -mak -mek ekiyle tamamlanabilir:

Soruyu çözdürdü. Ekmekleri pişirttirdim.

Arabayı durdur. Bu dert beni öldürecek.

***Not:** -dır, -tır eki ek fiil iken çekim ekidir ve yan ad soylu sözcüğü yüklem yapar ya da bir kip ekinden sonra gelip kesinlik yahut olasılık anlamını güçlendirir:*

Bu konu zordur. Bu konu kapanmıştır. Mehmet sizi anlıyordur. Doğacaktır sana vadettiği günler Hakk'ın.

Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyet.

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcükte yapım eki yoktur?**

A) Maçtaki taraftarların hareketleri kameralarca izlenecekmiş.
B) Toplantıyı önemsediği için gömleğini güzelce ütülemişti.
C) Bu, okurların tek okuyuşta anlayamayacağı bir romandı.
D) Roman okuma çalışmalarımız yeniden başlayacaktı.
E) Köy çocukları okusun diye köy okullarına kitap yollamalıyız.

4. Şiir, insanı sağlam bir yerinden yakalamalı (I), tutmalı. O yerde bütün insan soyu (II) birleşmeli (III), hangi dile aktarılırsa aktarılsın, okuyanı sarmalı (IV), kavramalı. İşte geçmişten kalan büyük (V) şiir, ileri itici şiir budur.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerden hangisi, eylemden türemiş ad soylu sözcüğe örnek olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. İstanbul'un mimarisini tanımak, mimarinin başka alanlardaki uzantılarını da tanımaya kapı aralar. Bu bilgiler, insan unsuru konusunda da ipuçları verir.

Bu parçada aşağıdaki durum eklerinden hangisi yoktur?

A) Belirtme
B) Bulunma/kalma
C) Yönelme/yaklaşma
D) İlgi
E) Çıkma/ayrılma

@tgdenemeleri

6. **Aşağıdaki cümlelerde yer alan altı çizili sözcüklerden hangisi gövdeden türememiştir?**

A) Evde rahat çalışmak için odama bir kitaplık aldım.
B) Herkes yaşam savaşı içinde bir rol üstlenmeye çalışıyordu.
C) Köpek kulübesine yeni bir yemlik yaptırdım.
D) Bahçedeki çimler bir güzel sulanmıştı.
E) Çocuğu gözcülük yapması için kapıya dikmişler.

7. **Aşağıdaki cümlelerde yer alan altı çizili sözcüklerden hangisinin köküyle gövdesi türdeştir?**

A) Teyzem unutkan bir yapıya sahipti.
B) Sınıfa yeni bir askı getirmelerini söylemiş.
C) Çocuk kısa bir süre etrafına bakındı.
D) Evin çatısı kış boyunca akmıştı.
E) Yarışmalar bu akşam yeniden başlıyor.

8. **Aşağıdakilerin hangisinde yüklemin aldığı** "-r, -ar" **eki diğerlerinden farklı bir görev yapmaktadır?**

A) Her yıl bu ilçede tatil yapardı.
B) Otobüsün hep aynı koltuğuna otururdu.
C) Duygularını aktarabilmek için hep şiir yazardı.
D) Çocuklar her pazar burada oynardı.
E) Arkadaşlarını dün yemeğe çıkardı.

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük farklı işlevde bir ek almıştır?**

A) Bu çölde bu bitki yetişmez.
B) Bir duman kapladı bütün ovayı.
C) Umutların bittiği yerde hayat biter.
D) Bunca basın mensubu bu haberi atlamış.
E) Kavşaklarda kırmızı ışık şart.

10. 27 Mart 2024 Perşembe günü(I) Türkiye'nin ilk yerli otomobi-(II)linin üretim ekibinde yer alan Gündüz Sait Güngen 99 yaşında sessizce veda etti hayata(III). 1961 yılında üretilen Devrim otomobilinin amblemini(IV) tasarlayıp otomobilin kaportasına(V) monte eden oydu.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi hem iyilik hem belirtme durumu eki almıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. **Aşağıdakilerin hangisinde, altı çizili sözcüğün aldığı yapım eki, sözcükte bir ses düşmesine yol açmıştır?**

A) Kış güneşini çok severim, düşünür, hayal ederim.
B) Yeni bir hayat, yeni bir sayfa başlıyor diye, seviniyordum.
C) Yorgun argın işten dönenleri balkondan seyrediyorum.
D) Paraya pula değil, gelecek günlerin aydınlığına inanıyorum.
E) Yağmur başladı, kurak günler geride kalacak.

12. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinin yükleminde yapım eki vardır?**

A) Yere düşen çocuğun bacağı iki yerinden kanıyor.
B) Bazı telefonlar günde kaç adım attığımızı sayıyor.
C) Çocuk tatil günlerini hatıralarına satır satır yazıyor.
D) Öğretmen, çocuklara sınavla ilgili açıklamalar yapıyor.
E) Isparta'da her taraf gül kokuyor.

@tgdenemeleri

Test 5

SÖZCÜKTE YAPI (KARMA)

• Birleşik Eylem • Birleşik İsim • Basit Sözcük • Türemiş Sözcük

1. (I) Biz, sanatın yaşamla ilgisini hiçbir zaman kuramadık. (II) Romanın trende, vapurda, evde güzel vakit geçirmek için okunabileceğini, resmin yapı sanatının bir parçası olduğunu kestiremedik. (III) Sanata, yaşantımızın dışında, havada anlamlar vermeye çalıştık. (IV) Güzel bir kentte, güzel bir evde oturmak, çağdaş yaşamın tüm olanaklarından yararlanmak ihtiyacı gibi sanatın da bir ihtiyaçtan doğduğunu kavrayamadık. (V) Sanatı yaşamın bir parçası hâline getiremedik.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinin yüklemi birleşik yapılı eylem değildir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Gençken insan, kendini bütün alışkanlıkların (I) dışında görmek ister. Toplum (II) yaşamında (III) olduğu gibi, sanat (IV) yaşamında da kuşaklar arasındaki çatışmalar (V) oradan doğar.

Bu parçada altı çizili sözcüklerden hangisi yapı bakımından diğerlerinden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. I. Devlet dairesinden ayrılarak serbest çalışmayı seçti.
II. Delil yokluğundan serbest bıraktılar.
III. Yarın serbestim, sizinle gelebilirim.
IV. Serbest konuşmaları yüzünden başına gelmedik kalmadı.
V. Zilin çalmasına on dakika kala öğretmen öğrencileri serbest bırakmıştı.

Yukarıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerden hangisi yapı bakımından diğerlerinden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Yağmur (I) pencereleri dövüyor, dışarıda soğuk bir rüzgâr esiyordu. İçerisi tütün (II) dumanıyla dolmuştu ama sıcaktı. Oysa sokak, soğuk (III) ve ıslaktı. Rüzgâr gözdağı verircesine evin (IV) pencerelerine vuruyordu. Işık (V) kaybolmaya yüz tutmuştu.

Bu parçada numaralanmış altı çizili sözcüklerden hangisi işlevi bakımından diğerlerinden farklı bir ek almıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerden hangisi diğerlerinden farklı türde bir kökten türemiştir?

A) Erken başladı kışın fakir insanları zorlayan koşulları.
B) Soğuklar peş peşe gelince kömürleri kalmadı.
C) Sessizce içeri girip yaptığı yanlıştan dolayı özür diledi.
D) Uzun sözün çoğu zaman gereksiz olduğunu söylüyor.
E) Ölmeden önce çocuklarına, kalan son parasını paylaştırdı.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisindeki altı çizili birleşik ad diğerlerinden farklı bir yolla oluşmuştur?

A) Sebzelerin dibini oyan danaburnu böceğiymiş.
B) Etleri buzdolabına koymadan önce terbiye etmeye karar verdi.
C) Şehrin dışındaki iki katlı gecekonduda ailesiyle mutluydu.
D) Başarılı bir subay olan ağabeyi gibi yüzbaşı olmaya karar verdi.
E) Akşam yemekten sonra kuşlokumu denen kurabiyelerden atıştırdı.

@tgdenemeleri

7. İnsanlarla sağlıklı (I) bir diyaloğa (II) girmekteki ilk koşul kişinin (III) kendisine güvenmesidir (IV). Kendisine güvenmeyen kişi, korkacak ve insanlardan (V) uzak bir hayat kuracaktır.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi bir varlığın neye, kime ait olduğunu gösteren bir ek almıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisindeki altı çizili sözcük hem yapım hem çekim eki almıştır?**

A) İnsan, mücadeleye girdiği insanın yöntem ve davranışlarını benimsediği için onun gibidir.

B) Annelik duygusunun çok farklı olduğunu herkes bilemez.

C) Düşmanlıkların sonsuza kadar süreceğini düşünmek yanlıştır.

D) Düşmanını tanımayan birinin yaşama şansı yoktur.

E) Her insanda, başkasında gördüğü kusurdan bir ize rastlanır.

9. **Aşağıdaki dizelerden hangisinde** "-ma, -me" **eki diğerlerinden farklı bir işlevde kullanılmıştır?**

A) Bu çocuk, ne zaman susması gerektiğini öğrenmeli

B) Uzun zamandır yürümeyi ihmal ediyormuş.

C) Biraz da karşımızdakini anlamaya çalışsak daha iyi olur.

D) Konuşma sırası kendisine gelince kürsüye yöneldi.

E) Beni dinleme, yanlışı ben yapsam bile dinleme.

10. İhracat verilerine (I) göre Türkiye, 2022-2023 sezonunda (II) 73.388 bin ton kuru incir ihraç ederek tarihî rekor kırdı. İhracatçılar (III), 109 ülkeye kuru incir ihraç ederek Türkiye'ye 260 milyon dolar döviz kazandırdı. En çok ihracat 43,1 milyon dolarla ABD'ye gerçekleştirilirken Fransa 30 milyon dolarla ikinci, Almanya 29 milyon dolarla üçüncü sırada yer aldı. Öte yandan ihracat artışında (IV) Çin, yüzde 136'lık artış oranıyla en dikkat çekici ülke oldu ve 10 milyon dolarlık bir ihracat gerçekleştirdi (V).

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi "Bir sözcük yapım ve çekim eklerini birlikte alabilir." **yargısına örnek oluşturmaz?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Aylarca onlara ulaşamadığımız (I) olur. Oradaki hiç kimse bu tür bir işin (II), bu miktarda bir vergi (III) borcunun (IV) sorumluluğunu almak (V) istemez.

Bu cümledeki altı çizili sözcüklerden hangilerinin kökü sözcük türü bakımından diğerlerinden farklıdır?

A) I ve II B) I ve III C) I ve IV D) II ve IV E) III ve V

12. Yazarın sürekli yeni ve farklı bir anlatım yakalamaya çalışması, edebî dünyamızı renklendirecek güzel ve seviyeli eserlerin ortaya çıkmasını da sağlayacaktır.

Bu cümlede geçen sözcüklerin yapısıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) "yazarın" sözcüğü hem yapım hem de çekim eki almış türemiş yapılı bir isimdir.

B) "renklendirecek" sözcüğü ikiden fazla yapım eki almıştır.

C) "anlatım" sözcüğü bir varlığın neye veya kime ait olduğunu gösteren bir ek almıştır.

D) "eserlerin" sözcüğü yapı bakımından basittir.

E) "sağlayacaktır" sözcüğü isimden türemiş eylemdir.

@tgdenemeleri

Test 6

SÖZCÜKTE YAPI (KARMA)

• Basit • Türemiş • Birleşik Yapılı Sözcükler

1. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinde altı çizili sözcük yapı bakımından diğerlerinden farklıdır?**

A) Aile bireyleri olarak kendi aramızda biraz konuştuk.
B) Bir işi başarmak istiyorsan asla geriye dönme, arkana bakma.
C) Yaz gelince ormanlarımız nedense yanmaya başlar.
D) Akşamki yemek, organizasyon ve ortam çok güzeldi.
E) Dün akşam başının ağrısından bir türlü uyuyamamıştı.

2. **Aşağıdakilerin hangisinde altı çizili sözcük diğerlerinden farklı işlevde bir ek almıştır?**

A) Annem bugün oldukça dalgın görünüyordu.
B) Babamın durgun hâli pek alıştığımız bir durum değildi.
C) Yaşına, kişiliğine ve davranışlarına uygun birini arıyordu.
D) Böyle azgın köpekleri bahçede serbest bırakmamalısın.
E) Büyüklerine saygın kalmazsa kendine saygını da yitirirsin.

3. Ana dili, toplumun her kesimini yakından ilgilendiren en önemli kimlik ögesidir. Ulusal kimliğin gelişmesi, yerleşmesi, güçlenmesi ortak bir dil aracılığı ile olur.

Bu cümlede geçen sözcüklerin yapısıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) "toplumun" sözcüğü hem yapım hem de çekim eki almış türemiş yapılı bir isimdir.
B) "kimlik" sözcüğü soru zamirinden türemiştir.
C) "gelişmesi" sözcüğü aitlik bildiren bir ek almıştır.
D) "önemli" sözcüğü, yapı bakımından türemiştir.
E) "aracılığı" sözcüğü fiilden türemiş isimdir.

4. Soğuklar (I) şiddetini artırınca hayvanlara yem (II) almak için şehre iniyoruz (III).

Bu cümlede numaralanmış sözcükler yapı bakımından aşağıdakilerden hangisinde sırasıyla doğru olarak verilmiştir?

	I	II	III
A)	Basit	Türemiş	Türemiş
B)	Basit	Birleşik	Birleşik
C)	Türemiş	Basit	Türemiş
D)	Türemiş	Türemiş	Basit
E)	Basit	Türemiş	Basit

5. Her sabah her sabah suya giderken
Yâr yolunda toprak olsam toz olsam
Bakıp dört köşeyi seyran ederken
Kara kaş altında ela göz olsam

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Basit yapılı sözcüğün
B) Çekim eki almış sözcüğün
C) Türemiş yapılı sözcüğün
D) Birden çok yapım eki almış sözcüğün
E) Fiil çekim eki almış sözcüğün

6. Bana nispet çıkmış (I) yolun üstüne
Samur kürk giyinmiş alın üstüne
Taramış saçların belin üstüne
Bir elma yanaklı (II) sim gerdanlıdır (III)

Bu cümlede numaralanmış sözcükler yapı bakımından aşağıdakilerden hangisinde sırasıyla doğru olarak verilmiştir?

	I	II	III
A)	Basit	Türemiş	Türemiş
B)	Basit	Birleşik	Birleşik
C)	Türemiş	Basit	Türemiş
D)	Türemiş	Türemiş	Basit
E)	Türemiş	Türemiş	Birleşik

BİLGİ SARMAL

TYT TÜRKÇE SORU BANKASI

@tgdenemeleri

7. Akdeniz'de ve Ege Denizi'nde koruma altına alınan (I)

İstanbul Boğazı'nda ise sayısı (II) çok azalan yelkovan kuşlarının üreme alanlarını tespit etmek amacıyla bir çalışma başlatıldı. Proje kapsamında (III) 30 yelkovan kuşuna uydu vericisi (IV) takıldı. Bu proje, göç yollarının ve beslenme alanlarının korunması ve yelkovan kuşlarının nesillerinin devam etmesi açısından (V) önem arz ediyor.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi "Bir sözcük yapım ekiyle türetildikten sonra çekim ekiyle cümle içinde kullanıma girer.**" bilgisine örnek oluşturmaz?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. "-ık / -ik" **eki aşağıdaki cümlelerin hangisinde farklı görevde kullanılmıştır?**

A) Yırtık elbisesini değiştirip yanımıza geldi.

B) Böyle asık suratlı biriyle aynı odada olmak istemiyorum.

C) Mutfaktan yanık kokusu gelince hepimiz oraya koştuk.

D) Bebeğin acıktığını fark eden annesi biberon hazırladı.

E) Eşyaları göçük altında kaldığından başka bir eve taşındı.

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "**Bugünlerde gözlerim daha iyi görüyor.**" cümlesindeki** "-(i)m" **ekiyle aynı görevde bir ek vardır?**

A) Ben her konuda senden farklıyım.

B) Soğuk almışım, biraz rahatsızım.

C) O kıyafeti giymek için biraz şişmandım.

D) Acaba neden bu kadar hâlsizim?

E) Bugün daha da bozuk sinirlerim.

10. Rusya'nın Orenburg bölgesini (I) şiddetli yağış vurdu. Aşırı yağış (II) ve eriyen karlar sonrası Orsk kentinden geçen Ural Nehri üzerindeki barajın bir kısmı yıkıldı. Meydana gelen selin etkili (III) olduğu noktalarda su seviyesi 4 metreye kadar yükseldi (IV). Rusya ve Kazakistan'da meydana gelen su baskınları (V) 50 binden fazla kişinin tahliye edilmesine yol açtı ve birçok noktada olağanüstü hâl ilan edildi.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisinin kökü türü bakımından diğerlerinden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Sizi sevmeyene de saygı duymalısınız, olgun bir insansınız.

Bu cümledeki sözcüklerin yapısı için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) "Sizi" sözcüğü belirtme hâli eki almıştır.

B) "Saygı" sözcüğü isim köklüdür.

C) "Duymalısınız" sözcüğü yalnızca çekim eki almıştır.

D) "Olgun" sözcüğü fiil köklüdür.

E) "Sevmeyene" sözcüğü hem yapım hem de çekim eki almıştır.

12. Herkesin (I) yaşama (II) türküsü (III) başka
Lakin sevgi (IV) bir kardeşlik bir
Tut elinden çocukların gibi zor değil
Bütün insanları (V) sevgide birleştir.

Yukarıdaki dizelerde numaralanmış sözcüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. sözcük tamlayan görevinde zamir örneğidir.

B) II. sözcük, gövdeden türemiştir.

C) III. sözcük, belirtme hâli eki almıştır.

D) IV. sözcük fiilden türemiş bir isimdir.

E) V. sözcük yalnızca çekim eki almıştır.

@tgdenemeleri

7. BÖLÜM

SÖZCÜK TÜRLERİ

NELER ÖĞRENECEĞİZ?

- İSİM VE FİİL SOYLU SÖZCÜKLERİ TAMLAMALARI
- CÜMLE İÇİNDE SÖZCÜK GÖREVLERİ
- FİİLLERİ, EK FİİLİ, FİİLLERDE ANLAM KAYMASINI VE FİİLİMSİLERİ

BU KONUNUN ÖSYM SINAVINDAKİ YERİ

✔ ÖSYM sınavlarında sözcük türleriyle ilgili hemen her yıl soru çıkmaktadır. Bu sorularda başarılı olmak için sözcük türlerinin (isim, sıfat, zamir, zarf, edat, bağlaç, ünlem, fiiller, ek fiil ve fiilimsiler) iyi öğrenilmesi gerekir. Ayrıca bu konularla ilgili olan tamlamaların da iyi öğrenilmesinde yarar vardır. Tamlamalar, ÖSYM sınavlarında üzerinde sıkça durulan konulardan biridir.

@tgdenemeleri

DESEM Kİ

Desem ki vakitlerden bir nisan akşamıdır,
Rüzgârların en ferahlatıcısı senden esiyor,
Sende seyrediyorum denizlerin en mavisini,
Ormanların en kuytusunu sende gezmekteyim,
Senden kopardım çiçeklerin en solmazını,
Toprakların en bereketlisini sende sürdüm,
Sende tattım yemişlerin cümlesini.

Desem ki sen benim için,
Hava kadar lazım,
Ekmek kadar mübarek,
Su gibi aziz bir şeysin;
Nimettensin, nimettensin!

Desem ki...
İnan, bana sevgilim inan,
Evimde şenliksin, bahçemde bahar;
Ve soframda en eski şarap.
Ben sende yaşıyorum,
Sen bende hüküm sürmektesin.
Bırak ben söyleyeyim güzelliğini,
Rüzgârlarla, nehirlerle, kuşlarla beraber.
Günlerden sonra bir gün,
Şayet sesimi fark edemezsen,
Rüzgârların, nehirlerin, kuşların sesinden,
Bil ki ölmüşüm.
Fakat yine üzülme, müsterih ol;
Kabirde böceklere ezberletirim güzelliğini,
Ve neden sonra
Tekrar duyduğun gün sesimi gökkubbede,
Hatırla ki mahşer günüdür
Ortalığa düşmüşüm seni arıyorum.

Cahit Sıtkı TARANCI

@tgdenemeleri

Test 1

SÖZCÜK TÜRLERİ - ADLAR (İSİMLER)

1. Bu uçsuz bucaksız dünya içinde bil ki
I
Mutlu yaşamak iki türlü insana vergi
II III
Biri iyinin kötünün aslını bilir
IV
Öteki ne dünyayı bilir ne kendini bilir
V

Yukarıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi ad değildir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Çocuktuk, dondurmalarımızı yerdik sokak ortasında masumca, her taşını ezberlediğimiz Ortaköy-Beşiktaş arası Arnavut kaldırımda. Şarkılar söylerdik bazen avaz avaz birileri duysun diye.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Çoğul ad B) Özel ad
C) Tekil ad D) Topluluk adı
E) Somut ad

3. **Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerden hangisi ad değildir?**

A) Gezmek, benim için yeni yerler görmek demekti.
B) Son kitabında içten hikâyelere yer vermişti.
C) Köşe başındaki bu ev yeni restore edilmişti.
D) Bahar mevsimi gelince İstanbul'a doyum olmazdı.
E) Yazlıkların bahçelerinde erguvanlar açardı.

4. "Bir yazar hakkında ön yargısız olmak önemlidir." cümlesinde" "yazar" sözcüğü, tüm yazarları anlatacak şekilde kullanılmıştır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük yukarıdaki açıklamayı örnekleyecek şekilde kullanılmıştır?

A) Adanın tenha yollarında gidip gelirken hep çalışmayı düşünürdüm.
B) Halit Ziya, kitaplarının okunmadığını görünce eserlerini sadeleştirdi.
C) Otobüs koltuğunda uyuyan çocuk, molada da uyumaya devam etti.
D) Tren garı, son günlerde tıklım tıklımdı; herkes trenleri heyecanla bekliyordu.
E) Fotoğraf çekmenin en güzel yanı, o anı ölümsüzleştirdiğini bilmektir.

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde** "giyecek" **sözcüğü, tür yönüyle diğerlerinden farklıdır?**

A) Kış mevsiminde koyu renkli giyecekler tercih edilmelidir.
B) Giyecek ve yiyecek reyonlarında indirimler vardı.
C) Böyle önemli bir günde giyecek elbisesi olmadığını fark etti.
D) Eski giyeceklerinizi bu kutular yardımıyla başkalarına ulaştırabilirsiniz.
E) Yarın için giyeceğimi dolaba kaldırmak en iyisi olur.

6. Hafız'ın kabri olan bahçede bir gül varmış
I
Yeniden her gün açarmış kanayan rengiyle
II III
Gece bülbül, ağaran vakte kadar ağlarmış
IV
Eski Şiraz'ı hayal ettiren ahengiyle
V

Yukarıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi ad değildir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

@tgdenemeleri

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde topluluk adı kullanılmıştır?**

A) Her yıl düzenlenen bu etkinliklere, birçok sanatçı katılmaktadır.

B) Kafilenin gezdiği yerler içerisinde en çok sevilen yer, Taç Mahal'di.

C) Sınıfa garip bir sevinçle giren çocuklar, birbirleriyle hemen kaynaşmıştı.

D) Kalabalık caddenin iki kenarına dizilen araçlar, diğer araçların geçişini engelledi.

E) Şehrin dışındaki bu çıplak tepede yeşillendirme çalışmaları yapılıyordu.

8. **Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisinin türü diğerlerinden farklıdır?**

A) Şehrin ana girişinde bütün turistler fotoğraf çektirir.

B) Kazadan sonra sol omzundaki ağrı bir türlü geçmemişti.

C) Çocuklar yararına düzenlenen kermeste hepimiz çok eğlendik.

D) Parlak yapraklarıyla bilinen bu çiçek, her salonda olurdu.

E) Hüznü başarıyla şiire taşıyabilmişti.

9. Garibim
Ne bir güzel var avutacak gönlümü
Bu şehirde
Ne bir tanıdık çehre

Bu dizelerde ad görevli kaç sözcük vardır?

A) 3 B) 4 C) 5 D) 6 E) 7

10. **Aşağıdakilerin hangisinde altı çizili sözcük türün tamamını karşılayacak biçimde kullanılmıştır?**

A) Yirmi beş şehirde yapılacak sınava katılımın yüksek olması bekleniyor.

B) Şiir, Fuzuli'nin gençlik dizelerinden oluşturulmuş.

C) Pastoral tabloların sergilendiği bu serginin bu ayın sonuna kadar açık kalacağı duyuruldu.

D) Edebiyat tarihimizi bize hatırlatan bu derginin yankı uyandırması bekleniyor.

E) Bu çalışmada masalın çocuk gelişimine katkısını araştırmaya çalışmış.

11. İki elma gitmez oldu yüzümden
Ah ettikçe yaşlar gelir gözümden

Bu dizelerde ad göreviyle kullanılmış kaç sözcük vardır?

A) 3 B) 4 C) 5 D) 6 E) 7

12. Senin de yolun biter diner gözünde yaşlar.
I II III
Benim uğursuz yolum bittiği yerde başlar.
IV V

Bu dizelerde altı çizili sözcüklerden hangisi isim görevinde kullanılmamıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

@tgdenemeleri

Test 2

SÖZCÜK TÜRLERİ - ADLAR (İSİMLER)

1. Sıradan temaları kelimelerin gücüyle özgün bir roman hâline getirmişti.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisine yer verilmemiştir?

A) İsmin çıkma hâli eki almış isim
B) Belirtili isim tamlaması
C) Yönelme durumunda isim
D) Belirtme hâli eki almış isim
E) Çoğul isim

2. **Aşağıdakilerin hangisinde küçültme ismine yer verilmiştir?**

A) Bu küçücük kitapta aradığımız her şiiri bulamayız.
B) Anahtarı unutunca kapıyı maymuncukla açtık.
C) Yılancık da bir deri hastalığıdır.
D) Bu dereciğin sesi bana hep ilham vermiştir.
E) Ufacık parmakları vardı çocuğun.

3. Yazarlık (I) güç ve tuhaf bir meslektir. Bir talep olmaksızın, uydurulan gerekçelerle dünyayı (II) kendine zindan etme sanatıdır. Has yazarlar dışında kimsenin (III) bilmediği bir ülkede avare dolanmak denebilir. Çekilen kahrın sınırı (IV) ve haddi yoktur. Başka türlü söylersek eğer; yazar, camdan (V) bir yol üstünde, altı çivili pabuçla yürüyen kimsedir.

Numaralanmış cümlelerde altı çizili adlar için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. de yapım eki alarak soyut ad olmuştur.
B) II. de belirtme hâl eki almıştır.
C) III. de tamlayan eki almıştır.
D) IV. de tamlanan eki almıştır.
E) V. de ayrılma hâl eki almıştır.

4. **Aşağıdaki altı çizili adların hangisinde, ötekilerden farklı işlevde bir ek kullanılmıştır?**

A) Bu kitabı herkes çok beğendiği için kitabın ikinci baskısı yapılacakmış.
B) Sözleri herkesi hayrete düşürmeye yetmesine yetti ama bundan sonra ne olacak bakalım?
C) Hafta sonu biz de sizinle gelmeyi düşünüyoruz, diyordun hani ne oldu?
D) *Yaban* romanı, Yakup Kadri'nin en çok beğenilen romanlarından biridir bence.
E) Bu evi çok güzelmiş, eskisinin kasvetli bir havası olduğunu düşündüğüm için gitmezdim oraya.

5. Ümidim yılların seline düştü,
Saçının en titrek teline düştü,
Kuru yaprak gibi eline düştü,
İstersen rüzgâra salıver gitsin!

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Cins isim
B) Soyut ad
C) Topluluk ismi
D) Sıfat tarafından nitelenmiş isim
E) Somut isim

6. Aynı türden birden çok varlığın oluşturduğu bütünü karşılayan adlara topluluk adı denir.

Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi, topluluk adı olarak kullanılmamıştır?

A) Bence bu takım, bu yıl şampiyon olmayı kesinlikle hak etmiyor.
B) Bu gruptan çıkabilmesi için en az dört puana daha ihtiyacı var.
C) Ailesinden iyi bir eğitim almış bireyler sosyal hayatta sıkıntı yaşamıyor.
D) Öğrenciler, okulun belirlediği kurallara daima uymak zorundadır.
E) Bir sürünün peşine takılınca ava giderken avlanıyorduk neredeyse.

@tgdenemeleri

7. Alıp içinde sesler uçuşan bu akşamdan
Hafızamı bir deniz kıyısına çeken yol
Aydınlık rüyaların peşine düşen gondol
Mavi bir denizde yüzer gibi yanan şamdan

Yukarıdaki dizelerde ad durum eki almış kaç sözcük vardır?

A) 2 B) 3 C) 4 D) 5 E) 6

8. Roman, bir kişi (I) ya da bir grup insanın (II) başından geçenleri, onların iç ve dış (III) yaşantılarını belli bir kronolojik, mantıksal, duygusal ya da sanatsal ilişkiyi (IV) gözeterek öyküleyen uzun, kurgusal anlatıdır (V).

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi ad değildir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. **Aşağıdakilerin hangisindeki** "-ler, -lar" **eki cümleye** "abartma" **anlamı katmıştır?**

A) Amasra'da akşamları güneşin batışını seyretmeye bayılıyorum.
B) Çalışmak için ta Almanyalara giden gurbetçilerimizin sorunlarıyla ilgilenilmelidir.
C) Dayımlar, yarın akşam yemeğe geleceklerini telefonla bildirdiler.
D) Konuşmalar belli zaman sonra tekrara dönüyor, sıkıcı bir hâl alıyordu.
E) Hafta sonları, arkadaşlarıyla maç yapmak için evden çıkıp gidiyor.

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük küçültme adıdır?**

A) Adam üç gün art arda uykusuz kalınca gözünde arpacık çıkmış.
B) Bizim kümesin içine giren gelincik, civcivlerin bir kısmını boğmuş.
C) Minicik elleriyle bize bay bay etmeye çalışıyordu küçük çocuk.
D) Bu adacık iki ülke arasında sorun olmuştu.
E) Haftaya bademcik ameliyatı olabileceğini söyledi ve yanında olmamızı istedi.

11. "Romanın bir planını yapmıyorum başlamadan önce. Sadece kâğıt üzerinde değil, kafamda da yapmıyorum. Sadece romana dair bir duygu beni harekete geçiriyor."

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine örnek yoktur?

A) Tamlayan ve tamlanan eki almış sözcük
B) Hâl eki almış birden fazla sözcük
C) Hem soyut hem somut ad
D) Fiilden isim yapım eki almış sözcük
E) Topluluk isimleri

12. Bir yazarın (I) evini açması (II) kolay değildir (III), diye düşünürüm; ev mahrem (IV) olandır, kişiyi (V) ele verendir.

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerle ilgili aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) I. sözcük, türemiş addır.
B) II. sözcük, iyelik eki almıştır.
C) III. sözcük, ek fiilin olumsuzuyla çekimlenmiştir.
D) IV. sözcük, yalın hâlde somut bir addır.
E) V. sözcük, belirtme hâl eki almıştır.

@tgdenemeleri

1. Altın saçlarını sıkıca tarar
I
Sonra iki örgü yana bırakır
II
Ayağında pembe dallı mor şalvar
III IV
Taze gelin gibi süzülür Çakır
V

Yukarıdaki dizelerde numaralanmış sözcüklerden hangisi sıfat değildir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Birçok insanın aklında Rothschild ismi "büyük servet" anlamını çağrıştırsa da bu servetin kaç yılda kazanıldığı çok az kişi tarafından bilinir. Rothschildler, servetlerini rahat yaşamak için değil, bütün ulusların güç odaklarını yönetmek, böylece günümüze kadar ulusları kontrol etmek için kullanmışlardır.

Bu parçada aşağıdaki sıfat türlerinden hangisi yoktur?

A) İşaret sıfatı B) Belgisiz sıfat
C) Soru sıfatı D) Sayı sıfatı
E) Niteleme sıfatı

3. Bin atlı akınlarda çocuklar gibi şendik
Bin atlı o gün dev gibi bir orduyu yendik

Bu dizeler için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Birden fazla sayı sıfatı vardır.
B) Belgisiz sıfat kullanılmıştır.
C) Edat grubu niteleme sıfatıdır.
D) İşaret sıfatı kullanılmıştır.
E) Türemiş sıfat örnekleri vardır.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru anlamı bir sıfatla sağlanmıştır?

A) Şimdi, merak ediyorum, acaba bize bu konuda en iyi kim yardım edebilir?
B) Doğum gününde ona nasıl bir hediye alacağına karar verdin mi?
C) Bir gün boyunca seni aradım telefonlarıma neden bakmadın?
D) Bu hisselerden hangisini alırsak uzun vadede sence kâr ederiz?
E) Sınavdan istediğim puanı almak için ne kadar soru çözmem gerekiyor?

5. İki arkadaş, Yıldızeli'nden Sivas'a gitmek için
I
şosenin kenarında otomobil bekliyorduk.
II
Akıllının biri, gece yarısı gelen treni beklemek-
III IV
tense sık sık geçen kamyonlardan birine
V
atlamamızı söylemişti.

Yukarıda numaralanmış tamlamalardan hangisinin türü diğerlerinden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Her sabah ilk ışıklar gözlerimi oyardı
Uyanan taş duvarlar iniltimi duyardı

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Belgisiz sıfat
B) Sıra sayı sıfatı
C) Sıfat-fiil
D) Niteleme sıfatı
E) İşaret sıfatı

@tgdenemeleri

7. **Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili sözlerden hangisi küçültme sıfatıdır?**

A) Zavallı kedicik, bu soğuk havada sokakta kalmayı hak etmiyordu.

B) Geçen hafta, bizim mahalleden kiraladığı evin duvarları yeşilimsiye çalıyordu.

C) İleride kendine büyükçe bir ev alacağını defalarca bize söylemişti.

D) Havalar ısınmadan yediği dondurmadan ötürü bademcikleri inmiş.

E) Her yazar için eseri önemlidir ama bu yazar için her romanı biricikti.

8. I. Taze fasulyeleri biber salçasıyla güzelce pişirmiş.
II. Bu haberleri ondan öğrenmek bizi çok şaşırtmadı.
III. Soğuk su içtiğinden dün gece hastalanmış.
IV. Nitelikli eserlerle büyük bir okur kitlesi edindi.
V. Her insan çok zengin olup istediğini yapmak ister.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde birden fazla niteleme sıfatı kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. I. Bu romanı bir hafta içinde bitirmeyi düşünüyor.
II. Sıcak havalarda denize girmek gibisi yoktur.
III. Bazı insanlar her an hata yapacağını düşünüyor.
IV. Biz de bir zamanlar genç ve yakışıklıydık, derdi.

Numaralanmış cümlelerde geçen altı çizili sıfatların türü, aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla doğru olarak verilmiştir?

A) Belgisiz sıfat-niteleme sıfatı-işaret sıfatı-sayı sıfatı

B) İşaret sıfatı-niteleme sıfatı-belgisiz sıfat-belgisiz sıfat

C) Sayı sıfatı-niteleme sıfatı-belgisiz sıfat-sayı sıfatı

D) Belgisiz sıfat-belirtme sıfatı-işaret sıfatı-belgisiz sıfat

E) Sayı sıfatı-niteleme sıfatı-belgisiz sıfat-belgisiz sıfat

10. (I) Her gün lambamdan gaz ve bodrumdan bana ait olan odunları alıyordu. (II) Akşamları birer saat bile yakmadığım lambanın gazının bittiğine beni inandırmak istiyordu. (III) Bunlara ses çıkardığım yoktu. (IV) Dolaşmayı çok sevdiğim hâlde bir evden başka bir eve taşınmak beni ürkütürdü. (V) Nedense hayatta hiçbir şey bana yer değiştirmek kadar güç gelmezdi.

Bu parçadaki numaralanmış cümleler için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. cümlede belgisiz sıfat vardır.

B) II. cümlede üleştirme sayı sıfatı vardır.

C) III. cümlede işaret sıfatı vardır.

D) IV. cümlede belirtme sıfatları vardır.

E) V. cümlede belgisiz sıfat vardır.

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir sözcük hem niteleme hem belirtme sıfatı almıştır?**

A) Yaz tatilimi bu güzel kasabada ailemle birlikte geçirmek istiyorum.

B) Bütün insanlar, güzel yaşamak için çok fazla emek veriyor günümüzde.

C) Her şeyi iyi düşünmeliyiz ki sonunda keşke demek durumunda kalmayalım.

D) Bu yıl ülkemizdeki sinema filmleri oldukça fazla izleyici kitlesine ulaştı.

E) Bir işte başarılı olmak için yolun başından sonuna kadar istekli olmalıyız.

12. En iyi ağaçlardan bir beşik yapın
Ben oraya gürbüz bir çocuk yatıracağım
Yok, istemez! O kadar süslü olmasın sakın
Ben oraya öksüz bir çocuk yatıracağım

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisine örnek yoktur?

A) Niteleme sıfatları

B) Belgisiz sıfatlar

C) Birleşik sıfatlar

D) Basit sıfatlar

E) Belirtme sıfatları

@tgdenemeleri

Test 4

SÖZCÜK TÜRLERİ - SIFATLAR (ÖN ADLAR)

1. (I) Kadıköy vapuru, bir lodos dalgası gibi şiddetle çarparak köprüye yanaştı. (II) Evvela iki cesaretli adam kendini iskeleye fırlattı. (III) Arkasından sarsıntıyla çözülüp içindekiler dağılan bir kırpıntı bohçası gibi bol renkli bir kalabalık çözüldü. (IV) Kısa, lacivert etek giymiş bir kız İstanbul tarafına döndü. (V) Tam Ada İskelesi'nin yanından geçerken kulağının dibinde birisi bağırdı.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. cümlede sıfatla belirtilmiş isim tamlaması vardır.
B) II. cümlede hem basit hem türemiş sıfat vardır.
C) III. cümlede kurallı birleşik sıfat vardır.
D) IV. cümlede bir isim birden çok sıfatla nitelenmiştir.
E) V. cümlede belgisiz sıfatla kurulan bir tamlama vardır.

2. Bu karanlık, bu uzun kış gecelerinde
Soğuk bir perdeyle süslerken camı
Dolaşırken birçok siyah gölge odamı
Yine seni düşünmekle geçer zamanım
Bu kimsesiz, bu mahzun kış gecelerinde

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisine örnek yoktur?

A) İşaret sıfatı
B) Niteleme sıfatı
C) Birleşik sıfat
D) Sayı sıfatı
E) Türemiş sıfat

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde pekiştirilmiş bir sıfat vardır?**

A) Soğuktan elleri donmuş, yüzü gözü mosmordu.
B) Her zaman üzerindeki kıyafetler yeni ve tertemizdi.
C) Yaşlı adam koskoca evde yalnız yaşamak istemiyor.
D) Az önce başlayan yağmur ince ince yağıyordu.
E) Hasta insanın hâlinden sağlıklı olan anlamaz ki.

4. Yaşlılara saksılar dizdim, bahçeler yaydım.
I
Yorgunlara diri beden verdim, taze yürek.
II III
Döşekler serdim hastalara, rahat, yumuşacıktır.
IV V

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi adlaşmış sıfat değildir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde ikileme sıfat görevinde kullanılmamıştır?**

A) Uzun uzun kavaklar
Dökülüyor yapraklar
B) Yavaş yavaş ölürler
Kitap okumayanlar
C) Süslü püslü kamışlar
Ucunu boyamışlar
D) Ben soğuk soğuk odalarda
Yaşıyorum yalnızlığı
E) Kısa kısa şiirler yazdım sana
Ulaşsın, beni anlatsın diye

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde rakam olmadığı hâlde sayı sıfatı olarak kullanılmış bir sözcük vardır?**

A) Uzun ince bir yoldayım, gidiyorum gündüz gece demiş, Âşık Veysel.
B) Tatilin ilk günü biraz sıkıcıydı ama sonraki günlerde oldukça eğlendik.
C) Bu soruları yalnızca sen çözebilirsin çünkü konuya en iyi sen hâkimsin.
D) Sokağın her iki yanında da meraklı, kalabalık bir insan topluluğu vardı.
E) Bilmemek ayıp değil, öğrenmemek ayıp demişti bilge bir adam.

@tgdenemeleri

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru anlamı sıfatla sağlanmıştır?**

A) Zor zamanınızda yanınızda kimin olmasını isterdiniz?
B) Ekolojik dengenin bozulmaması için yeni çalışmalar yapılıyor mu?
C) Son zamanlarda hangi tür kitapları tercih ediyorsunuz?
D) Gençlerin bizlerden istedikleri şeyler neymiş?
E) Kitapların hangisinde baskı hatası yapılmış?

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir ad birden çok sıfatla belirtilmiştir?**

A) Alt katta yaşayan yaşlı çift, yazları buralarda durmazdı.
B) Nasıl bir yazı yazacağıma henüz karar veremedim.
C) Her gün aynı programları izlemekten sıkılmadın mı?
D) Yalın, açık ve kısa cümleler onu ödüle aday yapmıştı.
E) Günün modasına uygun giyinmeyi seven biri olarak tanınırdı.

9. Bir tramvay tekerleğinin acı feryadı onu sıçrattı. Bir anda müthiş bir merak ile yanmaya başladı. Bu manzarayı, bu yeşil yolu ve kayaların içinden fırlayıp doğal bir havuz meydana getiren suyu nerede görmüştü?

Yukarıdaki parçada belirtme sıfatı görevinde kaç sözcük kullanılmıştır?

A) 6 B) 7 C) 8 D) 9 E) 10

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde adlaşmış sıfat kullanılmıştır?**

A) Yaşlı kadın, küçüğün başını göğsüne çekerek ona bir şeyler fısıldadı.
B) Karşıma çıkan insanlar içinde tanıdık bir yüze rastlamamıştım.
C) Dün akşam buraya taşınan eşyaların bir kısmı hasar görmüştü.
D) Duygusal bir konuşma yaparak programı açan sunucu büyük alkış aldı.
E) Sabah güneşi, çiy düşen yaprakların üzerinde parlıyordu.

11. (I) Burada çalışmaya başlayalı daha bir ay olmuştu. (II) Hangi şeytan onu bu gemiye sokmuştu ki? (III) Dört direkli, yelkenli ve tek kazanlı bir gemiydi bu. (IV) Yelkenler, kullanılmaz bir hâldeydi. (V) Tek kazan, bu yığını yürütebilmek için patlayacak derecelere geliyordu.

Bu parçadaki numaralanmış cümleler için aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) I. cümlede asıl sayı sıfatı kullanılmıştır.
B) II. cümlede soru anlamı soru sıfatıyla sağlanmıştır.
C) III. cümlede kurallı birleşik sıfat kullanılmıştır.
D) IV. cümlede sayı sıfatı vardır.
E) V. cümlede belirtme sıfatı kullanılmıştır.

12. I. Yarışmaya notları iyi öğrenciler katıldı.
II. Geniş balkonlu bir ev istiyor.
III. Cesur birkaç şair bu işgali anlatmış.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde ya da hangilerinde kurallı bileşik sıfat <u>yoktur</u>?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

@tgdenemeleri

Test 5

SÖZCÜK TÜRLERİ - TAMLAMALAR
• Ad Tamlaması • Sıfat Tamlaması

1. İlk gençlik çağında (I) iki arkadaş (II), kentin en büyük caddesi olan caddede dolaşırken başları öne eğik yürüyorlar. Cumartesi kalabalığı (III) var caddede. Büyük, kurşun rengi yapıların gölgeleri (IV) vurduğu için, cadde alaca karanlıkmış (V) gibi görünüyor.

Bu parçada numaralanmış tamlamalardan hangisinin türü farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. (I) Olduğum yerde uyuyakaldım. (II) Çevrem sıcacık. (III) Sıcacıklığı beni uyandırıyor. (IV) Başımın ucunda kırmızı topraklı adalardan birinde bilmem kimle geçmiş bir gün var. (V) Güneşten, derimle birlikte tüylerim de yanmış.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangisinde belirtili isim tamlaması vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. (I) Bugün ilk kez, çevreme bakmayı akıl ettim (II) Bu insanlar duymuyor muydu bu kokuyu? (III) Yüzlerinde bunun belirtisi yoktu. (IV) Şoförden başlayarak herkese tek tek bu soruyu sormak istedim. (V) Belki insanların bazıları bunu fark etmiştir.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangisinde tamlayanı zamir olan bir isim tamlaması kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde tamlayanı düşmüş bir isim tamlaması vardır?**

A) Bu hayatta sevgisiz hiçbir insan yaşayamayacağı için bir hayat arkadaşı buluruz.

B) Eski yazıları okutmak için bir adam tutmak gerektiğini bize müzeci söyledi.

C) Aklımdan geçenleri sana anlatmayı çok isterdim fakat şu an uygun bir zaman değil.

D) Uzun uzun düşündü ve bu karara vardığını bize geçen akşam yemekte söyledi.

E) İyisine, kötüsüne bakmıyordu aldığı meyvelerin çünkü bunların hepsi, onun için güzeldi.

5. Moda'da aylak aylak yürürken gözüm küçük bir sahafın vitrinine takıldı. Üç kitap, yan yana uzanmış, gülümsüyorlardı bana. Hayır, bu gülümseme değildi, bir çağrıydı. Onlarla tanışmak, onları sevmek için araladım kapısını küçük dükkânın.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Tamlayanı düşmüş isim tamlaması

B) Tamlayanı ile tamlananı yer değiştirmiş tamlama

C) Belirtili isim tamlaması

D) Zincirleme isim tamlaması

E) Birden çok sıfat tamlaması

6. Esas olarak bu ikinci romanı yazarken farkına vardığım bir durum var: İnsan, roman yazarken dış dünyanın "güncel gerçeklerinden" elini eteğini çekme gereksinimi duyabiliyormuş.

Bu cümlede kaç sıfat tamlaması vardır?

A) 2 B) 3 C) 4 D) 5 E) 6

@tgdenemeleri

7. Ufkunda doğacağım, ufkunda batacağım;
Asırlarca yazsam hep seni anlatacağım.
Ben de giyersem eğer bir gün deha tacını
"İstersen çiğne" diye önüne atacağım...

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Şahıs zamiri
B) Tamlayanı düşmüş isim tamlaması
C) Sıfat tamlaması
D) Belirtili isim tamlaması
E) Belirtisiz isim tamlaması

8. (I) Boş hayallere kapılmayın genç dostlarım. (II) Ülke gerçeklerini göz ardı etmeyin. (III) Çağdaşlık masallarına sakın kanmayın. (IV) Büsbütün ümitsiz de olmayın ama. (V) Kaderi bu olamaz ülkemizin.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangisinde isim veya sıfat tamlaması kullanılmamıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Ara sıra gözlerimiz birbirini bulursa
Birden ısınıyor içim
Birden ışıyor kitabın yaprakları
Yaşadığım dünyayı seviyorum
Sana bakıp gülerken

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Belirtili isim tamlaması
B) Şahıs zamiri
C) Tamlayanı düşmüş isim tamlaması
D) Sıfat tamlaması
E) Zincirleme isim tamlaması

10. Balkan Harbi'nden I. Cihan Harbi'ne, İstiklal Mücadelesi 'nden Lozan Görüşmeleri'ne, halifelik tartışmalarından Cumhuriyet'in kuruluşuna, Sultan Abdülhamid'den Mustafa Kemal Atatürk'e, Enver Paşa'dan Halide Edip'e gündemden düşmeyen konular ve tartışılan tarihî kişiliklere dair Prof. Dr. İlber Ortaylı'nın fikirlerini merak edenlerin kaçırmaması gereken bir kitap: "İmparatorluğun Son Nefesi."

Bu parçayla ilgili değerlendirmelerden hangisi yanlıştır?

A) Unvan sıfatları kullanılmıştır.
B) Belirtisiz isim tamlaması şeklinde özel isimler vardır.
C) Tamlayanı özel ad olan belirtili isim tamlaması yer almıştır.
D) Zincirleme isim tamlaması bulunmaktadır.
E) Sıfat-fiil grubuyla kurulmuş sıfat tamlamaları yer almıştır.

11. Ad tamlamalarında kimi zaman tamlanan durumundaki sözcük düşebilir.

Aşağıdakilerin hangisinde, bu açıklamaya uygun bir kullanım vardır?

A) Şiirleri eskiden de çok beğenilen bir şairdi Yahya Kemal Beyatlı.
B) "Bu başarı benim değil, hepimizin." diyordu ödüllü sanatçımız.
C) Son yıllarda edebiyat, sanat ve spor alanlarında önemli gelişmeler oluyor.
D) 16. yüzyılın önemli şairlerinden biri olan Baki, mesnevi yazmamıştır.
E) Besteleri kadar sesi de insanı büyüleyen bir niteliktedir Sezen Aksu'nun.

12. Bu sevginin ve hüznün romanı olan "İstanbul Kırmızısı", sanatçının sinema eğitimi için İtalya'ya gidişine kadarki İstanbul yaşantısından izler taşıyor.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Ortak bir tamlanana bağlanmış tamlayanlar
B) Belirtili isim tamlaması
C) Sıfatla belirtilmiş isim tamlaması
D) Tamlayanı ile tamlananın arasına sıfat girmiş isim tamlaması
E) Belirtisiz isim tamlaması

@tgdenemeleri

Test 6

SÖZCÜK TÜRLERİ - TAMLAMALAR
• Ad Tamlaması • Sıfat Tamlaması

1. Bu cümlelerin sahibi Bedia Akarsu, Cumhuriyet
I
tarihinin önemli düşün insanlarından biridir.
II
Cumhuriyet dönemi devrimlerinin izinde,
III
dönemin kazanımlarını günümüze değin taşımak
IV
için sürekli okumuş, düşünmüş biridir.
V

Bu parçadaki numaralanmış sözler için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. de, belirtili isim tamlaması vardır ve sıfat görevindedir.
B) II. de, tamlamanın türü belirtili ismi tamlamasıdır.
C) III. de, zincirleme isim tamlaması kullanılmıştır.
D) IV. de, hem tamlayan hem tamlanan eki kullanılmıştır.
E) V. de, birden fazla sıfat ortak bir belgisiz zamiri nitelemektedir.

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde tamlayanı belirtisiz isim tamlaması olan zincirleme isim tamlaması vardır?**

A) Yaylaların havası ferahlatıcı olduğu için yazları Zorkun'a çıkarız.
B) Okul süresi boyunca hem okudum hem çalıştım ama hiçbir zaman yılmadım.
C) Dergilerde, gazetelerde yazısı çıkmış sanatçılar kervanına o da katıldı.
D) Bir amacı olan insan hata yapma lüksü olmadığını bilir ve ona göre davranır.
E) Toplum sorunlarına kulak vermeyen bir sanatçı, entelektüel sayılmıyor artık.

3. Her iki taraftan, ya da üçüncü bir taraf olarak adlandırabileceğimiz sessiz büyük çoğunluktan, milyonlarca insanın vicdanlarını kanatır durumlar yaşandı tüm bu davalar süresince.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerden hangisi sıfat değildir?

A) Her B) Üçüncü C) Sessiz
D) Milyonlarca E) Davalar

4. Denizlere açıldı içimizdekilerden biri
Niçin gittiğini söylemeden

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği vardır?

A) Belirtili isim tamlaması
B) Sıfat tamlaması
C) Zincirleme isim tamlaması
D) Belirtisiz isim tamlaması
E) Takısız isim tamlaması

5. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde zincirleme isim tamlaması vardır?**

A) Gel bir çiçek ol sen yavrum
Kendi ülkenin renginde
B) Adında bile hüzün geçiyorken bu şehrin
Ay demir, gök kurşun
C) Üç yıl sonra mıydı bilmiyorum
Ama ekimin on beşiydi biliyorum
D) Bir gün sabah vakti kapıyı çalsam
Uykudan uyandırsam seni
E) Süzülüp mavi göklerden yere doğru
Omzuma bir beyaz güvercin kondu

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde tamlayanı zamir olan belirtili isim tamlaması vardır?**

A) İnsanların çoğu, hata yaptığını kabul etmek istemez.
B) Varlığımı bilmeyen, yokluğumda anlar değerimi, derdi.
C) Hepimizin ortak fikri, hafta sonu gitmekti sinemaya.
D) Ankara'nın sorunlarının çoğu halledilebilir düzeydedir.
E) Hepimiz, bu konuda ona yardım etmeye karar verdik.

@tgdenemeleri

7. **Aşağıdaki isim tamlamalarından hangisi farklı bir anlam ilişkisiyle kurulmuştur?**

A) Memleketten gelen biber salçası bir sene gider gibi görünüyor bize.

B) Bu miras kavgasını ancak mahkemede hâkim halledebilir.

C) Doktorun dediğine göre dut pekmezi birçok hastalığa iyi geliyormuş.

D) Salatada, üzüm sirkesi kullanıyor Amasra'daki lokantalar.

E) Çilek reçelini çok sevdiğim için yazın çilek alıp onun reçelini yaparım.

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde adlaşmış sıfat, isim tamlamasının tamlananı olmuştur?**

A) Soğanın yeşilini ancak şubattan sonra bulabiliyoruz.

B) Evin eskiyen perdelerini önümüzdeki yaza yenilemeyi planlıyoruz.

C) Uzun, yorucu bir haftaydı bizim için ama kazançlı da oldu.

D) Siyahın ağırlığı bir başka olur özel günlerde giyilen kıyafetlerde.

E) İnsanlara zor anlarında yardım etmemiz gerektiğini söylerdi daima.

9. (I) Dükkânın önü yapraklardan temizlendi. (II) Vitrinin önünde durup içeri bakıyor, sağ duvarda asılı altın varak çerçeveli büyük oval aynaya gözü takılıyor. (III) Babasının onu çağırdığını duyunca koşar adımlarla içeri giriyor. (IV) Uzun boylu, heybetli bir adamdır babası Hasan Usta. (V) Birkaç yıldır okuldan sonra gelip ona çıraklık yapıyor Tahir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) I. cümlede belirtili isim tamlaması vardır.

B) II. cümlede tamlayanı düşmüş ad tamlaması vardır.

C) III. cümlede sıfat tamlaması vardır.

D) IV. cümlede belirtisiz isim tamlaması vardır.

E) V. cümlede sıfat tamlaması vardır.

10. **Aşağıdakilerin hangisinde tamlayanla tamlananı yer değiştirmiş bir ad tamlaması vardır?**

A) Suçunu örtbas etmek için uğraşıyordu çocukların.

B) Masanın başında oturmak bana göre değildi.

C) Sıkıntıdan kurtulmak için kitap okumaya başladım.

D) Asansör boşluğuna dikkat edin, diye bir yazı asılmış.

E) Salkım söğüdün yaprakları dereye birer birer düşüyordu.

11. (I) Çocuklar, her sabah olduğu gibi o sabah da köyün meydanında toplanmışlar, mağaraya doğru yola çıkmışlardı. (II) Yaşlı defne ormanı onları yine güzel kokular, yaprak hışırtıları, yeşil ışık oyunlarıyla karşılamıştı. (III) Ormandaki sincaplara, tavşanlara, kuşlara, annelerine fark ettirmeden ceplerine koydukları ekmek parçalarını atmışlardı. (IV) Bir ağaç, çocukların arkasından birkaç dal sarkıtarak onları görünmez hâle getirmişti. (V) Orman, çocukların oyun alanıydı.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) I. cümlede dolaylı tümleç, belirtili isim tamlamasından oluşmuştur.

B) II. cümlede sıfatla nitelenmiş bir isim tamlaması vardır.

C) III. cümlede bir sıfat birden çok ismi belirtmiştir.

D) IV. cümlede birden fazla isim tamlaması vardır.

E) V. cümlede yüklem zincirleme isim tamlamasından oluşmuştur.

12. Soğuk bir <u>kasım sabahı</u> (I), ağaçlar <u>yapraklarının çoğundan</u> (II) vazgeçmiş, havada <u>yağmur kokusu</u> (III) var. Tüm şehir <u>telaş içinde</u> (IV); kimi işe, kimi okula yetişmeye çalışıyor. Trende işçiler, <u>gündelikçi kadınlar</u> (V) henüz bir önceki günün yorgunluğunu atamamışlar üzerlerinden.

Bu parçada numaralanmış tamlamalardan hangisinin türü farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

@tgdenemeleri

Test 7

SÖZCÜK TÜRLERİ - ZAMİRLER (ADILLAR)

1. Don Kişot, kurduğu hayale inanır; onu anlamak, hoş
I II
görmek gerekir.
III

Yukarıda numaralanmış sözcüklerin türleri aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	İsim	Zamir	Fiil
B)	Sıfat	Sıfat	Zarf
C)	İsim	Sıfat	Zarf
D)	Zamir	İsim	Fiil
E)	Zarf	İsim	Sıfat

2. Ağlama ey dere! Gürültüsüz ak
Kader bu, ne yapsan suyun akacak
Çok zordur çırpınıp tutunamamak
Fakat bir kere de bize sor dere

Bu dörtlükte aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Şahıs zamiri
B) Belgisiz zamir
C) İşaret zamiri
D) İyelik zamiri
E) Soru zamiri

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde dönüşlülük zamiri özneyi pekiştirme görevinde kullanılmıştır?**

A) Bazen kendi kendime düşünüyorum nerede hata yaptığımı.
B) Ben, kendine yol gösterdim fakat o bildiğini okumaya devam ediyor.
C) Bizzat kendisini aradım ve başarısından ötürü onu kutladım.
D) Bizimle maça gelmeyeceğini sen kendin söyledin ama şimdi bize kızıyorsun.
E) Kendime defalarca söz vermeme rağmen hâlâ sigarayı bırakamadım.

4. (I) İtalya'da parayı ucu ucuna yetiştiriyor, zar zor hayatta kalıyordum. (II) Neredeyse dört ay boyunca oraya buraya yürüdüm. (III) Haftada bir kez doğru dürüst yemek yiyordum. (IV) Bir gün kocaman bir açık hava düğününün önünden geçerken içeri dalıp karnımı doyurdum. (V) Düğün sahipleri şaşkın şaşkın bakmalarına rağmen anladılar herhâlde hâlimi.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde ikileme zamir (adıl) görevinde kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, yapıca farklı bir zamir kullanılmıştır?**

A) Para her şeyi çözer, diyen insanlara ben katılmıyorum.
B) Herkesin iyi bildiği, iyi yaptığı bir iş mutlaka vardır.
C) Birçoğumuz, çalışmaktan yaşamın güzelliklerini fark edemiyoruz.
D) Ona kendimi daha iyi gösterebilmek için oldukça farklı bir yol buldum.
E) Hafta sonu arkadaşlardan bazılarıyla bir gezi düzenlemeyi planlıyoruz.

6. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde birden çok adıl (zamir) kullanılmıştır?**

A) İnsan ki gelip geçer dünyadan nefes gibi
Ne büyük ızdıraptır yaşamak herkes gibi
B) Bilirsin gönlümün ne duyduğunu
Karşında tekrara hacet yok bunu
C) Gölge gibi yokluğa karıştı yanık evler
Bacalar gökyüzüne uzanan iri devler
D) Izdıraplar korku hüzün gözlerinde birikmiş
Sönük nazarlarını sabit bir yere dikmiş
E) Bende hiç tükenmez bir hayat vardı
Kırlara yayılan ilkbahar gibi

@tgdenemeleri

7. (I) Bundan sonra her gün Maria Puder'le buluşup gezmeye başladık. (II) Birbirimize söyleyecek şeyleri ilk akşam bitirmiş değildik. (III) Her zaman karşılaştığımız insanlar, manzaralar bize ne kadar benzer olduğumuzu anlama imkânı veriyordu. (IV) Birlikte en çok müzelere ve resim sergilerine gidiyorduk. (V) Bana tablolardaki çizimler hakkında bilgiler veriyordu.

Bu parçadaki numaralanmış cümleler için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. cümlede işaret zamiri vardır.
B) II. cümlede belgisiz zamir vardır.
C) III. cümlede şahıs zamiri vardır.
D) IV. cümlede iyelik zamiri vardır.
E) V. cümlede ilgi zamiri vardır.

8. **Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde yaklaşma durum eki almış bir ilgi adılı vardır?**

A) Bu başarı sizinkilere benzemez, dedi ve yanımızdan uzaklaştı.
B) İstanbul'un suyu bitmek üzere, Ankara'nınki de birkaç ay idare eder.
C) Aşağıdaki komşularla bizimkilerin bir alıp veremediği var.
D) Bahçedeki çiçekler, saksıdakilerden erken açtı bu bahar.
E) Bizimkisi bir aşk hikâyesiymiş, sonradan farkına vardık bunun.

9. "Ne" **sözcüğü, aşağıdaki seçeneklerin hangisinde zamir (adıl) görevinde kullanılmıştır?**

A) Annemle babam, Ankara'ya ne gün döneceğini sana söyledi mi?
B) Ne kendi geldi ne haber yolladı o günden beri.
C) Ne zaman kitap okumak istesem bir iş, bir engel çıkıyor.
D) Bu konuda ne yapacağıma henüz karar vermedim.
E) Sen ne tür bir iş aradığına karar ver önce de ona göre yardım edelim sana.

10. Şuna (I) neredeyse (II) inanacağım: Ben nerede (III) değilsem (IV) mutluluk orada (V).

Bu cümlede numaralanmış sözcüklerden hangi ikisi zamir (adıl) görevinde kullanılmamıştır?

A) I ve II B) II ve III C) IV ve V
D) II ve IV E) I ve V

11. (I) Beni bu yere getiren neydi? (II) Rastgele yürürken gözüm bu tarafa ilişince neden buraya gelmiştim? (III) Dünyada en güvendiğim insandan ayrılmakla ona bir cevap mı vermiştim? (IV) Yoksa sadece kendimi inandırmak mı istemiştim? (V) Neler düşünmeye başlamıştım şimdiden?

Yukarıdaki parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. cümlenin yüklemi ek eylem almış bir zamirdir.
B) II. cümlede işaret zamiri hâl eki almıştır.
C) III. cümlede yönelme eki alan bir işaret zamiri vardır.
D) IV. cümlede dönüşlülük zamiri vardır.
E) V. cümlede soru zamiri kullanılmıştır.

12. (I) Her şey bir hiçtir, diyor Vigny. (II) Kim bilir hangi yaşam tokadını yemiş! (III) Ne mutluluk ne aşk ne dostluk var olamaz gibi gelmiş ona. (IV) Belki birkaç gün sonra yeniden söz etmiştir bunlardan. (V) Çünkü yıkılma anlarımız çoktur ama nice şeyin de dünyalara değer olduğunu düşündüğümüz anlar az değildir.

Yukarıdaki parçada numaralanmış cümleler ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. cümlede iyelik zamiri kullanılmamıştır.
B) II. cümlede soru zamiri kullanılmıştır.
C) III. cümlede yönelme eki alan şahıs zamiri vardır.
D) IV. cümlede işaret zamiri vardır.
E) V. cümlede belgisiz zamir tamlanan eki almıştır.

@tgdenemeleri

Test 8

SÖZCÜK TÜRLERİ - ZAMİRLER (ADILLAR)

1. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde hem belgisiz zamir hem işaret zamiri kullanılmıştır?**

A) Kimileri, o yağmurda şemsiyesiz dolaşmayı tercih etmişti.

B) Bu kadar mumu nereden bulduğunu anlayamadım.

C) Her canlı, kendine tabiatta bir yer bulup ona göre yaşamını sürdürüyor.

D) Çok zaman oldu ama henüz onunla bir türlü karşılaşamadık.

E) Yalnızlığı sevmediğini söyleyen herkes, o akşam oradaydı.

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru anlamı zamirle <u>sağlanmamıştır</u>?**

A) İnsanlar bu saatte telaşla nereye koşuyor?

B) Yazar, son romanında ne anlatacak acaba?

C) Yaz tatilini kimlerle geçirmeyi düşünüyormuş?

D) Kardeşin hangi üniversitede okumak istiyor?

E) Öğrencilerin kaçı bütünleme sınavına kalmış?

3. I. Hepsini tanıyorum onların

II. Yıldızlı bir gece altında otlara uzanıp

III. Onlardan dinlemiştim bir zamanlar

IV. Anadan doğma hikâyelerini yeryüzünün

V. Birçoğu memnun, bazısı genç, hepsi güzeldi

Yukarıdaki dizelerin hangisinde, farklı türde zamirler bir arada kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Ben, sanatçıların özel yaşamlarının ölümlerinden sonra yalan yanlış biçimde aktarılmasından hoşlanmam.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisinin örneği <u>yoktur</u>?

A) Eylem adı B) İsim tamlaması

C) Sıfat tamlaması D) Şahıs zamiri

E) İşaret zamiri

5. Susan insan, kurtuluyor. <u>Niye</u> (I) mi, kafaların içini okuyamıyorlar da ondan. Bir gün <u>bunu</u> (II) da yapacaklar. Gizli bir ışık tutacaklar, kafanızdan geçenlerin <u>hepsini</u> (III) kâğıda dökecekler. O zaman vay, <u>sen</u> (IV) <u>neler</u> (V) düşünüyormuşsun, diyecekler.

Yukarıda numaralanmış sözcüklerden hangisinin türü diğerlerinden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde adıl (zamir) <u>yoktur</u>?**

A) Onun bunun sözüyle hareket etmek mantıklı değil.

B) Böyle zamanlarda köy halkı susuzluktan şikâyet ederdi.

C) İthal edilen malların hepsi kontrolden geçirilir.

D) Geç saatte eve dönünce babam bana çok kızmıştı.

E) Eserlerimin birkaçında efsanelerimizden izler bulunmakta.

@tgdenemeleri

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüğün türü diğerlerinden farklıdır?**

A) Dünyanın dört bir yanından gelenler, bu sanat eserini mutlaka görmek ister.

B) Bu yaramaz çocuk yüzünden bütün okul bahçeye dökülmüştü.

C) Isparta'daki bu göller, diğer göllere göre daha küçüktür.

D) Gerçek ve gözleme önem verirdi, bu onun özelliğiydi.

E) Dışarı çıkan bu çocuklar, evlerin arasına dağılır, oyunlar oynarlardı.

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru anlamı bir adılla sağlanmıştır?**

A) Sonuçların ne zaman açıklanacağını öğrenebildin mi?

B) Sınavdaki soruların kaçını cevaplayabildiniz?

C) Hangi konular üzerinde önemle durmalıyız?

D) Ekonomi bakımından dünyada kaçıncı sıradayız?

E) Ne tür kitaplar okumayı tercih edersin?

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde farklı türden zamirler bir arada kullanılmıştır?**

A) "Hepimiz aynı geminin yolcuları değil miyiz?" sözünü bize sık sık söylerdi.

B) Bu toprakların sahipleri buraları ekip biçmek için çok emek harcarlardı.

C) Şairlerimizden biri, günümüzde şiir okunmadığından şikâyet ediyor.

D) Senin söylediklerinle benim söylediklerim arasında fark yok.

E) Halk edebiyatının en ünlü ozanlarından biridir Karacaoğlan.

10. **Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi zamir (adıl) değildir?**

A) Bazı insanlar, kendilerini dünyanın merkezinde görür nedense.

B) Yaşadığımız bu hayatta başkalarına hayret etmemek mümkün değil.

C) Size bu konudaki fikrimi daha önce oraya geldiğimde söylemiştim sanırım.

D) Evlenmek istediğini söylüyordu ama bir tutar dalı yoktu onun.

E) Hayatımızda bu da olsa iyi olurdu dediğimiz çok şey vardır.

11. Yeni romanı Ustam ve Ben'de Mimar Sinan'ın hikâyesini anlattığını söyleyen Elif Şafak, oryantalist bir bakışla roman yazdığını söyleyenlere "Ben bu toprakların evladıyım. Niçin yazmayayım bu toprakların tarihini, kültürünü, felsefi değerlerini. Bunları yazmayayım da neyi yazayım?" diye tepki gösteriyor.

Bu parçada kaç farklı zamir (adıl) kullanılmıştır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

12. Bir akşam konuğum ol
Oturup konuşalım biz bize
Anıların çubuğunu yakıp
Uzatalım geceyi biraz

Yukarıdaki dörtlükte kaç iyelik zamiri kullanılmıştır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

@tgdenemeleri

Test 9

SÖZCÜK TÜRLERİ - ZARFLAR (BELİRTEÇLER)

1. (I) Açık ela gözleri, çevreye yorgun bakıyordu. (II) Bir aralık direksiyonun üzerine kapanarak kestirdiği anlaşılan şoför yerinden sıçradı. (III) Kapağı iyice kapadın mı, dedi. (IV) Muavinin gözlerindeki neşeli ifade daha da canlandı. (V) Şoför başını tekrar direksiyona koydu.

Bu parçadaki numaralanmış cümleler ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) I. cümlede durum zarfı kullanılmıştır.
B) II. cümlede zarf-fiil grubu vardır.
C) III. cümlede zaman zarfı vardır.
D) IV. cümlede miktar zarfı kullanılmıştır.
E) V. cümlede yineleme zarfı vardır.

2. (I) Birkaç gün sonra yolun açılış töreni olacak. (II) Köyün yanındaki tepeye çıkıp bakınca yol, kara bir yılan gibi parlıyor. (III) İki tarafına da ağaç dikecekmiş. (IV) Muhteşem görünüyor doğrusu. (V) Bu yol için neden bu kadar bekledik ki diyor içinden.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) I. cümlede zaman zarfı kullanılmıştır.
B) II. cümlede edat öbeği durum zarfı olmuştur.
C) III. cümlede sıfat tamlaması zarf görevindedir.
D) IV. cümlede durum zarfı vardır.
E) V. cümlede soru zarfı kullanılmıştır.

3. <u>Genç</u> adam, başının <u>üst</u> tarafında <u>bir</u> insan kalbinin <u>hızla</u>
I II III IV
çarptığını duydu, başını <u>o</u> tarafa kaldırdı.
V

Bu cümledeki numaralanmış sözcüklerden hangisinin türü farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. (I) Aşağı indiği zaman arkadaşının uykuya dalmış olduğunu gördü. (II) Elektriği yaktığı hâlde uyanmamıştı. (III) Arkadaşının yüzüne hayretle baktı. (IV) Bu çehre, demin gördüğü gergin yüz değildi. (V) Çocuk gülümsemeleri ile mışıl mışıl bir delikanlı uyuyordu.

Bu parçadaki numaralanmış cümleler ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) I. cümlede yer-yön zarfı vardır.
B) II. cümlede miktar zarfı vardır.
C) III. cümlede durum zarfı vardır.
D) IV. cümlede zaman zarfı kullanılmıştır.
E) V. cümlede ikileme, durum zarfı olmuştur.

5. **Aşağıdaki atasözlerinin hangisinde farklı türde bir zarf (belirteç) kullanılmıştır?**

A) Abanın kadri yağmurda bilinir.
B) Baca eğri de olsa duman doğru çıkar.
C) Balık ağa girdikten sonra aklı başına gelir.
D) Bir göz ağlarken öbür göz gülmez.
E) Esirgenen göze her zaman çöp batar.

6. I. Haber ver yolunu bekleyeceğim
Gelirsen öyle çok sevineceğim
II. Çiçekler toplayıp papatyalardan
Saçlarını tel tel süsleyeceğim
III. Sen bana gelirken uzak yollardan
Kollarım açılmış bekleyeceğim
IV. Denizle martılar hep bir ağızdan
Şarkılar söyleyip neşelenecek
V. Haberi yok, geçiyor aylar dedim
Yoksa unuttu mu beni yâr, dedim.

Yukarıdaki numaralanmış dizelerin hangisinde zarf (belirteç) <u>kullanılmamıştır</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

@tgdenemeleri

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde pekiştirilmiş sözcük farklı bir türde kullanılmıştır?**

A) Sımsıcak bir yuvada büyüyen çocuklar daha mutlu olmuştur.

B) Masmavi gökyüzü ve bembeyaz bulutlar sonsuzluğun simgesidir.

C) Bambaşka düşünceler ortaya koymak gerekiyor.

D) Etrafı çepeçevre saran incir, ağacın gelişmesini engelledi.

E) Yangından geriye çırılçıplak dağlar, tepeler kaldı.

8. Kapı önce hafifçe aralandı ve iki koyu mavi göz salonda dolaştı.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisine örnek <u>yoktur</u>?

A) Zaman zarfı

B) Bağlaç

C) Çekimli fiil

D) Durum zarfı

E) Zamir

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde farklı türde belirteçler (zarflar) kullanılmıştır?**

A) Uzun soluklu bir roman yazmaya geçen yıl, onunla röportaj yaparken karar verdim.

B) Karşılaşacaklarını düşünerek şiirler yazıyordu ona sayfalar dolusu.

C) Türk sinemasının çirkin kralı ölmeden önce birçok ödül alarak başarılı olduğunu ispatladı.

D) Kurt Seyit ve Şura, Nermin Bezmen'in aynı adlı romanından uyarlama 2014 yapımı tarihi-drama dizisidir.

E) Sanatlı, süslü bir dil kullanan bazı sanatçılarımız okur tarafından tenkit edilmektedir.

10. "Böyle" **sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde zarf (belirteç) olarak kullanılmıştır?**

A) Böyle bir şehirde yaşamak herkese nasip olmaz be kardeşim!

B) Böyle işlerde çalışacağımı bilseydim biraz daha okur, memur olurdum.

C) İnsan sevdiğine böyle yapar mı, diye soruyordu kendi kendine.

D) Böyle zamanlarda başımı alıp uzak diyarlara gidesim geliyor, sözü tam sana göre.

E) Size bu evi son bıraktığımızda evin hâli böyle değildi, ne yapmışsınız güzelim eve?

11. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde birden fazla zarf (belirteç) kullanılmıştır?**

A) Niçin küçülüyor eşya uzakta
Gözsüz görüyorum rüyada nasıl

B) Yüzün çiçeklerin en güzelidir
Gözlerin bilinmez bir diyar gibi

C) Anladım insanlardan geldiğini kederin
Uzak, herkesten uzak bir hayat süreceğim

D) Ey dere, bu coşkun gayret nafile
Bu sahil ki savmış nice kafile

E) Başımız önünde geliyor yere
Işıklar dağıttın sen gönüllere

12. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüğün türü diğerlerinden farklıdır?**

A) Bazı insanların <u>pek</u> farklı bir özgürlük anlayışı var.

B) <u>Yine</u> aynı görüntüleri yayınlıyordu televizyonlar.

C) Yanımdan <u>koşar</u> adım uzaklaşan çocuğa baktım.

D) Şehirde <u>sonradan</u> bu konuyla ilgili bir merak uyandı.

E) Bayrakla ilgili <u>en</u> güzel şiiri Arif Nihat Asya yazmıştır.

BİLGİ SARMAL

@tgdenemeleri

1. (I) Alaca karanlık, koyulaşarak artıyordu. (II) Güneş, aşağılarda uzanan ovadan tamamen çekilmişti. (III) Yalnız arkamızdaki büyük ormanda ağaçların üstünde güneş, atılmış bir çuha gibi hafif hafif kıpırdıyordu. (IV) Ve o anda her şey değişti. (V) Biraz sonra büsbütün kayboldu.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. cümlede durum zarfı vardır.
B) II. cümlede yer-yön zarfı vardır.
C) III. cümlede edat öbeğinden oluşan zarf vardır.
D) IV. cümlede sıfat tamlaması zarf olmuştur.
E) V. cümlede miktar zarfı vardır.

2. Doğdun üç gün aç tuttuk seni
I II
Adiloş Bebem,
Biraz zor büyürsün ya
III IV
Zora dayanasın diye
V
Töre böyle diye

Dizelerdeki altı çizili sözlerden hangisi belirteç (zarf) görevinde değildir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. I. Gençlik fotoğraflarına bakıp geçmişe özlem duyduğunu belirtti.
II. Yeni atanan müdür, disiplinsiz olan öğrencileri yanına çağırarak uyardı.
III. Eskiden böyle değildi İstanbul, çok değişmiş biz görmeyeli.
IV. Yavaş yavaş yanımıza yaklaştı ve bize hastanenin yerini sordu.
V. Bu işi almak istiyorsan biraz hızlı davran ki işi başkasına vermesinler.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde durum zarfı kullanılmamıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru anlamı zarfla (belirteçle) sağlanmıştır?**

A) Neden böyle hırçın davranıyorsun?
B) Ödülü alırken neler söyledi?
C) Sabahtan beri neredesin sen?
D) Ne kadar şeker koymalıyız?
E) Kiminle konuştuğunu duyabildin mi?

5. Ufuklarda pembe pembe belirdi şafak
Biraz sonra sabah olacak
Ben dün geceden beri uykusuz
Büzülüyor, üşüyorum, her tarafım buz
Hiçbir şeyi artık kavramıyor dimağım

Yukarıdaki dizelerde aşağıdakilerden hangisine örnek yoktur?

A) Durum zarfı
B) Zaman zarfı
C) Belgisiz sıfat
D) Kişi zamiri
E) Yer-yön zarfı

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde farklı türde bir zarf kullanılmıştır?**

A) Kuşlar, sonbaharda sıcak ülkelere göç eder.
B) Birden bastıran yağmur, meyve ağaçlarının çiçeklerini döktü.
C) İleri geri konuşup onun canını sıkmayın.
D) Verilen tüm görevleri eksiksiz yapan biri olarak bilinirdi.
E) Çamurlu yollarda bata çıka yürüyüp yolun sonundaki eve ulaştık.

BİLGİ SARMAL

@tgdenemeleri

7. I. Üniversite arkadaşım Ömer'le aşağı yukarı dört yıldır görüşmüyoruz.

II. Dün herkes uykudayken aşağı mahallenin muhtarının evinde yangın çıkmış.

III. Bir st sonra hazır olman gerekiyordu, hadi seni aşağıda bekliyoruz.

IV. İçeride oturmayı sevmedikleri için az önce hepsi aşağı indi.

V. Görevliler yukarıyı temizledikten sonra aşağıdaki odalara başladı.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde "aşağı" **sözcüğü** "yer-yön zarfı" **olarak kullanılmıştır?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Zarf–fiiller (ulaçlar) cümlede zarf olarak kullanılır.

Aşağıdaki altı çizili ulaçlardan hangisi diğerlerinden farklı bir zarf görevindedir?

A) Bu soruyu <u>çözüp</u> ödülü almayı hak etti.

B) Hızlı hızlı <u>yürüyerek</u> bize çabucak yetişti.

C) Yağmur <u>başladığında</u> yanımızda şemsiyemiz yoktu.

D) Gözlerimizin içine <u>baka baka</u> yalan söyledi bize.

E) Ankara'ya gelince beni <u>görmeden</u> gitme sakın.

9. "–ken" **eki aşağıdaki cümlelerin hangisinde farklı türde bir sözcüğe gelerek zaman anlamı katmıştır?**

A) Tarih öğretmenimiz ders anlatırken kendini kaybediyor.

B) Araba kullanırken daha dikkatli olmalıyız, trafikte.

C) Kar yağışını izlerken sıcak salep içmek gibisi yoktur.

D) O, ben ameliyattayken kan vermek için yanıma gelmiş.

E) Adana'dan gelirken herkese birer şişe şalgam getirdim.

10. Yazmayı öğrenir öğrenmez günlük tutmaya başladım. İlk defterimi ağabeyim almıştı. Önce başkalarına yazdırarak başladım fakat ağabeyim "Boş ver başkalarını, kendi düşüncelerini, fikirlerini mutlaka kendin yazmalısın." dedi. İlkokul ikideyim o yıllar. Ailede birbirine yüz yüze söylenemeyenler için cebe gizlice mektup bırakma mitleri dönerdi etrafımda. Yazmak, travmatik olaylar da dâhil olmak üzere, hayatımın en önemli eylemlerindendi.

Bu parçada aşağıdaki belirteç (zarf) türlerinden hangisine örnek <u>yoktur</u>?

A) Zaman zarfı B) Durum zarfı

C) Kesinlik zarfı D) Üstünlük zarfı

E) Yer-yön zarfı

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yüklemi zaman yönünden tamamlayan bir sözcük kullanılmıştır?

A) Bu saatten sonra kimseyle küs ayrılmak istemediğini bir kez daha söyledi.

B) Üç yıl önce okuduğum romanın etkisi, benim hayatıma yön vermeye devam ediyor.

C) Hayatta her şeyin istediğimiz gibi gitmesi için bir yıla ihtiyacımız var.

D) Böyle insanlar, yaptıklarıyla, söylemleriyle günümüzde ödülü hak ediyor.

E) Onunla konuşmayı mutlaka deneyeceğim ve ona tüm hislerimi anlatacağım.

12. Ne zaman ayrılık saati gelir
En vazgeçilmez yerinde yaşamın
Duyarım ayak seslerini akşamın
Ve sokaklardan el ayak çekilir
Bir ürpertiyle duyarım o zaman
Seni çağıran sesi uzaklardan

Bu dizelerde zarf (belirteç) görevli kaç sözcük kullanılmıştır?

A) 2 B) 3 C) 4 D) 5 E) 6

@tgdenemeleri

Test 11

SÖZCÜK TÜRLERİ - EDAT (İLGEÇ), BAĞLAÇ, ÜNLEM

1. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kullanılan ünlem ile ayraç içinde verilen anlam uyuşmamaktadır?**

A) ! Dosyaları burada yok. (şaşırma)
B) Tüh, keşke biraz erken gelebilseydim! (hayıflanma)
C) Ne güzel bir şiir olmuş, aferin! (beğenme)
D) Ha gayret! Az kaldı bitirmeye. (isteklendirme)
E) Ay, ne yapacağız şimdi! (uyarı)

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bağlaç kullanılmamıştır?**

A) O yaşlarda bile insan huzurlu ve mutlu olmayı ister.
B) Menekşelere su dipten verilmeli çünkü kökleri çürüyebilir.
C) Dostlarımı hatta ailemi bile çağırmayı istememiştim.
D) Belki bugünler bizim en kötü günlerimizidir.
E) Mademki dediklerimi yapmayacaksın bir daha akıl isteme.

3. Shakespeare'nin yaşadığı zamanlarda şahsı ve eserleri üzerinde hükümler verilmeye başlanmıştır.

Yukarıdaki cümlede bağlaç hangi görevde kullanılmıştır?

A) Özneleri bağlama
B) Nesneleri bağlama
C) Tamlayanları bağlama
D) Cümleleri bağlama
E) Yüklemleri bağlama

4. Meğer ben ne kadar boş şeylere ağlamışım
Kalbim hakikat diye bir ihtimale tapmış
Ne manasız şeylere meğer bel bağlamışım
Meğer peşinde koştuklarım tümden serapmış

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Bağlaç
B) Şahıs zamiri
C) Edat
D) Niteleme sıfatı
E) İsim tamlaması

5. Karların da lamba gibi rengi sarıdır
Onlar yitik bir mektubun parçalarıdır

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisine örnek yoktur?

A) İsim tamlaması
B) Edat
C) Bağlaç
D) İşaret zamiri
E) Ünlem

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde** "ve" **bağlacı bir isim tamlamasının tamlayanlarını bağlamıştır?**

A) İnsanların vefasızlığı ve vurdumduymazlığı yüzünden kimse kimseye güvenmiyor.
B) Çalışkan ve dürüst insanların olduğu bir ortamda çok rahat ederiz.
C) Romanın ve öykünün anlatmaya bağlı bir yönü olduğu unutulmamalı.
D) Türkiye'nin illeri, ilçeleri ve köyleri artık eskisinden daha güzel.
E) Evin, araban ve iş yerin var ama hâlâ mutsuz olduğunu söylüyorsun bize.

@tgdenemeleri

7. (I) Avuç içi kadar bir parkta bir banka oturdum. (II) Hiç tanımadığım bir adamla yan yana oturuyorduk. (III) İkimiz de bir dost bulmanın kendine özgü neşesini yaşıyorduk. (IV) Karşı apartmanda oturduğunu fakat hep parkta vakit geçirdiğini söyledi. (V) Bir zamanlar emekli olmaktan başka bir derdi yokken şimdi yalnızlıktan doğan bir sürü derdi varmış.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangisinde ilgeç (edat) kullanılmamıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. (I) Knut Hamsun, 1859 Ağustos'unda Norveç'in kuzeyindeki Lom köyünde doğdu. (II) İlk zamanlarda babasının yanında çalıştı. (III) Fakat ailesinin durumu, kendisini, ekmeğini dışarıda aramaya mecbur etti. (IV) Kundura çıraklığından köy mektebi muallimliğine kadar birçok işte çalıştı. (V) İlk hikâyesi, 19 yaşındayken bir kasaba gazetesinde çıktı.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. cümlede, belirtisiz isim tamlaması zarf tümleci görevindedir.
B) II. cümlede, belirtili isim tamlaması dolaylı tümleç olmuştur.
C) III. cümlede, dönüşlülük zamiri nesne görevindedir.
D) IV. cümlede edat öbeği özne görevindedir.
E) V. cümlede yüklem çekimli fiilden oluşmuştur.

9. **Aşağıdakilerin hangisinde** "bağlaç" **farklı bir görevde kullanılmıştır?**

A) Romanla öykü halka hizmet etmeli.
B) Ya şiir ya da nesir, bu soruna tercüman olacak.
C) Bir sizi bir de sözlerinizi unutamam.
D) Ya kendin gel ya da haber yolla.
E) Köy ve kent, karmaşanın iki zıt kutbudur.

10. (I) Roman, olmuş veya olması muhtemel olayların anlatıldığı uzun yazılardır. (II) İlk örneklerini de 15. yüzyılda Fransız yazar Rabelais vermiştir. (III) Ancak asıl niteliklerini romantizm ve realizm akımları döneminde kazanmıştır. (IV) Ayrıca roman belli bir olay etrafında gelişir ve olaylar ayrıntılarıyla anlatılır. (V) Temsil ettiği akıma göre romantik roman, natüralist roman, realist roman gibi isimler alır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde hem edat hem bağlaç kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ünlem görevli bir sözcük yoktur?**

A) Eyvah, yağmur yağmaya başladı!
B) Ya sen nasıl konuşuyorsun böyle!
C) Ah etmek istememiştim aslında!
D) Yaşasın işler erken bitti!
E) Yazık çocuğa, ne sıkıntılar çekmiş!

12. Ben geçmişimi dürdüm, büktüm ve kaldırıp çöpe attım, bu çöpleri ise yalnız kediler ve köpekler karıştırır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu cümledeki altı çizili sözcükle aynı görev ve anlamda bir sözcük kullanılmıştır?

A) Ortalık âşık kaynıyor ancak yalanın vergisi yok, herkes çok seviyor.
B) Yalnız kaldıysam sebebi, dünyadaki sahte oyunculardır!
C) Konuştuk, güldük fakat bunları böyle çabuk unutabiliyor olmandan nefret ediyorum.
D) Bir şeyi herkese anlatmaya üşeniyorsan sadece birine anlatıp kimseye söyleme demen yeterlidir.
E) Dün bu saatlerde sıkılıyordum, bugün daha çok sıkılıyorum yalnız tarih, tekerrürü giderek abartıyor.

@tgdenemeleri

Test 12

SÖZCÜK TÜRLERİ - EDAT (İLGEÇ), BAĞLAÇ, ÜNLEM

1. Evinde yedikten, içtikten, yattıktan sonra üstelik bir de harçlık isteyemezdim. Ama hiç olmazsa tıraş bıçağı ve ara sıra bir mecmua alacak kadar paraya da ihtiyacım vardı.

Bu parça için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) "Ama, üstelik, bir de, ve" sözcükleri bağlaçtır.
B) "Kadar" sözcüğü, edat görevindedir.
C) "Paraya da" sözü, bağlaç içermektedir.
D) "Ara sıra" sözü, ilgeç öbeğidir.
E) "İsteyemezdim" birleşik yapılı, birleşik zamanlı fiildir.

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde hem edat hem bağlaç kullanılmıştır?**

A) Deneme, tür ve üslup olarak pek çok türe yaklaşan bir öğretici metindir.
B) Deneme türü, Avrupa edebiyatında, Fransız Montaigne ile başladı.
C) Türk edebiyatında deneme gibi düzyazıya dayalı türler çok kullanılmıştır.
D) Deneme gibi türlerde, yazarın kişisel duygularıyla düşünceleri ön sırada yer alır.
E) Deneme türü, Türk edebiyatına; Tanzimat'tan sonra girmiştir.

3. Daha (I) çok radyocu kimliği ile (II) tanıdığımız ancak (III) müzik, resim, edebiyat gibi (IV) farklı alanlarda da (V) üretim yapan Ayça Şen, yeni bir romanla yola devam ediyor.

Bu parçada numaralanmış sözcükler tür bakımından eşleştirildiğinde hangisi dışta kalır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. I. Arkadaşım, doktorasını tamamladı ve üniversitede araştırma görevlisi oldu.
II. Öğrencilerim, her zaman beni sevmiştir, bana gerekli saygıyı göstermiştir.
III. Gençliğim, bağda bahçede çalışarak geçti ama hiç mutsuz olmadım bundan.
IV. Dostlarım, iyi ki yanımdasınız, bu özel günde yanımda olmanız mutluluk verici.
V. Erkekler, dersten sonra yanıma gelsin, onlarla bir görüşme yapmak istiyorum.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük ünlemdir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. "Çağımızın en (I) önemli düşünürü (II) / filozofu kimdir? (III)" Bu sorunun cevabını maalesef (IV) üniversite yıllarında öğrendim yani (V) çok geç bir vakitte.

Bu parçada altı çizili sözlerden hangisi bağlaçtır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Bir an kayboldum gibi yaşadım kıyameti
Yoruldun ama buldun ey kalbim emaneti

Erdem Bayazıt'a ait bu ikilikte aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Edat (ilgeç)
B) Bağlaç
C) Ünlem
D) Zamir (adıl)
E) Hâl eki almış soyut isim

BİLGİ SARMAL

@tgdenemeleri

7. I. Roman büyük oranda düzyazıyla yazılır ancak nazım da içerebilir.

II. Can, bu sefer kendisine ancak seyyar satıcıların arasında bir yer bulabildi.

III. Alışveriş yapacağımız mağaza, ancak üç gün açılıyormuş.

IV. Deneme sınavında çıkan bu soruyu, ancak dört öğrenci çözebildi.

V. Onu bizimle gelmeye ancak ve ancak sen ikna edersin gibi geliyor bana.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde "ancak" **sözcüğü farklı görevde kullanılmıştır?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Paslı mızraklar gibi uyuklayan direkler
Bir gün yapacakları muhayyel cengi bekler
Uçuşur beyaz deniz kuşları alay alay

Yukarıdaki dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Niteleme sıfatı

B) Durum zarfı

C) Edat

D) Zaman zarfı

E) Bağlaç

9. Halkçı bir edebiyatın ancak realist olabileceği izaha ihtiyaç
I II III
izaha ihtiyaç göstermeyecek kadar açık bir hakikattir.
IV V

Bu cümledeki numaralanmış sözcükler için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. sözcük, niteleme sıfatıdır.

B) II. sözcük bağlaçtır.

C) III. sözcük iyelik eki almıştır.

D) IV. sözcük edattır.

E) V. sözcük ek eylem almış bir isimdir.

10. (I) Gece yarısını bir saat geçe Ankara'ya gidecek tren için bilet almıştım. (II) Aklıma esti sabah treniyle "Selçuk"a gider, Efesos'u gezerim dedim. (III) Selçuk'a gelince çantamı önünü kebapçılarla üzümcülerin doldurduğu istasyon kahvesine emanet ederek yola çıktık. (IV) Güneş iyice yakmaya başlamadan ölü şehrin harabelerinde akşama kadar dolaşmak istiyordum. (V) Fakat İzmir'e her gelişimde muhakkak bir kere uğradığım bu harabeler, insanların insan gibi yaşadığı bu mermerler kararıp kirleniyordu.

Bu parçadaki numaralanmış cümleler ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. cümlede edat cümleye "özgüleme'' anlamı katmıştır.

B) II. cümlede edat, cümleye "araç" anlamı katmıştır.

C) III. cümlede edat cümleye "birliktelik" anlamı katmıştır.

D) IV. cümlede edat cümleye "bitiş" ilgisi katmıştır.

E) V. cümlede edat cümleye "yakışır biçimde'' anlamı katmıştır.

11. Sabahattin Ali'nin şiiri öz ve biçim olarak dönemin tipik özelliklerini taşır. Yanlışlarını veya yanılgılarını da aynı zamanda. Genelde hececi şiirin içinde memleketçi edebiyatın dışındadır. Söyleyişte ise halk şiirinin etkisi altındadır.

Yukarıdaki parçada bağlaç görevli kaç sözcük vardır?

A) 3 B) 4 C) 5 D) 6 E) 7

12. I. Sen İstinye'de bekle ben buradayım

II. İçimde köpek gibi havlayan yalnızlığım

III. Çünkü ben buradayım karanlıktayım

IV. Belki gelmem gelemem beş dakika bekle git

V. Çünkü elimi bıçakla kestim, beni kan tutuyor

Numaralanmış dizelerin hangisinde hem edat hem bağlaç kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

@tgdenemeleri

Test 13

SÖZCÜK TÜRLERİ - EYLEMLER / FİİLLER

• Çekimli Eylem • Basit Çekim • Birleşik Çekim • Kipler • Fiilin Yapısı

1. Öyle günler gördüm ki duvarlar gelir dile
Gözümde canlanırdı eşkıya masalları
Varlığımı sarardı hain bir isteyişle
Görmediğim yumuşak bir düşmanın elleri

Yukarıdaki dörtlükte kaç çekimli eylem vardır?

A) 3 B) 4 C) 5 D) 6 E) 7

2. (I) "Hayatın olağan akışı" sözünden ne anlıyorsunuz? (II) Böyle bir tanımlamaya asla yüz vermem ben. (III) Buna göre "hayat" dediğimiz gerçeklik, düz bir şerit gibi devam edilecek sanılıyor. (IV) O, düz bir şerit üzerinde gitmiyor asla. (V) Hayat, gitmeyi bırakıp bazen uçuyormuş.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) I. cümlenin yüklemi haber kipiyle çekimlenmiştir.
B) II. cümlede birleşik yapılı bir fiil vardır.
C) III. cümlede basit yapılı, basit zamanlı fiil vardır.
D) IV. cümlede basit zamanlı fiil vardır.
E) V. cümlede basit yapılı fiil vardır.

3. (I) Bir günü diğerine uymaz insanın. (II) Bırakın günü, saati saatini tutmaz. (III) Bir an neşelidir, umut doludur. (IV) Etrafındakileri de etkiler bu yaşam dolu tavrı. (V) Böyle zamanlarda, yıldızları tutup yere indirecek kadar güçlü sayar kendini.

Bu parçadaki numaralanmış cümleler ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) I. cümlede geniş zaman kipiyle çekimlenen bir fiil vardır.
B) II. cümlede basit zamanlı fiil vardır.
C) III. cümlede birden çok çekimli fiil vardır.
D) IV. cümlede türemiş fiil vardır.
E) V. cümlede basit yapılı fiil vardır.

4. (I) Bugünlerde Cervantes'i tekrar okumak aklımdan geçiyor. (II) Ona olan hayranlığımı sizden gizleyemem. (III) Bir kere şu ismin musikisine bakın: Miguel Cervantes Saavedra. (IV) Yalnız Cervantes'in bir kusuru var. (V) 1571 İnebahtı Savaşı'nda bize karşı savaşmış.

Bu parçadaki numaralanmış cümleler ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) I. cümlede deyimleşmiş birleşik fiil vardır.
B) II. cümlenin yüklemi yeterlik fiili almıştır.
C) III. cümlede yüklem, emir kipiyle çekimlenmiştir.
D) IV. cümlede yüklem geniş zamanlı bir fiildir.
E) V. cümlede basit çekimli fiil vardır.

5. Titreşirdi rüzgârla güneşli yaprakları;
Ömür sürdü öyle hoşnut dünyasından,
Aydınlıktan uyku tutmazdı bazı gece,
Motor sesleri duyulurdu uzaklardan.

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisine örnek <u>yoktur</u>?

A) Basit zamanlı fiil
B) Türemiş fiil
C) Birleşik zamanlı fiil
D) Dilek kipiyle çekimlenen fiil
E) Birleşik fiil

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde** "olmak" **fiili yardımcı eylem <u>değildir</u>?**

A) Hangi konuda yardımcı olabilirim size.
B) Akdeniz Bölgesi'nde meyveler erken olur.
C) Ben kalabalık şehirlerde kaybolurum.
D) Ailem her konuda bana destek olmuştu.
E) Koliler öğlene kadar hazır olur.

BİLGİ SARMAL

TYT TÜRKÇE SORU BANKASI

@tgdenemeleri

7. Bağlanmayacaksın bir şeye, öyle körü körüne.
I
"O olmazsa yaşayamam." demeyeceksin.
II

Yukarıda numaralanmış fiillerin yapısı ve kipi aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II
A)	Türemiş – gelecek zaman	Birleşik – geniş zaman
B)	Basit – gelecek zaman	Basit – geniş zaman
C)	Basit – emir kipi	Birleşik – istek kipi
D)	Birleşik – emir kipi	Türemiş – geniş zaman
E)	Türemiş – gereklilik kipi	Türemiş – istek kipi

8. (I) Her zaman önemli işleri üstlenmez insan. (II) Bazen küçük şeylerin suyuna bırakıverir kendini. (III) Düşüncenin gerilmiş, çelik yaylarını gevşetir bu, vücudumuza nefes aldırır. (IV) Yüz kaslarımız bayram eder. (V) Alelade düşünce ve uğraşlara iltifat etmeyen adamların sağlığından şüphe edilmelidir.

Bu parçadaki numaralanmış cümleler ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. cümlenin yüklemi türemiş fiildir.
B) II. cümlede tezlik fiili vardır.
C) III. cümlede basit zamanlı fiil vardır.
D) IV. cümlenin yüklemi basit fiildir.
E) V. cümlede yardımcı eylem vardır.

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinin yükleminde kip kayması yoktur?**

A) Her yıl Çeşme'de böyle etkinlikler düzenleniyor.
B) Çalışkan insan her zaman başarılı olacak.
C) Kitabın basılması için birkaç kişiyle daha görüşecekti.
D) Gazetenin ilk sayfasında bu konuyla ilgili bir yazı yer alır.
E) Sözlerinize dikkat eder misiniz, ben alınırım yoksa.

10. Köylerde, bahçelerde kullanılan merdiven, bugün evlerimize çıktığımız çok basamaklı merdivenlerin atası olmalıdır.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisine örnek yoktur?

A) Belirtili isim tamlaması
B) Birden fazla sıfat tamlaması
C) Çekimli fiil
D) Birden çok hâl eki
E) Birleşik zamanlı fiil

11. (I) Apartman çatılarının izin verdiği küçük ve parça parça aralıklardan görebildiğim deniz tarafından esen rüzgârın havayı serinlettiğini fark ettim. (II) Kendimi çevredeki iki katlı eski evlerin avlularına dalıp gitmiş buluyorum. (III) Şaşırtıcı olan burada avlu kavramı henüz yok olmamış. (IV) Belki benim oturduğum sokak böyledir? (V) Sarmaşık gülleri, ortancalar ve hanımelleriyle kaplı avlular duruyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümleler ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. cümlede yüklem çekimli fiilden oluşmuştur.
B) II. cümlede kurallı birleşik sıfat vardır.
C) III. cümlede yardımcı eylemle kurulan birleşik fiil vardır.
D) IV. cümlede çekimli eylem yoktur.
E) V. cümlenin yüklemi türemiş yapılı bir fiildir.

12. (I) Gözümüzün önünde yaşam köreltiliyor. (II) Olup bitenler gün gün hücrelerini öldürüyor. (III) Damla damla eridiğinizi hissediyorsunuz. (IV) Eliniz kolunuz bağlı duruyorsunuz. (V) Düşlerinizle gerçekler arasındaki savaş bir türlü bitmiyordur.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangisinin yüklemi birleşik yapılıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

@tgdenemeleri

Test 14

SÖZCÜK TÜRLERİ - EYLEMLER / FİİLLER

• Kipler • Kip Kaymaları • Basit ve Birleşik Çekim • Fiilin Yapısı

1. Senin dudakların pembe
Ellerin beyaz,
Al tut ellerimi bebek
Tut biraz!

Benim doğduğum köylerde
Buğday tarlaları yoktu,
Dağıt saçlarını bebek
Savur biraz!

Yukarıdaki dizelerde emir kipiyle çekimli kaç eylem vardır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

2. **Aşağıdaki dizelerden hangisinde basit ve birleşik eylemler bir arada kullanılmıştır?**

A) Gidecekmiş madem ışığın olduğu yere
Getiriversin kapımıza güneşin aydınlığını

B) İnce belin bükülmez zamanın dizlerinde
Öpülen eteklere ayağını silersin

C) Yıllarca gezdirdim hoyrat başımı
Aradım bir ömür, arkadaşımı

D) Geçti, istemem gelmeni
Yokluğunda buldum, seni

E) Yoksulluğun yüzerek sonsuz denizlerinde
Gördüğün her kıtaya açıktan diş bilersin

3. I. Gönül yaylasının yavru maralı
Dağlardan taşlardan sakın ha sakın

II. Omzumda sevda yükü
Yollarda seni aradım

III. Can bir damla kandır tuzakta, okta
Ecelin gölgesi dolaşır gökte

IV. Sevda kokan bu yaranın çiçeği
Petek petek bal olmadan tükenmez

V. Ayrılığın rüzgârı eser yüreğinde
Yolların sessizliği kaplar içini

Yukarıda numaralanmış dizelerden hangisinde dilek kiplerinden biriyle çekimlenmiş eylem vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinin yükleminde anlam kayması söz konusudur?**

A) Karamsarla kötümserin eş anlamlı olduğunu bile bilmiyor.

B) Aynı cümleyi değişik biçimlerde söyleyebiliriz.

C) Hangi sorular bizi anlamaya, öğrenmeye götürür?

D) Bütün bu olanlardan sonra, korkmuş olmama üzülüyor.

E) Babası on yıl önce ölür ve tüm miras iki kardeşe ve anneye kalır.

5. **Aşağıdaki dizelerden hangisinde yüklem** "şimdiki zamanın hikâyesi" **biçiminde çekimlenmiştir?**

A) Küçük bir servet için bile çok seviniyordu.

B) Gecenin sabah, gölge kalırdı çamlıkta.

C) Türkçe dersini bu kez bizde yapmalıydım.

D) Sınavın iki saat süreceğini söylüyormuş.

E) Yazar olmayı kafaya koymuştu bile.

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlam kayması söz konusudur?**

A) Büyük ve geometrik şekilli karpuz yetiştirmeye çalışıyorlar.

B) Çok yakında çözülmedik hiçbir probleminiz kalmaz.

C) Akşama kadar hiçbir iş yapmadan evde yalnız kalınca sıkıldı.

D) Sabahtan beri yaylaya gitmek üzere amcazademi bekliyorum.

E) Konular, öğrenciler anlasın diye daha ayrıntılı anlatılır.

@tgdenemeleri

7. Beni koyup koyup gitme, n'olursun
I
Durduğun yerde dur
II
Kendini martılarla bir tutma
III
Senin kanatların yok
Düşersin yorulursun
IV
Beni koyup koyup gitme, n'olursun
Bir deniz kıyısında otur
V
Gemiler sensiz gitsin bırak

Yukarıdaki dizelerde numaralanmış eylemlerden hangisi emir kipiyle çekimlenmemiştir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yüklem görevindeki fiil "sonradan farkına varma" **anlamı taşımaktadır?**

A) Alnımdaki çizgiler, gözlerimin altındaki kırışıklıklar iyice artmış.
B) Seni beklemeden buradan ayrılmak zorunda kaldığımız için çok üzüldük.
C) Şimdi artık yepyeni, pırıl pırıl bir mizahçı kuşak yetişti.
D) Bazıları için spor; doğadan, müzikten, şiirden daha önemlidir.
E) Sanat ustaları, başkalarını yetiştirmekte devam etsinler.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "etmek" **sözcüğü yardımcı eylem olarak kullanılmamıştır?**

A) Eşyaları taşımama yardım edebilir misin?
B) Annemler, dayımları Almanya'ya yolcu ettiler.
C) Kardeşimden kitaplarını toplamasını rica ettim.
D) Onu kaybedince neler hissettiğimi tahmin edemezsin.
E) Bu araba, yedi bin lira etmez.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde eylem kipinde anlam kayması yoktur?

A) Yarın ben de sizinle geliyorum.
B) Bu yaz da İzmir'e gidiyoruz.
C) Okullar, on gün sonra tatile girecek.
D) Durun, babanız az sonra gelir.
E) Ahmet Çavuş bir gün bize konuk olur.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yüklem basit çekimli eylemdir?

A) Kızın saçları koyu kestane rengindeydi.
B) Telaşlıydı, yorgun adımlarla yürüyordu.
C) Çocuğun sevimliliğini görünce büyülenmiştim.
D) Bir an durdu, umutla saatine baktı.
E) Son günlerde çok büyük sıkıntılar çekiyorduk.

12. Herkesin bir kayası olmalı. Benim var… Yüksek, keskin bir kaya. Kendimi kayası olan bir tanrıça gibi hissediyorum. İnsan, bir kayayı neden sever? İçimden birdenbire bu kayanın yüzünü aynayla kaplamak geçiyor. Gökyüzünü daha çok görmek için.

Parçada aşağıdakilerden hangisi kullanılmamıştır?

A) Belgisiz zamir
B) Soru zarfı
C) Geniş zaman eki
D) Gereklilik kipi
E) Birleşik zamanlı fiil

@tgdenemeleri

Test 15

SÖZCÜK TÜRLERİ - EYLEMLER / FİİLLER

• Eylemin Yapısı • Haber ve Dilek Kipleri • Fiilin Yapısı

1. Sahibinin ardından bakıp kalmış (I) bir eşyanın bütün büyüsü bozulmuştur (II) artık. Boştur, manasızdır (II) ve artık eski yerinde fazla eğleşemezler (III). Sahibinin yeri soğudukça (IV) onlar da ölecektir ve onların çürümeye başlaması aslında ölmesidir (V).

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerden hangileri çekimli eylemdir?

A) I ve II B) I ve V C) II ve III
D) II ve V E) III ve IV

2. **Aşağıdaki ikili dizelerden hangisinde hem haber hem de dilek kipleriyle çekimlenmiş eylemler vardır?**

A) Gel, al beni saatin zulmünden
Gecenin zehrinden al beni, korkuyorum

B) Ellerimi tutmadın yâr
Yatamam geceleri

C) Sen de gül, eğlen; öyle acıklı konuşma
Hayat ne ki sonuçta anlık bir buluşma

D) Sis çökmüş dağlarıma gelemem
Ararım seni içimin aynalarında

E) Şimdi artık gitmelisin içimden
Öyleyse durma, git, yine sensiz kalayım

3. **Aşağıdakilerden hangisinde** "iş-kılış" **eylemi, dilek kiplerinden birinin hikâyesiyle çekimlenmiştir?**

A) Ey şair! Sesin kirlenmesin diye susmalıydın biraz daha.

B) Ayrılık, olgunlaştırsaymış hırçın yüreğimi dağları vurup durmazdı yüzüme.

C) Onu bir uçurumdan atsaymışım keşke yahut sıkıca tutup bırakmasaymışım.

D) N'olaydı yâr n'olaydı, yâr bade dolduraydı.

E) Gölgeler uzadıkça uzuyordu, ufuklar kararmalıydı, morarmalıydı çoktan.

4. **Aşağıdakilerden hangisinde yapılan açıklamayla verilen örnek arasında uyum yoktur?**

A) Fiil, şimdiki zamanın koşullu birleşik çekimiyle biçimlendirilebilir: İnsan, kendini bilmiyorsa onun bilgisine inanmazlarmış.

B) Bir fiil, geniş zamanın hikâyesiyle çekimlenebilir: Ben yaşarken oluyorsa her şey bekleyemezdim öyle eli kolu bağlı.

C) Çekimli eylemler, basit çekimli basit yapılı bir eylemden oluşabilir: Herkes çalışırken siz neden boş boş geziyorsunuz.

D) Çekimli eylemler, birleşik yapılı birleşik çekimli bir eylemden oluşabilir: Artık o çok sevdiğiniz yemekleri yiyemeyecekmişsiniz.

E) Çekimli eylemler, kip ve kişi eklerini birlikte alırlar: Akşama doğru, yorgun bir hâlde evine varmıştı.

5. I. Sonra âlem değişiverdi,
Ayrı su, ayrı hava, ayrı toprak

II. Gaiplerden bir ses geldi: Bu adam,
Gezdirsin boşluğu ense kökünde

III. Bekle, dur duvarlarımı yıkmadım henüz
Önce emin olmalıyım sen olduğuna

IV. Ne yaşandıysa geride kaldı
Sevin kalbim yelkenler rüzgârla doldu

V. Dudaklarında şarkı, göğsünde nefes olmak
Yağmurlarda seninle ıslanmak istiyorum

Yukarıdaki numaralanmış ikili dizeler için aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi yapılamaz?

A) I. de birleşik yapılı basit çekimli eylem vardır.

B) II. de eylemden türetilmiş bir eylem buyruk kipiyle çekimlenmiştir.

C) III. de üç tane dilek-tasarlama kipiyle çekimlenmiş eylem kullanılmıştır.

D) IV. de kullanılan eylemlerin tümü basit çekimli eylemlerdir.

E) V. de haber kipiyle çekimlenmiş basit yapılı bir eylem ve iki tane isim-fiil yer almıştır.

@tgdenemeleri

6. I. Hayat acımasız bir savaştı.
II. Bir zamanlar, başarılı olduğumuz tek alan güreşti.
III. Kafam ile gönlüm nihayet barıştı.
IV. Onu başarıya götüren en önemli şey kendine duyduğu güvendi.
V. Bu atletimiz geçen yıl 800 m'de yarıştı.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangilerinde çekimli eylem kullanılmıştır?

A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) III ve V E) IV ve V

7. I. Tercihler, 17 Ağustos'a kadar sürecektir.
II. Onu üzen şey, emeğinin karşılığını alamamasıymış.
III. Sınavdan sonra herkes çok rahatlamıştı.
IV. Bu sene, daha yüksek bir puan alabilseydik.
V. Sonuçların açıklanacağı gün bütün öğrenciler sıkıntılıydı.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangileri birleşik çekimli eylemlerdir?

A) I ve II B) III ve IV C) IV ve V
D) I ve IV E) III ve V

8. I. Haber verseniz ben de oraya <u>giderdim</u>.
II. Onun sıkıntısını ben <u>giderdim</u>.
III. Ayağıma batan dikeni iğneyle <u>çıkardım</u>.
IV. Mesaiye yetişmek için evden erken <u>çıkardım</u>.
V. Güneşte kalınca iyice <u>kızardım</u>.
VI. O zamanlar, boş boş gezenlere çok <u>kızardım</u>.

Yukarıdaki numaralanmış sözcüklerden hangileri basit çekimli eylemlerdir?

A) I, IV ve VI B) II, III ve V
C) III, IV ve V D) IV, V ve VI
E) I, II ve VI

9. Kompartımana girdiğinde hemen uykuya dalmak istediği hâlde bunu yapamadı. Vakit henüz erkendi. Trenin kalkmasına bir saat vardı, uykusu çok hafifti, bu şartlarda şuurunun daha fazla yorulmasını beklemekten başka çare yoktu. Uyuyabilmek için bundan daha iyi bir yöntem bulunamamıştı. Bunun için de restorana gidip bir şeyler içmek, oyalanmak gerekecekti.

Bu parçadaki eylemlerden kaçı basit çekimlidir?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

10. **Aşağıdakilerden hangisinde kipte anlam kayması <u>yoktur</u>?**

A) Kuşlar, nisanda geliyor; eylülde gidiyor.
B) Bana, el çantamı getirir misiniz?
C) Tanrım, n'olur ufuklar hiç kararmasın.
D) Şu karşıdan gelen, bizim Ayşe olacak.
E) Bir baba, çocuğu için her fedakârlığı yapar ama ona kader yazamaz.

11. Kural olarak bir fiil önce kip eklerini sonra kişi eklerini alır.

Aşağıdakilerden hangisinde bu kurala aykırı bir kullanım vardır?

A) Bağlandığınız yazarın hayatının izini sürersiniz.
B) Olayları doğru yorumlayamazsak doğru kararlar alamaz mıyız?
C) Anlaşılmak istesem belki anlarlardı beni.
D) Birini sevmişsek ona artık tarafsız bakamayız.
E) Bitsin artık bu çile, çekemem bile bile.

12. **Aşağıdakilerden hangisinde verilen cümle ile ayraç içindeki belirleme uyumlu <u>değildir</u>?**

A) Ölmem mi gerekiyor bilmem. (geniş zaman kipi)
B) Kalk gidelim sevdiğim bu el bize yaramaz. (emir ve gereklilik kipi)
C) Ağlamayacaktın, sızlamayacaktın; o zalimin adını anmayacaktın. (gelecek zamanın hikâyesi)
D) Beni anlamasaydın ben kahrolurdum. (dilek-şart kipinin hikâyesi)
E) Bu şiirimi anladıysan beni anlamışsındır. (belirli geçmiş zamanın şartı)

@tgdenemeleri

Test 16

SÖZCÜK TÜRLERİ - EYLEMSİLER / FİİLİMSİLER

• İsim-Fiil • Sıfat-Fiil • Zarf-Fiil • Çekimli Fiil • Fiilin Yapısı

1. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde üç tür fiilimsiye de örnek vardır?**

A) Bu kitap, modern dünyanın nasıl ortaya çıktığını merak eden herkes için vazgeçilmez bir el kitabıdır.

B) Bütün dünyada çok beğenilen "Yüzüklerin Efendisi" serisi İskandinav mitolojisinden esinlenmiştir.

C) Gabriel Garcia Marquez, çocukluğunun geçtiği Aracataca ilçesindeki yaşamından esinlenip bir kitap yazmaya karar verir.

D) Ferzan Özpetek, doğup büyüdüğü şehir olan İstanbul'u yıllardır uzaktan gözlemliyor.

E) Birçok insanın aklında Rothschild ismi "büyük servet" anlamını çağrıştırsa da bu servetin getirdiği gücü kavrayan çok az kişi bulunur.

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük fiilimsi (eylemsi) değildir?**

A) Dil, kuşaklar arasında ve aktüel durumda insanlığın kullandığı bağdır.

B) Mutlak anlamda dil, düşüncenin ve dünya görüşünün iletişim aracı olarak tanımlanır.

C) Dil; duyguların, düşüncelerin serbestçe oluşturulmuş semboller sistemi aracılığıyla aktarılmasıdır.

D) Dil, ses dalgaları aracılığıyla akustik olarak ve sözcükler aracılığıyla görsel şekilde aktarılır.

E) Bir dilin iletişim işlevini yerine getirmesinde jest veya seslenme gibi unsurlar önemlidir.

3. Damarlarında küçücük adımlarla ilerleyerek bütün vücudunu, hatta iradesini saran bu yangının içinde sürekli bir çözülüşle eriyor, akıyor.

Bu cümlede kullanılan eylemsiler, aşağıdakilerin hangisinde doğru sıralanmıştır?

A) Sıfat-eylem, ad-eylem, bağ-eylem

B) Sıfat-eylem, ad-eylem, sıfat-eylem

C) Ad-eylem, sıfat-eylem, bağ-eylem

D) Bağ-eylem, sıfat-eylem, ad-eylem

E) Bağ-eylem, bağ-eylem, ad-eylem

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde geçen bağ-eylem, ötekilerden farklı bir sorunun yanıtıdır?**

A) "Bir edebiyat yapıtı toplum için mi yazılır, sanat için mi?" deyip tüm dikkatleri çekmiş yazar.

B) İyi bir deneme yazarı, düşüncelerini önce bir kâğıda düzen gözetmeksizin not eder, sonra yazıya aktarır.

C) Deneme, Montaigne ile başlamasına karşın 19. yüzyıla gelindiğinde İngiliz yazarlar tarafından geliştirilmiştir.

D) İnsanlar arasındaki anlaşmayı sağlayan bir araç olan dil, konuşula konuşula tüm evrene yayılır.

E) Şiir; duygu, hayal ve düşüncelerin bir düzene bağlı olarak çekici bir dil ve ahenkli mısralar içinde aktarılmasıdır.

5. İnsanın içine doğru uzun ve derin yolculuğunda sürekli kazılar yapan sanatçıda yazdığı şiirle, öyküyle, romanla, çizgiyle ya da sanatın başka bir biçimiyle varlığımızda içkin olanı, saklı olanı, görünmeyeni keşfetmeye, belirgin kılmaya, çıkarıp göstermeye ve bizi şaşırtmaya devam ediyor.

Yukarıdaki parçada kaç eylemsi kullanılmıştır?

A) 7 B) 8 C) 9 D) 10 E) 11

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde** "sıfat görevi üstlenmiş bir ad-eylem" **kullanılmıştır?**

A) Başarılı bir sanatçı olma noktasında divan edebiyatı sanatçılarını örnek alıyor.

B) Son günlerde yağan yağmurlar az da olsa barajları doldurdu gibi.

C) Selçuklu Dönemi'nden kalma tüm eserler koruma altına alınmaya başlandı.

D) Ata sporumuz güreşte her zaman birinci olmayı hedefleyen bir millî takım var.

E) Osmanlı Devleti, birçok bölgede değişik ırktan ve dinden insanlara hoşgörülü yaklaşmıştır.

@tgdenemeleri

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük eylemsidir?**

A) Denemelerde edebiyat, sanat, insanlar, gelenekler, hatta gülünç olaylar gibi değişik konular ele alınabilir.

B) Bu yaylaların otuyla beslenmiş ineklerin sütünden çok iyi kaymaklar yapılır.

C) Yaz aylarında asma yaprağından yapılan sarmaların tadına doyum olmaz.

D) Sen de her şeyi bilme, diyerek ona ne kadar kızdığını belli etti sanırım.

E) İyi bir tatil yapma ve güzelce dinlenme isteğini her fırsatta söyler.

8. Postmodernizm, modernizmin sonrası ve ötesi anlamında bir tanımlama (I) olarak kullanılmak (II) eğilimindedir ve modern düşünceye (III) ve kültüre ait temel kavram ve perspektiflerin sorunsallaştırılmasıyla (IV) ve hatta bunların yadsınması (V) ile yürütülmektedir.

Bu parçada altı çizili sözcüklerden hangisi "ad-eylem" **görevinde değildir?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. I. Geceleyin bir ses böler uykumu.
II. İçim ürpermeyle dolar: Nerdesin?
III. Arıyorum yıllar var ki ben onu,
IV. Aşıkıyım beni çağıran bu sesin.
V. Gün olur sürüyüp beni derbeder...

Yukarıdaki dizelerin hangilerinde "eylemsi" **yoktur?**

A) I ve III B) II ve V C) IV ve V
D) III ve V E) I ve IV

10. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde eylemsi kullanılmamıştır?**

A) Daha deniz görmemiş bir çoban çocuğuyum
Bu dağların eskiden aşinasıdır soyum

B) Okuma yok, yazma yok bilmeyiz eski yeni
Kuzular, bize söyler yılların geçtiğini

C) Şu karşıki bayırda verdim kuzuyu kurda
"Sunam"ın başka köye gelin gittiği akşam

D) Bir çoban parçasısın, olmasan bile koyun
Daima eğeceksin başkalarına boyun

E) Uçan kuşları düşün, geçen kervanları an
Mademki kara bahtın adını koydu çoban

11. "-mak", "-mek" **eki ile türemiş sözcük, aşağıdaki cümlelerin hangisinde eylemsi değildir?**

A) Okumaktan, yazmaktan hiçbir zaman bıkmayan iyi bir okuyucuydu o.

B) Kaymaktan hoşlandığı için haftaya Uludağ'a gitmeye karar vermiş.

C) Çakmaktan çıkan kıvılcım, geceyi aydınlatan bir fener gibi parladı.

D) Ağlamaktan gözleri şişti ama acılı kadın hâlâ ağlamaya devam ediyor.

E) Çalmaktan, çırpmaktan hoşlanan bu insanların aramızda yeri yoktur.

12. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, iyelik eki almış bir sıfat-eylem kullanılmıştır?**

A) Sanat aynı ulusun bireylerini birbirine yakınlaştırmakla kalmaz, etkisini ulusal sınırların dışına da taşır.

B) Sanat, en genel anlamıyla yaratıcılığın ve hayal gücünün ifadesi olarak anlaşılır.

C) Tarih boyunca neyin sanat olarak adlandırılacağına dair fikirler sürekli değişmiştir.

D) Sanatsal aktiviteler, planlama ve uygulama bakımından ayrım yapmayı gerektirmez.

E) Sanatın tanımının yapılmaya çalışılmasının eleştirilmesi, tartışmaları da beraberinde getirmiştir.

@tgdenemeleri

Test 17

SÖZCÜK TÜRLERİ - EYLEMSİLER / FİİLİMSİLER

• İsim-Fiil • Sıfat-Fiil • Zarf-Fiil • Çekimli Fiil • Fiilin Yapısı

1. Uykuya dalıp dalıp çıkan imamın elleri önce yerden sedire, oradan da dizlerine zıplamış bir kurbağaya benziyordu. Kapının vurulmasıyla herkes kıpırdamış, üstlerine düşen gölge, sağa sola kayarak biçim değiştirmişti.

Bu parçanın değerlendirilmesine ilişkin yargılardan hangisi yanlıştır?

A) "dalıp dalıp" ve "kayarak" sözleri bağ-fiildir.
B) "çıkan" ve "düşen" sözleri sıfat-fiildir.
C) "zıplamış" sıfat-fiil, "kıpırdamış" çekimli fiildir.
D) Cümlelerde ad-eylem kullanılmamıştır.
E) "benziyordu" ve "değiştirmişti" sözleri birleşik zamanlı eylemlerdir.

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde üç tür fiilimsinin üçüne de örnek vardır?**

A) Kendini göstermek arzusu taşıyan kişi, iyi ve güzel şeylere sahip olduğunun görülmesini istiyordur.
B) Abartılı giyinerek dikkat çekici davranışlar sergilemesi, o insanın sevgiye ve ilgiye ihtiyaç duyduğunu gösterir.
C) Ressam, resimler yapıp sergi açtığı zaman "Beni görün, onaylayın." mesajı veriyordur.
D) Güzel bir şey ortaya koyan her insan, çevresinde bunun farkına varmış insanlar arar.
E) Onaylanmayan iyi ve güzel şeylerin, zamanla yerini kötü ve çirkin şeylere bırakacağını unutmayalım.

3. Ben, seni unutmak için sevmedim.
Gülmen, ayrılık demekmiş bilmedim
Bekledim sabah akşam yollarını
Ölmek istedim bir türlü ölmedim

Bu dizelerle ilgili yapılan değerlendirmelerden hangisi yanlıştır?

A) Ek eylem ile yüklem olmuş ad-eylem vardır.
B) İyelik eki almış ad-eylem kullanılmıştır.
C) Olumsuz eylemden türetilmiş ad-eylem yer almıştır.
D) Üçüncü dizenin dışındaki bütün dizelerde ad-eylem görülmektedir.
E) Edat grubu içinde kullanılan ad-eylem bulunmaktadır.

4. I. Bir kötülüğü ancak iyilik yapa yapa yok edebiliriz.
II. Bir kişi kötülük yapınca siz de kötülük yapıyorsanız kötülüğü çoğaltıyorsunuzdur.
III. Adalet, iyilik yapan kimseye iyilik yapmak ama kötülük edene haksızlık etmemek demektir.
IV. Eğer kişi yediği yemekten, insanlarla ilişkilerine kadar her şeyde dengeyi sağlıyorsa adildir.
V. Paylaşmayı bilmeyenler, yapılan iyiliği doğal bir davranış olarak görürler.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangisiyle ilgili yapılan değerlendirme yanlıştır?

A) I. cümlede "nasıl" sorusunun karşılığı olan ulaç (bağ-fiil) vardır.
B) II. cümlede "ne zaman" sorusunun karşılığı olan bağ-eylem (ulaç) vardır.
C) III. cümlede birden fazla ortaç (sıfat-fiil) ve birden fazla isim-fiil vardır.
D) IV. cümlede "yediği" sıfat-fiildir, "yemek" eylemsi özelliğini yitirmiş kelimedir.
E) V. cümlede birden fazla bağ-fiil ve birden fazla sıfat-fiil yer almıştır.

@tgdenemeleri

5. I. Anlaşılır bir dil kullanınca şiirim anlaşılır diyorsan yanılırsın.

II. Boşuna mı yanmış bunca aşık ve yanmış bağrından boşuna mı devşirmiş ateşi.

III. Çekip gideceğim buralardan ve kimse bilmeyecek gideceğim diyarı.

IV. Hâlden anlamaz bir yüreğim var, bir türlü anlamaz benim derdimi.

V. Ben ki sevgilim ölmüş bir kuşun tüylerine bakınca ölmüş duyguların öksesine düşerim.

Yukarıdaki numaralanmış sözlerden hangisinde altı çizili olarak verilen sözcükler aynı görevdedir?

A) V B) IV C) III D) II E) I

6. (I) İyilik edenin iyilik bulmadığını ispatlama yarışındayız. (II) Vefa, Kafdağı'nın ardında kalmış; benlik atı, hırsla koşmaya başlamış kendi yolunda. (III) Dostluğun masasında karşısında oturan kişi ya yine kendisi ya da çıkarlarıdır şimdi insanın. (IV) Kafayla kalbin senkronize olamaması ise parçalanmış kişilikler koyuyor ardında. (V) Ve soruyor bir şair: Neden mavi az, neden siyah çok ve neden beyaz yok?

Bu parçanın değerlendirilmesine ilişkin yargılardan hangisi yanlıştır?

A) I. cümlede isim-fiil ve adlaşmış sıfat görevinde sıfat-fiil yer almıştır.

B) II. cümlede hiç eylemsi kullanılmamış, birden fazla çekimli eylem kullanılmıştır.

C) III. cümlede sıfat görevinde kullanılan sıfat-fiil görülmektedir.

D) IV. cümlede ad-eylem grubuna ve sıfat-fiile yer verilmiştir.

E) V. cümlede bir adet çekimli eylem vardır ve eylemsi kullanılmamıştır.

7. **Aşağıdakilerden hangisinde yapılan açıklamayı örneklendiren kullanım yer almamıştır?**

A) Üç tür fiilimsi bir arada kullanılabilir: İstediğiniz gibi davrandığını gördükçe birine değer vermeniz, onun özgürlüğüne müdahaledir.

B) Sıfat-fiiiller, adlaşmış sıfat görevi üstlenebilir: İşin iyi yanlarını görüp çetrefilli yanlarını göremeyenlerin başarı şansı zayıftır.

C) Sıfat fiiller, sıfat görevi görebilir: Kimse, sana yaptığın hatalar kadar büyük dersler veremez.

D) Öznesi ve nesnesi olan bir bağ-fiil grubu, cümlede zarf tümleci görevi üstlenebilir: İnsan kendini tanıyınca hayatın hangi yollarında yürüyebileceğine karar verebilir.

E) Sıfat-fiiller, kalıplaşarak eylemsi özelliğini yitirip ad olabilir: Deli dostun olacağına akıllı düşmanın olsun.

8. I. Bu işi ortaklaşa yapalım diye teklifte bulundu.

II. Danışmada nöbetleşe bekleyin, burayı boş bırakmayın.

III. Tam sekizi bir dakika geçe sınıfa girdim.

IV. Düşe kalka yürüyerek büyümek, dizlere acı, bizlere güç verir.

V. Zamanı gelip çatınca anlamaya başlamak, etkili ve acılı bir öğrenim metodudur.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümlede çekimli eylem vardır ama eylemsi yoktur.

B) II. cümlede eylemsinin kalıplaşarak ad olmasına ve ulaç kullanımına örnek vardır.

C) III. cümlede zaman zarfı göreviyle kullanılan bağ-fiil grubu vardır.

D) IV. cümlede bağ-eylem grubu ve haber kipiyle çekimlenmiş eylem kullanılmıştır.

E) V. cümlede isim-fiil grubunun içinde ulaçlar (bağ-eylemler) yer almıştır.

@tgdenemeleri

9. **Aşağıdakilerden hangisinde verilen cümleyle ayraç içindeki açıklama uyumlu değildir?**

A) Beklenmedik bir anda, bir kitapla yaşadığın şaşırtıcı buluşmayı yaşarsın. (sıfat-fiil grubu, sıfat görevindedir)

B) Seni beklediğini bilmeden orada öylece beklemektedir seni. (zarf-fiil grubu, durum zarfı görevi üstlenmiştir)

C) Bulutlar konuşurken gözlerimin topladığı yağmurla geleceğim sana. (zarf-fiil grubu, zaman zarfı görevindedir)

D) Bir dilin yaşayan yaşamayan bütün kelimelerini ezberlediğim günün ertesinde, benim de sesimi duyacaksın (birden fazla sıfat-fiil grubu bulunmaktadır)

E) Seni düşünmezsem bugün kendimle yürüdüğüm yolları düşüneceğim. (bağ-fiil grubuna yer verilmiştir)

10. Ad-eylemler, anlamca fiil olsalar da görevce isim olduklarından isimlerin aldığı iyelik, hâl, tamlayan, çoğul ve ek fiil eklerini alabilir.

Aşağıdakilerden hangisinde açıklamaya örnek gösterilebilecek bir kullanım yoktur?

A) Beni anlamayışın var ya, kahrediyor kalbimi.

B) Yarayı görmek değil, görünce sarmaktır işimiz.

C) Güzeli sevmek, güzel olmayana düşman etmez bizi.

D) Şimdi bu üzülüp ağlamaların bir anlamı yok.

E) Olgunlaşmamıza kapı aralayan acıları, saygıyla selamlamalıyız.

11. Kimseye etmem şikâyet
Ağlarım ben hâlime
Titrerim mücrim gibi
Baktıkça istikbalime

Bu dizelerle ilgili aşağıda verilenlerden hangisi doğrudur?

A) Fiilimsilerden yalnızca bağ-fiile yer verilmiştir.

B) İsim-fiil kullanılmıştır.

C) Bildirme kipiyle çekimlenmiş eylem yoktur.

D) Dilek kipleriyle çekimlenmiş eylemler vardır.

E) Eylemlerin tümü olumludur.

12. (I) Sabah duş alırken aklıma geldi. (II) En son bir ev partisinde görmüştüm onu. (III) Okulu bitirir bitirmez İngiltere'ye gideceğini söylemişti. (IV) Biraz kıskançlıkla dinlemiştim anlattıklarını. (V) Orada kendinden emin, uzun boylu, yeri gelmedikçe laf etmeyen birine âşık olacaktı.

Yukarıdaki cümlelerden hangisiyle ilgili verilen bilgi yanlıştır?

A) I. de zaman zarfı görevinde ulaç vardır.

B) II. de birleşik zamanlı, basit yapılı eylem kullanılmıştır.

C) III. de aynı türde fiilimsilere yer verilmiştir.

D) IV. de adlaşmış sıfat görevinde ortaç bulunmaktadır.

E) V. de farklı türde eylemsiler yer almıştır.

✓ KARIŞTIRMA

1. *Basit yapılı eylem, yapım eki almamış yani kök durumundaki eylemdir:*
   - ✦ Okula düzenli olarak giderdim.
   - ✦ Buraya otur.
   - ✦ Duvarları boyayacağım.
2. *Basit çekimli eylem, sadece bir kip eki almış, basit zamanlı eylemdir; kip eki olmayan emir kipi de basit çekimli eylem oluşturur:*
   - ✦ *O, benim sorunumu giderdi.*
   - ✦ *Onu getir, buraya koy, orada durmasın.*
   - ✦ *Bu tarz müziği sevmiyorum.*
   - ✦ *Haydi, dolaşalım yüce dağlarda!*
3. *Türemiş yapılı eylem, en az bir tane isimden fiil veya fiilden fiil yapım eki almış fiildir, "gövde" hâlindeki fiildir:*
   - ✦ *O, benim sorunumu giderdi.*
   - ✦ *O, buraya getirilsin.*
   - ✦ *Kalbiniz taşlaşmış.*
   - ✦ *Dağlar ağaçlandırıldı.*
   - ✦ *Çorbaya su ekledim.*
   - ✦ *Yarın işe başlıyorum.*

@tgdenemeleri

EYLEMDE ÇATI

• Etken, Edilgen, Dönüşlü, İşteş • Geçişli, Geçişsiz, Ettirgen, Oldurgan

Test 18

1. (I) Büyük bir heyecan var içinizde. (II) Belki daha demin belki 9 ay önce öğrendiniz, bir bebeğinizin olacağını. (III) İşin coşkusunu, heyecanını yaşadınız, yaşıyorsunuz. (IV) Eşinize söylediğiniz o an unutulmaz anılar klasöründedir. (V) Sevdiklerinizin sevinç nidaları kulaklarınızda.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangilerinde çatı özelliği aranır?

A) I ve III B) II ve IV C) III ve V
D) I ve V E) II ve III

2. Geçişsiz bir eylemken, birtakım eklerle (-t, -r, -dir) geçişli hâle getirilen eylemlere "oldurgan eylem" denir.

Bu tanıma göre, aşağıdaki cümlelerden hangisinin yüklemi oldurgan eyleme örnektir?

A) Yeni aldığımız temizlikçiye üst kattaki odaları temizletmiştim geçen hafta.
B) Eve gidince ilk iş olarak kendime güzel bir tavuk kızartması yaptırdım.
C) Üzgünüz ama sizi burada birkaç saat daha bekleteceğiz.
D) Uzaktan akrabamız olan adam, bizi nasıl ayakta uyuttu?
E) Gençlere önümüzdeki yıl Atatürk'ün Nutuk adlı kitabını okutacağım.

3. (I) Şiir, ilk okuyuşta beni kucakladı. (II) Yaşamla olan bağımın güçlendiğini, kendimle olan ilişkimin arttığını hissettim. (III) Sevgi dünyamın kapıları açıldı. (IV) Güleç yüzünün ve sıkılganlığının arkasında, sanatçının gönül zenginliğini görebildim. (V) Kitabıma da sevgi kapılarını açan bu şiirle başlamaya karar verdim.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin yüklemleri için aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) I. cümlenin yüklemi etken çatılı fiildir.
B) II. cümlenin yüklemi geçişli çatılı fiildir.
C) III. cümlenin yüklemi edilgen çatılı fiildir.
D) IV. cümlenin yüklemi dönüşlü çatılı fiildir.
E) V. cümlenin yüklemi geçişsiz etken bir eylemdir.

4. (I) Türk edebiyatının usta öykücüsü Cemil Kavukçu, bir süredir çocuklar için de yazıyor. (II) Son yıllarda çocuk edebiyatındaki hareketlilik bazı yazarlarımızı bu alana yönelmeye yüreklendirdi. (III) Biz bu eserleri öncelikle coşkuyla karşılıyoruz ve bu eserlere sıkça yer vermeye çalışıyoruz. (IV) Didaktik, sıkıcı kitaplar çıkıyor ortaya. (V) Ama bazen de çok iyi sonuçlarla karşılaşıyoruz Müge İplikçi ve Necati Tosuner'de olduğu gibi.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisinin yüklemi geçişli olduğu hâlde nesne <u>almamıştır</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinin yüklemi, çatı bakımından öbürlerinden <u>farklıdır</u>?**

A) Para, değer denkliğinin bir göstergesi olarak değer ölçütü, değişim ve saklama aracı olarak kullanılır.
B) İnsanlar, bazen herkesten uzaklaşmak, kaçmak için bazen de kendilerinden uzaklaşmak için saklanır.
C) Ülkemizin 2023'te dünyanın en büyük on ekonomisinden biri olacağı şimdiden söyleniyor.
D) Önümüzdeki günlerde yeni bir romanın daha sinemaya aktarılacağı belirtildi.
E) Türkçenin dünya dilleri arasına girebilmesi için önemli sanatçılarımıza bazı görevler verilmelidir.

6. "İnsanlar" **sözcüğü, aşağıdaki cümlelerin hangisinde** "sözde özne" **göreviyle kullanılmıştır?**

A) İnsanlar, sevmedikleri ortamlarda çok uzun süre kalırsa sıkılır.
B) İnsanlar, bazen her şeye söylenir ama ellerine bir şey geçmez.
C) İnsanlar, yaşadığımız dünyada çok kolay kandırılır diğer insanlarca.
D) İnsanlar, geçmişi düşünür ve nerede o eski günler, diye hayıflanır.
E) İnsanlar, yardımlaşma konusunda son zamanlarda daha duyarlı olmaya başladı.

@tgdenemeleri

7. I. Sanatçı, yarattığı tablolarda insanların gerçek hayatta görmekten hoşlandıkları şeyleri yansıtmak ister.

II. Gördüğümüz bir tablonun, geçmişte yaşadığımız güzellikleri çağrıştırması onun olumlu bir özelliği olur.

III. Gerçek bir sanatçı, tablolarının sanattan anlamayan kişilerce değerlendirilmesini önemsemez.

IV. Duyguları anlatan her çalışmanın, sanatsal bir yön içermesi gerekmediğini baştan kabul etmek gereklidir.

V. Ön yargı, ilk bakışta daha az çekici gelen konuları dışlamamıza yol açarak beğenimizi sınırlayabilir.

Yukarıda numaralanmış cümlelerden hangisinde çatı özelliği aranmaz?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Bu akşamki maça ---- **cümlesi, aşağıdakilerin hangisiyle tamamlanırsa cümle, özne-yüklem ilişkisi bakımından diğerlerinden farklı olur?**

A) tüm insanlar çağrıldı.

B) antrenman yapılmadan çıkıldı.

C) yedeklerle başlandı.

D) oyuncular iyi hazırlandı.

E) tüm dikkatler çekildi.

9. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinin yüklemi, çatı bakımından öbürlerinden farklıdır?**

A) Sağ elini kullanan insanlar sol elini kullananlara göre ortalama dokuz yıl daha fazla yaşıyor.

B) Sahra Çölü'ndeki Tidikelt kasabasına on yıl boyunca hiç yağmur yağmamıştır.

C) Sihirli sözcük "Abrakadabra" ilk olarak yüksek ateşli hastaların ateşlerini düşürmek için söylenmişti.

D) İnsanlar, vücutlarında 300 adet kemikle doğuyorlar ama yetişkin olduklarında bu sayı 206'ya düşüyor.

E) Hapşırdığınız zaman, kalbiniz de dâhil olmak üzere bütün vücut fonksiyonlarınız bir an için durur.

10. Ödüller, genç bir şairin altı fosforlu bir kalemle çizilerek (I) şiirlerinin tanınmasına (II) olanak sağlıyorsa az şey mi bu? Ya da usta bir şairin, şiire verdiği (III) emeğin ödülle taçlandırılmasının (IV) ne sakıncası olabilir ki? Üstelik şiir kitaplarının hemen hemen hiç satılmadığı (V), dolayısıyla kitapçıların, bu kitapları raflarına koymaya yanaşmadığı, yüzlerini buruşturduğu günümüzde…

Bu parçadaki numaralanmış altı çizili eylemsilerden hangisi çatı bakımından diğerlerinden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinin yükleminde işi karşılıklı yapma anlamı vardır?**

A) Yangın zili çalınca tüm sınıf bir anda kaçıştı okul bahçesine doğru.

B) Dövüşen komşuları barıştırmak için herkes seferber oldu.

C) Müdür, derslere her gün geç kalan öğrencileri yanına çağırdı ve onlara çıkıştı.

D) İlkokul arkadaşlarımla neredeyse 10 yıldır hiç görüşmüyoruz.

E) Yalan söylemek istemediği için bazen komik olur ve onun bu durumuna gülüşürüz.

12. Onu karşısında görünce çok sevinmişti. Onunla uzun süre bakıştı fakat gidip onunla konuşma cesaretini kendinde bulamadı bir türlü. Tam bu sırada onun adı anons edilmişti.

Bu cümlede çekimli fiillerin özneye göre çatıları, aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla belirtilmiştir?

A) Dönüşlü – işteş – dönüşlü – etken

B) Edilgen – dönüşlü – işteş – etken

C) Etken – işteş – dönüşlü – edilgen

D) Edilgen – işteş – etken – etken

E) Dönüşlü – işteş – etken – edilgen

BİLGİ SARMAL

@tgdenemeleri

EYLEMDE ÇATI
• Nesne-Yüklem İlişkisi • Özne-Yüklem İlişkisi

Test 19

1. (I) Bir günü, diğerine uymaz insanın. (II) Bırakın günü, saati saatine uymaz. (III) Neşelidir, umut doludur. (IV) Etrafındakileri de etkiler bu yaşam dolu tavrı. (V) Böyle zamanlarda ayı yere indirecek kadar güçlü sayar kendini.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangisinde çatı özelliği aranamaz?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. (I) Nezihe Meriç, 18 Ağustos 2009'da bizlere veda etti. (II) O günlerde gazetelerin edebiyat sayfalarında, edebiyat dergilerinde Nezihe Meriç üzerine birçok yazı yayımlandı. (III) Kadri kıymeti bilinmeden sessiz sedasız gitmedi. (IV) Tanıyanda derin izler bırakırdı. (V) İyi öyküler yazmakla yetinmeyip insanlarla gönül bağı da kurardı.

Yukarıda numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. cümlenin yüklemi geçişsiz fiildir.
B) II. cümlede sözde özne kullanılmıştır.
C) III. cümle edilgen çatılıdır.
D) IV. cümlede geçişli fiil kullanılmıştır.
E) V. cümlenin yüklemi etken çatılıdır.

3. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinin yüklemi çatısı bakımından diğerlerinden farklıdır?**

A) Dilekçeniz bir üst makama sevk edilmiş.
B) Dışarıdan rüzgârın uğultusu duyuluyordu.
C) Yıllardır bu araştırma yapılıyor.
D) Maket uçaklar yapmayı severdi.
E) Bu hastalık sadece kanatlı hayvanlarda görülür.

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinin yüklemi** "nesne-yüklem" **ilişkisi bakımından diğerlerinden farklıdır?**

A) Her iki takım da soruları doğru yanıtladı.
B) Bir fincanın kırk yıl hatrı vardır, derler.
C) Son kitabının gelirini bir vakfa bağışladı.
D) Ören yerleri gezmek istiyoruz.
E) Bebek, çığlık çığlığa ağlıyordu.

5. (I) Eyüboğlu'nun sanatçı yaradılışı, hoşgörülü yanıyla birleşiyor. (II) Bilgiçlikten uzak, açık seçik bir anlatım oluşturuyor. (III) Bu anlatım; deyimlerle, devrik tümcelerle tatlılık, çekicilik kazanıyor. (IV) Ne yazık ki bu tatlılık, bir tutarsızlık yüzünden görülmüyor. (V) Eyüboğlu tam bir özleşme taraftarı olduğu hâlde, denemelerinde özleşmeye gereken önemi vermiyor.

Yukarıda numaralanmış cümlelerden hangisinin yüklemi edilgen çatılıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. (I) Kitap fuarları, kitapçı raflarında hareketsiz duran, tozlanan kitapları hareketli bir alanda meraklı gözlere sunuyor. (II) Yüzleri asık kitapçıların dükkânlarına girmekten çekinen gençleri kitaba yaklaştırıyor. (III) Ders kitapları dışında hiçbir kitaba el sürmemişlere kitabı tanıtıyor. (IV) Fuarlarda merak için de olsa insanlar, kitapların kapaklarına bakıyor. (V) Bu da kitap satışını ve okuma oranını artırıyor.

Yukarıda numaralanmış cümlelerden hangisi "nesne-yüklem" **ilişkisi bakımından diğerlerinden farklıdır?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

@tgdenemeleri

7. (I) Bir şiiri yeniden yazmak başka, onun bazı sözcüklerini dil kaygısıyla değiştirmek başka. (II) Gerçekte otuz yıl önce yazılmış bir şiiri yeniden yazma çabasını da pek anlamıyorum ben. (III) O şiir, belli bir dönemin, belli bir duyarlık ortamının, belli bir dil bağlamının ürünüdür ve olduğu gibi kalmalıdır. (IV) Bu şekliyle eleştirilerde anılmıştır. (V) Antolojilere o hâliyle girmiştir.

Yukarıda numaralanmış cümlelerden hangisinin yüklemi edilgen çatılıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. (I) Leyla ile Mecnun konusu üzerinde birçok şairimiz eser vermiştir. (II) Ama bunlardan ancak Fuzuli'ninki yaşamakta ve gerçek bir değer taşımaktadır. (III) Baudelaire, Kötülük Çiçekleri'ndeki şiirlerinin pek çoğunun konusunu Montepin'in "Alçıda Kızlar" adlı bayağı şiir kitabından almıştır. (IV) Fakat bugün Montepin'in şiirlerini kim okuyor, hatta kim hatırlıyor? (V) Aynı konular Baudelaire'de yaşayarak yepyeni içeriklerle zenginleşmemiş midir?

Yukarıda numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) I. cümlede belgisiz sıfat vardır.
B) II. cümlede bağlaç kullanılmıştır.
C) III. cümlenin yüklemi etken çatılıdır.
D) IV. cümlede sözde özne vardır.
E) V. cümlede zarf-fiil vardır.

9. (I) Yazar, eserinde imparatorluğun çöküş yıllarında toplumun yozlaşan, çürüyen insanlarını anlatır. (II) Ancak olayları da kişileri de roman çatısı altında toplamayı başaramamıştır. (III) Olaylar ve kişiler, eserin içine tıklım tıklım doldurulmuş, inandırıcı olmayan birtakım zoraki bağlarla birbirine bağlanmaya çalışılmıştır. (IV) Olaylarla ilgili yayımlanmamış eserlerden alıntılar ile yazar kendi görüşlerini ileri sürmüştür. (V) Gereksiz söz oyunları ve nüktelerle okuyucularda ne söyleyeceğinden çok, ne marifet göstereceği beklentisini doğurmuştur.

Yukarıda numaralanmış cümlelerden hangisi "özne-yüklem" **ilişkisi bakımından diğerlerinden farklıdır?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Bir akşam vakti duyduğumuz hüzün, içimizi sardıkça saran sevgi, memleket hasreti, ölüm korkusu, rüyalar, hülyalar, hatırladıkça zenginleşen eski günlerle şiir yazılamaz.

Yukarıdaki cümlede aşağıdakilerden hangisi <u>yoktur</u>?

A) Belirtisiz isim tamlaması
B) Edilgen fiil
C) İyelik eki alan sözcük
D) Zaman zarfı
E) Bağlaç

11. Ölmek değildir ömrümüzün en feci işi
Müşkül budur ki ölmeden evvel ölür kişi

Yukarıdaki dizelerde aşağıdakilerden hangisi <u>yoktur</u>?

A) İsim-fiil
B) Ek eylem
C) Miktar zarfı
D) Geçişsiz fiil
E) Dönüşlü fiil

12. Herkes sadece anladığı konuda konuşsaydı sessizliğe dayanılmazdı.

Yukarıdaki cümlede aşağıdakilerden hangisi <u>yoktur</u>?

A) Edilgen fiil
B) Belgisiz zamir
C) Sıfat-fiil
D) İsim-fiil
E) Birden çok birleşik çekim

@tgdenemeleri

EK FİİL
• İsim Cümlesinde Ek Fiil • Birleşik Çekimde Ek Fiil

Test 20

1. (I) Yusuf, bir ovaya, bir de önündeki toprak yığınına baktı. (II) Dişlerini ve yumruklarını sıktı, dudaklarını ısırdı. (III) Buna rağmen gözlerinden yanaklarına doğru iri damlalar yuvarlanmaya başladı. (IV) Bu yaşlar, bütün manzarayı örtüvermişti. (V) Kollarının yeni ile gözlerini sildi.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangisinde ek fiil kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ek fiil farklı bir görevde kullanılmıştır?**

A) Haberi alır almaz olduğu yere yığılmıştı.
B) Havalar ısınırsa sokaklar yeniden şenlenir.
C) Gökyüzü kapalı, sokaklar bomboştu.
D) Şiddetli rüzgâr, ağaçlara zarar vermişti.
E) Birkaç gün sonra yerler belli olacakmış.

3. (I) Yırtık pırtık paltolar giymiş iki çocuk kapımı çaldı. (II) "Eski gazeteniz bulunur mu bayan?" diye sordular. (III) Çok işim vardı. (IV) Önce hayır demek istedim ama ayaklarına gözüm ilişince sustum. (V) İkisinin de ayaklarındaki eski sandaletler, içimi yakmıştı.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangilerinde ek eylem kullanılmıştır?

A) I ve II B) II ve IV C) III ve IV
D) III ve V E) II ve V

4. (I) Genç adam, işe giderken her gün yolunun üzerindeki güllerle dolu bahçeye bakmadan geçemezdi. (II) Her sabah o rengârenk güller içini neşeyle, sevinçle dolduruyordu. (III) Günler geçtikçe güllere bakan gözleri, bahçedeki eve takılmaya başladı. (IV) Çünkü, son günlerde o evde, tül perdenin gerisinde bir genç kızın silüetini görüyordu. (V) Her geçişinde güllere ve pencerede belli belirsiz görünüp kaybolan genç kıza bakmadan edemiyordu.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangisinde birleşik zamanlı fiil kullanılmamıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. (I) İskoçya'da yoksul mu yoksul bir çift yaşardı. (II) Fleming'di adı. (III) Günlerden bir gün tarlada çalışırken bir çığlık duydu. (IV) Hemen sesin geldiği yere koştu. (V) Bir de baktı ki beline kadar bataklığa batmış bir çocuk, kurtulmak için çırpınıp duruyordu.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangisinin yüklemi ek eylem almış bir isimdir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yüklem ek eylem almış bir edat öbeğinden oluşmuştur?**

A) Şirin'in dahi cana kastı gülerektir.
B) İnsanlar, yolunu kaybetmiş gemiler gibidir.
C) Benim gibi düşünenlerin sayısı daha çoktu.
D) İlkbahar, neşenin mevsimidir.
E) Yaşlı adam haberi duyunca yıkılmıştı.

@tgdenemeleri

7. Ad cümlelerinde kimi zaman ek eylemin 3. tekil kişi ekinin kullanılmadığı da olur.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu açıklamaya uygun bir cümle vardır?

A) Karşıdaki dağlar ona heybetli görünürdü.
B) Demir dövmekten başka bildiği bir iş yoktu.
C) Uzaklara giden bu insanlardan haberin var mı?
D) Çalışma hayatı boyunca hep kibar ve efendiydi.
E) Denizin bittiği yerde inanılmaz bir kumsal başlıyordu.

8. (I) Kalabalık bir ilkokulun birinci sınıfında, kırk elli öğrencinin gürültüsüne, yaramazlığına rağmen öğretmen hiç şikâyetçi değildi. (II) Çünkü hepsi de okuma yazma öğrenebilmek için istekliydi. (III) Harfleri tanıyor, kelimeleri sökebiliyorlardı. (IV) Ama bir öğrenci vardı ki öğretmen ne yaptıysa çocuğa daha "a" harfini bile söyletememişti. (V) Her defasında yaşanan aynıydı: Öğretmen tahtaya kocaman bir "A" harfi yazıyor, sonra çocuğun yanına gelip "A" diyor, onun da tekrar etmesini istiyordu.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangisinde ek eylemin olumsuzu kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ek eylem <u>yoktur</u>?**

A) Sana anlatacaklarım çok önemliydi.
B) İçerideki hava beni çok bunaltmıştı.
C) Masanın üstünde duran ekmekler kurumuştu.
D) Makale kanıt ister, deneme ise istemez.
E) Erken gelen kış, ürüne büyük zarar vermişti.

10. Bir gün
Bir tek gün kalmalı
Benden kalacaksa geriye
Bir öpüş tadı dudağımda
Ve bir öpüş tadında
Olmalı o şiir de

Yukarıdaki dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği <u>yoktur</u>?

A) Belgisiz sıfat
B) Birleşik çekim oluşturan ek fiil
C) Bağlaç
D) Zamir
E) Edat

11. Hoyrattır bu akşamüstüler daima.
Gün saltanatıyla gitti mi bir defa
Yalnızlığımızla doldurup her yeri
Bir renk çığlığı içinde bahçemizden,
Bir el çıkarmaya başlar bohçamızdan
Lavanta çiçeği kokan kederleri

Yukarıdaki dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği <u>yoktur</u>?

A) Birleşik isim
B) Ek eylemin geniş zamanı
C) Edat
D) İsim-fiil
E) Bağlaç

12. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ek eylem** "Babam, son derece dikkatli bir okurdu." **cümlesindeki göreviyle kullanılmıştır?**

A) İstanbul'un gezilecek birçok yeri vardı.
B) Sonbaharın geldiğini ağaçlardan anlayabiliyorduk.
C) Elmalar henüz olgunlaşmamıştı.
D) Eşyalar büyük bir hızla kamyona taşınmıştı.
E) Kazandığı ödüllerle adından bahsettiriyordu.

@tgdenemeleri

EK FİİL
• İsim Cümlesinde Ek Fiil • Birleşik Çekimde Ek Fiil

Test 21

1. **Aşağıdakilerin hangisinde** "-dır (bildirme)" **eki farklı görevde kullanılmıştır?**

A) Edebiyat dergileri, edebiyat tutkunları için birer okuldur.
B) Duygularını sayfalara taşıyan kişidir, şair.
C) Dergilere en çok yollanan tür şiirdir.
D) Bu dönemde öykü ve romana ilgi azdır.
E) Uzun zamandır resim sergilerine gitmiyormuş.

2. I. Neler düşündüğünüzden haberim yoktu.
II. Akşam geç saatte eve vardı.
III. Şairler dünyaya umutla bakardı.

Numaralanmış cümlelerden hangisi ya da hangilerinde ek eylem birleşik zaman yapmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

3. "Günümüzde köy türküsü tadında şiir yazmaya çalışan kalemler bir bir kırılmıştı."

Yukarıdaki cümlede kaç ek eylem kullanılmıştır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

4. Seçim benimdir
Gönlüme kusursuz bir onay verdim
Bastım ruhun üstüne dudaklarımı
Nefesimden can akmıştı onun nefesine

Bu dizelerde kaç ek eylem kullanılmıştır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

5. I. Tablodaki ahengi bozan unsur oydu.
II. Bizi uzun uğraşlarla şiir avcısı yapan oydu.
III. Gönlümün tahtına kurulan dizeler şunlardı.
IV. Burasıydı, hayallerimin hazan mevsimi.
V. Oraymış onun ilk şiir yazdığı yer.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde ek eylem kişi zamirini yüklem yapmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Ek eylemin geniş zaman eki bazı durumlarda düşebilir.

Aşağıdaki dizelerin hangisinde bu duruma örnek vardır?

A) Ah, Ferhat yine mi dağlara vurdun
Üzülme masmavi söküyor şafak
B) İnan unuttum evimizin şeklini
Kerpiç damlarını, köstebek yuvalarını
C) Sessizce bekledim seni dün gece
Pencerem mehtaba açık olarak
D) Bu yürek, bu ateş hepsi senin
Bu aşk, beni böyle devindiren
E) Yusuf'un yanına attılar beni
Ey berrak kanatlı elçiler gelin.

@tgdenemeleri

7. Ateş gibi bir nehir akıyordu.
Ruhumla o ruhun arasında
Bahsetti derinden ona hâlim
Aşkın bu onulmaz yarasından

Bu dizelerde kaç ek eylem kullanılmıştır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

8. **Aşağıdakilerden hangisinde tamlananı adlaşmış sıfat olan isim tamlaması ek eylem alarak yüklem olmuştur?**

A) Âşığın sözüdür, halk şiiri aslında.
B) Halk dilidir, aslında öz Türkçe.
C) Gönlünü şiir için yakan bu şairmiş bu dizelerin sahibi.
D) Köyün güzelidir, bu hikâyenin kahramanı.
E) Bu kitaptı, uzun zamandır aradığım.

9. I. Zorkun'un üstünden bir turna katarı geçiyordu usuldan usuldan.
II. Umudun çiçeğe durduğu gönüllerde hüzün vardı artık.
III. Gerçek bir dil sanatçısı halkın konuştuğu dili severmiş.
IV. Bu dizeler bize Nefi'yi anımsatıyordu.
V. Yazmadan yaşayamazmış bu şairimiz.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde ek eylem farklı görevdedir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. **Aşağıdakilerin hangisinde ek eylem,** tamlananı zamir olan belirtili isim tamlamasına **gelerek onu yüklem yapmıştır?**

A) Aşkın hecesidir aslında şiir.
B) Mavi gökmüş bu aşkın tanığı.
C) Beni etkileyen onun yeşil gözleriydi.
D) Senin kibirindi asıl düşmanın.
E) Gönlümün burasındaydı senin tahtın.

11. I. Alarmı duyunca çocukları hemen dışarı çıkardı.
II. Sözlerimize yine alınmıştı.
III. Güzel düşünmekti şair olmanın şartı.
IV. Bir şiir okumadan dersi bitirmezdi.
V. Bakıyorduk bir hayale her gece

Numaralanmış cümlelerin hangisinde "ek eylem" **kullanılmamıştır?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

12. "Öyle geveze biriydi ki çenesi düştü mü sustaramazdık."

Bu cümlede kaç ek eylem kullanılmıştır?

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

✓ KARIŞTIRMA

1. *Birleşik yapılı eylem, en az iki sözcükten oluşan eylemdir:*
   a) *Özel – kurallı birleşik eylem:*
   ◗ *yapabilirim* ◗ *yapamam* ◗ *geliver*
   ◗ *bilinegelmiştir* ◗ *gidedurun* ◗ *bakakaldım*
   ◗ *düşeyazdım*
   b) *İsim soylu sözcükle yardımcı fiilden oluşan birleşik eylem:*
   ◗ *terk ettim* ◗ *bahsettim* ◗ *fark edecek* ◗ *kayboldu*
   ◗ *hallolmuştu* ◗ *zehrettin* ◗ *yardımcı olalım*
   c) *Anlamca kaynaşmış birleşik eylemler:*
   – *Deyim hâlinde olanlar: göz koymak, göğüs germek, ateş püskürmek...*
   – *Tam kaynaşmış birleşik eylemler: vazgeçmek, öngörmek, başvurmak, varsaymak, elvermek (elverişli, uygun olmak), aşermek*

@tgdenemeleri

Bu bölümdeki sorular sınavlarda çıkan sorular paralelinde hazırlanmıştır.

ÖSYM tipi

SÖZCÜK TÜRLERİ KARMA - 1

1. Bir taze bahar, âlemi seyretti felekte
Mevsim sonbahar, vakit akşamdı Bebek'te

Bu dizeler için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Belirtme hâli eki kullanılmıştır.
B) Bulunma hâli eki kullanılmıştır.
C) İsim ek eylem alarak yüklem olmuştur.
D) Bir isim birden çok sıfat tarafından nitelendirilmiştir.
E) Özel isim kullanılmıştır.

2. Sana durulanmış kelimeleri getireceğim
Pörsümüş bir dünyayı kahreden kelimeler
Kelimeler, bazıları tüyden bazıları demir

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Kişi zamiri
B) Belgisiz zamir
C) Belgisiz sıfat
D) Sayı sıfatı
E) Sıfat-fiiller

3. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde adlaşmış sıfat vardır?**

A) Yetmedi eksinin gücü artıya
Geçmedi denizin sözü martıya
B) Güneş vurdu yamaçları sallandı
Yağmur yağdı yeşil kavak dallandı
C) Senin yazın kışa benzer
Bir sevdalı başa benzer
D) Karşıma dikildi hep yüce dağlar
Ayrılık ateşi yüreğimi dağlar
E) Bahçede yeşil çınar
Boyun boyuma uyar

4. Gümüş bir dumanla kaplandı her yer
Sürüler, çimenler, sarı çiçekler

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Birden çok belgisiz sıfat
B) Birden çok çoğul isim
C) Bir sıfatla nitelenmiş isim
D) Tür (cins) isimleri
E) Ad durum ekini almış sözcük

5. Günler kısaldı, Kanlıca'nın ihtiyarları
Bir bir hatırlamakta geçen sonbaharları

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Fiilimsi kullanılmıştır.
B) Belirtili isim tamlaması vardır.
C) Birleşik isim vardır.
D) Basit isim vardır.
E) İkileme isim görevinde kullanılmıştır.

6. Sen bana gelirken uzak yollardan
Kollarımı açıp bekleyeceğim

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Birden çok kişi zamiri vardır.
B) Çekimli eylem vardır.
C) Adlaşmış sıfat kullanılmıştır.
D) İyelik zamiri vardır.
E) Zarf-fiil kullanılmıştır.

@tgdenemeleri

7. Bir gemi durmuş açığında göklerin
Çamlıca bir ay ışığında
Suda damla damla erimede Burgaz
Uzakta İstanbul, kubbeleri beyaz

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Belirtisiz isim tamlaması
B) Özel isimler
C) Ad görevli ikileme
D) Tamlayanı ile tamlananı yer değiştirilmiş belirtili isim tamlaması
E) Adlaşmış sıfat

8. **Aşağıdakilerin hangisinde adlaşmış sıfat isim tamlamasının tamlananı olarak kullanılmıştır?**

A) Yalancının mumu yatsıya kadar yanar, demiş atalarımız.
B) Tartışılanın bu tema olması hepimizi şaşırtmıştı.
C) Köy romanlarının akıcılarını seçerek onları bize tanıttı.
D) Uzağın sesi herkese hoş gelir ama uzakta, sılayı arar insan.
E) Sesimizi tüm konuşanlara ulaştırmak için bağırıyorduk.

9. Sonsuzluğu ve gerçek bir yolculuk hayalini, hangi imge bir deniz resminden daha iyi anlatabilir ki...
I
Hele, dalgaların saçtığı köpüklerin arasında bir
II
kuğu zarafetiyle ilerleyen tekneyi, o mavi karanlı-
III
ğın içine yerleştirdiğinizde... Üç tarafı denizlerle
çevrili bir coğrafyada yaşamasına rağmen deniz
IV
ciliğe oldukça geç ısınan bir toplumun evlatlarıyız.
V

Yukarıdaki parçada geçen numaralanmış sözcüklerin hangisi çekimli eylemdir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Anam, bir yaz gecesi doğurmuş beni burda
I
Bu çamlıkta söylemiş son sözlerini babam
II III

Yukarıdaki dizelerde numaralanmış sözcüklerin türleri aşağıdakilerden hangisinde sırasıyla verilmiştir?

A) Zamir / zamir / sıfat
B) Zamir / zarf / sıfat
C) Zamir / sıfat / sıfat
D) Zarf / zarf / sıfat
E) Zarf / zamir / sıfat

11. İslam dünyasının, on bir ayın sultanı olarak adlandırdığı Ramazan Ayı, aslında sosyolojik açıdan bakıldığında
I
beşeri hayatın dinsel bir yapıda paylaşım hâlidir. Bu durum
II
ramazan ayının, yılın diğer aylarından ayrılan çok renkli özelliklerini sergilemesine yardımcı olur. Ramazan
III
ayının en önemli özelliklerinden biri, yeme içme düzeninin
IV V
normal günlere göre tamamen değiştirilmesidir. Ramazanda da üç öğün yemek yenir. Fakat bu üç öğün yemek, sadece gün ışığının olmadığı vakitlerdir.

Yukarıda numaralanmış yerlerden hangileri diğerlerinden farklı türde tamlamadır?

A) I ve II B) I ve V C) II ve IV
D) II ve V E) III ve V

12. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük ötekilerden farklı görevle kullanılmıştır?**

A) Aydınlık günler yakın görünüyor.
B) Birkaç gündür kiralık ev arıyoruz.
C) Oldum olası karanlık beni ürkütür.
D) Olgun kişi en azından başkalarına saygı gösterir.
E) Deminden beri uykulu gözlerle etrafını süzüyor.

BİLGİ SARMAL

@tgdenemeleri

Bu bölümdeki sorular sınavlarda çıkan sorular paralelinde hazırlanmıştır.

ÖSYM tipi

SÖZCÜK TÜRLERİ KARMA - 2

1. Evet benim her şiirimde yılan dişli diken var
Sizler gidin bal verecek yeni açmış gül bulun
Belki benim acı sesim kulakları tırmalar
Sizler gidin genç kızların türküsüyle şen olun

Bu şiir için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Hem isim tamlaması hem sıfat tamlaması vardır.
B) Zincirleme isim tamlaması vardır.
C) Birden çok sıfat tarafından nitelenmiş isim vardır.
D) Tamlayanı zamir olan isim tamlaması vardır.
E) Bulunma hâl eki kullanılmıştır.

2. (I) Rüzgâr, ellerime ve yüzüme çarptıkça yakıyor. (II) Belimden itibaren sırtımda ufak ufak ürpermeler oluyor. (III) Gözlüğümün camları üzerinde ince, ışık geçirmeyen donmuş bir kabuk oluşuyor. (IV) Yürümek güç. (V) Ayaklarım, karlar içine gömülüyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. cümlede birden çok tekil, tür adı vardır.
B) II. cümlede, ayrılma hâli eki alan ad vardır.
C) III. cümlede zincirleme isim tamlaması vardır.
D) IV. cümlede, özne ve yüklem, addan oluşmaktadır.
E) V. cümlede, nesne iyelik eki alan bir addır.

3. (I) Çocukluk hatıralarımın en güzel zeminini teşkil eden Kadıköy'deyim. (II) Havası, toprağı, her hâli bana bir teselli şarkısı okuyan o köydeyim. (III) Gözyaşlarımı, içten gelen sözlerimi en iyi bilen o beldedeyim. (IV) Fakat nereye gidiyorum, onu ben de bilmiyorum. (V) Hiç durmadan Kalamış'a yürüyorum.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. cümlede, zincirleme isim tamlaması vardır.
B) II. cümlede, bulunma hâli eki alan sözcük yüklem görevindedir.
C) III. cümlede, iyelik eki alan adlar vardır.
D) IV. cümlede, yönelme hâli eki alan bir ad vardır.
E) V. cümlede, dolaylı tümleç özel isimden oluşmaktadır.

4. (I) Ben baharı severim. (II) Badem ve erik ağaçlarının dalları, pencerelerden içeri girmek istiyormuş gibi görünür. (III) Bahçelerin duvarlarından sarkarlar. (IV) Kendi hayaline dalmış yolcunun başına çiçek atarlar. (V) Bazen rüzgâr olursa insan, çiçek yağıyor sanır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. cümlede, tür adı nesne görevinde kullanılmıştır.
B) II. cümlede, zincirleme isim tamlaması vardır.
C) III. cümlede, dolaylı tümleç isim tamlamasından oluşmuştur.
D) IV. cümlede, yönelme hâli eki alan bir isim vardır.
E) V. cümlenin yüklemi ek eylem alan bir isimdir.

5. (I) Gece, benim en sevdiğim zamandır. (II) Güneşin batışından itibaren hislerimde bir yenilenme ortaya çıkar. (III) Bazen bakışımı, batının gittikçe hazin, karanlık görünen ufuklarına dikerim. (IV) Gözümü kırpmaksızın bir zamana kadar o hâlde dururum. (V) Güneş, son derece kızgın bir sac parçası gibi kızarır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. cümlede, birden çok tür adı vardır.
B) II. cümlede, eylem adı kullanılmıştır.
C) III. cümlede, türemiş yapılı ad vardır.
D) IV. cümlede, iyelik ve hâl eki alan bir sözcük vardır.
E) V. cümlede, belirtme hâli eki alan sözcük vardır.

6. **Aşağıdakilerden hangisinde** "–den" **eki farklı görevde kullanılmıştır?**

A) Köy yaşamından esinlenerek romanını oluşturdu.
B) Ondan ilginç fikirler çıkardı her zaman.
C) Mesneviden esinlenerek öykülerini oluşturmuş.
D) Ressamdan yazarlık dersi beklenmez.
E) Dizelerden biri gözüme ilişmişti.

@tgdenemeleri

7. **Aşağıdakilerin hangisinde** "-ler" **eki, eklendiği sözcüğe çokluk anlamı katmamıştır?**

A) Başarılı bir sanatçıda doğruluk ve tarafsızlık gibi nitelikler bulunmalıdır.

B) Şiirleri yine çarpıtıldı ne yazık ki dergiler tarafından.

C) Sınıf dağıtılınca Orhan Veli ve arkadaşları bizim sınıfa geçti.

D) Biricik evlatlarını da askere yollayan ailenin üzüntüsü ve gururu görülmeye değerdi.

E) Bu evler yeniden onarılacak ve halkımızın hizmetine sunulacaktır.

8. I. Eş dost selamını özlüyor insan gurbet akşamlarında
II. Ufak tefek kelimeleri örerek oluşturmuştu dizelerini
III. Bu yazarın sözleri geçiyordu, zihnimden yavaş yavaş
IV. Dünyaya yeşil yeşil bakabilmek umuduyla uyandı her gece
V. Yan yana asılmış tablolarda kalmıştı aklım

Numaralanmış cümlelerden hangisinde ikileme ad görevli olarak kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinde yanıt cümlesi** "tamlanan" **görevindedir?**

A) – Bize niçin gelmedin?
– Hastalandığımdan.

B) – Kimin annesi aramış?
– Ali'nin.

C) – Evlerin kaçı hasar görmüş?
– Üçü.

D) – Bu bilgisayarı nereden aldın?
– Şirketten.

E) – Soruyu ne zaman soracaksın?
– Şimdi.

10. Sevda başımda ateş, gurbet içimde düğüm
Yangından çıkan eşya gibi kırık döküğüm
Fakat bunlar değildir uğruna yaş döktüğüm
Yanarım benden evvel can veren eserime

Yukarıdaki dizelerde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Zarf-fiil grubu

B) Ayrılma durum eki almış ad

C) Bağlaç

D) Sıfat-fiil grubu

E) Çekimli eylem

11. Gözlerin gözlerime değince
Denizler, ülkeler, kadınlar
Hepsi de benziyor birbirine
Ve boydan boya masmavi
Dünya açılıyor önüme.

Yukarıdaki dizelerde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Zaman zarfı B) Yer - yön zarfı
C) Belgisiz zamir D) Tür adı
E) Birden çok bağlaç

12. Hayvanat bahçeleri (I), bu yiten ve yitmekte olan zenginliğin belki de son örneklerini bize gösterir. İstanbul'un merkezine (II) 40 kilometre uzaklıktaki Darıca'da kurulan Boğaziçi Hayvanat Bahçesi ve Botanik Parkı (III) da onlardan biri (IV). Kapısından girer girmez karşınıza bir dinozor çıkıyor! Bahçeyi adımlayınca dünyanın karadaki en hızlı canlısı (V) olan çitayı güneşlenirken, şempanzeleri halatlara tutunup sallanırken, tavus kuşlarını gökkuşağını andıran tüylerini yelpaze gibi açarken görüyorsunuz.

Bu parçadaki numaralanmış sözlerle ilgili aşağıdakilerin hangisi yanlıştır?

A) I. söz, belirtisiz ad tamlamasıdır.

B) II. söz, tamlayanı özel ad olan belirtili ad tamlamasıdır.

C) III. söz, sıfat tamlamasıdır.

D) IV. söz, tamlayanı ve tamlananı zamir olan belirtili ad tamlamasıdır.

E) V. söz, tamlayanı ile tamlananı arasına sözcükler girmiş belirtili ad tamlamasıdır.

@tgdenemeleri

SÖZCÜK TÜRLERİ KARMA - 3

1. I. Sen, doğru adam ol, isterse doğrasınlar seni.
II. Sen, doğruyu al; çok pahalı olsa da.
III. Doğru düşünebilen insan, en üstün insandır.
IV. Bütün yolculukların kendi içine doğru olmalı.
V. Ben, sana ömrümün sonbaharına doğru mu rastlayacaktım?

Yukarıdaki cümlelerin hangisinde "doğru" **sözcüğü ilgeç (edat) görevinde kullanılmıştır?**

A) I ve II B) II ve III C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

2. **Aşağıdakilerden hangilerinde** "karşı" **sözcüğünün türüyle ilgili belirleme yanlıştır?**

A) Ele güne karşı yapayalnız böyle de olmaz ki! (edat)
B) Sabaha karşı başlayan kalp ağrısı, akşama doğru hafifledi. (edat)
C) Sizin de artık karşıma geçip kendinizi net biçimde anlatmanız gerek. (isim)
D) Bu tehlikeye karşı duran dostlarınız varsa çok şanslısınız. (sıfat)
E) Karşı dağlar, mor dağlar; yâr bakıp bakıp ağlar! (sıfat)

3. I. Yalnız yaşayan yaşlı kadının tek yoldaşı anılarıydı. (zarf)
II. Yalnız yaşayan insanların yalnızlığı her zaman bir mecburiyet değildir. (isim)
III. Yalnız sana, yalnız sana inanırım sevgilim, asla kendime değil. (edat)
IV. Mutluluk bencilliktir yalnız olumlu bir bencilliktir biraz da. (bağlaç)
V. Her insan yalnızdır, yalnızlık rıhtımında bekleyen gemide. (eylem)

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde altı çizili sözün türü yanlış belirtilmiştir?

A) V B) IV C) III D) II E) I

4. Ramazan Bayramı'nı memleketinde geçirmek isteyen ya da bunu beş günlük tatile çevirmek isteyenler, uzun kuyruklar oluşturdu.

Bu cümleyle ilgili aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) İyelik ve hâl ekini birlikte almış ad vardır.
B) Eylem adına ve adlaşmış sıfat-fiillere yer verilmiştir.
C) Edat ve bağlaç kullanılmıştır.
D) Sıfat tamlamasının tamlayanı olarak kullanılan sıfat grubu bulunmaktadır.
E) Hâl eki almış işaret zamirine ve özel isme yer verilmiştir.

5. Kendi bedenimizden elde edilen kök hücreler, giderek daha fazla kullanılıyor. Son yılların gözde kök hücre kaynağı ise göbek yağıdır.

Bu parçanın değerlendirilmesine ilişkin aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

A) Tamlanan görevi üstlenen zamir vardır.
B) Sıfat görevli sıfat-fiil grubuna yer verilmiştir.
C) Üstünlük zarfı kullanılmıştır.
D) Çekimli eyleme ve ek eyleme rastlanmaktadır.
E) Ek eylemin geniş zamanıyla yüklem olmuş belirtisiz isim tamlaması bulunmaktadır.

6. Bugün ben bir güzel gördüm
Bakar cennet sarayından
Kamaştı gözümün nuru
Onun hüsnücemalinden

Bu dörtlükte aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Birleşik yapılı zarf
B) Durum zarfı
C) Birden fazla çekimli eylem
D) Belirtili ve belirtisiz isim tamlaması
E) Birden fazla kişi zamiri

@tgdenemeleri

7. I. Babam beni ---- hukuk fakültesini kazanırsam affeder.
II. Biraz hızlı gidelim trene ---- yetişiriz, diyerek telaşlandı.
III. Bugünlerde ders çalışamıyorum ---- cezasını çekeceğim galiba.
IV. ---- her şey istediğimiz gibi gitmedi, bu yüzden düzenimiz bozuldu.
V. ---- çalışınca huzur buluyorum, tembellik yaptığım zaman geceleri uyuyamıyorum.

Yukarıdaki cümlelerde boş bırakılan yere "ancak" **sözcüğü getirilirse numaralanmış cümlelerden hangisinde bu sözcük edat veya bağlaç görevinin dışında kullanılmış olur?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. I. Bugün soru hazırlamaktan başka işim yok. (edat)
II. Başkası olma, kendin ol; böyle çok daha güzelsin. (zamir)
III. Dün başka konuşuyordun, bugün başka, ne kadar tutarsızsın! (zamir)
IV. Sana başka bir gök bulamam ki mavisini yitirmemiş olsun. (sıfat)
V. Başka olur ağaların düğünü dedirtecek dillere destan bir düğün yaptılar. (zarf)

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde "başka" **sözcüğünün türü yanlış belirtilmiştir?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Belgisiz sıfatlar, iyelik eki eklenip adlaşmış sıfat gibi kullanılınca belgisiz zamire dönüşür.

Aşağıdaki cümlelerden hangisinde kullanılan belgisiz zamir, bu açıklamayı örneklendirmez?

A) Herkes başka yöne gitti, hepimiz, şimdi bir nostalji kralıyız.
B) Kimimizin vefası yoktu, bazılarımızın meşguliyeti çoktu.
C) Birkaçı, yeniden eski günlerin peşine düştü, buluşmalar yaptı.
D) Bazıları, bazı bazı bir telefon etti, bir kart attı.
E) Çoğunun özlediği, varlığın olmadığı ama darlığın da olmadığı dostluklardır.

10. **Aşağıdakilerden hangisinde kullanılan belgisiz sıfat, gerektiğinde belgisiz zamir olarak kullanılamaz?**

A) Bir adama adam olmadığı hâlde "adam" demek, büyük hakarettir.
B) Çok kişinin çok büyük yarası vardır da bize göstermez.
C) Hiçbir kitapta şuna rastlayamazsın: Mutluluk formülü.
D) Onunla her konuda anlaşıyorsanız kimse size karışamaz.
E) Tüm dertler bitecek ve cümle âlem bize gıpta edecek.

11.
- Beni tek Ayşe Hanım doğru anlamış galiba.
- Sanki tek suçlu var: Kader.
- Çift gitti, tek döndü; acep ne oldu?
- Tek kaldık biz bu savaşta, bizi güçlendiren de budur.
- Şu Metris'in önü bir uzun alan, bir tek seni sevdim gerisi yalan.

Yukarıdaki cümlelerde "tek" **sözcüğü kaç değişik görevde kullanılmıştır?**

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

12. Çocuk "Âşık oldum." dediğinde belki de karşısındakine karşı hiçbir duygu hissetmiyor, bu cümle ile başka bazı şeyleri anlatabiliyor; bununla büyüdüğünü söylüyor ya da ilgi gereksinimini belirtebiliyor.

Bu parçanın değerlendirilmesiyle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

A) İkiden fazla ilgeç vardır.
B) Birden fazla bağ-fiil kullanılmıştır.
C) Haber kipleriyle çekimlenmiş ikiden fazla birleşik yapılı eylem vardır.
D) Birden fazla belgisiz sıfata ve birden fazla bağlaca yer verilmiştir.
E) Daha önce geçen cümlenin yerini tutan işaret adılı ve isim tamlaması yer almıştır.

@tgdenemeleri

1. **Aşağıdakilerden hangisinde fiilimsi kullanılmamıştır?**

A) Sabahtan beri uyuyan çocuk, aniden ağlamaya başladı.

B) Yanımızda çalışan genç, öğüt dinlemeyi sevmiyor.

C) Mektup, bireylerin içsel yönlerini ortaya koyan bir türdür.

D) Elindeki anahtarla demir kapıyı açmaya çalışıyordu.

E) Şişe elinden düşmüş, büyük bir gürültüyle parçalanmıştı.

2. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinde yüklem zaman bakımından sınırlandırılmamıştır?**

A) Cevher Ağa, küçük kızın sırrını ölürcesine saklamıştır.

B) Olaydan sonra, Cemil'in hayatı peş peşe gelen felaketlerle sarsılmaya başlar.

C) Eniştesiyle birlikte ortak olduğu tezgâhı alan Vehbi şimdi rahat bir hayat sürüyor.

D) Araba sahibi ayrıldıktan sonra babasıyla baş başa kaldılar.

E) Daha sonra karakoldan birkaç zaptiye alarak olay yerine geldiler.

3. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinde altı çizili söz ismi niteleme görevinde değildir?**

A) Kadın giysisi giyerek eve girmeyi başarır, oğluyla karşılaşır.

B) Eserde, hayat tecrübesi olmayan bir adamın macerası anlatılır.

C) Şair Evlenmesi, Batılı anlamda yazılan ilk tiyatro eseridir.

D) Küçükken babasını kaybetmiş, onu çilekeş annesi Saliha Hanım büyütmüştür.

E) Mahalle imamı, işi bu şekilde kılıfına uydurarak uygun bir çözüm bulmuştur.

4. **Aşağıdakilerin hangisinde altı çizili söz ismin yerine kullanılmıştır?**

A) Kimi kitaplar, yazarlarını aşarak üne kavuşur.

B) Herkesin gönlünde taht kurmuş, dünya tatlısı bir insandı.

C) Bencillik duygusunu yenmenin tek yolu paylaşmaktır.

D) Bu projenin tüm altyapısı firmamız tarafından hazırlandı.

E) Paranın çoğu zenginler tarafından temin edildi.

5. **Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözlerden hangisi bağlaç göreviyle kullanılmamıştır?**

A) Bizler, herkesin düşüncesini de dikkate alan insanlarız.

B) Yüzlerce yıllık birikim ne var ki gençler tarafından önemsenmiyor.

C) Böyle devam ederse kent, tarihten gelen dokusunu kaybedecek.

D) Doğruymuş duyduklarımız ancak hâlâ inanamıyoruz.

E) Hem okumak istiyor hem de çalışmaya devam ediyordu.

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "-ki" eki bir varlığın yerine kullanılmıştır?**

A) Sizin ev çok genişmiş; bizimki biraz dar, çocuklara çalışacak oda veremiyorum.

B) Odaya döndüğümde baktım ki hem eşyalarını hem de anılarını alıp gitmiş.

C) Yeterince yağmur yağmadı ki mantarlar ortaya çıksın.

D) Bana öylesine yakındı ki kardeşimden ayıramazdım.

E) Olayların içindeki ayrıntıları yakalama yeteneği vardı.

@tgdenemeleri

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde işin ne zaman yapıldığı belli değildir?**

A) Her sebze, mevsiminde daha ucuza satılıyor.
B) Geç saatte yattığım hâlde erkenden uyandım.
C) Biraz önce buradan ayrıldı.
D) Parka doğru yavaş yavaş yürüdüm.
E) İlgiyle izlenen yarışmanın sonuçları bir hafta önce açıklandı.

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisindeki ikileme diğerlerinden farklı bir görevle kullanılmıştır?**

A) Gökte pırıl pırıl ışıldayan güneşi siyah bir bulut örter.
B) Balıkları suda canlı canlı oynuyor görünce dayanamadım.
C) İki kardeş güzel güzel oynarken ne oldu ise birdenbire bir ağlama, bir çığlık başladı.
D) Bu zaman zarfında çoktan yerleşmiş, iyi kötü bir düzen kurmuş olmalıydım.
E) İstanbul üzerine yazan yabancıların da ağzından bazen sözler olur olmaz dökülüveriyor.

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zincirleme ad tamlamasına yer verilmiştir?**

A) Uslu çocuk hep oturan, hiçbir şeye karışmayan çocuk olarak algılanır.
B) Tanzimat sonrası, Osmanlı yazarları, kendi eserlerini Batı'dakilerle karşılaştırmaya başladılar.
C) O, sadece yaşadığı çağın duyarlılığına seslenen bir yazar olduğundan unutulup gitmişti.
D) Yetkili memur, şikâyet dilekçesine şöyle bir göz atıp dilekçeyi incelemeden masaya bıraktı.
E) Pek çok edebiyat tutkununun alışkanlığı, sevdikleri yazarların eserlerini okumaktır.

10. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinde belgisizlik bildiren sözcük zamir göreviyle kullanılmamıştır?**

A) Bazıları olayların kenarında duruyor, dışarıdan seyrediyor.
B) Öğrencilerin çoğu, yerinde duramıyor, bas bas bağırıyor.
C) Çoğu insan, kendinin eşsiz bir insan olduğu düşüncesini taşır.
D) Adaylarımızın tümü yeterliliklerini tamamladı sayılır.
E) Birileri ortalığı karıştırdı, meselenin iç yüzünü bilen yok.

11. Sinema, yalnızca acıları, yoksunlukları, mutsuzlukları dile getirmemelidir. ----

Bu sözler aşağıdakilerden hangisiyle sürdürülemez?

A) İzleyiciye yaşama sevinci vermenin yollarını da aramalıdır.
B) İnsanın hayatında var olan sıkıntıları tüm çıplaklığıyla vermelidir.
C) Umutları diriltmek için hayal gücünün imkânlarından yararlanmalıdır.
D) Yokluklar içinde mutluluğu yakalayan kahramanlardan da söz etmelidir.
E) Gerçek hayatta olduğu gibi her şeyi zıddıyla birlikte vermelidir.

12. (I) Klasik masal, halk bilgeliğinin insanlığa armağan ettiği bir hayal ülkesidir. (II) İnsanlar, masallarda kendilerini, çevrelerini ve yaşadıkları dünyayı dolaylı olarak anlatmaya çalışır. (III) Yani masallarda gerçek bir yaşam aramak hem gereksiz hem de boşunadır. (IV) Masal kahramanları çoğunlukla hayal ürünü olan şahlar, periler, cinler vb. kahramanlardır. (V) Yine bu masalların geçtiği mekânların ve zamanın gerçekle hiçbir ilgisi yoktur.

Masalların anlatıldığı bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümlede masalla ilgili öznel bir tanım yapılmıştır.
B) II. cümlede masalların sosyal hayatın bir parçası olduğu belirtilmiştir.
C) III. cümlede II. cümledeki yargı açıklanmıştır.
D) IV. cümlede masal kahramanları hakkında bilgi verilmiştir.
E) V. cümlede masalın gerçeklikle ilgisi üzerinde durulmuştur.

13. Sevgi veya aşk, ille de karşılıklı olmaz ancak karşılıklı olursa daha güzel olur.

Bu cümleden aşağıdakilerden hangisi kesin olarak çıkarılabilir?

A) Herkesin mutlaka âşık olması gerekir.
B) Karşılıksız sevgiler daha güzeldir.
C) Tek kişilik bir aşk da olabilir.
D) Karşılıklı olan aşklar kavuşmayla biter.
E) Her insan aşk acısına katlanamaz.

@tgdenemeleri

14. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim yanlış anlamda kullanılmıştır?**

A) Her yerde parmakla gösterilen beceriksiz bir ustaydı.

B) Bu kadar ince eleyip sık dokumaya gerek yok, zaten basit bir belge hazırlanacak.

C) Kılı kırk yaran bir anlatımı var, keşke okuyucu değerini bilseydi.

D) Hiçbir şekilde eleştirileri dikkate almıyor, burnundan kıl aldırmıyordu.

E) Yaptığı hareketler yüzünden daha ilk günden onu hiç gözüm tutmamıştı zaten.

15. (I) Nehir boyunca dizilmiş evler, salkım söğütleri andırır olmuş; derinden sessiz akan nehrin musikisine kulak vermiş gibiler. (II) Derviş sadeliğinde, yaşanabilir, güven veren bir şehir burası. (III) İnsanlara hoş görünmek ve onlara güzel görünmek istiyormuşçasına nazlı nazlı kıvrılarak gidiyor ortasından akan nehir. (IV) Sonra küçük bir çağlayan oluşturan suyun şırıltısı... (V) Yanında on dakika oturduğunuzda bütün sıkıntılarınızı alıp çok uzaklara götürüyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde betimleyici ögelere yer verilmemiştir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

16. Edebiyat ve kültür tarihçisi, siyaset adamı Mehmet (I)
Fuad Köprülü'nün eserleri ne sağlığında ne de ölümünden sonra belli bir düzen içinde hazırlanmış bir külliyata (II) dönüşemedi; dağınık yerlerde kaldı. Oysa dünyanın her yerinde önemli bilim ve sanat adamlarının eserleri (III) toplu olarak bir araya getiriliyor. Köprülü için de bütün eserlerini (IV) yayımlamak üzere geçen birkaç (V) yıl içinde bazı yayınevleri girişimlerde bulunmuş. Akçağ Yayınları bu hakkı elde etmişti. Böylece Köprülü'nün kitapları yavaş yavaş raflara girmeye başladı. Bir dizi kaygısı güdüldüğü ilk bakışta anlaşılıyordu.

Bu parçadaki altı çizili tamlamalardan hangisi, tür bakımından ötekilerden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

17. **Aşağıdaki ikiliklerden hangisinde ayraç içindeki belirlemeye örnek yoktur?**

A) Yere geçercesine yere eğildi
Sen geleceksin diye oradan sildi
(daralma)

B) Ufkun dört duvara kanadını vurarak
Gümüş yelkenleri yüksekten savurarak
(ünlü düşmesi)

C) Ne bir kadın eteği ne bir dalga büklümü
Kalbim gibi bu akşam denizinde ölümü
(ünsüz benzeşmesi)

D) Koyduğun yerlerde duramıyorum
Derdimi kimseye veremiyorum
(sıfat-fiil)

E) Rüzgâr sürüklenirken derinlerden derine
Bir gemi yelken açtı hayal iklimlerine
(bağ-fiil)

18. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde** "ünsüz benzeşmesi" **yoktur?**

A) Bebek, gözüne toz kaçınca ağlamaya başlamıştı.

B) Sabahtan beri saçma sapan bir şey için ağlıyordun.

C) Düşünce özgürlüğünü engellemek, kendi çocuklarımızı tutsak etmektir.

D) Yeni elbiselerimi giyince kendimi kral gibi hissetmeye başladım.

E) Sessiz insanlara yaklaşmaktan çekinmemek gerekir.

19. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinde bir yazım yanlışı vardır?**

A) Eleştirmenler, sanatçıların dili düzgün kullanmamalarını kıyasıya eleştirmelidir.

B) Dil konusundaki yanlış hareketlere sayfamda genişce bir yer ayırıyorum.

C) Her sanatçı, aynı zamanda bir dil sevdalısı olmak zorundadır.

D) Eserleriyle okuyucuya bir şeyler kazandırmak isteyen sanatçı, özgün bir dil kullanmalıdır.

E) Bir eserdeki dili kullanma gücü o eserin başarısını gösteren en önemli unsurdur.

@tgdenemeleri

20. Sanat ve edebiyat eserleri, kültürün en göze
çarpan ifade, biçimleri olmakla birlikte, yaşayış
ve yönetim biçimleri, kısaca hayatımızın her
alanında görülen üslup, kültürümüzün en
doğru göstergesidir.

Yukarıda numaralanmış yerlerden hangisindeki virgül gereksiz kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

21. Yunus Emre'nin;

Az söz erin yüküdür, çok söz hayvan yüküdür.

Maharet güzeli görebilmektir, sevmenin sırrına erebilmektir.

Cihan, âlem herkes bilsin ki şunu: En büyük ibadet sevebilmektir.

Benim bir karıncaya ulu nazarım vardır.

sözlerinde aşağıdakilerin hangisi <u>vurgulanmamıştır</u>?

A) Hiç kimseyi küçümsememek
B) Ölçülü ve yerinde konuşmak
C) Her şeyde bir güzellik aramak
D) Gereksiz konuşmamak
E) İnsana karşı dürüst olmak

22. (I) Göllerin hemen hepsinin çevresinde piknik alanları ve masalar bulunuyor. (II) Çeşme derseniz say say bitmiyor. (III) Hemen hatırlatalım, bulaşık yıkarken deterjan kullanmak kesin olarak yasak. (IV) Deterjan, hem alabalıkları hem de doğayı katlediyor. (V) Yedigöller, yüksek dağların ardında kaldığı için güneş geç doğup erken batıyor burada. (VI) Buranın keyfini çıkarmak isteyenler, bir haftalık bir zamanı gözden çıkarmalılar.

Yukarıdaki parçada numaralanmış cümlelerden hangisi kendinden önceki cümlenin nedeni durumundadır?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

23. Sanatçı, yazdığının okunmasını, ilgi toplamasını ister. Yalnız kendisi için yazan bir şair ya da hikâyeci düşünülemez. Bugün yazdığının hiç olmazsa yakın zamanda okunacağını ummayan bir yazarın eline kalem almasına ihtimal verilemez. Servetifünuncuların çoğu bir edebiyat eserinin ana dili ile yazılırsa yaşayabileceğini anlamadan ölür. Halit Ziya, dili yüzünden eserlerinin okunmadığını görebilen yegâne Servetifünun sanatçısıydı.

Parçaya göre, eserlerinin çok okunmasını isteyen sanatçı öncelikle neye dikkat etmelidir?

A) Belirli bir edebiyat akımına bağlı kalmamaya
B) Eserlerinde uzun tasvirlerden kaçınmaya
C) Halkın anlayabileceği bir dil kullanmaya
D) "Sanat için sanat" anlayışı doğrultusunda yazmaya
E) Eserlerinde toplumsal olayları konu edinmeye

24. Berberin önünde duran birkaç genç kendilerine tıraş sırasının gelmesini sakin sakin bekliyordu. Sıra kendine gelince berberin çırağı sıradaki müşteriyi içeriye davet ediyordu.

Bu parçanın anlatımı için aşağıdakilerin hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Yinelemeye başvurulmuştur.
B) Gözlemlerden yararlanılmıştır.
C) 1. kişi anlatımı benimsenmiştir.
D) Öyküleme kullanılmıştır.
E) Olaylar oluş sırasına göre verilmiştir.

25. (I) Kitaplığımızın bir köşesinde terk edilmiş tozlu mesneviler "Muhteşem Yüzyıl" dizisiyle birlikte gün yüzüne çıkmaya başladı. (II) Bir yapıt, bazen geçmişte kalan bir kültürü diriltebiliyor. (III) Dizi izleyenleri o kadar etkilemiş ki mesneviler, gazeller adeta ikinci baharını yaşıyor. (IV) Daha önce rafa konmayan divan eserleri 40-50 TL'ye bile alıcı buluyor. (V) Divan eserlerini satan sahaflarda bile fazla mesai yapılıyor.

Yukarıdaki parçada vurgulanan temel düşünce numaralanmış cümlelerin hangisinde en kapsamlı biçimde dile getirilmiştir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

BİLGİ SARMAL

@tgdenemeleri

8. BÖLÜM

CÜMLENİN ÖGELERİ – CÜMLE TÜRLERİ

NELER ÖĞRENECEĞİZ?

- CÜMLENİN TEMEL ÖGELERİ
- CÜMLENİN YARDIMCI ÖGELERİ
- ARA SÖZ VE ARA CÜMLE
- CÜMLEDE VURGU
- YÜKLEMİN TÜRÜNE GÖRE CÜMLELER
- YÜKLEMİN YERİNE GÖRE CÜMLELER
- ANLAMLARINA GÖRE CÜMLELER
- YAPILARINA GÖRE CÜMLELER

BU KONUNUN ÖSYM SINAVINDAKİ YERİ

✔ ÖSYM sınavlarında cümlenin ögeleriyle ilgili her yıl soru çıkmaktadır. Cümlenin ögeleriyle, cümlenin ögelerine doğru ayrılmasının iyi öğrenilmesi gerekir. Ögeleri yerli yerinde görebilmek ve bunu vurgulayarak okumak, aynı zamanda anlama ve kavrama gücünü geliştirir.

✔ ÖSYM sınavlarında cümle türleriyle ilgili soru hemen her yıl çıkmaktadır. Yapılarına, yüklemin türüne, yüklemin yerine ve anlamına göre cümlelerin iyi öğrenilmesi gerekmektedir. Ayrıca özellikle yapılarına göre cümleler konusu anlatım bozukluğu konusunu da yakından ilgilendirdiği için bu konunun önemi artmaktadır.

@tgdenemeleri

Test 1

CÜMLENİN ÖGELERİ

• Temel Ögeler • Yardımcı Ögeler • Vurgu • Öge Ayırma

1. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde özne bir ad tamlaması biçimindedir?**

A) Beş defa yutkunup üç defa burnunu çektikten sonra anlattı.

B) Şimdi gövdesi kuş tüyü kadar hafif olmuştu.

C) Gözleri, etrafımızı saran manzaranın ve biraz evvel anlattığı hikâyenin içinde kaybolmuş gibi büyük ve dalgındı.

D) İnsanlar, yazı sayesinde dün ile bugün arasında köprü kurar.

E) Köy romanı, edebiyatımıza Tanzimat'tan sonra girmiştir.

2. Kapıdaki adam, "Bakar mısınız?" diye seslenince beni çağırıyor sandım.

Bu cümlenin ögeleri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

A) Özne – Zarf Tümleci – Yüklem – Yüklem

B) Özne – Zarf Tümleci – Yüklem

C) Yüklem – Zarf Tümleci – Yüklem

D) Zarf Tümleci – Nesne – Yüklem

E) Özne – Yüklem – Yüklem

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde hem nesne hem de dolaylı tümleç bir ad tamlamasıdır?**

A) Çocuklar, tarlaların çoğunu babalarının ölümünden sonra tarla komşularına satmışlar.

B) Karanlık kavuştuğu için aşağıdan akan derenin uğultusu daha çok geliyordu.

C) Güneş batmış, ışıklı bahçe, yerini birdenbire artan serin rüzgârlara bırakmıştı.

D) Kazdağı'nın bu yamacında saatlerce sürecek akşam başlamıştı.

E) Öykünün yanı sıra birçok şiir yazmış, bunlardan bazıları bestelenmiştir.

4. Tolstoy'un, sanat anlayışına biraz daha yakın olduğunuzda, onun asıl neyi ön plana çıkarmak istediğini daha iyi anlıyorsunuz.

Bu cümledeki altı çizili ögenin görev yönünden özdeşi aşağıdaki cümlelerden hangisinde yoktur?

A) Sergiyi gezerken hayranlıkla karışık bir hüzün kaplıyor insanı.

B) Orhan Veli'yi okurken sadeliğine hayran kalırsınız.

C) Yolsuz iş yapanlar, suçlarını örtmek için gerekli önlemi düşünürler.

D) Pek çok ünlünün elde ettikleri başarının Allah vergisi olduğunu düşünmüyorum.

E) Bir zamanlar "Sana asla kıyamam!" derdin bana.

5. Türkiye'nin birçok yerinde ----.

Bu cümle aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanırsa öge dizilişi "zarf tümleci - yer tamlayıcısı - özne - zarf tümleci - yer tamlayıcısı - yüklem" **şeklinde olur?**

A) etkili olan kar yağışının ardından taşımalı eğitime ara veren okullar, üç gün sonra tekrar eğitime başlayacak

B) soğuk ve karlı hava etkisini sürdürürken Antalya'da güneşli havayı fırsat bilenler ocak ayında denize girdi

C) doğal olarak yetişen salebin yani yabani orkidenin neslinin tehdit altında olduğuna dikkat çekildi

D) kara kış hüküm sürerken bazı bölgelerinde yaz mevsimini aratmayan sıcaklıklar görülebiliyor

E) bulunan jeotermal sular boşa akıp giderken bazı bölgelerde bu suları tarımda kullanmayı sağlayacak sistemler geliştiriliyor

6. (I) Karacaoğlan'ı, Yunus'u, Veysel'i tam anlamıyla tadabilmek, onları herkese tattırabilmek için, bir yabancı dil bilmek şarttır. (II) Bir ozanın gücünü ölçebilmek, yabancı ozanlarla kıyaslanmasına bağlıdır. (III) Bizimkilerin söylediğini Rimbaud da söylemiş Lorca da. (IV) Birisi yüz sayfa yazmış, öteki tek beyit. (V) Dil bilmeden bunları değerlendiremezsiniz.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinin öge dizilişi "zarf tümleci-nesne-yüklem" **biçimindedir?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

@tgdenemeleri

7. Tolstoy, yaşamdan beslenmeyen ve hazır bilgi kalıplarıyla yazanların unvanları ve konu hakkındaki yetkinlikleri ne olursa olsun, yazdıklarının yarınlarının olmadığına yürekten inanır.

Bu cümledeki altı çizili ögenin görev yönünden özdeşi aşağıdaki cümlelerden hangisinde yoktur?

A) Onu en zor günlerinde yüzüstü bırakmak yanlıştı, ondan herkes saygıyla söz ediyor.

B) Avucunun içine aldı çocuk misketleri sonra da onlara uzun uzun baktı.

C) Günümüz toplumunun çıkar ilişkilerine hiç kimse ses çıkarmıyor.

D) Çarşıda pazarda akşama kadar gezdik.

E) İşin mi yok, bu kadar karışık bir işle uğraşılmaz.

8. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinde öge ayrımında bir yanlışlık yapılmıştır?**

A) Yanımızdaki genç, / yolun ötesinde / bir bina iskeleti / gösterdi.

B) Benim yazdığım dönemde, / edebiyatla ilgilenenler / yüzde ikiyi / oluşturuyordu.

C) Babası / öteden beri / bir yalı almak istediğini / söylerdi.

D) Hatıralarım / sonradan / pek çok defa / övünmeme / neden olmuştur.

E) Korkum yatışınca / keşfimden / övünç duymaya / başlamıştım.

9. **Aşağıdakilerin hangisinde, ikilemenin oluşturduğu öge, nesne görevinde değildir?**

A) Eşinden ayrıldıktan sonra, işini gücünü bir yana bırakmıştı.

B) Zavallının eşi dostu kalmamıştı dünyada.

C) Kadıncağız, oğlunu okutabilmek uğruna varını yoğunu harcadı.

D) Toplantıya girmeden, işin girdisini çıktısını arkadaşına anlattı.

E) Kimseye güvenemediğinden, malını mülkünü oğluna emanet etti.

10. Bilgisayar teknolojisiyle yetişen kuşaklarda ekrandan kitap okumanın yaratacağı hazzı, bilgisayarla ileriki yaşlarda tanışan insanlar tadamayacaktır.

Bu cümlenin ögeleri, aşağıdakilerin, hangisinde sırasıyla verilmiştir?

A) Nesne - dolaylı tümleç - özne - yüklem

B) Özne - nesne - dolaylı tümleç - yüklem

C) Nesne - özne - yüklem

D) Özne - zarf tümleci - nesne - yüklem

E) Dolaylı tümleç - zarf tümleci - yüklem

11. Şair üstüne bilgilerimiz, onun şiirlerinin yorumlanmasında yol gösterir.

Aşağıdakilerin hangisi bu cümlenin öge dizilişi yönünden özdeştir?

A) Bir ozanın özgün kalabilmesi, az ve öz yazmasına bağlıdır.

B) Ozan, yetkinleştikten sonra da çalışmayı sürdürmelidir.

C) Usta ozan, ne kadar çok yazarsa o kadar başarılı olur.

D) Yazdıklarına özen göstermeyen ozanların şiirleri, kalıcılığı yakalayamaz.

E) Hep aynı konuyu işleyen ozanlar, bir süre sonra verimsizleşir.

12. Şiirlerini, sözü ve sazıyla dillendirmesi, şöhret hanesini genişlettiği gibi, halkımızın çok büyük bir kesimince tanınmasını ve sevilmesini sağlamıştır onun.

Bu cümlenin öznesi aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

A) şöhret hanesini genişlettiği gibi

B) halkımızın

C) halkımızın çok büyük bir kesimi

D) şiirlerini, sözü ve sazıyla dillendirmesi, şöhret hanesini genişlettiği gibi, halkımız

E) şiirlerini, sözü ve sazıyla dillendirmesi

@tgdenemeleri

Test 2

CÜMLENİN ÖGELERİ

• Temel Ögeler • Yardımcı Ögeler • Vurgu • Öge Ayırma

1. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinde ara söz, belirtili nesne görevindedir?**

A) Sait Faik, öyküde doruk olan kişi, Türk öykücülüğünde kilometre taşıdır.

B) Ömer Seyfettin, olay öyküsü yazarı, Fransız yazarı Maupassant'tan etkilenmiştir.

C) Don Kişot, Cervantes'in ünlü tiplemesi, hepimizden bir parçadır eserde.

D) Orhan Kemal'in Murtaza'sı, görev sorumluluğunun abartıldığı, sivriltildiği tip, unutulmaz bir kişiliktir.

E) Goriot Baba'yı, Balzac'ın ünlü romanını, anımsıyorum çocuklarına düşkün babaları görünce.

2. Sokağın ortasında, binaların gri duvarları ile yüksek, yapraksız ağaçlar, gökyüzünü kapatıyordu.

Bu cümlede <u>bulunmayan</u> öge aşağıdakilerden hangisidir?

A) Özne B) Nesne

C) Yüklem D) Yer tamlayacısı

E) Zarf tümleci

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birden çok dolaylı tümleç vardır?**

A) Dikkatlice bakıp oradan uzaklaştı.

B) Kuru yapraklarla örtülü ve iki yanı ağaçlı yolda kimseler kalmamıştı.

C) Gemi fenerinin ışığı altında insanlar toplanmıştı.

D) Irmağın üzerinde kalın bir sis tabakası vardı.

E) Genç adam, banktan kalktı, sahile yöneldi.

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, özne açıklayıcısıyla birlikte verilmiştir?**

A) Aylar, aylar geçti seni görmeyeli.

B) Şu ufaklıklar, Meltem ile Yasemin, sitenin en akıllılarıdır.

C) Sana, bir kitap, güzel bir deneme kitabı, getirmiş galiba.

D) Hiç kimseden yardım istemedi, bu duruma o sebep oldu.

E) Anket yapmak için Adana'ya gideceğim.

5. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi sadece özne ve yüklemden oluşmuştur?**

A) En güzel düşünceler, kitap sayfalarında kalmış.

B) Elimdeki kitapta, yaşlı bir kadının öyküsü vardı.

C) Bizden önce buraya üç dört arkadaş gelmiş.

D) Babamın arkadaşı, yaşlı bir adamdı.

E) Okul kıyafetleri satıyordu.

6. **Aşağıdakilerden hangisinde özne, bir söz öbeğinden <u>oluşmamıştır</u>?**

A) Çocuğun burnu kanıyor.

B) Yaşlı adam, dükkânını dün devretmiş.

C) Çeliği oya gibi işliyordu.

D) Bu haber, dün yayımlanmış.

E) Burada da yol çalışması yapılıyor.

BİLGİ SARMAL

@tgdenemeleri

7. **Aşağıdakilerin hangisinde, kişi bakımından özne-yüklem uygunluğu sağlanmadığı için cümlenin anlamı bozuktur?**

A) Ben ve kardeşim trenle Ankara'ya gideceğiz.
B) Arkadaşın ve sen bu konuyu araştıracaksın.
C) Özlem ve annesi erken gidip yer ayıracaklar.
D) Biz onlarla aynı saatlerde yola çıkmışız.
E) Sen, bu konuyu önce arkadaşlarınla görüş.

8. Son yokuş noktasından düzlüğe çevrilince
Nihayetsiz bir ova ağarttı benzimizi

Bu dizelerdeki altı çizili sözün oluşturduğu ögenin özdeşi, aşağıdakilerden hangisinde vardır?

A) Açılır gözünde, özlenen aydınlık
B) Beyaz bir ay doğuyor fıstıkların arasından
C) Ara sıra geçiyor bir atlı iki yayan
D) Boyu iki karış değildir dünyanın
E) Açılır kapıları yalnızlığın

9. I. Uyandı veda etmiş gibi uykuya.
II. Her şey susar gecenin ilerlemiş saatinde.
III. Doğmalı güneş ben uyumadan.
IV. Kalsın bu sır, sırdaşlar küsene kadar.

Yukarıdaki cümlelerden hangileri ögeleri ve ögelerinin sıralanışı bakımından aynıdır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ögelere ayırmada bir yanlışlık yapılmıştır?**

A) Sesler / ıslak ve kimsesiz sokakları / dolduruyordu.
B) Yavaşça / gözlerini / gözlerime / çevirdi.
C) Yorgun yüzüne / titrek parmaklarımla / dokundum.
D) Dün akşam / yağmur / sicim gibi / yağıyordu.
E) Seninle / bunları konuşabilmek için / gelmeni / bekledim.

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde belirtisiz ad tamlaması özne görevindedir?**

A) O gün, çocuk bahçesi gerçekten çok kalabalıktı.
B) Bilge insan, çağını yorumlayabilen insandır.
C) Taş kaldırımlar, yolun iki tarafında uzanıyordu.
D) Bugünü de onu görmeden geçirdim ne yazık ki.
E) Çocuk, tahta merdivenlerden düşünce ayağı kırıldı.

12. **Aşağıdakilerden hangisinde işten etkilenen öge vurgulanmıştır?**

A) Konuyu Ahmet anlatmış.
B) Roman, okuru çok etkilemiş.
C) Dizeden çok etkilenenleri eleştirdi.
D) Şiir sözlerinden hiç etkilenmemiş.
E) Seni görünce heyecanlandı.

13. İhtiyaç duyulmayan vitamin takviyelerini ----.

Bu cümle aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanırsa öge dizilişi "özne - zarf tümleci - yer tamlayıcısı - yüklem" şeklinde olur?

A) çocuğun ihtiyacının olup olmadığını düşünmeksizin vermek, çocuğun bazı sağlık sorunları yaşamasına yol açar
B) çocuklara asla vermemeniz gerektiğini bütün uzmanlar ısrarla vurguluyor
C) çocuğa vererek onun sağlığını bozduğumuza parmak basıyorlar
D) çocuğa vermek, uzun vadede çocukların karaciğer ve böbreklerine zarar veriyor
E) çocuklara vermekten kaçınmak gerektiğini belirten uzmanlar, bunun çok ciddi sağlık sorunlarını tetikleyeceğine vurgu yapıyorlar

@tgdenemeleri

Test 3

CÜMLENİN ÖGELERİ

• Temel Ögeler • Yardımcı Ögeler • Vurgu • Öge Ayırma

1. **Aşağıdakilerden hangisinde hem özne hem yüklem söz öbeğinden oluşmuştur?**

A) İnsanın kalbinin saati hiç yanılmaz.

B) Adaleti çiğneyen devlet adamlarını cezalandırmayan milletler, çökmeye mahkûmdur.

C) Adaletsiz bir ülke, mezbahaneden başka bir şey değildir.

D) Ülkeler, kılıçla anılır ama adaletle yönetilir.

E) Adaletin doğrusunu, acıların ateşinde pişmiş bir kalbin istikametinde bulabiliriz.

2. I. Elinden geleni yapan insanı sonuç ne olursa olsun, kimse başarısız sayamaz.

II. Normal bir insanın elinden geleni yapmaya çalışması, zeki bir insanın tembelliğinden çok daha değerlidir.

III. Dolaşan köpek, en avsız yerde bile aç kalıp ölmez.

IV. Akıllı insan, çalışmayı, daima bir ibadet gibi yapar.

V. Bir şey uğruna mücadele eden insanın canının sıkıntısı geçicidir.

Numaralanmış cümlelerin hangileri ögeleri ve ögelerinin sıralanışı bakımından özdeştir?

A) I ve II B) II ve III C) III ve IV

D) IV ve V E) I ve V

3. **Aşağıdakilerden hangisinde altı çizili öge doğru <u>adlandırılmamıştır</u>?**

A) Bir iki kişi, içerideki eşyaları <u>dışarı</u> hemen taşısın. (Zarf tümleci)

B) Hastalarla tecrübeli bir hasta bakıcı <u>dışarıya</u> hava almak için çıktı. (Dolaylı tümleç)

C) Öldürücü bir hastalığa yakalananlar <u>sabahları</u> âdeta iple çekerler. (Zarf tümleci)

D) Eski insanlar, <u>akşamları</u> bir evde toplanıp halk hikâyeleri dinleyerek eğlenirlermiş. (Zarf tümleci)

E) İki genç adam, <u>dağın doruğuna doğru</u> binbir çabayla tırmanıyordu. (Zarf tümleci)

4. (I) Atatürk'ün Nazım'ı sevdiğine ilişkin birçok belge var. (II) İki sarışın Selâniklinin ilk karşılaşması, Millî Mücadele'nin başlangıç yıllarında Ankara'da, Meclis'te oluyor. (III) Nazım, bu karşılaşmayı, büyük bir hayranlıkla ve heyecanla anlatıyor. (IV) Atatürk onun şair olduğunu öğrenince, Millî Mücadele'yi destekleyen şiirler yazmasını istiyor ondan. (V) Nazım'ın yazdığı bu şiirleri, Ankara, ülkeye dağıtıyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili yapılan değerlendirmelerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) I. cümle dolaylı tümleç, özne ve yüklemden oluşmuştur.

B) II. cümlede yer tamlayıcısı kullanılmıştır.

C) III. cümlede ad – eylem grubu nesneyi, bağlama grubu ise zarf tümlecini oluşturmuştur.

D) IV. cümlede özne, zarf tümleci, nesne, yüklem ve dolaylı tümleç bulunmaktadır.

E) V. cümlede vurgulanan öge yer tamlayıcısıdır.

5. Aşkın her hâlini yansıtmak istediğim bu kitabımda, gönül bağlarının ırk, mezhep, medeniyet gibi kavramlarla sınırlandırılamayacağını açıkça göreceksiniz.

Bu cümle için yapılan değerlendirmelerden hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) Gizli özne kullanılmıştır.

B) Dolaylı tümleci, içinde isim tamlaması ve sıfat tamlaması barındıran bir söz grubudur.

C) Nesnesi, içinde isim tamlaması ve edat grubu bulunan bir sıfat-fiil grubudur.

D) Cümleyi durum yönünden tamamlayan zarf tümlecine yer verilmiştir.

E) Vurgulanan öge, işten etkilenen ögedir.

BİLGİ SARMAL YAYINLARI TYT TÜRKÇE SORU BANKASI

@tgdenemeleri

6. **Aşağıdakilerden hangisinde yapılan açıklama ile örnek arasında uyum sağlanamamıştır?**

A) Açıklamalı özne kullanılabilir: Babam, o naif ve sakin adam, çevrede çok sevilirdi.

B) Başkasının yaptığı işten etkilenen sözde özne de bir özne türüdür: Roman türü kitaplar, şu sıralar çok fazla okuyucu buluyor.

C) Kendi yaptığı işten etkilenen özneye yer verilebilir: Dünkü toplantıda ben de bulundum.

D) Aynı cümlede ögelerin yeri değiştirilerek özne vurgulanabilir: Bu kazağı, annem, bana geçen yıl ördü. / Bu kazağı, geçen yıl, bana annem ördü.

E) Bazı bağlaçlar, özneyi vurgulamak için kullanılabilir: Bu soruyu, Ayşe bile çok zor çözer.

7. **Aşağıdakilerden hangisinde soru, özneyi veya nesneyi buldurmaya yönelik değildir?**

A) Bu görevi bu beceriksiz adama veren kim?

B) Bu zor soruyu kaç kişi yapacak?

C) Üniversiteniz, kaç kişiyi yurt dışına götürecek?

D) Buradaki romanlardan hangisi okunmaya değer bir romandır?

E) Yarın, bu dersi Emel Hanım mı anlatacak?

8. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinin ögeleri doğru gösterilmiştir?**

A) Babası / gecikmiş olarak / üç yıllık askerliğe başlayınca / dede evine / dönerler.

B) Evin egemeni / aşağıdan yukarıya bakıldığında / asla ulaşılamayacak / bir dededir.

C) Dedesi / dağ çiçeklerinin, derelerin, hayratların, oyunların, gizli sevdaların imgesidir.

D) Bu dede / yüreğinde /sakladığı sevdayı / torunuyla / paylaşmaktadır.

E) Gülten Akın'ın babası / geleceğe uyup / yaşadığı evde / kendi varlığını silen bir adamdır.

9. **Aşağıdakilerden hangisinde öge dışı unsur kullanılmamıştır?**

A) Akşam olunca hepimiz, fabrikanın önündeki servislere, hep böyle yapardık, birer ikişer dolardık.

B) Bana bakmasan da orada olduğunu görüyorum senin.

C) Dostum, dostluğun anlamını yitirdiği bu diyar, bizim yurdumuz değil.

D) Sana, canım pahasına yardım ederim.

E) Sarı güller ayrılıktır kuzum, ayrılığın adı bile korkutur insanı.

10. **Aşağıdakilerden hangisinde öge sayısı diğerlerinden farklıdır?**

A) Yaşar Kemal, trajedisini bir yara olarak romanlarına taşıyan güneyli bir esmerdir.

B) Sezen Aksu'nun Adı Bende Saklı albümünde yer alan Denge adlı parça, Turgut Uyar'ın Tel Cambazının Tel üstündeki Durumunu Anlatır Şiir'inin uyarlamasıdır.

C) İsmet Özel'in herkesleşmekten çok korktuğunu söylüyordu.

D) Bu kadar mütevazı olmayın gerçek sanırlar, diyordu.

E) Tarih, insanın gerçeğini anlamamız için vardır.

11. I. Ölü bir camdan ağlayan korku
İniyor serseri ve boş geceye
(Özne-yüklem-dolaylı tümleç)

II. Alnına koyarken veda buseni
Yüzüme bu türlü bakmayacaktın
(Zarf tümleci-dolaylı tümleç-zarf tümleci, yüklem)

III. Söylenmemiş aşkın güzelliğiyledir
Kâğıtlarda yarım bırakılmış şiir
(Yüklem-özne)

IV. Dalga dalga hücum edip pişmanlıklar
Unutuşun o tunç kapısını zorlar
(Zarf tümleci-özne-nesne-yüklem)

V. Göğsümden havaya kattığım zehir
Solduracak bir gül gibi ömrünü
(Dolaylı tümleç-özne-yüklem-nesne)

Yukarıdaki numaralanmış ikili dizelerden hangisinin ögeleri yanlış belirtilmiştir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

12. Bir yazarın ilk kitabını ----.

Bu cümle aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanırsa öge dizilişi "özne - yer tamlayıcısı - yüklem" şeklinde olur?

A) bir kumaş rulosunun ilk metresine benzetebiliriz

B) basmaya cesaret edebilecek yayıncı sayısı giderek azalmaktadır

C) ödüllendirmek, onun yazmaya devam etmesini sağlar

D) yayımlaması, bitkinin toprağı delip geçme anına benzer

E) ölçü alıp yazarı etiketlemek, değişimin ve gelişimin olmadığını savunmakla eş değer bir tutumdur

@tgdenemeleri

Test 4

CÜMLENİN ÖGELERİ

• Temel Ögeler • Yardımcı Ögeler • Vurgu • Öge Ayırma

1. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru, özneyi ve nesneyi buldurmaya yöneliktir?**

A) Doğru söze kim ne der?
B) Rüzgâr kayadan ne koparır, nereye atar?
C) Sen mi bunu istedin, onlar mı verdi?
D) Neresini beğenmedin, söyler misin?
E) Nereden gelip nereye gidersiniz?

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zarf tümleci <u>kullanılmamıştır</u>?**

A) Balık ağa girdikten sonra aklı başına gelir.
B) Önünü düşünmeyen sonunda pişman olur.
C) Ucuza gelen, çok pahalı olur.
D) Sütten ağzı yanan, yoğurdu üfleyerek yer.
E) Aza kanaat etmeyen, çoğu bulamaz.

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde farklı bir öge vurgulanmıştır?**

A) Az söyleyen çok rahat eder.
B) Vaktini boşa geçiren sonra pişman olur.
C) Yaydan çıkan ok, geri dönmez.
D) Hiçbir şeyi olmayan, hiçbir şey kaybetmez.
E) Her gül, zamanında kokar.

4. **Aşağıdakilerden hangisinde ögeler yanlış belirtilmiştir?**

A) İnsanın en büyük dostu zorluklardır çünkü insanı karşılaştığı zorluklar güçlendirir. (Özne-yüklem-nesne-özne-yüklem)
B) Hayatta en zor şey, gayesiz insanlarla birlikte yaşamak mecburiyetinde kalmaktır. (Özne-yüklem)
C) Fazilet, fenalıklar başladığında paratoner görevini üstlenir. (Özne-zarf tümleci-nesne-yüklem)
D) Yoksulluk korkusu ile ömrünü servet peşinde harcamak, yoksulluğun gerçek göstergesidir. (Özne-yüklem)
E) Aşılmasına imkân olmayan hiçbir duvar yoktur. (Dolaylı tümleç-özne-yüklem)

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde dolaylı tümleç vurgulanmıştır?**

A) Elin geçtiği köprüden biz de geçeriz.
B) Kötü doktor, hastayı, korkudan öldürür.
C) İki karpuz bir koltuğa sığmaz.
D) Vakitsiz öten horozun başını keserler.
E) İnsan, sevdiğinin kusurunu görmez.

6. Dille iyi geçinemeyen, dilin inceliklerini, güzelliklerini ortaya çıkaramayan yazarın zamana direnmesi mümkün değildir.

Bu cümlenin öge sıralanışı aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

A) Özne – yüklem
B) Özne – nesne – yüklem
C) Özne – zarf tümleci – yüklem
D) Özne – nesne – zarf tümleci – yüklem
E) Nesne – yüklem

@tgdenemeleri

7. Memduh Şevket Esendal, öykülerinde günlük yaşamın en sade en silik olaylarını anlatır çoğu zaman.

Bu cümlede aşağıdaki ögelerden hangisine yer verilmemiştir?

A) Özne
B) Nesne
C) Zarf tümleci
D) Edat tümleci
E) Dolaylı tümleç

8. Gençliğin kıymeti ihtiyarlıkta bilinir.

Bu cümlenin ögeleri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

A) Nesne – dolaylı tümleç – yüklem
B) Özne – nesne – yüklem
C) Nesne – zarf tümleci – yüklem
D) Özne – zarf tümleci – yüklem
E) Özne – dolaylı tümleç – yüklem

9. I. Hayat, akarsuya benzer; durunca kokar.
II. Yüksek dağ dururken alçak dağa kar yağmaz.
III. Dil dökene bakmazlar ter dökene bakarlar.
IV. Sel nereye giderse kötülük de oraya gider.
V. Ağaç, meyvesi olunca başını aşağı eğer.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde nesne kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisi iki ögeli bir cümledir?**

A) Kediler ölünce fareler baş kaldırır.
B) Parası çok olanın yarası çok olur.
C) Gideri gelirine denk olanın parası tükenmez.
D) Ağlayanın malı gülene fayda etmez.
E) Bugünü son gününüz gibi yaşayın.

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde öge sayısı en fazladır?**

A) Köpeksiz çobanın koyununu kurt yer.
B) Fakirin eştiği kuyudan su çıkmaz.
C) Herkesin geçtiği köprüden biz de geçeriz.
D) Taşı meyvenin olgununa atarlar.
E) Geç gelen bulutta yağmur çok olur.

12. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde dolaylı tümlece yer verilmemiştir?**

A) Bütün yumurtalarını asla bir sepete koyma.
B) Bir işi tam olarak bitirmeden öbürüne başlama.
C) Küçük suda büyük balıklar yaşayamaz.
D) Bu zamanın çocuğu babasına öğüt verir.
E) Borçtan korkan, kapısını geniş açmamalıdır.

✓ KARIŞTIRMA

Ek fiilin görevi, iki tanedir:

a) İsim soylu sözcüğü şart yagrısına (ise) bağlamak ve yüklem yapmak:

- *Bugün hastaysa okula gitmesin*
- *Bugün hastayım, dün iyiydim.*
- *Ülkemiz güzeldir, siz de güzelsiniz.*

b) Fiillerde birleşik zaman yapmak:

- *Çocuklar, yarın geliyormuş. (rivayet)*
- *Açıkça söyleseydin anlardım. (hikâye)*
- *Bugün yorulduysan yarın devam edelim. (şart)*

✓ DİKKAT

– dir – dur – dür ek eylemi, kipten sonra gelince o kipe kesinlik veya olasılık anlamı katar birleşik zaman oluşturup oluşturmayacağı tartışmalıdır.

@tgdenemeleri

Test 5

CÜMLE TÜRLERİ

• Yapısına Göre Cümle • Anlamına Göre Cümle • Öge Dizimine Göre Cümle • Yüklemine Göre Cümle

1. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi iç içe birleşik cümle özelliği taşır?**

A) Köyümüzde "İnsan sözünden (ikrarından), hayvan yularından tutulur." derler.

B) İnsan eli değmemiş topraklarda yaşamını devam ettirmek istiyor.

C) Siz de delinin eline değnek vermişsiniz, farkında değilsiniz.

D) İnsan kendini beğenmezse çatlar, ölür; öz güven herkes için şarttır.

E) Babasının ölümünden sonra artık her şey boş geliyordu.

2. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi yapı bakımından diğerlerinden farklıdır?**

A) Rakip firmaların elemanlarının sesi soluğu kesilmiş, konuşamaz olmuştu.

B) Kılık kıyafetim toplantıya katılmak için hiç de uygun değildi.

C) İkide bir ofisime gelip zar zor bir şeyler koparmaya çalışıyor.

D) Sevginin koşullara bağlı sunulması bir tür alışveriş değil midir?

E) Başından geçenleri tek tek anlatıp rahatlamak istiyordu.

3. (I) Ozanlık, bir bakıma, spor yapmaya benzer. (II) Hem yeteneğin sürdürülmesini ister hem değişikliği. (III) Bir romancı, bir düzeyi tutturduğunda birçok roman yazabilir. (IV) Besteciler, ressamlar için de durum budur. (V) Oysa şiir yazmak için, yeni yapılar bulmak gerekir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisi basit yapılı bir cümledir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. (I) Edebiyat, bir bilim alanından çok, sezgilerin, düşüncelerin yer aldığı bir evrendir. (II) Bilimin ortaya koyamadığı, konuşamadığı alanlarda bile sırası gelince söz sahibi olur. (III) Bu nedenle bilim insanı olduklarını savunanlarca biraz horlanır. (IV) Nice ana baba çocukların elinde bir şiir kitabı, roman gördüler mi üzülürler. (V) Oysa gençliklerinde onlar da roman, şiir okuyucusuydular.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümle, yüklemi ek eylemle çekimlenmiş birleşik bir cümledir.

B) II. cümle, içinde zarf tümleci olan birleşik bir cümledir.

C) III. cümle, kurallı bir fiil cümlesidir.

D) IV. cümle, olumlu ve sıralı bir cümledir.

E) V. cümle, basit, olumlu, isim cümlesidir.

5. **Aşağıdaki atasözlerinden hangisi birleşik yapılı bir cümledir?**

A) Akarsuya inanma, eloğluna dayanma.

B) Son pişmanlık fayda vermez.

C) Ağlamakla yâr ele girmez.

D) Altın eli bıçak kesmez.

E) Atın varken yol tanı, ağan varken el tanı.

6. (I) Yeni Türk şiiri deyince aklımıza, Orhan Veli ve arkadaşları gelir. (II) Yeni şiirimizde farklı bir deyiş getirmiş şairlerimiz yok değildir. (III) Bir Dağlarca, Külebi ve Cumalı, okuyan kitleyi onlardan az mı düşündürür? (IV) Onların da şiirlerinde bir tazelik, bir yenilik vardır elbette. (V) Kendi şiir geleneğimize dayandıkları için, çarpıvermiyorlar ilk anda.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisi biçimce olumsuz, anlamca olumlu cümledir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

@tgdenemeleri

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisi, bağımlı sıralı cümle örneğidir?**

A) Taylar koşuşur, meydan toz içinde kalır.
B) Sular yokuşa akar, şimşek yuva yıkar.
C) Bir şiir söyleyeyim, seni anılara döndüreyim.
D) Gece bitmez, gün geçmez, kimseler aramaz.
E) Çökelek getirmiş anam, sevindim birden.

8. (I) İskelenin yanına sıralanmış at arabalarının seyisleri, gelenlerin yükünü taşımak için dil dökerler. (II) Çoğunun Türkçesi anlaşılmaz. (III) Hepsinin elinde meşin kamçıları güven duymak için tuttukları silah gibidir. (IV) Meydan bu saatte simsiyahtır. (V) Gelenler, kendi işini kendi görmek isteğiyle etrafı kollar; adres sormak için alttan alan bir sesle yardım ister.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümle, içinde sıfat-fiil grubu bulunan sıralı bir cümledir.
B) II. cümle, özne ve yüklemden oluşan basit bir cümledir.
C) III. cümle, olumlu isim cümlesidir.
D) IV. cümle, basit yapılı isim cümlesidir.
E) V. cümle, öznesi ortak sıralı cümledir.

9. (I) Zihnimizde masallardan kırıntılarla karşılaşırız. (II) Eskiden her pazar sinema kuşağında dünyaca ünlü masalların filmleri gösterilirdi. (III) Üzerinde hiç düşünmeden hayranlıkla izlediğimi anımsıyorum. (IV) Sonrasında kendi gerçek hayatımın onlar gibi olmasını diledim. (V) Bize öğretilen tüm bu roller daha küçük yaşta masallarla zihnimize işleniyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümle, yüklemi geniş zamanlı basit bir cümledir.
B) II. cümle, içinde zarf tümleci olan fiil cümlesidir.
C) III. cümle, kurallı birleşik bir fiil cümlesidir.
D) IV. cümle, olumlu, kurallı ve sıralı bir cümledir.
E) V. cümle, yüklemi şimdiki zamanla çekimlenmiş birleşik bir cümledir.

10. (I) Kırk yılda bir böyle hissederim ben. (II) Denizde olma isteği uyanır içimde. (III) Gecenin bu saatinde denizin tam orta yerinde bulurum kendimi. (IV) Bu denizin hiç kimsenin olmadığı bir yerde olmasını hayal ederim sonra. (V) Karanlıkta gezinen balıklar geldi aklıma, hemen çıktım denizin içinden.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümle, basit yapılı bir cümledir.
B) II. cümle, birleşik yapılı eylem cümlesidir.
C) III. cümle, devrik birleşik fiil cümlesidir.
D) IV. cümle, birden fazla yan cümlesi olan birleşik bir cümledir.
E) V. cümle, bağımsız sıralı cümledir.

11. (I) Besin alerjisi olan kişilerin diyetinden kuşku duyulan besinler 4-8 gün süreyle birer birer çıkarılarak denenir. (II) Deneme süresinden sonra kuşkulanılan besin ya da besinler birer birer diyete yeniden eklenerek sonuca bakılır. (III) Alerjik tepkiye yol açtığı belirlenen besinler 3-6 ay gibi uzunca süre diyetten çıkarılır. (IV) Belirli süreden sonra, aynı besin yeniden az miktarda diyete eklenir ve alerji yapıp yapmadığı incelenir. (V) Alerji bir süre sonra geçebilir ya da yaşam boyu sürebilir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümle, birden fazla yan cümlesi olan birleşik eylem cümlesidir.
B) II. cümle, yan cümlesi zarf tümleci olan birleşik cümledir.
C) III. cümlenin yan cümlesi nesne görevindedir.
D) IV. cümle, bağlı cümledir.
E) V. cümle, bağlı cümle örneğidir.

12. Baudelaire kendini bırakmaktan nefret eder. Sabahtan akşama kadar, tek bir saniye bile bırakmaz kendini. En ufak istekleri, en kendiliğinden gelen atılımları bile tutuktur, süzgeçten geçirilmiştir, yaşanmış olmaktan çok oynanmıştır.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine örnek yoktur?

A) Bağımlı sıralı cümleye
B) Birleşik cümleye
C) İsim cümlesine
D) Basit cümleye
E) Bağlı cümleye

@tgdenemeleri

Test 6

CÜMLE TÜRLERİ

• Basit Cümle • Birleşik Cümle • Sıralı Cümle • Bağlı Cümle

1. (I) Biz, sanatın yaşamla ilgisini hiçbir zaman kuramadık. (II) Romanın, trende, vapurda, evde güzel vakit geçirmek için okunabileceğini, resmin yapı sanatının bir parçası olduğunu kestiremedik. (III) Sanata, yaşantımızın dışında, havada anlamlar vermeye çalıştık. (IV) Güzel bir kentte, güzel bir evde oturmak, çağdaş yaşamın tüm olanaklarından yararlanmak ihtiyacı gibi sanatın da bir ihtiyaçtan doğduğunu kavrayamadık. (V) Sanatı yaşamın bir parçası olarak göremedik.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisi yapısına göre farklı bir cümledir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. **Aşağıdakilerden hangisi yapıca birleşik cümle <u>değildir</u>?**

A) Her insan, sevdiğinin yükünü çeker.
B) Ağlayanlar çoğalıyorsa bulutlar alçalıyordur.
C) Her şeyi anlıyorum, diyordu bana.
D) Sorumluluğumuzu yerine getirmeliyiz ki başkasına iş buyuralım.
E) Büyük ruhlar, ızdırabı sessiz karşılar; huysuz bir dosttur onlar için ızdırap.

3. **Aşağıdakilerden hangisinde yapılan belirleme ile örnek uyumlu <u>değildir</u>?**

A) İnsan, gerçeği gördü mü hemen fikrini değiştirebilmeli. (birleşik yapılı cümle)
B) İnsan, kendini sevince başkasını sever; sevgisizlik, en yakından başlar. (bağımsız sıralı cümle)
C) İnsan, daima arayış içindedir çünkü insanın bulduğu hiçbir şey, aradığı şey değildir. (bağlı cümle)
D) İnsan, insanın derdidir bizde; başka kültürlerde kurdudur. (bağımlı sıralı cümle)
E) İnsan, varlığın şımarıklığına ve yokluğun üzüntüsüne kendini kaptırmamalı. (bağımlı sıralı cümle)

4. **Aşağıdakilerden hangisinde yan cümle özne görevindedir?**

A) Erken başladı kışın fakir insanları zorlayan koşulları.
B) Soğuklar peş peşe gelince kömürleri kalmadı.
C) Sessizce içeri girip yaptığı yanlıştan dolayı özür diledi.
D) Uzun sözün çoğu zaman gereksiz olduğunu söylüyor.
E) Ölmeden önce çocuklarına, kalan son parasını paylaştırdı.

5. İnsanlık tarihinin başlangıcından beri sonsuz hayatın bir simgesi olarak gizemsel bir tapınma kaynağı şeklinde görülmüştür ay.

Yukarıdaki cümle için aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Girişik bir cümledir.
B) Devrik cümledir.
C) Eylem cümlesidir.
D) Yan cümle zarf tümleci görevindedir.
E) Öznesi bir söz öbeğidir.

6. İlk olarak oyuncak bir çekici kullanmaya çalışan küçük bir çocuğa bakacak olursak daha başlangıçta araç kullanmaya kalkıldığında ne büyük bir çaba sarf edildiğini az çok anlarız.

Yukarıdaki cümle için aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Nesnesi yan cümledir.
B) Fiil cümlesidir.
C) Sıralı cümledir.
D) Birden fazla yan cümlesi vardır.
E) Yan cümlelerden biri şartlı birleşik cümle oluşturmuştur.

@tgdenemeleri

7. Eğitimde, her insana kendini geliştirmesi için bir olanak sunulmalıdır.

Yukarıdaki cümle için aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) Olumlu / devrik / bileşik / eylem cümlesi
B) Olumlu / kurallı / bileşik / ad cümlesi
C) Olumlu / kurallı / bileşik / eylem cümlesi
D) Olumsuz / devrik / sıralı / eylem cümlesi
E) Olumlu / kurallı / sıralı / ad cümlesi

8. **Aşağıdakilerden hangisi yüklemine göre diğerlerinden farklıdır?**

A) Bir adamın sözü, bir adama kolay.
B) Çocuktan al doğru haberi.
C) Bir adamın adı çıkacağına canı çıksın.
D) Bir ağacın gölgesinde sürü yatar.
E) Bin tasa bir borç ödemez.

9. "Dün ders çalışırken Levent geldi." **cümlesinin devrik, olumsuz, soru biçimi hangi seçenekte verilmiştir?**

A) Dün geldi mi Levent ders çalışırken?
B) Dün ders çalışırken gelmedi mi Levent?
C) Geldi mi dün ders çalışırken Levent?
D) Levent dün ders çalışırken geldi mi?
E) Levent geldi mi dün ders çalışırken

10. Ölmek kaderde var, bize ürküntü vermiyor.
Lakin vatandan ayrılışın ızdırabı zor

Yahya Kemal'in bu dizeleri için hangisi söylenemez?

A) Ad cümlesi vardır.
B) Fiil cümlesi vardır.
C) Devrik cümle kullanılmıştır.
D) İlk dize sıralı cümledir.
E) Yan cümle öznedir.

11. "Zor iş, zamanında yapmanız gerekip de yapamadığınız kolay işlerin birikmesiyle meydana gelir."

Aşağıdakilerden hangisi bu cümle için söylenemez?

A) Kurallı bir cümledir.
B) Yapı itibarıyla girişik birleşik bir cümledir.
C) Yüklemin türüne göre fiil cümlesidir.
D) Birden çok yan cümlecik vardır.
E) Biçimce olumlu, anlamca olumsuz cümledir.

12. "Güncel sorunların, öznel bir açıdan irdelenmesine dayanan fıkraları severek okurum."

Bu cümlenin özellikleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Fiil cümlesidir.
B) Vurgulu ögesi zarf tümlecidir.
C) Üç tane yan cümlesi vardır.
D) Sıralı cümledir.
E) Nesne görevinde yan cümle yer almıştır.

@tgdenemeleri

Test 7

CÜMLE TÜRLERİ

• İsim Cümlesi • Fiil Cümlesi • Bağımlı Sıralı Cümle • Bağımsız Sıralı Cümle

1. Devamlı susmak, aslında zehir biriktirmektir.

Bu cümle ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Kurallı bir cümledir.
B) İsim cümlesidir.
C) Olumlu cümledir.
D) Birden fazla yan cümle vardır.
E) Birleşik cümledir.

2. (I) Okur, yazarı merak eder. (II) Onu görmek, onunla tanışmak, kitabını imzalatmak ister. (III) Yazar da okuru merak eder aslında. (IV) Yazdıklarının kimin tarafından okunduğu yazar için güçlü bir merak kaynağıdır. (V) Nitelikli okurlarca okunduğunu gören yazarlar ise rahatlar.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisi yüklemin yerine göre diğerlerinden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. (I) Anlatmayı bildikten, yazdığını anlatabildikten sonra ilginçtir biyografiler. (II) En sevdiğimiz türler arasındadır biyografiler. (III) Bayılırım her kişinin yaşam öyküsünü okumaya. (IV) Çeşitli yönlerden ilginç bulurum bu tür kitapları. (V) Bazı türlerde ağırlıklı olarak çağ, çevre anlatılır, bazen de insanın içi açığa vurulur.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi öge dizimine göre devrik, yapısına göre birleşik, yüklemine göre fiil cümlesidir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. (I) Güzel şiirler yazmış, zamanında çok beğenilmiş bir sanatçı yaşam kavgaları arasında zaman zaman susar, içine gömülür, kopar şiir havasından. (II) Sonra yine döner sanatına. (III) Bu kez bir çekingenlik, bir kuşku, bir samimilik duyar kendinde. (IV) Yine de yazmaya devam eder fakat yayımlayamaz şiirlerini. (V) Kendini aşmak daha iyisini yazmak ister.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisine ilişkin bilgi yanlıştır?

A) I. bağımlı sıralı cümledir.
B) II. devrik, olumlu, eylem cümlesidir.
C) III. devrik, birleşik, eylem cümlesidir.
D) IV. bağlı cümledir.
E) V. girişik birleşik cümledir.

5. I. Meyvesiz ağaç olur, gölgesiz ağaç olmaz.
II. Her şeye benzeyen, bir şeye benzemez.
III. Gökte yıldız ararken yerdeki çukura düşme.
IV. Baş başa verince taş yerinden oynar.
V. Başkasına kötülük eden, kendine kötülük eder.

Numaralı cümlelerden hangisi yapıca diğerlerinden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

6. I. Başarının sırrı, ısrarla istemektir.
II. Başarı, insanın hedefini takip etmesidir.
III. Başarının anahtarı, başarıya duyulan inançtır.
IV. Başarılı olmak istiyorsan yaşlı üç kişiye danış.
V. Başarı, başarmak istediğiniz şeye ne kadar inandığınıza bağlıdır.

Numaralanmış cümlelerden hangisi yüklemin türüne göre ötekilerden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

BİLGİ SARMAL

@tgdenemeleri

7. Türküler, günlük yaşamımızın, geleneklerimizin, görenek-lerimizin, örflerimizin, kültürümüzün birer canlı habercisidir. Atalarımızın neye ağalayıp neye güldüğünü anlatır bize. Geçmişin izlerini bugüne taşıyan birer anı defterdir.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisinin örneği yoktur?

A) Tek ögeli cümle
B) Devrik, isim cümlesi
C) Birleşik, isim cümlesi
D) İki ögeli, isim cümlesi
E) Basit, kurallı cümle

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisi yapıca basittir?**

A) Aşk, abartılmış sevgiden başka bir şey değildir.
B) Güçlükler başarının değerini artıran süslerdir.
C) Neye baktığın değil, nasıl baktığın önemlidir.
D) En çirkin insan bile çalışırken güzeldir.
E) Bugün, iki yarına bedeldir.

9. I. Yaşam, küçük şeyler için çok kısadır.
II. Her insan, ideali kadar büyüktür.
III. Hatasını kabullenen çok az insan vardır.
IV. Başarının kestirme yolu, kendini tanımaktan geçer.
V. Yaşam yolundaki engeller aşılmak içindir.

Numaralanmış cümlelerin hangisi yapıca birleşik, yük-lemine göre eylem cümlesidir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi yapıca birleşik, yükle-mine göre isim, kuruluşuna göre kurallı, anlamına göre olumlu cümledir?**

A) Her şeyde olduğu gibi evlilikte de zenginlikten çok iç huzuru evliliğin besleyicisidir.
B) Kadın evlenince iradesini, erkek de bencilliğini bırak-malı.
C) İyi bir insanla evlenmek, fırtınada limana sığınan gemi-yi anımsatır.
D) İnsan ömrünün en önemli olayı, iyi bir eş seçimidir.
E) İşini ve eşini yanlış seçen mutsuzdur bir ömür boyu.

11. (I) Öykü yazarları içerisinde kadınların son zamanlarda öne çıkmasında kadın sabrı ile öykü işçiliğinin örtüştüğünü düşünüyorum. (II) Bu işçilik için gerekli olan sabır ve titizlik de kadınlarda var. (III) Bu yüzden öykücü kadın yazarları-mız öne çıktılar son zamanlarda. (IV) Eminim ileride kadın yazarların sayısı daha da artacaktır. (V) Kadınlara fırsat verilirse her şeyi başarabilirler.

Bu parçada numaralanmış cümleler için aşağıdakiler-den hangisi söylenemez?

A) I. yan cümlesi nesne olan birleşik cümledir.
B) II. basit yapılı isim cümlesidir.
C) III. basit, devrik, olumlu, eylem cümlesidir.
D) IV. kurallı, eylem cümlesidir.
E) V. birleşik yapılı cümledir.

12. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi yapıca diğerlerinden farklıdır?**

A) Sütten ağzı yanan yoğurdu üfleyerek yer.
B) Söz dinlemeyi bilmeyen, kendini dinletemez.
C) Kötülükler mermere kazınır, iyilikler kuma yazılır.
D) Çocuğunun nasıl olmasını istiyorsan sen de öyle ol.
E) İyiliğe gücünüz yetmiyorsa bari kötülük yapmayın.

@tgdenemeleri

ÖSYM tipi - Eğilim Kontrol Testi

Bu bölümdeki sorular ÖSYM'nin son beş yılda sorduğu dil bilgisi sorularının kazanım ve sunumuna paralel biçimde hazırlanmıştır.

1. Uzun zamandır bizimle birlikte yaşayan sevimli bir kedimiz vardı (I) geçen yıl, bu kedimizi kaybettik. Açıkçası kedimizin anısı (II) içimizde kocaman bir boşluk oluşturacak kadar büyüktü. Tekrar döner mi (III) beni üçüncü katın balkonunda heyecanla bekler mi diye umutlu düşüncelerle oyalandım. Bir canlıya bağlanmak (IV) onunla sevgi alışverişinde bulunmak gibi güzel duygulara sahip olduğumuzu bile onunla keşfetmiştik. Şimdi şöyle bir ön yargımız oluştu: Bağlanmak (V) kaybetmeyle sonuçlanınca insanı çok yıpratıyor; bir daha evde kediye, köpeğe bağlanmayalım.

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisine diğerlerinden farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Genom projeleri (I) DNA'nın içindeki (II) bilgiden bir anlam çıkaramayacağımızı (III) ortaya koyunca dikkatler organizmaların bu bilgiyi (IV) kullanarak belli habitatlarda hayatta kalmalarını ve üremelerini sağlayacak formlara kendilerini nasıl dönüştürebildiklerini (V) anlamaya çalıştı.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerin hangisi iyelik eki almamıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. (I) Antarktika'da uzun kutup geceleri, güneşin ufuktan yükselişiyle birlikte son bulur. (II) Gündüze açılır kapı ve altı ay boyunca sürecek bir aydınlık başlar. (III) Çok fazla zaman geçmeden smokinlerini giymiş penguenler sürü hâlinde paytak paytak yürürler. (IV) Önlerinde yürümeleri gereken yüzlerce kilometre buzlu yol vardır. (V) Penguenler, her bir adımda sadece 1 cm ilerleyebilir ama her bir dakikada 120 adım atar.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde fiilimsi yoktur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Bilgi iletişiminde ışık hızı sınırı engelini aşmayı başarmanın yollarını bulacağız. Bilgisayarlarımızın sistemlerini hem içe hem de dışa dönük olarak geliştirmeyi sürdürüyoruz. Uyguladığımız madde ve enerji miktarı arttıkça çiplerimiz de küçülüyor.

Bu parçada aşağıdaki durum eklerinden hangisi yoktur?

A) Bulunma/kalma
B) Çıkma/ayrılma
C) Yönelme/yaklaşma
D) İlgi
E) Belirtme

5. Baharın habercisi olan leylekler, ----.

Bu cümle aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanırsa öge dizilişi "özne - zarf tümleci - yer tamlayıcısı - yüklem" şeklinde olur?

A) bir iş insanı tarafından yıllar önce inşa edilen Leylek Otelinde konaklıyor.
B) her sene Afrika'dan ve Orta Doğu'dan Kızılcahamam'a gelerek yolunu gözleyenleri sevindiriyor.
C) her yıl mayıs ayında yumurtadan çıkan yavrularını büyütmek için çaba sarf ediyor.
D) birkaç yıldır yaklaşık altmış üyesini kaybederek de olsa bölgemize gelmeyi sürdürüyor.
E) binlerce kilometrelik yolculuktan sonra Kızılcahamam' da kendileri için özel olarak yapılan Leylek Oteline ulaştı.

6. Edge, üçüncü kültür fikrinin heyecanla kucaklandığı, yeni entelektüel topluluğun faaliyetlerinin sergilendiği alanlardan biri. Peki, hangi vizyonla hareket ediyor bu yapı? Entelektüellerin çalışmalarını, fikirlerini ortaya koymalarına ve birbirleriyle etkileşim içinde olmalarına hizmet etmeyi hedefleyen Edge'de entelektüeller karşılıklı meydan okumalara da başvurabiliyorlar. Bazen tartışmalarda ateşli söylemler, takipçileri kıvılcımlandırıyor.

Bu parçada aşağıdaki sıfat türlerinden hangisi yoktur?

A) Niteleme sıfatı
B) Soru sıfatı
C) Belgisiz sıfat
D) İşaret sıfatı
E) Sayı sıfatı

@tgdenemeleri

7. Ev miras değil mirasın hayaleti

Ey gönlümün (I) doğurduğu (II)

Büyüttüğü (III), emzirdiği (IV)

Kuş tüyünden

Ve kuş sütünden

Geceler ve gündüzlerde

İnsanlığa anıt gibi yükselttiği (V)

Sevgili

En sevgili

Bu dizelerde numaralanmış sözcüklerin hangisinde ünsüz düşmesi, ünsüz benzeşmesi ve ünsüz değişmesi (yumuşama) vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. İkincisi yahut her iki kelimesi -dı, -di, -du, -dü / -tı, -ti, -tu, -tü belirli geçmiş zaman ekleriyle kurulup kalıplaşan birleşik kelimelerle -r, -ar, -er geniş zaman ekleriyle kurulup kalıplaşan birleşik kelimeler bitişik yazılır: dedikodu, gecekondu, biçerdöver...

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu kurala aykırılıktan doğan bir yazım yanlışı vardır?

A) Torosların doruklarında kıl çadırlarda yaşayan konargöçerlerin çocukları okuryazar olmadıkları hâlde doğanın ve hayvanların diliyle birçok sırrı okurlardı.

B) Yunus Emre'nin "Geldigeçti ömrüm benim / Şol yel esip geçmiş gibi" dizesini diyebilmek için hayat-ölüm-zaman hakkında düşünsel altyapıya sahip olmak gerekir.

C) Ofisimizde çalışmaya başlayan elemanımız öyle çıtkırıldım, öyle emeği kıymetli biriydi ki iki üç gün içinde oflayıp puflamaya ve her şeyi kendisi çekip çeviriyormuş gibi birtakım tavırlar sergilemeye yönelmişti.

D) Sık sık ilgi, ilişki ve eğilim değiştiren uydum akıllı tiplere şıpsevdi deriz ki Hüseyin Rahmi'nin bu adla bir romanı vardır ve oradaki Meftun Bey tipi tam da böyledir.

E) İşine özenmeyen ama her türlü bilgiçliği de sergileyen zıpçıktıların ve derinlik isteyen konuları oldubittiye getirip geçiştirenlerin çoğaldığı ortamlarda nitelikli iş üretmek çok zordur.

9. Bakırcılık sanatı, Kahramanmaraş'ta çok eski bir geçmişe ve geleceğe sahiptir; 1950'li yıllardan itibaren ivme kazanmış, Türkiye'nin her yerine ürün ihraç eder hâle gelmiştir. Bakırcılık bir el sanatıdır yani zanaat ise de estetiğe kavuşturan eller, bakırcılığı sanata çevirmiştir. Pek çok mutfak eşyası, bakırcı esnafı tarafından birer şaheser hâline getirilir: paşa mangalı, sürahi, kahve takımı, tepsi, tencere... Bakırın işlenmesinde ise dövme tekniği uygulanır, dövme tekniği de "çukurlama" ve "toplama" yöntemlerinden biriyle yapılır.

Bu parçada noktalama işaretleriyle ilgili aşağıdaki kurallardan hangisinin örneği yoktur?

A) Eş değer ögeleri arasında virgül bulunan cümlelerde özneden sonra noktalı virgül kullanılır.

B) Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak amacıyla virgül kullanılır.

C) Bir sözcüğün veya söz grubunun önemini vurgulamak için tırnak işareti kullanılır.

D) Özel adlara getirilen durum eklerini ayırmak için kesme işareti kullanılır.

E) Yüklemden uzak düşen özneyi belirtmek için virgül kullanılır.

10. -an -en, -r -ar -er -ır -ir -ur -ür, -maz -mez ve -mış -miş sıfat-fiil ekleriyle kurulup zamanla kalıplaşan birleşik kelimeler bitişik yazılır: cankurtaran, çöpçatan, basınçölçer...

Aşağıdakilerden hangisinde bu kurala uymamaktan doğan bir yazım yanlışı vardır?

A) Büyük felaketler yaşadığımız zamanlarda gördük ki varyemez zannettiğimiz nice insanımız büyük bir hayırsever kesildi.

B) Bilgili olan kişilerle değil bilge kişilerle konuşmayı yeğleyin çünkü birincisinde bazen çokbilmişlik vardır ama ikincisinde daima güngörmüşlüğün olgunlaştırdığı bir ruhla karşılaşırsınız.

C) Eskilerin kadirbilmez, yenilerin değerbilmez dediği kişilerde çıkarcılığın yansıması olan yanardönerlik ve kendisinin zekâ zannettiği bir kurnazlık hüküm sürer.

D) Kurnazlığın ve aldatmacanın hâkim olduğu sosyal çevrelerde külyutmaz biri olarak dolaşmaktansa kişiliğimin sahillerine dalgakıran yaptırıp o ortamlardan korunmayı tercih ederim.

E) Bu gözüdoymaz insanların, mideleriyle ve cepleriyle dünyaya bakan haris kişilerin çokluğu; elbette çocuklarımız için daha güzel bir dünyayı inşa etme çabamıza sekte vurmayacaktır.

@tgdenemeleri

11.
- Cümle içindeki ara sözleri ve ara cümleleri ayırmak için konur.
- Bir sözcüğün kendisinden sonra gelen kelimeyle veya kelime grubuyla yapı ve anlam bakımından ilişkisi bulunmadığını belirtmek ve anlam karışıklığını önlemek için konur.
- Metin içinde art arda gelen zarf-fiil eki almış kelimelerden sonra konur.
- Kendisinden sonraki cümleye bağlı olarak ret, kabul ve teşvik bildiren hayhay, başüstüne, evet, hayır gibi kelimelerden sonra konur.

Aşağıdaki cümlelerin hangisi virgülün kullanımıyla ilgili bu bilgilerden birine örnek gösterilemez?

A) Bugünlere mücadeleyle, özveriyle, emekle geldik; geldiğimiz yeri birkaç kişinin kaprisi, gururu yahut kifayetsiz muhterisliği yüzünden terk edecek değiliz.

B) Camları ve çerçeveleri silmekte olan hizmetçi, kadına baktı; başka bir isteğinin olup olmadığını lisanıhâl ile anlattı.

C) İçgörü geliştirebilmek için öz eleştiri kültürüne sahip olmalısınız; kendi kusurunuzu görmeye çalışıp, başkalarının çabalarını takdir ederek bu özelliğinizi geliştirmelisiniz.

D) Uzun uzun araştırmalar ve beyin fırtınaları yaptıktan sonra "Haydi, şimdi yol haritamıza göre hedeflerimizi gerçekleştirmek üzere harekete geçiyoruz!" dedi başkanımız.

E) Bugün, sizlere, müsaade buyurursanız, meslek seçiminde etkili olan ilgi, eğilim, aile, çevre, kazanç, prestij gibi konu başlıkları hakkında bilgi vermek isterim.

12. (I) Grigori Yakovleviç Perelman, matematikte çözülemeyen en büyük problemlerden biri olan Poincare hipotezini çözen Rus matematikçidir. (II) Perelman'ın annesi de matematikçidir ve oğlunu yetiştirebilmek için lisansüstü çalışmalarını yarım bırakmıştır. (III) Matematikle ilgili yeteneğini 10 yaşında ailesi ve öğretmenleri keşfetmişlerdir. (IV) 1982 yılında liseye devam ederken matematik olimpiyatlarına katılan Perelman, tam puan alarak altın madalya kazanır. (V) 24 yaşında ABD'de çalışmalarını sürdürür, 1993'te İsrail'de verdiği konferans sonrası hiçbir başvurusu olmamasına rağmen Tel Aviv Üniversitesi ona profesörlük teklif eder.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümle, isim cümlesidir.

B) II. cümle, bağlı cümledir.

C) III. cümle, birleşik cümledir.

D) IV. cümle, fiil cümlesidir.

E) V. cümle, olumlu cümledir.

13. (I) Çanakkale Boğazı'nda 70 yıl önce batan TCG Dumlupınar Denizaltısı'nda şehit olan 81 denizci, facianın yıl dönümünde törenle anıldı. (II) Yıl dönümü dolayısıyla Nara Limanı'ndaki TCG I. İnönü Denizaltısı, kazanın yaşandığı yere gitti. (III) Mülki erkân, TCG Dumlupınar'ın yaşandığı bölgede denize çelenkler bıraktı. (IV) TCG Dumlupınar Denizaltısı, "Blue Sea" adlı NATO tatbikatından dönerken 4 Nisan 1953'te Nara Limanı yakınlarında Naboland adlı İsveç gemisi ile çarpışarak batmıştı. (V) 81 denizcimizin şehit düştüğü bu elim kazadan sağ kurtulan beş kişiyi olay yerine hızla intikal eden Gümrük Motoru, Çanakkale Devlet Hastanesi'ne götürmüştü.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinin öge dizilişi "özne - yer tamlayıcısı - yer tamlayıcısı - belirtisiz nesne - yüklem" **şeklindedir?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

14. Şiiri (I) şiir yapanın ne olduğunu tartışmayacağım ama şiirin ne olmadığını (II) kendimce belirledim. 15 aylık bir bebek, çöp evde ölümü (III) beklerken mahalleyi ürperten ağlama sesi (IV) duyulmuyorsa ve duyurulmuyorsa şairin yokluğundan (V) dolayısıyla şiirin yokluğundan söz ederim.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisinde hâl (durum) eki yoktur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

15. (I) Menüsküs (menisküs) her insanın dizinde biri iç kısımda, diğeri dış kısımda olmak üzere iki tane bulunur; C şeklinde kıkırdaktan oluşmuş bir yapıdır. (II) Dize binen yükü eklemlere eşit şekilde dağıtma, şokları ve yükleri emme, ekleme kayganlık verme, basıncı azaltma ve eklem uyumunu sağlama gibi görevleri gerçekleştirir. (III) Yaşam kalitesini düşüren en önemli rahatsızlıklardan biri; kaza, darbe, düşme sonucunda menisküs dokularının yırtılmasıdır. (IV) Bazı hastalarda yaşlanmanın doğal bir sonucu olarak menisküsler de yaşlanır. (V) Kas gücü zayıfsa menisküslerin hasar görmesi veya yırtılması, bir hayli kolaylaşır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde fiil yoktur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

@tgdenemeleri

16. (I) Salinas Irmağı'nın oluşturduğu koyu yeşil, küçük gölcüğün suları, akşamın bu saatinde çarşaf gibiydi. (II) Güneş vadiden çekilmiş, Gabilan Dağları'nın yamaçlarına tırmanmaya koyulmuştu. (III) Tepeler, pembe pembe parlıyordu güneşin altında. (IV) Çınar ağaçlarının altındaki gölcükte tatlı, serin bir gölge vardı. (V) Bir su yılanı suyun yüzüne doğru kaydı, kafasını periskop gibi uzattı, iki yana çevirdi.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde ek fiil yoktur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

17. Bilimsel çalışmaların (I) yoğunlaştığı bir alandır uzay; alternatif yaşam alanları arayan insanoğlu, gökyüzünün ve yeryüzünün bütün dehlizlerini (II) kurcalıyor. Bilim insanları (III) insanların Ay'ın ötesinde başka gök cisimlerini (IV) örneğin Mars'ı inceleyebilmeleri (V) için uzaydaki zorlayıcı koşullarla nasıl baş edebileceklerini öğrenmeleri gerektiğini söylüyor.

Bu parçada altı çizili sözcüklerden hangisi 3. çoğul kişinin iyelik ekini almıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

18. En önemli eseri olan *Toplumsal Sözleşme*'nin başında Fransız düşünür Jean Jack Rousseau "İnsan özgür doğar oysa her yerde zincire vurulmuştur." der. Bu ifade, döneminde hâkim olan ve doğal durumda insan yaşamının nahoş, kısa ve hayvani olacağı yönündeki alışılagelmiş görüşe zıtlık içerir; düşünür bu hâkim görüşü reddederken insanoğlunun tek başına ve barış içinde toplum dışı olarak yaşadığı dönemine bir de isim verir: asaletli ilkellik.

Bu parçada noktalama işaretleriyle ilgili aşağıdaki kurallardan hangisinin örneği yoktur?

A) Özel isme getirilen tamlayan ekini ayırmak için kesme işareti kullanılır.

B) Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime ve kelime gruplarının arasında virgül kullanılır.

C) Cümle içinde virgüllerle ayrılmış tür veya takımları birbirinden ayırmak için noktalı virgül kullanılır.

D) Doğrudan alıntı biçiminde yapılan söz aktarımlarını göstermek için cümlenin başında ve sonunda tırnak işareti kullanılır.

E) Kendisiyle ilgili açıklama verilecek olan cümlenin sonunda iki nokta işareti kullanılır.

19. İki kez Oscar'a aday gösterilen ABD'li oyuncu Scarlett Johansson otuz sekiz yaşında kariyerinin doruğuna çıktı. Ama hâlâ sosyal medyada hesabı yok. Neden sosyal medya hesabının olmadığı sorusuna şöyle cevap veriyor: "Egom, sosyal medyada yer almaya çok uygun değil çünkü fazla nahif ve ben çabucak kırılıyorum." Sanatçı, sosyal medyaya girdiğinde annesinin telefonunu ele geçirmiş, sonra da hiç tanımadığı birinin hesabını incelemiş, o kişiyle ilgili birçok bilgi toplamış. "Çok şey öğrenmiştim ama hayatımdan da 17 dakika gitmişti." diyor sanatçı.

Bu parçada aşağıdaki zarf türlerinden hangisi yoktur?

A) Azlık-çokluk zarfı

B) Yer-yön zarfı

C) Soru zarfı

D) Zaman zarfı

E) Durum zarfı

20.
- Cümle içinde virgüllerle ayrılmış tür veya takımları birbirinden ayırmak için noktalı virgül konur.
- Ünlem ve seslenmelerde anlamı pekiştirmek için üç nokta işareti -tek başına yahut ünlem işaretiyle birlikte- konur.
- Özel olarak vurgulanmak istenen sözlerin başına ve sonuna tırnak işareti konur.
- Arasında, ve, ile, ila, "...den ...e kadar" anlamlarını vermek için birbiriyle ilişkili kelimeler ve sayılar arasına kısa çizgi konur.

Aşağıdaki cümlelerin hangisi noktalama işaretlerinin kullanımıyla ilgili bu bilgilerden birine örnek gösterilemez?

A) Ural-Altay dil ailesinin Altay koluna mensup olan Türkçe, yapıca sondan eklemeli dillerdendir.

B) Yahya Kemal Bey'in şiirlerindeki "bilinçli duygulanma" onun düşünceyi duygu hâline getirene kadar yoğurmasıyla ilgilidir.

C) Hiçbir eleştirmen, kalemini kılıç gibi kullanamaz; sanat ortamı kelle uçuran cellatların dolaştığı bir meydan değildir.

D) Ah küçük hokkabazlık!.. Şairi sefil düşünceleri, sahte duyguları allayıp pullamaya iten sanat soytarılığı...

E) Felsefe, retorik Yunan kültüründe; sanat, edebiyat Fransız kültüründe baştacı edilmiştir fakat bu alanlarda asla tekelcilik oluşmamıştır.

@tgdenemeleri

21.
- Fiilden fiil yapan -n -l çatı ekini alan, öznesi sözde özne olan ve başkası tarafından yapılan işten etkilenen cümleler edilgen çatılıdır: Bugünkü dersimizde fiilde çatı konusu anlatıldı. Bütün çıkmış sorular taranacak vb.
- Fiilden fiil yapan -n -l çatı ekini alan, öznesi kendi yaptığı işten etkilenen gerçek özneli cümleler dönüşlü çatılıdır: Kadın, çocuğun sözlerine alındı. Son hikâyesiyle yarışmaya katılmış vb.
- Fiilden fiil yapan -ş -ış -iş çatı ekini alan, tek kişi tarafından yapılamayan, birden fazla kişinin karşılıklı ya da birlikte aynı işi yaptığını anlatan cümleler işteş çatılıdır: Dün onunla Sakarya'da buluştuk. Kuşlar dallarda ötüşüyor vb.
- Fiilden fiil yapan -r -ır -ir, -t -ıt -it, -dır -dir -tır -tir çatı eklerini alan ve geçişsiz (nesnesiz) iken geçişli (nesneli) hâle getirilen fiiller, oldurgan çatılıdır: Yağı tavada iyice kızdırın. Adam, parasını bankaya yatırdı vb.

Aşağıdaki cümlelerin hangisi verilen bu bilgilerden herhangi biriyle ilişkilendirilemez?

A) Ders başlamadan okula yetiştiler.
B) Bir gün sanatın değeri bilinecek.
C) Balıkları iyice temizleyip kızartın.
D) İki dost, bir hiç yüzünden takıştı.
E) Turgut, mahallemizden iki ay önce ayrılmış.

22. Osmanlı Devleti'nin hâkim olduğu dönemde ----.

Bu cümle aşağıdakilerin hangisiyle tamamlanırsa öge dizilişi "özne - zarf tümleci - yer tamlayıcısı - belirtili nesne - yüklem" şeklinde olur?

A) bilim insanları, multidisipliner bir birikime sahip olmayı tercih ediyorlardı
B) yetişen fizikçiler, "fizik" teriminin karşılığı olarak bilimsel yazılarında hikmet-i tabiyye kavramını kullanıyorlardı
C) Türk dilinin bilimsel ve sanatsal alandaki terimlerini Arapça ve Farsçadan alınan sözcükler oluşturuyordu
D) Türkçeye giren sözcükler, Doğu kültürünün iz düşümlerini de sosyal yaşama yansıtıyordu
E) fizik, matematik, kimya bilimleri medreselerde bir bütün olarak okutuluyordu

23. (I) Bir kemancının oğlu küçük yaşta almaya başladığı keman derslerinde zorlanıyordu. (II) Keman öğretmeni, minik öğrencisine birkaç notanın sesini nasıl çıkaracağını göstermek istediğinde çocuk, gözlerini dairesel biçimde yukarı kaldırıyordu. (III) Fakat kemancı, oğlunun, öğretmeniyle sırt sırta verdiklerinde daha konsantre biçimde dinlediğini fark etti. (IV) Çocuk, sesleri dinleyerek ve tekrar ederek daha başarılı oluyordu. (V) Küçük çocuğun bu akut (keskin) işitselliği çevresindeki diğer kişilerle ilişkilerini ve iletişimini de etkiliyordu.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde fiilimsi yoktur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

24. **Aşağıdaki cümlelerden hangisi verilen kavramlarla ilişkili değildir?**

A) **Olumsuz cümle:** Ayşe Hanım, her geçen gün çevresinden uzaklaşıyordu.
B) **Birleşik cümle:** Geri gelmeyecek bir mazinin yasını tutma.
C) **Bağımlı sıralı cümle:** Kar yağarken çıktı, bir daha eve dönmedi.
D) **Bağlı cümle:** Konuyla ilgili hiçbir fikrim yoktu lakin konuya ilgim vardı.
E) **İsim cümlesi:** Haklı olduğum hâlde susmamın amacı, huzursuzluk çıkarmamaktı.

25. Çocukluğunda anne ve babalarının gözünde değer bulamayanlar ömür boyu değerini başkalarının gözlerinde ve sözlerinde ararlar. Lütfen o anne ve babalardan biri olmayın.

Doğan Cüceloğlu'nun bu sözünde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Haber (bildirme) kipiyle çekimlenmiş fiil
B) Dilek (tasarlama) kipiyle çekimlenmiş fiil
C) İyelik ve hâl (durum) ekini birlikte almış isim
D) Belgisiz sıfatın iyelik eki almasıyla oluşmuş belgisiz zamir
E) Cümleyi zaman yönünden sınırlandıran fiilimsi

@tgdenemeleri

Bu bölümdeki sorular ÖSYM'nin sınavlarda sorduğu dil bilgisi kazanımlarının tamamını hatırlatıp tekrarlatma amacıyla hazırlanmıştır.

Kazanım Kontrol Testi - ÖSYM tipi

1. O bir yolcu, sen bir hancı
Gördüğün en son yalancı
İçindeki derin sancı
Gitmez dedim, kaldı gönül

Bu dörtlük için aşağıdaki saptamalardan hangisi yanlıştır?

A) 1. dize sıralı cümledir.
B) 2. dize girişik birleşik cümledir.
C) 3. dizede ilgi zamiri kullanılmıştır.
D) 4. dizede hem iç içe birleşik hem sıralı cümle vardır.
E) "O" ve "sen" kişi zamiridir.

2. İngiltere'nin otuz beş yıl idareden sonra Birinci Dünya Savaşı'nın başlangıcında resmen ilhak ettiği fakat iki büyük savaşı ateş ve baruttan uzak geçiren bir adadır, Kıbrıs.

Bu cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Bağlı cümle örneğidir.
B) İki ögeli bir cümledir.
C) Devrik, olumlu, isim cümlesidir.
D) Sıfat-fiil gruplarına yer verilmiştir.
E) Zincirleme isim tamlaması vardır.

3. I. Kişi, sahip olmadığı şeyi terk edemez.
II. İlmin artması makbuldür, çoğalması makbul değildir.
III. Ayrılığın farkına varmayanlar, hasretin ne olduğunu anlayamazlar.
IV. Ölüm, ölümün üstesinden gelemeyenleri gerçekten öldürür.
V. Hakikat, bulunmayı sevmez çünkü aranmayı sever.

Numaralanmış cümleler için aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi yapılamaz?

A) I. cümle özne, nesne ve yüklemden oluşan birleşik bir cümledir.
B) II. cümle iki tane birleşik cümleden oluşan sıralı cümledir.
C) III. cümlenin öznesi ve nesnesi yan cümledir.
D) IV. cümle, oldurgan çatılı birleşik yapılı bir cümledir.
E) V. cümle birleşik yapılı eylem cümlesidir.

4. (I) Yeni ile eski arasındaki çatışma, yeninin üstünlüğüyle sona erdi. (II) Bugün genç sanatçıları yeniden yana olmak bir araya getiriyor. (III) Dünya görüşlerinin ayrı olmasına rağmen bu noktada birleşiyorlar. (IV) İçinde yaşadığımız günlerin sanatçıları, elbette yeniden yana olmalı. (V) Benim şaştığım şey, eskiye tepkinin ilk günkü gibi devam etmesidir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. içinde adlaşmış sıfatlar bulunan üç ögeli bir cümledir.
B) II. yan cümlesi özne olan girişik birleşik cümledir.
C) III. cümlede edat grubu ve isimden türemiş eylem içermektedir.
D) IV. cümlede tamlayanı sıfat tamlaması olan belirtili isim tamlaması özne görevindedir.
E) V. cümlede iki ögeli, basit yapılı bir cümledir.

@tgdenemeleri

5. A vitamini eksikliği, kemik ve dişlerde aşınmadan ciltte sivilcelenme ve yorgunluğa kadar birçok probleme neden olabiliyor.

Bu cümleyle ilgili aşağıdaki belirlemelerden hangisi yanlıştır?

A) Öznesi, zincirleme ad takımıdır.
B) Özne, dolaylı tümleç ve yüklemden oluşan birleşik bir cümledir.
C) Niteleme ve belirtme sıfatları yer almıştır.
D) Yüklem, birleşik yapılı fiildir.
E) Adın bulunma, yönelme, çıkma durumlarıyla ilgeç ve bağlaç yer almıştır.

6. Ben, seni bu dünyalık sevmedim,
Öldürünce sevdam biter mi sandın?

Bu ikili dize için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Sözde soru cümlesi bulunmaktadır.
B) Üç tane çekimli eylem yer almıştır.
C) Tamlayanı düşmüş isim tamlaması vardır.
D) Farklı türde eylemsiler kullanılmıştır.
E) Belirtme sıfatıyla kurulan sıfat tamlamasına yer verilmiştir.

7. İspanyollar Batı Hint Adaları'na gelmeden önce Maya Kızılderilileri, yenibaharı ölülerini mumyalamak için kullanırlardı.

Bu cümle için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Yüklem, geniş zamanın hikâyesiyle çekimlenmiştir.
B) Özne, isim tamlamasıdır.
C) Nesne, birleşik yapılı bir isimdir.
D) Birleşik yapılı, kurallı bir cümledir.
E) Edat ve bağlaç kullanılmıştır.

8. Kamyon arkası yazılarında, reddedilmelere ve acılara rağmen yaşama sevincini kaybetmeyenler de yok değildir.

Bu cümle için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Edat ve bağlaç yer almıştır.
B) Yüklem ek eylemin geçmiş zamanının olumsuzu ile çekimlenmiştir.
C) Bütün ögeleri söz öbeğinden oluşmuştur.
D) Zincirleme isim tamlaması ve belirtisiz isim tamlaması vardır.
E) Birleşik yapılı, ad cümlesidir.

9. Derinden derine ırmaklar ağlar
Uzaktan uzağa çoban çeşmesi
Ey suyun sesinden anlayan bağlar
Ne söyler şu dağa çoban çeşmesi

Faruk Nafiz'e ait bu dörtlük için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) İlk iki dizede yüklem ortaklığı vardır.
B) Üçüncü dize seslenme grubu olup öge dışı unsurdur.
C) Son dizedeki "ne" soru zamiri olup nesne görevindedir.
D) Sıfat görevinde kullanılan ikileme vardır.
E) 1. dizede etken geçişsiz; 4. dizede, etken, geçişli eylem vardır.

10. Tohumun özünde yeşerme niyeti olmasaydı toprak da yağmur da mevsim ve çiftçi de anlamını yitirirdi.

Bu cümle için aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi yapılamaz?

A) Belirtili isim tamlaması vardır.
B) Yüklem, ettirgen çatılıdır.
C) Bağlaçlar, özneleri bağlamıştır.
D) Nesnesi türemiş yapılı bir isimdir.
E) Şartlı birleşik cümle olup birleşik çekimli eylemler içermektedir.

@tgdenemeleri

11. Yorgunluktan şikayet edenlere bir mutfak önerimiz var (I) Pancar turşusu yapın ve tüketin (II) Nedeni nedir diye sorduğunuzu hissediyorum, peşinen cevaplayayım (III) Nitrik oksit (NO) biyolojik bir hazine. Damarlarımızın iç yüzeyini döşeyen hücreler (endotel hücreler) tarafından üretiliyor. Bunları anlattığım öğrencilerim bana hep aynı soruyu soruyorlar (IV) "Endotel hücreler üretilemezse ne olur?" Çok şey olur, öyle çok şey olur ki saymakla bitmez (V) Damar duvarını oluşturan kaslar gevşemez, damarlardan kan geçişinin gerçekleşmesi zorlaşır, kaslar ve damarlar sertleşir...

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisine diğerlerinden farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

12. Artvin'in 1915'te Rus saldırılarına karşı gönüllü birlikler tarafından savunulan Şavşat ilçesinde büyük direnişin Nene Hatun'u (I) olan Çiçek Nene'yi (II) bugün bambaşka bir gönüllülük hareketiyle (III) anıyoruz: Çiçek Nene'nin "döl buğdayı"na koruma geliyor. 108 yıldır doğallığını (IV) koruyarak coğrafi işaret alma aşamasına gelen döl buğdayını (V) korumak için yeni bir projenin yolda olduğu belirtiliyor.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerin hangisi iyelik eki almamıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

13. Kelimelerden her ikisi veya ikincisi anlamını koruyorsa -renk sıfatlarıyla birleşip kalıplaşanlar hariç- birleşik kelimeler ayrı yazılır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu kurala aykırılıktan doğan bir yazım yanlışı vardır?

A) Vatozlarla köpekbalıklarının kanında diğer canlılara nazaran %5-8 oranında fazla üre bulunur.

B) %40-45 proteinli pelet yemlerle beslenen alabalıkların yeminde %30 hayvansal kaynaklı protein bulunmalıdır.

C) Sarıçam, çamgiller familyasının en yaygın türlerindendir; fıstık çamı ise Akdeniz havzasında yaygınlık gösteren bir türdür.

D) Sandal ağacının yani hartlap bitkisinin meyveleriyle beslenen karatavuklar, oldukça yağlı ve lezzetli bir ete sahiptir.

E) Kanatları küçülerek uçma yeteneğini yitiren deve kuşunun 1 yumurtası, 25 tavuk yumurtası büyüklüğündedir.

14. Akademik yılın sona ermesiyle yeniden başlayan arkeolojik kazılar, Anadolu topraklarının bereketini ortaya koydu.

Bu cümle için aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) Dört ögeli bir cümledir.

B) Sıfat-fiil ve isim-fiil bulunmaktadır.

C) Yüklemi anlamca kaynaşmış birleşik yapılı ve basit çekimli bir fiildir.

D) Yan cümlesi, özne görevindedir.

E) Zincirleme isim tamlaması, nesne görevindedir.

15. Bilmediği şeyleri öğrenmek isteyen insanın önce neyi bildiğini, sonra da neyi bilmediğini bilmesi gerekir.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Birden fazla sıfat-fiil

B) Birden fazla isim-fiil

C) Birden fazla çekimli fiil

D) Birden fazla zamir

E) Birden fazla zarf

@tgdenemeleri

16. İnsanın bir şeyi bilmemesi, bir konuda cahil kalması sadece bir eksikliktir ancak kişinin bilmediğini bilmemesi hatta bilgisizliğinin bilgi olduğunu düşünmesi başına gelebilecek en büyük felakettir.

Bu cümleyle ilgili aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi yanlıştır?

A) Ek eylemin geniş zamanı kullanılmıştır.

B) Üstünlük zarfı ve bağlaç yer almıştır.

C) İki isim cümlesinin bağlanmasıyla oluşmuş bağlı bir cümledir.

D) Üç tür fiilimsinin üçüne de örnek vardır.

E) Basit, türemiş ve birleşik yapılı sözcüklere yer verilmiştir.

17. (I) Dünyada sadece Van Gölü'nde yaşayan ve her yıl 15 Nisan-15 Temmuz arasında göl çevresindeki tatlı sulara göç ederek üreyen inci kefalinin avlanma yasağı sona erdi. (II) Dönüş yolunda balıkların büyük bir kısmı Van Gölü'ne ulaşırken bazı balıklar, çevrede bekleyen martılar tarafından avlandı. (III) Suyun tersine yüzmesi ve engelleri zıplayarak aşmasıyla izleyenlere büyük bir görsel şölen sunan balıkların üreme döneminde avlanmasına engel olunması gerekiyor. (IV) Bu amaçla güvenlik önlemleri artırılıyor ve bilgilendirme çalışmaları yapılıyor. (V) İnci kefali, ülkemizin çok özel bir güzelliğidir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümle, içinde üç tür fiilimsi bulunan iki ögeli bir cümledir.

B) II. cümlede sıfat tamlaması, sözde özne göreviyle kullanılmıştır.

C) III. cümle bağlı bir cümledir.

D) IV. cümle, edilgen çatılı cümlelerden oluşmuştur.

E) V. cümle, iki ögeli, basit yapılı isim cümlesidir.

18. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinde hem özne hem de nesne görevinde adlaşmış sıfat vardır?**

A) Gençler, ne kendilerini koruyanları ne de uçuruma itenleri sever.

B) Gençler, öz kişiliklerini bulmalarına yardımcı olanlara hayran olurlar.

C) Şimdi gençlik, iyiyi de kötüyü de kendi deneyimleriyle belirliyor.

D) Yaşlılar, gençlere öğüt vermemeli; örnek olmalı.

E) Çocuklar, gençleri örnek alırlar ama genç insanlar da saf çocukluğu özlerler.

19. Bilinçle bilinçaltı bir yazıda ne denli uyumlu olursa yazarın o denli sağlıklı olduğunu söyleyebiliriz.

Bu cümle için aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi yapılamaz?

A) Sıralı cümle örneğidir.

B) Bağlaç kullanılmıştır.

C) Yan cümlelerden biri şart birleşik çekimli eylemden oluşmuştur.

D) İsmin bulunma ve belirtme durum eklerinin örneği vardır.

E) Yüklemi kurallı birleşik eylemler arasında yer alan yeterlilik fiilidir.

20. İlk yağmur damlası düştü
Kuru yapraklarına güzün

Bu ikili dize için aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) "İlk" sözcüğü belirtisiz isim tamlamasını belirten bir sıfattır.

B) Cümle, özne-yüklem - dolaylı tümleçten oluşmuştur.

C) Zincirleme isim tamlaması özne görevindedir.

D) Tamlayanıyla tamlananı arasına sıfat girmiş belirtili isim tamlaması vardır.

E) Bu iki dize basit yapılı eylem cümlesi oluşturmuştur.

@tgdenemeleri

21. I. – Kaç kişi, sevginin değerini biliyor?
– Üç kişi. (özne)

II. – Hangisi, sana bu haksızlığı yapan?
– Şu karşıdaki adam. (yüklem)

III. – Postacı, bizim kapıyı mı çaldı?
– Sizin kapıyı. (nesne)

IV. – Siz onun neyisiniz?
– Dayısıyım. (yüklem)

V. – Konuyu kiminle görüşeceğiz?
– Müdür Bey'le. (dolaylı tümleç)

Yukarıdaki diyaloglarda yanıtların hangi ögeyi belirttiği ayraç içinde belirtilmiştir.

Numaralanmış cümlelerden hangisinde yanıt cümlesiyle ilgili yanlış bir belirleme yapılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

22. **Aşağıdakilerin hangisinde verilen bilgide bir yanlışlık bulunmaktadır?**

A) "ama, fakat, lakin, gelgelelim, ne var ki, şu var ki" sözleri; zıtlık, koşul ve karşılaştırma anlamlı bağlaçlardır.

B) "Çünkü, zira" bir önceki yargının gerekçesini açıklama ilgisi taşıyan bağlaçlardır.

C) "ancak ve yalnız" sözcükleri "sadece" anlamıyla kullanıldığında bağlaç görevi üstlenir.

D) "dahi ve bile" vurgulayarak bağladığı unsuru benzerleri arasına katma ilgisi taşıyan bağlaçlardır.

E) İsmin -e ve -den ekiyle öbek oluşturan "dek, değin ve doğru" sözleriyle "beri, başka" gibi sözler ilgeçtir.

23. I. "için" ve "üzere" çeşitli anlam ilgileriyle kullanılan edatlardır.

II. "gibi, kadar, misali" sözleri, her durumda edat olan sözcüklerdir.

III. "ile" sözcüğü "ve" anlamıyla kullanılınca bağlaç, diğer durumlarda edattır.

IV. "nitekim" sözcüğü "ama, fakat" anlamına gelen bir bağlaçtır.

V. "ise" sözcüğü, karşılaştırma yapıyorsa bağlaç, koşul bildiriyorsa ek fiilin şart kipidir.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangisi bir bilgi yanlışı içermektedir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

24. Neyi gösteriyor zeytin ağacı
Fakat hâlâ neyi göremiyor insanoğlu
Ve neyi kayboldu arayanların
Neden acı çekiyor yolcuların hepsi

Bu dizelerle ilgili aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi yanlıştır?

A) İlk iki soru nesneyi, üçüncü soru özneyi buldurmaya yöneliktir.

B) "Neden" sözcüğü soru zarfıdır.

C) "fakat" ve "ve" sözcükleri bağlaçtır.

D) "Yolcuların hepsi" tamlayanı belgisiz zamir olan belirtili isim tamlamasıdır.

E) İkinci dizede birleşik isim, üçüncü dizede birleşik fiil kullanılmıştır.

25. Somut olarak yer bildirmeyen "alt, üst ve üzeri" sözlerinin sona getirilmesiyle kurulan birleşik kelimeler bitişik yazılır: bilinçaltı, gerçeküstü, akşamüzeri...

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu kurala uymamaktan doğan bir yazım yanlışı vardır?

A) Tarihî mirasımızın zarar görmeden turistik amaçla kullanılması adına sualtı imitasyon alanları kurulmaktadır.

B) Bazı alt geçitler, yer altına inmek için merdiven yahut yürüyen merdiven de içerebilmektedir.

C) Bilgisayarların her türlü donanımıyla birlikte küçültülerek taşınabilir duruma getirilmiş şekline dizüstü bilgisayar denir.

D) Onunla bir öğleüzeri Kurtuluş Parkı'na yakın bir yerde karşılaştık ve ayaküstü yeni projelerimiz hakkında konuştuk.

E) Kolluk güçlerinin suçüstü durumuyla karşılaşması durumunda suçluyu adli karar gerekmeksizin alıkoyma yetkisi vardır.

@tgdenemeleri

9. BÖLÜM

ANLATIM BOZUKLUKLARI

NELER ÖĞRENECEĞİZ?

- ANLAMA DAYALI ANLATIM BOZUKLUKLARI (Bağdaşıklık)
- YAPIYA DAYALI ANLATIM BOZUKLUKLARI (Bağlaşıklık)

BU KONUNUN ÖSYM SINAVINDAKİ YERİ

✔ ÖSYM sınavlarında anlatım bozukluklarıyla ilgili bazı yıllarda soru çıkmaktadır. Anlatım bozukluğu olan cümleleri belirlemeyi ve anlatım bozukluklarının nedenlerini tespit etmeyi iyi öğrenmek gerekmektedir.

@tgdenemeleri

ANLATIM BOZUKLUKLARI

• Bağlaşıklık – Dil Bilgisine Dayalı

Test 1

1. I. Dostlarının zorda olduğunu biliyor, sezdirmeden yardım ediyordu.

II. Sizin de görüşlerinizi öğrenmek, yararlanmak istediler.

III. Bizleri çok iyi tanır ve hep güvenirlerdi.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde ya da hangilerinde anlatım bozukluğu tümleç eksikliğinden kaynaklanmaktadır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

2. Kitabı almış, okumuş fakat ısınamamış.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Nesne eksikliği
B) Dolaylı tümleç eksikliği
C) Çatı uyuşmazlığı
D) Özne - yüklem uyuşmazlığı
E) Yanlış yapılandırma

3. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinde görülen anlatım bozukluğu ile ayraç içindeki açıklaması uyumlu değildir?**

A) Başkanlığımızın bugüne kadar yaptığı tedbirler sayesinde sorunlar azaldı. (yanlış anlamda sözcük kullanımı)
B) Hiçbir eleştirmen, şiirle köşe yazarlığını kıyaslamaya ve denk göstermeye çalışmaz (nesne eksikliği)
C) İyi bir yazıda, kalıplaşmış ifadelere ya da klişeleşmiş anlatımlara yer yoktur. (duruluk ilkesine aykırılık)
D) Herkes, yalnızca kendi derdini düşünüyor; başkasının derdiye ilgilenmiyordu. (özne - yüklem uyuşmazlığı)
E) Son yıllarda gelişim ve tarihsel kitap alanında gelişme yaşanıyor. (tamlama yanlışı)

4. I. Siyasi, askerî ve ekonomi alanlarında görüştüler.

II. Ne kadar çok uğraşsa da istenen sonuç alınamadı.

III. Yeni şiir arayışındaki hiçbir şair, geçmişin güzelliklerine takılıp kalmaz; yeni güzelliklere yönelmeyi önemser.

IV. Sınav bir yıl boyunca düzenli çalışarak kazanılır.

V. Kimse ses çıkarmıyor, düzenli olarak çalışıyordu.

Numaralanmış cümlelerdeki anlatım bozuklukları ikişerli eşleştirilirse hangisi dışta kalır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Sanatçı; halk dilini, eserlerinde kullanmak istemesi çok doğaldır.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdakilerden hangisiyle giderilebilir?

A) "çok doğaldır", sözü yerine "doğal olan budur" sözü getirilerek
B) "halk dilini", sözü yerine "halk dillerini" sözü getirilerek
C) Özneye tamlayan eki getirilerek
D) "eserlerinde" sözü yerine "ürünlerinde" sözü getirilerek
E) Çatı uyumunu sağlayarak

6. Girişimcileri teşvik etmeli, yüreklendirmeli, destek olmalıyız.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu ile özdeş olan aşağıdakilerden hangisidir?

A) Denize yaklaşıyor muyuz, yoksa uzaklaşıyor muyuz?
B) İnsanlara saygı duyar, anlamaya çalışırdı.
C) Hangisinin başarılı hangisinin başarılı olmadığını öğreneceğiz.
D) Kursa gittiğini duyduğumda çok sevindim.
E) Konuyu derinlemesine anlatarak özetlemişti.

@tgdenemeleri

7. Romanın kahramanı çok canlı biçimde yaratılmış, sanırım geniş kitlelerce okunacak.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Çatı uyuşmazlığı
B) Tamlama yanlışlığı
C) Özne eksikliği
D) Dolaylı tümleç eksikliği
E) Gereksiz sözcük kullanımı

8. I. Herkes, bu konuda bir şeyler yapmalı; tembel tembel oturmamalı.
II. Kimse bizi engelleyemez, kararlılığımıza ise ancak saygı duyar.
III. Bir ömürlük kültürün yok sayılması çok önemli sıkıntılar yaratması doğaldır.
IV. Her insanı dikkatle inceliyor ve anlatmaya değer buluyorum.
V. Küçük bir kan bağışı birçok hayatları kurtarabilir.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu yoktur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Sözleşmenin bir iki maddesini beğenmemiş, bu yüzden anlaşmanın genelini imzalamamış.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdakilerden hangisiyle giderilebilir?

A) "beğenmemiş" sözcüğü yerine "sevmemiş" sözcüğü getirerek
B) "bu yüzden" sözcüğü atılarak
C) "anlaşmanın genelini" sözü yerine "sözleşmeyi" sözcüğü getirerek
D) Çatı uyumunu sağlayarak
E) "bu yüzden" sözcüğünden önce "sözleşmeyi" nesnesini getirerek

10. Aşağıdakilerin hangisinde anlatım bozukluğu yoktur?

A) Yazar, gerçekten hiçbir zaman kopmaz, anlatır.
B) Yazar gördüklerini kurgulayarak anlatır, eklemeler yapar.
C) Yazar, gördükleriyle yetinmeyen bir yapıya sahiptir, yazara çok şey kazandırır.
D) Yazar, kendi görmediklerini de anlatabilendir.
E) Yazar, çok iyi bir kurguya sahip olmasına karşılık istediği seviyeye gelememiştir.

11. I. Gerçek şiirler, demokratik ve hukuk ilkelerinin benimsendiği ortamda yazılabilir.
II. Yaşadığı bu olay sarsıcı ama yıkıcı değildir.
III. Şair acıdan beslenir ve sayfalarında hiç eksik etmez.
IV. Divan şiirini çok sevmiş ve çok da etkilenmiştir.

Yukarıdaki cümlelerde görülen anlatım bozuklukları aşağıdakilerden hangisiyle adlandırılamaz?

A) Dolaylı tümleç eksikliği
B) Ek fiil eksikliği
C) Tamlama yanlışlığı
D) Nesne eksikliği
E) Özne eksikliği

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

A) Şair, son şiirinden sonra birçok eleştirilere maruz kalmıştı.
B) Sözcüklerinizi bir sırayla kullanmanız, daha iyi anlaşılmanızı sağlayacaktır.
C) Her insanın güzellik anlayışı aynı olmak zorunda değildir.
D) Fiziki ve beşerî unsurlar, yerleşimi etkiler.
E) Eski bir kurguyla yazılan bir romandır, bu.

@tgdenemeleri

ANLATIM BOZUKLUKLARI
• Bağdaşıklık - Anlama Dayalı

Test 2

1. Dost, güç ve müşkül zamanınızda yanınızda olandır.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdakilerden hangisinden kaynaklanmaktadır?

A) Yanlış anlamda sözcük kullanılmasından
B) Gereksiz sözcük kullanılmasından
C) Yanlış yerde sözcük kullanılmasından
D) Tamlama yanlışlığından
E) Anlam belirsizliğinden

2. I. Dostluk münasebetlerimizde daima özenli olmalıyız.
II. Konunun tüm yönleriyle anlatılması, iyi olur.
III. Roman alanında başarıya ulaşanların sayısı oldukça azdır.
IV. O yazarla, bir arkadaş toplantısında tanıştık.
V. Bu topluluktaki mevcut ikilik günbegün büyüyor.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Bu kitabımı 26 Mart 1982 yılında tarif edilemez bir mutlulukla çıkardım.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdakilerin hangisiyle giderilebilir?

A) "çıkardım" sözcüğü yerine "yayımladım" sözü getirilerek
B) "kitabımı" sözcüğü yerine "eserimi" sözü getirilerek
C) "tarif edilemez bir mutlulukla" ifadesini kaldırarak
D) "işaret sıfatını" kaldırarak
E) "yılında" sözcüğü yerine "tarihinde" sözü getirilerek

4. Şirketteki her işçi, bu kısımdaki müdürden dert yakınırdı.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdakilerden hangisiyle giderilebilir?

A) "Şirketteki her işçi" yerine "Şirketin işçileri" sözü getirilerek
B) "her" sözcüğü atılarak
C) "dert yakınır" yerine "dert yanar" sözü getirilerek
D) -ki ekleri atılarak
E) Yüklem çoğul şahıs yapılarak

5. Son yazdığı romanına eleştirmenlerce haksızlık yapıldığını savunuyor, eleştirmenleri peşin hükümlü olmakla itham ediyordu.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tamlama yanlışlığı
B) Özne eksikliği
C) Çelişen sözcük kullanımı
D) Nesne eksikliği
E) Yanlış sözcük kullanımı

6. I. Çocuklarım arasında hiçbir zaman ayrıcalık yapmadım.
II. Büyükşehirlerdeki hareketlilik, trafikteki araçların daha çok benzin tüketmesini sağlıyor.
III. "Kış Uykusu" filminin ödül alması diğer yönetmenlerimiz için ibretlik bir durumdur.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde ya da hangilerinde "yanlış anlamda sözcük kullanımından" **kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır?**

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

@tgdenemeleri

7. Tarihî yerleri gezerken bir rehber eşliğinde gezmeliyiz.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yanlış yerde sözcük kullanımı
B) Deyimin yanlış kullanımı
C) Çelişen sözcük kullanımı
D) Çatı uyuşmazlığı
E) Gereksiz zarf-fiil kullanımı

8. **Aşağıdakilerden hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?**

A) Savaş yıllarında gazeteci ve devlet adamlığı yapan bu usta yazar, önemli görevlerde de çalışmıştı.
B) Sebze üretiminin düşmesi yemek şirketlerini zora soktu.
C) Kişinin karakterine uygun bir mesleği seçmesi için yapılan çalışmalar arttı.
D) Ağaç çeşitliliğinin yöreden yöreye farklılık göstermesi doğaldır.
E) Bir eseri doğru anlayabilmek için az da olsa yazarı önemsememiz gerekir.

9. Tüm yaşantım boyunca köy edebiyatını geliştirmeye çalışacağıma söz vermiştim.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Gereksiz zarf-fiil kullanılması
B) Deyim hatası
C) Yanlış anlamda sözcük kullanımı
D) Çatı uyuşmazlığı
E) Yanlış yapılandırma

10. Ağlamasının nedeni ----

Bu cümle aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanırsa bir anlatım bozukluğu olur?

A) son sınıfta kalmasıdır.
B) seni çok özlemesidir.
C) köyüne dönmek istemesidir.
D) sınavdan düşük not almasındandır.
E) canının çok yanmasıdır.

11. I. Bırakın kompozisyon yazmayı, kitap bile yazamaz.
II. Seçimi 200'e karşı 250 oyla kaybettik.
III. Bu şehirde liseden vazgeçtim, ilköğretim okulu bile yok.

Numaralanmış cümlelerin hangisi ya da hangilerinde "mantık ve sıralama hatasından" **kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır?**

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

12.

	I. Grup	II. Grup
I.	Duruluk ilkesine aykırılık	Yıllarca bu semtte manavcılık yapmıştı.
II.	Yanlış anlamda sözcük kullanımı	O, her zaman deveyi pire yapardı.
III.	Deyim yanlışlığı	Şüphesiz bu romanı da okumuş olmalı.
IV.	Çelişen sözcük kullanımı	Sevgilisiyle birlikte sinemaya gitti.
V.	Yanlış yapılandırma	

I. grupta verilenlerden hangisi II. gruptaki anlatım bozukluklarıyla eşleştirilemez?

A) I B) II C) III D) IV E) V

@tgdenemeleri

1. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinin anlatımı, yanlış anlamda sözcük kullanıldığı için bozulmuştur?**

A) Türk şiirinde öteden beri tartışılan bir konudur biçim özelliği.

B) Her şairin fikir birliğine vardığı belli bir biçim yoktur şiirimizde.

C) Gelenekçi şairleri yüceltip yenilikçileri azımsamak doğru gelmiyor bana.

D) Seslerin sağladığı akıcılık, şiire ayrı bir renk katar kuşkusuz.

E) Galiba en doğrusu, her şiiri tek başına değerlendirmek olacaktır.

2. I. Kardeşine ne aldığını bize söylemeni istiyoruz.

II. Kardeşinin bisikletini alıp onunla parka gitti.

III. Ders çalışmayı kardeşinden daha çok seviyordu.

IV. Senin kardeşini hiçbirimiz buralarda görmedik.

V. Arkadaşını kardeşinin yanına bıraktı ve ona iyi davranmasını istedi.

Yukarıda numaralanmış cümlelerden hangisinin anlatımında bir belirsizlik yoktur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisindeki altı çizili sözcüğün cümleden çıkarılması anlam belirsizliğine neden olur?**

A) Dün tanıştığımız yakışıklı adam, onun babasıydı.

B) Sözünü ettiğiniz çocuk, bizim yanımızda büyüdü.

C) Şimdiye kadar, senin beni sevdiğini bilmiyordum.

D) Olayla ilgili sizin anlattıklarınız inandırıcı değildi.

E) Gelecek hafta, benim arabamla gezmeye gidelim.

4. (I) Atalarımız bu topraklara yerleşeli, aşağı yukarı tam bin yirmi beş yıl olmuş. (II) Bu süre, bu toprakların "vatan" sayılması için yeter de artar bile. (III) Eminim bu gerçeği bizi çekemeyen uluslar da biliyor olmalıdırlar. (IV) Bilmeseler de mutlaka bir gün bu gerçeği kabul etmek zorunda kalabilirler. (V) Çünkü bu topraklarda yaşayan tamı tamına yirmi beş kadar uygarlığın hiçbiri bu kadar uzun süre yaşamamıştır buralarda.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisinde bir çelişki söz konusu değildir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Yeni yapılan zamlarla akaryakıt ürünlerinin ücretinde, dolar bazında tarihî bir rekor kırılmış oldu.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun giderilebilmesi için aşağıdaki değişiklerden hangisi yapılmalıdır?

A) "Yeni" sözcüğüyle "yapılan" sözcüğünün yerleri değiştirilmelidir.

B) "Zam" sözcüğü yerine "artış" kullanılmalıdır.

C) "Ürünlerinin" sözcüğü yerine "mamullerinin" sözcüğü kullanılmalıdır.

D) "Rekor kırılmış" sözü yerine "rekora ulaşılmış" sözü kullanılmalıdır.

E) "Ücretinde" sözcüğü yerine "fiyatında" sözcüğü kullanılmalıdır.

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir sözcük yanlış yerde kullanıldığı için anlatım bozulmuştur?**

A) "Beş Hececiler" halk şiirinin kalıplarıyla yazmak adına, şiirde zorlamalar yaptılar kimi zaman.

B) "Garipçiler", asırlar süren şiir geleneklerinin hiçbirine itibar etmediler.

C) Şiirin birtakım değişmez kurallarla kuşatılması en başından beri yanlıştı zaten.

D) Bir içim su gibi halkın dilinden düşürmediği ozanlarımızın şiirleri hiç eskimedi.

E) Şiir üzerine ne kadar tartışma yapılırsa yapılsın; şiir, şairinin yüreğinde doğduğu gibidir.

@tgdenemeleri

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyimlerle ilgili bir anlatım bozukluğu yoktur?**

A) Bu adamların hepsinin köküne kibrit suyu ekmeli.
B) Hastanede baştan tırnağa muayene olmuş.
C) Adam öyle acınacak bir duruma düşmüş ki dostlar başına.
D) Biz ne adamların üstesinden geldik, bu bacaksızla mı uğraşamayacağız!
E) Hiç kimseyle sorunu olmadı; gelene ağam, gidene paşam demeyi bildi.

8. Nitelikli (I) kitap satan sahaflara (II) gider, buralardaki (III) eski kitapların arasında büyük (IV) bir nostalji duygusu (V) yaşardık.

Bu cümlede numaralanmış sözcüklerden hangileri çıkarılırsa cümlenin anlamında bir daralma ya da bozulma olmaz?

A) I ve II B) III ve V C) II ve IV
D) I ve V E) II ve III

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde özne belirsiz olduğu için anlatım bozukluğu yapılmıştır?**

A) Yolculuk, oldukça yorucu geçtiği için hepimiz erkenden uyuyakaldık.
B) Ülkemizin, keşfedilmeyi bekleyen nice cennet beldeleri, köyleri var.
C) Kasabada yaşayan insanların evlerine kadar girilmiş, tanınmaz hâle getirilmişti.
D) Büyük şirketler, piyasadaki ürünlerinde indirim uygulayıp rahatlatmıştı.
E) Herkes, üzerine düşeni yapıyor; kurumu ayakta tutmak için direniyordu.

10. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde özne ile yüklem uyumludur?**

A) Mehmet, Hasret ve sen, önden gidin.
B) Hiçbirimiz, seni desteklemiyor; yenilmeni istiyoruz.
C) Arkadaşların hepsi gelecek, dışarıda beklemeyecek.
D) Sen de kardeşin de annenizle kalsın.
E) Bu işi ya biz ya öğretmenimiz çözsün.

11. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinin yükleminin çoğul çekimlenmesi yanlıştır?**

A) Artık evsizler de sıcak bir ortamda uyuyabilecekler.
B) Sanatseverler, buradan hiç ayrılmazlar.
C) Öğrenciler, karnelerini haziranda alacaklar.
D) Eşyalar, teker teker mutfağa taşındılar.
E) Mühendisler, projeyi başarıyla sonuçlandırdılar.

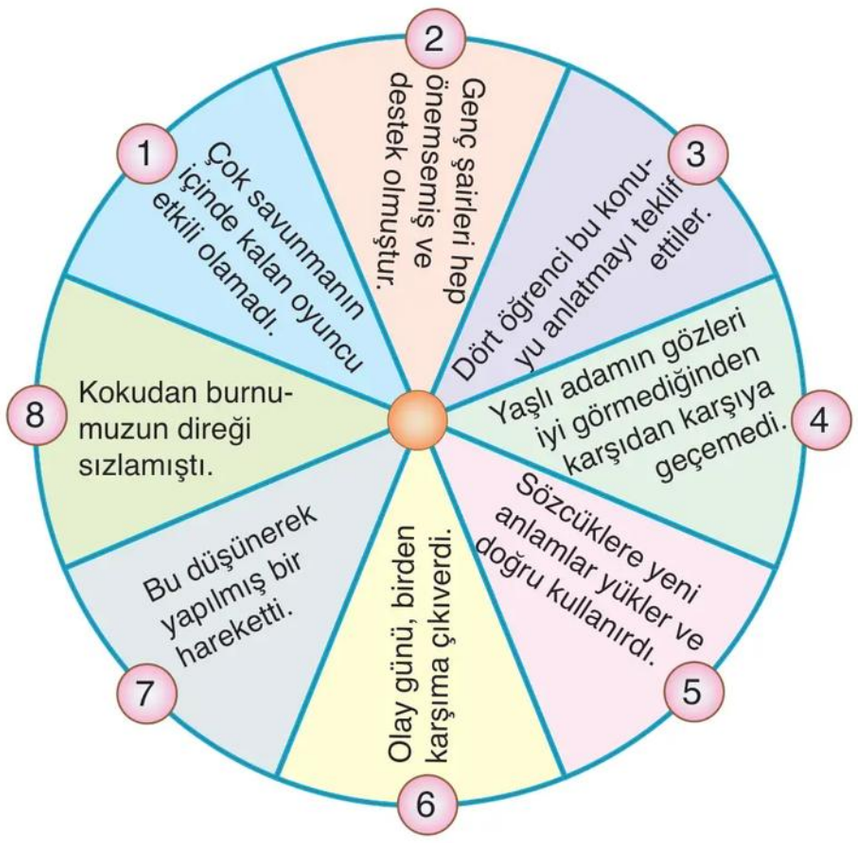
12. (I) Ailesini her şeyden üstün tutar, asla en küçük bir zarar gelsin istemezdi. (II) Çocuklarına her zaman vakit ayırıp eğlencelere, oyun alanlarına götürürdü. (III) Yakın çevresi onu "örnek baba" gösterir, kendileri de onun gibi davranmaya çalışırlardı. (IV) Çocuklara çok değer verir, her fırsatta ön plana çıkarırdı. (V) Çocuklara ideal ortamlar hazırlanması gerektiğini, fedakârlıktan kaçınılmaması gerektiğini vurgulardı.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisinde nesne ya da tümleç eksikliğinden kaynaklanan bir anlatım bozukluğu yoktur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

@tgdenemeleri

1 ve 2. soru bu şemaya göre çözülecek.

Anlatım bozukluğu cümleleri ile donatılmış hedef tahtasında puanlama cümlenin başında belirtildiği gibidir.

A. ANLAMLA İLGİLİ ANLATIM BOZUKLUKLARI	
✦	Sözcüğün yanlış anlamda kullanılması
✦	Sözcüğün yanlış yerde kullanılması
✦	Sözcüğün gereksiz yere kullanılması
✦	Çelişen sözcüklerin bir arada kullanılması
✦	Deyimin cümlenin anlamına uygun kullanılmaması
✦	Anlam belirsizliği
✦	Kişi zamiri eksikliği
B. DİL BİLGİSİYLE İLGİLİ ANLATIM BOZUKLUKLARI	
✦	Özne-yüklem uyumsuzluğu
✦	Öge eksikliği
✦	Çatı uyuşmazlığı
✦	Tamlama yanlışlıkları

1. **Beş atış hakkı olan, bir hedefi yalnızca bir defa vurabilen bir atıcı sadece dil bilgisiyle ilgili anlatım bozukluklarının yer aldığı hedefleri vurmak şartıyla en yüksek kaç puan alır?**

A) 30 B) 25 C) 21 D) 17 E) 15

2. **Üç atıştan birinde deyim yanlışına, birinde gereksiz sözcüğe, birinde ise çatı yanlışına isabet ettiren bir atıcı, toplam kaç puan kazanır?**

A) 30 B) 25 C) 27 D) 21 E) 18

3. Onunla çektiğimiz son resim karesine hüzün hâkimdi.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdaki seçeneklerin hangisinde doğru verilmiştir?

A) Deyim yanlışlığı
B) Gereksiz sözcük kullanımı
C) Yanlış yerde söz kullanımı
D) Yanlış anlamda sözcük kullanımı
E) Dolaylı tümleç eksikliği

4. I. Bir şair sözcükleri seçmeyi, değişik boyutlar kazandırmayı bilmelidir.
II. Arkadaşlarıyla sıcak ilişkiler kurmakta hiç güçlük çekmez.
III. Kitabınızın son bölümünü evde okumak zorunda kalmıştım.
IV. Hayal gücü hangi öyküde daha çok etkili olursa o öykü güçlü olur.
V. Bazı yazarlar, öyküyü romana ulaşmak için bir basamak olarak görmektedir.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Divan şiiri konusunda, İskender Pala'nın söyledikleri yerden göğe kadar haklıdır.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdaki değişikliklerin hangisiyle giderilir?

A) "İskender Pala" kısmı atılarak
B) "söyledikleri" yerine "söylediklerinde" sözcüğü getirilerek
C) "kadar" sözcüğü atılarak
D) "İskender Pala'nın söyledikleri" yerine "İskender Pala" sözcüğü getirilerek
E) "Divan şiiri" tamlamasına tamlayan eki getirilerek

@tgdenemeleri

6. Terfi aldığımızı öğrenince sevinçten yerinde duramıyor, hop oturup hop kalkıyordu.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Deyimin yanlış kullanımı
B) Gereksiz sözcük kullanımı
C) Yanlış yerde söz kullanımı
D) Yanlış yapılandırılmış sözcük kullanımı
E) Çelişen sözcük kullanımı

7. **Aşağıdakilerden hangisinde anlatım bozukluğu yoktur?**

A) Hasta adamın temizlenmesini istedi.
B) Yollar, bir şerit gibi uzayıp gidiyordu.
C) İyi düşünen kimseden kötü söz işitmez.
D) Şair, dörtlükteki bulunan ulamaları saymaya başladı.
E) Araba fiyatları çok pahalı bu galeride.

8. Bu kararın uygulanması için çabaladı ama ----.

Bu cümle hangisiyle tamamlanırsa cümlede anlatım bozukluğu ortaya çıkmaz?

A) tüm yetkisini kullandı
B) uygulatamadı
C) kimse yanaşmadı
D) bu konuda sonuca ulaşamadı
E) yeterli olmadı

9. Çok paspal görünüyordu, yüzü kasap süngerine dönmüş, eli ayağı kir pas içindeydi.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yanlış anlamda sözcük kullanımı
B) Sözcüğün yanlış yerde kullanımı
C) Deyimin yanlış kullanımı
D) Tamlayan eki eksikliği
E) Yanlış yapılandırılmış sözcük kullanımı

10. Dünya kupası başlayınca maçları önceden tahmin eden kâhinler de ortaya çıkar.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdakilerden hangisiyle ilişkilendirilebilir?

A) Açıklık B) Akıcılık C) Etkileyicilik
D) Duruluk E) Özlülük

11. I. Zorluklara göğüs gerer, aşmak için elinden geleni yaparlardı.
II. Çocuklara güveniyor ve her ortamda destekliyordu.
III. Eve gidince çocuklarını sever ve oyunlar oynardık.

Numaralanmış cümlelerden hangisi ya da hangileri bağlaşıklık yönünden hatalıdır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

12. Gençliğin bitmeden hayatını değiştir, farklı renkler kat.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni, aşağıdakilerden hangisidir?

A) Dolaylı tümleç eksikliği
B) Nesne eksikliği
C) Yanlış bağlaç kullanımı
D) Tamlayan yanlışlığı
E) Özne eksikliği

@tgdenemeleri

1. **Aşağıdaki parçalardan hangisi** "Arzu edilen ve hayali kurulan şeylerden ne kadar uzak kalınırsa insanın acısı o kadar büyüyor." **düşüncesine uzak düşmektedir?**

A) Halit Ziya, *Mai ve Siyah*'ın kahramanı Ahmet Cemil'e mavi bir gecede Boğaz'da hayaller kurdurur ve o mavi mehtaplı gece, her düş kırıklığında biraz daha kararır. Sonunda bütün gelecek düşlerine veda eden kahramanımız kopkoyu bir umutsuzluk ve kapkara bir geceye mahkûm olur.

B) Hulusi Kentmen 1970'te bir gazeteye kendi trajedisini şöyle anlatır: "Çok severek, isteyerek oynardım kızına âşık olunan bir fabrikatör rolünü. Çok da iyi oynardım. Hatta rolümdeki insan olmayı çok arzulardım ve role katkı da yapardım. Ama setten çıkınca buz gibi havada otobüs durağında beklerken acım büyüdükçe büyürdü."

C) Acıların eğittiği bir insandır Cüneyt Arkın. Aldığı üç beş kuruşla borçlarını kapatmış bir insandır. Sosyal hayatta nasıl yoksulsa sinemada da öyle yoksuldur. Kırmızı spor arabalı zengin genç kızın âşık olduğu bu yoksul genç, onurunu her şeyin üstünde tutacak ve bu uğurda gerekirse her ızdıraba göğüs gerecek fakat onurunu satmayacaktır. Yaşamda da filmde de aynı portre.

D) Gönlüm neler istiyor, imkânlar neleri dayatıyor, deyip de hayıflanmak, en çok da romancılara uygun düşüyor. *Kaplumbağalar* romanında Fakir Baykurt, kalkınmış ve imar edilmiş bir köy olarak tasavvur eder Tozak köyünü. Eğitmen Rıza biraz da kendisidir ve bu yolda ilerlerken, Purluk dedikleri yere bağ bahçe kurarken, Kır Abbas'la birlikte mutluluğa kollarını açmışken bürokrasi onların bütün mutluluğunu çöpe atar.

E) Büyük bir tutkuyla ve ideallerle başladığı öğretmenlik mesleğinden çok çabuk kopan Şener Şen, öğretmenlikte yaşadığı hayal kırıklığını içselleştirmiş, çektiği bu acının benzerlerini birçok filminde başarıyla canlandırmıştır. Düş ile gerçek arasındaki çatışmaların, arzu edilenle maruz kalınan arasındaki acı verici mesafenin ruha yansıdığı trajikomik bölgeleri en güzel de *Züğürt Ağa* filminde dile getirmiştir.

2. "Bilene bir söz yeter / Canda cevher var ise" diyen Yunus, filozofların kaleminde ---- inanç ve varoluş gibi derin konuları sadece birkaç dizeyle kısa yoldan açıklar. İslam'ın temel değerlerini duru bir Türkçeyle anlatır. Kolayca anlaşılan ve ezberlenen sade Türkçeyle söylenmiş şiirleri, insanlar arasında ---- ilahilere dönüşmüş. Rum'dan Şam'a kadar tüm Türkçe coğrafyasında yayılmıştır. Yani eserleri günümüzde bile musiki eşliğinde okunan en eski Türkçe "şarkı sözü" yazarıdır dense yeridir Yunus Emre'ye.

Bu parçadaki boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) yer alan - meşhur

B) gördüğü - yaygınlık kazanan

C) sayfalar tutan - popüler

D) konu edilen - birliği sağlayan

E) anlatılamayan - açık seçik

3. **Yerli muzda pahalılığın kaynağı manipülasyon!**

Kokusu ve lezzetiyle ithal rakiplerini geride bırakan yerli muzun tadını kaçıran bir "tekel" iddiası var. Bazı toptancılar, dijital gruplar üzerinden günlük fiyat belirliyor iddiası, Rekabet Kurumunun radarına girdi. Araştırmalar, takipler ise iddiaların doğruluğunu ortaya koydu. Öte yandan devletin son dönemde muz serası yatırımlarını yoğun olarak desteklemesine, üretimin son üç yılda ikiye katlanmasına rağmen perakende muz fiyatlarının neden bu çabalara paralel bir düşüş göstermediğine yönelik sorular da Rekabet Kurumunun bu bulgularıyla birlikte ışığa kavuşmuş oldu. Türkiye'nin en önemli yerli muz üretim bölgelerinden Mersin Bozyazı ve Anamur'da toptancıların alış ve satışta tek fiyat belirlediği ve tekel oluşturduğu, bunların yazışmalarının ve konuşmalarının saptandığı, bunların da Rekabetin Korunması Hakkında Kanun olarak bilinen 4054 sayılı Kanun'a aykırılık oluşturduğu ortaya çıktı.

Bu köşe yazısıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Kendi içerisinde birtakım tutarsızlıklar içermektedir.

B) Ekonomide farklı kesimlerin bakış açılarını yansıtmaktadır.

C) Kanıtlanamayan varsayımlar üzerinden çıkarımlar yapılmaktadır.

D) Üretim sorunları çok yönlü olarak ele alınmaktadır.

E) Atılan başlık, metin gövdesinde gerekçelendirilme yoluna gidilmektedir.

@tgdenemeleri

4. Taner Öngör:

– Buna birkaç açıdan yaklaştık. Bu albüm bizim 50 küsur yıllık müzik maceramızı yansıtmalıydı. Canlı ve "direkt to dise" yöntemiyle kaydedileceği için uzun yıllar performansı yapılmış parçalardan oluşmasını tercih ettik. Çok çalındığı için şarkıların kendi doğallığını ve canını bulmuş olması bizim için önemliydi.

Cahit Berkay:

– Epeydir çalıştığımız, dolayısıyla da uyumlu ve falsosuz şarkılar olmasına dikkat ettik tabii ki ama uzun zamandır çalmadığımız şarkıları da albüme aldık çünkü onlar da bizim müzik serüvenimize ışık tutacak nitelikteydi. Onları da uyumlu çalabilecek noktaya gelene kadar çok çalıştık. Ayrıca her şarkının mevcut kaydından farklı olmasına özen gösterdik. Bazı şarkılara yeni versiyonlar yapalım derken bir baktık yepyeni bir şarkı çıkmış ortaya. Bu durumda da günümüz müzikseverlerine bir şeyler söyleyeceğine inandığımız şarkıları albüme koyduk.

Yukarıdaki iki müzisyenin cevapladığı ortak soru aşağıdakilerden hangisidir?

A) Günümüz müzikseverlerine ve müzisyenlerine *Anatolian Sun* albümüyle ne anlatmak, ne vermek istediniz?

B) *Anatolian Sun* albümüne kaydettiğiniz şarkıları seçerken kriterleriniz nelerdi?

C) *Anatolian Sun* albümünün kaydında hangi teknikleri kullandınız?

D) *Anatolian Sun* albümünde Moğollar müzik grubunun 52 yıllık geçmişi özetlendi diyebilir miyiz?

E) 52 yıllık geçmişi olan bir müzik grubunun daha önce çaldığı parçaları farklı biçimde yeniden çalmasına neden ihtiyaç duyuldu?

5. İbn-i Haldun'a göre "Kalpleri müteferrik olanların, yani ayrı ayrı olanları, kafaları hiçbir zaman birleştiremez. Kalp, akıl üzerinde hüküm sahibidir; akıl, ancak kalpten icazet alarak hareket eder."

İbn-i Haldun bu parçada aktarılan sözüyle aşağıdakilerden hangisini vurgulamak istemiştir?

A) Duygulara kapılmanın aklı yok ettiği

B) Duygudan yoksun insanın aklının işlevini kaybettiği

C) Farklı duyguların kaynağının farklı düşünceler olduğu

D) Farklı duygulara sahip olanların aynı ekipte olmalarının başarıyı engellediği

E) Ancak duygudaş olanların aynı düşünce etrafında buluşabilecekleri

6. Aşağıdaki parçalardan hangisi "İyi bir romancı, çağının gerçeklerini çok iyi bilmeli ve eserlerinde okuyucularına o yüzyıla ait kareleri yoğun bir şekilde sunmalıdır." **düşüncesine uzak düşmektedir?**

A) Cumhuriyet Dönemi'ndeki toplumsal değişme ve modernleşme sorunsalını ele aldığı *Tatarcık* romanında Halide Edip, bütün romanlarında hayalini kurduğu Batı kültürüyle Doğu geleneklerini -şeklen- birleştiren kadın tipini okuyucusu ile buluşturur. Romanlarda idealize edilen kadın öğretmen tiplemeleri, gerçekten de Cumhuriyet kadını için bir model oluşturmuştur.

B) Türk kültürü ve yaşamını dikkatle gözlemleyen Ahmet Hamdi Tanpınar, *Saatleri Ayarlama Enstitüsü* adlı romanında tarihsel dönemler ve değişim süreci çerçevesinde toplumsal gerçekleri, bireylerin yaşadığı değerler karmaşasını ve kimlik bunalımını; kurumların işleyiş mantığı ile birlikte dönemin panoramasını çarpıcı boyutlarıyla yansıtmaktadır.

C) Yaşadığı dönemin insanını çok iyi bilen ve dönemin gerçeklerini çok iyi analiz eden Peyami Safa, *Yalnızız* eserinde günümüz anlamında Batılılaşma ve modernleşme pratiklerinin olumsuz sonuçlarına gönderme yapar. Peyami Safa'nın yaşadığı dönemin özellikleri diğer eserlerinde de görülür. *Matmazel Noraliya'nın Koltuğu* II. Dünya Savaşı'nın siyasi ve toplumsal etkilerini yansıtmasıyla buna örnektir.

D) Edebiyata ilgisi küçük yaşta başlayan sanatçı, ferdin iç dünyasını esas alan konuları ele alıp Servetifünun hareketinin genel karakterine daha uygun romantik duyguları, aşkları eserlerinde işler. *Eylül* romanındaki psikolojik içeriğe, sosyal hayattaki Batılılaşma hareketine ait bazı unsurlar karışmış olsa da onun eserlerinde sosyal unsurlar sadece basit çevre tasvirleri olarak kalmıştır.

E) Sabahattin Ali'nin *Kuyucaklı Yusuf*'u, yazıldığı sosyal ve tarihsel dönemin toplumsal yapısının birçok özelliğini başarıyla işlemiş bir romandır. Sosyal içerikli bu roman, 1900'lü yılların başında Ege'de farklı kültürlerden insanların bir arada yaşadıkları bir kasabada ailesi eşkıyalar tarafından katledilen kimsesiz Yusuf'un evlatlık alındığı ailedeki durumunu toplumsal gerçeklik içinde işler. Farklı toplumsal tabakalardan insanların, grupların ekonomik, sosyal kültürel yönlerini dönemin gerçekliğiyle gözler önüne serer.

@tgdenemeleri

7 – 8. soruları aşağıdaki metinlere göre cevaplayınız.

I. Kuersetin adlı antioksidan, bir bitki flavonolüdür; birçok meyve, sebze, yaprak, tohum ve tahılda bulunur. Bu antioksidanın sağlığımız için mucizevi etkilerinin olduğu ise yapılan araştırmalarla sugötürmez biçimde saptanmış durumda.

II. Kuarsetin; lahana ve kırmızı soğan başta olmak üzere elma, yaban mersini, yeşil soğan, yeşil çay, kapari, marul, maydanoz, pırasa, brokoli, çeri domates, kiraz, üzüm çekirdeği, karadut, her çeşit narenciye ve balık gibi birçok gıdadan doğal olarak alınabilir.

III. Kuarsetin; her çeşit kanser, alerjik astım; parkinson, alzaymır gibi nörolojik rahatsızlıklar, katarakt, damarlarda plak oluşumu, pıhtı atma sorunu gibi birçok rahatsızlık için çok önemli bir önleyici işleve sahiptir.

7. Bu üç metinle ilgili

I. İlk metinde tanımlama ve açıklama yapılmıştır.

II. İkinci ve üçüncü metinler, birinci metindeki bilgileri örneklendirmektedir.

III. İkinci ve üçüncü metinlerde öneri cümlelerine yer verilmiştir.

yargılarından hangileri doğrudur?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde I. metinde altı çizili olarak verilen sözün anlamını içeren bir söz kullanılmıştır?

A) Bazı duyguları dile getirmek, dilin kifayetsizliği yüzünden gerçekleştirilemez.

B) Bilimin ve vicdanın kol kola yürümesi gerektiği tüm dünyada tartışma kabul etmez biçimde benimsendi.

C) Yıldız olmak için çokça parlayanların ışığı ve enerjisi çok erken bitiyor ve o kişiyi sanatın kara delikleri yutuyor.

D) Kimsenin kimseye muhtaç olmadığı bir düzenin kurulması arzusu anlamsızdır.

E) Yazarlık yeteneğinin kaybolması diye bir şey yoktur ama yeteneği kullanma hırsını yitirmek diye bir şey vardır.

9. 20. yüzyılda kolaj, montaj, pastiş, parodi gibi anlatım teknikleri; çok yönlü metinler oluşturmanın, yazınsal birikimleri gözden geçirmenin kapısını aralamıştır. Metinlerdeki tekdüzeliği kırmak isteyen yazarlar, bu teknikleri iyi uygulamanın, modern ve postmodern yazarlar korosuna katılmanın yolunu ise bol okumak ve sorgulamak eylemleriyle açmaya yönelmişlerdir. En belirgin eğilimlerden biri de yazarların felsefeyle edebiyatı iç içe geçirmesidir. Felsefeyi romana şırıngalayan felsefi roman yazarları çokça ilgi görünce de felsefeciler edebiyat sanatını, edebiyatçılar ise felsefi birikimleri kendi özlerinde birleştirip bunları aynı potada eriterek anlatılar arasındaki yüksek duvarları yıkmışlardır. Bu gelişmenin kaynağındaki en önemli yazar ise hiç şüphesiz Alman filozof Nietzche'dir. *Böyle Buyurdu Zerdüşt* ise bu anlattıklarımızın somut örneğidir.

Bu parçadaki altı çizili ifadeyle,

I. Felsefenin çeşitli sanat türleri için zorunluluk hâlini alması

II. Modernist ve postmodernist yazarların geleneksel anlatım tekniklerini terk etmeleri

III. İki farklı alanın sınırlarının ortadan kaldırılıp geçişkenliğin artırılması

durumlarından hangilerine gönderme yapılmıştır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

10. I. Sanat eseri niteliği taşıyabilecek, sanatseverlere estetik haz verecek, onları yaşamın boğuculuğundan kurtarıp nefeslendirecek bir eser üretebilmek için 7/24 sanatsal takip içerisinde oluyorum; okuyor, araştırıyorum.

II. Benimle aynı sanatı icra eden günümüz sanatçılarından geçmişteki sanatçılara, oradan aldığım bir hatırlatma veya çağrışım ile yakın zamandaki bir sanatçıya geçiyorum; onların üretim sancılarını onlarla beraber yaşayan insanların hikâyelerine de tanık oluyorum hele sanatçıların üretim aşamasında dış dünyaya kendilerini kapatıp yaşamı dondurmalarına rastladığım zaman donup kalıyorum.

Yukarıdaki II numaralı parça için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) I. parçada bildirilen bir etkinliğin kapsamı hakkında açıklamalar içermektedir.

B) I. parçanın dile getirdiği düşüncenin doğruluğunun her zaman geçerli olmadığı söylenmektedir.

C) I. parçadaki eylemlerin gerçekleşmesi için gereken koşulları dile getirmektedir.

D) I. parçada dile getirilen amaçla ilgili ortaya çıkan bir hayal kırıklığı dile getirilmektedir.

E) I. parçada dile getirilen eylemlerin sebebiyle ilgili açıklamalar barındırmaktadır.

@tgdenemeleri

1. **Aşağıdaki parçalardan hangisi** "Düşünce yetkinleştiğinde yakınma son bulur." **düşüncesine açıklık getirmektedir?**

A) Asla bir şikâyetçi, bir karamsar olma. Çünkü kötü dediğin şey, senin şikâyetin arttıkça büyür. Bir bakıma süreklilik kazanmış bir memnuniyetsizlik, kötülüğü besleyen bir annedir.

B) Aklı besleyen, düşünceyi geliştiren bilginin ne olduğunu keşfetmişseniz onu benliğinize katmak için ne kadar yorulursanız yorulun asla pes etmezsiniz. O yorgunluk, vicdan huzurunun da kaynağıdır.

C) Bir yerde sızlanıp duran, serzenişte bulunan biri mi var? İşte o yerden bulaşıcı bir hastalıktan kaçar gibi kaç. Çünkü olgun meyve; daldan düşmekten, kabuğunun çatlamasından şikâyet etmez. Olgun kafa da olgun meyve gibidir.

D) Bir zihnin olgunlaşması, bazı acıların ateşinde pişmesine bağlıdır. Acı çekmemiş bir insanın düşünsel inceliğe sahip olması mümkün değildir. Anlayış, incelik, hoşgörü, naiflik gibi vasıflara ancak çileyle ulaşılabilir. Bunların olmadığı insanda empati de yoktur.

E) Yeni yolların dikenli, çakıllı bölgelerinde yürümeye cesaret etmedikçe yeni çiçekler keşfedemeyiz. Bunu insanın düşünsel özgünlüğe ulaşması açısından da bir somutlama unsuru olarak görüyorum. Yani mevcut fikirlerin ezberine ve konfor alanına çok değer verenlerde özgün fikirler bulamayız.

2. Türk dili ve edebiyatı öğretmeni proje ödevi konusu olarak öğrencisinden bir şiir antolojisi oluşturmasını istemiştir. Bu şiir antolojisini oluştururken izleyeceği yöntemi öğrencisine sorunca öğrencisi şunları söylemiştir:

"Antolojiye şairlerin doğum tarihini esas alan bir yöntem tercih eder ve girişte genel değerlendirme yapan kapsamlı bir metin yazarım ayrıca her şairle ilgili biyografik ve eleştirel bilgileri, seçilen şiirlerden önce veririm."

Öğrenciye verilen tavsiye: "----"

Türk dili ve edebiyatı öğretmeninin tavsiyesinden sonra öğrenci cümlelerini şu şekilde değiştirir:

"Antolojiyi belli dönemleri ve bu dönemler içindeki eğilimleri temel alarak hazırlama yolunu tutar, daha önemlisi de her bölümün başına bu dönemselleştirmeyi gerekçelendirecek eleştirel metinler yazarım. Biyografik bilgiler vermeden her ana bölüm ve dönemin başında nispeten kapsamlı sayılabilecek yazılar yazarım."

Bu parçadan hareketle öğrenciye verilen tavsiye aşağıdakilerin hangisi olabilir?

A) Antolojiyi içinde belirli dönemlere ait eserlerin bulunduğu bir ansiklopedi olarak düşünürsek onları bölümlere ayırman ve dönem vurgusu yapman daha doğru bir yöntem olacaktır.

B) Şairlerin yaşamlarına, sanat anlayışlarına dair nesnel bilgilere yer vermen ve çağın özelliklerine uygun antoloji yazman gerekeceğinden yöntemini buna göre belirlemen gerekir.

C) Antolojide biyografik ve eleştirel bilgileri bölüm bölüm en ince ayrıntısına kadar işlemek, sanatçı hakkında en doğru bilgiyi vereceğinden kullanacağın yöntem de bu olmalıdır.

D) Şairlere ve onların eserlerine yapılan tüm eleştirileri nedenleriyle ortaya koyarak onların eserlerinin içeriği hakkında ayrıntıya girmen antoloji için doğru yöntem olacaktır.

E) Antolojide asıl kullanılacak yöntem, öncelikle şairleri alfabetik olarak sıralaman, daha sonra şairin kısa bir öz geçmişini yazman ve onun birkaç önemli şiirini örneklemen daha doğru olacaktır.

@tgdenemeleri

3. Yemek terapisi ya da mutfak terapisi panik ataklarda ve anksiyete (kaygı) sorunlarının aşılmasında uzmanlarca onaylanan bir yöntemdir. Bu terapi, sadece karnımızı doyurmaktan ve bu amaçla yemek yemekten ibaret bir terapi değildir. Yemek yapmanın terapiye dönüşmesi içinse bazı noktalara dikkat etmek gerekiyor. Amacınız sadece yemek pişirmek olmasın. Her zaman yaptığınız yemeklerin dışında yemekler yapmayı deneyin. Bu sizin yeni beceriler elde etmenizi, yeni bilgiler kazanmanızı sağlar. Bu işleri yaparken müzik dinlemek, evinizdeki diğer bireylerin size katılmasını sağlamak, şakalaşmak; okuduğunuz kitaplar, seyrettiğiniz filmler hakkında sohbet etmek size ve çevrenizdeki insanlara iyi gelecektir. Birlikte güzel bir yemek yapma süreci yaşadığınız bu etkinliklerden sonra birlikte masaya oturup keyifle yediğiniz yemek, sanırım "evinizdeki doktor" demek oluyor. Afiyet olsun!..

Bu parçaya göre yemek / mutfak terapisinin <u>en</u> doğru tanımı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Aile bireyleri arasındaki sosyal ilişkileri güçlendirmek amacıyla birlikte yemek yapma ve yemek yeme etkinliğidir.

B) Psikolojik sorunlardan kaynaklanan sağlıksız beslenme ve sosyal yaşamdan kopma gibi sonuçların önüne geçmek için yemek yapmayı bir eğlenceye dönüştürmektir.

C) Duygusal ve psikolojik sorunları yenmek için bireyin yemek yapma ve yeme sürecini kişisel, kültürel ve ailevi ilişkilerini bütün hâlinde yöneten bilinçli bir terapi yöntemidir.

D) Kişinin ruhsal ve duygusal zayıflıklarının farkına varıp onu güçlendirmeyi amaçlayan ve bunun için birlikte yemek yeme yöntemini kullanan terapötik bir tekniktir.

E) Kişinin bilgi ve becerilerini geliştirmesine ve sosyalleşmesine katkı sağlamak amacıyla birlikte vakit geçirmeyi zevkli hâle dönüştüren özel bir yeme – içme kültürüdür.

4. I. Akşama doğru, başı göklere değen dağların dorukların-dan, San-Taş rüzgârı koptu geldi. Bir anda ortalık karıştı. Biçilen otlar; savruluyor, hortum hortum ormanın üstüne kalkıyor, uğul uğul bir gürültüyle dağlardan daha yükseğe çıkıyordu. Bora, birden tipiye döndü; göz gözü görmez oldu ve hemen kar yağmaya başladı ardından. Yağan kar, beyaz bir gece gibi kapladı yeryüzünü. Ormandaki ağaçlar, şiddetli rüzgârlardan yerlere yatıyor; çay kabarıyordu. Öyle bir kar yağdı ki ne kar!..

II. Herkes telaşla evlere koşuştu. Hayvanları ve bazı şeyleri içeri aldılar. Olabildiği kadar çok odun taşıdılar evlerin içine. Kimse burnunu kapıdan dışarı uzatamaz oldu. Vaktinden önce, apansız gelen o korkunç tipide kim adım atabilirdi ki?

Bu iki parçanın değerlendirilmesine ilişkin yargılardan hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) I. de anlatılanlar sebep, II. de anlatılanlar sonuç niteliğindedir.

B) I. de alışılmamış bağdaştırmayla sanatlı bir anlatım sağlanmış, II. de yalın anlatımlı cümleler yer almıştır.

C) I. de devinimsel betimlemelere izlenim katılmış, II. de devinimsel anlatım ağır basmıştır.

D) I. de ünlem cümlesinden, II. de sözde soru cümlesinden yararlanılmıştır.

E) Her iki parçada da birden fazla duyuyla ilgili ayrıntılara yer verilmiştir.

5. Aslında küçük ölçekli bir stres iyidir. Stres, doz aşımı yaşamamak kaydıyla konsantrasyonumuzu keskinleştirir; odaklanmamıza, enerjik ve uyanık kalmamıza yardımcı olur. Stres, bazen kendimizi savunmamız ve zorlukların üstesinden gelmemiz için bize ekstra güç bile verir. Bununla birlikte stres birikmesi, stres kotamızı doldurmaya ve doz aşımına yol açmışsa çok büyük zararlar verir. Uzun süreli stres, vücudumuzdaki adrenalin ve kortizol seviyelerini yükseltir ve bu da kalp atış hızını, solunumu ve kan basıncını artırır. Bu ise organlarımız üzerinde baskıya sebep olur. Bu nedenle sürekllilik kazanan yüksek dozajlı stres; kalp hastalığı, yüksek tansiyon, felç ve daha birçok hastalığa yol açar. Çünkü <u>bu durum</u> aynı zamanda immün sisteminin yani bağışıklık sisteminin en büyük düşmanıdır ve sağlık kalesinin savunma güçlerini yok eden bir düşmandır.

Bu parçada altı çizili söz ile gönderme yapılanlar arasında

I. Normal ölçüleri aşan stresin devamlılık kazanması
II. Konsantrasyonun ve farkındalığın keskinleşmesi
III. Strese yol açan sorunların çözümsüz kalması

durumlarından hangileri bulunmaktadır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

@tgdenemeleri

6. **Gazeteci:** Günümüzde sanatçı kavramına ve bu kavramın taşıdığı misyona ait bakış açıları kökten değişmiş midir?

Sanatçı: Batı'da 19. yüzyılın sonlarına dek sanatçı olarak nitelendirilen kişi; eğitimli, elit sosyal tabakaya ait içe-kapanık, işini ağırdan alan, egoist, sabit fikirli bir çerçeve çizerken 19. yüzyıldan sonra mütevazı, halkı simgeleyen, nispeten eğitimsiz ancak teknik bakımdan bazı donanıma sahip bir zanaatçı olarak algılanmaya başlamıştır.

Gazeteci: Sanatçının bu şekilde algılanmasının nedeni nedir ve siz kendinizi nerede konumlandırıyorsunuz?

Sanatçı: Bunu modernleşme hareketleriyle birlikte ortaya çıkan yeni beğenilere ve tüketim biçimlerine bağlayabiliriz. Bu durum da her sanatçı gibi beni de etkiliyor.

Aşağıdaki yargılardan hangisinin bu diyalogdaki sanatçının sanat anlayışıyla örtüştüğü söylenebilir?

A) Toplumsal yapı değişim gösterdikçe üretilen kültürel nesnelerde de doğru orantılı bir değişim yaşanmış, geçici bir niteliğe sahip popüler kültür ürünleri rağbet görmeye başlamıştır. Ben de bu yüzden popüler romanlar yazıyorum.

B) Sanat yönü olan bir ürün ile ilgili geleneksel görüş; bu ürünün özel yeteneğe sahip, emsaline az rastlanan sanatçıların hayal gücünden çıktığı yönündedir.

C) Modernleşme sürecinin zirveye taşıdığı popüler kültür üretiminin sanatsal yaratıcılık ile düştüğü çelişki, modernleşme bağlamında hem biçim hem de içerik açısından her zaman sanatsal tüketimi desteklemiştir.

D) Toplumla ilgili bir yapıtta tamamen iyimser bir bakış açısı, sanıldığı kadar kolay bir iş değildir. Sanatçı, neyi anlatıyor olursa olsun, her şeyden önce kendi dünyasının koşullarını açığa çıkarır ve yorumlar.

E) Sanat-toplum-olay etkileşimi zincirinin en temel niteliği, sanatın kaynağının toplum oluşudur. Buna göre bir ressam, heykeltıraş, şair ya da müzisyen, yapıtını somutlaştırırken toplumsal ve evrensel bir dil kullanır.

7 – 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

---- Güneş, kaçışan bulutların arasında birkaç kere korka korka baktı. Her yerde geceki fırtınanın izleri vardı: Yer yer kar kümeleri, kırık dallar, karın ağırlığıyla yere yatmış ağaççıklar, kökünden sökülmüş ve devrilmiş yaşlı ağaçlar... Çayın öbür yakasında orman, suskun ve üzgündü. Çay bile yatağının dibine çekilmişti sanki. Biriken kar yüzünden çayın kıyıları daha dik görünüyordu. Şarıltısı da hafiflemiş, sesi boğulmuştu.

7. **Düşüncenin akışına göre bu parçanın başına**

I. Artık bahar gelmişti, her tarafta bahar çiçekleri boy göstermişti.

II. Nihayet rüzgâr dindi, geriye küçük esintiler kaldı.

III. Havadaki koyu grilik, biraz olsun dağılmaya başlamıştı.

cümlelerinden hangileri getirilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) Yalnız III E) II ve III

8. **Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?**

A) Teşhis (kişileştirme)

B) Yinelemelere başvurma

C) Yansımadan türetilen sözcük

D) Niteleyici sözler

E) Çıkarım yapma

@tgdenemeleri

9. Kaç yaşında olduğumu biliyorum. Ama kendimi kaç yaşında hissetiğimi düşününce karşıma tek bir yaş çıkmıyor. Duruma ve durumuma göre değişiyor bu. Yine de iki yaş bana çok uygun: 6 yaş altı ve 60 yaş üstü. Bu iki yaş ile birlikte olmak benim hoşuma gidiyor. İyi ki de öyleyim. Çünkü bir yanımla hâlâ ----; kendime, çevreme ve yaşama dair bilgilere karşı meraklıyım. Diğer bir yanımla ---- biriyim. Bu iki yaş grubunun da duyguları var bende. Bu hâlimden de hoşnutum.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilebilir?

A) keşfetmeyi seven biriyim - her şeyi sükûnetle karşılayan, dingin
B) enerjik ve üretken biriyim - olgun ve oturaklı
C) gönlümün götürdüğü yere giden biriyim - deneyimlerin olgunlaştırdığı
D) boz bulanık akan bir ırmağım - suları çekilmiş ırmak gibi
E) her şeye şaşkınlıkla bakan, bilgiye aç biriyim - idealleri için her mücadeleyi göze alan

10. I. Eski bir araştırmaya göre görsel kelime alanı, görsel korteksin; yüzleri, sahneleri veya diğer nesneleri görmeye duyarlı olan diğer bölümlerinden farklı olmayan bir korteks (ince doku katmanı) olarak kabul edilmiş ve yalnızca çocukların, okumayı öğrendikçe kelime ve harflere karşı aşama aşama duyarlı hâle geldiği sonucuna ulaşılmıştır.

II. Yeni bir araştırmaya göre insanların beyinlerinin kelimeleri ve harfleri algılamaya uygun bir şekilde önceden yapılandırılmış bir bölüme sahip olduğu, dünyaya bu beyin yapısıyla gelen insanın okumayı öğrenmek için gerekli zemine doğuştan sahip olduğu saptanmış ve bu bölgeye "görsel kelime alanı" adı verilmiştir.

Yukarıda verilen II numaralı parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) I. parçada anlatılan bir dokunun, işlevine yönelik bilgiler ortaya konmaktadır.
B) I. parçada ulaşılan bilimsel bir bilginin kanıtlanması yoluna gidilmektedir.
C) I. parçada varlığı saptanan ince dokulu bir katmanın tanımı yapılmaktadır.
D) I. parçada insanın beyin yapısıyla ilgili varılan bilimsel sonucun geçersizleştiği belirtilmektedir.
E) I. parçada belirtilen olgunun tüm insanları kapsamadığı dile getirilmektedir.

11.
- Bilim insanları, Mars'ın yüzeyinin altında, insanların yaşamalarına lazım olan bileşenlerin bulunabileceğini belirtti.
- ABD'deki Brown Üniversitesinden bilim insanları Kızıl Gezegen'den (Mars) gelen gök taşlarının kimyasal bileşenlerini inceledi ve bu taşların suyla düzenli şekilde temas hâlinde bulunması durumunda Dünya'nın yüzeyinin altındakilere benzer mikrobiyal canlıların yaşamasını sağlayacak kimyasal enerjiyi oluşturabileceğini ifade etti.

Bu iki cümlede ifade edilenlerin doğru biçimde birleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

A) ABD'deki Brown Üniversitesinden bilim insanları, Kızıl Gezegen olarak da bilinen Mars'tan gelen gök taşlarının suyla düzenli olarak temas etmesi durumunda Dünya'nın yüzeyinin altındakilere benzer mikrobiyal canlıların yaşamasını sağlayan kimyasal enerjiyi meydana getirebileceği ve gezegenin yüzeyinin altında, insanların yaşamaları için gerekli bileşenlerin bulunabileceği sonucuna vardı.
B) Mars'ın yüzeyinin altında, insanların yaşamalarını sağlayabilecek bileşenlerin bulunabileceğini düşünen bilim insanlarının ABD'deki Brown Üniversitesine bağlı bilim insanlarının Mars'tan gelen gök taşlarının kimyasal bileşenlerini inceleyerek vardıkları sonuçlarla doğrulandığı ve canlıların ihtiyaç duyduğu kimyasal enerjisinin Mars'ın alt katmanlarında saptandığı belirtildi.
C) İnsanların ve diğer canlıların yaşamasını sağlayan kimyasal enerjisinin, oluşması için gerekli koşulların varlığını gözlemleyen ABD'deki Brown Üniversitesinden bilim insanları, Mars'ın canlı yaşamı için bir alternatif olabileceğini ifade etti.
D) Bilim insanları; Mars'ın yüzeyinin altında yaptıkları araştırmalarla insanların yaşaması için gereken koşulların Mars'ta da bulunduğunu, Dünya'dakine benzer mikrobiyal canlıların burada da yaşayabileceğini, Mars'tan gelen gök taşlarının da bunun kanıtı olduğunu söyledi.
E) ABD'deki Brown Üniversitesinden bilim insanları; Dünya'nın yüzeyinin altına ve Mars'ın yüzeyinin altına yönelik araştırmalarının sonucunda Mars'tan gelen göktaşlarının suyla düzenli biçimde temas ettirilerek mikrobiyal canlıların yaşama ortamlarının oluşmasını sağlayacak kimyasal enerjiyi üretti.

@tgdenemeleri

1. **Gazeteci:**

(I) ----

Yazar:

— Çok küçük yaşlardan beri kitapları çok seviyorum. Küçükken sevdiğim masal kitaplarını ezberler, okur gibi yaparmışım. Kendimi bildim bileli kütüphanemiz var, yaklaşık 4000 civarı kitabımız var. Ortaokulda da çok şiir ve hikâye yazardım. İlk romanım *Gölgedeki Işıklar*'ı 13 yaşında yazarken aslında ona da uzun bir hikâye olacak, diye başlamıştım. Sonradan roman oldu. Aslında yazar olmayı tahmin etmiyordum, kendiliğinden gelişti.

Gazeteci:

(II) ----

Yazar:

— Gerçek hayatla hayal gücünün iç içe geçtiği metinleri çok beğeniyorum. Gerçek ve fantezi arasındaki o ince çizgi kayboluyor, ben de kitaplarımda bu soru işaretini yaratmayı seviyorum. Özellikle sanat tarihinden yararlandığım için, okur ne kadarının gerçek olduğunu hep merak ediyor. Ben bu türde mesela Isabel Allende'yi çok seviyorum, Ahmet Hamdi'nin *Saatleri Ayarlama Enstitüsü*, güncel yazarlardan Robin Lafevers yine tarihten ilham alarak ilginç kurgular oluşturuyor.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) (I) Çocukken daha çok hangi tür kitapları okudunuz?
(II) Hangi yapıtlar insanın hayal gücünü geliştirir?

B) (I) Sizi yazarlığa hazırlayan süreç nasıl gelişti?
(II) Genel olarak hangi yazarları ve hangi metinleri seviyorsunuz?

C) (I) Evde kütüphane olması çocuğun dünyasını nasıl etkiler?
(II) Yapıtlarınızda anlattığınız olaylar gerçek hayattan mı alındı?

D) (I) Genellikle yapıtlarınızı hangi türde oluşturuyorsunuz?
(II) Türk ve yabancı yazarları birlikte okumanın insana katkısı nedir?

E) (I) Küçük yaşlarda okumanın yazar olmaya katkısı var mı?
(II) Gerçek hayatı anlatan metinler ve hayal ürünü metinler arasında tercihiniz nedir?

2. **Aşağıdaki parçalardan hangisi Konfüçyüs'ün** "Hangi işte olursa olsun başarı, önceden yapacağınız düşünsel hazırlığa ve planlamaya bağlıdır." **düşüncesine uzak düşmektedir?**

A) Cahit Sıtkı, *Otuz Beş Yaş* şiirinin son iki mısrasını ilham perilerinin elinden alıyor ve üstteki 33 mısrayı aramaya başlıyor ve her 35 yaşının her yılına bir dize düşecek şekilde 35 mısralık bir şiir tasarlıyor. Gece gündüz bu şiiri düşünüyor, sonunda yakın arkadaşı Ziya Osman Saba'ya soruyor: "Son iki mısra budur, her bir mısrası ömrümün bir yılına denk bu şiiri tamamlayayım mı?"

B) Nasıl yazacağını düşünmekten eli kaleme bir türlü gitmeyenlerden biri de Cemil Meriç'ti. Uzun uzun araştırmalar yapar, notlar alır, alıntıları kaydederdi. Bu dönemine denk gelenler, onu çok pimpirikli bulurlardı. Ama sonunda kocaman ve dolu dolu bir yazıyı bir çırpıda ortaya koyardı.

C) "Zaman kaybetmemek için harcanmış zaman, kaybedilmiş zaman değildir." ilkesine uygun yazdığı için ölümsüz romanlara imza atmıştır Tanpınar. Osmanlının son dönemlerini anlattığı romanlarında çatıyı oluşturmadan önce eski musikiyi, mimariyi ve sosyolojiyi derinlemesine araştırmış ve bunları, romanın atmosferine teslim etmiştir.

D) Peyami Safa'nın *Dokuzuncu Hariciye Koğuşu*'nu besleyen kaynak, yazarın acı dolu yaşamıdır. Edebiyatımızın otobiyografik roman denince akla gelen ilk eseri olan bu eser, yazarın biyolojik ve psikolojik acılarının, hastane koğuşlarında gerçekleşen içe doğru derinleşmelerin bir ürünüdür.

E) İstenen sonuçlara ulaşmanın kestirme yolu yoktur. Kısa sürede elde edildiği sanılan başarıların beyninde uzun süren bir tasarlama dönemi vardır yani kuluçka dönemi geçirmeden sağlıklı civcivler üretilemez. Burada Sun Tzu'nun şu sözünü hatırlamakta yarar var: "Zayıf ve güçlü noktaları görebilmek için yeterince düşünmüş ve tasarlamışsan sonucu garantilemişsindir."

@tgdenemeleri

3. Yazlar Uzayacak!

Çin Bilimler Akademisinin 2020 Küresel İklim Raporu'ndaki bilgiler ışığında yaptığı araştırmaya göre yüzyılın sonunda yani yaklaşık 80 yıl sonra yaz mevsimi yarım yıla yani altı aya kadar uzayabilir. Rapora göre iklim krizini yavaşlatmak için yeterince önlem alınmazsa küresel ısınma kontrolden çıkacak, sıcaklık ortalamaları ve buharlaşma artacak ve 2100 yılı civarında kış mevsimi yalnızca iki ay sürecek. Küresel ısınma evrilerek iklim krizine yol açacak. Bahar ve sonbahar birer aya düşecek veya tamamen ortadan kalkacak. Kıştan sonra doğrudan yaza geçilebilecek. Bütün bu senaryonun doğal sonucu olarak da tarımdan salgın hastalıklara kadar pek çok konuda önemli değişiklikler yaşanacak. Son altmış yılda yaz mevsimi süresinin dünya genelinde 17 gün arttığını belirten uzmanlar, bu gidişle yaz mevsiminin hiç bitmeyen bir mevsime dönüşebileceğine, bunun da çok trajik sonuçlara yol açabileceğine dikkat çekiyor.

Bu köşe yazısıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Kanıtlanamayacak varsayımlar üzerinden çıkarımlar yapılmaktadır.

B) Manşetteki haber cümlesinin kanıtlanmasına yaramayacak dayanaktan yoksun görüşler içermektedir.

C) Küresel ısınma ve iklim krizi konusunda çelişkili görüşler bulunduğu ileri sürülmektedir.

D) Başlıktaki haberle ilgili nesnel ve bilimsel verilere dayanılarak ortaya konan öngörüler dile getirilmektedir.

E) İstatistiki verilerin, kaçınılmaz sonucu kesin olarak ortaya koyduğunun yanılgı olduğu vurgulanmaktadır.

4. Dünyadaki zenginlik, makam, şöhret ve konfor unsurlarıyla ilgili çalışmalarımızda Mevlana'nın deniz feneri gibi yol gösterecek güzel bir sözünü hatırladım. Şöyle diyor hazret: İnsan, bir gemidir; dünya ise uçsuz bucaksız bir denizdir; gemi, denizi içine alırsa batar; dışında tutarsa yüzer.

Bu parçada Mevlana'dan aktarılan söz ile aşağıdakilerden hangisi anlamca <u>en yakındır</u>?

A) Dünyalığa sahip olmayla ait olma arasındaki dengeyi korumak gerekir.

B) Dünyanın fâniliğini bilmek, insanın yüreğine esenlik veren bir referans noktasıdır.

C) Dünyanın varlığına sevinmek de yokluğuna yerinmek de çok anlamlı değildir.

D) Dünyanın en muzaffer komutanı, dünyalığın peşinde koşmayandır.

E) Dünyasını dört başı mamur etmek isteyenlerin dünyadaki yaşam süresi buna yetmez.

5. İçimde kocaman bir boşluk açılmıştı çünkü bana hep iyi gelen, birlikte olmaktan hoşlandığım bir insan, çıkıp gitmişti hayatımdan. Kara kara bulutlar çökmüştü üstüme, tam da yaşamanın anlamsızlığı üzerine düşünürken ve kendi değerlerimi sorgulayıp dururken yan masadaki sevecen sesin karşısındaki gence bilgelik dolu öğütlerine kulak misafiri oldum:

- Bir işin varsa ve bunu çok iyi biçimde yapıyorsan itibarın vardır, bu herkese nasip olmaz.
- Başkalarına el açmayacak, ağız eğmeyecek kadar ekonomik gücün varsa onurlusundur.
- Dertlerini, iç dünyanı ve sırlarını paylaşabileceğin tek bir dostun varsa dahi yalnız değilsindir.
- Seni seven bir tek kişi varsa bile hayat yaşamaya değer, hayatı yaşanmaz kılan sevgisizlik durumudur.

Bu sözleri duyar duymaz kendime gelmiştim, kara bulutlar dağılmaya başlamıştı.

Bu parçaya göre yazarı kendine getiren öğütler arasında aşağıdakilerden hangisi <u>yoktur</u>?

A) Mesleğini icra ederken titiz ol.

B) Kendi yağınla kavrul.

C) Güvenilir dost edin.

D) Yaşama sevgiyle bağlan.

E) Daima iyimser ol.

6. I. Hepatik steatoz olarak adlandırılan karaciğer yağlanmasının tipik olarak karın çevresi geniş olan insanlarda görüldüğü ve zayıf insanlarda bu hastalığın asla görülmediği yönünde genelgeçer bir kabul bulunmaktadır.

II. Dünya çapında büyük artış gösteren karaciğer yağlanmasının dünyada %25, Türkiye'de ise %30'a vardığı fakat yapılan tetkiklerde yağlanma sorunu yaşayan %10'luk bir kesimin zayıf olduğu da saptanmıştır.

Yukarıda verilen II numaralı cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) I. cümlede ifade edilen konuyla ilgili kanıtlayıcı istatistikler verilmektedir.

B) I. cümlede anlatılan durumun sebep olduğu bir olumsuzluktan bahsedilmektedir.

C) I. cümledeki olgunun neden bazı kişilerde geçerli olmadığı açıklanmaktadır.

D) I. cümledeki olgunun bazı kişileri neden daha fazla etkilediği dile getirilmektedir.

E) I. cümledeki görüşün bütünüyle doğru olmadığı ortaya konmaktadır.

@tgdenemeleri

7. Kıyıdaki nirengi noktası Ala Köpek Dağı'ndan açık denize doğru düz bir rota tutturmuş olan Orhan Dede, bunları düşünüyordu. Ala Köpek Dağı'nın olağanüstü bir özelliği vardı. Denize açılanların söylediğine göre açık havalarda kayalık sahilden uzaklaştıkça yükselirdi göklere doğru. Sanki efendilerinin izinden ayrılmak istemeyen ala bir köpekti. Ufukta görünür dururdu hep.

Bu parçadaki altı çizili sözün anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yön tayin etmede merkez kabul edilen yer
B) Çok değer verilen, özel bir önemi bulunan nokta
C) Olağanüstü niteliklere sahip olduğu kabul edilen şey
D) Herkesin ilgi gösterip değer verdiği mekân
E) Birçok şeyle ilişkili özellikler taşıyan şey

8. **Gazeteci:** Ben, şiirin okura sezgi yoluyla bilgi verdiğine inanıyorum. Siz de "Akıl, bir şiiri anlamaya yetmez." diyorsunuz. Hâlâ böyle mi düşünüyorsunuz?

Şair: Evet, bir değişiklik olmadı.

Gazeteci: Sezginin okur üzerindeki etkisinden biraz bahseder misiniz?

Şair: Önce şunu söyleyeyim: Okur, tıpkı düzyazıda olduğu gibi şiiri de ilk okuduğu anda anlamak istiyor. Hâlbuki şiir, sağlam duvarlarla örülmüş, pencerelerinden zerre ışık sızmayan bir ev gibidir. Okur, oraya hemen dalıyor; bir şeyler görebilmesi için gözünün karanlığa alışması gerekiyor. Bu ise epeyce bir zaman istiyor. Ha bir de bu göz dediğimiz şey, aklın gözü değil kalbin gözü.

Aşağıdaki yargılardan hangisinin bu diyalogdaki şairin sanat anlayışıyla örtüştüğü söylenebilir?

A) Şiir; anlaşılması için çaba gerektirmeyen, işlediği duyguyu okuyucusuna açık seçik sunan bir etkinliktir.
B) Şiir, okuyup anladığımız bir şey değil süreç içinde uyumlandığımız ve hissettiğimiz bir şeydir.
C) Şiirin amacı, okurunun duygularını önüne sererek onun şiirde kendini bulmasını sağlamaktır.
D) Şiirin işlevi; şairin içinden geçen anlaşılabilir duyguları okura aktarmak, onda bir ruh hâli yaratmaktır.
E) Bir eserin sanatsal niteliğe sahip olabilmesi, onun vermek istediği mesajı aktarabilmesinde saklıdır.

9.
- Tüketiciler; küresel ısınma, iklim, su ve çevre krizi konularında farkındalık kazandılar; dolayısıyla sadece ürünlerin markalarına bakarak değil çevreye saygılı olup olmamasına göre ürün tercih ediyorlar.
- Gelirin ve alım gücünün gerilemesiyle birlikte tüketicilerin tercih kriterleri de değişti, artık bir markanın çok satması için çok indirim yapması gerekiyor.

Bu iki parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Aynı konunun farklı yönleriyle ilgili ayrıntılara yer vermektedirler.
B) Farklı düşüncelerin ortak yanlarının bulunabileceğini göstermektedirler.
C) Tüketici tercihlerinin koşullara bağlı olmadığını kanıtlamaktadırlar.
D) Aynı konuda birbiriyle zıt düşüncelerin bulunabileceğine vurgu yapmaktadırlar.
E) Aynı sebeplerin ve aynı koşulların daima aynı sonucu doğurduğunu vurgulamaktadırlar.

10. Şiir, okuyucunun aynasında ışıl ışıl gülümsemek için şairini uzun uzun, için için ağlatır. Şiir derken gerçek şiirden, yaşanmış duygulardan, yontulmuş sözcüklerden oluşmuş ve okuyucuyu sarsacak kadar etkili ve hayran bırakacak kadar estetik sözler manzumesinden bahsediyorum. Benim de varmış birkaç tane böyle şiirim, öyle diyorlar. O şiirlere bakıyorum, onları yazarken bana yaşattıklarını hatırlıyorum. Öyle bir duygu sarmalının içine girmişim ki o şiirleri bitirene kadar ruhum cenderede sıkışmış, kalbimin attığını unutmuşum, bıçak soksan duymayacak hâle gelmişim; canım terlemiş, gözüm nemli bir toprağa dönmüş. Yaz-yırt, yaz-yırt; günler geçip geçip gitmiş. İşim aksamış, sorumluluklarımı unutmuşum, hapsolmuşum dizelere. Sonra yazmayacağım bir daha demişim, çekemem bu işkenceyi demişim. Ne var ki içim dolmuş, yaram patlamış, yüce dağları duman kaplamış ve mecburen elim kaleme, dilim şiire uzanmış; bir suçlu gibi tetik düşürmüşüm dizelere ve uçmuş şiir kuşları yeniden.

Bu parçada konuşan şairin şiirle ilgili vurguladığı düşünceyle

I. Yazmadan yaşayamayanların yazdığı şiirler, gerçek şiirlerdir.
II. Bir ilhamla gelip olduğu gibi dizelere dökülen sözlerden başkası şiir katına çıkamaz.
III. Şiirin çilesini çekmeyen, dili damıtmayan, iyiyle yetinmeyen şaire gerçek şair denemez.

yargılarından hangileri örtüşür?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

@tgdenemeleri

1. Danimarka Teknik Üniversitesinden uzmanlar, çok geniş bir --I-- kullanarak "life2vec" adı verilen yapay zekâya sahip bir bilgisayar programı --II--. Yapay zekâ sohbet robotu ChatGPT gibi çalışan "life2vec"e 2008-2016 yıllarını --III-- veriler yüklendi. Bunlar üzerinden yapılan algoritmik hesaplamalar sonucunda erkeklerin kadınlardan daha erken ölme riskine sahip olduğu saptandı.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

	I	II	III
A)	veri havuzu	geliştirdi	kapsayan
B)	araştırma yöntemi	icat etti	içeren
C)	iletişim ağı	oluşturdu	irdeleyen
D)	bilgi yelpazesi	hazırladı	baz alan
E)	ekipman	keşfetti	içine alan

2. Trabzon'un Akçaabat ilçesi ile özdeşleşen ve Karadeniz'in halk dansları arasında yaygın olan önemli folklor unsurlarından Akçaabat horonunun "kültürel miras" olarak koruma altına alınması çalışmalarında çok önemli bir gelişme yaşandı. Akçaabat Belediyesinin 2016 yılında Akçaabat horonunun, UNESCO İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsili Listesi'ne alınması için yaptığı başvuru olumlu sonuçlandı. Listeye alınan Akçaabat horonundaki figürler, çok ---- hareketlerdir. Bunların yüzyıllara dayanan, zor ama göz okşayıcı hareketler olduğunu, müzikle uyumunun mükemmelliğini ve yayla şenliklerinde, düğünlerde, asker uğurlamalarında coşkunun ortak paylaşımı için çok yaygın kullanıldığını dikkate alan UNESCO üyeleri, horonu listeye aldı. Bu sayede horon, ---- gelecek kuşaklara aktarılabilecek.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) yaygın - devamlı
B) otantik - orijinal biçimini kaybetmeden
C) zor yapılan - müzikle birleştirilerek
D) modern - modernize edilerek
E) fazla enerji isteyen - bölgenin dışında da yaygınlaştırılarak

3. **Aşağıdaki parçalardan hangisi** "Biyografik romanlarda gerçek kişilerin ruhsal ve fiziksel özellikleri, duyguları, düşünceleri, davranışları, alışkanlıkları, tavır alışları, tepkileri, hayata bakışları, dünya görüşleri, giyinişleri başta olmak üzere pek çok değişik özellikleri ayrıntılı olarak verilir." **düşüncesine uzak düşmektedir?**

A) Ayşe Kulin, *Adı: Aylin* adlı eserinde kuzeni olarak yakından tanıdığı Aylin'in ölümüyle başlattığı romanı geriye dönüş tekniğine uygun olarak kurgular. Yazar, Aylin'in çocukluğu, yurt içi ve yurt dışındaki öğrenim süreci, evlilikleri, meslek hayatı, başarıları, doktor sıfatıyla Amerikan ordusuna katılarak Körfez Savaşı'nda ruh sağlığı bozulan hasta askerleri tedavi etmesi, albay rütbesindeyken ordudan ayrılması gibi kesitleri kaleme alır.

B) Fatma Karabıyık Barbarosoğlu, *Fatma Aliye Uzak Ülke* adlı eserinde babasının isteği üzerine Sultan Abdulhamit'in kolağası Faik Bey'le on altı yaşında evlenen, çevirilerle başladığı yazma serüvenini roman ve makalelerle sürdüren, son yıllarını rahibeliği seçen kızını aramakla geçiren, bir kesimin feminist diğer kesimin muhafazakâr kabul ettiği ilk kadın romancı Fatma Aliye'yi kaleme alır.

C) Nermin Bezmen'in *Kurt Seyt ve Shura* adlı eserinde Kurt Seyt, Mirza Eminof'un oğlu olarak dünyaya gelir. Çar Nikola'nun muhafız alayında genç bir üsteğmen olarak Bolşeviklerin ölüm listesine girer. Bolşeviklerden kaçarken yanında getirdiği bir taka dolusu silahı Mustafa Kemal'in Kuvayımilliye'sine teslim eder. Eşi Shura'nın savaş, ihtilal ve vatan hasreti içinde Seyit'le zorlu bir maceraya katılmasını kaleme alır.

D) Beşir Ayvazoğlu, *Bozgunda Fetih Rüyası* adlı eserinde Yahya Kemal Beyatlı'nın hayatının 1912-1922 yılları arasındaki dönemini anlatır. Bir şair, öncü ve kurucu isim olarak dönemin edebiyat anlayışını şekillendiren Yahya Kemal'in portresini çizer. Dost ve arkadaş çevresi, öğrencileri, edebiyat dünyasındaki etkileriyle Yahya Kemal'i kaleme alır.

E) Sadri Ertem, *Çıkrıklar* adlı eserinde önemli bir konuya değinmiştir. Bir yandan Avrupa'dan ucuz malların gelişi, öte yandan endüstride başlayan gelişme nedeniyle çıkrıkların, dokuma tezgâhlarının durmasının yarattığı işsizlik sonucu köyden kente başlayan göçü kaleme alır.

@tgdenemeleri

4. Bozkır geceleri çok güzel olur. Önce mutlu bir sessizlik çöker ortalığa. Yerin ve göğün sonsuzluğu sanki bu sessizliği daha da artırır. Yumuşak hava, ot kokularıyla dolar. Sayısız yıldızlarla donanmış gökyüzü ile gözümüz arasında en ufak bir sis, bir bulut, bir buhar gölgesi bile yoktur. Hiçbir yıldız kaçırmaz bu daveti, ay da büyülü bir biçimde aydınlatır bozkırı. Mutlak ve gizemli bir duruluk içindeki bu görüntü pek görkemlidir. Günlük sıkıntılardan biraz kurtulduğu o nadir anlarda insan düşüncesi bu muazzam görüntüye, bu muazzam etkiye kaptırır kendini ve düşünür. Ama bu zamanlar çok kısadır.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Yazının amacı, okuyucuya izlenim kazandırarak betimleme yapmaktır.

B) Doğadaki varlığa insanın özelliği aktarılarak kişileştirme yapılmıştır.

C) Doğanın insanı etkisine alan güzelliğinin insanı sıkıntılardan kurtarıp kendine getirdiği konusunda açıklama yapılmıştır.

D) Sözsel ve sessel yinelemelerden yararlanılarak ahenkli ve akıcı bir anlatım sağlanmıştır.

E) Yansımadan doğmuş sözcüklere yer verilerek doğadaki varlıklar, doğal biçimde verilmiştir.

5. I. Orhan Okay "Tercüme yalnızca edebî bir faaliyet değildir; kültürler ve medeniyetler arası iletişim sağlamanın dolayısıyla da her alandaki Rönesans hareketlerinin ve bunların sonucunda ortaya çıkacak olan kültür ve medeniyet değişiminin alt yapısını oluşturan önemli bir sosyolojik faaliyettir." diyor.

II. Doğu kültüründen Batı kültürüne yüzünü dönmek isteyen Tanzimat aydınlarının özellikle de Şinasi'nin La Fontaine'den, Yusuf Kâmil Paşa'nın Fenelon'dan, Ahmet Vefik Paşa'nın Moliere'den yaptığı çeviriler; Batı'nın kültür ve medeniyetinin toplum tarafından benimsenmesinde önemli roller üstlenmiştir.

Yukarıdaki II numaralı cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) I. cümlede aktarılan düşünceyi geçersiz kılan örneklerden söz edilmektedir.

B) I. cümlede doğrudan anlatım yoluyla aktarılan düşünce kanıtlayıcı örneklerle desteklenmektedir.

C) I. cümlede düşüncesi yansıtılan yazarın düşüncelerinin doğruluğunun kanıtlanmasında yanlış yol izlendiğine değinilmektedir.

D) I. cümlede tanık sözüyle belirtilen görüşe neden karşı çıkıldığına tarihsel gerekçeler gösterilmektedir.

E) I. cümlede değinilen görüşün her zaman geçerli olmadığının bilimsel olarak kanıtlandığı vurgulanmaktadır.

6. Can Yücel'in muhalif duruşu, meseleyi gören bakışıyla ilgilidir yani onu, sosyal dönüşümün hırpaladığı insanın sorunlarına farkındalık içinde bakan bir sanatçı tarzının doğurduğu bir olgudur. Ekleme, toplama değil bir kendiliğindenlik içerir; işte bu durum onun muhalifliğini Ece Ayhan'ın muhalifliğinden daha sahici kılar. Türkiye'nin ana sorununun kültürel kriz olduğunu iyi bilen bir aydındır o. Ama sivri dili, hiç de aydınlara mahsus değildir hatta en derin sosyolojik tahlilleri, sokak jargonuyla ifade etmesi de onun sahiciliğine güç veren bir unsur olarak algılanmalıdır diye düşünürüm.

Bu parçadaki altı çizili sözle

I. İtirazlarında bir doğallık bulunması
II. Kültürel konularda donanımlı olması
III. Sorunlara sorunların muhataplarının bakış açısıyla bakması

Can Yücel'in hangi durumlarına gönderme yapılmıştır?

A) Yalnız I B) I ve II C) I, II ve III
D) I ve III E) Yalnız II

7. Güneybatı Fransa'daki Lac de Montebl Gölü'nün kapasitesinin yüzde 80'den fazlası boş. Gölün kıyısındaki yerel yelken kulübünün tekneleri, suyu kurumuş kahverengi kıyıda karaya oturmuş durumda. Kuzey İtalya'da turistler, su seviyesinin ortalamanın 70 cm altında olduğu Garda Gölü kıyısında normalde sadece tekneyle ulaşılabilen küçük adaya son zamanlarda yürüyerek gidebiliyor. Bu kış, Alplere normalden yüzde 63 daha az kar yağdı. Almanya'da Ren Nehri'ndeki sığ sular yüzünden tam yüklenemeyen mavnalar (yakın kıyılara ya da limanın uzağına demirlemiş gemilere yük götürüp getiren güvertesiz, büyük tekne) Orta Avrupa'ya giden gemileri yarı kapasiteyle çalışmaya mecbur bırakıyor. Üç yıldır su sıkıntısı çeken Katalonya ve Barselona, parklarını sulamayı durdurdu.

Bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Küresel ısınmanın bir bölgeyi neden diğerlerinden fazla etkilediğine açıklık getirmektedir.

B) Kuraklık tehlikesine karşı yeterli önlemin alınmadığını örnekler üzerinden kanıtlamaktadır.

C) Sayıp dökmelere başvurularak su krizinin yol açtığı sorunlara ve ulaştığı boyutlara dikkat çekilmektedir.

D) Bütün dünyayı tehdit eden güncel bir soruna karşı küresel çapta bir iş birliğinin gerekli olduğu anlatılmaktadır.

E) Sayısal verilerin ve örneklerin bir gerçeği farklı algılatmak amacıyla çarpıtıldığına vurgu yapılmaktadır.

@tgdenemeleri

8. Gökhan Arslan'ın şiiri, "Şiir neredeydi uzun zamandır?" diyenlere her zaman sağlam bir yanıttır. Galiba onu görmezden gelenler ya da görmeyenler soruyorlardı bu soruyu. Ve galiba sorunun şiddeti arttıkça şiirin şiddeti yani şiirlik kalitesi de artmış. Dolayısıyla bu son kitap yani *Tebeşir Bahçesi*, en sert yanıt olmuş. Eline sağlık diyelim ki bundan, yanıtın tokat gibi olduğu da anlaşılsın. Gökhan Arslan şiiri, dolu değil sadece, yüklü bir şiir. Yazarken dolu; ima ettirirken, işaret ederken, çağrıştırırken ve hissettirirken yüklü. Belki de bundan sözcükleri hep tütüyor, dumanı ise göze kaçmakla kalmıyor; akılda, günde sürüyor.

Bu parçada altı çizili söz ile gönderme yapılan durum aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sözü edilen şairin başka şairlerin yanlışlarını korkusuzca ifade etmesi

B) Nitelikli şiirin yazılmadığını düşünenleri haksız çıkaracak değerli şiirler ortaya konması

C) Farklı bakış açılarının klasik şiir anlayışını sarsabileceğinin kanıtlanması

D) Az söyleyip çok anlatan bir şairin çok söyleyip az anlatan şairden üstün olduğunun gösterilmesi

E) Şairlerin şiirin ne olduğuna yönelik yorumlarının anlamsızlığına yönelik saptama yapılması

9. (I) Van'ın Gürpınar ilçesinde kartal yuvası görünümündeki Hoşap Kalesi, çevresindeki metruk yapılardan arındırılarak eski ihtişamına kavuşturulacak. (II) Gürpınar Belediyesi, Van-Hakkâri kara yolu üzerinde bulunan ve Osmanlı Dönemi'nde sarp kayalıklara inşa edilen Hoşap Kalesi'nin tarihî dokusunu korumak ve ihtişamını ön plana çıkarmak için *Ayağa Kalk Hoşap* adlı bir proje hazırladı. (III) Kültür ve Turizm Bakanlığınca kabul edilerek gerekli yenileme izinlerinin verildiği projenin birinci etap çalışmaları kapsamında, 35 bin metrekarelik alanda kalenin tarihî dokusuna uygun rekreasyon ve peyzaj çalışması yürütülecek. (IV) Gürpınar Belediye Başkanlığının yaptığı açıklamaya göre Hoşap Kalesi, bu bölgenin en önemli tarihî değerlerinden biridir. (V) Geçmişi itibarıyla Urartulara kadar uzanan, Osmanlı Devleti'ne tabi Mahmudi beylerinin yaptırdığı restorasyonlu hâliyle günümüze gelen kale; Van'a 60, Gürpınar'a 40 km mesafede, Hoşap Suyu'nun kuzeybatısındadır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümlede, sözü edilen kalenin görüntüsüyle ilgili bir benzetmeye yer verilmiştir.

B) II. cümlede, kalenin yapıldığı mekâna ve zamana yönelik ayrıntılara yer verilmiştir.

C) III. cümlede, kaleyle ilgili projenin kapsamının kaleyi restore etmekle sınırlı olmadığı belirtilmiştir.

D) IV. cümlede, resmî bir kanaldan verilen bilgiye dayanılarak kalenin tarihî değerine değinilmiştir.

E) V. cümlede, kaleyi Osmanlı Devleti'nin aslına uygun biçimde onardığı vurgulanmıştır.

10. I. Bozkırın ortasında kar yığınları arasında gömülüp kalan küçük Boranlı İstasyonu'nu fark etmek, kondüktörler için hiç de kolay bir iş değildi. Donmuş Sarı Özek ovalarında, o şubat gecelerinde, rüzgâr aralıksız esiyor; karları savuruyor, boz sisleri kovalıyordu. Trenler de bunların arasında kendilerine güçlükle yol açarak giriyor çıkıyor, giriyor çıkıyordu. Korkulu bir rüyada olduğu gibi koyu karanlık burgaçlara gömülerek, bürünerek geçiyordu bu gece trenleri.

II. ----

I numaralı parçanın sonuna aşağıdaki parçalardan hangisi II numaralı parça olarak getirilirse ilk parçada yapılan betimlemenin anlatıcı üzerinde bıraktığı izlenimler ve anlatıcının onu algılama şekli yansıtılmış olur?

A) Bu uçsuz bucaksız bozkırın ortasında yitip gitmiş o küçük istasyonda barakalardan birinin penceresindeki ışık, sabaha kadar hiç sönmezdi.

B) Pencerenin arkasında loş aydınlıkta gözüne hiç uyku girmeyen, savaşa giden kocasını beklemekten yorgun düşen bir kadın vardı.

C) Sanki dünya, o ilk yaratılıştaki kaostan yeniden doğup çıkıyordu ortaya ve bozkırlar, karanlıklarla aydınlıkların korkunç savaşından doğmuş bir sis okyanusuna benziyordu.

D) Kocasını bekleyen Zarife, Abutalip Kuttubeyev'in iki küçük şirin hediyesi olan, iki soluk tenli yavruyu seyrediyordu.

E) Vagonlar büyük bir gıcırtıyla durur durmaz fırlayıp koşmak için sabırsızlanan iki küçük oğul, uyandıkları an başlarını pencereye uzatıyorlar; istasyona bakıyorlardı.

@tgdenemeleri

1. Sınıf ortamında gerçekleşecek olan "Şehirde mi yaşamak yoksa köyde mi yaşamak?" konulu münazara etkinliğinde görev alacak öğrenciden savunduğu konuyla ilgili bir parça yazması istenince öğrenci şu cümleleri yazar:

"Tabii ki köyde yaşamak. Kırsal bölgelerdeki hava kalitesi; bol yeşillik ve daha az kirlilik gibi faktörlerin etkisiyle kentsel alanlarınkinden çok daha yüksektir. Bu da daha iyi nefes alma, daha az alerji ve daha az hastalık riski anlamına gelir. Kısacası hem gerçek hem de mecazi anlamda nefes almak için insanlar köyü tercih etmeli."

Öğrenciye verilen tavsiye: "----"

Öğretmenin tavsiyesinden sonra öğrenci cümlelerini aşağıdaki gibi değiştirir:

"Tabii ki köyde yaşamak. Hava kalitesinin yüksek oluşu ve bu sayede çeşitli hastalıkların azalması, insanların yönünü şehirlerden köylere çevirdi. TÜİK'e göre İstanbul'un nüfusu, insanların köylerine dönmeleriyle 2020 yılında 56 bin 815 kişi azalarak 15 milyon 462 bin 452'ye düştü. Bu da insanların kaliteli nefes almak için köyü daha fazla tercih ettiklerini gösteriyor."

Bu parçadan hareketle öğrenciye verilen tavsiye aşağıdakilerin hangisi olabilir?

A) Tartışmada galip gelmek istiyorsan alanında uzman kişilerin görüşlerini kendine dayanak yapmalısın.

B) Münazaranın sonucuna tesir etmek için insanların duygularını hedef alan cümleler kurmalısın.

C) Düşüncelerinin haklılığını ortaya koymak için karşındakileri kendine inandıracak veriler ortaya koymalısın.

D) Düşünceni geçerli kılmak için savunduğun görüşe dair sebepleri açık bir şekilde sıralamalısın.

E) Kendini ifade ederken üslubunu güçlü kılmak için deyimlere ve atasözlerine yer vermelisin.

2. Köleliği destekliyor muyuz?

Cevabınızın "Hayır!" şeklinde olduğunu bu yazıyı yazarken işitir gibi oluyorum. Peki satın aldığınız X marka kahve ya da Y marka tişörtle köleliği beslediğinizi biliyor musunuz? Bilseniz ne yapardınız? Evet, artık hakikaten uyanmak gerekiyor. Yaptığımız seçimlerle, cebimizden çıkarıp verdiğimiz paralarla aslında bir sistemi onaylıyoruz. Ya o tişörtü yapan Bangladeş'te günde 10 kuruşa çalışan bir çocuk işçiyse? Ya da giydiğiniz kazağın o yumuşacık yünlerinin karşılığında bir koyun yara bere içinde can çekişiyorsa? Bunları gözünüzle görseniz yine aynı kazağı ya da tişörtü alır mıydınız? Bence almazdınız. Bunu yapmayan başka bir markayı tercih ederdiniz. Zaten sorun da burada. Mevcut düzende aldığımız şeyi üreteni görmüyoruz. Hangi şartlarda onu üretiyor, bilmiyoruz. O ürünü bize sağlayan hayvanın ödediği bedeli, çocuk işçinin çağdaş köleliğini fark etmiyoruz.

Bu köşe yazısıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Konunun özü verilmek yerine konuyla doğrudan ilgisi olmayan örnekler verilmiştir.

B) Kendi içinde birtakım tutarsızlıklar ve yanlılıklar bulunmaktadır.

C) Sorular ve varsayımlarla güncelliğini yitirmiş bir konunun tekrar güncellik kazanmasının tehlikelerine dikkat çekilmektedir.

D) İnsanların tüketimle ilgili tercihleriyle başlıktaki soruya olumlu yanıt vermelerine sebep olacak sonuçlara kapı araladıkları vurgulanmaktadır.

E) İnsanların parçası oldukları tüketim endüstrisinin gayriinsani davranışları beslediğinin farkına varmaya başladıkları belirtilmektedir.

@tgdenemeleri

3 – 4. soruları aşağıdaki parçalara göre cevaplayınız.

I. Duyguların gelmesine kimse engel olamaz ve onları yok etme mücadelesine girilirse asla kazanılamayacak bir savaşın içine girilmiş olur. Bu durumda insanın başına korktuğu şey gelmiş ve o insan, duygu tuzaklarına kapılmış olur. İnsan o korkudan kurtulmaya çalıştıkça korku da artar, sinirlilik de mutsuzluk da. Asıl sorun korku değil onun yönetilmesi sorunudur. Korkuya değil, korkunun getirdiği bilgiye odaklanılmalıdır.

II. Etrafınızda asansör korkusu olan birisi varsa onun durumunu gözlemlemiş ya da fark etmişsinizdir. Korkuyu her hissettiğinde korkudan kurtulmaya çalışır, kaçar-kaçınır ve bunları yaptıkça korkusu devam eder veya daha da artar. Devam ettikçe veya arttıkça korku; kaçma-kaçınma çemberine alınır, içinden çıkılmaz bir girdap, bir kısır döngü hâline gelir, pekişir veya artarak hastalık düzeyine çıkar.

Çıkarım: ----

3. Bu iki parçanın anlam ilişkisi göz önüne alındığında aşağıdakilerden hangisi <u>en</u> uygun çıkarım cümlesi olur?

A) Demek ki hiç kimse doğuştan cesur ya da korkak değildir, bunları herkes çevreden öğrenmektedir.

B) Öyleyse duygularını yönetebilenler, cesur ve başarılı kişilerdir.

C) Bu açıdan bakılacak olursa korku duygusundan kaçmak yerine onunla yüzleşmek ve onun sarmalından kurtulmak gerekiyor, diyebiliriz.

D) Bundan şu sonuca varabiliriz: Korkularımız olmasa kendimizi korumak ve hayatta kalmak konusunda çok savunmasız kalırız.

E) Yani korku da yenilebilir bir duygudur; onun bastırılması, yok edilmesi için onun yaşanabileceği çatışma ortamlarından uzak durmak gerekir.

4. Yandaki II numaralı parça için hangisi söylenebilir?

A) I numaralı parçada yapılan saptamanın doğruluğunu pekiştiren örnek niteliği taşımaktadır.

B) I numaralı parçada yapılan saptamanın yalnızca bazı durumları kapsadığı vurgulanmaktadır.

C) I numaralı parçada dile getirilen görüşün geçerli olmadığı alanlara dikkat çekilmektedir.

D) I numaralı parçada varılan sonucun ortaya çıkmasındaki etkenler dile getirilmektedir.

E) I numaralı parçada ileri sürülen çözümün nasıl gerçekleştirilebileceği açıklanmaktadır.

5. Birçok ülkede verimliliği artıran yapay zekâ destekli tarımsal üretim, Türkiye'de, Pamukkale ve Çukurova Üniversitelerinin iş birliği ile belli havzalarda uygulamaya geçirilecek. Daha mutlu bir Türkiye için atılan dev bir adımdan söz ediyoruz. Yapay zekâyı daha etkin ve daha verimli kullandıkça tarımla ya da tarımın yol açtığı sorunlarla ilgili çözüm üretmek de kolaylaşacak. Bu uygulama yaygınlaşırsa tarımda bir rönesans ortaya çıkacak. Çiftçinin, köylünün, üreticinin geliri yükselecek ve doğal olarak verimlilik artacak. Bu proje ile büyük kriz sinyalleri veren su kaynakları ve su kullanımı konusunda ciddi bir tasarruf yapılacak. Bunu sağlamak için ise elbette bu amaçlara hizmet eden doğru ürünler seçilecek, onlar ekilip biçilecek.

Bu parçaya göre "yapay zekâ destekli tarımsal üretim"**in <u>en</u> doğru tanımı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Tarımsal çeşitliliği artıran, israfı önleyen ve atıl durumdaki arazileri tarıma kazandıran planlı, bilimsel bir tarım modelidir.

B) Daha az suyla daha verimli ve daha kazançlı tarımsal faaliyetin gerçekleştirilmesini sağlamak amacıyla ürün seçimini ve üretim tekniklerini planlayan bilimsel destekli tarımdır.

C) Verimi düşen bazı ovaların verimli hâle gelmesini sağlamak için hangi ürünün ne oranda yetiştirilmesinin maliyeti düşürüp rekolteyi artıracağını teknolojik araçlarla saptamaya ve uygulamaya dayanan tarım modelidir.

D) Teknoloji yardımıyla çiftçilerin üretim hatalarını gidermeyi ve ürünlerin birim maliyetlerini azaltmayı amaçlayan teknik bir tarım faaliyetidir.

E) Uluslararası rekabette ülkemizin ürünlerinin pazarlama sorunlarını gidermek kaliteli ve verimli üretimin yapılmasını sağlamak amacıyla yapılan planlı tarımsal etkinlikler bütünüdür.

@tgdenemeleri

6.

- Adını 1944 yapımı *Işıklar Sönerken (Gaslight)* filminden alan ve psikolojik bir manipülasyon ve taciz yöntemi olan "gaslighting"; bireyi kendi hafızası, algısı ve akıl sağlığı konusunda sorgulayıp irdelemeye iten hatta en iyi olduğu konularda bile öz güven yitimine uğratan birtakım davranış kalıplarını içerir ancak bu manipülasyona maruz kalındığı çoğunlukla hiç fark edilmemektedir yani ışığınızı kimin söndürdüğünü ve nasıl söndürdüğünü fark etmeniz bazen çok zor olmaktadır.
- Çok iyi hatırladığınız bir konuda karşı taraf her seferinde sizi yalanlıyor ve bunun bir kuruntu olduğunu söylüyorsa, kişiliğinize yönelik suçlamalar ve hakaretler eden biri siz itiraz edince ben senin iyiliğin için söylüyorum diyorsa, en iyi olduğunuz konuda bile yeteneğinizi küçümseyen biri varsa, aileniz ve yakınlarınızla ilgili anlattığınız olumsuz yaşantıları gergin anlarda sürekli hatırlatan biri varsa ve bu kişi senin geçimsiz biri olduğunu sık sık tekrarlıyorsa, başarılı olduğunuz işlerle ve mutlu olduğunuz sosyal ilişkilerle ilgili durmaksızın eleştiri yapıyorsa gaslighting manipülasyonuna maruz kalıyorsundur.

Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Birbiriyle çelişen düşüncelerin ve iddiaların aslında aynı sonuca yol açtığını göstermektedir.

B) İki ayrı konuya ilişkin ortak bir görüş olduğunu vurgulamaktadırlar.

C) Aynı olgunun farklı yönleriyle ilgili saptamaları ve değerlendirmeleri yansıtmaktadırlar.

D) Farklı farklı örneklerle iki ayrı konunun benzer yanlarını ortaya koymaktadırlar.

E) Olumsuz bir durumdan kurtulmanın yollarını gösteren öneriler içermektedirler.

7.

I. Odasından çıkmak zor geliyordu; kimseyle görüşmek, kimseye hesap vermek, kimse tarafından teselli edilmek istemiyordu. Üzerindeki ölü toprağını nasıl silkinip atacaktı? Uzun zaman sonra pencereden bahçeye baktı. Kuşlar, daldan dala uçuyor, birbirleriyle şakalaşıyordu.

II. Kalktı, giyindi, son kez dosyayı kontrol etti; arabaya bindiğinde heyecanlıydı. Ya projem reddedilirse, ya bir acemilik yaptıysam rezil olurum, diye geçirdi içinden. Arabanın radyosunu açtı, dağılsın kafamdaki sis, trafiğe yoğunlaşayım diyordu. Olmadı. Sis büyüdü, düşüncelerinin üzerine bir örtü gibi yayıldı.

III. Gündemin ağırlığı çökmüştü yüreğine. Her şeyde bir hüzün vardı. Sofrada, çayda, çorbada hüzün. Gökyüzü günlerdir kasvetli bulutlarla kaplıydı. Sahile çıktı. İnsanlar yürüyordu. O da yürümeye başladı. Gittikçe tempoyu artırıyordu. Terlemeye başladı. Yalın ayak yürümek ona iyi gelmişti. Ayaklarının bastığı yere ve tempoya odaklanmıştı. Yürümek, şimdi en önemli işti; terledi, terledi, terledi. Terle birlikte çıkıp gitti negatif enerji.

IV. Okudum, gezdim, anılar biriktirdim. Yazdım. İyi ki de biriktirmişim, iyi ki de yazmışım. İsterse kimse okumasın yazdığımı, ben okurum onları yaşlanınca. Hafızamı tazeler, yaşamışım diye sevinirim. Yaşayamayacağım bir daha diye üzülmem. Benim de bir hikâyem var diye sevinirim.

V. Köyün ücra bir mahallesinde yaşıyordu. Okul, 6 km uzakta; yokluk sıfır km mesafedeydi. İki inek, bir dana, bir buzağı; iki tavuk, yedi civciv, 3-5 dönüm kıraç tarla… Yokluk uzadıkça uzuyordu. Okul yolu 2 km dik yokuş, sonra çoban köpekleriyle mücadeleli düz yol. "Olsun!" diyordu. "Yılmayacağım, yenilmeyeceğim." O, öyle dedikçe ve mücadele ettikçe annesinin içinde bir umut ateşi yanmaya başlıyordu.

Numaralanmış parçalardan hangisinde kahramanın durumu "Eyleme ne kadar yoğunlaşırsanız diğer şeylerden o kadar uzaklaşırsınız." düşüncesine örnek oluşturur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

@tgdenemeleri

8. **Aşağıdaki parçalardan hangisi** "Eserlerinizdeki karakterlerin kimliklerinin ve düşüncelerinin okuyucuya yansıtılmasında onların hafızalarından kopup gelen parçaların anlatıya yerleştirilmesinin ne derece önemi olduğunu düşünüyorsunuz?" **sorusuna cevap vermektedir?**

A) Yazarın karakter tahlilinin tadını alınca sıkıntılarımın ayan beyan ortada olmasından hafif huysuzlandım ama "Yazar, derdini yazar." diyen bir deyiş aklıma gelince tekrar yatıştım. Kafa kurcalayan, dikkat çeken, dilde büyüyen ne ise kalemden akan da o oluyor ister istemez.

B) Öykünün günümüzde okurun heyecanla beklediği, yazarın da geniş kitlelere ulaşabileceği bir tür olduğunu düşünmüyorum. Daha evveli için ahkâm kesemeyeceğim ama 21. yüzyılda okumayı ciddiye alınan bir iş olarak görmüyoruz.

C) Yazdıklarımda kahramanlarımın birer canlı olarak var olduğunu düşünüyorum. Onların hissettiklerinin parçaya yansıması okurken de yazarken de bana keyif veriyor. Bu yöntem, yazıyı durağanlıktan ve sıradanlıktan kurtarıyor. Geri dönüşler ve kahramanın düşüncelerinde yolculuklar, kanımca yazıya dinamizm katan unsurlar.

D) Sistematik ve aynı yoğunlukta bir tarih ya da mitoloji okuması yaptığımı iddia edemem. Dönemler şeklinde gelen heyecanlı ataklarım vardır. Örneğin *Herodot* Tarihi'ni elimden düşüremediğim dönemde anlatısından, yazdığı fantastik dünyalardan öyle hoşlanmıştım ki en sonunda bir pasajını çok vurucu bulup üzerine öykü yazmaya giriştim.

E) Gözümü kapatıp etkilendiğim öykücüleri düşünecek olursam Sartre, Poe, Cortazar, Yusuf Atılgan, Oğuz Atay ve Sait Faik aklıma ilk geliverenler. Sait Faik'i çok geç bulduğumu söylemeliyim. Pek akla yatkın bir kronoloji değil aslında bu ama artık çok hayıflanıyor da değilim. İyi ki geç bulmuşum zira kıymetini çok daha iyi biliyorum.

9 – 10. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bize Batı'dan geldiği zannedilen "karavan" sözcüğü, aslında "kervan" sözcüğünün mutasyona uğrayıp bize geri gelmiş hâlidir. (I) "Kervan" sözcüğünün aslı ise Farsça "kâr-bân / işi idare eden" sözcüğüdür ve dilimizin özbeöz kendi malı olmuş olan "kervan"a nasıl, ne zaman dönüştüğü bilinmemektedir. (II) Bilinen en eski kervan yoluna gelince bu konunun da tartışmalı olduğunu ama coğrafyamızdaki en eski ticari kervan yolunun Kayseri ile Kuzey Irak'taki Asur şehri arasındaki yol olduğunu biliyoruz. (III) Medeniyet tarihinin en "mobil" milletlerinden olan Türklerin, tarihin en büyük kervan yolu olan İpek Yolu'nun en önemli unsuru olması, "kervan"ın kültürel mirasımızın asli bir parçası olduğunu kabul etmeyi gerekli kılmaktadır. (IV) Kervan yolları bir bakıma eski zamanların internet ağı gibiydi yani haberler, fikirler, yenilikler, modalar, kültürler, sanat ve inançlar hep kervanlar aracılığıyla yayılırdı. (V) Nitekim Orta Asya, Güneydoğu Asya ve Afrika'da İslam'ın yayılmasında ticaret kervanlarıyla seyyahların rolü büyüktür. (VI) Ayrıca batınî (iç) sefer olmaksızın zahirî (görünen) seferin manasızlığını dile getiren tasavvuf ehlinin hayatlarında da diyardan diyara yapılan uzun yolculuklar, bu coğrafyanın kültürünü mayalamış; edebiyatın, sanatın özel meteforları hâlinde yaşayagelmiştir.

9. **Bu parça iki paragrafa ayrılmak istenirse numaralanmış cümlelerden hangisi ilk paragrafın son cümlesi olur?**

A) II B) III C) IV D) V E) VI

10. **Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?**

A) I. cümlede, "kervan" sözcüğüyle ilgili etimolojik bilgi verilmiştir.

B) II. cümlede, Türkiye'deki kervan yolunun küresel ölçekteki önemine değinilmiştir.

C) III. cümlede, bir olgudan hareketle çıkarım yapılmıştır.

D) IV. cümlede, iki kavram arasında onların işlevleri açısından ilişki kurulmuştur.

E) V. cümlede, bir önceki cümlede verilen bilgi, örnekleme yoluyla pekiştirilmiştir.

@tgdenemeleri

1. Yazılı kompozisyon çalışması sırasında öğretmenin gözüne güzel yazılmış, tertemiz bir kâğıt ilişti. Özene bezene yazılmış parşömen kâğıdını okumaya başlayan öğretmenin hayal kırıklığı yüzüne yansıdı. Tasvir şöyle başlamıştı:

"Köyden kasabaya taşınmıştık. Evimiz iki katlıydı, beyaz badanalı, bahçeli bir evdi. Bu evi çok sevmiştik. Sokağımızda bazı evler tek katlıydı ama evlerin çoğu iki katlıydı. Birçok evin önünde geniş bir bahçe vardı. Çocuklar, bahçede saklambaç oynarlar; arkadaşlığın, dostluğun tadını çıkarırlardı."

Öğretmen daha fazla okuyamadı ve şu yorumu yaptı: "----."

Bunun üzerine öğrenci güzel yazmanın biçimsel bir yaklaşımdan ibaret olmadığını anladı ve öğretmenden kâğıdını rica etti. Bir saat sonra yepyeni bir tasvir vardı öğretmenin karşısında:

"Köyden kasabaya taşınmıştık. Beyaz badanalı, iki katlı evimizin önünde yaz-kış yeşil kalan geniş bir bahçe vardı. Evimizin ilk katının önünde Karatepe kilimleriyle şark tipi yastıkların süslediği bir oturma grubu vardı. Baharla birlikte mis kokulu portakal çiçekleri açar ve orada konu komşu toplanır, kısır yapar, sohbet ederdi. İkinci kat sadece yatmak içindi. Bahçe çocuklar için saklambaç ve dostluk alanıydı."

Bu parçadan hareketle öğretmenin yorumu aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) Tasvir, bir hikâyenin can damarıdır; merakın filizlendiği yerdir ve okuyucuyu hikâyeye bağlar

B) Tasvirde anlatıcı müdahaleci değil, gözlemci olmalıdır ve tarafsız kalmalıdır

C) Tasvir, tasvir edilenin benzerlerinden farkını ortaya koyan ayırt edici niteliklerini yansıtır

D) Tasvir, fotoğraf çekme sanatı da resim yapma sanatı da olabilir yeter ki dil yanlışı içermesin

E) Tasvirde bir derecelendirme bulunmalıdır yani uzaktan yakına veya yakından uzağa bir sıralama yapılmalıdır

2. **Gazeteci:** Bir tomar parşömenin içinden birini alıp okuduktan sonra "Bu şiir kimin?" diye sorunca "Bu şiiri ben yazdım." diyen gence neden kızdınız?

Şair: Şiir yazılmaz, gerilerde bir yerdedir ve bir an gelir, o şiir keşfedilir, o kadar.

Gazeteci: Yetenek, birikim ve emek gerekmez mi iyi şiir için?

Şair: Onlar define arayan kişinin kazması, küreği ve feneri gibidir.

Aşağıdaki yargılardan hangisinin bu diyalogdaki şairin sanatla ilgili görüşüyle örtüştüğü söylenebilir?

A) Şiir, göz kamaştıran bir ışıktır; parlaklığını şairinin yüreğindeki enerjiden alır.

B) Şiir yazmak, doğuştan getirilen meziyetlerle çabanın ve birikimin birleştirilmesiyle yapılabilecek bir eylemdir.

C) Şiir, yaratıcılığın kendisini en fazla hissettirdiği alandır; şair, kelimelere ruh üfleyerek şiire can verir.

D) Şiirin anlamı şairinin içindeki derin kuyuda saklıdır, onu çıkarabilmek için okuyucunun da şair olması gerekir.

E) Şair, şiir meyvesini yetiştiren kişi değildir; şiir ağacının içinde bulunduğu bahçenin çitini yıkıp onu bulan kişidir.

3. 13. yüzyılda başladığı kabul edilen Divan Edebiyatı Dönemi'yle ilgili son bulduğu 19. yüzyıla kadar onu vasıflandıracak genelgeçer bir kavram bulamayız. Ona klasik şiir desek klasikleşme ancak 16. yüzyıldan sonrasını kapsar. Ona yüksek zümre edebiyatı desek Âşık Paşa'yı, Gülşehri'yi, Şeyhi'yi nereye koyacağız? Sadede gelecek olursak kapsayıcı bir adlandırma yapamayız. Fakat ilk dönem divan şairlerinin ---- son dönem divan şairlerinin ----.

Bu parça düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanırsa "divan şiirinin ilk zamanlarında daha çok öykünmeciliğin son dönemlerinde ise daha çok özgünlüğün egemen olduğu" **anlamına ulaşılabilir?**

A) didaktik bir tutuma daha fazla önem verdiği - sanatsal olgunluğu ön plana aldığı söylenebilir

B) Türkçeyi aruza uydurmakta zorlandığı - Farsçadan aruzla söyleyişe uygun kelimeleri ve tamlamaları kullandığı görülür

C) Arapça ve Farsçayla aralarının açık olduğu - Arap ve Fars kültürüyle barışık bir yapı ortaya koyduğu kabul edilir

D) içerik ve üslup açısından çoğunlukla İranlı şairlerin yolundan gittikleri - genellikle şiirlerine kendi kişiliklerini yansıttıkları gözlemlenir

E) ortak İslam kültüründen ve efsanelerinden beslendikleri - biçim ve tür bakımından baştan beri var olan çizgiyi devam ettirdikleri ortadadır

@tgdenemeleri

4. Taklit etler, yapay gıdalar, bitkisel bazlı proteinler!..

Arısız ballar, ineksiz sütler, sütsüz peynirler, tavuksuz etler, kuzusuz kuşbaşılar... Bunlar hem gündemde hem de raflarda. Küresel ısınmayla klasik beslenme kaynakları arasında kurulan ilişkiye gözümüzü çevirdik çevireli vejetaryen ve veganların sayısı arttıkça artıyor. Bu durumun farkına varan gıda endüstrisi, yaşanabilir bir dünyaya katkı sağlamak ve küresel ısınmaya karşı gıda alanında önlem almak adına girişimlerde bulunuyor. Elbette yeni beslenme eğilimine uygun davranmak onlar için kârlı da bir iş. Arz-talep kanunu burada da işliyor yani. Et ve süt ürünlerinde "bitki bazlı" alternatifler talebin de zorlamasıyla çoğalıyor. Fermantasyon yöntemiyle peynirler, sütler hatta yumurta beyazı yapılıyor. Laboratuvar ortamında üretilen ballar; yiyecek, içecek ve kozmetik sanayinde kullanılıyor. Tavuk ve hamburger satan fast food zincirlerinin yanı sıra marketlerde de çıkış noktasında "fake (taklit)" şimdilerde ise "plant base (bitkisel bazlı)" olarak adlandırılan çeşitlerin sayısı her geçen gün artıyor. "Artificial meat" yani alternatif, yapay protein son dönemde sıkça vurgulandığı gibi dünyayı belki küresel ısınma krizinden kurtaracak ama insan sağlığını nasıl etkileyecek, işte bu çok hassas bir nokta.

Bu köşe yazısıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Sayılıp dökülen örneklerle insan sağlığına zararlı olduğu kanıtlanmış gıdalara dikkat çekilmektedir.

B) Kendi içinde tutarsız, çelişkili örneklere yer vererek inandırıcılığını kaybetmiş düşünceler içermektedir.

C) Gıda sektöründeki güncel bir gelişmenin nedenleri ve boyutları hakkında bilgiler ve örnekler verilmektedir.

D) Küresel bir sorunun yerel yansımalarına ve alınacak önlemlere değinilmektedir.

E) Güncel bir soruna toplumun farklı kesimlerinin yaklaşımları yansıtılmaktadır.

5. "Yaşadıklarımdan öğrendiğim bir şeyler var." dizesiyle düşüverdi Ataol Behramoğlu aklıma. Sonra baktım kendi hayatıma. Gerçekten de insan, yaşadıklarından çok şey öğreniyor. Ben de öğrendim. Ben de öğrencisi oldum bu hayatın, işte hayat bana bir ev ödevi verdi şimdi de. Görevim aşağıdaki saptamaları doğru anlamlandırmak:

I. Bir kişiyi getirildiği çok yüksek bir makam bozmuyorsa hiçbir şey bozamaz.

II. Dikkat çekmek, sanılanın aksine yoğun çaba ve zekâ isteyen bir iştir.

III. Okuduğun romanın karakterleri rüyana girmiyorsa ya romanda iş yoktur ya da senin okumanda.

IV. Hayattaki başarısızlıkların tümünü kendisine yapılan haksızlıklara bağlayan kişi, aslında çok önemli bir haksızlığa uğramamıştır.

V. Ben onu bunu bilmem; denediğini bir daha, bir daha aynı biçimde denersen aynı yerde durursun ya da aynı yere varırsın.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle aşağıdakilerden hangisi arasında ilişki kurulamaz?

A) Akıl dışı, saçma sapan ve ayrıksı hareketlerle görünür olmak; gerçek anlamda ilgi görmek değildir.

B) Konsantre olarak okuyup etkilendiğin romanın kaliteli olduğunu kabul et ve bunu tartışmaya açma.

C) Nice yetenekli insan, kuşatıldığı çevrenin engellemeleri yüzünden yeteneğini kullanamamıştır.

D) İnsanın bir kişiliği, bir duruşu olmalı; değişen koşullar onun bu özelliğini değiştirememeli.

E) Konfor alanının dışına çıkıp alternatif çözüm yolları arayabilen, sorunları çözebilir.

@tgdenemeleri

6. Katılıyorum Frida Kahlo'ya. Çünkü şu sözü, sanki benim için söylenmiş: "Kimseyle hiçbir konuda yarış hâlinde değilim. Kimseden akıllı, kimseden güzel ya da kimseden iyi olma gibi bir iddiam yok. Kimse için 'en' değilim, 'daha' değilim. Bu devasa iddiasızlığın verdiği özgürlüğün hastasıyım."

Aşağıdakilerden hangisi bu parçadaki düşünceyi destekler niteliktedir?

A) Bedeli ödenmemiş bir özgürlük, gerçekte tam bir özgürlük değil başıboşluktur.

B) Başkalarının önünde olma hırsıyla yaşayanlar, eninde sonunda özgürlüğe ulaşırlar.

C) İnsanlarla yarış içinde olanlar, özgürlük atını kamçılayıp duran kişilerdir.

D) Gerçekten özgür olmak mı istiyorsun, kendin ol ve hiç kimseyi hiçbir konuda geçme hırsıyla yürüme.

E) Başkalarının sahip olduğu konfordan daha fazlasını elde etme arzusu insanın mutlu ve özgür olmasını zorunlu kılar.

7. Hayatı anlamayı takıntı yapma çünkü hayat, anlaşıldıktan sonra yaşanan bir şey değildir ama yaşandıkça anlaşılan bir şeydir.

Bu cümlede anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yaşamak, engellerle dolu bir yoldur, diyenlerin yolculuğa yorucu bir uğraş olarak baktıklarını söyleyebiliriz.

B) Yaşamanın teorik yanını çok fazla düşünmek, onu anlamayı sağlasa bile ondan alınan zevki azaltır.

C) Yaşandıkça anlaşılan bir süreç olan yaşamı yaşamak yerine anlamaya odaklanmak, onu ıskalamaya yol açar.

D) Yaşamın değerini bilmek için niçin yaşadığına dair fikir sahibi olman gerekir.

E) Yaşam, sürprizlerle dolu bir süreç olduğu için yaşamla ilgili öngörüler, daima yanlış çıkar.

8. Bir film yapımcısına elindeki sinopsis (kısa taslak öykü) ile gelen senaristin metni şöyledir:

Sahne Bir Köy Kahvesi Dış-Gün

"Ali, köy kahvesinde bir ahşap iskemleye oturmuş, tarlasını hasat eden hemşerilerinin at arabasıyla evlerine taşıdıkları buğdayların miktarından tarlalarının büyüklüğünü tahmin ediyordu."

Senariste verilen tavsiye: "Mekân veya kahramanının tasvirlerini canlı bir şekilde vermeden başlamak, yanlış bir başlangıç olur."

Yapımcının tavsiyesinden sonra senarist aynı cümleleri aşağıdaki gibi değiştirir:

Sahne Bir Köy Kahvesi Dış-Gün

"____."

Bu parçadan hareketle senaristin yönetmenin tavsiyesinden sonraki metni aşağıdakilerin hangisi olabilir?

A) Ali, duvarlarının rengi solmuş köy kahvesinin girişinde eskimiş mavi boyalı iskemlesinin üstünde tarlalarını hasat eden köylülerin durumlarını konuşuyordu

B) Bu sene de büyük bir kuraklık olmuştu, Ali; köyde tarlası olmayan tek kişiydi ve tarlasını hasat eden köylüler dikkatini çekiyordu

C) İmece usulü çalışan köylülerin gayreti, görenlerin dikkatini çekiyordu. Ali, bu çalışmaya aldırmadan köyün meydanında bir yerde dinlenmeye çekilmişti

D) Köyde ne olsa her şey Ali'ye sorulurdu. Ne de olsa Ali, sabah akşam köyün meydanında gelene geçene bakıp hafiyelik ederdi

E) Bu sene erken gelen kış köylüleri zorlamıştı. Ali, köyün kahvesinde sobanın başında oturmuş, köylülerin konuşmalarını dinliyordu

@tgdenemeleri

9. Edebî eserlerin "yegâne" oluşu, onları diğer metinlerden ayırır. Bu yegâne olma hem "teklik" hem de "benzersizlik" anlamlarını içinde barındırır. Bu sebeple edebî eserler kendi başlarına bir dünyadırlar ve haricî metinlere ihtiyaç duyulmadan da tahlil edilebilirler. Bu bakış açısı, edebî metinlere, yazarın diğer eserleriyle birlikte bir bütün olarak ve metnin vücut bulduğu devrin özelliklerini dikkate alarak bakmanın, metni çözümlemede daha etkili sonuçlar verebileceğini de kabul eden teorik bir yaklaşımdır. Bu yaklaşımı benimseyen eleştirmenler, dillere pelesenk olmuş bir kavram olan "özgünlük" kavramını bir yazarın yaratıcılıkta tıkanmamasıyla kendini yinelemeyip yenilemesiyle ilintili biçimde yorumlamaktadırlar.

Bu parçadaki altı çizili sözle gönderme yapılanlar arasında

I. Metnin, yazıldığı devrin sosyal, kültürel, ekonomik durumlarıyla birlikte ele alınması

II. Metnin, yazarın kaleme aldığı diğer eserleriyle birlikte ele alınıp değerlendirilmesi

III. Metnin, başka sanatçıların etkisinde kalınmadan yazılıp yazılmadığının saptanması

ifadelerinden hangileri bulunmamaktadır?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

10. Antonioni, tüketim toplumuna karşı eleştirel bir tutum ---- *Zabriski Noktası* filminde de diğer filmlerinde kullanmış olduğu mekân ile anlam yaratma tutumunu çöl ve şehir ---- devam ettirir.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) gördüğü – gibi
B) sergilediği – ikileminde
C) karşısında – arasında
D) aldığı – güzelliğinde
E) bildiği – birlikteliğinde

11. Aşağıdakilerden hangisi "İnsan, birçok ünlü buluşun mucidi olan bilim insanlarını kafasında kusursuzlaştırıyor ister istemez ama ne yazık ki dönemine damga vurmuş ünlü bilim insanları, filozof ve sanatçıların da bazı konularda yanıldığı bir gerçektir.**" düşüncesine uzak düşmektedir?**

A) Rönesans'ın önemli filozofu, astronomu, mühendisi, mucidi, mimarı, matematikçisi ve daha bunun gibi unvanı olan Da Vinci; nesnelerin kısa mesafeden düşünce hızlandığını sanıyordu. Oysa nesneler, uzun bir mesafeden düşünce hızlanıyordu.

B) Rönesans'ın bilimsel devrimine ciddi katkılarda bulunan İtalyan astronom, fizikçi, mühendis ve filozof Galileo Galilei; tam 30 yıl boyunca ağır nesnelerin hafif nesnelerden daha hızlı olduğunu savunmuştu. Ama sonra meşhur Pisa Kulesi deneyiyle bu düşüncesinin yanlış olduğunu anladı.

C) Alman hezarfen, edebiyatçı, politikacı, ressam ve doğa bilimci Goethe'nin ışığa ve renge dair görüşlerinin bugünkü gelinen nokta ve yapılan araştırmalar sonucu tamamen yanlış olduğu belirlendi. O ayrıca birçok bilim insanının aksine kara parçalarının okyanuslara yerleştiğini iddia eden neptünizm akımını savunuyordu.

D) Londra Üniversitesinde doğa felsefesi ve gök bilimi okutan Dr. Lardner, hiçbir buharlı geminin Atlantik Okyanusu'nu geçemeyeceğini çünkü asla yeterince kömür taşıyamayacağını söylemişti. Ne var ki 1839'da Great Western gemisi, bunu başarıyla gerçekleştirdi.

E) Nikolas Kopernik, Güneş sisteminin tarifini yapmış; gezegenlerin Güneş'in merkezde olduğu sabit yörüngeler üzerinde hareket ettiğini kabul eden Günmerkezlilik yasasını savunmuştur ve bu yasa modern astronomik ve bilimsel gelişmelerin başlangıç noktası olarak gösterilerek bilim tarihinde bir dönüm noktası teşkil etmektedir.

@tgdenemeleri

1. Hiçbir orijinal (I) fikir, ilk zamanlarında yerçekimine (II) tabi değildir. Hatta yeryüzünün (III) evrensel yasalarına da mahkûm (IV) değildir. Ona hükmetmekte (V) imkânsızdır çünkü bu tür fikirler; ılgar atlar gibi koşumsuz, koşulsuz ve kayıtsız dolaşır.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerden hangilerinin yazımında yanlışlık yapılmıştır?

A) I ve V B) II ve III C) II ve V
D) III ve V E) Yalnız V

2. Henüz küçük bir çocuk iken (I) annenin şevkatli (II) okşayışı, babanın ölümü, dostlarının kanlı bir savaşa girişmesi ya da (III) en sevdiğin dostunun ana vatanın (IV) kucağına ana kucağına sığınır gibi cansız düşmesi... Seni terketmeyen (V) bütün bu duyguların anlatıldığı ve aktarıldığı hikâyeleri yansıtır türküler.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerden hangilerinin yazımı yanlıştır?

A) I ve II B) II ve III C) II ve V
D) IV ve V E) Yalnız V

3.
- Tırnak içine alınmamış alıntı cümlelerin sonuna konur.
- Sıralı cümleleri ayırmak için iki cümlenin arasına konur.
- Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelimelerin ve kelime gruplarının arasına konur.
- Metin içinde art arda gelen zarf-fiil eki almış kelimelerin sonra konur.

Aşağıdaki cümlelerin hangisi virgülün kullanımıyla ilgili bu bilgilerden herhangi birine örnek gösterilemez?

A) Her bir öğrencinin yeni ve zor bir bilgiyi öğrenmeye hazırlanırken, öğrenirken ve hatırlarken farklı ve kendine özgü yollar kullanmasına öğrenme stilleri denir.

B) Öğrenme stillerimiz doğuştan vardır, kan grubu gibi değiştirilemeyen bir şeydir ama yaşamı değiştirir.

C) Kişinin öğrenme stilini keşfetmesi, onun yaşamını biçimlendirilmesinde en önemli etkendir; bu yaşamsal bir öneme sahiptir.

D) Öğrenme stillerini öğrenmek, insan olmamızın en önemli çekirdeğini oluşturmaktadır, diyen Given'e hak veriyorum.

E) Bir çocuğun öğrenme sitili küçük yaşlarda belirlenebilirse ona daha anlamlı, daha rahat bir yaşam sunulabilir.

4. 3300 yıl önce henüz dokuz yaşında iken Mısır tahtına geçen firavun Tutankhamun (I) trajik yaşam öyküsü (II) ünlü ölüm maskesi (III) tabutu da dâhil som altından (IV) paha biçilemeyen eşyaları ve çözülemeyen gizemleriyle her yaştan milyonlarca insanın ilgisini çekiyor. 60 yıldır dünyanın önemli metropollerini dolaşan çocuk firavun üzerine pek çok belgesel çekildi (V) bilimsel ve kurgusal kitaplar yazıldı.

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisine diğerlerinden farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

@tgdenemeleri

5. Parmağının ucuyla arkaya attığın

Saçlarının sonbaharına düştüm

Refik Durbaş'ın bu dizelerinde kullanılan söz grubu (söz öbeği) için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Belirtili isim tamlamasıdır.

B) Yer tamlayıcısı (dolaylı tümleç) görevindedir.

C) Tamlayanın sıfatı olan sıfat-fiil grubunu içermektedir.

D) Yüklemden önceki bölümün tamamını kapsamaktadır.

E) İçinde bağlaçla bağlanan eş görevli söz bulunmaktadır.

6. Güz yapraklarının hışırtısına kulak vererek kavakların dibinde uzun süre kalmıştım.

Bu cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Zincirleme isim tamlaması bulunmaktadır.

B) Zarf-fiil grubuna yer verilmiştir.

C) Belirtili isim tamlaması, yer tamlayıcısı göreviyle kullanılmıştır.

D) Sıfat tamlaması zarf tümleci görevi üstlenmiştir.

E) Birleşik yapılı bir fiil yüklem olmuştur.

7. Köyümüz dağların koltuğuna çekilmiş, sessizleşmişti. Alçaktan uçan bulutların üstünde yükselen tepeler belli belirsiz görünüyordu. Herkes, evine kapanmıştı; bacalardan tüten ince dumanlar rüzgâr vurdukça sağa sola kaçışıyordu. Arkadan bir de kurtlar çıktı ortaya.

Bu parçada aşağıdaki sözcük türlerinden hangisinin örneği yoktur?

A) Edat (ilgeç)

B) Zarf (belirteç)

C) Zamir (adıl)

D) Bağlaç

E) Sıfat - fiil

8. Müziğin stresi (I) azaltarak ruh hâlimizi olumlu etkilediği (II) bilinyor. Yeni araştırmalar ise müzik dinlemenin zihinsel gelişimi (III) de desteklediğini ortaya çıkardı. Uzmanlara göre müziği (IV) çalışma ortamına dâhil etmek; kolay öğrenmeyi sağlayan, konsantrasyonu (V) ve hafızanın gücünü artıran bir etkinlik.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi belirtme durumu eki almamıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Şiirinin çeperinde vakur ve sessizce duramayanlar; bir görünme, bilinme, her yerde olma iştahıyla oradan oraya sıçrayıp duruyor.

Bu cümlenin öznesi aşağıdaki söz gruplarından (söz öbeklerinden) hangisiyle kurulmuştur?

A) Sıfat tamlaması

B) İsim-fiil grubu

C) Zarf-fiil grubu

D) Sıfat-fiil grubu

E) İsim tamlaması

10. Düşmüş içime gölgesi

Alaca karanlıkların

Bakmaktan korkuyorum

Aynasına suların

Bu dörtlükte, aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Türemiş eylem

B) İyelik ve hâl eklerini birlikte almış adlar

C) Tamlayanı sıfat tamlaması olan belirtili ad takımı

D) Ad eylem

E) Tamlayanıyla tamlananı yer değiştirmiş belirtili isim tamlaması

@tgdenemeleri

11. (I) Soho'da bir apartmanın ikinci katındaki yenilikçi tiyatronun kurucularındanmış Paul. (II) Okuldan arkadaşlarının yoğun ısrarıyla gitmiş bu küçük çocuk tiyatroya. (III) Oyundan sonra yakınlardaki bir kafeye gidip saatlerce konuşmuşlar. (IV) Paul oyunculukta karar kılmış. (V) Oyunlarını özel bir tuluat tekniğiyle sergiliyormuş.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi yapısı yönüyle ötekilerden farklıdır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

12. Nereye gidecek, nereye götürecek bizi sonunda
Yoksa bir oyun tadı mı buluyor bunda
Oyundan atılmaktan korkmayan bir oyuncu gibi
Boş vermiş de sanki kendi oyununun kurallarına
Üstelik son bölümde, perdenin kapanmasına
Azıcık vakit kalmış

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

A) Soru zamiri B) İşaret zamiri
C) Bağlaç D) Kişi zamiri
E) Belgisiz zamir

13. İnsanlık (I), şiirle tanıdı aşkı (II); aşk şiirle sevdi (III) insanı bunu (IV) tüm şairler (V) bilmeli.

Bu cümlede numaralanmış sözcükler için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. sözcük, somut kökten türemiş soyut bir isimdir.
B) II. sözcük, belirtme hâli eki almış soyut isimdir.
C) III. sözcük, çekimli bir eylemdir.
D) IV. sözcük, işaret sıfatıdır.
E) V. sözcük, çokluk eki almış isimdir.

14. Konuşma boyunca (I) utancımdan kıpırdamadan (II) gözümü dikip (III) bakakaldığım bir köşesi kırık fayansı hâlâ hatırlıyorum. Evyenin üzerinde iğreti bir şekilde duruyordu. Tıpkı benim "Bunu bir daha yapmamalısın." diyen (IV) babamın karşısında durduğum (V) gibi...

Bu parçada altı çizili sözcüklerin hangisi fiilimsi değildir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

15. I. Çocukların başarılı olması konusunda velilerin yapabileceği rollere dikkat çekmek istiyorum.
II. Sanık, nihayet pişmanlık duyup suçunu kendi ağzıyla itiraf etti.
III. Olay yerine askerî ve polis araçları gelmiş ve görevliler, güvenlik çemberi oluşturmuştu.
IV. Çocuk, yapılan eleştirilere rağmen kimseyi dinlemiyor ve tepki gösteriyordu.
V. Onun defalarca iyi şiirler yazdığını ve geleceğinin parlak olduğunu söylemiştim.

Bu cümlelerde anlatım bozukluklarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisine örnek yoktur?

A) Yanlış anlamda sözcük kullanmak
B) Yanlış yerde sözcük kullanmak
C) Tamlamayı hatalı kurmak
D) Gereksiz sözcük kullanmak
E) Nesne eksikliği

16. Yine bir duman çöktü sokağa
Bütün sığınaklarda seni arıyorken
Bir demirciydim, ufku erittim durmadan
Ateş günlü hatıralarımı yazarken

Bu dizelerde aşağıdaki ses olaylarından hangisi görülmez?

A) Daralma B) Ses düşmesi C) Yumuşama
D) Ulama E) Benzeşme

@tgdenemeleri

1. Türkiye'de Togg ile (I) ivme kazanan elektrikli araç piyasasında (II) yükseliş sürerken elektrikli otomobil sayısı 87 bini geçti. Araç şarj noktası ise 16 binden fazla bir sayıya ulaştı. EPDK yetkililerinden edinilen bilgiye göre (II) 2023 yılı başında (III) Türkiye'de 14 bin 552 adet elektrikli araç mevcutken 2024 Ocak ayı sonu itibarıyla bu (IV) sayı 87.941 adede ulaştı.

Şarj noktalarındaki soket başına düşen araç sayısı da 5,37 olarak bildirilirken bunun 13,75'lik Avrupa ortalamasından bile (V) iyi bir rakam olduğu vurgulandı.

Bu parçada numaralanmış sözcükler tür bakımından gruplandırıldığında hangisi dışarıda kalır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Şahinde kadar manasız, dırdırcı, ne yaptığını bilmez bir kadına peygamberce bir sabır ile tahammül eden bu adam, Yusuf'u ilk günden beri hayrete düşürüyordu.

Bu cümlenin ögeleri aşağıdakilerden hangisinde doğru sırayla verilmiştir?

A) Özne – nesne – zarf tümleci – dolaylı tümleç – yüklem
B) Dolaylı tümleç – özne – nesne – zarf tümleci – yüklem
C) Dolaylı tümleç – özne – nesne – zarf tümleci – dolaylı tümleç – yüklem
D) Özne – zarf tümleci – yüklem
E) Özne – nesne – zarf tümleci – yüklem

3. Yeni yatılı okula "Düyşen'in Okulu" adının verilmesini çevredeki herkes çok fazla istiyor.

Bu cümledeki özne ve nesne hangi söz gruplarından oluşmuştur?

	Özne	Nesne
A)	Sıfat tamlaması	İsim – fiil grubu
B)	Sıfatla nitelenmiş isim tamlaması	Ad-eylem grubu
C)	Zincirleme isim tamlaması	Zincirleme isim tamlaması
D)	İsim tamlaması	Sıfat-fiil grubu
E)	Sıfat tamlaması	Sıfat-fiil grubu

4. Zamanla onun anısı, müzenin sessiz köşelerinde yer alan değerli tarih kalıntılarına dönüşmüştü.

Bu cümlenin yer tamlayıcısı (dolaylı tümleci) için hangisi yanlıştır?

A) İçinde tamlayanı zamir olan isim tamlaması vardır.
B) Tamlananı sıfat almış belirtili isim tamlaması içermektedir.
C) Sıfat tarafından nitelenmiş belirtisiz isim tamlaması barındırmaktadır.
D) İçinde fiilden türedikten sonra birden fazla çekim eki almış ad bulunmaktadır.
E) İçinde sıfat-fiil grubuna yer verilmiştir.

5. Dünya nüfusunun hızla artması ---- şehirlerin veya yerleşim yerlerinin altyapılarının yetersiz kalmasına neden oluyor.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilirse cümlenin öge sayısı değişmez?

A) birçok ülkede
B) her geçen gün
C) seneler önce kurulan
D) artık
E) zamanında yeterli önlem alınmadığı için

@tgdenemeleri

6. Toplum tarafından kabul görmemenizin nedeni, toplumun gelecekteki zamanlarına sesleniyor olmanız ise bu, sizin yaşarken ölü; ölüyken diri olacağınızın habercisidir; lütfen kaleminiz, seçtiğiniz dağlarda yol açmaya devam etsin.

Bu parçadaki altı çizili sözcüğün aldığı eklerin işlevleri aşağıdakilerden hangisinde doğru sırayla verilmiştir?

A) fiilimsi eki – olumsuzluk eki – iyelik eki – tamlayan eki
B) olumsuzluk eki – isim-fiil eki – iyelik eki – tamlayan eki
C) fiilden isim yapma eki – isimden fiil yapma eki – tamlayan eki – iyelik eki
D) fiilden fiil yapan ek – fiilimsi eki – şahıs eki – iyelik eki
E) olumsuzluk eki – sıfat – fiil eki – şahıs eki – tamlayan eki

7. Sivas'ta madencilik (I) sektörü önemli (II) bir istihdam kaynağı (III).
Demir, krom, doğal taş, alçı taşı şehirde üretimi (IV) yapılan madenler. Beş bin kişiye istihdam sağlayan sektörün yöneticileri, devletten destek gördüklerini ancak bazı prosedürlerin destek alma süreçlerini (V) uzattığını belirttiler.

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangileri yapım ve çekim eklerini birlikte almış sözcüğe örnek gösterilemez?

A) I ve II B) I ve V C) II ve III D) II ve IV E) IV ve V

8. Hazır bulunuşluk uygulaması, Milli Eğitim Bakanlığının 2023 Eğitim Vizyonu'nda belirtildiği gibi süreç ve sonuç odaklı bütünleşik bir ölçme-değerlendirme uygulamasına katkı sunacak.

Bu parçanın öznesi ve yer tamlayıcısının (dolaylı tümlecinin) oluşturduğu söz grupları aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

	Özne	Dolaylı Tümleç
A)	isim-fiil grubu	isim-fiil grubu
B)	sıfat-fiil grubu	isim-fiil grubu
C)	sıfat-fiil grubu	sıfat tamlaması
D)	isim tamlaması	sıfat tamlaması
E)	edat grubu	zincirleme ad takımı

9. Oysa nice kumdan evler kurmuştum
yellerde savruldu
aldı dalgalar
Gün oldu unuttu bakışlarımı
ardımdan ağıt yakanlar

Bu dizelerde aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

A) Ünsüz yumuşaması
B) Ünlü düşmesi
C) Ünsüz benzeşmesi
D) Ünsüz türemesi
E) Ulama

10. **Aşağıdaki cümlelerde yer alan birleşik sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?**

A) Katettiğimiz mesafe, bu büyük çölü aşmak için yeterli değildi ve yanımızdaki suyun tükenmesine ramak kalmıştı.
B) Bütün olumlu gelişmelerden sonra bize isnat edilen suçlamalardan kurtulmuş ve doğru insanlar olduğumuzu ispat etmiştik.
C) Gereksiz uğraşları hayatından def edip, kendisine yeni bir çalışma alanı oluşturarak geri kalan günlerini bu şekilde geçirmek istiyordu.
D) Mekânı fethetmek bir marifettir fakat mekânla beraber zamanı da fethetmek yüz misli değerindedir.
E) Doktorunuzun tuzlu ve şekerli yemeklerden sizi menetmesi, kendi sağlığınız içindir.

@tgdenemeleri

BÖLÜM - 1

SÖZCÜK DÜZEYİNDE ANLAM

Test 1 Sözcük Düzeyinde Anlam — Sayfa: 9

1.D	2.D	3.C	4.A	5.C	6.E
7.B	8.B	9.C	10.D	11.A	12.D

Test 2 Sözcük Düzeyinde Anlam — Sayfa: 12

1.C	2.C	3.A	4.D	5.E	6.B
7.D	8.C	9.E	10.C	11.D	12.C

Test 3 Sözcük Düzeyinde Anlam — Sayfa: 14

1.B	2.E	3.B	4.E	5.D	6.A
7.C	8.C	9.D	10.B	11.D	12.D

Test 4 Sözcük Düzeyinde Anlam — Sayfa: 17

1.D	2.D	3.C	4.A	5.A	6.E
7.B	8.E	9.C	10.C	11.D	12.C

Test 5 Sözcük Düzeyinde Anlam — Sayfa: 20

1.E	2.C	3.D	4.A	5.D	6.B
7.B	8.C	9.E	10.C	11.B	12.A

Test 6 Sözcük Düzeyinde Anlam — Sayfa: 23

1.A	2.D	3.B	4.A	5.C	6.A
7.A	8.C	9.E	10.A	11.C	12.B

Test 7 Sözcük Anlamı Tarama Testi — Sayfa: 26

1. C	2. C	3. C	4. D	5. D	6. E
7. B	8. E	9. A	10. B	11. E	12. E
13. E	14. D				

Test 8 Sözcük Anlamı Tarama Testi — Sayfa: 29

1.C	2.D	3.D	4.C	5.A	6.E
7.C	8.C	9.B	10.C	11.E	12.D

Sarmal Test - 1 — Sayfa: 31

1.C	2.A	3.D	4.E	5.E	6.A
7.D	8.E	9.B	10.D	11.B	12.A
13.D	14.E	15.C			

Sarmal Test - 2 — Sayfa: 34

1.A	2.E	3.E	4.D	5.C	6.E
7.E	8.A	9.A	10.D	11.E	12.C
13.C	14.D	15.C			

BÖLÜM - 2

CÜMLEDE ANLAM

Test 1 Cümle Tamamlama ve Cümle Oluşturma — Sayfa: 39

1.C	2.B	3.D	4.A	5.A	6.E
7.A	8.A	9.A	10.E	11.C	12.B

Test 2 Cümle Tamamlama — Sayfa: 41

1.D	2.A	3.A	4.C	5.A	6.C
7.A	8.E	9.A	10.B	11.B	12.B
13.B					

Test 3 Cümle Yorumu — Sayfa: 44

1.B	2.D	3.A	4.D	5.E	6.C
7.A	8.B	9.A	10.D	11.A	12.D

Test 4 Cümlede Kesin Yargı - Yargı Birleştirme — Sayfa: 47

1.C	2.E	3.B	4.C	5.D	6.A
7.B	8.D	9.A	10.E		

Test 5 Cümlede Kesin Yargı - Yargı Birleştirme — Sayfa: 50

1.C	2.D	3.C	4.A	5.E	6.B
7.A	8.E	9.C	10.B	11.A	12.E

Test 6 Yargılar Arası İlişkiler ve Kavramlar — Sayfa: 53

1.C	2.E	3.E	4.A	5.D	6.A
7.B	8.A	9.E	10.C	11.B	12.E

Test 7 Yargılar Arası İlişkiler ve Kavramlar — Sayfa: 56

1.D	2.B	3.D	4.C	5.A	6.E
7.C	8.D	9.B	10.A	11.A	12.E

ÖSYM TİPİ Cümle Yorumu – 1 — Sayfa: 59

1.C	2.E	3.A	4.D	5.B	6.E
7.C	8.C	9.D	10.A	11.A	12.E

ÖSYM TİPİ Cümle Yorumu – 2 — Sayfa: 62

1.E	2.A	3.A	4.B	5.C	6.E
7.C	8.A	9.B	10.A	11.D	12.B

Sarmal Test - 3 — Sayfa: 65

1.C	2.A	3.D	4.C	5.E	6.B
7.A	8.C	9.A	10.C	11.D	12.C
13.D	14.A	15.A	16.E	17.A	18.C
19.B	20.A				

Sarmal Test - 4 — Sayfa: 70

1.E	2.C	3.C	4.A	5.A	6.A
7.E	8.B	9.D	10.E	11.A	12.B
13.E	14.A	15.D	16.E	17.B	18.D
19.C	20.B	21.B	22.C	23.E	24.B

BÖLÜM - 3

PARAGRAFTA ANLATIM

Test 1 Anlatım Biçimleri — Sayfa: 77

1.D	2.A	3.A	4.A	5.A	6.D
7.E	8.C	9.E	10.D	11.C	12.B

Test 2 Anlatım Biçimleri — Sayfa: 80

1.B	2.A	3.C	4.B	5.A	6.E
7.D	8.A	9.D	10.C	11.A	12.C

Test 3 Anlatım Biçimleri — Sayfa: 83

1.B	2.B	3.D	4.C	5.A	6.A
7.E	8.E	9.C	10.C	11.A	12.E

@tgdenemeleri

Test 4 — **Anlatım Biçimleri** — Sayfa: 86

1.C	2.E	3.C	4.C	5.C	6.D
7.E	8.C	9.B	10.C	11.D	12.D

Test 5 — **Anlatımın Nitelikleri** — Sayfa: 89

1.A	2.D	3.B	4.E	5.C	6.A
7.B	8.C	9.E	10.C	11.C	12.A

Test 6 — **Anlatımın Nitelikleri** — Sayfa: 92

1.C	2.E	3.B	4.D	5.A	6.E
7.E	8.D	9.A	10.C	11.C	12.D

BÖLÜM - 4

PARAGRAF DÜZEYİNDE ANLAM

Test 1 — **Paragrafın Yapısı** — Sayfa: 97

1.D	2.B	3.D	4.E	5.A	6.B
7.B	8.D	9.B	10.A	11.C	12.E

Test 2 — **Paragrafın Yapısı** — Sayfa:100

1.B	2.D	3.C	4.D	5.C	6.B
7.C	8.E	9.B	10.E	11.B	12.E

Test 3 — **Paragrafın Yapısı** — Sayfa: 103

1.C	2.B	3.D	4.B	5.B	6.C
7.D	8.A	9.C	10.D	11.A	12.E

Test 4 — **Paragrafın Yapısı** — Sayfa: 106

1.B	2.C	3.D	4.C	5.C	6.B
7.A	8.B	9.A	10.A	11.D	12.B

Test 5 — **Paragrafın Yapısı** — Sayfa: 109

1.C	2.A	3.C	4.B	5.A	6.B
7.C	8.B	9.D	10.B	11.D	12.C

Test 6 — **Paragrafın Yapısı** — Sayfa: 112

1.C	2.D	3.C	4.B	5.B	6.D
7.D	8.E	9.A	10.C	11.B	12.C

Test 7 — **Paragrafta Cümle Ekleme** — Sayfa: 115

1.B	2.E	3.B	4.E	5.E	6.C
7.D	8.D	9.C	10.E	11.B	12.A

Test 8 — **Paragrafta Cümle Ekleme** — Sayfa: 118

1.A	2.D	3.A	4.B	5.E	6.D
7.C	8.B	9.C	10.B	11.A	12.D

Test 9 — **Paragrafta Konu ve Ana Düşünce** — Sayfa: 121

1.C	2.A	3.A	4.E	5.D	6.C
7.A	8.E	9.A	10.B	11.C	12.D

Test 10 — **Paragrafta Konu ve Ana Düşünce** — Sayfa: 124

1.A	2.A	3.D	4.B	5.D	6.D
7.C	8.E	9.D	10.B	11.D	12.B

Test 11 — **Paragrafta Konu ve Ana Düşünce** — Sayfa: 127

1.B	2.B	3.A	4.D	5.C	6.A
7.A	8.B	9.D	10.A	11.D	12.A

Test 12 — **Paragrafta Konu ve Ana Düşünce** — Sayfa: 130

1.C	2.C	3.C	4.B	5.C	6.C
7.B	8.E	9.A	10.B	11.A	12.E

Test 13 — **Paragrafta Yardımcı Düşünceler** — Sayfa: 133

1.A	2.D	3.C	4.E	5.C	6.B
7.D	8.C	9.A	10.A	11.D	12.B

Test 14 — **Paragrafta Yardımcı Düşünceler** — Sayfa: 136

1.D	2.C	3.D	4.B	5.A	6.E
7.A	8.C	9.B	10.C	11.C	12.B

Test 15 — **Paragrafta Yardımcı Düşünceler** — Sayfa: 139

1.E	2.D	3.A	4.D	5.A	6.B
7.E	8.B	9.A	10.A	11.C	12.D

Test 16 — **Paragrafta Yardımcı Düşünceler** — Sayfa: 142

1.A	2.B	3.A	4.D	5.C	6.A
7.A	8.D	9.E	10.C	11.A	12.D

Test 17 — **Kişi Özellikleri** — Sayfa: 145

1.E	2.E	3.A	4.B	5.D	6.D
7.B	8.D	9.E	10.C	11.A	12.D

Test 18 — **Paragrafın Hangi Soruya Karşılık Olduğu** — Sayfa: 148

1. A	2. B	3.C	4.A	5.C	6.E
7.A	8.D	9.E	10.D		

ÖSYM TİPİ Paragraf Karma - 1 — Sayfa: 151

1.A	2.C	3.C	4.B	5.C	6.E
7.C	8.E	9.C	10.D	11.A	12.D
13.B	14.E	15.C	16.C	17.A	18.C
19.A	20.C	21.A	22.E		

ÖSYM TİPİ Paragraf Karma - 2 — Sayfa: 157

1.D	2.C	3.D	4.E	5.B	6.B
7.E	8.D	9.A	10.D	11.E	12.D
13.B	14.A	15.C	16.C	17.D	18.B
19.E	20.C	21.D	22.C		

Sarmal Test - 5 — Sayfa: 163

1.D	2.D	3.D	4.B	5.A	6.E
7.A	8.B	9.B	10.C	11.E	12.C
13.A	14.D	15.C	16.A	17.A	18.C
19.B	20.C	21.C	22.B	23.C	24.E

Sarmal Test - 6 — Sayfa: 169

1.C	2.E	3.E	4.E	5.D	6.E
7.B	8.B	9.A	10.A	11.B	12.E
13.D	14.A	15.B	16.A	17.C	18.D
19.D	20.C	21.C	22.B	23.C	24.E

@tgdenemeleri

BÖLÜM - 5

SES - YAZIM - NOKTALAMA

Test 1 — Ses Bilgisi — Sayfa: 175

1.D	2.B	3.C	4.C	5.B	6.C
7.B	8.D	9.B	10.A	11.B	12.A

Test 2 — Ses Bilgisi — Sayfa: 177

1.B	2.E	3.D	4.C	5.B	6.A
7.E	8.D	9.D	10.B	11.C	12.C

Test 3 — Yazım Kuralları — Sayfa: 179

1.C	2.C	3.D	4.C	5.B	6.C
7.C	8.A	9.B	10.B	11.B	12.B

Test 4 — Yazım Kuralları — Sayfa: 182

1.C	2.C	3.D	4.C	5.D	6.C
7.C	8.A	9.C	10.C	11.B	12.C

Test 5 — Yazım Kuralları — Sayfa: 184

1.C	2.D	3.E	4.E	5.E	6.A
7.A	8.D	9.C	10.D	11.A	12.D

Test 6 — Yazım Kuralları — Sayfa: 187

1.E	2.C	3.D	4.E	5.C	6.B
7.A	8.B	9.B	10.C	11.D	12.A

Test 7 — Noktalama İşaretleri — Sayfa: 190

1.C	2.E	3.B	4.D	5.A	6.A
7.D	8.B	9.B	10.C	11.B	12.B

Test 8 — Noktalama İşaretleri — Sayfa: 192

1.E	2.B	3.E	4.B	5.B	6.C
7.A	8.A	9.A	10.A	11.E	12.D

Sarmal Test - 7 — Sayfa: 194

1.D	2.D	3.E	4.A	5.C	6.C
7.B	8.E	9.A	10.E	11.A	12.C
13.C	14.D	15.D	16.D	17.E	18.C
19.B	20.B	21.D	22.A	23.C	24.A
25.D					

Sarmal Test - 8 — Sayfa: 198

1.D	2.C	3.B	4.B	5.A	6.A
7.A	8.A	9.C	10.C	11.E	12.D
13.C	14.B	15.B	16.A	17.A	18.C
19.E	20.C	21.D	22.B	23.B	24.A
25.C	26.D				

BÖLÜM - 6

SÖZCÜKTE YAPI (BİÇİM BİLGİSİ)

Test 1 — Sözcükte Yapı (Biçim Bilgisi) — Sayfa: 205

1. A	2. C	3. D	4. D	5. B	6. B
7. E	8. C	9. D	10. D	11. E	12. E

Test 2 — Sözcükte Yapı (Biçim Bilgisi) — Sayfa: 207

1.D	2.D	3.A	4.D	5.A	6.E
7.C	8.A	9.C	10.E	11.D	12.E

Test 3 — Sözcükte Yapı (Biçim Bilgisi) — Sayfa: 209

1.B	2.D	3.A	4.E	5.E	6.C
7.D	8.C	9.A	10.C	11.E	12.D

Test 4 — Sözcükte Yapı (Biçim Bilgisi) — Sayfa: 211

1.B	2.A	3.C	4.E	5.E	6.A
7.C	8.E	9.B	10.D	11.E	12.A

Test 5 — Sözcükte Yapı (Karma) — Sayfa: 213

1.C	2.D	3.C	4.D	5.B	6.C
7.D	8.B	9.E	10.B	11.D	12.C

Test 6 — Sözcükte Yapı (Karma) — Sayfa: 215

1.E	2.E	3.E	4.D	5.D	6.A
7.A	8.D	9.E	10.D	11.B	12.C

BÖLÜM - 7

SÖZCÜK TÜRLERİ

Test 1 — Adlar (İsimler) — Sayfa: 219

1.E	2.D	3.B	4.E	5.C	6.B
7.B	8.E	9.D	10.E	11.B	12.E

Test 2 — Adlar (İsimler) — Sayfa: 221

1.A	2.D	3.E	4.A	5.C	6.D
7.E	8.C	9.B	10.D	11.E	12.D

Test 3 — Sıfatlar (Ön Adlar) — Sayfa: 223

1.A	2.D	3.E	4.E	5.A	6.E
7.C	8.D	9.E	10.C	11.A	12.C

Test 4 — Sıfatlar (Ön Adlar) — Sayfa: 225

1.E	2.D	3.C	4.C	5.B	6.B
7.C	8.B	9.A	10.A	11.D	12.C

Test 5 — Tamlamalar — Sayfa: 227

1.B	2.D	3.C	4.C	5.D	6.C
7.D	8.D	9.E	10.D	11.B	12.D

@tgdenemeleri

Test 6 — Tamlamalar — Sayfa: 229

1.B	2.B	3.E	4.A	5.A	6.C
7.B	8.A	9.D	10.A	11.D	12.E

Test 7 — Zamirler (Adıllar) — Sayfa: 231

1.A	2.B	3.D	4.B	5.C	6.B
7.E	8.A	9.D	10.D	11.C	12.E

Test 8 — Zamirler (Adıllar) — Sayfa: 233

1.E	2.D	3.A	4.E	5.A	6.B
7.D	8.B	9.A	10.A	11.C	12.B

Test 9 — Zarflar (Belirteçler) — Sayfa: 235

1.C	2.C	3.D	4.B	5.B	6.E
7.D	8.E	9.C	10.C	11.A	12.C

Test 10 — Zarflar (Belirteçler) — Sayfa: 237

1.B	2.E	3.C	4.A	5.E	6.A
7.D	8.C	9.D	10.E	11.D	12.C

Test 11 — Edat - Bağlaç - Ünlem — Sayfa: 239

1.E	2.D	3.C	4.E	5.E	6.C
7.D	8.D	9.D	10.D	11.C	12.D

Test 12 — Edat - Bağlaç - Ünlem — Sayfa: 241

1.D	2.D	3.A	4.D	5.E	6.D
7.A	8.E	9.B	10.C	11.B	12.E

Test 13 — Eylemler — Sayfa: 243

1.B	2.C	3.C	4.D	5.D	6.B
7.A	8.D	9.C	10.E	11.E	12.C

Test 14 — Eylemler — Sayfa: 245

1.E	2.A	3.A	4.E	5.A	6.B
7.D	8.A	9.E	10.C	11.D	12.E

Test 15 — Eylemler — Sayfa: 247

1.C	2.A	3.D	4.E	5.D	6.D
7.B	8.B	9.A	10.E	11.C	12.B

Test 16 — Eylemsiler — Sayfa: 249

1.C	2.B	3.D	4.C	5.D	6.C
7.E	8.C	9.A	10.D	11.C	12.C

Test 17 — Eylemsiler — Sayfa: 251

1.D	2.B	3.C	4.E	5.A	6.B
7.E	8.A	9.E	10.C	11.A	12.C

Test 18 — Eylemde Çatı — Sayfa: 254

1.E	2.D	3.D	4.A	5.B	6.C
7.D	8.D	9.C	10.C	11.D	12.E

Test 19 — Eylemde Çatı — Sayfa: 256

1.C	2.C	3.D	4.E	5.D	6.D
7.D	8.D	9.C	10.E	11.E	12.D

Test 20 — Ek Fiil — Sayfa: 258

1.D	2.C	3.D	4.C	5.B	6.B
7.C	8.A	9.D	10.E	11.E	12.A

Test 21 — Ek Fiil — Sayfa: 260

1.E	2.C	3.A	4.B	5.B	6.D
7.A	8.D	9.B	10.E	11.A	12.B

ÖSYM Tipi (Sözcük Türleri Karma-1) — Sayfa: 262

1.D	2.D	3.A	4.E	5.E	6.C
7.C	8.C	9.A	10.C	11.B	12.C

ÖSYM Tipi (Sözcük Türleri Karma-2) — Sayfa: 264

1.B	2.E	3.D	4.E	5.E	6.E
7.D	8.A	9.C	10.A	11.B	12.C

ÖSYM Tipi (Sözcük Türleri Karma-3) — Sayfa: 266

1.E	2.D	3.A	4.C	5.A	6.B
7.B	8.C	9.A	10.D	11.C	12.B

Sarmal Test - 9 — Sayfa: 268

1.E	2.A	3.A	4.E	5.C	6.A
7.D	8.D	9.E	10.C	11.B	12.B
13.C	14.A	15.E	16.C	17.C	18.D
19.B	20.B	21.E	22.C	23.C	24.C
25.B					

BÖLÜM - 8

CÜMLENİN ÖGELERİ CÜMLE TÜRLERİ

Test 1 — Cümlenin Ögeleri — Sayfa: 273

1.E	2.D	3.A	4.B	5.B	6.E
7.E	8.E	9.B	10.C	11.A	12.E

Test 2 — Cümlenin Ögeleri — Sayfa: 275

1.E	2.E	3.E	4.B	5.D	6.C
7.B	8.C	9.E	10.E	11.A	12.C
13.D					

Test 3 — Cümlenin Ögeleri — Sayfa: 277

1.C	2.B	3.C	4.A	5.E	6.B
7.A	8.C	9.D	10.E	11.E	12.D

Test 4 — Cümlenin Ögeleri — Sayfa: 279

1.A	2.E	3.D	4.E	5.C	6.A
7.D	8.D	9.E	10.C	11.E	12.E

Test 5 — Cümle Türleri — Sayfa: 281

1.A	2.A	3.D	4.D	5.C	6.B
7.C	8.A	9.D	10.C	11.C	12.E

@tgdenemeleri

Test 6 — **Cümle Türleri** — Sayfa: 283

1.A	2.E	3.E	4.A	5.E	6.C
7.C	8.A	9.B	10.C	11.E	12.D

Test 7 — **Cümle Türleri** — Sayfa: 285

1.D	2.C	3.C	4.C	5.A	6.D
7.B	8.E	9.D	10.A	11.B	12.C

ÖSYM Tipi - Eğilim Kontrol Testi — Sayfa: 287

1.A	2.D	3.E	4.B	5.E	6.C
7.E	8.B	9.A	10.E	11.A	12.C
13.C	14.D	15.C	16.E	17.E	18.C
19.B	20.C	21.A	22.B	23.E	24.A
25.E					

ÖSYM Tipi - Kazanım Kontrol Testi — Sayfa: 292

1.C	2.A	3.E	4.E	5.C	6.D
7.E	8.B	9.D	10.B	11.B	12.B
13.A	14.A	15.C	16.D	17.C	18.A
19.A	20.C	21.E	22.C	23.D	24.D
25.A					

BÖLÜM - 9

ANLATIM BOZUKLUKLARI

Test 1 — **Anlatım Bozuklukları** — Sayfa: 298

1.E	2.B	3.B	4.A	5.C	6.A
7.C	8.D	9.C	10.D	11.E	12.A

Test 2 — **Anlatım Bozuklukları** — Sayfa: 300

1.B	2.E	3.E	4.C	5.E	6.E
7.E	8.A	9.C	10.D	11.D	12.B

Test 3 — **Anlatım Bozuklukları (Karma)** — Sayfa: 302

1.C	2.D	3.C	4.B	5.E	6.D
7.E	8.B	9.C	10.A	11.D	12.C

Test 4 — **Anlatım Bozuklukları (Karma)** — Sayfa: 304

1.C	2.D	3.D	4.A	5.D	6.A
7.B	8.D	9.C	10.D	11.E	12.A

Anlam Bilgisi/Yeni Nesil Yorumlar/SİMÜLASYON-1 — Sayfa: 306

1.C	2.C	3.E	4.B	5.E	6.D
7.D	8.B	9.C	10.A		

Anlam Bilgisi/Yeni Nesil Yorumlar/SİMÜLASYON-2 — Sayfa: 309

1.C	2.A	3.C	4.E	5.A	6.A
7.E	8.E	9.A	10.D	11.A	

Anlam Bilgisi/Yeni Nesil Yorumlar/SİMÜLASYON-3 — Sayfa: 313

1.B	2.D	3.D	4.A	5.E	6.E
7.A	8.B	9.A	10.D		

Anlam Bilgisi/Yeni Nesil Yorumlar/SİMÜLASYON-4 — Sayfa: 316

1.A	2.B	3.E	4.E	5.B	6.A
7.C	8.B	9.E	10.C		

Anlam Bilgisi/Yeni Nesil Yorumlar/SİMÜLASYON-5 — Sayfa: 319

1.C	2.D	3.C	4.A	5.B	6.C
7.C	8.C	9.B	10.B		

Anlam Bilgisi/Yeni Nesil Yorumlar/SİMÜLASYON-6 — Sayfa: 323

1.C	2.E	3.D	4.C	5.C	6.D
7.C	8.A	9.C	10.B	11.E	

Dil Bilgisi / Yeni Nesil Yorumlar / SİMÜLASYON-7 — Sayfa: 327

1.C	2.C	3.C	4.A	5.E	6.E
7.A	8.B	9.D	10.A	11.C	12.E
13.D	14.A	15.E	16.D		

Dil Bilgisi/Yeni Nesil Yorumlar/SİMÜLASYON-8 — Sayfa: 330

1.E	2.E	3.A	4.A	5.C	6.B
7.A	8.A	9.D	10.C		

BİLGİ SARMAL

BİLGİ SARMAL VİDEO İLE

Hatalarına anında dönüt al.

Çözümlerdeki püf noktaları yakala.

Bir çözüm yolu da bizimle öğren.

Karekodu okut
BİLGİ SARMAL VİDEO
uygulamasını indir.